CD-inken: DirectX 8.1, QuickTime 5.0.2

CHIP

SZÁMÍTÁSTECHNIKA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

1 CHIP

www.chipmagazin.hu

XIV. évfolyam, 1. szám • 2002. január • 1196 Ft • Előfizetéssel 952 Ft

Bot, kormány, váltás

TESZTEK

17 játékvezérlő
12 processzorhűtő
9 noteszgép
7 DVD-lejátszó szoftver

CD-k és DVD-k

- CD-írás, CD-indítás Windows XP alatt
- Kipróbáltuk: DVD+RW-írók
- Szuper audio-CD: SACD
- Másolásvédett audio-CD-k: Cactus Data Shield
- Hálózati CD-írás: webCDcreator

A jó fellépés titka

Melyik netelérési módot válasszuk?

Vegyesváltó

Négy új digitális fényképezőgép

Inaktív aktiválás

Regisztráció Microsoft-módra

A hónap

- DVD-je: A múmia visszatér
- nethelyei: www.tanfolyamok.hu • www.diablo.hu
- játékai: Civilization 3 • S.W.I.N.E.

9 770864 942006 02001

A CHIP Magazinnak ebben a számában kettő CD-ROM található.
Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

ÉVEKEN ÁT VELÜNK

2001~2002~2003

PC házak

Videokártyák

Alaplapok

Processzorok

Memóriák

Monitorok

Perifériák

ODD termékek

PC HÁZAK

Meta házak már 300 W-os, P4-es táppal is!

UPS SZÜNETMENTESEK

400 – 2000 VA-ig

Ajánlott végfelhasználói ára:

14 700 Ft-tól + áfa

TOMATO ALAPLAP

V693, FC-PGA, AT/ATX

Ajánlott végfelhasználói ára:

12 990 Ft + áfa

Minőség a nagykereskedelemben

interboard HUNGARY RT.

Az INTERBOARD Hungary Rt. az Artec, a Butterfly, az STLab termékek és a VIA C3™ processzorok magyarországi forgalmazója.

INTERBOARD Hungary Rt. Számítástechnikai nagykereskedés
1134 Budapest, Váci út 45. (bejárat az Apály utca felől)
Tel.: (06-1) 412-3100, 412-0164 · Fax: (06-1) 412-0165
e-mail: info@interboard.hu · web: www.interboard.hu

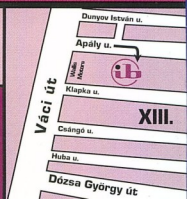

Seeing is Believing

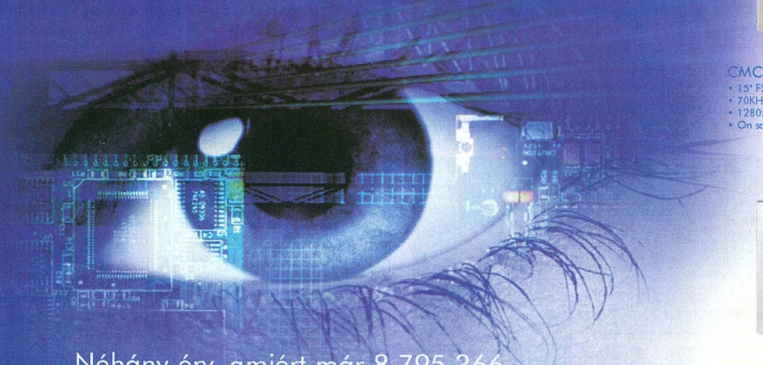

Néhány érv, amiért már 8.795.366
Daewoo monitort használnak a világon:

- megbízható minőség,
- folyamatos kutatás és fejlesztés,
- versenyképes árak.

Nagykereskedők:

CASE HUNGARY Kft.
Tel.: 450-2930 Fax: 450-2931
www.case.hu, info@case.hu

RAMIRIS
Tel.: 412-4300 Fax: 412-4301
www.ramiris.hu, ramiris@ramiris.hu

Bemutatóterem:

ACOMP
1134 Budapest, Róbert K. krt. 68. Tel.: 339-5647
www.acomp.hu, acomp@acomp.hu

DAEWOO MONITORS

case COMPUTER

A DAEWOO monitorok magyarországi disztributora

L510B1
- 15"LCD
- 1024 x 768 XGA felbontás
- 400:1 contrast ratio

CMC-531B
- 15" FST (0.28 mm képpontméret)
- 70KHz maximális vizszintes frekvencia
- 1280x1024 (60Hz) maximális felbontás
- On screen display (digitális) plug & play

CMC-712B-F
- 17"Flat (0.28 mm képpontméret)
- 70 KHz maximális vizszintes frekvencia
- 1280 x 1024 (60Hz) maximális felbontás
- On-Screen Display (digitális), Plug & Play

CMC-719B
- 17" FST (0.28 mm képpontméret)
- 70Khz maximális vizszintes frekvencia
- 1280 x 1024 (60Hz) maximális felbontás
- On screen display (digitális) Plug & Play

CMC-902D
- 19"FST (0.26 mm képpontméret)
- 95 KHz maximális vizszintes frekvencia
- 1600 x 1200 (75Hz) maximális felbontás
- On-Screen Display (digitális), Plug & Play

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán és Bata László válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

Érdekességképpen küldök Önöknek egy Win98-as hibaüzenetet. Hosszú pályafutásom során még soha nem találkoztam ilyennel! Kíváncsi lennék, hogy Önök mit szólnak hozzá. A hibaüzenet teljesen eredeti, nem szerkesztett! Már csak arra kellene rájönni, hogy egy szimpla másolásnak mi köze a 0 Kelvin-fokhoz, az elektromágneses hullámokhoz vagy az infravörös tartományhoz? :-)

Tisztelettel: Illés Szilárd
számítástechnikai műszerész

A fura hibaüzenet oka lehet a file-rendszer valamilyen logikai hibája, amelynek során az ominózus szöveget tartalmazó file és a Windows 98 hibaüzeneteket tartalmazó file-ja kicsit egymásba fonódott. A kérdés már csak az, hogy ez az esemény

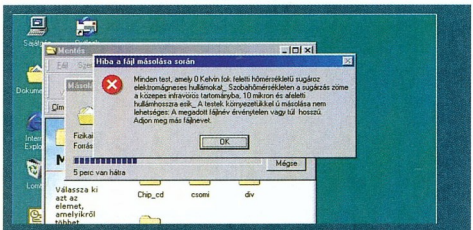

A meglehetősen szokatlan üzenet a Windows 98-tól érkezett

az Ön gépén, vagy a honosítást végző fejlesztők gépén történt. :) Mindenesetre a jelenség szórakoztató mivoltát némileg rontja, hogy végül is egy sikertelen másolásról volt szó.

Nagy Zoltán

[...] Két vinyóm van, az egyiken él egy Windows operációs rendszer, a másik teljesen üres, csak úgy van. Az elképzelésem az, hogy annak a lemeznek a tartalmát, amelyiken a Windows van, átmásolnám az üresre, de úgy szeretném, mint ha mi sem történt volna. Az adatok megmaradnak, és a Windows is él tovább ugyanúgy. Ezt hogyan lehetne megoldani? [...]

Üdvözlettel: Mario

A rendszer átmásolásának egyik legegyszerűbb és legkevesebb eszközt igénylő módja, ha floppyról DOS-t bootolva egyszerűen átmásoljuk a teljes merevlemez tartalmát a másik meghajtóra. Hogy megmaradjanak a hosszú file-nevek, a SAC-gyűjteményben talált LFT Tools programcsomagban lévő LCOPY másolóprogramot kell használni a következő paraméterezéssel: *LCOPY c:* d:\ /A /S* (➡ A programcsomag megtalálható CD-mellékletünk \CIKKEK könyvtárában.)

Ez a teljes merevlemez tartalmát átmásolja a D: meghajtóra. Ha csak egyes könyvtárakat szeretnénk másolni, akkor a 8+3-nál (file-név + névkiterjesztés) hosszabb könyvtárneveket idézőjelek között kell megadnunk.

A másolás után át kell rendezni a merevlemezeket úgy, hogy az új legyen az elsődleges meghajtó. Ismét floppyról kell indítani a gépet, majd az fdisk programmal aktívvá kell tenni azt a partíciót, amelyről majd bootolni szeretnénk. Végül ki kell adni a *SYS C:* parancsot, amely helyükre teszi a rendszerindító file-okat. Ha mindent jól csináltunk, a floppy kivétele és a gép újraindítása után már az új merevlemezről fog indulni a régi rendszer.

Nagy Zoltán

[...] Egy Soltek 67B BX-es alaplapom van 266-os Celeron processzorral ATX-es házban, 192 Mbyte (64+128) PC-100-as memóriával. A közelmúltban vásároltam egy új 20 Gbyte-os Seagate Barracuda merevlemezt, melyre feltelepítettem a Windows 2000 magyar példányát, de a régi merevlemezen meghagytam a régebbi Win98-as rendszert. Az új Windowst FAT32-es partícióra tettem, hogy a file-jaimat elérhessem a régi rendszerből.

A problémám az, hogy a Windows 2000 használatakor a gép teljesen rendszertelenül néha újraindul (mintha megnyomnám a reset gombot). Van úgy, hogy már rendszerbetöltés közben újraindul, de van, hogy napokig tudom használni probléma nélkül. A hiba persze leginkább valami munka közben jelentkezik. (Próbáltam eseményhez kötni, de nem reprodukálható a baj, mindig másra kapcsol ki a gép). A régi rendszer jónak tűnt, de a minap az is ezt csinálta, bár jóval ritkábban.

Kérem adjanak valami ötletet, hogy mi lehet a hibás, és hogyan lehet ezt biztosan kiszűrni.

Előre is köszönöm,
Balog István

Az ilyen jellegű hibák okát elég nehéz kiszűrni. Első lépésként érdemes a memóriára gyanakodni, főleg azért, mert láthatóan két különböző típusról van szó. A tapasztalat azt mutatja, hogy a Windows NT-s és a linuxos rendszerek kényesebbek a memória minőségére, mint a Windows 9x. Érdemes lenne kipróbálni másik memóriamodullal – lehetőleg egy darabbal, vagy ha többet kell használni, azokat érdemes egyszerre, egy helyen, ugyanabból a sorozatból vásárolni. Ha a hiba még mindig fennáll, tovább lehet folytatni a keresést a memória és CPU órajelének csökkentésével. Ha van rá lehetőség, érdemes kiszedni az összes bővítőkártyát (a videokártya kivételével), és valamilyen folyamatosan futó tesztet (például 3DMark) elindítani, közben figyelve a gép viselkedését. Ha megbízhatónak tűnik, egyenként vissza kell rakni az alkatrészeket. Sajnos ez időbe telik, de nincs más mód, hogy házilag kiszűrjük a bizonytalan tényezőt.

Nagy Zoltán

A CHIP Magazinban olvastam a 17 colos monitorok tesztjét, és utána vettem egy Philips 107E monitort. A probléma az, hogy a bekapcsolást követően kis fényerővel jelenik meg a kép, és kb. 45 perc múlva nagyon kivilágosodik a képernyő. Ha azt akarom, hogy bekapcsolási fényerővel látszódjon rajta a kép, akkor mintegy 20-25 egységet vissza kell vennem a fényerőből. Megnéztem más márkákat is (Philipsen nem tudtam leellenőrizni), azokon nem volt ez a gond. Szerintem ez az idő már túl van a bemelegedési időn, és akkor sem szabadna ennyire kivilágosodnia. Hallottam olyan véleményt, hogy ez nem természetes.

Kérem, írja meg, hogy ön szerint hibás lehet a monitor, vagy csak ez a típus viselkedik így!

Tisztelettel,
Kovács Péter

Az igaz, hogy a monitoroknak kell egy kis idő, míg a képcsövük és egyéb alkatrészeik elérik az üzemi paramétereket. Ez az idő azonban nem 45 perc. A leírt jelenség egyértelműen hibára utal, ezért minél előbb (a garanciaidőn belül) szervizbe kell vinni a monitort.

Nagy Zoltán

[...] A problémám a következő: audio-CD behelyezésekor automatikusan elindul az adott audiolejátszó program. Sem a programban (például Media Player, Winamp stb.), sem pedig a regisztációs adatbázisban nem sikerült megtalálnom, hogy hol lehet ezt letiltani. Ez igen zavaró, ugyanis általában ha audio-CD-t teszek a meghajtóba, nem hallgatni akarom, hanem például grabbelni.

Válaszukat előre is köszönöm.

Nemes István, Túrkeve

A Windows 9x operációs rendszerek *Eszközkezelő*jében a CD-ROM eszköz *Beállítások* paneljén lehet kikapcsolni az automatikus lejátszást. Windows NT-s rendszerekben ezt a Disk Management segítségével lehet beállítani, ami a *Control Panel* → *Administrative Tools* → *Computer Management* útvonalon

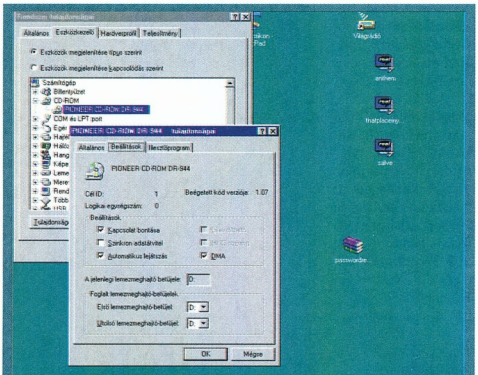

Az automatikus lejátszás ki- és bekapcsolása a Windowsban

található meg. A legegyszerűbb módszer azonban az, ha a CD behelyezésekor lenyomva tartjuk a [Shift] billentyűt addig, amíg a számítógép láthatóan befejezi a lemez felismerését. Ez a Microsoft mindegyik ablakos operációs rendszerénél működik.

Nagy Zoltán

Tisztelt Bata Úr!

A CHIP CD-mellékletei között talált WIN2K Security Tools CD-t nem sikerült használnunk. Hiába rendszergazdaként jelentkezünk be, vagy bárhogy máshogy, a program Administratorként akar látni, az pedig a magyar nyelvű Windows 2000-ben nem lehetséges.

Mit lehet tenni?

Segítségét előre köszönve,
Hopka Lajos

Létre kell hozni egy Administrator nevű felhasználót, rendszergazdai jogkörrel. Ha ezzel a felhasználóval jelentkeznek be, működni fog a telepítő.

Bata László

Lehetséges-e a Windows 98 fdisk-jével egy 100 Gbyte-os merevlemezt FAT32-re particionálni úgy, hogy csak 1 partíció legyen? Vagy van valami korlát? Vagy a Windows 98 nem képes rá, csak a Windows 2000 NTFS-sel?

Üdvözlettel,
Nyirő Viktor

A FAT32-es partíciók méretének elvi korlátja a 32 bites címzésnek köszönhetően körülbelül 134 Gbyte. Sok sikert a particionáláshoz!

Nagy Zoltán

[...] Megpróbáltam a számítógépemet kikötni a hifimre, de eszméletlenül búg (-10 dB) akkor is, amikor „nem is szól semmi a gépben"! A hangkártya felől (Sound Blaster Live! Value) ugyebár egy jackdugó van, a hifirendszer felől meg két RCA csatlakozó. A kábel kb. 5 méter, kéteres, árnyékolt! Először azt gondolná az ember, hogy

1. vagy a hangkártyának van ekkora alapzaja (állítólag ez köztudott az SB Live!-okról);

2. vagy a kábel van rosszul megforrasztva (zárlatos stb.);

3. vagy gyárilag rossz a hifi ezen bemenete (csak nem, ha már majdnem 200 ezer forintos az erősítő – Technics).

De az a baj, hogy egyik sem rossz, legalábbis úgy tűnik.

1. Nem rossz a hangkártya, mert ha a jackdugót a CD-olvasó vagy akár a CD-író elejébe dugom, ugyanaz a jelenség.

2. Nem rossz a kábel, mert ha a jackdugót mondjuk a discmanembe dugom, akkor síri csend van, amikor annak kell lenni: semmi alapzaj (alapbúgás).

3. Kizárt, hogy a hifi lenne a rossz, a discmanes kísérlet ezt is bizonyítja!

Szóval egyszerűen nem tudok rájönni, mi a gond! A videokártyám (Ati Radeon DDR Vivo) videokimenete rá van kötve a hifim egyik videobemenetére. Ha ezt a RCA dugót „menet" közben kihúzom a videokártyából, akkor még hangosabb a búgás! [...]

Üdvözlettel:
Török Attila

Milyen a búgás frekvenciája? Ha 50 Hz, akkor sajnos földpotenciál-különbség van a két eszköz között, és a hálózati frekvencia hallatszik. Ilyen esetben a két egység „földje" közt ki is mérhető a feszültség. Oka az, hogy valamelyik tápegység „sziváro g", sokszor a hibás vagy hiányzó védőföld okozza a gondot. Ha szerencséje van, akkor a megfelelő földvezetékek (védőföldek) be- és összekötésével megoldható a probléma. Ha ez sem segít, akkor kezdhet hozzáértő elektrotechnikus ismerős után nézni, aki megfelelően összehangolja a rendszert. Ha nem ért a villanyszereléshez, inkább az utóbbival próbálkozzon, a 220 V-tal működő berendezések bütykölése veszélyes!

Drága, de biztos módszer, ha optikai összeköttetést használ – feltéve, hogy a hifiberendezés és a hangkártya is támogatja.

Bata László

Helyreigazítás

Decemberi számunk egyik szemfüles olvasója két elírást is felfedezett.

Az 56. oldalon helytelenül lett feltüntetve az MSI K7T266 Pro2 alaplap garanciaideje, amely helyesen 3 év.

A 60. oldalon hibás URL-t adtunk meg a Leadtek WinFast Titanium 500 TD videokártyához. A helyes netcím: www.leadtek.com/graphics/gf3ti500/ti500.htm. (Az Atinál hiába keressük a Ti500-as kártyát – talán nem véletlenül.)

Az érintettektől elnézést kérünk.

TARTALOM

Lapzárta után

10 ***Lapzárta után***
CeBIT, Hannover: ez évtől plusz egy nap ● **ADM:** képi annotáció ● **BIG:** városportál és más projektek ● **Encyclopaedia Britannica:** 2002-es kiadás CD-n és DVD-n ● **HP, Intel:** a jövő PC-je ● **Logitech:** télegér ● **P5:** SMS Sender ● **Siemens:** bemutatkozott a 45-ösök családja ● **SuSE Linux:** tudásbázis magyarul is ● **IBM, SuSE Linux AG:** disztribúciós megállapodás: ● **PSINet Magyarország:** ADSL plusz tűzfal ● **Sprint Computer:** Siemens SX45 ● **Hungary.Network:** magyar metakereső

Kincstár

16 ***Karácsonyi örökzöld***
Legújabb CD-ink az ünnepek jegyében készültek.

18 ***Hol vagytok, magyar programok?***
Forget-Me-kNot ● Viplay ● IntelliTamper 2.07

19 ***Hangmintagyűjtemény***
Ajándék a zenekedvelőknek: a magyar PinkNoise Studio hangmintagyűjteménye.

20 ***Pedellus helyett***
Statisztikák készítéséhez, rendszergazdai teendőkhöz és sok más feladathoz: Nebulon ATF.

22 ***Játékos dimenziók***
Novalogic Comanche 4 ● AquaNox

24 ***Ami kimarad...***
A-Converter 1.0 ● Weather Watcher 3.6 ● Able DXF manager 1.0 ● CompuPic 6.0 ● Drunken Clock Screensaver 3.05 ● Audio Conversion Wizard 1.01 ● Pagetutor 4.8 ● FreeRAM 3.0

26 ***Újévi kínálat***
Advanced Instant Messenger Password Recovery 1.10 ● Cookie Pal 1.7a ● Linkman 6.01 ● Modem Booster 2.6 ● NetInfo 4.2 ● Opera 6.0 beta 1 ● SBWcc 2.4 ● Webcam 1.1 ● Amiglobe 2001 ● Erred Dictionary 2.6 ● Invader 1.0 ● Molecular Weight Calculator ● Screen Bite 2.0 ● Ice Player 1.0.1 ● ASTRA – Advanced Sysinfo Tool and Reporting Assistant 4.00 ● V – The File Viewer 2001 ● ClockWise 3.20 ● Flexy 1.90 ● VisToolBox 3.0 ● PowerOff 3.0 PasteBoard 1.6

30 ***Fejlesztési láz***
A Belgiumban megrendezett Warpstock Europe 2001-en egy sor új szoftvert mutattak be OS/2-höz.

31 ***Hálózati CD-írás***
Továbbfejlesztették a hálózaton keresztüli CD-írásra használható webCDcreator programot.

32 ***Ilyen még nem volt!***
A biztonsági rések problémája az AmigaOS-t is fenyegeti.

Magazin

34 ***Csúcstechnika csúcssebességen***
A leggyorsabb autó, a legügyesebb pilóta – és jöhet a pezsgőlocsolás! A Forma–1-ben azonban a technika ennél jóval többet jelent.

36 ***A szuperkorong***
Újabb digitális forradalmat hoz a hangrögzítésben az SACD formátum?

38 ***Digitális évtized***
Comdex Fall 2001, Las Vegas. A világ egyik legnagyobb számítástechnikai rendezvényének látogatottsága tavalyhoz képest negyedével visszaesett.

Hardver

40 ***Hardverböngésző***
Primőrök a hardverek világából – **Logitech:** erős gamepad ● **AMD:** drágám, a processzorok összementek! ● **Memóriák:** a jövő ● **Rambus:** mindent bele RDRAM! ● **Seagate:** a legjobb ● **SiS:** nagyszabású tervek ● **TwinMOS, Ramax:** sebességmámor ● **Via:** bébi alaplap ● **Microsoft:** PC, X-dobozban ● **Iwill:** 333-on első ● **Hitachi:** nagy puttony ● **AMD:** külső segítség ● **USB 2.0:** biztos jel ● **LG, Hitachi:** DVD-pörkölő ● **Prolink:** mindent bele! ● **Sony:** bővített tudás ● **Terratec:** új területen ● **I-O Data:** megfelelő időben

44 ***Hírek***
Microsoft: tavaszi hazai ● **Shuttle:** egy apróság ● **IBM:** továbbfejlesztett tárolószerver ● **Sun Microsystems:** ultrateljesítmény ● **Xerox:** színes nyomtatás fekete-fehér áron ● **Minolta:** mágikus színek vegyes hálózatokban; digitális másológépek kis- és középvállalatoknak ● **Soltek:** alaplapújdonság ● **Canyon-Tech:** új alaplap a piacon ● **Enternet 2001:** mozi a monitoron; Asus modem ● **NEC:** MultiSync VT-45

48 ***Hardverkirakat***
Köldökzsinór nélkül: A4 RFKB5H ● **Olcsó Socket A-lternatíva:** Aristo AM-991 ● **Céklavörös hetes:** Gainward GeForce2 Ti/500 XP Vivo Golden Sample ● **Kettős látás:** Logitech MouseMan Dual Optical ● **Korongecset:** Primera Signature Pro ● **Tisztán és (a)laposan:** Samsung SyncMaster 757DFX ● **Az alperes:** Via PE11-S ● **Nem csak firkás(z)oknak:** Wacom Intuos2 digitalizálótáblák ● **Süsd meg, és hallgasd!:** Waitec Clipp

54 ***A szivárvány színeiben***
A ZX Spectrumot még ma is gyártják, átalakított változatokban.

56 ***Csináljunk DVD-t otthon!***
Az írható optikai lemezek 650 Mbyte-os korlátját lépik át a DVD+RW-írók: HP dvd-writer DVD100i és Philips DVDRW208.

57 ***Vegyesváltó***
Négy újdonság a digitális fényképezőgépek gyártóinak élvonalából.

61 ***Bot, kormány, váltás***
Az önfeledt játékhoz jó vezérlő kell. 17 játékvezérlőt teszteltünk.

69 ***Hö-hö-hö, cool!***
Habár egyre fejlettebb gyártástechnológiát alkalmaznak a CPU-k előállításához, a hűtés mind fontosabb: 12 processzorhűtő.

76 ***Mindent bele!***
...a noteszgépekbe, hogy lássuk, felveszik-e a versenyt az asztali PC–kel. 9 noteszt nyúztunk.

82 ***Melyiket szeressem?***
Mi a közös egy nagy vonalakban felvázolt és egy rettentő specifikus konfigurációban? Mindkettőt elég nehéz összeállítani...

Szoftver

86 ***Szoftverböngésző***
Primőrök a szoftverek világából – **AIDA:** mélyelemzés ● **Cygwin Project:** hol itt a logika? ● **IBM, Serenity Systems:** ígéret szerint ● **Microsoft:** PowerPointtal a neten ● **EnTech:** sebességmámor ● **VMWare:** kevert operációs rendszerek ● **Roxio:** WinOnCD 5.0 ● **X-Box:** titkos üzenet ● **Iomega:** adatvesztés kizárva ● **Microsoft:** kelendő a néhány dolláros Windows XP

88 ***Hírek***
Microsoft Magyarország: megjelent a magyar nyelvű Windows XP ● **Oracle:** feltörhetetlen Microsoft Exchange?

89 ***Szoftverkirakat***
Még kisebb Route: WinRoute Lite 4.1 ● **Veszélyes károkozók doktora:** Sophos Anti-Virus ● **Töretlenül előre!:** Diskeeper 7.0 Workstation és Server ● **Telepítsd, és felejtsd el!:** Panda Antivirus Titanium

91 ***Outlook előnyben!***
Vírushíradó: támadások az Outlookon keresztül.

A jó fellépés titka
Végre megvan a számítógép, tökéletesen működik – tehát netezzünk! De melyik kapcsolódási módot válasszuk?
130

2002. január

Házimozi kompromisszumok nélkül

A PC-s házimozihoz jó DVD-lejátszó szoftver is kell – a hét legjobbat vizsgáltuk meg.

97

92 *Inaktív aktiválás*
A Microsoft legújabb programjait a telepítést követően aktiválni kell. Mi ennek az előnye és a hátránya?

95 *CD-ről mindent*
A Windows XP egyik hasznos képessége a CD-s multimédia és a CD-írók fokozott támogatása.

97 *Házimozi – kompromisszumok nélkül*
A PC-s házimozihoz jó DVD-lejátszó szoftver is kell – a hét legjobbat vizsgáltuk meg.

100 *OS/2 Warp++*
Több hónapos késéssel ugyan, de a nyár végén megjelent a warpolók OS/2 új reménysége, az eComStation.

103 *Grabbelők, reszkessetek!*
Szerzői jogi és technikai problémák a másolásvédett audio-CD-k körül.

104 *Nem az egyenes út a legrövidebb*
A videofelvételek nem lineáris feldolgozásával kitágulnak lehetőségeink.

108 *Hangos középmezőny*
A digitális hang alapvető feldolgozóeszközei a hangmintaszerkesztő programok. Ezekből mutatunk be néhányat.

111 *Oszlopok Xara módra*
Ha elkészült a grafikonunk, jöhet a díszítése...

Linux

114 *Linux-böngésző*
Linux: a legjobbak ● **Opera Software:** jövünk a Linuxon is! ● **Samsung:** nyomtatás Linux alól ● **K Desktop Environment:** az utolsó kettes? ● **Gnome, Nautilus:** friss Nautilus

115 *Friss, ropogós a kaméleon!*
Mi is kipróbáltuk Európa egyik legnépszerűbb disztribúciójának új verzióját, a SuSE Linux 7.3-at.

Kommunikáció

118 *Internetböngésző*
Újdonságok az Internet világából – **FBI:** pandúrbecsület ● **Kína:** ékes cenzúra ● **Axelero:** a jelszó elszáll... ● **Microsoft:** a nagy fogás ● **Playboy.com:** a szerelem ára... ● **Linux:** országomat egy modemdriverért! ● **Virtuális valóság:** Bruce Lee feltámad ● **Yahoo:** emberi-jog ● **A vak igazság:** szólás- és ölésszabadság ● **OpenSSH:** lehallgathatatlan ● **AOL Time Warner:** az öreg és az ifjonc ● **YesMail Network:** weblap percek alatt

122 *Hírek*
3Com: hálózati eszközök kisvállalatoknak ● **Axelero:** árversenyben az ADSL és a modemes hozzáférés ● **BalaBit IT:** alkalmazásszintű moduláris tűzfal ● **Jake Smiles:** 1 link ● **Enternet 2001:** ADSL olcsóbban ● **Multi-Tech:** VPN átjáró a SOHO-ba ● **Panasonic:** videotelefonálás kamkorderen ● **SMC:** tigriskapcsoló ● **Nokia, Vodafone:** GPRS gerinchálózat

126 *Tanulni segít a háló!*
Elsősorban a munkavállalók továbbképzését segíti a www.tanfolyamok.hu.

127 *Ördögi körkép*
Egy nethely, amely a Diablo II köré szerveződött.

128 *Kommunikációs kirakat*
Hálózat kábel nélkül: Edimax Wireless Ethernet Card ● **Ingyenes tűzfal:** Tiny Personal Firewall ● **Jövőre is kereslek!:** ICQ 2001 ● **Levelező bőregér:** The Bat!

130 *A jó fellépés titka*
Végre megvan a számítógép, tökéletesen működik – tehát netezzünk! De melyik kapcsolódási módot válasszuk?

133 *Biztonság*
A netkapcsolat egyik legfontosabb követelménye a biztonság. Ehhez ad segítséget az Eicon Safepipe 3030.

Mobil világ

134 *Mobilböngésző*
Siemens: a ritkaság érték ● **Palm:** harcra fel! ● **Matsushita:** üsd, vágd... ● **Epoc:** windowsos Psion? ● **Sonyericsson:** párbajhősök ● **Telepong:** pingvines mobil ● **Digit Wireless:** ez a gomb nem az a gomb... ● **Copytalk:** kedves Palm, diktálok! ● **Sony:** színesben szebb a világ ● **Svédek:** mindent egyben! ● **AMD:** új mobilok

136 *Hírek*
Nokia: multimédiás mobiltelefon ● **Handspring:** következnek a kommunikátorok

137 *Tenyérben hordozott pingvin*
Az asztali rendszerek után újabb terület felé indult a Linux: több PDA-gyártó is kínálja vele gépeit.

Szakma

140 *Szakmai böngésző*
VA Linux: új név, új lendület? ● **Novell:** elismerések ● **BTN, SR:** DivX-menetelés ● **Infineon, Rambus:** törvény és ítélet ● **Intel, AMD:** közös technológia? ● **Siemens:** társkeresés

141 *Hírek*
Compaq: Cisco Gold partneri minősítés ● **HP:** új Szinkron csomagok ● **econet.hu:** webgyár ● **IBM:** kiemelt partneri minősítés ● **i-Cell:** a negyedik leggyorsabb Közép-Európában ● **KFKI:** új vállalat a csoportban ● **Marketline:** legnépszerűbb az on-line aukció ● **Microsoft, MKGI:** keretszerződés

144 *A nyomtatók tanítása*
A HP LaserJetek különleges igények kiszolgálására is megtaníthatók.

146 *Rendszer a diákhitel mögött*
Az Online Rt. a Diákhitel Központ (DHK) számára épített informatikai rendszer.

Tartalom és forma

148 *DVD-kirakat*
Idegnyugtató thriller: A sebezhetetlen ● **Az írás mindenekfelett:** Sade márki játékai ● **Kassza. Siker?:** A Sakál ● **Nagy zűrben az űrben:** Galaxy Quest – Galaktikos küldetés ● **Forró latin éjszaka:** Super Guitar Trio & Friends

150 *Mentsük meg újra a világot!*
A hónap DVD-je: A múmia visszatér.

152 *Civilizációk nyomában*
Elkészült a Sid Meier nevével fémjelzett Civilization harmadik része.

153 *Egy állati jó stratégia*
Egy igazi disznó stratégiai játék – magyar fejlesztők műhelyéből: S.W.I.N.E.

154 *CD-kirakat*
Aba Amádétól Zwack Józsefig: Magyar Életrajzi Lexikon ● **Bableves nem csak disznókörömmel:** Jókai összes művei ● **Százéves divat:** A magyar viselet története

156 *Praetium affectionis*
Tótfalusi István műveinek hét kötete egyetlen lemezen Szó•Tár•Lat.

158 *Könyvek*
Gerő Judit: PowerPoint 2000 – Prezentáció készítése mesterfokon ● *David S. Platt:* Bemutatkozik a Microsoft .NET ● *Alexis Ferrero:* Az örök Ethernet

Szerkesztőségi rovatok

4 *Fórum*
8 *Index*
160 *Impresszum*
160 *Hirdetőink*
162 *Előzetes*

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

3Com 122
3Com mini PCI 78–79
3D Object Converter 1.16 26
3D Star Fighter Pilot 134
3DAGames 134
7133 Serial Disk System 44
A-Converter 1.0 24
A4tech 48
A4tech AS-7 82–84
A4tech WWW-25 82–84
Abit Siluro GeForce3 Titanium 200 82–84
AbiWord 114
Able DXF manager 1.0 24
Absolute HTML Compressor 1.12 26
Accublend 45
Acon AS 109
Acorp 48
Acoustica 2.21 109–110
Acronis OS Selector 114
Adaptec 40
ADM Kft. 15
Advanced Instant Messenger Password Recovery 1.10 26
Advanced Sysinfo Tool and Reporting Assistant 4.00 28
Agenda Computing Agenda VR3 137
AIDA 1.51 86
Aix 120
Albacomp 142
Ali 40
ALiMAGiK 1 42
AMD 40–42,48,135,140
AMD Thoroughbred 40
Amiga 32
AmigaAIM 32
AmigaOS 32
Amiglobe 2001 27
AmIRC 32
Amithlon 32
AmTalk 32
AmTelnet 32
AOL Time Warner 120
AOpen AK77 Pro(A) 82–84
Applause 100
Apple II 137
Apple Quicktime 32
AquaNox 22
Arcanum 154,156
Aristo AM-991 48
AS/400 144
Asbis 47
Asus 47,48
Asus A1300 76–79,81
Asus DVD 2000 78–79
Asus DVD E616 82–84
Asus L8400 77–79
Asus TUSL2-C 82–84
Athlon MP APPRO 1124 114
Ati Radeon 7500 49
Ati Radeon 8500DV 87
Ati Rage Mobility M1 80
ATX 2.01 50
Audacity 110
Audacity 0.96 109
Audio Conversion Wizard 1.01 25
Audiosuite 4.10 109–110
Awave 8.0 19
Axelero 118,124–125
BalaBit 122
Basys 51
Benetton 35
Blazer 136
Bluefish Computers 82–84
BMW Williams 34–35
BorderManager 35
Borland Turbo Pascal 7.0 86
Broadway Television Network 140
BRU Pro 114
C64 137
Cactus Data Shield 103
Canon 57
Canon PowerShot G2 58–59
Canyon CN-6ABAS 47
Canyon CN-6LEBMS 47
Canyon CN-6XBAS 47
Canyon-Tech 47
Carnivore 2.0 118
CDS-100 103
CDS-200 103
CeBIT 10
Chai 144
Chieftech CT340A 82–84
Chris Craig 109
CHS Hungary Kft. 124
CineMaster 98
Cisco 142
Civilization III 152
ClockWise 3.20 28
Codehost 114
CodeWeaver's Crossover 114
Codra Kft. 52,141
Comdex 10,38,136–138
Compaq 34,38,141–142
Compaq Alpha/True64 DS 34
Compaq Armada 34
Compaq Deskpro 34
Compaq iPaq 114,137
CompuPic 6.0 25
Concept PC 2001 10
ConfigSafe 78–79
ControllTraining Kft. 144
Cookie Pal 1.7a 26
Cool Edit Pro 1.2a 109
Cooler Master 70
Cooler Master ATC-100-GX 82–84
Cooler Master EP5-6I11-A1 72–73
Coolink 70
Coolink Cool 111 71–73,82–84
Coolink Cool 111+ 70,72–73
Coolink Cool 122+ 71–74
Coolink Cool 142 71–73
Copytalk 134
Corel Painter Classic 52
CorelDraw 111–112
CPUCool 7.0.3 69
Creativ Labs Sound Blaster PCI 128 82–84
Creative 109–110
Creative WaveStudio 109
Crito 78–79
Crown III 46
Cyberlink Power Packs 98–99
Cyberlink PowerDVD 97–98
Cygwin 87,120
Cygwin/XFree86 87
DataCore 44
Dataquest 140
DB2 Universal Database 14
Dell 38,140
Dell Inspiron 4100 77–79
Dell Latitude C800 77–79
Dell OpenManage 78–79
Deloitte & Touche 142
Delphi 5.0 86
Demo Stúdió 82–84
DeskTop On-Call 100
Diablo II 126
Digit Wireless 135
Digital Unix True64/OSF 120
Direct CD 78–79
DirectX 7 49
DirectX 8 49
Diskeeper 7.0 Server 89–90
Diskeeper 7.0 Workstation 89–90
Distributed Net 69,70
DivX 32,140
DivX 4.11 16
Diákhitel Központ 146–147
Dominic Mazzoni 109
Dragonball 135
Drunken Clock Screensaver 3.05 25
DV@Talk 124
DynaFlat 50
EA Technology 45
Easy CD Creator 78–79,95
Eazel 114
EccoMode 45
eComStation 1.0 86
eComStation 1.00 Superclient for Internet Generation 100–102
econet.hu 141
Edimax 128
Edimax Wireless Ethernet Card 128
EditPro 1.55 26
Eicon Safepipe 3030 133
Electronic Privacy Information Center 118
EMJ Hungary 78–79,90
Emperor Battle for Dune 153
Empower PowerPlay III 138
EMS 1.2.1 135
Encyclopaedia Britannica 13
Encyclopedia Britannica Deluxe 2000 78–79
Enternet 2001 47,82–84,124
Enterprise Storage Server 44
Enterprise X Architecture 38
Entrepreneur 100
EP5-6I11 70
Epoc 138
Epox 8KHA 69
Ericsson 135,140
Ericsson 1018s 15
Ericsson T10 15
Erred Dictionary 2.6 27
eServer xSeries 44
FeRAM 40
Final Fantasy 118
Firestorm Dual Power 66
Flextronics 44
Flexy 1.90 28
Forget-Me-kNot 18
FreeBSD 31
FreeRAM 3.0 25
FreeSSH 120
Fujitsu Siemens 38,78–79
Fujitsu-Siemens Celsius Mobile A 77–81
fYaNICA 32
G-Rex 32
G.Mate 138
Gainward GeForce2 Ti/500 XP Vivo Golden Sample 48–49
GamaxNet Kft. 122
Gateway 38
GeForce2 GTS 70
GeForce2 Ultra 49
GeForce3 Titanium 87
GeForce3 Titanium 200 49
Getronics 142
Ghostscript 26
Globalwin CAK38 72–73
Globalwin FOP32 72–73
Globalwin WBK38 72–73
Globalwin WBK68 72–73
Glowing Coast Technology 109
Gnome Project 114
GoldWave 4.25 109–110
Graffiti 136
Graham Utilities Lite 100
Graphisoft HP Szinkron ArchiCAD 141
GSM Sender 15
GSView 26
Haitec Kft. 141
Handspring 38,136
HanGil C3224 137,138
Hangil Telecom 137
Hauppauge WinTV Go 82–84
Herta 49,52,61,63,72–73
Hewlett-Packard (HP) 10,56–57, 78–79,141,144
HiSOFT systems 109
Hitachi 41
Hitachi Data Systems 42
Hitachi LG Data Storage 41
HNT Co. Ltd. 137
HOBLink X/11 100
Homestead SiteBuilder 120
Homo ludens 31
Honosító Műhely 18
HP DLA 56
HP dvd-writer DVD100i 56
HP LaserJet 144
HP Omnibook 6000 78–80
HP Photosmart 715 57–58
HP RecordNow 56
HP Simple Backup 56
HP Szinkron 141
HP-UX 120
HRP Hungary Kft. 124
Humansoft 78–79
Hungarnet Egyesület 142
Hungary.Network 14
HyperTransport 140
Hírek Media and Internet Technology 142
i-Cell 142
I-O Data 42
I-Worm.Alizra 91
I-Worm.Badtrans II 91
IBM 14,30,38,42,44,78–79 ,86,137,140–141
IBM Aix 120
IBM BonusPak 100
IBM Deskstar 120GXP 42
IBM DTLA-307075 82–84
IBM OS/2 100–102
IBM Thinkpad T 114
IBM Thinkpad T23 78–81
IBM TotalStorage 7133 44
IBM Ultrastar 36Z15 42
IBM ViaVoice 78–79
IBM Webbrowser for OS/2 86
Ice Player 1.0.1 28
ICL 142
ICQ 2001 128
iiyama 47
Iiyama Vision Master Pro 451 52
iMac 32
Infineon 78–79,140
INI Tools 100
InJoy Dialer Extended 100
InJoy PPPoE 100
Intel 34,38,40–41,44, 47–48,69,72,140
Intel Hannacroix 38
Intel Indeo 32
Intel Labs 10
Intel SA-1110 StrongARM 137
Intel StrongARM 138
IntelliTamper 2.07 18
Interboard 50
Intercomputer Kft. 141
Internet Explore 114,120
Internet Explorer 6 16
internet-elérési módok 130–132
Intervideo MP3 + DVD Xpack 98–99
Intervideo WinDVD 97–98
Intuos2 A5 52
Invader 1.0 27
Irix 120
ISDN PM 100
Iwill Corporation 42
Iwill XP333-R 42
Jaculus Computer 82–84
Java 35
Java2 1.3 100
Java2 1.3 Developer Kit 100
JavaScript 18
Jaz 86
JEITA 57
JetCaps 144
Juventus-Team Kft. 44
JVM 1.1.8 86
JVM 1.3.1 86
Kaspersky Anti-Virus 16,91
KDE 87,114
KDE on Cygwin 87
KDevelop 114
Kelly-Tech 46,48,72–73,82–84,128
KeSzo Kft. 89–90
KFKI 142
KimSoft Kft. 13
Klipsch Promedia 2.1 82–84
Kodak 57
Kodak DX3900 Zoom 58
Konqueror 114
Kylix 1.0 86
Kyro II 87
LG Electronics 41
Libra Computer 82–84
Lineo Embedix 137
Lineo Embedix SDK 2.0 114
Linkman 6.01 26
Linuette Embedded Linux 138
Linux 31,87,110,114, 118,120,135,137
Linux DA 138
Linux Journal 114
Logitech 10,49,61
Logitech Cordless Desktop Optical 82–84
Logitech Momo Force 61,66
Logitech MouseMan Dual Optical 49
Logitech WingMan Action Pad 66
Logitech WingMan Attack 2 64
Logitech WingMan Cordless Gamepad 42
Logitech WingMan Rumblepad 66
Lotus 35
Lotus Domino R5 14
Lotus Notes 78–79
Lotus SmartSuite 1.6 100
Lotus SmartSuite Millennium 78–79
LT Winmodem 78–79
M-dream 138
Mac OS 110,120
MacOS X 120
Macromedia Flash 18,100
Magic User Interface 32
Marketline 142
MasterIA 138
Matrox Millennium I 87
Matsushita 134
Maxtor DiamondMax Plus 60 5T020H2 82–84
Maya 4 114
McAfee VirusScan 78–79
McLaren 34,35
MCP 86
Mediamatics DVD Player 78–79
Mediator 32
Mercedes-Benz 34
Microsoft 10,32,44,87–88, 92–93,120,142,158
Microsoft .Net 38,158
Microsoft DirectX 8 22
Microsoft DirectX 8.1 16
Microsoft Exchange 88
Microsoft Office 138,158
Microsoft Office XP Professional 87
Microsoft Outlook 136
Microsoft Producer 86
Microsoft SideWinder 65
Microsoft SideWinder Force Feedback 2 64
Microsoft SideWinder Force Feedback Wheel 62
Microsoft SideWinder Plug & Play Game Pad 66
Microsoft SideWinder Precision Racing Wheel 62
Midbartech 103
Minolta DiAlta 46
Minolta 46
Minolta QMS magicolor 2210GN 46
Minor 142
Mistral Computerworld 82–84
Mitac Cat 138
Mitsubishi Diamondtron Natural Flat 47
MIZI Linuette Embedded Linux 137
Modem Booster 2.6 26
Molecular Weight Calculator 27
Montana 142
Motherboard Monitor 5.1.0.1 69–70
Motorola 41
Motorola Dragonball VZ 136
MSI 48
MSNBC 118
Multi-Tech Systems 122
MultiMagic 81
Multimedia.hu 49–50,56
MultiSync 45
MultiSync VT-45 45
Mycom 82–84
MyDVD 56
Nautilus 114
Nebulon 3.1.5 20
NEC 38,40,45
NEC VR4181 137
Nero 5.5 56
Netic Kft. 48
NetInfo 4.2 26
Netlabs 102
NetPiac Kft. 148–149
Netscape 114,120
Netscape Communicator 4.79 120
Netscape Navigator 114,120
NetWare 100
NewsPro 3.08 26
NeXT 120
Nokia 15,123,135,140
Nokia 7650 136
Nokia 9210 38
Nokia KeyCare Csomag 123
Norman Anti-Virus 100
Norton Antivirus 78–79
Novalogic Comanche 4 22
Novell 140
Novell NetWare 44,35,140
Nvidia 41
Nvidia GeForce2 GTS 82–84
Nvidia GeForce2 Titanium 48–49
NVMax 49
Object Desktop 100
Odin 100,102
Office XP 92–93
OfficeConnect 122
Olympus 57
Olympus Camedia E-20P 59–60
Online Rt. 146–147
Open Source Network 140
OpenSSH 114,120
Opera 114,137–138
Oracle 38,88,114
Oracle Email Migration Service 88
Oracle9i 38,88
ORCHI 5.1 15
[origo] 124
Orion Studios DirectDVD 98
OS/2 30,87
OS/2 Warp 4 86
Outlook 129
Outlook Express 91,129
P5 Kft. 15
Packard Bell Easy Note SC 78–80
Pagetutor 4.8 25
PAK Számítástechnikai Rt. 47
Palm 134,136
Palm IIxe 138
Palm OS 138
PalmOS 3.0 134
PalmOS 4.1 135
PalmPalm Technology 138
Panasonic 40,124
Panda Antivirus Titanium 90
Panda Titanium 16
PasteBoard 1.6 28
PC Doctor 78–79
PC-Cillin 2000 78–79
PcTel 2304 78–79
Pearless 86
Pentium III CuMine256 69
Philips 36–37,56
Philips DVDRW208 56
PillarSoft Enhanced Editor 100
PinkNoise Studio 19
PINT 32
Pitwall 35
Pixel Multimédia 82–84
PixelView PlayTV Pak II 41
Playboy.com 120
Plextor 40
PM Fax Lite 100
Pocket Office 12
PocketPC 138
PocketZip 86
Polygon Kft. 141
Portocom 78–79,81
Portocom MultiMagic 15 78–79,81
PowerDVD 56,98
PowerOff 3.0 28
PowerPoint 86,158
PowerPoint 2000 158
Powerstrip 49,87
Powertoys for Windows XP 16
Primera Signature Pro 49–50
Progadat Kft. 142
ProLiant DL380 34
Prolink Microsystems Corporation 41
ProNote Air FG 134
ProNote FG Handy 134
PSINet 14
Psion 30,137
Psion netBook 134
Psion Series 7 134
Quake III Arena 50
Quantum FireballP AS 30 82–84
QuickTime for Windows 16
QuikSync LE 86
R&R Software 141
Ramax PC-150 42
Rambus 40,140
Ramiris Rubin Rt. 52
Ravisent CineMaster 98–99
Ravisent CinePlayer 97–98
RCE 61,63,82–84
Real Application Clusters 88
RealPlayer 8 100
Realtek 78–79
Red Hat Linux 140
RetteSoft Bt. 89
rEVOLUTION Software HP Szinkron Iroda ++ 141
RFKB5H Wireless Desktop 48
RouteFinder RF550 122
Roxio 86,95
RRC Hungary Kft. 124
RSJ 100
Rufusz Computer 142
Rutin 2000 Kft. 72–73
S.W.I.N.E. 153
Saitek Cyborg 3D Force 64,66
Saitek R440 Force Feedback Wheel 62,66
Saitek ST330 Rumble Force Stick 64
Samsung 50,82–84,114
Samsung SyncMaster 757DFX 50
Samtron 56E 82–84
SANsymphony 44
SAP 144
SBWcc 2.4 26
SciModem Kft. 133
SCO Unix 120
Screen Bite 2.0 28
Seagate Technology 42
Seagete 42
Secure Shell 3.01 120
Sense/Net 142
Serco Kft. 148–149
Serenity Systems 86,100–102
SG Irix 120
Sharp Zaurus SL-5000D 137
Shuttle 44
Siemens 140
Siemens C45 12
Siemens ME45 134
Siemens S45 12,134
Siemens SX45 12
Sigmoid Kft. 31
Silver Computer 82–84
SiS 645/9612 46
SMC Networks 124
SNI/Reliant Unix 120
SoftCinema 32
Solaris 35
Soltek 46,50
Sonic Foundry 109
Sonic Foundry Vegas Video 104–106
SoNiC-O-TooL 19
Sony 36–37,40,135
Sony Clié PEG-T415 135
Sony Digital Video Enhancer 43
Sony DVP-N650V 43
Sony DVP-N900V 43
Sony DVP-NS500V 43
Sony SDM-M51/B 82–84
Sony SO14B 82–84
Sonyericsson 135
Sophos Anti-Virus 16,89
Sorenson Video 3 16
Sound Blaster Live! 110
Sound Blaster Live! 5.1 Player 82–84
Sound Blaster Pro 48
Sound Forge 5.0 109
Soundprobe 2.5 108–110
SourceForge 3.0 140
Sowah 78–79
Spacewalker SV24 44
Sprint Computer 12
Star Wars Galactic Battlegrounds 153
Stardock 100
StarOffice 100,78–79,102
Steinberg 109
Stellar Frontier 100
Stormregion 153
Strand Releasing 140
StrICQ 32
StrongARM 137
SubSession HomeArena 5.1 43
SubSession SoundArt 2.1 43
Sun Microsystems 35,46
Sun Solaris 120
SunOS 120
Super Audio Compact Disc 36–37
SuperStack 3 Baseline 122
SureThing First Edition 49–50
SuSE Linux 13,140
SuSE Linux 7.3 114–116
SuSE Linux AG 14
SuSE Linux Database Server 14
SuSE Linux Groupware 14
Sved Informatikai Rt. 45
Symbian 136
Symbian Epoc 134
Synergon 142
Syntrillium Software 109
Systrend 142
Szinvanet 78–79
Számalk Informatika 142
Szótoló 31
Tanfolyamok.hu 126
TechData 124
Telepong Linux 135
Telnet Hungary 142
Terratec Electronic 43
The Bat! 129
Thrustmaster 61,66
Thrustmaster Afterburner II 65–66
Thrustmaster Firestorm Digital 2 66
Thrustmaster Firestorm Dual Power 66
Thrustmaster Force Feedback Racing Wheel 62,66
Thrustmaster Fox 2 Pro 65
TigerSwitch 10/100 SMC6624M 124
Tiny Personal Firewall 128
Titan 73
Titan D3TB 72–74
Titan D5TB 72–74
Titan Majesty 74
Titan MT1AB-2 72–73
Tivoli 14
Toshiba 38
TotalStorage Enterprise Storage Server 44
Treo 38
Trials of Battle 100
Tribes 2 114
Trillian 26
Trolltech Qt Palmtop Environment 138
Trolltech Qt/Embedded 137
TwinMOS 42
Tyan 50
Tynux 138
Tőzsér és Máriás Szoftver Iroda 89
Ulead Video Studio 5.0 49
UltraSPARC 35,46
United Microelectronics Corp. 41
Unix 44
USB 2.0 40
User Kft. 141
V – The File Viewer 2001 28
VA Linux 140
VA Software 140
Vapor 32
Var Kft. 49
Via 40–41,47,50,81
Via Apollo P4X266 50
Via C3 41,44
Via KT266 48,82–84
Via PE11-S 50
Via PL133 44
Via VT6010 Mini-iTX 41
Viplay 18
Virus Bulletin 89–90
VirusBuster 16
Vision Master 1412 47
Vision Master Pro 413 47
Vision Master Pro 512 47
VisToolBox 3.0 28
Visual Basic 6 18
VMWare 3.0 87
Vodafqne 123
Vortex 45
Voyager 32
VPart 26
Wacom 52
Waitec Clipp 51
WarpIN 30,100
Wavelab 3.0 109
WaveStudio 110
WBK38 73
WBK68 73
WCPUID V3 69
Weather Watcher 3.6 24
Webcam 1.1 27
webCDcreator 31
WebSphere Commerce Suite 5.1 14
Webster 13
Wheel Mouse Optical Special Edition 10
Windows 2000 44
Windows 2000 Security CD 16
Windows CE 3.0 134
Windows Media Player 96,99
Windows XP 92–93
Windows XP 95–96
WinEpoc 2.0 134
WinModem 118
WinOnCD 5 Power Edition 86
WinOnCD 5.0 86
WinRoute Lite 4.1 89
X-Box 38,44,87
xAIDA 86
XaraX 111–112
Xerox Corporation 45
Xpertool 49
XWorkplace 30,100
Yahoo! 119
YAM 32
Yellowstone 40
YesMail 120
Yopy 138
ZENworks for Desktops 3.2 140
Zip 86
Zorp Professional 1.4 122
ZX Spectrum 54–55

NEW P4 Motherboards Give you PC Attitude

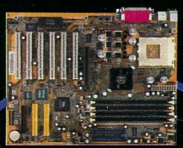

>> KR7A/KR7A-RAID

- AMD Socket A DDR motherboard
- VIA KT266A chipset
- IDE RAID 0/1/0+1
- ATA133, AGP 4X
- 4 DDR DIMM, 1 AGP, 6 PCI
- SoftMenu™III

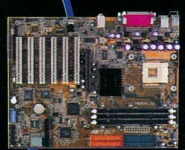

>> BL7/BL7-RAID

- Intel® Pentium® 4 Processor Socket 478
- Supports 3GB SDRAM
- Onboard ATA 100 / RAID
- SoftMenu™III

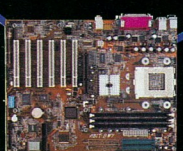

>> BW7

- Intel® Pentium® 4 Processor Socket 423
- Supports 3GB SDRAM
- Onboard ATA 100 / RAID
- SoftMenu™III

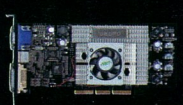

>> Siluro GF3 Ti200

- nVidia Geforce3™ Ti200/Ti500 GPU
- Onboard 64MB DDR
- Onborad TV-Out Support S-Video/RCA
- Lightspeed Memory Architecture™

ABIT

Your Reliable Partner

www.abit.com.tw

Mycom

Mycom

TEL:06-1-204-4544 / 06-1-204-5444 FAX:06-1-204-7444

E-mail:mycom@mycom.hu http:// www.mycom.com.hu

CeBIT, Hannover

Ez évtől plusz egy nap

A 2002-es CeBIT-re, az információtechnológiai és telekommunikációs ágazat legnagyobb szakvásárára idén 60 országból 8316 kiállítót várnak a szervezők, a kialakításra kerülő standok több mint 442 ezer négyzetmétert foglalnak majd el. A vásár időtartamát – folyamatosan növekvő méretei miatt – mostantól egy nappal meghosszabbították, így az 2002. március 13-tól 20-ig, szerdától szerdáig várja látogatóit. Hasonló okokból tovább finomították az egyébként is tökéletesen áttekinthető csarnokbeosztást. Az ez évi rendezvény megnyitóbeszédét Steve Ballmer, a Microsoft vezérigazgatója tartja.

A belépőjegy elővételben 30, a helyszínen 34 euró – a bérlet 67, illetve 77 euró.

www.cebit.de

Szervezői még látogatóbarátabbá tették a világ legnagyobb szakmai rendezvényét

HP, Intel

A jövő PC-je

Az Intel Labs és a Hewlett-Packard Business Desktop Division Labs közösen fejleszti az Intel Pentium 4 processzor platformjának alapjain a jövő PC-jét.

Korai inkarnációját Concept PC 2001 néven az őszi Comdexen is bemutatták Las Vegasban. Ez a Universal Serial Bus 2.0 (USB 2.0) alkalmazásával eredeti módon személyes eszközre és számítógépre választja szét a számítógépes környezet összetevőit, aminek eredményeként példa nélküli helymegtakarítás és rugalmasság érhető el.

– A Concept PC 2001 azt szemlélteti, hogy a nagy számítási teljesítményt nem kell feláldozni a sokoldalúság és a felhasználói rugalmasság kedvéért – mondta *Pat Gelsinger*, az Intel Corporation alelnöke. – A számítógép mérete mindössze 12x33x38 cm, és biztonságos, lezárt eszközöket tartalmaz, ami felügyelet szempontjából tág teret enged a vállalati informatikai menedzsereknek.

A PC személyi oldala 18 col átmérőjű, lapos monitor, amely hozzáférést biztosít minden, a felhasználó számára szükséges elemhez. Webkamerát, hangszórókat, USB-s plug and play interface-t, CD-írót, valamint vezeték nélküli billentyűzetet és egeret tartalmaz, amelyek a Bluetooth és az RF (rádiófrekvenciás) technológiát használják.

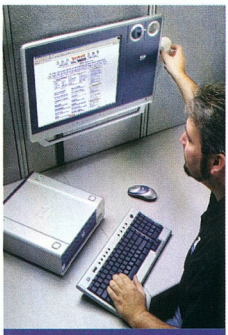

Concept PC 2001: hiába keresnénk a boltokban

Ez a személyes eszköz falra akasztható vagy elhelyezhető egy forgatható karon is, így felszabadítja a helyet az íróasztalon és még nagyobb rugalmassággal használható.

Kihasználva az Intel Pentium 4 processzor kis helyigénnyel párosuló nagy teljesítményét, a Concept PC 2001 alaplapja elrendezésének és az irányított légáramlásnak köszönhetően nagyon jó hűtési tulajdonságokkal bír és halk. További jellemzői közé tartozik a szintén kis helyigényű Ati Radeon 7500 AGP képernyőadapter, a DVI-csatlakozású LCD monitor, valamint a Microsoft Windows XP Pro operációs rendszer.

– A Concept PC 2001 a technológia átalakulását szemlélteti – mondta *Eric Chaniot*, a HP Business Desktop Division részlegének marketingvezetője. – Azok a technológiák és tervezési elvek, amelyek alapján ez a prototípus készült, hasznosak lesznek a HP jövőbeni PC-fejlesztéseiben.

A Concept PC 2001 ugyanis a PC-ipar jövőbeni lehetőségeit bemutató és nem kereskedelmi forgalomba hozatalra készített termék.

Az Intel más számítógépgyártókkal is együttműködik a közeljövő PC-technológiáinak kutatásában és fejlesztésében.

www.hp.com
www.intel.com

Logitech

Télegér

A Logitech karácsonyi meglepetése egy digitális rágcsáló, az ünnepi pirosban pompázó, finom tapintású Wheel Mouse Optical Special Edition. Miként neve utal rá, hagyományos mechanikai golyó helyett optikai érzékelő követi az egér mozgását. Nincs mozgó alkatrésze, amely felszedné a port, ezért tisztítani sem kell. Más szóval bármilyen felületen használható – többé nincs szükség egérpadra.

A télegér optikai érzékelője 800 dpi felbontású, így akár nagyobb gyorsaságot igénylő játékokhoz vagy nagyobb pontosságot követelő programokhoz is használható. A WebWheel funkció egy gombnyomással elérhető, segítségével pedig a netböngésző négy leggyakrabban használt szolgáltatása és öt tetszés szerinti nethely címe programozható be.

Wheel Mouse Optical SE: a télapó színeiben

800 dpi-s optikai érzékelő: játszani is jó vele

A korlátozott példányszámban gyártott SE egér – a Logitech ismert optikai egerének ünnepi, különleges változata – már megjelent az üzletekben. Jobb és bal kézbe egyaránt kényelmesen illeszkedik, öt év garancia jár hozzá.

www.logitech.de/hungary
www.logitech.com

displays by sony

A megbízható termékcsalád

A legújabb Sony LCD képernyők a legtökéletesebb technológiát és a legújabb formát egyesítik a legnagyszerűbb módon. A DVI-I digitális bemenettel rendelkező, nagy 18" méretű modellek a jövőbeni és a korábbi géptípusokhoz egyaránt használhatóak. Egyetlen más LCD monitor sem kínál ennyi mindent egyszerre.

CHS Hungary Kft.
Tel: (1) 451-3500

Tech Data Magyarország Kft.
Tel: (1) 236-1199

www.sony-cp.com

A Sony a Sony Corporation japán védjegye.

go create

SONY

Siemens

Bemutatkozott a 45-ösök családja

Magyarországon is forgalomba került a Siemens új 45-ös mobiltelefon-családja, amelyet jelenleg a C45, S45 és ME45 típusú készülékek alkotnak. A C45-ös modellt a fiataloknak tervezték, akik szeretik az egyedi, egyéniségüket jól tükröző, divatos termékeket. Az S45 elsősorban az

C45: százszorszép elő- és hátlapokkal

üzletemberek, míg az ME45 a sportos életmódot kedvelő, igényes felhasználók GPRS (csomagkapcsolt rádióhullámos adatátvitelt támogató) mobiltelefonja lehet.

A C45-ös egyik újdonsága a közel 100 féle színben megvásárolható, cserélhető CLIPit elő- és hátlap, amelyek palettáját egy párizsi tervező, Li Edelkoort állította össze. Aki mégis kevésnek találná az előre gyártott kínálatot, az a Siemens egyik webhelyén tervezhet és rendelhet telefonjához színes elő- és hátlapot (➦ www.my-siemens.com/city). A Siemens net-helyéről logók és csengőhangok, valamint képernyővédők is letölthetők a készülék és tulajdonosa további önmegvalósításához.

A C45 nemcsak az egyéniséget, hanem az ember társas lény voltát is hangsúlyozza. Így például csoportos SMS-eket lehet küldeni róla, de megtalálható rajta a többszereplős, interaktív – szolgáltatófüggő – Battle Kung-fu játék is. Születésnap-emlékeztető biztosítja, hogy még a legelfoglaltabb felhasználók se feledkezzenek meg szeretteikről. A készülékkel az Emotional Messaging System (EMS) üzenetátviteli szolgáltatásnak köszönhetően a pillanatnyi hangulatot, érzéseket jól tükröző arcok ábráit és hangokat is továbbítani lehet, illetve a felhasználó kialakíthat magának ilyen egyedi, előre megírt üzeneteket.

A további szolgáltatások közül külön említést érdemel a szöveges üzenetek beírását megkönnyítő, magyar nyelvű prediktív szövegbeviteli képesség. A C45-tel kicsiny mérete és tömege ellenére az alapfelszereltséghez tartozó akkumulátorral akár 200 órás készenléti vagy 300 perces beszélgetési idő is elérhető, beépített modemjének köszönhetően adatátviteli kábelen keresztül közvetlenül számítógéphez csatlakoztatható.

Az elegáns S45 GPRS mobiltelefon 1.2-es WAP-böngészőt használ, állandó netkapcsolatot, m-commerce és pénzügyi tranzakciók lebonyolítását is lehetővé teszi, miközben az adatokat és ábrákat nagy, 7 soros kijelzőjén jeleníti meg. A készülék szintén új, eddig csak a Siemens SL45 luxuskészülékében alkalmazott szolgáltatása a rugalmas memóriakezelés, amelynek köszönhetően – az adott kereteken belül – mindig annyi tárolómemóriát fordít egy

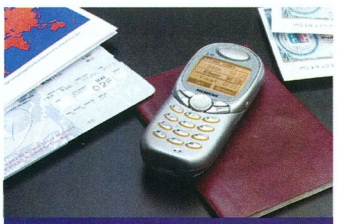

S45: presztízskészülék rugalmas memóriakezeléssel

műveletre, amennyi ahhoz feltétlenül szükséges. A fennmaradó kapacitást más célok kiszolgálására fordítja, így akár 500 bejegyzés tárolására is képes, bejegyzésenként maximum 14 adattal – név, telefon, cím stb. Az S45 kicsiny mérete és 93 grammos tömege ellenére az összes jelenleg ismert népszerűbb mobiltelefonos szolgáltatást biztosítja – például hangtár-

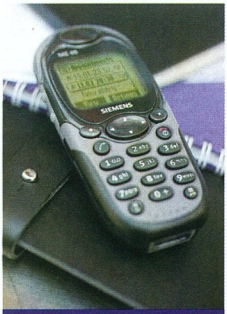

ME45: tereptelefon, amellyel a porcelánboltba is be lehet menni

csázást, hangirányítást és hangrögzítést, emellett a beszélgetések, megbeszélések kétoldalú kihangosítására is képes.

További szolgáltatásai közé tartozik a rezgő hívásjelzés, a T9 prediktív szövegbevitel magyar nyelven és a teljes körű szervező, tele-filofax képesség. Infravörös porton és adatátviteli kábelen keresztül is számítógéphez csatlakoztatható, a mellékelt CD-ROM-ról pedig a szinkronizálószoftver is könnyen telepíthető. Az S45 kétféle színben, sötétkékben és galvanizált ezüstben került a hazai forgalomba.

Szintén felsőkategóriás a Siemens ME45-ös modellje, készülékháza ráadásul csepp-, por- és ütésálló, tehát ellenáll a felfröccsenő víznek vagy az erősebb mechanikai behatásoknak. Megerősített kivitele ellenére nem nélkülöz minden eleganciát – tömege 99 gramm, ami jóval alatta marad a tereptelefonokra jellemzőnek. Szolgáltatásait, technikai színvonalát tekintve teljesen megegyezik az S45-ös típussal.

➦ www.siemens.hu
➦ www.siemens-mobile.de
➦ www.my-siemens.com/city

Sprint Computer

Siemens SX45

A Sprint Computer megkezdte a Siemens SX45 – mobiltelefont és kéziszámítógépet ötvöző – kommunikátorának forgalmazását, amely a 900 és 1800 MHz-es GSM-sávban működik. A készülék minden olyan szolgáltatást nyújt, amit egy PDA-tól elvárhatunk, Pocket Office programok futnak rajta, sőt MP3-lejátszó is van benne. CompactFlash kártya mellett MultiMedia kártyát is tud fogadni. A Siemens eredeti sajtóközleményében 1100 euró körüli összegben határozta

SX45: mobil multimédiás kommunikáció

meg az eszköz árát, amelyhez 300 eurós digitális kamerát is bejelentett.

Itt adunk hírt arról is, hogy változatlan címen megjelent a Sprint Computer új nethelye, amelynek legfontosabb újdonságai a keresési lehetőség a site teljes tartalmában, az árlistákban és az árjegyzékben. Megbízható on-line rendelési rendszer várja a megrendelőket. A felhasználók az informatikai kereskedelemmel kapcsolatban leggyakrabban felmerülő kérdéseket és válaszokat is megtalálják itt.

➦ www.sprint.hu
➦ www.siemens-mobile.de

Encyclopaedia Britannica

2002-es kiadás CD-n és DVD-n

Az 1768 óta megjelenő és azóta mintának tekintett Britannica enciklopédia legújabb, 2002-es kiadása – Webster szótárral és világatlasszal kiegészítve – már Magyarországon is kapható Deluxe CD és Expanded DVD változatban. Ezek között a különbség alapvetően az adathordozón lévő multimédiás anyagok terjedelmében mutatkozik.

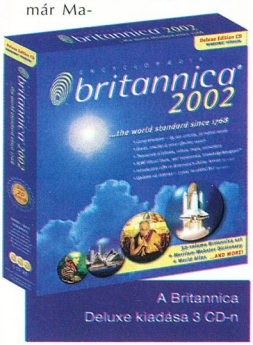

A Deluxe változat 3 CD-jén 85 ezer cikk 56 millió szó terjedelemben, 44 térlátvezetés, 12100 fotó, illusztráció, 131 videoklip több mint 1 óra össztartamban, 300 ezer webhivatkozás, 200 ezer bejegyzés a Merriam-Webster szótárban, 105 párbeszéd és animáció, valamint 14 kategóriában kronológia található több mint 4100 bejegyzéssel. Bolti ára bruttó 22 990 Ft.

Az Expanded DVD változat két tekintetben tér el a fentiektől. A videoklipek száma 517, több mint 7 óra összterjedelemben, a bruttó ár pedig 29 990 Ft.

Az elektronikus Britannica továbbfejlesztett intelligens keresőrendszerével könnyű megtalálni a keresett adatot, amihez egyúttal hasznos gyorslinkeket is mellékel a szoftver.

A felhasználó megjegyzéseket írhat, könyvjelzőket használhat, képeket vághat ki, és a keresés eredményét tetszés szerint formázhatja a program szolgáltatásai révén. Képet nemcsak szövegkörnyezetből, hanem az atlaszból is ki lehet ollózni, amely több mint 1300 kidolgozott térképet tartalmaz.

KimSoft Kft. ☎ 319-0219
www.kimsoft.hu

SuSE Linux

Tudásbázis magyarul is

A SuSE Linux terméktámogatási adatbázisa (SDB) a legnagyobb többnyelvű, Linuxszal foglalkozó tapasztalat- és tudásbázis. Linuxszal kapcsolatos telepítési problémákra, kérdésekre naprakész cikkek, megoldások találhatók benne, első kézből. Mostantól a magyarországi érdeklődők az alábbi netcímen az angol, cseh, francia, német, olasz és spanyol mellett az adatbázisok magyar nyelvű fordítását, valamint kimondottan a Magyarországra vonatkozó cikkeket is elérhetik. A magyar cikkek körét jelentősen kibővítették, nem szorítkozik a hibajelenségek elhárítására, hanem igazi ínyencségekkel is szolgál.

http://sdb.suselinux.hu

InkTec 70-80 %-os megtakarítás

Gazdaságos

Az InkTec termékek használatával a nyomtatási költségek jelentősen csökkenthetők a minőség feláldozása nélkül. Tintasugaras nyomtatóknál ez akár 70-80%-os megtakarítást is jelenthet. (Pl. egy 51629 patron újratöltése esetén az eredeti kb. nettó 8.000 Ft-os ár helyett nettó 1.650 Ft-ért tölthetjük fel a nyomtatófejet.)

InkTec
www.inktec.hu

Egyszerű töltés, "Clipp On" technológia

A kiürült tintapatront néhány mozdulattal újratöltheti a "Clipp On" refill keret segítségével, mely bizonyos típusoknál a fúvókákon keresztül juttatja a tintát a patron belsejébe, így az InkTec utántöltött patronok nem folynak.
A forgalmazók kérésre szívesen segítenek a patronok újratöltésében, hogy az első lépések se okozzanak gondot.

InkTec forgalmazók:

Baja: FAX Bt. T.: 79/322-015
Baja: Kekko Kft. T.: 79/428-838
Baja: Megaram Kft. T.: 79/424-687
Balassagyarmat: Next Computer Bt. T.: 35/300-289
Balatonboglár: Paradoxon Kft. T.: 85/352-630
Balatonfüred: Byteline Bt. T.: 87/482-125
Balatonlelle: TN Elektronika Kft. T.: 85/450-200
Békéscsaba: B & T Irodatechnika T.: 66/442-614
Békéscsaba: MT-Alföld Kft. T.: 66/450-133
Békéscsaba: Számprog Kft. T.: 66/325-824
Budapest II.ker.: CBO Kft. T.: 200-86-80
Budapest III.ker.: EuroSand Computer Kft. T.: 388-12-40
Budapest III.ker.: HC Computer T.: 387-27-77
Budapest IV.ker.: Feral Kft. T.: 370-85-59
Budapest VI.ker.: Demand 2000 Kft. T.: 269-32-15
Budapest VI.ker.: Sieger Lászlóné T.: 269-15-43
Budapest VIII.ker.: Atom Kft. T.: 220-22-00
Budapest VIII.ker.: HFH Kft. T.: 324-75-02
Budapest VIII.ker.: Nyomtató Áruház Kft. T.: 484-07-55
Budapest XI.ker.: P5 Kft. T.: 466-25-76
Budapest XI.ker.: Tigra Computer Kft. T.: 463-21-57
Budapest XIII.ker.: Enternet 2001 Kft. T.: 412-20-01
Budapest XIII.ker.: Compex Trade Kft. T.: 350-82-38
Budapest XIII.ker.: Lap Studió Kft. T.: 236-30-00
Budapest XIII.ker.: Light Computer Kft. T.: 239-69-58
Budapest XIII.ker.: Dynamic 2001 Kft. T.: 236-02-36
Budapest XIII.ker.: Mistral C.World Kft. T.: 236-00-00
Budapest XV.ker.: Trimax Alfa Bt. T.: 343-60-55
Budapest XV.ker.: PKS Computer T.: 410-64-62
Budapest XVII.ker.: Computer Garage T.: 256-47-77
Budapest XVIII.ker.: HVC Computer T.: 290-87-96
Cegléd: Dynamic 2001 Kft. T.: 53/321-390
Cegléd: Firstep T.: 53/311-855
Cegléd: Jankovics Árpád T.: 53/317-722
Celldömölk: Pannon Pipics Kft. T.: 95/521-125
Debrecen: Materiálteszt Kht. T.: 52/451-901
Dévaványa: Crazy PC T.: 66/484-741
Dunakeszi: XY Kft. T.: 27/349-790
Dunaújváros: Unitel Team Kft. T.: 25/408-719
Eger: Dynamic 2001 Kft. T.: 36/410-009
Esztergom: Dynamic 2001 Kft. T.: 33/401-130
Forró: Infoteam 95 Kft. T.: 46/308-210
Gödöllő: Arkus 2000 Kft. T.: 28/419-798
Gyöngyös: Dynamic 2001 Kft. T.: 37/313-489
Gyöngyös: Feral Kft. T.: 37/301-980
Győr: Bit Bolt T.: 96/335-318
Győr: Dynamic 2001 Kft. T.: 96/417-608
Győr: Eszter Bt. T.: 96/528-094
Győr: PC Center Kft. T.: 96/523-150
Győr: Union Trade Kft. T.: 96/317-142
Hatvan: Feral Kft. T.: 37/347-581
Hódmezővásárhely: Delfin Rt. T.: 62/246-810
Hódmezővásárhely: Origo Kft. T.: 62/244-272
Jászberény: 5-N Computers Kft. T.: 57/403-930
Jászberény: Dynamic 2001 Kft. T.: 57/405-077
Jászberény: Feral Kft. T.: 57/412-841
Kalocsa: Pyramus Kft. T.: 78/466-754
Kaposvár: Rulez Kft. T.: 82/410-048
Kaposvár: Somogy Informatika Kft. T.: 82/529-900
Kazincbarcika: Szanex Bt. T.: 48/312-941
Keszthely: Halász József T.: 83/319145
Keszthely: Neat Computer Kft. T.: 83/511-511
Kiskunhalas: Telecomp Kft. T.: 77/424-184
Kiskunfélegyháza: Skyline-Computer Kft. T.: 76/432-765
Kiskunfélegyháza: Szárnker Computer T.: 76/430-171
Kiskunmajsa: Colonial Computer Bt. T.: 77/483-660
Kisújszállás: Lepker Bt. T.: 59/324-024
Kisvárda: JUTÁN Kft. T.: 45/416-414
Kisvárda: Nosztalgia Natura Bt. T.: 45/405-245
Komárom: V. JOHN Bt. T.: 34/341-927
Körmend: Maxmédia Kft. T.: 94/413-469
Mantú: Bit-max SHS T.: 56/450-759
Miskolc: Bell Computer Kft. T.: 45/560-355
Miskolc: Computer Art Kft. T.: 46/505-272
Miskolc: Entr Számítástechnika T.: 46/413-849
Miskolc: Lukács és Társa T.: 30/935-4483
Miskolc: Netex Kft. T.: 46/411-693
Miskolc: Szoftver ABC T.: 46/505-578
Mohács: C-C Computer T.: 69/300-380
Mohács: MSH Computer T.: 69/302-311
Monor: Computer System Bt. T.: 29/413-287
Nagykanizsa: Kanizsa Computer Kft. T.: 93/320-724
Nagykanizsa: Simon Irodatechnika T.: 93/310-309
Nyergesújfalu: Dynamic 2001 Kft. T.: 33/457-267
Nyíregyháza 3 Mérnök-Terminál Kft. T.: 42/440-048
Nyíregyháza: Techno-Tronic Bt. T.: 42/434-086
Ózd: Borsod Computer T.: 48/471-358
Ózd: Dynamic 2001 Kft. T.: 48/570-116
Örbottyán: Manopen Kft. T.: 28/361-049
Pápa: Blue-Byte Kft. T.: 89/314-400
Pécs: Computer Art Kft. T.: 72/516-770
Pécs: MSH Computer T.: 72/212-201
Pécs: Toner Plusz Kft. T.: 72/213-733
Püspökladány: Radian Kft. T.: 54/451-800
Salgótarján: Dynamic 2001 Kft. T.: 32/422-447
Salgótarján: Nógrád Szezám Kft. T.: 32/310-295
Sárbogárd: Lantax Kft. T.: 25/463-541
Sárospatak: Bakos Bt. T.: 47/311-546
Sátoraljaújhely: Perilla Bt. T.: 47/321-845
Sátoraljaújhely: Zemplény Computer T.: 47/521-053
Siófok: Sió-System Kft. T.: 84/316-978
Siófok: TEAM-COMP Kft. T.: 84/510-222
Sopron: A-Z Team Kft. T.: 99/32-32-32
Sopron: Fény-Szoft Kft. T.: 99/326-738
Sümeg: Construct-Two Kft. T.: 87/55-00-44
Szeged: Dynamic 2001 Kft. T.: 62/458-750
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/555-720
Szeged: Flash Pc Centrum Bt. T.: 62/484-462
Székesfehérvár: PC Bizi T.: 22/327-817
Székesfehérvár: PC Butik T.: 20/462-518
Szekszárd: Digitech Kft. T.: 74/510-032
Szekszárd: Fotocopy Kft. T.: 74/510-055
Szekszárd: MSH Computer T.: 74/412-711
Szentendre: Astra-Ker Bt. T.: 26/310-775
Szentes: Hansa 98 Kft. T.: 63/560-220
Szerencs: Bakos Bt. T.: 47/361-414
Szolnok: Feral Kft. T.: 56/340-401
Szolnok: PC Office Kft. T.: 56/428-124
Szombathely: A-Z Computer 2000 Bt. T.: 94/341-585
Szombathely: GTS Computer Kft. T.: 94/511-490
Tab: Dynamic 2001 Kft. T.: 84/326-009
Tamási: Andok és Tsai Bt. T.: 20/3211-189
Tapolca: Balaton Elektronika Kft. T.: 87/412-564
Tatabánya: Vértes-Copy Bt. T.: 34/510-095
Tiszaújváros: Bell Computer Kft. T.: 49/540-610
Vác: Dunaweb Kft. T.: 27/301-571
Vác: HC Computer T.: 27/312-622
Veresegyház: Elektro-Center T.: 28/387-325
Veszprém: Blue-Byte Kft. T.: 88/406-806

InkTec nagykereskedések viszonteladóknak:

Budapest: Ramiris Rubin Rt. T.: 412-43-00
Budapest: Fotocopy Kft. T.: 303-66-57
Budapest: Unitel City Computer Kft. T.: 239-48-00
Budapest: Copy-Depo Kft. T.: 383-15-80
Budapest: Expert Computer Kft. T.: 350-33-57
Budapest: Demand 2000 Kft. T.: 215-70-00
Debrecen: Materiálteszt Kht. T.: 52/346-916
Miskolc: Borsod Computer Kft. T.: 46/41-31-41
Pécs: Média-Computer Kft. T.: 72/551-258
Szeged: Dualcomp Trade Kft. T.: 62/486-487
Szeged: Eurocat Kft. T.: 62/488-455

PSINet Magyarország

ADSL plusz tűzfal

A PSINet Magyarország megkezdte az ADSL-hozzáférések kiépítését és a különböző ADSL-csomagok értékesítését.

Elsősorban olyan cégek érdeklődésére számítanak, ahol nagy mennyiségű információt kívánnak letölteni a világhálóról, a net felé irányuló adatforgalmuk azonban kisebb.

A szolgáltatáscsomagok különböző sávszélességű hozzáférést tartalmaznak, de a legkisebb sebességű csomag is hétszer olyan gyors letöltést tesz lehetővé, mint a hagyományos dial-up kapcsolat.

A kínált csomagok mindegyike – kivéve a bevezető modellt – tartalmaz alapszintű tűzfalszolgáltatást.

A PSINet közvetlen módon csak üzleti felhasználóknak értékesíti ADSL-csomagjait.

Az otthoni felhasználók részére a PSINet lakossági netszolgáltató partnerei nyújtják a személyre szabott kapcsolódási lehetőséget.

A PSINet ADSL-szolgáltatásának havi költsége fix, tehát nem forgalomfüggő – de a szolgáltató a nethelyén sem ismerteti a csomagok díját.

További felvilágosítás a lenti elérhetőségeken kérhető.

- PSINet Magyarország ☎ 237-9900
- www.psinet.hu
- Interdotnet Magyarország Kft. ☎ 465-7800
- http://hu.inter.net

IBM, SuSE Linux AG

Disztribúciós megállapodás

Az IBM és a SuSE Linux AG széles körű stratégiai megállapodása értelmében a SuSE lett az IBM első számú Linux-disztribútoraként Európában, a Közel-Keleten és Afrikában.

A termékkínálat az IBM linuxos szoftvertermékeit – a DB2-t, a WebSphere-t, a Lotust és a Tivolit – öleli fel. Szintén az együttműködés részeként az IBM a SuSE-n keresztül teljesíti az olyan megrendeléseket, mint a SuSE Linux Groupware Lotus Domino R5-tel, a SuSE Linux Database Server DB2 Universal Database-zel és a WebSphere Commerce Suite 5.1 Linuxra.

- www.suselinux.hu /termekek/
- www.suse.de/en/partner /index.html

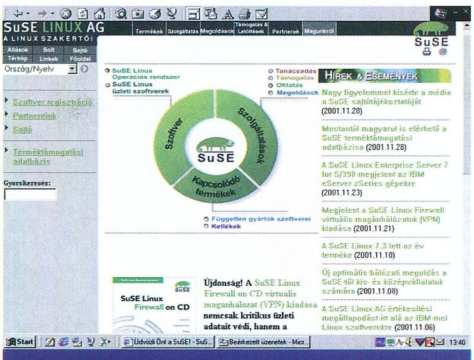

A SuSE Linux AG-n keresztül az IBM több mint ötven szoftvertermékét érhető el

BIG

Városportál és más projektek

Elkészült a Budapesti Információgazdálkodási Program (BIG), amely a főváros közgyűlésének korábbi határozata alapján a Főváros Önkormányzata tulajdonában lévő jelzőlámpás közlekedési csomópontok vezérléséhez szükséges alépítmény- és védőcsőrendszer hasznosításából befolyt 1,2 milliárd forinttal gazdálkodhat. A BIG-koncepció stratégiai célokat fogalmaz meg, és kimondja, hogy a fejlesztés célcsoportja a fővárosban élők, dolgozók, illetve az ide látogatók közössége.

Tekintve, hogy a program alapját egyszeri bevétel képezi, a közgyűlés négy rendelet és nyolc projekt megvalósítását mérlegeli. A rendeletek közül kiemelkedik az Adat- és Információgazdálkodásról szólót, a projektek a pedig a következők: adatvagyon-felmérési és -hasznosítási projekt (180 millió Ft), e-ügyfélszolgálati projekt (40 millió Ft), a Budapest On-line portál és az információgazdálkodás szolgáltatói felületeinek projektje (300 millió Ft), e-közbeszerzés projektje (20 millió Ft), közterületi, közösségi Budapest On-line pontok kialakítása (80 millió Ft), kedvezményes hozzáférés, elérés és esélyegyenlőség projekt (310 millió Ft), elektronikus dokumentumkezelés projekt (60 millió Ft) és térinformatikai projekt (110 millió Ft). A fennmaradó 100 millió Ft céltartalék. A programban leírt projekteket párhuzamosan indítják és valósítják meg 2002 tavaszára. A BIG-koncepcióról szóló előterjesztés letölthető az alábbi címről.

- www.budapest.hu

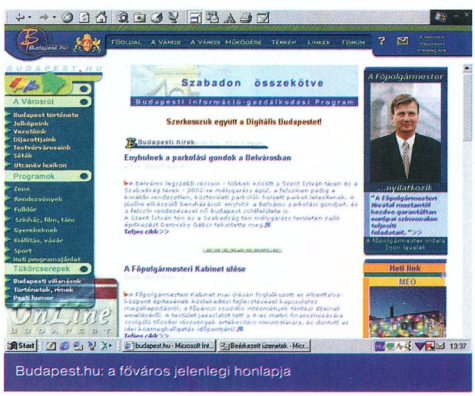

Budapest.hu: a főváros jelenlegi honlapja

Hungary.Network

Magyar metakereső

A Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztossága a Széchenyi-terv keretében kiírt pályázatán a Hungary.Network Rt. pályamunkájának megvalósítására hagyott jóvá támogatást. A 2002 júniusára kifejlesztésre kerülő ingyenes magyar nyelvű metakereső a felhasználó által megadott szó vagy szavak alapján egyidejűleg több internetes kereső adatbázisában keres majd, a találatokat pedig fontossági sorrendben jeleníti meg. Az új szolgáltatás kétféle, kliens-, illetve szerveroldali változatban lesz elérhető, előbbit bárki letöltheti saját számítógépére, az utóbbi változat indításához pedig elegendő lesz egy böngészőprogram is.

- www.hungary.com

P5

SMS Sender

A P5 Kft. a mobiltelefonok elterjedtségére és a rövid szöveges üzenetek népszerűségére alapozva jelent meg P5 GSM Sender nevű készülékével. Az eszköz emberi beavatkozás nélkül képes mobil hívások kezdeményezésére és figyelmeztető SMS-üzenetek küldésére. Előnyösen használható olyan helyeken, ahol nem áll rendelkezésre telefonvonal, illetve helyüket változtató objektumokban (lift, gépjármű). Havidíj-mentesen megoldható vele a nyaraló és a gépkocsi őrzése is – csak az egyes üzenetekért kell fizetni. A készüléket egyrészt kicsi, fémházba szerelt vezérlőelektronika alkotja – amely 3 tetszőleges elektromos kontaktus fogadására alkalmas bemenettel és mobiltelefon vezérlésére alkalmas kimenettel bír –, másrészt a tényleges telefonos kommunikációt megvalósító, Ericsson 1018s/T10 vagy Nokia 51xx/61xx mobiltelefon. A három egymástól függetlenül kezelhető bemenet bármelyikének rövidre zárása indítja a riasztást. Relés leválasztással egyszerűen megoldható a vezérlőjelek illesztése az SMS Senderhez, így az jól együttműködik biztonságtechnikai berendezésekkel és kamerás megfigyelőrendszerekkel. A készülék egyszerűen üzembe helyezhető. A felszerelés és kábelezés után egy DIP kapcsolóval állítható be az üzemmód, a telefonkészülék menüjében pedig meg kell adni az értesítés esetén felhívandó (legfeljebb három) telefonszámot és a küldendő SMS-üzenetek szövegét. A hívás után 1, 2 vagy 3 hangjel tudatja a telefonszám tulajdonosával, melyik bemenet aktiválása váltotta ki az üzenetküldést. Beállítható egyszeri és a riasztási idő alatt folyamatos telefonhívás is.

P5 Kft. ☎ 466-2576
www.p5.hu

ADM

Képi annotáció

Az irodaautomatizálás területén működő, magyar tulajdonú ADM Kft. szakmai nap keretében mutatta be legújabb fejlesztését, ORCHI iktató-, archiváló- és munkafolyamat-támogató szoftverének 5.1-es verzióját.

Az ORCHI szoftvercsalád tagjai nagy mennyiségű papíralapú vagy digitális dokumentum hosszú távú, biztonságos elektronikus tárolására, adatbázisból történő gyors és egyszerű visszakeresésére szolgálnak, illetve monitorozhatóvá teszik a cégek munkafolyamatait.

Az új verzió eseményvezérelt, SQL vagy Oracle adatbázist használó szerverrel fut, ami paraméterezhető üzeneteket küld a felhasználónak a várakozó munkáiról és a hatáskörébe tartozó feladatok állapotáról.

Az új fejlesztések közül a jogosultságtól függő képi annotációk keltették a legnagyobb érdeklődést.

A szolgáltatás révén a rendszerben tárolt, szkennelt iratokra elfedés vagy figyelemfelkeltés céljából jogosultsági szintnek megfelelően, egyszerűen lehet feltenni, illetve levenni annotációkat, amelyek a dokumentum nyomtatott képén is megjelennek.

ADM Kft. ☎ 212-1570
www.adm.hu

Ön is úgy gondolja, hogy minden számítógép egyforma?
Akkor itt az ideje, hogy felfedezze, mitől lesz egy számítógépnek egyénisége!

Mi tudjuk.

bluefish Caviar™
:: Intel® Celeron™ 433 MHz
:: 64 MB PC133 SDRAM
:: Seagate 10 GB 5400 rpm merevlemez
:: 50x CD-ROM meghajtó
:: Riva TNT2 Vanta 8 MB videó
64 992 Ft
bruttó 81 240 Ft

hydra™
:: AMD Athlon™ XP™ 1500 MHz
:: 256 MB PC2100 DDR RAM
:: Maxtor 30 GB 7200 rpm merevlemez
:: Samsung 16/48x DVD-ROM meghajtó
:: GeForce2 MX400 64 MB videó
:: Leadtek Winfast 5.1 hang
162 992 Ft
bruttó 203 740 Ft

CORALL™
:: AMD Duron™ 900 MHz
:: 256 MB PC133 SDRAM
:: Maxtor 20 GB 5400 rpm merevlemez
:: LG 52x CD-ROM meghajtó
:: GeForce2 MX400 32 MB videó
:: Creative Sound Blaster 128 hang
105 992 Ft
bruttó 132 490 Ft

A feltüntetett árak a montior árát nem tartalmazzák.
A konfigurációk összeállításának megváltoztatására a jogot fenntartjuk.

214-4587
www.bluefish.hu
1123 Budapest, Nagyenyed u. 6. (Déli pályaudvarnál)
Nyitva tartás: hétfő-péntek **10-19**, szombat **10-16**

bluefish COMPUTERS

Karácsonyi örökzöld

Szokásos, kicsit tudathasadásos karácsonyi CD-nkhez érkeztünk. A hasadás a dátumban lakozik, mert mint mindig, januári dátummal kerül kis ajándékunk a fa alá.

CHIP

Igyekeztünk mindenből szemezgetni korongunkra, hogy akinek jut rá ideje, az sokfélét kipróbálhasson az egyébként elég hosszúra nyúló ünnepek alatt. Játékdemó-kínálatunkból a S.W.I.N.E.-t emeljük ki – e formabontó stratégiai játék humoráról külön cikk olvasható Kikapcsolódás rovatunkban.

A legújabb, 4.11-es DivX kodek a SAC-gyűjteménybe, a graph\divx4cod.exe file-ba került. Apróbb hibajavítások mellett elsősorban 78%-kal gyorsabb tömörítésével tüntet, igaz ehhez Pentium 4-es processzorra van szüksége. A SAC-ra visszatérve: ebben a hónapban kicsit gyengébb volt a felhozatal, így kevesebb anyagot kellett kiszórnunk, hogy elférjünk a korongokon.

Újabb QuickTime

A DivX mellett a videomániákusoknak a legújabb QuickTime for Windows lejátszót ajánljuk. A program keveset változott, viszont belekerült a legújabb Sorenson Video 3 kodek. Szebb a képe mint a korábbiaké, mellékesen lejátssza a legújabb SV3-formátumú netes

Az új QuickTime szinte DVD-minőségű filmek lejátszására is alkalmas

mozielőzeteseket is – például a Star Wars Episode II-ét –, amelyeken az előző verzió rendszeresen elvérzett. Az új formátum sajnos erősebb gépet kíván, ne csodálkozzunk, ha 4–500 MHz-es processzor alatt szaggatnak az SV3-as MOV-ok.

Microsoft DirectX 8.1

A windowsos játékok és multimédia alkalmazások motorja, a DirectX is verziót ugrott. A 8.1-es kód elsősorban kisebb javításokat és finomításokat tartalmaz. A Microsoft szerint nem feltétlenül szükséges felrakni, akinek jól fut a 8.0a-s verzió, az inkább ne piszkálja. A legnagyobb újdonság, hogy egybeépítették a korábban külön is letölthető Microsoft Digital Video Update-tel, ami leginkább egyes DV-kamerát is kezelő alkalmazások és a Windows Me Windows MovieMaker PAL-os problémáit javította. A többi módosítást nem részletezi a Microsoft.

A DirectX 8.1-nek egy Windows 2000-es és egy Windows 98/98SE/Me-s telepítője van. A Windows 95-öt és az NT-t nem támogatja, az XP pedig beépítve tartalmazza a 8.1-es DirectX-et.

Windows 9x, 2000...

Több olvasónknak is problémája volt a decemberi Windows 2000 Security CD, illetve az azon levő magyar Internet Explorer 6 (IE 6) telepítésével. Kezdjük az utóbbival!

A Microsoft, mint már korábban megírtuk, abbahagyta a Windows 95-ös és a Windows NT-s termékvonalának támogatását. Ezekre a Windowsokra újabb programokat nem fejleszt, legfeljebb a nagyon durva biztonsági réseket hajlandó befoltozni. A 9x ezentúl a Windows 98, 98SE és Me (Millennium) verzióját takarja a Microsoft olvasatában. Sajnos ez azt is jelenti, hogy az egyéb szoftverek írói is nagyon gyorsan „ejteni" fogják a Windows 95 támogatását – hatéves szoftverre fejleszteni már nem bolt a nagyok számára.

Ennek egyik jele, hogy az IE 6 nem telepíthető Windows 95 alá! A CD csak Windows 2000 alatt indul el automatikusan – más Windowsoknál be kell lépni az IE 6 könyvtárába, onnan indítani a telepítőjét.

A Security Tools telepítéséhez rendszergazdai (administrator) jogkörrel kell bírnunk és az Administrators csoport tagjának is kell lennünk. Utóbbit létre kell hoznunk, ha még nem lenne, és fel kell vennünk bele magunkat. Ezután már futni fog a telepítő.

Powertoys for Windows XP

Mint látható, többnyire csak a legújabb termékekhez kapunk támogatást a gyártójuktól – nincs ez máshogy a Windows XP-vel sem. Nem sokkal megjelente után a Microsoft már ki is adta szokásos ingyenes bővítőcsomagját, a Powertoyst. Érdemes felrakni, noha cikk csak következő számunkban várható róla, addig is sok hasznos dolgot ki lehet vele próbálni.

Vírus, mint mindig...

Nincs karácsony bejgli és jópofizó, de korántsem jóindulatú számítógépvírusok nélkül. Bár CD-nken most is ott van a Kaspersky Anti-Virus Lite teljes értékű verziója, továbbra sem javasoljuk azt, hogy egyetlen víruskeresőre bízzuk adataink biztonságát!

Emiatt raktuk fel ismét a magyar VirusBuster shareware, illetve – első ízben – a Sophos Anti-Virus és a Panda Titanium próbaverzióit, amelyek keresnek de nem irtanak, illetve korlátozott ideig működnek csak.

Néhány jó tanács víruskeresőkhöz:

– A különféle víruskeresők folyamatosan futó vírusdetektorai nem mindig viselik el egymást. Lehetőleg ne indítsunk el egyszerre többet, a keresést külön-külön végezzük az önállóan futó keresőkkel!

– Még mindig érdemes először végignézni CD-ink vakriasztási listáit, mielőtt ránktörnék az ajtót, hogy vírus van a CD-n.

– Ismételt tanácsaink ellenére is sok olvasónk riadót fúj, hogy víruskeresője gyanús dolgokat, esetleg vírust talált egy másik víruskereső programban. Nem vírusok, csak vírusrészletek vannak ezekben a programokban, ezek alapján (is) keresik a tényleges kártevőket.

– A CD-inkről elindított víruskeresők legalább kéthetesek mire olvasóinkhoz jutnak. Ne bízzunk meg bennük vakon, azonnal frissítsük vírusismeretüket a netről – a legújabb vírusok terjednek a leggyorsabban, ezért ezek a legveszélyesebbek! A vírusszignatúrák többnyire kicsik, modemmel, ingyenes netelérés esetén is viszonylag gyorsan letölthetőek, a telefondíjat biztosan megérik.

Szabadítsa ki a szöveget dokumentumaiból

A forma többé nem akadály

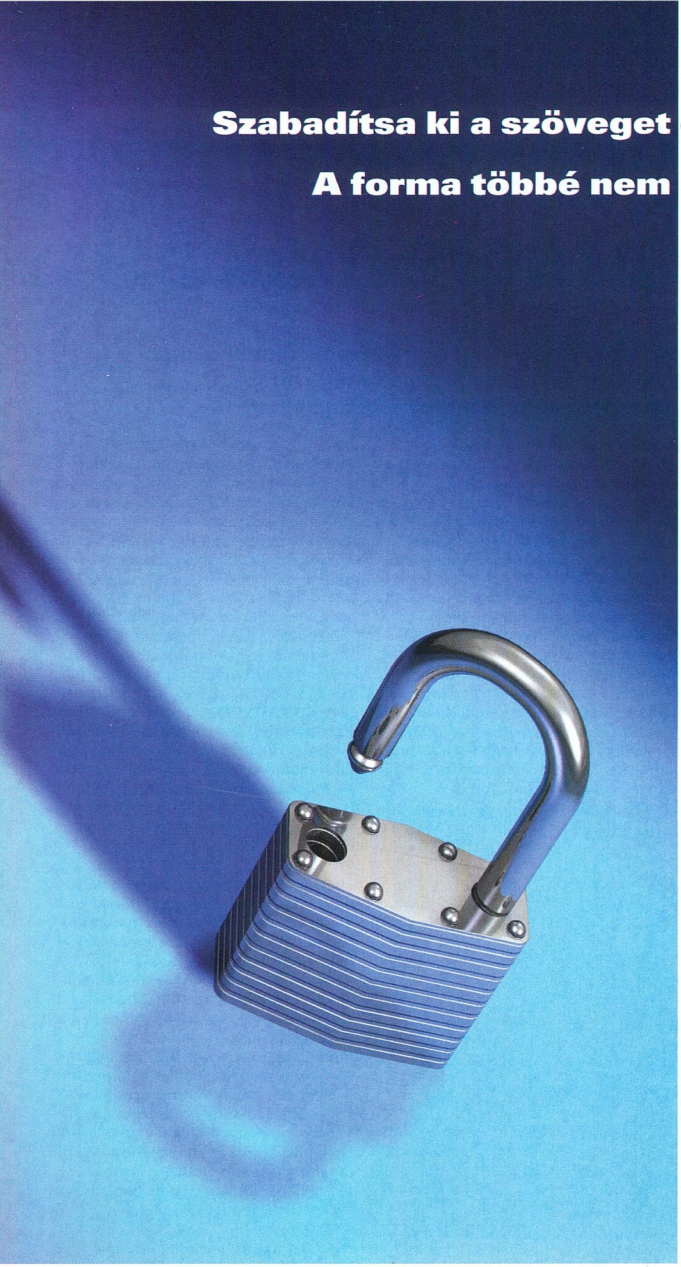

AZ ÚJ RECOGNITA OMNIPAGE PRO 11 MINDEN PAPÍR VAGY DIGITÁLIS DOKUMENTUMÁT SZERKESZTHETŐVÉ ALAKÍTJA, MÉG A PDF FÁJLOKAT IS.

A Recognita Plus 5.0 utódja, a Recognita OmniPage Pro11 túlszárnyalja az optikai karakterfelismerésről (OCR) alkotott eddigi elképzeléseket. A megszokottnál jóval nagyobb pontossággal és rugalmassággal készít szerkeszthető digitális fájlokat. Megőrzi az eredeti dokumentum elemeit, például a színes sorokat és hátteret, behúzásokat, képaláírásokat, süllyesztett iniciálékat, körbefuttatott szöveget.

Ha ehhez még hozzávesszük az OCR Varázslót, a rugalmas zónázási eszközöket vagy az új intelligens szövegellenőrzést, az eredetihez hű HTML (web) kimenetet, akkor méltán állíthatjuk, hogy többről van szó egy verzióváltásnál.

MOST MÁR PDF FÁJLOKAT IS KEZEL!

A PDF fájlok tartalma egy gombnyomással áthelyezhető a kiválasztott programba – szerkesztésre készen. Ezen kívül a dokumentumok PDF formátumban is elmenthetők!

Minden szkennertulajdonosnak

34 900 Ft +áfa*

www.scansoft.hu

Az Recognita OmniPage termékek több mint 90 rangos szakmai díjat nyertek, köztük az következőket:

A programcsomag 2001 decembertől megvásárolható a Recognita Információs Központban (Digitáltechnika Kft., 1149 Budapest, Egressy út 5. Tel.: 467-0166) és a ScanSoft termékek viszonteladóinál.

Budapest • COMPOFFICE Duna Plaza 1138 Váci út 178. I. em • DATEN-KONTOR TRADE Kft. 1113 Bartók Béla út 152. IX. em. Tel.: 302-7101 • GEMOFIS Kft. 1146 Hungária krt. 131. Tel.: 364-1539 • KIMSOFT 99 Kft., 1118 Hegyalja út 70. Tel.: 319-8973 • KVENTA Kft., 1067 Podmaniczky u. 37. Tel.: 269-5262/ 125 m. • MACRODA Kft., 1013 Attila út 63. Tel.: 214-2392 • MARKER INFORMATIKA 1073 Rákóczi út 73. Tel.: 303-0136 • MIKROPO, 1064 Nagymező u. 51. Tel.: 353-0111 • PARTNERS HUNGARY Kft., 1149 Angol u. 6. Tel.: 221-5126 • QWERTY Kft., 1111 Bartók Béla u. 14. Tel.: 466-9377 • SCANDER Kft., 1146 Thököly út 61. Tel.: 251-2960 • SPRINT COMPUTER Kft., 1087 Berzsenyi Dániel u. 3. Tel.: 210-4836 • SZOFTVER ABC Kft., 1071 Budapest, Dózsa Gy. út 80. Tel.: 321-0335 • SZÜV Rt., 1145 Szugló u. 9-15. Tel.: 251-6666 • **Debrecen** • WINTECH Kft., 4029 Domb u. 3. Tel.: 52-423-235 • **Győr** • DIGITÁLTECHNIKA Kft., 9024 Nagy I. u. 35. Tel.: 96-414-411 • **Kaposvár** • SOMOGY INFORMATIKA Kft., 7400 Füredi u. 1. Tel.: 82-529-900 • **Pécs** • MéM Kft. 7621 Teréz u. 15. Tel.: 72-227-080 • **Székesfehérvár** • ALBACOMP Rt. 8000 Mártírok útja 9. Tel.: 22-315-414 • **Szolnok** • KARAKTER Kft. 5000 Szapáry u. 6. Tel.: 56-420-067 • **Zalaegerszeg** • Procomp Ltd. 8901 Bozsoki u. 3. Tel.: 92-311-373.

ScanSoft®

recognita

* A kereskedelmi forgalomban kapható szkennercsomagokban minden esetben található valamilyen egyszerű szövegfelismerő program. Ezt a ScanSoft elfogadja a frissítés alapjául. Ajánlott végfelhasználói ár.

A ScanSoft, Inc., a ScanSoft logo, az OmniPage, az OmniPage Pro és a Recognita Plus a ScanSoft, Inc bejegyzett védjegyei. Minden más védjegy a bejegyzett birtokosának tulajdona. Minden jog fenntartva. © 2001.

Hol vagytok, magyar programok?

A Honosító Műhely anyagai hónapról hónapra frissülnek, újabbnál újabb programok szólnak hozzánk magyarul, és lesznek magazinunk CD-mellékletének állandó, ugyanakkor mindig megújuló lakói.

Dvorák Bence (rogpr@vogel.hu)

Múlt hónapban a programbőséggel kellett megküzdenünk, amikor a Honosító Műhely anyagai közül válogattunk. Talán ennek is betudható, hogy most a szokásosnál kevesebb újdonsággal találkozhatunk, és elsősorban frissített változatok kerültek a CD-nkre.

A nefelejts-színű elefánt

Van gyógyszer a feledékenységre. Ha határidőnaplónk nélkül elveszettnek érezzük magunkat, vagy szükségünk van monitorra ragasztható, apró emlékeztető papírfecnikre, netán azon kapjuk magunkat, hogy a tenyerünkre írjuk fontos teendőinket, akkor jól jöhet számunkra a Forget-Me-kNot. Nem hagyományos határidőnapló program – igyekszik minél több szolgáltatást nyújtani a feledékenység leküzdéséhez. Emlékeztet elvégzendő feladatainkra, rendszerezni is segít azokat. Telepítését követően a tálcára zsugorodik, és innen, a *Start* menühöz hasonló menüjében érhetjük el gyorsan a legfontosabb műveleteit.

A program több részre oszlik. A vezérlőpultján feladatainkat, illetve a hozzájuk tartozó riasztást időzíthetjük. Tetszőleges hanggal, ablakkal, többször ismételt figyelmeztetéssel hívhatja fel figyelmünket a következő feladatra. Tulajdonképpen így üzenhetünk feledékeny önmagunknak. A közismert öntapadós jegyzetcédulák virtuális megfelelőit is kipakolgathatjuk a képernyőre. Ezek alig hasonlítanak a valódi papírfecnikre, formájuk a számítástechnika világához igazodik (látványos kis elefánt), ráadásul kezelőgombok is vannak rajtuk. Tetszőleges kinézetben, méretben pompázhatnak, akár magunk is tervezhetünk cédulát.

A Windows több szolgáltatását indíthatjuk a program menüjéből – e-mail küldése, képernyő felbontásának módosítása stb. Külön kiemelendő az a képessége, amellyel böngészőprogramok könyvjelzőit importálhatjuk, és saját indítómenüben mazsolázhatunk közülük. A Microsoft Internet Explorer Kedvenceit, a Netscape Bookmarkjait és az Opera Hotlistjeit egyaránt betölthetjük ide. Az igazi csemege a program teljesen magyarított súgója. A Forget-Me-kNot shareware változata 40 futtatást engedélyez, ezért ha tovább is szeretnénk használni, ne felejtsük el regisztrálni.

➚ /honosito/uzleti/fmn_hu.zip

Ismerős videolejátszó

Manapság, amikor talán minden órában születik egy új videolejátszó program, készítőik nagy gondban lehetnek: vajon mivel tehetnék népszerűvé programjukat? Egyesek bőrözhető felülettel, mások minél több formátum ismeretével, műsorlista készítésével, távirányítással, hibakorrekcióval, menük készítésével csalogatják a felhasználókat. A Viplay készítői leleményesen inkább a felhasználók megszokására alapoztak. Felületéről első ránézésre rögtön a Winamp jut eszünkbe. Nem véletlenül – a bőrök közt az alapbeállítás szerinti mellett egy Winamp nevű felületet is találunk, amely a megtévesztésig hasonlít a legelterjedtebb MP3-lejátszó programra. A Viplay lejátssza az ASF, AVI, MPEG és WMV videoformátumot, sőt a VideoCD-ket is. Filmjeinket műsorlistába rendezhetjük. A program becsületére legyen mondva, hogy számos feliratformátumot támogat (JS, JSS, PJS, PSB, RT, SAMI, SCR, SMI, SRT, SSA, SUB, TTS, TXT, ZEG). Parancssorból is vezérelhető. Teljesen ingyenes, futtatásához a Visual Basic 6 futásidejű DLL-jére is szükség van.

➚ /honosito/video/viplay110.zip

Készítői merítettek a Winampból

A web és ami mögötte van

Ha elegünk van abból, hogy egy oldal megnyitása után kéretlenül megnyílik másik tíz, vagy több popup hirdetést kapunk, mint amennyit még elviselünk, hajlamosak vagyunk gyanakodni: valami történik a háttérben, tudtunkon kívül. Az IntelliTamper 2.07 azonban úgy olvassa be a kívánt oldalt, hogy közben úgy láthatjuk a háttérben álló file-okat és hivatkozásokat, mint egy file-kezelőben. Itt az oldalon ki nem listázott, de a könyvtárban szereplő file-okat is láthatjuk, kereshetünk is bennük. Ezeket a file-okat, sőt az egész „mappát" kijelölve annak teljes tartalmát is letölthetjük. A HTML file-okban feltérképezi a hivatkozásokat, sőt esetenként a JavaScriptekben és a Macromedia Flash SWF file-okban is megteszi ezt! Egyidejűleg 30 szálon képes file-okat letölteni. Független a rendszerünkre telepített böngészőktől, ezért ha proxyszervert használunk, azt külön be kell állítanunk. Támogatja a jelszóval védett oldalakra történő belépést. A program ráadásul teljesen ingyenes.

➚ /honosito/internet /intellitamper_v2.07.exe

Hangmintagyűjtemény

Akik nem engedhetik meg maguknak, hogy rengeteg pénzért valódi hangszereket vásároljanak, de elégedetlenek hangkártyájuk beépített hangszereinek minőségével, azok más megoldást is választhatnak – például hangmintákat tartalmazó sampler CD-t vehetnek.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

A neten is találhatunk hangmintákat, ám többnyire rendezetlen, kétes minőségű és kétes jogtisztaságú produktumokat. A boltok polcain leggyakrabban ömlesztett loopgyűjteményekkel találkozhatunk, amelyek komoly zenélésre kevéssé alkalmasak. A hazánkban kapható külföldi eredetű, minőségi sampler CD-k ára viszont 10 ezer forint fölött kezdődik.

A magyar PinkNoise Studio a megfizethető, de már jó minőséget kínáló hangminta CD-k piacán tátongó űrt szándékozik betölteni SoNiC-O-TooL nevű kiadványával. A SoNiC-O-TooL különböző analóg, FM és digitális szintetizátorok, valamint akusztikus hangszerek hangjait tartalmazza. A rajta található 2003 darab WAV-formátumú hangminta között szinte minden zenei stílushoz találunk megfelelő hangszert. (Készítői a biztos kompatibilitás miatt választották ezt a formátumot.)

A hangminták a 24 bites felvételi technikának köszönhetően kiváló minőségben szólalnak meg 16 bites, 44 kHz-es felbontásban, és minden esetben tartalmazzák a unity note és (kitartott hangok esetén) a loop információt. (A unity note a hangminta eredeti hangmagasságának hangjegyét mutatja – azaz ebből tudhatjuk meg, melyik MIDI-billentyűt kell lenyomnunk, hogy a hangminta eredeti hangmagasságán szóljaljon meg.) A hangszerek néhány fontos jellemzőjét (például hangmagasság, dinamika) leolvashatjuk a hangmintafile nevéről. Így gyorsan és könnyen átalakíthatjuk más, akár többrétegű hangszerformátumba, amit kedvenc programunkban majd a legjobban tudunk használni.

i

- Fejlesztő, kiadó: PinkNoise Studio ☎ 06-209-163-901
- Forgalmazó: www.soundbank.hu
- CHIP különkiadás: CHIP-CD, \SONIC-O-TOOL
- Ingyenes anyagok: CHIP-CD, \SOUNDBANK
- Awave: www.fmjsoft.com /awavestudio.html
- ...és: CHIP-CD, \HANGSTUDIO

A CD-mellékletünkön található gyűjtemény kezdőknek kötelező darab, ám a haladók számára is tartogat jól használható mintákat.

CHIP-különkiadás

A SoNic-O-TooL hangmintagyűjtemény egy részét magazinunk olvasói most CD-nken is megtalálhatják. Ez a 260 hangmintát magában foglaló exkluzív válogatás minden hangszertípusból tartalmaz mintákat, így azon túl, hogy átfogó képet mutat a SoNiC-O-TooL CD anyagáról, olyan alapcsomag, amely elegendő lehet egy kezdő „zeneszerző" számára. Az önkibontó csomag alapbeállításban a C:\!SoNiC-O-TooL_CHIP_SE mappába helyezi a gyűjteményt, de tetszőleges útvonalat is megadhatunk neki. Lemezhelyigénye 64 Mbyte.

SoNiC-O-TooL

A CHIP-CD-n található változat extrái a hangszer-definíciós file-ok – esetünkben PBF (Pinnacle Bank Format) formátumban. Ezek csupán a WAV file-okra vonatkozó hivatkozásokat és a hangszer egyéb adatait tartalmazzák.

További segítségként a CD-nk \hangstudio könyvtárában elhelyeztük az Awave nevű konvertálóprogram 8.0-s, 30 napig használható változatát.

Ha a PBF file-okat betöltjük az Awave 8.0-ba, könnyen átalakíthatjuk a számunkra ideális hangszerformátumba (például SF2-be, DLS-be, esetleg XI-be) anélkül, hogy egyesével kellene definiálnunk a rétegeket, illetve a megfelelő billentyűkhöz, tartományokhoz rendelnünk a hangmintákat.

File-nevek

A SoNiC-O-TooL gyűjteményben mindegyik hangmintafile neve 12-15 karakterből áll. Az AA-BBBBBC_DD.WAV szerkezetű nevek az alábbiak szerint utalnak a file tartalmára:

- AA: kétjegyű szám. Dobkészlet esetén megegyezik a unity note-tal (eszerint a lábdob GM kiosztás esetén 35 és 36 lesz, a pergő 38 és 40, a zárt cin 42 stb.), melodikus hangszer esetén pedig lentről (balról) indulva növekszik – például a C2 minta a 01-es sorszámot kapja, az F2 a 02-t, a C3 a 03-t stb.
- BBBBBC (6–9 betű): rövidítés, a hangszer nevére utal. Például az *Ac_Pno* jelentése Acoustic Piano. Ha a hangszernek több dinamikai változata van (zongoránál máshogy szól a finoman lenyomott billentyű, mint a hirtelen leütött), akkor az utolsó, „C" karakter p (piano), m (mezzoforte) vagy f (forte) lesz. Ez esetben az „AA" számozásban az azonos dinamikatartományba eső minták egymás után következnek (01, 02, 03, ...08), majd a következő dinamikatartományba eső minták sorszáma folytatólagosan halad felfelé – 09, 10, 11 stb. Ez elsőre talán bonyolultnak tűnik, de így sokkal könnyebb együtt kijelölni az azonos dinamikájú mintákat.
- DD: ez az utolsó két karakter a hangmagasságot (unity note) adja meg karakteres formában – például C2, D3 stb. Doboknál nincs jelentősége.

A SoNiC-O-TooL-t készítő PinkNoise Studio az interneten is megtalálható, ahol rengeteg ingyenesen letölthető hangmintát és hangszert kínál a látogatónak. E nethelynek a CHIP Magazin számára készített off-line változata a letölthető file-ok egy részével együtt megtalálható CD-nken.

●

A SoNiC-O-TooL CHIP-különkiadásának anyagát érdemes kéznél tartani – zenekészítéssel foglalkozó sorozatunkban ez lesz az alap hangmintakészlet.

Az eredeti kiadás ára áfával 4800 Ft. Csak a neten kapható a mutatóink között megadott címen, boltokba egyelőre nem kerül.

Pedellus helyett

A magyar gimnáziumokban őszönként egy sor statisztikai lapot kell kitölteni. Bár a legtöbb intézmény az adatokat elektronikus formában továbbítja a központba, a statisztikákat jobbára hagyományos módon, kézzel vagy kevés gépi segítséggel készítik.

Nagy Imre (mulder@intrepid.rulez.org)

Cikkünkben olyan fejlesztés alatt álló ingyenes programrendszert mutatunk be, amellyel ez a munka jócskán megkönnyíthető. A Nebulon egy hamarosan 4 szerverből és 22 kliensből álló programrendszer. Feladata olyan adatbázis fenntartása, amelynek segítségével az intézményi adatok naprakészen tarthatók, statisztika készíthető belőlük, míg további céljai közé az intézménnyel kapcsolatos egyéb, automatizálható tevékenységek kiváltása és magvalósítása tartozik. A rendszer kialakításakor kiemelt szempont volt az egyszerű felület és kezelhetőség, a könnyű telepítés és karbantartás, valamint a gépigény alacsonyan tartása. CD-nkre a 3.1.5-ös, ingyenes, teljes értékű verzió három komponense került – nem tartalmaznak megszorításokat, de a linuxos verziószámból látható, hogy még nem a végleges kiadások.

Szolgáltatások

A 3.1.5-ös verzió fő feladata a tanulói nyilvántartás támogatása, és annak a rendszeren található felhasználókkal való szinkronizálása. Ennek megfelelően a rendszer az adatbázishoz magától értetődően kapcsolódó műveleteken kívül képes a tanulói és dolgozói adatbázisnak megfelelő felhasználói hierarchiát kialakítani a linuxos szerveren, továbbá az egyes csoportokhoz tartozó levelezési listákat (osztály, évfolyam, dolgozói, összes felhasználó) naprakészen tartani. Emellett rábízhatunk olyan apró feladatokat, mint az iskolacsengő vezérlése, vagy olyan hatalmas munkákat, mint például a géptermekben lévő gépek lementése vagy visszatöltése. Ezenfelül számos további kliens és alprogram létezik, ezek letölthetők fejlesztői nethelyéről.

- A Nebulon nethelye: intrepid.rulez.org/nebulon
- A Nebulon ingyenes komponensei CD-nk \NEBULON_V315 könyvtárában találhatók.

A szerver és a CD-nkre került windowsos kliensek telepítéséről és beállításairól a CD-n bővebb leírás olvasható. Ha mind a szervert, mind a klienst sikeresen beállítottuk, és a kapcsolat létrejött köztük, el is kezdhetjük a munkát. Már első pillantásra feltűnhet, hogy hiányzik a windowsos alkalmazásokban megszokott felső menüsor. Ennek oka, hogy a kliensek megtervezésénél az alapvető cél az volt, hogy gyorsan kezelésbe vehető, könnyen használható felülettel találkozzanak az iskola dolgozói. Ennek megfelelően hiányoznak a legördülő menük, egy-egy műveletet túlnyomórészt csak egyetlen elemen keresztül lehet elérni, és kevés beállítóablak található. (Ha valaki már dolgozott rendszergazdaként iskolában, akkor tudhatja, hogy a rengeteg beállítási lehetőség, az ezrével felbukkanó ablakok a számítógéppel csak éppen barátkozó iskolatitkárokat és tanárokat egyszerűen őrületbe kergetik.)

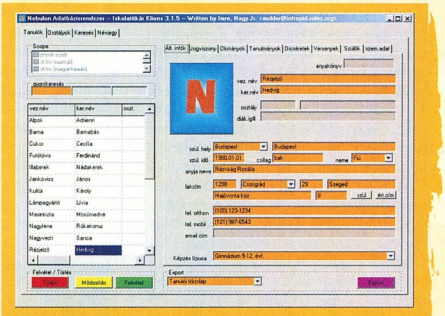

A „nagy testvér" mindent tud rólad: Nebulon iskolatitkár kliens munka közben

A felhasználók kezelése

A tanuló-nyilvántartás mellett a középiskolák másik nagy problémája a rendszergazdai teendők ellátása. Legtöbb iskolában a számítástechnika szakos tanárokra testálják ezt a feladatot – szakos óráik megtartása mellett. Sajnos így gyakran még a tűzoltás jellegű munkákra sincs elég idejük, nemhogy a rendszer menetrendszerű karbantartására vagy éppen fejlesztésére.

A Nebulon rendszer ezen is próbál valamelyest enyhíteni, mégpedig azzal, hogy a felhasználók létrehozásának és ellenőrzésének terhét leveszi a helyi rendszergazda válláról. Hogyan? Nagyon egyszerűen. Amikor az iskolatitkár új tanulót vesz fel, az bekerül az adatbázisba, és így azt a legközelebbi, naponta egyszer lefutó rendszerellenőrzés megtalálja. A diáknak ekkor még nincs login neve, ezért a rendszer generál egyet jelszóval együtt, létrehozza a megfelelő felhasználót, és kinyomtatja a regisztrációs értesítőt. Ezek után a rendszergazda feladata mindössze az, hogy a kinyomtatott lapot a megfelelő személynek továbbítsa. Bár lehet, hogy ez nem túlságosan felemelő és fontos feladat, de a szerver amúgy sem azért kapja az áramot, hogy malmozzon, ráadásul így több idő juthat a rendszer karbantartására és más feladatokra.

A Nebulon rendszer ez irányú képességeivel kapcsolatban további információt a hivatalos nethelyén találhatunk.

A jelenlegi 3.1.5-ös disztribúció két windowsos kliense mellé számos további ingyenes kliens csatlakozik a nem is olyan távoli jövőben, ezért érdemes feliratkozni a projekt levelezési listájára (a feliratkozás módját lásd a program nethelyén), hogy időben értesülhessünk a javításokról és az újabb kliensekről. A rendszer fejlesztője a listán (is) megtalálható, így a hibabejelentéseket és a különleges igényeket ott is meg lehet vele beszélni, de a nebulon@intrepid.rulez.org címen is várja a visszajelzéseket, ötleteket.

ASUS® V8200 T Series

Élvezze a teljes szórakozást és a határtalan grafikai effektusokat!

- A kártyákat az NVIDIA® GeForce3 Ti 500/200 sorozatú programozható grafikus chipje hajtja
- A DirectX® 8.1 és az OpenGL® 1.3-hoz optimalizálva
- A SmartDoctor technológiák a legnagyobb működési biztonságot nyújtják értékes rendszere számára

GeForce TITANIUM Sorozat:

V8200T5 / Deluxe
- GeForce3 Ti500, 64MB DDR, VGA kimenet, Videó bemenet, TV kimenet, 3D szemüveg

V8200T5 / Pure
- GeForce3 Ti500, 64MB DDR, VGA kimenet

V8200T2 / Deluxe
- GeForce3 Ti200, 64MB DDR, VGA kimenet, Videó bemenet, TV kimenet, 3D szemüveg

V8200T2 / Pure
- GeForce3 Ti200 , 64MB DDR, VGA kimenet

V7700TI / Deluxe TV
- GeForce2 Ti, 64MB DDR, VGA kimenet, Videó bemenet, TV kimenet, 3D szemüveg, ASUS TV BOX

V7700TI / Deluxe
- GeForce2 Ti, 64MB DDR, VGA kimenet, Videó bemenet, TV kimenet, 3D szemüveg

V7700TI / T
- GF2 Ti, 64MB DDR, VGA kimenet, TV kimenet

V7700TI / Pure
- GF2 Ti, 64MB DDR, VGA kimenet

ASUS dominates NVIDIA/Gartner Dataquest awards:

- Best Performance
- Best Technical Support
- Best Performance/Price
- Best Product/Portofolio
- Best Promoter of 3D
- Most Innovative
- Best NVIDIA Partner

ASUS®
www.asus.com

NVIDIA graphics

CHS Hungary Kft.
Tel.: (06 1) 451-3500
Fax.: (06 1) 451-3535
www.chs.hu

ASPECT COMPUTER Kft.
T: 06-1 340 5080
F: 06-1 339 8780
www.aspect.hu

Ramiris
T.: 06-1-412-4300
F.: 06-1-412-4301
www.ramiris.hu

Játékos dimenziók

Mióta az asztali számítógépek is képesek térbeli ábrázolásra, a játékok valósággal kisajátították maguknak ezt a területet. A harmadik dimenzió nélkül sok mai játék elképzelhetetlen lenne. E havi játékdemóink is ebbe a kategóriába tartoznak, kiaknázzák a Microsoft DirectX 8 minden lehetőségét.

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A játékosok táborát sokszor megosztja a gépigény kérdése. Vajon feltétlenül szükséges-e a nagyobb gépigény? E hónapban két olyan játékdemót is bemutatunk, amelyek bizonyítják a szép grafika, a tökéletes fizikai modell és az okos mesterséges intelligencia létjogosultságát. Persze közepes géppel is élvezhetjük az utóbbi két tulajdonságot, mindössze a grafikai kidolgozottságot kell szerényebbre választani.

Novalogic Comanche 4

A Comanche egyike azon nagy múltú játéksorozatoknak, melyek minden egyes megjelent részükkel elkápráztatják a felhasználókat. A Comanche első részét még voxel technológiával készítették és a mai játékokhoz képest borzalmasan pixeles volt. A mai konfigurációk már lehetővé teszik a tökéletes grafikát. Akkoriban a kezdő rész megdöbbentette a játékosokat gyönyörű grafikájával – a negyedik rész örökölte ezt a jó tulajdonságot.

A játék alapvetően mit sem változott. Helikopterrel kell végigküzdenünk magunkat egyre nehezedő küldetéseken. A cél sokszor változik, ráadásul dinamikusan. Kaphatunk kiegészítő parancsokat küldetés közben is, de teljesen váratlan események is történhetnek. Ezek mind részei a jól felépített történetnek. Sokszor kell megvédenünk szövetséges egységeket, megsemmisítenünk ellenséges támaszpontokat, vagy más veszélyes feladatban helytállnunk.

A demóban az egy résztvevős Eagle's Talon küldetést kell teljesítenünk. Légi támogatást kell nyújtanunk a szövetséges erőknek, hogy landolhassanak az ellenséggel bőségesen telepakolt szigeten. Az irányítás meglehetősen furcsa, hiszen egy az egyben egy FPS-ével egyezik meg. Szerencsére ezt egyéni ízlés szerint átállíthatjuk realisztikusan botkormányra. A grafikai részletesség maximumát csak Nvidia GeForce3-as vagy Ati Radeon II-es videokártyával tudjuk kihozni a játékból, de átlagos erejű gépen is páratlan látványban lesz részünk. A víz tükröződik, fodrozódik, az emberek modelljeit aprólékosan kidolgozták és a mozgásuk is valósághű. A fizikai tényezők is meglepően realisztikusak, de ne felejtsük el, inkább akciójátékról van szó, mint tökéletes szimulációról. Viszont a gép kivitelezése és viselkedése igencsak valódi, ugyanis a készítőket maga a gyár segítette a valódi jármű pontos adataival és felépítésével. A műszerfal is realisztikus, de akit ez zavar, egy gombnyomással eltüntetheti. Szerencsére a képernyőn még így is láthatóak a fontosabb adatok, amik nélkül nem is tudnánk repülni.

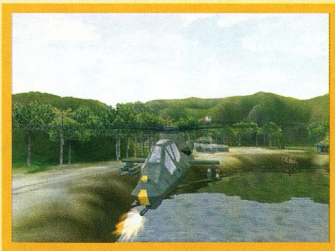

Comanche – értő kezekben félelmetes fegyver

A Novalogic egyértelműen sikerprogramot alkotott, a Comanche 4 minden ízében tökéletes.

↱ www.novalogic.com/games/Comanche4/

AquaNox

Újabb csoda került mostani CD-mellékletünkre AquaNox néven. Itt szinte semmilyen múltról nem beszélhetünk, viszont a víz alatti helyszín elég szokatlan. Már eddig is találkozhattunk hasonló programokkal, ám azok szinte mindegyike sikertelen volt. Legtöbbször a sivár látvány és a furcsa, de inkább rossz irányítás volt a gyenge pont. Az AquaNox ezért mindent bevetett, főleg a látvány terén. Az izmos konfigurációt azonban páratlan grafikával hálálja meg. Irányítását egy pillanat alatt meg lehet tanulni, gombról gombra az FPS (saját szemszögű lövöldözős) játékokéval egyezik meg.

A történet szerint 2666-ot írunk, a Föld felszíne már lakhatatlanná vált egy nukleáris háború során. Az egyetlen megoldás a víz alá menekülés volt, ide cipelt az emberiség mindent, beleértve az amerikai szabadságszobrot is. A harc lent is folytatódik, ám az ellenfelek ezúttal a leghatalmasabb monopólium, az Entrox Corporation és az örök álmukat alvó, ám felkeltett lovecrafti lények. A mi dolgunk az, hogy fejlesztgessük tengeralattjárónkat, a több mint 30 küldetésen mind jól szerepeljünk és közben még más szereplőkkel is beszélgessünk. Az NPC-kkel (non playable character) fontos szóba elegyedni, mert ez viszi előre a történetet. Sajnos ezt a demóban nem próbálhatjuk ki, viszont a küldetés nagyon izgalmas, és embert próbáló. Első fele egyszerű, csupán egy víz alatti város kommunikációs csatornáit kell tönkretennünk a parabolaantennák kilövésével – viszont utána egy összetett, ügyességi és ötletes feladat is vár ránk. Hogy ez mi, az maradjon titok.

A grafika rendkívül jól skálázható, így közepes gépeken is eldöcög, de ha szeretnénk állunkat leejtve bámulni egy eddig nem látott csodálatos látványt, próbáljuk ki erős konfigurációval. A játék könnyen válhat nagy sikerré, hiszen az űrhajó-szimulátorok kedvelői éppúgy élvezetesnek találhatják, mint az emberszimulátorok rajongói.

A víz alatti élet itt kicsit más

↱ www.aquanox.de/index2.htm

GERICOM
mobile world

SUPERSONIC 2

GERICOM SUPERSONIC2 a legújabb generációt képviseli. Itt az idő, hogy újragondolja a NoteBookokról alkotott véleményét. A gépben minden technikai újdonság jelen van! Intel Pentium III 1200MHz Tualatin processzor, a leggyorsabb videokártya, az ATI Radeon, TV kimenet, FireWire, FaxModem, hálózati kártya, hatalmas memória és merevlemez. Ezekkel a paraméterekkel Magyarország legnagyobb teljesítményű gépét kínáljuk Önnek a konkurrens árak feléért. Jöjjön el hozzánk és próbálja ki személyesen! A Supersonic2 gép olcsóbb kivitelben is kapható. Ebben a gépben S3 Twister grafikus kártya van, és a kedvező árfekvés érdekében a processzor, merevlemez és memória mérete is kisebb mint a csúcs modellben.

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- VIA chipset, 256k Cache Pentium III processzorban
- 8x sebességű DVD meghajtó, 1.44MB FDD
- DJ Funkció (közvetlenül vezérelhető CD lejátszás)
- TV-OUT (RCA) kimenet
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 2 USB port
- SoundMAX Digitalis 3D hangkártya, sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA csatlakozó
- Soros, párhuzamos, VGA, PS/2, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 308mm x 268mm x 39mm, 3kg, metál színben

ATi RADEON GRAPHICS

• Intel Celeron 900MHz • 128MB SDRAM • 6GB merevlemez • S3 Twister VGA	• Intel Pentium III 1100MHz • 256MB SDRAM • 20GB merevlemez • S3 Twister VGA	• Intel Pentium III Tualatin 1200MHz • 256MB SDRAM • 20GB merevlemez • ATI RADEON 32MB VGA	• Intel Pentium III Tualatin 1200MHz • 512MB SDRAM • 30GB merevlemez • ATI RADEON 32MB VGA
309.900 Ft	**369.900 Ft**	**419.900 Ft**	**449.900 Ft**

WEBBOY

GERICOM WEBBOY akár 1100MHz-es teljesítménnyel, DVD meghajtóval, igen méltányos áron! Modern tervezésű ház, beépített FaxModem és hálózati csatlakozás és legalább 900MHz-es Intel processzor minden változatban megtalálható. A gépet főleg Windows-os otthoni és irodai feladatok ellátására ajánljuk. Az InterNet elérése, Fax küldése és fogadása, számítógép hálózatra való csatlakozás azonnal lehetséges. A kristálytiszta képet biztosító 15.1" TFT kijelzővel kategóriáján belül hihetetlenül alacsony áron az Öné lehet!

- Intel Pentium III vagy Celeron processzor
- 3.5"floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- 128bit 2D&3D SiS Engine VGA + TV OUT
- USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA (Type I vagy Type II)
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion nagyteljesítményű akkumulátor
- 315mm x 256mm x 39,5mm, 2.95kg

• 14.1" XGA-TFT • Intel Celeron 900MHz • 128MB SDRAM • 6GB merevlemez • 24x CD-ROM	• 14.1" XGA-TFT • Intel Pentium III 1100MHz • 256MB SDRAM • 15GB merevlemez • 24x CD-ROM	• 15.1" XGA-TFT • Intel Pentium III 1100MHz • 512MB SDRAM • 30GB merevlemez • 8x DVD ROM
284.900 Ft	**339.900 Ft**	**399.900 Ft**

OVERDOSE T

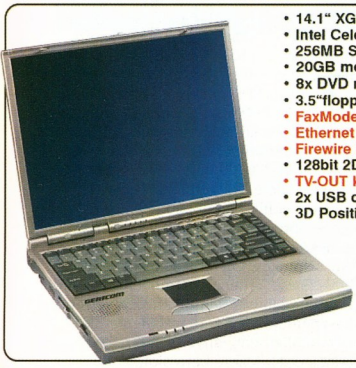

- 14.1" XGA-TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 1000MHz
- 256MB SDRAM
- 20GB merevlemez
- 8x DVD meghajtó
- 3.5"floppy disk meghajtó
- FaxModem 56kbps V90 beépítve
- Ethernet 10/100Mbit hálózati kártya
- Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 128bit 2D&3D SiS Engine videokártya
- TV-OUT kimenet
- 2x USB csatlakozó
- 3D Positional Stereo hangkártya
- Beépített sztereó hangszórók
- 1x PCMCIA
- Audio ki- és bemenetek
- Mikrofon, PS/2 csatlakozó
- Infrared Port IrDA 1.1
- Li-Ion akkumulátor
- Hordtáska
- 308x254x37mm, 2.7kg

339.900 Ft

GERICOM CO. KFT 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net
GARDEX 9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
Tel: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu
CÉDRUS COMPUTER KFT. 1103 Bp, Dömsödi utca 1/b.
Tel.:433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@cityvet.hu
ACOMP PEST 1134 Bp, Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648, acomp@acomp.hu
ACOMP PÓLUS CENTER 1152 Bp, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092, acomp@acomp.hu
ENTERNET 2001 KFT. 1134 Bp, Csángó utca 8.
Tel.: 412-2001 Fax: 412-2006

www.pcworld.hu

Ami kimarad...

...az nem marad le, hiszen szokásunkhoz híven ismét nagyító alá helyeztük múlt havi shareware-gyűjteményünket. Lássuk, mi várható a következő két oldalon! Találunk itt mértékegységeket átszámító programot, olyat, amelyik folyamatos időjárás-jelentéssel szolgál a számunkra, de nagyon szép képernyővédővel is találkozunk majd.

Duchon Jenő

A mérnököknek nagy segítség lehet az a program, amellyel DXF file-ok tartalmába kukkanthatunk bele. A kezdő számítástechnikusok figyelmébe ajánljuk múlt havi korongunk hangfile-okat átalakító programját, és a kezdő HTML-tanfolyamot. A kevés memóriával rendelkezőkről sem feledkeztünk el. Mindezek persze csak morzsák abból a hatalmas programválogatásból, amely a CD-n fellelhető, így mindenkinek ajánlom, hogy nyugodt szívvel tegye vissza meghajtójába a csillogó 2001. decemberi lemezt, biztos talál még izgalmasat rajta.

● *A-Converter 1.0:* CX. CD, \SAC\EDUCULT\ACONV1.ZIP. A SAC anyagai között már nagyon sokszor találkozhattunk olyan programokkal, amelyek a különböző mértékegységek közötti átváltást segítik. Ezek többsége azonban nem volt sokoldalú, és egyszerre csak egy adott mértékegységre végezte el a konverziót. Az A-Converter sokkal jobb. Kezelése nagyon egyszerű, felülete áttekinthető. Nincs más dolgunk, csak ki kell választani, milyen fizikai mértékegységet szeretnénk átváltani. Ez lehet hossz, terület, térfogat, tömeg, nyomás, idő. (Regisztrálás után további kategóriák válnak elérhetővé: sebesség, erő, szög.) Mindegyik kategórián belül rengeteg mértékegységet találunk. Itt mutatkozik meg a program igazi előnye: a bal oldali ablakban az adott kategóriába tartozó összes mértékegységben megcsodálhatjuk az adott mennyiséget. További előnye, hogy elhelyezhető az óra mellett is, így gyorsan elérhető, főleg ha beállítjuk, hogy a rendszer felállásakor automatikusan elinduljon. Egyetlen hátránya az a fránya 30 nap, amit a shareware verzió licence megenged a számunkra.

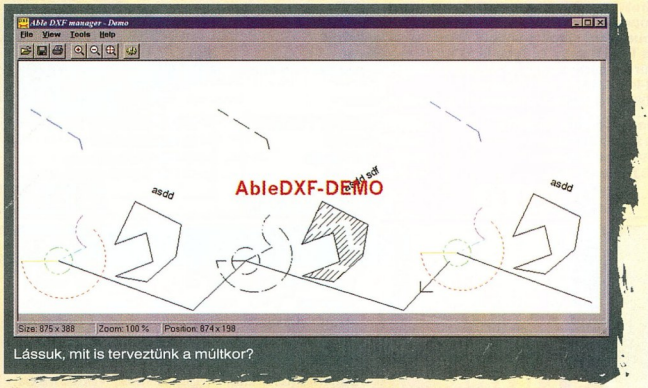

Lássuk, mit is terveztünk a múltkor?

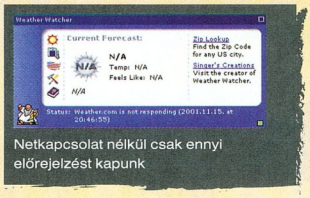

Netkapcsolat nélkül csak ennyi előrejelzést kapunk

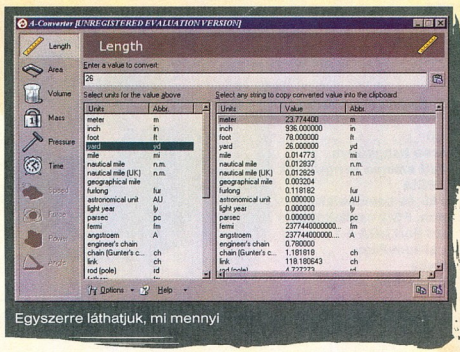

Egyszerre láthatjuk, mi mennyi

● *Weather Watcher 3.6:* CX. CD, \SAC\EDUCULT\WW36.EXE. Ha feltennénk a kérdést, milyen műsor jön az esti híradó után, akkor szerintünk egyértelmű a válasz: az időjárás-jelentés. Persze, persze, de miért várjunk este hétig, nyolcig? Inkább telepítsük fel a Weather Watcher 3.6-os verzióját! Nem csinál semmi mást, csak beépül az óra mellé, és onnan folyamatosan figyeli a netet, ahonnan mindig friss adatokat szolgáltat a számunkra. Nekünk nincs más dolgunk, csak kattintani a kis ikonra, és máris láthatjuk a pillanatnyi előrejelzést. Akár azt is megnézhetjük, milyen idő várható az elkövetkező tíz napban. Freeware.

● *Able DXF manager 1.0:* CX. CD, \SAC\GRAPH\ABLEDXF.ZIP. A mérnökök körében mindennapi a DXF file-ok használata. A formátum a különböző CAD programok egyik adatkimenete. Azért találták ki, mert szükség volt a különböző tervezőprogramok közötti adatcserére, és ennek az egyik legcélszerűbb módszere egy semleges, univerzális file-típus bevezetése, amelyik bármilyen operációs rendszer alatt és bármilyen szoftverrel használható. Egyszerű szövegfile-ok, tartalmukat szabványosították. Persze ennek értelmezése bonyolult, és általában csak tervezőprogramokból lehet megjeleníteni. Az Able DXF

manager segítségével azonban bekukkanthatunk ezekbe a file-okba, és grafikus felületen keresztül láthatjuk az adott tervet. A program tudása nem merül ki ennyiben, ugyanis a tervet elmenthetjük BMP, JPG, PBM, PCX, PGM, PNG, PPM, PXM, TGA és TIF formátumú képfile-okba. A program shareware verziója fellelhető a SAC anyagai között, csak 30 napig tudjuk használni regisztrálás nélkül.

Részeges óra védi monitorunkat

● *CompuPic 6.0:* CX. CD, \SAC\GRAPH\CPIC32.EXE. A képnézegetők legnépszerűbbike az ACDSee. Ennek oka valószínűleg az, hogy rengeteg file-formátumot ismer és kellemes lehetőségeket kínál fel munkánk megkönnyítésére. Nincs ez másképp a CompuPic 6.0-s verziójával sem. Kényelmes kezelőfelülete nemcsak átlátható, hanem szép is. Rengeteg képformátumot ismer, és ezekkel mindenre képes, amit egy ilyen programtól elvárnánk, sőt még kicsit többre is. A diavetítésen felül

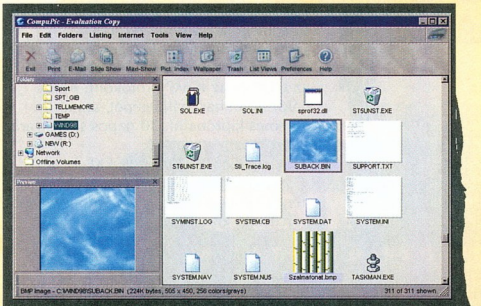

Profi képnézegető, rengeteg lehetőséggel

mindeközben mégis leolvasható a pontos idő. Mindezt különböző hátterek előtt teszi, amelyekhez találunk hozzájuk passzoló bőrözött órákat. Shareware.

● *Audio Conversion Wizard 1.01:* CX. CD, \SAC\SOUND\ACWIZARD.ZIP. A különböző adatformátum-átalakító programok többnyire bonyolult felépítésűek, és gyakorlást igényel az elsajátításuk, még a legegyszerűbbeké is. Ráadásul a különböző paraméterekről semmilyen információt nem kapunk, hogy azok mire szolgálnak, mi történik, ha ezt meg azt beállítjuk. Mennyivel könnyebb lenne, ha rendelkezésünkre állna egy „varázsló", aki (amely) lépésről lépésre végigvezetné egerünk mutatóját, akkor biztosan nem vesznénk el a menük dzsungelében.

Hangok esetében ez már a múlt hónap óta lehetséges, ugyanis az Audio Conversion Wizardot használva legtöbbször akár elég rátenyerelnünk a *Next* gombra. Első lépésben ki kell választanunk, hogy csak egyetlen file típusát akarjuk megváltoztatni, vagy kötegelt munkavégzésről lesz szó. Ezt követően az utóbbi esetben sorra meg kell adnunk az egyes file-okat (lehetnek különböző mappákban is), máskülönben csak azt az egyet kell kiválasztanunk. A következő lépés a kimeneti formátum meghatározása – WMA (Windows Media Audio 8.0), MP3, OGG Vorbis, vagy PCM kódolású WAV lehet. A következő lépés a paraméterek (bitmélység, frekvenciatartomány, csatornaszám) meghatározása. Itt és a program más ablakaiban is az egyes paraméterek alatt rövid leírást kaphatunk azok hatásáról, köznapi nyelven, szakzsargon nélkül. Azt ezt követő panelen az ID3 taglistát tölthetjük ki. Majd megadhatjuk a kimeneti file érkezési helyét, illetve bejelölhetjük, hogy törlődjön-e a művelet után a forrásfile. A konvertálás megtekintése előtt még megnézhetjük az összefoglaló paraméterlistát, majd a kukac elkezd kúszni a képernyőn.

Egyszerűen nem lehet elrontani. A korongon található shareware változatnak a 15 napos lejáraton kívül talán az az egyetlen hátránya, hogy 160 kbit/s-os bitráta fölé nem enged kapcsolni.

● *Pagetutor 4.8:* CX. CD, \SAC\TEXT\PGTUT480.ZIP. Gondolom, senkinek sem kell manapság már mondani, hogy a weboldalak alapnyelve a HTML. Mivel tanárkodtam egy ideig, tapasztalatból tudom, hogy sokan még ma sem ismerik ezt a leírónyelvet – pedig szeretnék. Nekik ajánlom a Pagetutor oktatóanyagot. Részletesen, talán túlságosan is szájbarágósan vezet be minket az alapokba, maga is HTML-ben. Egyetlen hátránya az angol nyelvezet lehet, de szerencsére az sem bonyolult, könnyű megérteni, ráadásul a rengeteg mintaprogramnak (amelyek egymásra épülnek) köszönhetően akár nyelvtudás hiányában is megérthetjük, amit meg szeretnénk.

● *FreeRAM 3.0:* CX. CD, \SAC\UTILMISC\BRAM30.ZIP. A mai memóriaárak mellett könnyen vehet bárki pár ezer forintért néhány száz Mbyte memóriát. A FreeRAM azonban ingyenes (freeware), így nem kell érte kinyitnunk pénztárcánkat. Nincs más dolgunk, csak fel kell telepíteni, és megadni, mekkora területet szeretnénk felszabadítani. A program végigvizsgálja memóriánk tartalmát,

Szabadítsunk fel egy kis memóriát!

készíthetünk indexképeket, beállíthatjuk a háttérképet, sőt lehetőséget ad file-konvertálásra, akár kötegelve is, és ugyanígy végezhetünk átnevezéseket. Ajánljuk mindazoknak, akiknek szükségük van egy professzionális képnézegetőre. Shareware változata 30 napos használatot engedélyez.

● *Drunken Clock Screensaver 3.05:* CX. CD, \SAC\GRAPH\DCLOCK.ZIP. Ezeken az oldalakon ritkán találkozhattak képernyővédővel, de most kivételt teszünk. Ennek oka nagyon egyszerű, ugyanis ennyire kellemes monitoróvóra ritkán lelhetünk ezekben a könyvtárakban. A „részeg" óra analóg, egyes részei látványos körülmények között szétcsúsznak a képernyőn – és amit feleslegesnek ítél, azt szépen kitakarítja onnan. Csodát persze senki se várjon. Attól, hogy bejelöljük a 80%-os tisztítást, ezt az eredményt valószínűleg nem fogjuk elérni, hiszen mindig bőven van ki nem „rúgható" programkód és adat is a RAM-ban.

Új évi kínálat

E havi SAC-válogatásunkban túlnyomó többségben vannak a shareware alkalmazások. Ez érdekes jelenség, hiszen néhány hónappal ezelőtt azt tapasztalhattuk, hogy előretörtek a freeware programok. Most pedig olyan programokért is pénzt kérnek, amik ezt nem érdemlik meg tudásuk, stabilitásuk, kinézetük alapján.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Elsőként nézzük át azokat a programokat, amelyek népszerűek, és friss verziójuk jelent meg. NewsPro 3.08 hírolvasó – \SAC\COMM\NPR308TR.ZIP. Új verziója jelent meg a Trillian csevegőkliensnek – \SAC\COMM\TRILLIAN. A hazai fejlesztésű 3D Object Converter 1.16 már 255 formátumot ismer – \SAC\GRAPH\3DC32116.ZIP. Frissült az Absolute HTML Compressor, használói az 1.12-es verzióra válthatnak – \SAC\AHC112.ZIP. Friss, 1.55-ös verzióját köszönthetjük a professzionális EditPro szövegszerkesztőnek – \SAC\UTILTEXT\EDITP155.ZIP. Frissült a PostScript és PDF file-ok megtekintésére készített Ghostscript program grafikus frontendje, a GSView Win32-es és OS/2-es változata – \SAC\UTILTEXT\GV405W32.EXE és GV405OS2.ZIP. Új verziója jelent meg a grafikus felületű VPart bootkezelőnek – \SAC\UTILTASK\VPART.ZIP.

Lássuk, mi akadt fenn a szűrőinken a friss havi anyagból! Válogatásunk korántsem teljes, érdemes körülnézni a SAC könyvtáraiban.

● *Advanced Instant Messenger Password Recovery 1.10:* \SAC\COMM\AIMPR.ZIP. Körbevesz bennünket a rengeteg jelszó, PIN kód, felhasználói név és még sokféle kód, szám. Ezek megjegyzése sem egyszerű, de akkor kerülünk igazán bajba, ha elfelejtjük valamelyiket. Ezzel az aprócska programmal a népszerű azonnali üzenőprogramok elfelejtett jelszavai fejthetők vissza. A következőket támogatja: ICQ, AOL Instant Messenger, Yahoo! Messenger, MSN Messenger, Excite Messenger, Odigo, Trillian, AT&T IM Anywhere, T-Online Messenger, Match Messenger, Praize IM, ScreenFire. 30 napos shareware.

● *Cookie Pal 1.7a:* \SAC\COMM\CPAL17A.ZIP. Sok-sok webhely küldözget sütiket (cookie), amiktől sokan félnek. Ez a félelem részben jogos, hiszen a sütik vizsgálata révén alaposan felmérhetik netezési szokásainkat azokon a webhelyeken, ahová ellátogatunk. A Cookie Pal sütikezelő minden olyan helyen figyelmeztet, ahol sütik vannak. Működését ablakban kísérhetjük figyelemmel. A nekünk nem tetsző sütiküldőket megjelölhetjük és letilthatjuk. A Cookie Pal együttműködik az Internet Explorer és a Netscape Navigator legalább 3.0-s verzióival. 15 dolláros szoftver, 30 napig működik regisztrálatlanul.

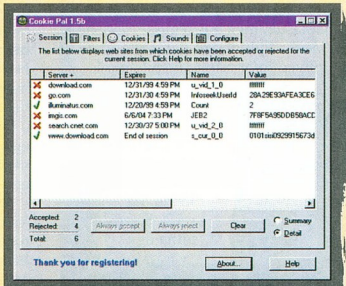

Ki, honnan jön és mit akar? Megmondja a Cookie Pal

● *Linkman 6.01:* \SAC\COMM\LKMN601.ZIP. A böngészést segítő aprócska programoknak mindig van keletjük, mert a netes címek gyűjtögetése hosszabb-rövidebb idő után káoszt eredményez. A Linkman segítségével elkerülhetjük ezt. Követi az összegyűjtött címeket, és ha változás áll be valamelyiknél, figyelmeztet. Törli a duplán eltárolt linkeket, és ha szükséges, jelszóval védhetjük az adatbázist. Shareware, regisztrációja 29 USD.

● *Modem Booster 2.6 és NetInfo 4.2:* \SAC\COMM\MB26.ZIP és \SAC\COMM\NETINFO.ZIP. Lassú a netkapcsolat? Kín kivárni, amíg letöltődik valami? Akkor valószínűleg valahol van valami rossz beállítás. A gépben, a modemben vagy az inicializáló stringjében – vagy bárhol, aminek köze lehet a letöltési sebességhez. Akár 300%-os javulás is elérhető vele – állítja a program magáról. A dologban lehet valami, mert nagyon sok díjat nyert már megjelenése óta. Legújabb, 2.6-os verziója már az AOL 6.0 böngészőprogramot is támogatja, grafikus felületét is átalakították. 20 dolláros shareware.

Hasonló diagnosztikai program a NetInfo. Feladata a hálózati problémák feltárása, legyen szó intranetről vagy az internetről. Többek között információt ad a Windows socketjeiről, a TCP/IP kapcsolatokról, képes követni a csomagokat, a rendszerórát szinkronizálja távoli időszerverrel, az IPMonitor figyelemmel kíséri a TCP, az UDP és az ICMP protokollt. Aki hálózatban használja gépét, annak érdemes kipróbálni. 30 napos shareware.

● *Opera 6.0 beta 1:* \SAC\COMM\OW600B1.EXE. A „harmadik" böngésző egyre népszerűbb. A 6-os verzió újdonságai: új, bőrözhető grafikus felület, – bár, ha a régi Operák felülete tetszik, visszaállíthatjuk azt. Mivel az Opera Software-nek fontos az, hogy minél jobban elterjedjen böngészőprogramja, több nem latin betűs nyelvet is támogat a szoftvere. Az új béta gyorsabb, mint az 5.x-es verziók, hatékonyabb a memóriakezelése. Új lehetőség, hogy egyszerre több példányban is futhat a böngésző, különböző beállításokkal és könyvjelzőkkel. Levelező része képes a Microsoft Outlookból importálni leveleket. Az új Hotclick segítségével a letöltött oldal elhagyása nélkül lehet megnézni az ismeretlen szavak jelentését – e szolgáltatást a Terra Lycos biztosítja. Adware, azaz regisztrálatlanul hirdetésekkel „bombáz".

● *SBWcc 2.4:* \SAC\COMM\SBWCC24.ZIP. Az általunk meglátogatott webhelyek száma nagyon magas lehet havonta. Ha szeretnénk csökkenteni a telefonszámlát, úgy is megtehetjük, hogy amíg böngészgetünk, egyes

kiválasztott weboldalakat letöltünk gépünkre, és a kapcsolat megszakítása után off-line nézegethetjük azokat. A letöltés időzíthető. Ha csak képeket akarunk letölteni, azokat miniatűrként jeleníti meg. Klasszikus, azaz korlátozás nélküli shareware.

● *Webcam 1.1:*
\SAC\COMM\WEBCAM.ZIP.
Egyre több helyen működtetnek webkamerát, aminek képét akár az egész világon lehet látni.
A Webcam segítségével ezeknek a kameráknak a képét menthetjük le. Időzíthető, néhány másodperctől kezdve órákig. Kérésre a lementett képre ráírja a mentés időpontját, kiválasztható betűtípussal, színnel, mérettel. Az elmentett képeket időrendi sorrendbe rakja. Shareware, teljes verziójáért 30 USD-t kell leszurkolni.

● *Amiglobe 2001:*
\SAC\EDUCULT\AMGB2001.ZIP.
Általános és középiskolai földrajzórák emlékét csalja elő az Amiglobe. Multimédiás világatlasz, 242 állam adataival. Általános leírás, földrajzi és gazdasági adatok olvashatók, fotók nézhetők meg több városról.

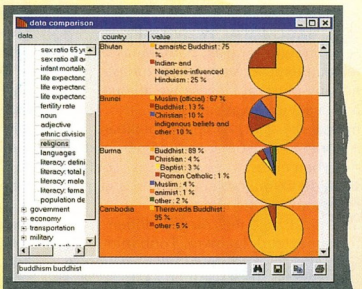

Amiglobe – földrajzóra számítógépen

Megnézhetjük az országok zászlait, meghallgathatjuk himnuszukat.
A program új verziójában kibővítették az adatbázist, frissítették az adatokat, megtekinthetjük a nappali és az éjszakai féltekét, számos adatot pedig tortadiagramon is megjelenít.
A programba bekerült egy kvízjáték, amiben az országok megtalálása a cél, formájuk és zászlajuk alapján.
Shareware, regisztrációs díja 19,90 USD.

● *Erred Dictionary 2.6:*
\SAC\EDUCULT\ERREDIC.ZIP.
A számítógép előtt ülők jó része főként szövegszerkesztésre használja gépét. Gépeléskor jól jöhet olyan szótár, ami viszonylag kicsi és gyors. Az Erred Dictionary angol–orosz és orosz–angol szótár 59 ezer angol szót ismer, illetve azok orosz megfelelőit. Támogatja a vágólapműveleteket, így gyorsan megkereshetjük vele a szavak jelentését. Következő verzióiban automatikus lesz a keresés, fejlesztője azt szeretné megoldani, hogy a kijelölt szóra jobb gombbal kattintva kérhessünk fordítást. 30 napos shareware.

● *Invader 1.0:*
\SAC\EDUCULT\INVADER.EXE.
A nyolcvanas évek home computereit és a játéktermi gépeket idézi az Invader e késői reinkarnációja. A játék ugyanaz: lentről kell lövöldözni a fenti, jobbra-balra mozgó ellenséget. Aki játszott a régiekkel és kis retro hangulatra vágyik, próbálja ki. Még a hanghatások is az eredetit idézik. Freeware.

● *Molecular Weight Calculator:*
\SAC\EDUCULT\MWT6_04.ZIP.
Elsősorban a kémiát tanulók használhatják eredményesen molekulák tömegének kiszámításához, az alkotóelemek százalékos arányának megállapításához és mól/tömeg konvertáláshoz. A programnak DOS-os, Windows 3.1-es és Windows

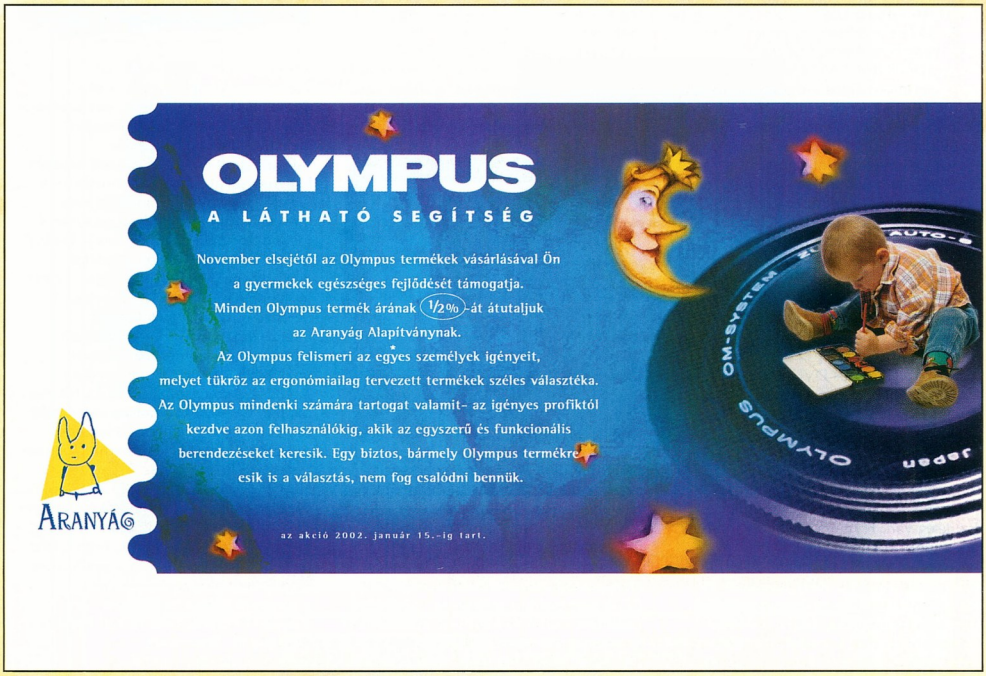

9x/NT/Me/2000/XP-s változata létezik, CD-nkre az utóbbi került. Futásához szükség van a 6-os Visual Basic futtatókörnyezetre (MSVBVM60.DLL). Többnyelvű freeware, könnyen lehetne magyarítani.

● *Screen Bite 2.0:* \SAC\GRAPH\SB20.ZIP. A Windowsban lévő képlopó tudása nagyon szerény. Sok-sok képlopó programot készítenek, a freeware Screen Bite-tal a teljes képernyő, egy részlet vagy az aktív ablak menthető le. Aki nem akar pénzt áldozni erre, és megelégszik egy egyszerűbb programmal, annak jó választás a Screen Bite.

● *Ice Player 1.0.1:* \SAC\SOUND\ICEPL101.ZIP. Akinek hangkártya van a gépében, annak valamilyen médialejátszója is van. Az Ice Player fejlesztője az egyszerű használhatóság mellett arra törekedett, hogy különleges kinézetet adjon programjának. Az Ice Player ID3-as tagszerkesztője mellett oszcilloszkópot és hangerőszabályzót is kínál, képes egymás után és véletlenszerű sorrendben lejátszani az MP3 file-okat – no és a külseje a Nokia 3310-es mobiltelefonéra hasonlít. Fejlesztője ígérete szerint a későbbiekben hasonlóan érdekes skinek készülnek a lejátszóhoz, várható, hogy a népszerűbb mobiltelefonok képe visszaköszön ránk erről az MP3-lejátszóról. Shareware, regisztrációja 10 USD.

● *ASTRA – Advanced Sysinfo Tool and Reporting Assistant 4.00:* \SAC\UTILDIAG\ASTRA.ZIP. Egy jó rendszerinformációs programnak mindig van helye. Az ASTRA futásához mindössze DOS-ra van szükség, így azokat az alaplapokat és más hardverelemeket is felismeri, amelyek nem windowsos gépben várnak azonosításukra. Ez a még 286-os processzoron is működő program rengeteg alaplapot ismer a 286-osoktól egészen a Pentium III-asokig. Felismeri és teszteli a matematikai segéd-processzorokat, az L1/L2/L3 cache-eket, a plug and play eszközöket, az AGP és PCI eszközöket, CD- és DVD-meghajtókat, videokártyákat és még jó néhány hardvert. 19 dolláros shareware két hét próbaidővel.

● *V – The File Viewer 2001:* \SAC\UTILFILE\V2001.ZIP. Jól használható file-nézegetőre, archív-kibontóra, mappakezelőre mindig szükség van. Ha ezek egyben vannak, még jobb. A klasszikus DOS-os V program Win32-es megfelelője ZIP file-ok tartalmának nézegetésére és kibontására, file-ok megjelenítésére, hexadecimális vizsgálatára, többféle kritérium szerinti keresésre és cserére képes többek között. Érdemes kipróbálni.

● *ClockWise 3.20:* \SAC\UTILMISC\CW_320.ZIP. A Windows órájának, naptárának és feladatütemezőjének összes tudása, néhány plusszal kiegészítve alkotja a ClockWise alkalmazást, jól megszerkesztett, kompakt ablakban. Az óra – a hagyományos időmérőn kívül – egyben ébresztő és stopper is. Többféle zónaidő állítható be rajta, méri a gép bekapcsolása óta eltelt időt, az emlékeztető tetszőleges időben figyelmeztet dolgainkra. Több mint 200 különböző tennivalónk elkezdésére figyelmeztet, ha megadjuk ezek időpontját. Az óra pontosságára időszerverekkel való szinkronizálás ügyel. Az ütemező egyszerűen kezelhető, napokra, hetekre előre beállítható bármilyen feladat, például rendszerzárás vagy adatmentés, de több program egymás utáni futtatása is. A naptár mérete jóval kisebb, mint a Windows-beli naptáré, mégis jól áttekinthető. A felsoroltakon kívül még sokat tud a ClockWise, érdemes kipróbálni. Shareware, regisztrációs díja 25 USD.

● *Flexy 1.90:* \SAC\UTILMISC\FLEXY190.ZIP. A Windows beállításainak jó része rejtve marad a felhasználó előtt. Pedig teljesen átszabható a felület, a menük, a *Start* gomb és még sok minden más működése a registry – regisztrációs adatbázis – szerkesztésével. Ezt azonban nem lehet csak úgy találomra csinálni, mert az a rendszer összeomlásához, de akár újratelepítéséhez is vezethet. Erre találták ki a tweaker programokat, amikkel ezek a registrymódosítások végezhetők el biztonságosan, grafikus felületen.

Flexy – piszkáljuk meg a regisztrációs adatbázist!

Beállíthatjuk a *Start* menü sebességét, az almenük időzítését, azt, hogy mik jelenjenek meg, beállíthatók a hozzárendelések, a hálózatkezelés finomságai, az Internet Explorer néhány aprósága. Optimalizálható a lemezcache, be- és kikapcsolható az audio- és adat-CD-k automatikus lejátszása. A hálózati beállításoknál megadhatunk automatikus bejelentkezést és még több apróságot. Összesen több mint száz rejtett beállítás érhető el a Flexyvel kényelmesen. Új verziója teljesen kompatibilis a Windows XP-vel. 20 dolláros shareware.

● *VisToolBox 3.0:* \SAC\UTILMISC\VISTB30.ZIP. A Windows felületének csinosítására sok-sok programot készítenek. A több díjat nyert VisToolBox a felület némi átalakítását engedélyezi. Különböző bőröket (skin) használhatunk, de akár saját magunk is alakíthatjuk a gombok, a hátterek, a feljövő menük kinézetét. Képlopót, nagyítólencsét és még jó néhány apró, de hasznos (vagy szép) állítási lehetőséget is kínál. 27 dolláros shareware.

● *PowerOff 3.0:* \SAC\UTILTASK\PWROFF30.ZIP. Gépünk rendszerzárását (shutdown) bővíthetjük ki jó néhány szolgáltatással. Kiválasztható, hogy a programot futtató vagy hálózatban lévő másik gépet szeretnénk-e leállítani. Maga

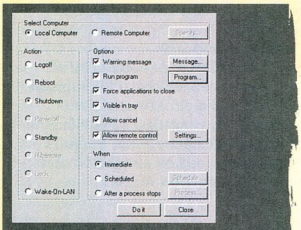

PowerOff – kibővített rendszerzárás

a lezárás is többféle lehet: csak kijelentkezés a hálózatból, a gép újraindítása, teljes leállítás, rendszerzárás és leállítás (ATX-es alaplap esetén), elaltatás, hibernálás, zárolás. A kiválasztott és végrehajtandó feladathoz hanghatásokat, szöveget rendelhetünk. Lehetőség van a rendszerzárás vagy újraindítás előtt valamilyen programot indítani, például adatmentésre – backup. Kérhetjük hogy a kijelölt feladatot erőszakosan (Force) hajtsa végre. Ez akkor jó, ha például valamelyik processz beragad és nem engedi lezárni a rendszert. A PowerOff műveleteit a beépített Scheduler segítségével ütemezhetjük. Akár fix időpontban naponta, de megadható, hogy a hét melyik napján, hány órakor hajtson végre például újraindítást vagy leállítást. Hasznos program, érdemes megismerni. Freeware.

● *PasteBoard 1.6:* \SAC\UTILTEXT\PBOARD.ZIP. Jópofa vágólap-helyettesítő. Amikor valamilyen szöveget vágólapra küldünk, akkor élőbeszéddel közli velünk, hogy „Text pasted!". Hogy mi is van a vágólapon, egyszerűen megnézhetjük, hiszen a program ikonja beköltözik a System Traybe, csak rá kell kattintani és előugrik. Shareware, regisztrációs díja 10 USD.

SZÁMÍTÓGÉP-ALKATRÉSZ NAGYKERESKEDELEM

ALAPLAP

ASUS
ABIT
ACORP
AMAZE
TOMATO
MERCURY
MEGACOLOR

MONITOR

LG
BELINEA
DAEWOO
PROVIEW
SAMSUNG
SAMPTRON

CD-ROM
CD-ÍRÓ
DVD

LG
HP
NEC
ACER
TEAC
SONY
PANASONIC
PLEXTOR

CPU
MEMÓRIA

AMD
INTEL
M.TECH

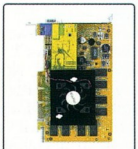

VIDEO KÁRTYA

S3 Trio
SAVAGE
GEFORCE
MATROX
MILLENNIUM

PERIFÉRIA

LG
HP
CANON
MUSTEK
APOLLO

PC KIEGÉSZÍTŐK

MS OEM
GENIUS
A4TECH
MAXXTRO
SAMSUNG
PHILIPS
ROCK FIRE

Ha Ön viszonteladó,

szeretne több nyereséget ?

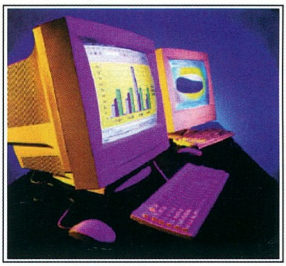

ne építsen össze számítógépet !

Válasszon kedvezményes számítógép ajánlatunkból!
Másnapra megkapja a kész gépet az ország egész területén!

Ha a készletünkön szereplő árukból állítja össze számítógép-megrendeléseit, a **Unitel Service** összeépíti Önnek.

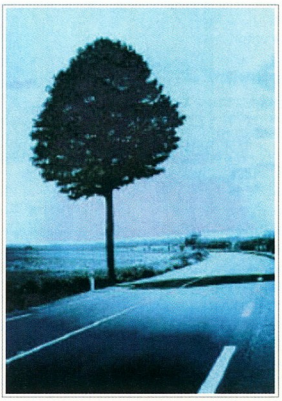

ne utazzon feleslegesen !

Nem kell a költséges fuvarozást, utánjárást választania.
A **Unitel csomagküldő** az ország egész területén bármely helységbe kiszállíttatja a megrendelt árut.
Bruttó 100.000 Ft feletti vásárlás esetén ingyen!

Unitel City computer

Unitel City Computer, 1139 Budapest, Teve u. 41.
Ügyfélszolgálat: (06 1) 239-4800
E-mail: info@unitelcity.hu, WEB: www.unitelcity.hu
Feliratkozás árlistára: moni@unitelcity.hu

UDS.

Fejlesztési láz

November 2. és 4. között, Belgiumban rendezték meg az amerikai OS/2-es találkozó európai megfelelőjét, a Warpstock Europe 2001-et. Az előadók többnyire az OS/2-es világ jól ismert szereplői voltak – az IBM, az Innotek, a Starfire, a Team OS/2 Germany és a Golden Code munkatársai.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

A rendezvényen a jelenleg folyó fontosabb fejlesztések készítői is jelen voltak, így az érdeklődők a következőket láthatták egy-egy programbemutató alkalmával: Opera/2 böngésző, DFsee particionáló segédprogram, Webmail/2 POP3/SMTP webes frontend, az ISDNPM új verziója, CP (Convenience Package) kliens és szerver, Odin, az OS/2 és a Psion kapcsolata, grafikai trükkök (GIMP, SANE+PMView), DTP Maul Publisherrel, SafeFire, WorkSpace On-Demand (WSOD) V3, Starfire Titan, WarpIN, XWorkplace, USB eszközök használata és USB driverek fejlesztése, WiseMachine, WiseManager, Python for OS/2, Virtual PC.

A Win32-es programok futtatását lehetővé tevő Odin mellett nagy érdeklődés kísérte a Virtual PC bemutatóját is. Az alkalmazás segítségével virtuális gép futhat OS/2-n vagy eComStation-ön, és Linux, Windows stb. operációs rendszer telepíthető rá. Másik érdekes és teljesen új projekt az Internet Assistant for OS/2 and eComStation. Varázslószerű alkalmazás, a különféle netes kapcsolatok és programok telepíthetők vele egyszerűen. Az ötlet hasonló az eComStation Third Party telepítőjéhez. Az idei Warpstockról képgyűjtemény látható a TeamOS/2 Köln/Bonn nethelyén ➡ www.teamos2kb.de).

Bookshelf

Az alkalmazások fejlesztői szerencsére szinte kivétel nélkül mellékelnek programjukhoz egy általános leírást és (vagy) segítséget, HTML, INF vagy HLP formátumban. A két utóbbihoz készült a Bookshelf. Első indításakor – ami eltarthat néhány percig – végigfésüli az aktuális meghajtót és csokorba gyűjti a HLP és INF file-okat. E két file-típus darabszámát az ablaka fejlécében kijelzi, az ablakában a file-ok neve és elérési útja látható betűrendben. Már így is jól használható, de külön kérésre egy gyűjtőbe rakja az összes INF és HLP file-t, így bármilyen bütyköléskor egy helyen kell keresni a segítséget. Programtelepítés után a Bookshelfet érdemes újra lefuttatni, így az új HLP és INF file-ok is bekerülnek a gyűjteménybe. Ingyenesen használható.

Text Converter

A különböző platformok közötti átjárás egyik sarokpontja a saját kódlapok használata. A mai napig elég nehézkes például egy Windows alatt, 1250-es kódlappal készített dokumentum OS/2 alatti megnyitása (és viszont). Jó esetben „csak" a hosszú ő-k és ű-k vesznek el. Igaz, a megjelenő krikszkrakszok egyszerű cserével kiigazíthatók, de mégis nyűg. A Text Converter készítője is ismeri a problémát és folyamatosan csiszolgatja programját. Jelenleg 49 kódlapot ismer, így az azokban készített dokumentumok konvertálhatók vele oda-vissza. A DOS, OS/2, Windows, Unix, Mac OS operációs rendszerek által használt kódlapok mindegyike benne van, sőt sok nemzeti változatot is ismer. A szövegszerkesztők, táblázatkezelők különleges formátumait nem kezeli, mert azok tele vannak formázási és más, nem szöveges információkkal. Az ilyeneket érdemes vágólapról beolvasni. A grafikus felület mellett parancssorból is használhatjuk. A program ingyenes.

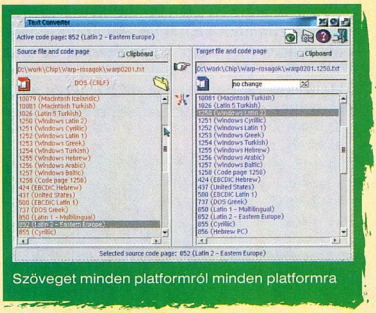

Szöveget minden platformról minden platformra

LogView 1.05

Jól használható szövegnézegető, elsősorban naplófile-ok megjelenítésére fejleszti Wolfram Schmid. Nagyon előnyös programfejlesztéskor, mert a változó tartalmú naplófile folyamatosan megjeleníthető vele. Bármilyen szövegfile-t meg tud nyitni, így tetszőleges naplófile-t megjelenít. Ha kell, folyamatosan követi a megnyitott file végét, állandó információt szolgáltatva. A megjelenő sorokat számozza, illetve pozíciószámmal látja el. A program teljes mértékben támogatja a húzd és ejtsd kezelésmódot, azaz elég az ablakára rádobni a megnyitandó szövegfile-t. Freeware, telepítéséhez szükség van a WarpIN telepítőre.

Játékőrület

A játszani vágyóknak bizony keresgélniük kell a natív OS/2-es játékokat. A lehetőségek: Java, Win32-es Odinnal, továbbá Windows 3.1-es és DOS-os játékprogramok. Néhány megszállott folyamatosan készíti a DOS alatt futó játékokhoz a patch-eket, amikkel a régebbi programok is jól futnak, és megszólalnak különféle hangkártyákkal. Az utóbbi hetek termése: Doom, Doom/2, Hexen, Heretic, Syndicate Wars, Sherlock Holmes, Lemmings 2, Mortal Kombat.

Norman Virus Control 5.2 beta 3

Az eComStationhöz csomagolt Norman Virus Control 4.9 újabb verziójának 3-as bétája már elérhető a Norman Data Defense Systemstől. Röptében ellenőrzi a file-okat azok megnyitásakor, és automatikusan (vagy manuálisan) letölti a legfrissebb vírusleíró adatbázisokat fejlesztője nethelyéről. A WPS-be beillesztődő víruskereső futásához legalább Warp 4 + FP12 vagy eComStation szükséges, Java 1.1.8-cal. Telepítése után például a meghajtók ikonján jobbgombos kattintásra feljövő menüben megjelenik a *Check for virus...* menüpont. *Task schedulere* segítségével időzíthetők a víruskeresések.

Hálózati CD-írás

A hálózaton keresztüli CD-írásra használható webCDcreator programot már bemutattuk. A folyamatos fejlesztés eredményeként azonban a legfrissebb verziójában számos újdonság jelent meg.

Horváth Zsolt

Fontos új lehetőség a CD másolása a szerveren. Ennek elkészítését már a korábbi verzióban is ígérték, most teljesült – ám peremfeltétel, hogy a szerverben lennie kell CD-olvasónak is, mert a webCDcreator kétlépéses másolásra nem hajlandó! Másik ravasz trükk, hogy az applet indításakor ez a lehetőség nem jelenik meg, azaz előtte mindenképp ki kell választanunk egy hagyományos projektet, majd az *Action* menüben fel kell fedeznünk a *Copy data CD* menüpontot...

Másik komoly fejlesztés a több CD-író támogatása. Ennek segítségével lehetőség nyílik egy időben több CD-t is írni. Azonban érdemes elgondolkodni egyrészt azon, hogy egynél több CD-író adatokkal való ellátására elég izmos gép kell, másrészt mi lehet olyan sürgős, hogy azonnal CD-re kell írni, nem várható meg a másik írás befejezése – ráadásul lehetőség van a projekt elmentésére is.

No igen, a projektkezelés szintén sokat változott: saját felhasználói azonosítókat hozhatunk létre, így ha egy CD-t csak összeállítottunk, de még nem akarjuk megírni, vagy esetleg később többször is meg akarjuk írni, akkor elmenthetjük a projektet, majd később visszatölthetjük. Itt akadnak huncutságok: ha a projektet az *Action* → *Burn* menüpont aktiválása előtt mentjük el, akkor az adatok nem töltődnek fel a szerverre, így a CD később másik munkaállomásról nem írható meg. Nagyobb probléma, hogy ha feltöltés közben megszakítjuk az átvitelt, akkor viszont már feltöltöttnek veszi az adatokat, noha az átvitel nem volt teljes. További gond, hogy a lementett projekteket jelenleg az appleten keresztül nem lehet közvetlenül törölni – így erősen ajánlott mentéskor a *Store the session temporary on the server* opció bekapcsolása, aminek hatására ha a szerver helyhiányt érzékel, automatikusan törli a projektet – csak épp a projekt előnyei vesznek el ezáltal.

Említést érdemel még a nyelvi támogatás fejlesztése. A weblap más nyelvre történő átültetése eddig sem okozott komolyabb problémát – ám az applet akkor is angolul beszélt. Nos, ez megváltozott: a *View* → *Language* menüpontban beállíthatjuk a számunkra szimpatikus nyelvet, illetve már a weboldalon átadhatók ezek a paraméterek az appletnek, így az már indulásakor a weboldaléval azonos nyelven kommunikálhat.
Sajnos a magyar nyelv még nem része a választéknak, érdemes tehát szemünket időnként az alábbi címre vetni:

↬ wwwhomes.uni-bielefeld.de/jhaeger/webCDwriter/

Parsec, nem csak Linuxra!

Homo ludens – avagy játékok Linux alatt

Elkészült a Sigmoid Kft. újabb, beszéddel vezérelhető játéka, a Szótoló.
A Színözönhöz hasonlóan itt is magyar szavak bemondásával játszhatjuk a játékot, ám a Szótolóban már nem kizárólagos irányítóeszköz a mikrofon.
A feladat egyszerű: az általunk kiválasztott képet a gép 4x4-es mezőkre bontja, eltünteti a jobb alsó mezőt, majd összekeveri a megmaradó 15 részletet.
A feladat a kép kirakása úgy, hogy az üres mező helyére „tolhatjuk" valamelyik képrészletet.
A beszédfelismerés személyfüggetlen, full duplexes hangkártya esetén a program a felismert szót vissza is mondja – bár az már igaz, hogy a Színözön hangjait jobban eltalálták, nekem legalábbis jobban tetszettek.

↬ Szótoló: www.sigmoid.hu/

Ha valaki kedveli az ügyességi játékokat és nívós, 3D-s grafikát is szeretne hozzá, megfűszerezve minőségi zenei aláfestéssel, annak érdemes kipróbálnia a Parsec űrhajó-szimulátort. A szabadon letölthető béta hálózati támogatást is tartalmaz, így helyi hálóban maximum 8 játékos részvételével hatalmas csatákat vívhatunk. OpenGL-es grafikát használ, így annak hiányában el sem indul, és a program által támogatott maximális 1600x1200-as felbontás már elég erős vasat igényel.

Mindkét program többplatformos, azaz nem csak linuxos, hanem windowsos változata is van.
Ez különösen a Parsec esetén számít, ahol egy jó hálózati game esetén a játékban való részvételnek nem feltétele a Linux OS.

↬ Parsec: www.parsec.org/

Új alverzió a Linux kernelben?

November bő termést hozott Linux kernelekből. Elkészült a 2.2-es sorozat legújabb tagja, a 2.2.20-as, és lépett a 2.4-es is, ott most épp a 2.4.14-es sorszámnál tartanak. A dolog érdekessége csupán annyi, hogy a 2.4-es sorozat első tagjai még a régi, míg 2.4.10-től az új VM-et (virtual memory manager) tartalmazzák.

Az új VM-hez Moshe Bar készített egy tesztet, amelyben a Linux és a FreeBSD VM-jeit hasonlította össze. Míg a februári teszt erősen a FreeBSD javára dőlt el, addig az új kernel esetén hol a Linux, hol a FreeBSD teljesített jobban, azonban jelentős különbséget nem lehetett tapasztalni.
Moshe szerint most jutottunk el a jól működő, nagyon stabil, jól teljesítő Linux kernelhez. Ezt támasztja alá Linus bejelentése is, amely szerint végzett a 2.4-es kernelsorozat fejlesztésével. Most ígéretéhez híven bele kell kezdenie a 2.5-ösbe – tehát várható a következő „fejlesztői" (unstable) kernelfa megnyitása.

Ilyen még nem volt!

Mindenekelőtt kellemes ünnepeket és legalább olyan izgalmas új esztendőt kívánunk mindenkinek, mint amilyenben idén volt részünk. Az új év remélhetőleg továbbra is csupa jót fog hozni – ahogy ezt 2001-ben is tapasztalhattuk kedvenc Amigánkkal kapcsolatban.

Nagy Lajos

A 2002. év első hétvégéjén ismét fYaNICA-parti lesz Budapesten. Bemutatásra kerül szinte minden, ami 2001-ben borzolta a kedélyeket, vágyálmokat szült vagy egyszerűen érdekes volt az amigás piacon.

Már kapható a G-Rex és a Mediator PCI adapter is, ezért mindkettő képviseltetni fogja magát egy bemutató erejéig, sőt összehasonlító tesztnek is tanúi lehetnek a résztvevők, eldöntendő, ki-ki melyikbe fektessen be mihamarabb. Sajnos a múltkor az iMac-emulátor bemutatója elmaradt, így az most pótlásra kerül, az AmigaOS XL-lel és az új Amithlonnal együtt.

➦ www.fyanica.hu/7/

Biztonsági rés AmigaOS-en is?

November közepén látott napvilágot az első igazi biztonsági rés leírása AmigaOS-re. MUI-t (Magic User Interface) használó hálózati alkalmazások belső hibáit kihasználva akár programokat is lehet futtatni távolról Amigán, a gép előtt ülő felhasználó tudta nélkül.

A rendszer becsatolt PIPE: eszközét használva egy escape szekvencián keresztül – ha az alkalmazás nem figyeli az átadott karaktersorozat tartalmát – lehetőség van szinte mindenre, amit csak egy illegális behatoló kívánhat.

A MUI engedélyezi a programozónak, hogy bizonyos escape szekvenciákhoz például képeket rendeljen – ilyenkor a custom classok automatikusan megjelenítik ezeket, ahogy a levelezőprogramokban a smiley „:-)" szöveget kicseréli szép sárga vigyori fejre. Ekkor a megjelenítő rutin a szekvencia alapján egy illegális file-t, például a PIPE: eszközt fogja használni, megfelelő paraméterekkel – mint a következő példában:

<esc>l[4:APIPE:Echo >CON:////Hacked/AUTO/WAIT/CLOSE Owned]

Ez a szekvencia megnyit egy shellablakot, de helyette akár format vagy delete parancs is lehetne, gonoszságtól függően... A lyuk befoltozására az egyik legegyszerűbb megoldás a PIPE: eszköz eltávolítása (dismount) a rendszerből, illetve készítettek egy módosított verziót a MUI lowlevel könyvtárából, amely megtalálható CD-mellékletünkön. Egyes hibás programokból is megérkezett a javított verzió (YAM, StrICQ, AmigaAIM, PINT). Szerencsére a Vapor programjaiban (Voyager, AmIRC, AmTelnet, AmTalk stb.) korrektül megcsinálták az adatok ellenőrzését, így ezek használatakor továbbra is biztonságban tudhatjuk gépünket a hálón.

➦ www.abraxis.co.uk /SA-2001-11-08.html

➦ /amiga/chiputil/muifix.lha

SoftCinema – DivX Amigán!

A zeneipar MP3-a után itt a videoformátumok királyának, a DivX-nek az amigás lejátszója is, igaz ahogy az várható volt, nem igazán a low-end gépek számára... A PowerPC processzoros masinák viszont minden elvárásón felül teljesítenek, köszönhetően néhány lelkes lengyel programozónak, akik a SoftCinema médialejátszó legfrissebb verziójába már beillesztették a DivX kodeket is – a 3-as és a 4-es verziójút is.

3, 2, 1 – és fut a DivX!

A lejátszó a tesztek szerint a 352x288-as felbontású filmeket teljes, 25 képkocka/s sebességgel képes lejátszani, hanggal együtt. A nagyobb felbontású filmeknél viszont a 603-as processzorok (200 MHz) legfeljebb 15 képet tudnak megjeleníteni másodpercenként. Szép teljesítmény – összevetve az Intel processzorok sebességével – ahhoz képest, hogy ez az első verzió a kodekből.

A SoftCinema szinte az összes jelenleg használatos formátumot ismeri – MOV (Apple Quicktime), Intel Indeo, AVI (Microsoft), MPEG-1, MPEG-2 –, támogatja a külső modulokat is mind 68k, mind PPC módban. Shareware, viszont a sebességét bárki kipróbálhatja, mert a filmek első 30 másodpercét regisztrációtól függetlenül lejátssza.

➦ /amiga/chiputil/SoftCinema.lha

Amiga szerver a hálón

Nemrégiben fogant az az ötlet, hogy próbáljunk meg szerverfeladatokat ráerőltetni egy Amigára, amely ráadásul 24 órában fog a hálón lógni, kitéve számtalan támadásnak, amiknek minden hálózatot használó ki van téve percről percre.

A terv megvalósult, az amiga.hu domain alá bejegyzett louise.amiga.hu néven elérhető egy 68030/50-es processzorral felvértezett Amiga 1200-es, gyári AmigaOS 3.1 fut rajta. Szerverfunkcióit tekintve web (Apache, PHP4), mail (QMail), FTP (mlftpd), illetve egy telnet démon szolgálja ki a felhasználókat. A gép teljesítménye körülbelül 9 bogomips, amit szerencsére a hozzá csatlakozók nem fognak észrevenni...

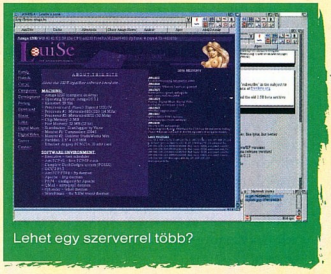
Lehet egy szerverrel több?

➦ http://louise.amiga.hu

EPoX

8KHA+

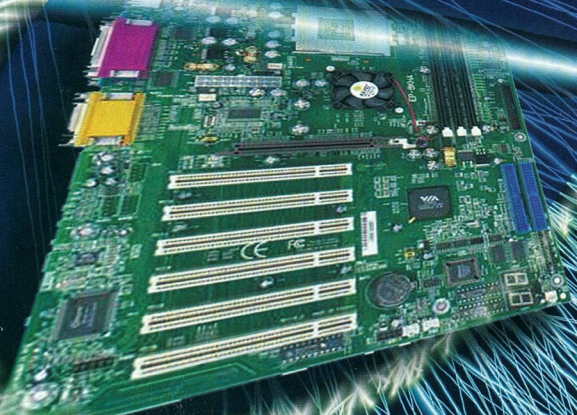

Virtual Zone EDITOR'S CHOICE

HardOCP Top Pick

EDITORS' CHOICE

EDITOR'S CHOICE

8KHA+

VIA KT 266A Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség!
266/200 Mhz FSB támogatás
PC1600/PC2 100 DDR SDRAM támogatás
CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból
3 DIMM memória slot max 1,5 GB DDR RAM
6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 hang
UDMA 100 IDE Kontroller
Integrált P80P diagnosztikai kártya!!!

8K7A/8K7A+*

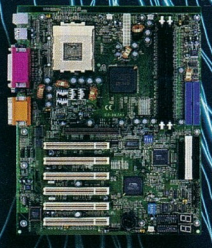

AMD 761 Chipset AMD Duron és Athlon processzorokhoz 3 fázisú CPU tápfeszültség!
266/200 Mhz FSB támogatás
PC1600/PC2100 DDR SDRAM támogatás
CPU órajel, szorzó állítás BIOS-ból
2 DIMM Memória Slot max 1GB DDR RAM
6 PCI, 1 AGP (4X) port. 4 USB port, AC-97 Hang
UDMA 100 IDE Kontroller/UDMA 100 IDE RAID Kontroller*
Integrált P80P diagnosztikai kártya !!!

EP-4T2A

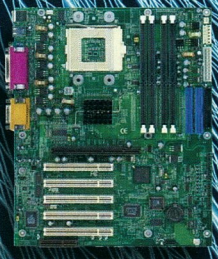

Intel 1650 Chipset socket 423 Pentium 4 processzorhoz
CPU VCORE és Clock állítás Biosból
400 Mhz Front Side Bus
4 RIMM slot PC600/PC800 Rambus Dram max 2 GB
UDMA ATA 100 IDE Controller
4 USB csatoló
C-Media hangchip

EP-4B2A

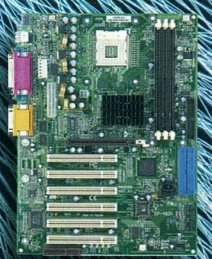

Intel 1845 Chipset socket 478 Pentium 4 processzorhoz
CPU VCORE és Clock állítás Biosból
3 DIMM slot PC133 Sdram max 3 GB
UDMA ATA 100 IDE Controller
4 USB csatoló
AC-97 hang

NAGYKERESKEDÉSEK VISZONTELADÓK SZÁMÁRA

HERTA
Budapest, VII., Dohány utca 37.
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Telefon: 322-2232, fax: 343-4208
e-mail: hertakft@herta.hu
www.orca.hu

Ramiris
RAMIRIS Rubin RT.
1134 Budapest, Klapka u. 9.
Tel.: 412-4300, fax: 412-4301
e-mail: ramiris@ramiris.hu
www.ramiris.hu

EMJ Hungary Kft.
EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 5
Tel.: 469-6050, fax:469-605
e-mail: sales@emj.hu
www.emj.hu

Csúcstechnika csúcssebességen

A leggyorsabb autó, a legügyesebb pilóta – és jöhet is a pezsgőlocsolás. A Forma–1 világában azonban a technika jóval többet jelent a versenyző vezetési stílusánál: a legfejlettebb és a legnagyobb teljesítményű számítástechnikai környezetet, amely a tervezőasztaltól a szerelőműhelyen át a célegyenesig végigkíséri a csapatokat.

Vajda Péter

Miután Suzukában véget ért a 2001-es Forma–1-es idény, a felkészülés időszakában a csapatok hozzálátnak a menet közben rögzített hatalmas adatmennyiség kielemzéséhez, az alkalmazott stratégia finomításához és a versenyautók tökéletesítéséhez. A FIA (Fédération Internationale de l'Automobile, a nemzeti autóklubok világszövetsége) szabályainak előírásait betartva egyre nehezebb tovább javítani a versenypálya egy-egy körének megtételéhez szükséges időt, a végtelenül szoros küzdelemben a versenyautók konstrukcióján végrehajtott árnyalatnyi változtatások is számítanak. Ehhez nélkülözhetetlen a nagy teljesítményű számítástechnikai háttér, ezért az elmúlt néhány évben az élvonalbeli istállók mindinkább a számítástechnikára helyezik a fejlesztések hangsúlyát.

A McLaren első versenyautóit 1966-ban még két rajzasztalon, két logarléccel tervezték, és a tervezők ötletei az emberi intuícióban gyökereztek. Ma viszont a NASA űrhajóit leszámítva aligha akad olyan jármű, amely tervezési színvonalát tekintve lekörözhetné a Forma–1-es versenyautókat.

Száguldó Gbyte-ok

Mindenekelőtt a rendkívüli mennyiségű adat rögzítése, tárolása és gyors elérése jut fontos szerephez. A csapat összegyűjti a versenypályák jellemző adatait a fizikai jellemzőktől – pontos rajz, kanyarok száma, szöge, az útburkolat göröngyössége, tapadása – kezdve a helyi időjárási viszonyokat leíró mutatókig. Mindegyik pálya másfajta nehézségek elé állítja az ott versenyző csapatokat, de ezek számítógépen szimulálhatók, így az autók jóval a verseny előtt az optimálishoz közeli teljesítményre állíthatók be, a helyszínen csak a finomhangolást kell elvégezni. Szigorú szabályok írják elő többek között a szuperjárgányok maximális tömegét (550 kg), a tervezők mégis igyekeznek jóval könnyebbre tervezni azokat. Ez kellő mozgásteret enged az autó súlypontjának számítógépes beállításához, amivel a jobb vezethetőséget igyekeznek elérni az adott versenypályán. Ennek következtében egy versenykész autó súlya az E osztályú Mercedes-Benzének mindössze harmada.

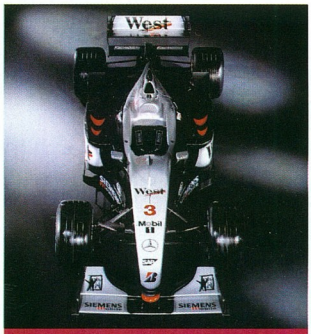

Csak az űrhajókat tervezik nagyobb technológiai támogatás mellett

Fontos adatbázist alkot az összes korábbi verseny mindegyik részvevőjének minden mért időeredménye, és a verseny alatt tanúsított vezetési stílusának leírása. A pilóták „viselkedése" nagyon lényeges a verseny előtt kialakítandó stratégiában. A legjobb csapatok ezért komoly versenyszimulációs programokat használnak, amelyekkel gondosan előre megtervezik, kit, hol és hogyan érdemes megelőzni az adott pályán, ezzel is csökkentve a balesetek valószínűségét. Hadititoknak minősül például, hogy egy csapat hányszor és mikor cserél majd kereket verseny közben. Létezik ugyanis olyan gumiabroncs, amelyik elejétől a végéig kibírja a versenyt, amivel időt takarít meg a versenyzőnek, tapadási tulajdonságai azonban rosszabbak más típusoknál. Szintén stratégiai kérdés, hogy a féltonnás járgányba egyszerre töltsék-e bele a verseny teljes tartamára elegendő 200 liter üzemanyagot, vagy az autó súlyát jelentősen csökkentve, többször, de kevesebbet tankoljanak. Tíz literrel kevesebb üzemanyag akár négytized másodperc előnyt is hozhat körönként, ami 50 versenykör esetén 20 másodpercet tesz ki, és ebben az időintervallumban mindhárom dobogós helyezés sorsa eldőlhet. A cél az, hogy a verseny végére egy literrel több üzemanyag ne maradjon az autóban – ennyivel még le lehet futni egy levezető kört.

A különböző statisztikák mellett a versenyautó is döntő jelentőségű adatforrás. Száznál több érzékelőt helyeznek el a járműn, amelyek mozgás közben rádióadó útján folyamatosan közvetítik az adatokat az autó állapotáról és környezetéről a pálya mellett parkoló kamionban található szerverre. Mind a négy kereken elhelyeznek például gyorsulásérzékelőket, amelyek mérési eredményéből a pálya tapadására és egyenetlenségeire lehet következtetni.

Számítógépes áramlástan

A beérkező adattömeg egy részét helyben dolgozzák fel például a versenyfutam ideje alatt a gyors döntéshozatal támogatásához, másrészt zárt magánhálózaton keresztül a csapat központjába továbbítják, ahol a tervezésben hasznosítják az információkra éhes mérnökök. A BMW Williams Forma–1-es csapata például a Compaq Alpha/True64 DS szuperszervereit használja, amelyek szeptemberben bemutatott legújabb típusa egy-két nap végez a virtuális szélcsatornában zajló légellenállási tesztek modellezésével, ami korábban heteket vett igénybe. Ez a CFD (Computational Fluid Dynamics, számítógépes áramlástani) rendszer az egyes felületeken haladó elméleti légáramot elemzi a levegőt folyadékként kezelve, és kiszámítja, hogy a levegő minden egyes „cseppje" miként hat az autó komponensére és a körülötte lévő többi „cseppre", miközben a komponens mozgást végez a levegő közegében. A Compaq által is támogatott istálló helyszínen kialakított virtuális magánhálózatában működő nagy teljesítményű Alpha DS és Intel alapú ProLiant DL380 szuperszerverek mellett Deskpro asztali számítógépek és Armada noteszgépek egyaránt megtalálhatók. Az autók tervezésétől a teljesítménynövelésig, a kutatás-fejlesztéstől az azonnali döntéshozatalt támogató

futamelemzésekig a Compaq gépei és megoldásai támogatják a 2001-es idény csapatversenyében harmadik helyen végzett istállót. A Compaq Armada noteszgépeket a helyszínen is használják az ott lévő mérnökök a beállítások hálózati nyomon követésére, amihez a mobil internetkapcsolatot 2001-ben még GSM rendszer biztosította, de a későbbiekben áttérnek a GPRS rendszerre.

A Benetton csapata csak 2 szervert visz a verseny helyszínére. Az itt tartózkodó csapattagok – a versenyautó és a boksz – között rádióhullámos az összeköttetés, a világ különböző pontjain található további közel 300 taggal a hálón keresztül kommunikálnak. Ehhez a Novell hálózati szoftvereit és szolgáltatásait használják – a NetWare hálózati operációs rendszert, amely 6.0-s verziójánál tart, de 2001-ben a versenyen még az 5.1-es állt az arénában, valamint a BorderManagert, amelynek egyik szolgáltatása a 128 bites titkosítást alkalmazó virtuális magánhálózat (VPN). A 2001-es versenyidényben második helyen végzett McLaren az első olyan csapat, amely a Sun Microsystems legújabb 64 bites Solaris 7 operációs rendszert futtató szervereit alkalmazza CFD rendszerében. Az új szerverek sebessége és megbízhatósága lehetővé teszi a McLaren mérnökei számára, hogy minden korábbinál gyorsabban tervezzék meg és építsék be az új komponenseket, több millió számítást gyorsabban végezzenek el több Gbyte méretű adatmodelleken. A McLaren International székhelye az angliai Wokingban van, munkáját 325 fős tervezői, mérnöki és egyéb szakértőkből álló csapat segíti a fejlett, számítógéppel támogatott tervezési és gyártási (CAD/CAM) eszközök bázisán.

A McLaren által használt Sun hardver hét UltraSPARC munkaállomás önálló hálózatából áll. A munkaállomások a nagydíjakon való részvételhez szükséges egyéb berendezésekkel együtt követik az autókat a világ minden tájára a pálya menti telemetriai mérések elvégzése céljából. A munkaállomások hálózata a garázsban működik. E számítógéprendszer állandó kapcsolatban van az autóval, amíg az a pályán köröz. A McLaren 1999-ben kezdte alkalmazni a platformfüggetlen Java technológiát a garázsában és a bokszrendszereiben a körönkénti versenyadatok elemzésére és az információ bemutatására, hogy előkészítse a csapat vezetésének stratégiai és taktikai döntéseit. A McLaren Pitwall szoftverének új grafikus kezelőfelületén az információ jól és gyorsan áttekinthető formában jelenik meg. A Pitwall feladata az autó állapotának táblázatos kijelzése körönként, a skálán kívüli paraméterek kiemelése és a trendek grafikus ábrázolása, amihez tudni kell, hogy minden egyes fordulóban Mbyte-nyi nagyságrendű új adat keletkezik. Egy-egy napon Gbyte-nyi telemetriai adatot rögzít a csapat, ami két CD-t is megtöltene. A számok ilyen tömegének értelmezése bonyolult és munkaigényes feladat a McLaren 13 mérnöke számára. Ezek az emberek ott görnyednek a számítógépek képernyői előtt a bokszutcában és a garázsban, és még legalább heten vannak Wokingban, a csapat székhelyén, akik már kimerítő részletességgel dolgozzák fel az adatokat. Erre általában később kerül sor, többek között a Computer Associates és a Catia Solutions szoftvereinek segítségével, az egyes versenyszakaszok között, de a Siemens műholdas technológiája lehetővé teszi a telemetriai adatok azonnali átvitelét is a pálya és a csapat székhelye között. Így Wokingban a telemetriai elemző is mindent tud, amit tudni kell Mika Hakkinen autójának teljesítményéről a nagydíjon, mielőtt az még áthaladt volna a célvonalon.

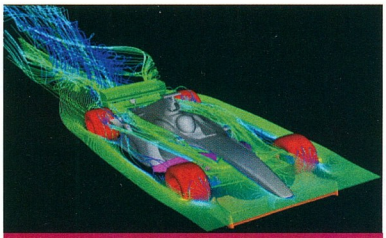

Számítógépes áramlástan: a versenyautó tesztelése a virtuális szélcsatornában

Fitneszprogram pilótáknak

A Forma–1-es versenyautókat a legutolsó csavarig CAD/CAM eljárással (számítógéppel támogatott tervezés és gyártás útján) készítik. A tervezőmérnökök ugyanazon a főmodellen dolgozhatnak még akkor is, ha fizikailag egymástól távol eső helyszíneken tartózkodnak, így minden módosítást azonnal láthat mindegyikük, a megtervezett alkatrészt pedig még a legyártás és a beszerelés előtt „virtuálisan" is letesztelhetik.

– A Sun rendszerein szimulált szélcsatornateszteknek köszönhetően felgyorsult a tervezés folyamata – mondta *Kevin Colburn*, a West McLaren Mercedes aerodinamikával foglalkozó csoportjának vezetője –, ami nagyon fontos szempont, hiszen a versenyautók több mint tízezer alkatrészének 70%-át évente újratervezzük.

Az alkatrészek ezreit addig gyötrik, amíg el nem törnek, a teherbírásukat és élettartamukat leíró adatokat pedig számítógépen őrzik, és az újabb változatok tervezésekor felhasználják. Az edzések során keletkező adatokat is folyamatosan elemzik, a fejlesztőmérnökök ezek tükrében finomíthatják tovább a részleteket. A hadititokkal felérő új tervezési formákat (például a szárnykonfigurációkat) az edzéseket és a versenyt kivéve vastag huzatok rejtik a kíváncsiskodó tekintetek elől.

– Minden gondosan tervezett és kivitelezett újításunk csak a versenyig marad újdonság – mondta *Henri Durrant*, a West McLaren Mercedes Forma–1-es csapatának aerodinamikai főszakértője. – Aki készít egy kellő képfelbontású fotót egy aerodinamikai komponensről, például a sárvédőről, az a megfelelő számítógépes technológiával elméletileg lemásolhatja ezt az alkatrészt, és behozhatja az attól várt előnyünket.

Az időmérő körökre mindegyik csapat egy órát kap. Az első tíz percben közepes tempóban köröznek, ekkor mérik fel a pálya jellemzőit, az időjárási viszonyokat és az általuk befolyásolt tapadási jellemzőket. Ezután a számítógép ezeket a friss adatokat összeveti az összes korábbi információval, és néhány percen belül elkészül az adott pályára optimalizált szárnybeállításokkal, abroncsválasztással és a motorbeállítások paramétereivel. A számítógép teljesítménye határozza meg, mennyi ideje marad a szerelőknek a beállítások elvégzésére. Az egy órából csupán tíz percet szánnak az időmérő körökre. Ebbe általában három kör fér bele, de az ilyenkor használatos kerekek gumiabroncsa nem is bír ki többet. A csúcstechnológiával támogatott kifinomult tervezés célja, hogy a létrehozott konstrukciót szigorúan az adott terhelésre méretezze.

– A tökéletes versenyautó elsőként halad át a célvonalon, majd darabjaira hullik – vallja *Colin Chapman*, a Lotus csapatának tervezőzsenije.

A hatvanas évek derekán, a Forma–1 hőskorában a csapatokat mindössze néhány ember alkotta. Számuk mára akár a háromszázat is meghaladhatja, és adatelemzőket, elktromérnököket, rendszer- és tervezőmérnököket csakúgy találni közöttük, mint könyvelőket vagy szakácsokat és pincéreket.

– Jóllehet az első helyet mindig a versenypályán elért sebesség dönti el, a versenyző pontossága és teljesítménye mögött rejlő csapatmunka kulcsfontosságú – magyarázta *Andy Hope*, a BMW Williams F1 informatikai vezetője.

Mit keresnek a pincérek a száguldó cirkusz istállóiban? Az eltelt 35 év alatt a Forma–1 presztízsértéke akkorára nőtt, hogy a résztvevők semmit sem bízhatnak a véletlenre. A hatvanas években a versenyzőket még sörrel és szendviccsel tartották jól, ma testreszabott autóversenyzői fitneszprogramokat dolgoznak ki a pilóták állóképességének javítására, amit szintén számítógépes adattárolás és megfelelő szoftver támogat.

A BMW Williams F1 csapatának mérnökei a Compaq szerverei előtt

A szuperkorong

A SACD formátum bevezetésével a Philips és a Sony jobb hangminőséget és nagyobb tárolókapacitást ért el a kompaktlemezeknél, ami a művészek, a producerek, a hangmérnökök és a vájt fülű közönség szívét egyaránt megdobogtatja. Ezek az újonnan kifejlesztett és távlatokat feltáró technológiák egyúttal olyan hanghordozóban öltenek testet, amely visszafelé is garantáltan kompatibilis az eddigi CD-technológiával.

Kis Endre

A Compact Disc 1979-es bemutatásakor csúcstechnológiának számított, mert a 16 bites PCM (Pulse Code Modulation) digitális audio teljesen kiaknázta a korabeli félvezető- és tárolótechnológiában rejlő lehetőségeket. Az azóta eltelt több mint két évtized alatt jelentős fejlődésnek lehettünk tanúi az optikai és a mágneses adattárolás, az analóg/digitális (A/D) és digitális/analóg (D/A) jelátalakítás, valamint a digitális jelfeldolgozás és -szűrés területén, nemkülönben a processzorok teljesítménye tekintetében. A PCM technológiát is folyamatosan tökéletesítették, de e fejlesztések ellentmondásos módon egyre szerényebb minőségbeli javulást eredményeztek.

A CD-t feltaláló Philips és Sony szakemberei előtt egyértelművé vált, hogy a lényegesen jobb hangminőség eléréséhez döntően új technológiára lesz szükség, amelynek egyúttal visszafelé is kompatibilisnek kell maradnia elődjével. Megszületett a Super Audio Compact Disc (SACD), amely teljesen új megközelítést képvisel a hangrögzítés és -visszaadás terén, ráadásul a hagyományos CD-lejátszókon is hallhatóan jobban szól.

Bit nem vész el

A Philips és a Sony meglehetős múltra tekint vissza a PCM technológia terén, amibe a fogyasztói piacra szánt első 14 bites rendszerektől a 16, 18, 20 biteseken át a 24 bitesek kifejlesztéséig komoly erőket fektettek. Ha most ugyanez a két cég javasolja a multibites PCM technológiáról való áttérést az SACD-re, akkor lennie kell valaminek ebben az új formátumban. A művészek, kiadók, kereskedők és fogyasztók elvárásainak egyaránt eleget tevő tulajdonságait az SACD öt új fejlesztésnek, a Direct Stream Digital (DSD), a Super Bit Mapping Direct (SBM Direct) és a Direct Stream Transfer technológiának, a hibrid, kétrétegű felépítésének, valamint a digitális vízjel alkalmazásának köszönheti.

Az egyre nagyobb mintavételezési arányok javították ugyan a PCM rendszerek hangminőségét, de a javulás mértéke egyre mérséklődött, méghozzá a szűrés (filtering)

A Sony standja a 2001-es IFA-n: két évvel az SACD formátum debütálása után már a forgalomba hozott lejátszók igézték a látogatók fülét

következtében. Minden PCM rendszer erős szűrőt alkalmaz ugyanis a bemeneti oldalon, amely minden jelet blokkol a mintavételezési frekvencia felénél vagy afelett (a CD-knél alkalmazott 44,1 kHz-es mintavételezésnél a 20 kHz-es jelet átengedi, a 22,05 kHz-eset már nem). Ehhez további zajt adnak a hangfelvétel készítésekor több lépésben alkalmazott alul-mintavételező (decimáló) digitális szűrők, valamint a lejátszáskor szerephez jutó, hasonlóan többlépcsős felülmintavételező (interpolációs) digitális szűrők. Ez pedig az előbbi zajforrással ellentétben nem iktatható ki a mintavételezési arány növelésével.

Ez adta a DSD ötletét. A PCM rendszerekhez hasonlóan az analóg jelet először itt is digitálissá alakítják 64-szeres túlmintavételezés útján, aminek eredménye az analóg jel 1 bites digitális megfelelője. De míg a hagyományos rendszerek azonnal multibites PCM kódba decimálják ezt az 1 bites jelet, addig a DSD közvetlenül rögzíti azokat. Következésképp a PCM digitális audióhoz hasonlóan a DSD is alapvetően ellenálló a torzítással és a zajjal szemben, érzéketlen a hordozó vagy az átviteli csatorna jellegére. A PCM-től eltérően azonban a DSD emellett meglehetősen analóg – impulzusláncolata (ahol a pozitív hullámformákat 1-esek, a negatívakat 0-k jelölik) ránézésre is egyértelműen felidézi az analóg hullámforma alakját. A DSD digitális jel analóggá alakításához pedig elegendő ezt az impulzust analóg aluláteresztő szűrőn átvezetni.

A DSD mintavételezési aránya a CD-nél alkalmazottnak a 64-szerese, ami 2 822 400 Hz-es (64x44100 Hz) mintavételezési arányt eredményez. A CD 16 bitet használ minden egyes mintához, így a bitsebesség csatornánként 16x44100 Hz vagy 705 600 bit másodpercenként. A DSD 1 bitet használ mintánként, így a bitsebesség csatornánként 2 822 400 bit másodpercenként. Ez a CD adatmennyiségének a négyszerese, és bár tekintélyes, még nem lépi túl a mai hangrögzítő rendszerek képességeinek határait, legyenek azok szalag- vagy merevlemez-alapúak. De amíg a DSD új szabványként jelenik meg a hangstúdiók világában, a fogyasztói piacot a CD uralja.

Ezért olyan technológiára volt szükség, amely az 1 bites DSD-t 16 bites PCM-re képezi le, és így a hagyományos kompaktlemezen kiadhatóvá teszi. Ez a Sony által kifejlesztett SBM Direct feldolgozás.

A DSD konvertálása 1 bit/64 fs-ről 16 bit/1 fs-re nem megoldhatatlan feladat. Minden DAT-felvevő és A/D konverter tartalmaz egy áramkört, amely lényegében ezt teszi. Ebben az esetben azonban az volt a cél, hogy a DSD konvertálása a maximális jelminőség megőrzése mellett történjen. A megoldást az jelentette, hogy a DSD jel szűrése és zajformálása (noise shaping) egyetlen lépésben történik a Sony nagy teljesítményű egylépcsős FIR digitális szűrőjével/zajformálójával, a valós idejű SBM Direct processzorral. A Sony korábbról ismert Super Bit Mapping áramköréhez hasonlóan – amely 20–24 bites pontosság elérését teszi lehetővé a 16 bites digitális hangfelvételeken – az SBM Direct processzornak köszönhetően a DSD szabványos CD-ken kiadva a hagyományos lejátszókon is hallhatóan jobb minőséget eredményez. Az SBM Direct processzorokat már használják a stúdiókban, az üzletekben pedig megjelentek a technológiával készített CD-k, így bárki, akinek van CD-lejátszója, maga is meggyőződhet a különbségről.

A hagyományos CD- és a SACD-lejátszók egyöntetű támogatása végett az SACD hibrid felépítésű, azaz két tárolórétege van. A szokványos CD-réteg teljesen megfelel a kompaktlemezek Vörös Könyvében (Red Book) lefektetett specifikációknak. A CD-lejátszó lézersugara azonban ebben az esetben ezt a réteget egy másik, számára láthatatlan rétegen keresztül olvassa. Amit a CD-lejátszók 780 nm-es hullámhosszú lézernyalábja nem lát, azt az SACD-lejátszó 650 nm-es hullámhosszon olvassa. Ez az SACD-réteg nagy adatsűrűségű, tárolókapacitása 4,7 Gbyte, azaz képes a DSD jelek maradéktalan rögzítésére – méghozzá két, egyenként 74 perces változatban. Ezek egyike a DSD felvétel kétcsatornás, sztereó változata, a másik 6 csatornás, térhatású verziója. Hogy mindez elférjen egy 12 cm átmérőjű korongon, abban döntő szerepet játszott a Philips veszteségmentes kódolási módszere, a Direct Stream Transfer.

A bitsebesség mérséklése általánosítással élve kétféleképp érhető el. A járható utak egyike az adatmennyiség veszteséggel járó csökkentése, méghozzá a jel – például pszichoakusztikai modellek alapján – elhagyható részeinek mellőzésével. Ilyen az MPEG-1 és MPEG-2 videotömörítési eljárás, illetve az ATRAC, a Dolby Digital és a DTS a hangfelvételek esetében. A tőlük eltérő veszteségmentes kódolási eljárást eredetileg számítógépes alkalmazásokhoz fejlesztették ki, és az eredeti jel minden bitjének megőrzése mellett képes az adatmennyiség csökkentésére. Lényege egyszerű példán keresztül szemléltetve az, hogy 8 darab egymást követő 0 a puszta kiírásnál hatékonyabban rögzíthető 8x0 formában. A Direct Stream Transfer ennél azért bonyolultabb folyamat, amelynek eredményeként azonban a bitsebesség 50%-kal mérsékelhető veszteségmentesen. A rögzítésre kerülő adatmennyiség megfelezése pedig mintegy megduplázza a hordozó tárolókapacitását.

Végül az SACD-n forgalomba kerülő tartalom – a zene és az azt kísérő szöveges információ, képanyag – másolásvédelme érdekében a Philips és a Sony kifejlesztette a digitális vízjel technológiáját, amely a Pit Signal Processing technológiát használva kép elhelyezésére ad módot a korong olvasási oldalán. Olyan fénytörő felületeket alakítanak ki a polikarbonátban, amilyennel a drágakövek csiszolásánál találkozunk, csak nagyságrendekkel kisebb méretben. Az így megjelenített szöveget vagy grafikát – továbbá vonalkódot és szabad szemmel nem látható információt – rendkívül nehéz másolni, bármilyen sokszorosító eljárást is alkalmaznak a technológiailag szintén felkészült kalózok. A digitális vízjel hamisítására tett próbálkozás szemmel láthatóan halovány másа lesz az eredetinek, ami nemcsak a szerzői jogok tulajdonosainak az érdekeit védi, hanem a hatóságokat is hozzásegítheti a másolatokat terjesztő hálózatok felgöngyölítéséhez.

Veszteségmentes formátumváltás

Az SACD formátum bevezetésével a Philips és a Sony jobb hangminőséget és nagyobb tárolókapacitást ért el a kompaktlemezeknél, ami a művészek, a producerek, a hangmérnökök és a vájt fülű közönség szívét egyaránt megdobogtatja. Ezek az újonnan kifejlesztett és a DSD master révén további távlatokat feltáró technológiák egyúttal olyan hanghordozóban öltenek testet, amely visszafelé is garantáltan kompatibilis a CD-technológiával. Ez pedig a kiadók, a forgalmazók és a vásárlók szempontjából egyaránt döntő jelentőségű. Meglehetősen valószerűtlen ugyanis, hogy a kompaktlemezek megjelenése óta eltelt húsz év alatt eladott mintegy félmilliárd lejátszó és legyártott tízmilliárd korong után a piac mindezt egy emberként dobná a kukába a hagyományosnál jobbnak kikiáltott CD-technológia kedvéért. Az SACD tehát az a high-tech zsonglőrmutatvány, amelyben nem csupán a digitális hangfelvétel bitjei kerülik el a veszteséget, hanem a kiadóknak sem kell párhuzamos katalógust készíteniük, a kereskedőknek sem kell dupla raktárkészlettel vesződniük – a zenerajongók költségvetéséről nem is szólva.

Igaz, a szuperkorongon kiadott címek száma még viszonylag szerény, így áruk valamivel magasabb a hagyományos kompaktlemezekénél. Beethoven két zongoraversenye SACD-n e cikk írásakor például nettó 22 dollárba került az egyik netes szaküzletben, míg egy hasonló tartalmú CD élvonalbeli előadókkal is 15 dollárért kapható az Amazonnál. Ez azonban nem lesz mindig így. Gondoljunk arra, hogy az SACD csupán az 1999-es berlini IFA-n debütált Európában, vagy hogy a Virgin Records mindössze 2001 januárjában jelentette meg első, valódi hatcsatornás szuperkorongját (és talán nem okoz meglepetést, hogy az Mike Oldfield Tubular Bells című – számos újrakeverést megélt – klasszikusa volt). A Universal Music Group a 2001-es IFA előestéjén, augusztus végén tett szándéknyilatkozatot SACD-k kiadásáról, több nagy lemezcég – közöttük az EMI és a Sony Music – pedig e két időpont között jelent meg első, teljes kiszerelésű szuperkorongjaival, illetve bővítette ezek kínálatát. Az SACD-k piacának tehát fel kell még pörögnie – de akkor aztán annál *többet hallunk majd róluk.*

A Philips szintén Berlinben mutatta be SACD-lejátszóját

Digitális évtized

A világ egyik legnagyobb számítástechnikai rendezvényén – amelynek látogatottsága az előző évihez képest negyedével visszaesett – megnyitóbeszédében Bill Gates arról beszélt, hogy az információtechnológiai ágazat legjobb napjai még csak ezután következnek.

Kis Endre

Las Vegas-i MGM Grand Hotelben rendkívül jó hangulatban megtartott előadásában Gates – túl az igazságügyi minisztériummal kötött, trösztellenes peren kívüli megállapodáson, a Windows XP bemutatásán és az X-Box New York-i startján, sőt mire e sorok megjelennek, a Windows .Net Server harmadik bétájának kiadásán is – egyenesen arról beszélt, hogy az előttünk álló évtized digitális dekád lesz, amely mindenben felülmúlja a kilencvenes éveket. Derűlátó jövőképét a Compaq, a Fujitsu Siemens, az Intel, az NEC és a Toshiba érintőképernyős, vezeték nélküli hálózati csatlakozású tábla-PC-inek (Tablet PC) prototípusaival tette kézzelfoghatóbbá. Ezek az eszközök várhatóan 2002 második felében kerülnek forgalomba a Windows XP jövőbeni változatával, a Tablet Editionnel. Gates szerint öt éven belül a tábla-PC a személyi számítógép legnépszerűbb megjelenési formájává válik az Egyesült Államokban, teljesen átalakítva a felhasználói szokásokat, a hivatalos és a magánjellegű kommunikációt. A Microsoft .Net technológiái ezzel párhuzamosan utat törnek az XML és a rá épülő webes szolgáltatások térhódítása előtt, így a digitális évtized végére az elektronikus kereskedelem forgalma megharmincszorozódhat. Mindez azt jelentené, hogy a Microsoft évtizede elé nézünk? Larry Ellison, az Oracle elnök-vezérigazgatója másként látja. Beszédében törékeny operációs rendszernek nevezve a Windowst azt állította, hogy az Oracle9i – bár ezen változtatni nem tud – az esetleg lefagyó operációs rendszertől függetlenül is képes fenntartani az alkalmazások futását a fürtözésnek, az Oracle9i Real Application Clusterének (RAC) köszönhetően. Ellison rámutatott, hogy nemcsak olcsóbb, hanem előnyösebb is, ha a vállalat egyetlen drága központi szerver helyett több kisebb kiszolgálót fűz fürtbe – együttesen gyorsabbak és hibatűrőbbek lesznek amannál. A felhasználóknak ráadásul egy sornyi kódot sem kell átírniuk programjaikban, azok automatikusan hibatűrővé válnak, amint az Oracle9i RAC-jén futtatják őket. Az RAC ugyanis lehetővé teszi az adatbázis és az alkalmazások több szerveren való használatát, miközben a felhasználó előtt továbbra is egységesen jelennek meg. Mindegyik szerver az összes többi kiszolgáló tartalékaként szolgál – minél több gép alkotja a fürtöt, az annál hibatűrőbb lesz. A fürtözés koncepciója korántsem új, de Ellison szerint most jött el igazán az ideje, és arra számít, hogy az Oracle ügyfeleinek több mint a fele az új Oracle9i-vel áttér a fürtözésre is.

Comdex Fall 2001: egy megnyugtató tömegjelenet

A Dellhez és a Gatewayhez hasonlóan a Comdexről ezúttal szintén távol maradó IBM mindenesetre bejelentette, hogy Enterprise X Architecture néven a 2002-es év elején jelenik meg – három éve és 20 millió dolláros költségvetéssel fejlesztett – eddig Summit fedőnéven ismert chipkészlete, illetve rá épülő Intel-alapú szerverei, amelyek négy Xeon szerverprocesszort kapcsolnak majd össze egyetlen rendszerré. Ezeket három éven belül a 32 processzoros rendszerek második nemzedéke követi majd.

Az Intel közszemlére tette azt a Hannacroix fedőnevű PC-alaplapját, amelybe a közeljövő személyi számítógépeibe szánt technológiák egész tárházát építette be. Az alaplapon így egyaránt megtalálható az első verziónál lényegesen gyorsabb USB 2.0 és az IEEE 1394a Firewire vezetékes csatlakozás, valamint a WiFi, azaz 802.11b és a Bluetooth vezeték nélküli hálózati kapcsolat támogatása is, továbbá soros ATA csatlakozók merevlemezekhez és a hatcsatornás hangrendszer.
A processzorgyártó emellett a Hewlett-Packarddal közösen egy PC-koncepciót is kiállított, amelyről hardverhíreink között olvashatnak bővebben. Csakúgy, mint a Treóról, a Handspring kéziszámítógépet, mobiltelefont és netterminált ötvöző készülékéről, amelyet Jeff Hawkins, a cég egyik alapítója és termékfejlesztési igazgatója mutatott be a Comdexen mondott beszéde során. Miután színes változata is megjelenik, a Treo árban is komoly versenytársa lesz a Nokia 9210-es kommunikátorának.

Az Egyesült Államok európaihoz képest fejletlen mobil kommunikációs piaca lehet az oka, hogy a Nokia nem Las Vegasban, hanem a Comdex zárását követő első munkanapon Barcelonában, az általa rendezett Mobilinternet konferencián mutatta be többek között 7650-es, digitális kamerát is tartalmazó mobiltelefonját. A Nokia 7650 a multimédiás üzenettovábbítás korszakának kezdetét fémjelzi, és mobilhíreink között ismertetjük közelebbről.

A digitális évtized reménykeltő kilátásai mellett a jelen kevésbé lelkesítő állapotait tükrözte a biometrikus azonosításon alapuló biztonsági technológiák iránti fokozott érdeklődés. A viselhető számítógépek szakértőjének számító Xybernaut munkatársa például arcfelismerő alkalmazás hardverével a fején vegyült el a tömegben.

A 2001. évi őszi Comdexen november 10-e és 16-a között mintegy kétezer cég állított ki, és a becslések szerint 150 ezer, elsősorban szakmai látogató kereste fel, ami a tíz évvel ezelőtti statisztikát idézi. Kevesebb volt a csillogás és halkabbak a bulik is, a részvevők az üzleti lehetőségek feltérképezésére összpontosítottak. És ez a lényeg, mert a fejlesztési kedv lehet töretlen ugyan, de hogy a koncepciók és prototípusok az előttünk álló évtized meghatározó eszközeivé válnak-e, az prózaibb körülményeken is múlik.

LG

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt? Szemének kímélése mellet a FLATRON™ monitorral ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával, FLATRON™

MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET ALAPÍTVA 1911

A Magyar Optikai Ipartestület ajánlásával, 2000. november 14.

A FLATRON™ monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

FLATRON™

LG Electronics Magyar Kft.
http://www.flatron.com

Eco Label

Erdős Márton, Sponga Tamás

AMD

Drágám, a processzorok összementek!

Az AMD a közelmúltban bemutatta a majdan 0,13 mikronos csíkszélességgel készülő processzorát. megmaradtak, vagyis ha minden igaz, a bátrabbak babrálhatnak a szorzóáramkörrel – ahogy eddig is!

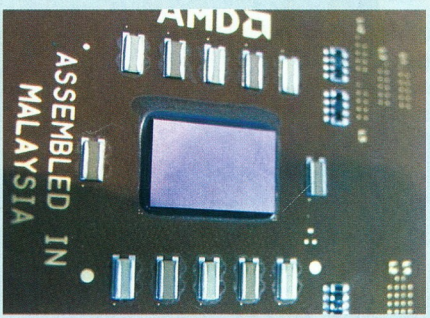

Az új AMD processzor, láthatóan L1 pontokkal

A Thoroughbred fedőnevű CPU a jelenleg 0,18 mikronos Palominót váltja fel, a 129 mm²-es mag 80 mm²-esre zsugorodik, vagyis kisebb lesz a hőleadása és az energiafelvétele is. A jövő év közepén megjelenő példányok M2400-as jelölést kaptak, de valós órajelük 1,93 GHz lesz. Az L1 átkötések

A Hammer sorozaton belül is komoly fejlesztések történtek. A 64 bites processzorhoz az AMD mellett a Via, az Ali és a SiS is tervez alaplapi chipkészletet (ha így megy tovább, talán az Intel is...). Addigra a piacon szinte egyeduralkodó lesz már az AGP 8x szabványú videobusz és a DDR memória.

USB 2.0

Biztos jel

Az USB 2.0 adatátviteli szabvány felnőttkorba ért – legalábbis az idei Comdexen a nagy cégek szinte mindegyike bemutatott USB 2.0-ra épülő eszközöket, például a Panasonic, az NEC, az Adaptec, a Plextor és a Sony. Több cég, bár konkrét eszközzel nem jelent meg, népszerűsítette a szabványt, annak logóját felhasználva. Az Intel által kifejlesztett USB 2.0 riválisa az IEEE 1394 (FireWire, iLink néven is futó) adatátviteli szabvány.

Az 1.1-es verzióhoz képest sokat gyorsult 2.0-s szabvány 480 Mbit/s sebessége már elég lehet, hogy gyorsabban elterjedjen és általánosan elfogadottá váljon a FireWire megoldásokkal szemben. Az USB elterjedését az is hátráltatta, hogy később jelent meg riválisánál, és eddig még nem készült el az Intel natív USB 2.0 támogatású alaplapi chipkészlete. A Comdexen azonban kiderült, a nagy cégek bíznak az USB 2.0 jövőjében.

SiS

Nagyszabású tervek

A SiS optimistán tekint a jövőbe, még az Intel kis híján kudarcba fulladt szerződése a Rambusszal sem tántorította el.

A cég az újabb fejlesztéseiben a Rambus teljes támogatását élvezi, ráadásul a Rambus meglevő technológiáit is felhasználhatja termékeiben.

mogató, SiS gyártmányú Pentium 4-es alaplapi chipkészlettel is. Addig is

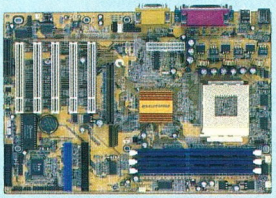

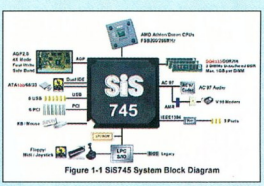

Figure 1-1 SiS745 System Block Diagram

Minden drót a SiS 745-be vezet!

bemutatták 645-ös és 650-es típusszámú chipkészletüket, amelyek a DDR333 technológia minden előnyét kihasználják, ráadásul alacsony árfekvésben.

Az AMD-pártiaknak sem kell aggódniuk, a sikeres 735-ös szériát a 740 és a 745 követi, amelyek ugyancsak DDR333 szabványú memóriamodulokkal üzemelnek és IEEE 1394-es vezérlőt is tartalmaznak. 2002-ben a cég DDR400-as alaplapokkal kívánja ámulatba ejteni a szakmát. A SiS legutóbbi chipkészletei olyan jól sikerültek, és olyan olcsón hozták azokat forgalomba, hogy több nagy nevű alaplapgyártót is meggyőztek a létjogosultságukról. Jövőre talán már a vásárlók szélesebb körét is sikerül meghódítaniuk.

Memóriák

A jövő

A nagyobb memóriagyártó cégek Tokióban megbeszélést tartottak a legújabbnál is újabb technológiákról. A két fő téma a felejtő, azaz frissítést igénylő (dinamikus), és a nem felejtő (statikus) memóriák voltak.

A FeRAM már kísérleti gyártásban van, gyors, nem felejtő, azaz hosszú távú adattárolásra alkalmas. Fogyasztása rendkívül alacsony, ezért sokan nagy jövőt jósolnak neki. A „nem felejtő" kategória másik legjobbika az MRAM – gyorsasága és magas fokú integráltsága miatt a nagy sebességet kívánó hordozható termékek piacán láthatjuk majd viszont.

Rambus

Mindent bele, RDRAM!

A sebességre éhes felhasználók között nagy érdeklődésre számíthat a Rambus legújabb technológiája, a Yellowstone. A sávszélesség megsokszorozásával hozták létre ezt a típust – az eddigi PC800-as modulok helyét, amelyek 400 MHz-en üzemeltek, átvehetik az 1,6 GHz-esek. Az RDRAM sebességének egyik kulcsa, hogy az órajel lefutó és felfutó élvezérlésénél is adatátvitel történik, azaz a tényleges órajel 3,2 GHz lesz! Az előrejelzések szerint a technológia 6,4 GHz-ig képes fejlődni. A fejlesztést azonban már hátráltatja az Intel processzorok FSB-jének (Front Side Bus) sávszélesség-problémája. E buszt 4,2 Gbyte/s sávszélességre tervezték – amit viszont a jóval olcsóbb DDR memóriák is elérhetnek. A Pentium 4-es alaplapoknak jelenleg csupán 10-15%-a kerül a boltokba RDRAM-os kivitelben. Az alaplapgyártók pesszimistán tekintenek a PC1066-os RDRAM-ra is, hiszen nem sokkal később követi a PC1200-as.

www.rambus.com/technology/yellowstone_overview.html

Mindent bele!

Prolink

A Prolink Microsystems Corporation bejelentette a PixelView PlayTV Pak II csomagot, amelybe megpróbált minden létező multimédiás ketyerét becsomagolni. Így a dobozba került egy FM rádióadások vételére is alkalmas tévékártya, USB kamera, mikrofon, távirányító. A hozzá adott szoftvercsomag segítségével minden adott a tévézéshez, rádiózáshoz, videokonferenciához. A tévékártya szoftvere támogatja a képlopást és lehetőséget ad teletext vételére is. A Conexant Fusion 878A chipkészletre épülő tévékártya 125 csatornabeállítást tud tárolni. A csatornaváltást segíti, hogy ezekből 16-ot előnézetben megjelenít. Természetesen nemcsak tévékép menthető le, hanem a kompozit, illetve S-Video szabványú videobemenetre csatlakoztatott DVD-lejátszó, Video8-as vagy VHS kamera, videomagnó képe is. Az 54 fokos látószögű USB kamera teljesen körbe forgatható, és támogatja a weben népszerű 640x480-as felbontást.

www.prolink.com.tw /english/news /playtvpakii.htm

Bébi alaplap

Via

Az ATX szabvány több alaplapformátumot is definiál, amelyek kompatibilisek bizonyos mértékig. A Micro-ATX és a FlexATX a legkisebb változat. A Via még ezeket is túl nagynak találta, így kidolgozta a Mini-iTX-et, mindössze 170x170 mm-es mérettel. A Via VT6010 Mini-iTX referencia-alaplapon minden integrált, beleértve az EBGA tokozású Via C3 processzort is. Emellett VGA vezérlő, 5.1-es hangvezérlő, tévékimenet és hálózati csatoló is felfért a mini lapra. Bővíthető, de csak szerényen, az egyetlen árva PCI kártyahely révén. A vásárlásnál már csak memóriát és merevlemezt kell vennünk, és kész az ATX szabványnak is megfelelő rendszer. Persze a megfelelő méretű ház még hiányzik, de nyilván több cég kapva kap a helytakarékos kivitelen. Magas integráltsága miatt nagyon stabil, és szerény fogyasztásának köszönhetően gyengébb, passzív hűtésű tápal is beéri.

Méreteihez képest jó rendszer, ráadásul hangtalan!

www.via.com.tw/en/

DVD-pörkölő

LG, Hitachi

Az LG Electronics és a Hitachi a közelmúltban megalapította a Hitachi LG Data Storage vállalatot, amivel a fő céljuk a költségcsökkentés. A két vállalat elve az, hogy amit egyikük hosszadalmas kutatásokkal kifejlesztett, azt a másiknak ne kelljen újra kidolgoznia. Az új cég rögtön olyan unikummal jelenik meg az optikai meghajtók piacán, ami másnak még nem sikerült. A GMA-4020B típusjelű meghajtó ugyanis a jelenlegi összes – a DVD Forum által jóváhagyott – DVD-szabvány írására képes. A DVD-R, a DWD-RW és a DVD-RAM formátummal egyaránt megbirkózik. Az új író ezzel egy csapásra áthidalja azt a zűrzavart, amit az írható DVD-formátumok okoznak a felhasználók fejében. A Comdex 2001-en bemutatott DVD-író Hitachi és LG márkanév alatt is megjelenik, várhatóan 800 USD kezdőáron. A tervek szerint havi százezer darabot gyártanak belőle 2002 januárjától.

http://global.hitachi .com/New/cnews/E /2000/1005/

PC, X-dobozban

Microsoft

A Microsoft X-Box megjelenését követően több fanatikus PC-s is szétszedte játékkonzolját – lemondva a garanciáról. A kíváncsiságuk fő indítéka az volt, hogy kideríthsék az asztali gépek és az X-Box közti hasonlóságokat. Nos, tapasztalataik alapján bátran kijelenthetjük: a Microsoft szép számítógépet készített. Mindent megtalálunk benne, ráadásul nagyjából a PC-nek megfelelően.

Az alaplapon minden integrálva csücsül. Az Nvidia XGPU-ja, ami a chipkészlet mellett a videochip szerepét is betölti, a 250 MHz-es órajel miatt szép nagy, aktív hűtést kapott. Mellette – valószínűleg az áramfelvétel és a hőleadás visszaszorításáért – mobil Intel Celeron II ketyeg 733 MHz-en, passzív hűtéssel, de valószínűsíthetően 133 MHz-es FSB órajellel. Is-

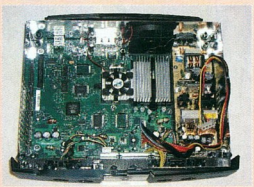

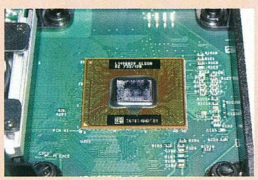

A látszat nem csal, az X-Boxot PC-s alapokra építették

Külső segítség

AMD

Ha a PC-k processzorairól van szó, az Intel után egyre többen említik az AMD nevet. Az Advanced Micro Devices jelenleg csak saját gyáraiban állít elő processzorokat. Igaz, tesztelési céllal a United Microelectronics Corp. (UMC) is gyárt Athlon CPU-t, de csak kis mennyiségben, és ezek nem kerülnek kereskedelmi forgalomba. Az AMD befektetőinek konferenciáján a cég vezérigazgatója megemlítette annak lehetőségét, hogy az AMD a későbbiekben másokkal is gyártat processzorokat. Erre leghamarabb 2003-ban kerülhet sor, a cég akkor már 0,09 mikronos csíkszélességgel szeretné gyártani (és gyártatni) chipjeit. Az AMD eddig mindig úgy nyilatkozott, hogy processzorai sikerének egyik fő oka, hogy saját gyártásúak. A váltás oka a költségcsökkentés. A cég új, épülő gyárában 2005-ben indul a termelés, de az addigi holtidőt ki kell tölteni – a Motorolával közös drezdai gyár pedig 2002-ben eléri a maximális kapacitását. merős lehet a Seagate merevlemez is. Eddig nem érkeztek negatív visszajelzések a vásárlók köréből, vagyis az X-Box kezdeti hibáit sikerült kijavítani. Ezek után a Microsoftnak csupán bele kell húznia a szoftvereladásokba, hogy kitermelje konzolja népszerűsítésének gigantikus költségeit.

www.hardocp.com /articles/xbox/index.html

Megfelelő időben

I-O Data

Az USB elég nehezen foglalta el a helyét a számítástechnikai eszközökben. Hiába építik be már jó ideje a számítógépgyártók az új szabványú csatlakozót gépeikbe, és jelent meg USB-

USB 2.0 Hi-Speed logóval az USB2-SC

csatolójú eszközök tömege, elég sokan ragaszkodnak a jól bevált soros, párhuzamos csatlakozókhoz, A különböző illesztőket fejlesztő I-O Data mindenesetre felkészülten várja az USB népszerűségének elkövetkezőjét, termékpalettáján megtalálható az USB–PCI mellett már az USB–SCSI átalakító is. Az USB2-SC névre keresztelt eszköz a legújabb, 2.0-s USB szabványt is támogatja az 1.1-es mellett, így egyszerre akár négy SCSI eszközt is gépünkhöz kapcsolhatunk. Önálló tápegység nem kell hozzá, sem plusz kábel. Az illesztő teljesítette az USB 2.0 Hi-Speed tesztet, így jogosult a logó viselésére. Az átalakító ára hozzávetőleg 61 USD (7500 jen).

www.iodata.com/

A legjobb

Seagate

A Seagate Technology megdöntötte a merevlemezek eddigi adatsűrűségi rekordját. A teljesen integrált felvevőfej a többrétegű anti-ferromágneses (antiferromagnetic, AFC) lemezeken négyzetcolonként 100 Gbit adatot képes rögzíteni. Ezzel egy 3,5 colos lemeztányéron 125 Gbyte adat tárolása vált lehetővé. Az eddigi rekord 40 Gbyte volt lemezenként.

www.seagate.com /newsinfo/technology/

A Seagate mérföldköve...

Sebességmámor

TwinMOS, Ramax

A TwinMOS nem várta meg, míg piacra dobják a legújabb, DDR333-as memóriát kezelő chipkészletekkel szerelt alaplapokat, jó előre bemutatta PC2700-as szabványú DDR333-as memóriamoduljait. A chipeket TSOP II technológiával készítik, ami a jelenleg elérhető egyik legjobb eljárás. Az eddigi PC2100-as, 266 MHz-es moduloknál mintegy 25%-kal gyorsabb az új változat. A cég nagy vetélytársa, a Ramax PC-150 típusjelzésű

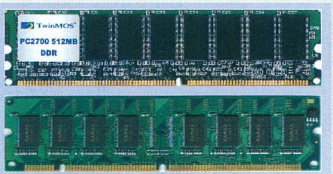

Kezdődhet a versenyfutás

sel 150 MHz-es FSB-vel futtatható, a fölpörgetést végletekig támogató KingMax chipekkel szerelt modult mutatott be. E memóriachipek TinyBGA tokozásúak, így jelentősen kisebbek az eddig megszokottaknál.

www.kingmax.com /PC150 /150english_series.htm

Erős gamepad

Logitech

Lapunk megjelenésekor talán már kapható lesz a Logitech legújabb, vezeték nélküli gamepadja, a WingMan Cordless Gamepad. A beépített 2,4 GHz-en működő rádiója egyedülálló módon képes a jelek kétirányú közvetítésére, így a készülék a erővisszacsatolásra is képes.

Nagy puttony

Hitachi

A nagy kapacitású szervermerevlemezek piacán a Hitachi Data Systems ideiglenesen megelőzte az IBM-et és a Seagete-et. A Comdexen bemutatott DK32EJ típusjelű merevlemez prototípusának tárolókapacitása 147,8 Gbyte. A Hitachi és az IBM fej-fej mellett halad a nagy kapacitású, villámgyors merevlemezek gyártásában. Ennek következményeként jelennek meg az olyan csatlakozófelületek, mint az Ultra320 SCSI és a Fibre Channel. Az 500 Mbit/s

Hitachi merevlemez – élen a kapacitásban

adatátviteli sebességű csatolóval szerelt Hitachi merevlemez mindkét interface-szel kapható lesz – a tervek szerint 2002 közepétől. Az IBM szintén a Comdexen mutatta be a 120 Gbyte-os Deskstar 120GXP-t. Az IBM vezető szervermerevlemeze továbbra is a percenkénti 15 ezres fordulatszámú Ultrastar 36Z15, bár annak kapacitása csak 36,7 Gbyte.

www.hitachi.co.jp/

333-on első

Iwill

Az Iwill Corporation jelentetett meg elsőként DDR333-at támogató Socket A-s alaplapot. Az Iwill XP333-R típusjelű lap AMD Duron, Athlon és Athlon XP processzorokat fogad. Igaz, már több gyártó is elkészült DDR333-as SDRAM-ot fogadó Socket A-s alaplapjával, de lapzártánkig még egyik sem jelent meg vele – bár valószínűleg nem kell sokáig várni rájuk. A 333 MHz-es memória-órajelhez 133+33 MHz-es busz szükséges, amire a jelenlegi Socket A-s alaplapok jó része már képes. Az Iwill XP333-R az ALiMAGiK 1 chipkészlet C verziójára épül, amely a DDR333-as, DDR266-os, DDR200-as memóriákat is kezeli. Az új alaplap a KA266-R továbbfejlesztése, helyet kapott rajta 1 AGP és 5 PCI csatlakozósín, 4 USB port, egy 6 csatornás CMI8378 hangalrendszer, három DDR DIMM SDRAM-foglalat és egy ATA/133-as IDE RAID vezérlő.

www.iwill.com.tw /xp333/

Terratec

Új területen

A német Terratec Electronic otthoni és professzionális használatra is gyárt audioeszközöket. Önálló hangdobozkészletet eddig még nem dobott piacra, most azonban úgy néz ki, egyből kétfélével is megjelenik.

Új utakon a Terratec

A SubSession HomeArena 5.1-et elsősorban otthoni felhasználásra ajánlják, 5.1-es hangkártyákhoz, DVD-nézéshez, játékokhoz. Az 5.1-es hangrendszerű készlet 25 W (RMS) teljesítményű 200 mm-es mélynyomóból és öt 75 mm-es szatellitből áll, utóbbiak egyenként 6 W (RMS) teljesítményűek. Külön állítható a mélynyomó, a szatellitek és a centersugárzó hangereje. A készlet tartozéka egy távirányító is.

A SubSession SoundArt 2.1 hangrendszerben a 30 wattos mélynyomót két kicsi szatellit kíséri. Az alumíniumból készített két dobozka 12 watt (RMS) teljesítményű. A 2.1-es rendszer megjelenését még 2001 végére tervezte a cég, míg az 5.1-est 2002 első negyedévétől lehet majd keresni a boltokban.

www.terratec.de

Sony

Bővített tudás

A Sony továbbfejleszti DVD-lejátszóinak tudását. A hamarosan megjelenő egészítve – ez hihetetlenül jó hangzást ígér. A készülékek támogatják a Sony Di-

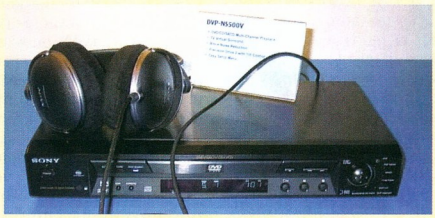

DVP-NS500V: hallassa a hangját!

DVP-NS500V, DVP-N650V (ötlemezes) és DVP-N900V a többcsatornás, SACD típusú audio-CD-ket is lejátssza. Szintén mindhárom lejátszó kezeli a CD-R és CD-RW lemezeket, így a saját kezűleg írt lemezek is lejátszhatók. Dolby Digital és DTS dekódolás, SACD-lejátszási lehetőséggel gital Video Enhancer technológiát, amivel stabilabb és élesebb képet kapunk a televízión. A DVP-NS500V ára 300, a DVP-NC650V-é 400, míg a DVP-NS900V-é 1000 USD lesz.

www.sonyshop.c-tec.co.jp/main/dvd/dvp-ns900v_info1.htm

Shuttle

Egy apróság

A Shuttle is beszállt az apró, barebone rendszerek tervezésébe és gyártásába. A tetszetős Spacewalker SV24 egy Via PL133 chipkészletes, FlexATX formátumú alaplapra épül.

Via C3 processzorral csöndes konfigurációt, míg Intel Pentium III-mal gyors rendszert állíthatunk össze vele – kinek mi a fontosabb.

Az összes vezérlőt az alaplapra integrálták. Ezek között érdekesség az előlapi USB- és hangkimenet, valamint a hátulján lévő IEEE 1394-es szabványú csatlakozók és a videokimenet.

Spacewalker SV24: lényegre szorítkozó számítógép

Az alumíniumház méretei rendkívül diszkrétek, 270x190x160 mm.

Egy 5,25 colos és két 3,5 colos meghajtóhely is elfért a dobozon, belül pedig egy PCI sín várja a kártyát.

Az alaplap tápja a nagymérvű integráltság miatt csupán 150 wattos.

A nemrég bejelentett Via-szabvány (amelyről Hardver rovatunkban bővebben is olvashatnak), a Mini-iTX is hasonló szegmenst céloz meg, kisebb méretekkel, ám a Shuttle esetén a CPU cserélhető, és kapunk jó pár fontos extrát is.

Juventus-Team Kft.
☎ 469-5847
www.juventus-team.hu
www.shuttleonline.com/sv24.htm

IBM

Továbbfejlesztett tárolószerver

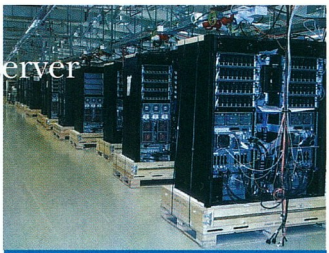

A Shark tárolószerverek gyártósora az IBM váci gyárában

Az IBM továbbfejlesztette TotalStorage Enterprise Storage Server (fedőnevén Shark) rendszerét a méretezhetőség, a katasztrófavédelem és a helyreállítás, valamint a birtoklási összköltség (TCO) csökkentése tekintetében.

Az IBM 72,8 Gbyte-os merevlemezekkel egyúttal megduplázta, vagyis 22 Tbyte fölé növelte az Enterprise Storage Server maximális kapacitását, javult a nagy távolságra eljuttatott adatok biztonsága, és a nyílt rendszerek esetén rugalmasabb meghajtókezelés valósítható meg.

A 72,8 Gbyte-os meghajtók beleillenek az IBM nemrég bejelentett vegyes meghajtóhasználati (drive intermix) megoldásába, amelynek révén az Enterprise Storage Server különféle méretű (9, 18, 36 és 72,8 Gbyte-os) merevlemezekkel, azaz lépésről lépésre bővíthető.

A nagyobb merevlemezek az IBM TotalStorage 7133 Serial Disk System rendszerben is használhatók lesznek, amely nagy sávszélességű adattárolást biztosít a unixos, Windows NT-s és Novell NetWare-es szerverekhez.

Az Enterprise Storage Server és a 7133 Serial Disk System rendszerben használható nagyobb meghajtók december 14-től kaphatók.

Az IBM további lemezmeghajtó-felügyelő, adatvédelmi, valamint távoli visszaállítási és védelmi szolgáltatásokat is bejelentett az Enterprise Storage Serverhez, amelyek IBM eServer xSeries szerver és Windows 2000 vagy NT használata esetén vehetők igénybe.

E szolgáltatások a DataCore Software Corporation céggel kötött megállapodás keretében, a SANsymphony tárolásfelügyeleti szoftverrel érhetők el.

A DataCore cég SANsymphony szoftvere november végétől vásárolható meg az IBM-től.

www.ibm.com/totalstorage
www.datacore.com

Microsoft

Tavaszi hazai

November 29-én elkezdődött Magyarországon, Sárváron a Microsoft X-Box konzoljának európai gyártása, aminek a bejelentésén részt vett és beszédet mondott Varga Mihály pénzügyminiszter, ezzel is érzékeltetve az esemény jelentőségét. Az Amerikában egyre népszerűbb X-Boxot – amely egyébként jócskán megbolygatta a konzolgépek piacát – a 10 ezer négyzetméteres alapterületű üzemben 2000 dolgozó gyártja heti 24 órában 5 napon át.

A gyártósor végén minden készüléket leteszteInek

Naponta 15 ezer gép készül el, ami remélhetőleg garantálja, hogy nem lesz belőle olyan hiány, mint annak idején a Sony PlayStation 2-ből.

A konzolgép 733 MHz-es Intel processzor köré épül, a képet Nvidia grafikus processzor adja, és 64 Mbyte memóriával gazdálkodik. Merevlemezén a játékállások mentésén kívül olyan adatok is tárolásra kerülnek, amelyek a játék élvezetét növelik (például autóversenyben a kereknyomok nem tűnnek el egy idő után).

Egy géppel egyszerre akár négyen is tudnak játszani, de hálózatban is használható.

Operációs rendszere a Windows XP magjára épül.

A gyártókapacitást a Flextronics biztosítja, amelynek fő profilja gyártási szolgáltatások bérbeadása.

A Flextronicsnak globálisan 70 ezer alkalmazottja van, így a világ egyik legjelentősebb vállalata, amely teljes körű szolgáltatást tud nyújtani.

Az X-Box Európában, így hazánkban is hivatalosan március 14-étől lesz kapható, várhatóan 479 eurónak megfelelő áron (jelenlegi árfolyamon számolva 121 ezer Ft-ért).

www.microsoft.hu

Xerox

Színes nyomtatás fekete-fehér áron

A Xerox Corporation olyan új tonertechnológiát fejlesztett ki, amely ígérete szerint forradalmasítja a dokumentumfeldolgozó ipart azáltal, hogy megszünteti a szakadékot a színes és a fekete-fehér nyomtatás költségei között. Az EA Technology fedőnevű szabadalmaztatott eljárás mesterséges, száraz, színes tintákat használ színes nyomtatványok előállítására olyan képminőséggel, amely hasonló a festékbázisú ofszet színes nyomásához.

Az EA Technology alapötletét a Xerox kanadai kutatóközpontja vetette fel csaknem egy évtizeddel ezelőtt. Gyártási folyamata ellenőrzött módszert alkalmaz a tonerrészecskék kémiai növelésére molekuláris méretről bármely kívánt részecskeméretig. A tonerrészecskéket nem mechanikus eszközökkel állítják elő, hanem vízalapú, kis energiaigényű folyamat révén, amelynek során a részecskék pontosan a szükséges méretre növekednek. Az EA Technology környezetkímélő, mert a gyártási folyamat kevesebb energiát igényel, magasabb a hozama, és kevés hulladékot termel. Ezt azzal éri el, hogy a tinta pontossága és tapadása a nyomtatott oldalon a hagyományos festékanyagokénál sokkal jobb.

Az EA Technology alkalmazásával előállított új tonerek várhatóan egész Európában forgalomba kerülnek 2002 folyamán a kiválasztott Xerox és Fuji Xerox termékekben. Bizonyos Fuji Xerox termékeknél az új tonertechnológiát már 2001 végén – e sorok közzétételével egy időben – alkalmazni fogják.

➦ www.xerox.com

NEC

MultiSync VT-45

A Sved Informatikai Rt. megkezdte az NEC új szabadalmát alkalmazó MultiSync VT-45 kivetítőjének forgalmazását. A készülék vetítőlencséje vízszintesen, függőlegesen és átlósan is elmozdítható, így függetlenül attól, hogy milyen szögben helyezzük el a vetített képhez képest, csaknem mindig trapéztorzítás nélküli képet kapunk.

Az előadás előtt nem kell a kivetítő helyzetének pontos megválasztásával foglalkoznunk, mert az nem befolyásolja a képminőséget.

A VT-45 jellemző adatai: 1000 ANSI lumen fényerő, 300:1 kontraszt, optimális felbontása 800x600 képpont (a legnagyobb 1280x1024 képpont), DVD-, DTV- és HDTV-kompatibilitás, AutoSense automatikus beállítás, 3 év garancia, magyar nyelvű menürendszer, 2,5 kg tömeg.

A készüléket felruházták az NEC más szabadalmaival is, például az Accublend, a Vortex, az Ecco-Mode és a MultiSync technológiával.

➦ Sved Informatikai Rt.
☎ 469-8000
➦ www.sved.hu

Soltek

Alaplapújdonság

A tajvani Soltek sem késlekedett sokáig a DDR 266-os és 333-as memóriamodulokat támogató Pentium 4 (Socket 478) processzorokhoz tervezett alaplap piacra dobásával.

Az új alaplapra SiS 645/9612 chipkészletet épített a gyártó.

Három DIMM foglalatába maximálisan 3 Gbyte memória helyezhető. Emellett hat PCI, egy AGP 4x csatlakozó található rajta, és hat USB eszköz használatát támogatja. Kezeli az ATA-33/66/100-as szabványú merevlemezeket, illetve opcionálisan adott az IDE RAID lehetősége is. Az SL85DRS támogatja a 400 MHz-es FSB-t, alaplapi audió funkciót és a hardvermonitorozást is. Az igazi újítás talán az a kiegészítő +5/+12 V-os tápcsatlakozó, amely lehetővé teszi a Pentium III-ról Pentium 4-re váltó felhasználóknak, hogy eddigi, nem ATX 2.03-as szabványú tápegységeiket továbbra is használják.

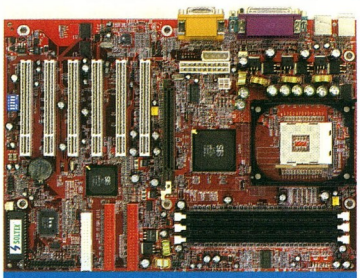

SL85DRS: kiegészítő tápcsatlakozóval Pentium III-ról 4-re váltóknak

↷ Kelly-Tech
☎ 350-1246
↷ www.kellytech.hu
↷ www.soltek.com.tw

Sun Microsystems

Ultra-teljesítmény

A Sun Microsystems nyilvánossága hozta az UltraSparc III mikroprocesszor új verziójának SPECint (egész számos) és SPECfp (lebegőpontos) teljesítménytesztjeredményeit. A 64 bites UltraSparc III Cu 1050 – amely a tervek szerint 2002 januárjától lesz széles körben elérhető a Sun munkaállomásaiban és szervereiben – órajele 1,05 GHz, SPECint-eredménye 610, SPECfp-teljesítménye pedig 827. A 32, illetve 72%-os teljesítménynövekedés különösen annak fényében vonzó, hogy az új processzor órajele mindössze 17%-kal nagyobb.

A Sun a kiemelkedő teljesítménynövekedést a továbbfejlesztett gyártási technológiának, az új verziójú Forte fordító hatékonyabb objektumkódgenerátorának és számos apróbb architekturális változtatásnak köszönheti. A Forte fordító az UltraSparc-os rendszerek körében a legelterjedtebb, gépi kódra fordító szoftver.

A jelenleg béta változatú fordítót a Sun széles körben elérhetővé kívánja tenni az UltraSparc III Cu 1050 processzoros rendszerekkel együtt.

Az új chip 0,15 mikronos, alacsony K-dielektrikumos állandójú, 100 nanométeres gyártási folyamata egyébként ugyanaz, amelyet az UltraSparc III Cu 900 processzor esetében is használnak.

↷ www.sun.com/microelectronics/UltraSPARC
↷ www.sun.hu

Minolta

Mágikus színek vegyes hálózatokban

A Minolta új QMS magicolor 2210GN típusú hálózati színes lézernyomtatójában a ROM és a RAM méretét egyaránt növelték. A gyors RISC processzornak, a 384 Mbyte-ig növelhető memóriakapacitásnak és az új Crown III technológiának köszönhetően a készülék percenként 5 lapot nyomtat ki színesben és 20 lapot egy színben.

Az 1200x1200 dpi-s felbontás fotóminőségű nyomtatást tesz lehetővé. Automatikus érzékelésű, szimultán többprotokollos FastEthernet hálózati csatolója révén a nyomtató a vegyes hálózatokban is megállja helyét. Az automatikus emulációválasztás lehetővé teszi, hogy a nyomtatási feladatnak megfelelő PostScript 3, PCL 6, vagy akár PDF emulációban nyomtasson a gép, bármelyik operációs rendszer alól. A magicolor 2210GN ezenkívül támogatja az IPP-t (Internet Printing Protocol), amely lehetővé teszi az neten keresztüli nyomtatást.

A Colorific monitorkalibráció segítségével összehangolható a monitor és a nyomtató színvilága. A magicolor 2210GN-hez opcionálisan csatlakoztatható az SC-210-es digitális színes szkenner, így a rendszer színes másoláként alkalmazható számítógép nélkül is. Papírkapacitása 1150 lapig növelhető, választható kiegészítői között megtalálható az automatikus duplex egység és az 5 rekeszes laprendező is.

QMS magicolor 2210GN: szolgáltatásgazdag színes lézernyomtató

Digitális másolók kis- és középvállalatoknak

A Minolta három új digitális másológép – a Di650, a Di152 és a Di183 – piaci bevezetését kezdte meg. A DiAlta Di650 digitális fénymásolót a nagy mennyiségű nyomatot előállító vállalatok használhatják ki. Különleges tonerének gyártása eltér a hagyományostól, és a korábbinál kétszer kisebb festékszemcséket eredményez. Az eljárás nyomdaihoz közeli nyomatminőséget nyújt. Ráadásul a toner gyártása a hagyományos festékénél kevesebb energiát igényel, és 30%-kal csökkenti a káros anyagok kibocsátását. A Di650 digitális, 65 lap/perc teljesítményű fénymásoló a Fiery Pi6500 nyomtatásvezérlőjének DocBuilder technológiája révén lehetőséget nyújt összetett irodai munkafolyamatok elvégzésére: például teljes brosúrák, prospektusok összeállítására, fedő- és hátlappal, valamint oldalhajtogatással, z-hajtással. A DiAlta termékcsalád másik két új tagja a Di152 és a Di183 digitális, többfeladatos gép. Nyomtatási és másolási teljesítményük 15, illetve 18 oldal/perc, a fax sebessége 33,6 kbit/s, a szkennelés felbontása 600x600 dpi. Mindkét berendezés windowsos környezetben üzemeltethető, és a nap végén még a nyomtatási mennyiség elemzése is lekérdezhető. A két berendezés kis- és közepes méretű munkacsoportok számára egyszerre biztosítja a digitális fénymásolót, a nagy teljesítményű hálózati nyomtatót, a gyors faxot és szkennert, valamint a beszkennelt dokumentumok e-mailben történő továbbítását.

↷ Minolta Magyarország Kft.
☎ 206-2266
↷ www.Minolta.hu

Enternet 2001

Mozi a monitoron

Az iiyama legújabb monitorai már rendelkeznek az OPQ (Optimal Picture Quality – optimális képminőség) opcióval, amelynek bekapcsolásakor a monitor fényereje ugrásszerűen megnő, és ezzel összhangban a kontraszt és a kép egyéb paraméterei is változnak.

Az OPQ üzemmódban működő monitor fényereje a normál üzemmódhoz képest mintegy 2,7-szeresére nőtt (kb. 100-ról 285 candelára), vagyis a monitor képe nagyjából olyan fényes, mint egy hagyományos színes tévéé, miközben a kép élessége nem változik, vagyis megfelel filmnézésre.

Az iiyama ennek megfelelően kifejezetten mozgóképek és animációk megjelenítésére, igényes játékokhoz ajánlja három legújabb modelljét, az LM702U (Vision Master 1412) és HM703UT (Vision Master Pro 413) 17 colos, valamint a HA202DT (Vision Master Pro 512) 22 colos monitorát, amelyekben egyaránt a Mitsubishi Diamondtron Natural Flat sík képcső található.

Asus modem

Az Asus PCI csatlakozóba építhető, V.92-es modemje kapható az Enternetnél.

A V.92 a letöltés sebességét nem növeli ugyan – az továbbra is legfeljebb 56 kbit/s –, de a feltöltés csúcssebessége 33 kbit/s-ról 48 kbit/s-ra emelkedik, így a webhelyeknek visszaküldött adatok és az elektronikus levelek küldése gyorsul.

A modem a hívásvárakoztatással is képes együttműködni, így bejövő hívás esetén nem kell bontani a netkapcsolatot. A V.92-es modem használatához elengedhetetlen, hogy a netszolgáltató támogassa a szabványt. Ehhez kapcsolódó hír, hogy az Enternet 2001 Kft. is nyújt V.92-es szolgáltatást, így felkészülten várja az ilyen modemekkel felszerelt ügyfelek hívását is.

- Enternet 2001 Kft.
  ☎ 412-2001
- info@enternet,hu
- www.enternet.hu
- www.iiyama.com

Canyon-Tech

Új alaplap a piacon

Canyon-Tech márkanevű alaplapok hazai disztribúcióját kezdte meg az Asbis Magyarország Kft. és a PAK Számítástechnikai Rt. A legújabb Intel és Via chipkészletű, CN-6XBAS, CN-6LEBMS, CN-6ABAS típusú Canyon alaplapok elsősorban rendszerintegrátoroknak, gépépítőknek, OEM összeszerelőknek ajánlhatók, de kedvező árfekvésű középkategóriás termékek lévén népszerűvé válhatnak a magánfelhasználók körében is. A kétéves garancia mellett a gyártó technikai tanácsadást és támogatást is nyújt termékeihez a két magyar disztributoron keresztül. A Canyon alaplapokról részletes ismertető olvasható az Asbis on-line katalógusában (↬ http://ecatalog.asbis.com), ahol más termékek mellett folyamatosan nyomon követhető a legújabb alaplaptípusok megjelenése is.

- www.canyon-tech.com
- www.asbis.hu
- www.pak.hu

A4 RFKB5H

Köldökzsinór nélkül

Győri Ferenc

Valóban nagyon kellemes rádiós egeret használni, ám egérrel nem irányítható a számítógép teljes mértékben, így a mobilitás meglehetősen látszólagos. A megoldás a billentyűzet zsinórjának elvágása – persze csak metaforikusan. Az A4tech mérnökei is ráébredtek erre, így létrehozták az RFKB5H-t – kissé köznapibb nevén a Wireless Desktopot –, amely mindazt nyújtja, ami elvárható egy rádiós rendszertől.

A4 Wireless Desktop – rádióamatőrök kíméljenek!

Az adó- és a vevőkészülék kétcsatornás az interferencia megelőzésére. A hivatalos hatótávolság 1,5 méter, de a vevőegység 2 méter távolságból is érzékeli a jeleket. Egyetlen problémája, hogy nem szereti, ha egyszerre három-négy gombot nyom meg a felhasználó, így egyes játékokban vagy vadabb gépírás esetén felhangozhat a sípoló hibajelzés – ideje lassítani a tempón.

A külön multimédia gyorsbillentyűk elhelyezése remek (bár valahonnan határozottan ismerős), és beállításuk is egyszerű a mellékelt programmal. A billentyűzet hagyományosabb része kiosztásában a régi divatot követi szerencsére. A klaviatúra kellemes, könnyű fogású, a billentyűk könnyen kezelhetők és a gumiérintkezőknek köszönhetően halkak.

A billentyűzet magyar és angol kiosztással is kapható. Az egér a már meglehetősen jól bevált A4 modell, ennek megfelelően könnyű és gyors. A szabadság ára 1 év garanciával bruttó 15 000 Ft.

- Kelly-Tech ☎ 350-1246
- www.kellytech.hu /keyboard /a4tech/rfkb_5.htm
- www.a4tech.com.tw /a4techenglish/rfkb-5.htm

Aristo AM-991

Olcsó Socket A-lternatíva

Rixer György

Bár az Aristo név, illetve márkajelzés a hazai felhasználók fülében közel sem cseng olyan jól, mint az Asus vagy az MSI, áprilisi i815(EP) alaplaptesztünkben (↗ Az Intel 815-ös járata – CHIP, 2001/4/92) a cég AM-960 jelzésű lapja meglepően jól szerepelt. Ennek köszönhetően a cég AM-991-es deszkájának tesztlaborunkba érkeztével felmerült a kérdés: talán az Aristo is rálépett az Acorp által járt útra, azaz minőségileg egyre kulturáltabb termékekkel jelentkezik a piacon (legalábbis alaplapok terén), megtartva a kifejezetten kedvező árszínvonalat? Vagy az AM-960 mindössze jól sikerült „botlás" volt?

Az AM-991-en a Via KT266-os, DDR memóriás chipkészlete dolgozik, Socket A foglalatot meghajtva. A normál ATX méretű alaplapon nincsenek extrák, ám ami alapszinten kell, az rajta van: egy AGP 4x, öt PCI és egy kék színű ACR (Advanced Communication Riser) bővítőrés, valamint három DDR DIMM memóriahely, amelyekbe akár 3 Gbyte PC1600/2100-as modult pakolhatunk. Az AM-991 további szolgáltatásai közé tartozik a kétcsatornányi (4 eszköz) UDMA/100-támogatás, a két szabad USB 1.1-es port, a 2 soros

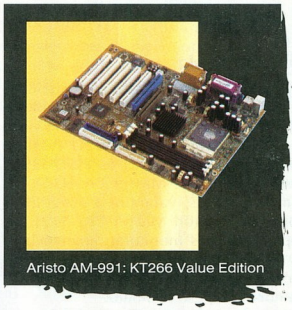

Aristo AM-991: KT266 Value Edition

és az 1 párhuzamos csatlakozó. Emellett ráépítették a Sound Blaster Pro-kompatibilis AC'97 hangvezérlőt.

A 200, illetve 266 MHz-es EV6 buszos AMD procikat egyaránt meghajtó lapon három ventilátorcsatlakozó található – a kettes és a hármas elhelyezése kevéssé szerencsés. Az alaplaphoz mellékelt kézikönyv szűkszavúbb, mint Szfinx a Tolvajtempóban, emellett azt a valótlanságot állítja, hogy az AM-991 teljesen jumperless. Szerintem ahol a processzorhoz illő 100, illetve 133 MHz-es FSB-t jumperdugdosással kell helyretennie a usernek, az nem jumperless design. Az AM-991 tuninglehetőségei nagyon behatároltak, lényegében csak az FSB (Front Side Bus) órajele tekerhető feljebb – magyarán ez a lap nem ajánlható tuningra.

Teljesítményét tekintve elmarad a brand gyártók KT266-os megoldásaitól, ám lemaradása még a menedzselhető kategóriába tartozik. Az AM-991 nem tudta abszolválni a hétvégi műszakot, azaz a 65 órás folyamatos stabilitási tesztet – de ez az ő árkategóriájában elnézhető negatívum.

Az Aristo AM-991 egyértelműen az árával tarolhat, hiszen a felébe kerül a neves gyártók KT266-os termékeinek, ára bruttó 25 060 Ft, ugyanakkor – valószínűleg a márka presztízsének növeléséért – a cég 3 év garanciát vállal rá. A három év ebben az árkategóriában egyenesen kirívó. Habár az AM-991-gyel kevésbé voltam megelégedve, mint hajdan az AM-960-assal, azért spórolós játékgépbe, vagy nem kritikus irodai alkalmazások futtatásához bátran ajánlom az árát figyelembe véve.

- Netic Kft. ☎ 439-0375
- www.netic.hu
- www.aristoworld.com /navigation /subnavigation/prod /mb/am991.htm

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Aristo AM-991
Sysmark 2000 patch 5 – Official Run	231 pont
3DMark 2000 v1.1 – 640x480/16 bit	9943 3D mark
Quake III Team Arena 1.27h – 640x480/16 bit, Fastest grafika, timedemo 1, mpdemo1	138,6 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: 1,33 GHz-es AMD Thunderbird, 256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Hercules 3D Prophet II GTS 32 MB videokártya, Sound Blaster Live 5.1 Player hangkártya, IBM DTLA-307030 merevlemez, Pioneer DVD-115 DVD-olvasó, angol Windows 98SE, DirectX 8.0a, Via 4-in-1 4.35V final, Detonator 21.83.

Gainward GeForce2 Ti/500 XP Vivo Golden Sample

Céklavörös hetes

Rixer György

Amint azt már olvasóink tudhatják, a Gainwardnál szeretik a Golden Sample kitételt, másrészt a grafikus memória-órajel feltornázhatóságára utaló számadatot alkalmazni a grafikus kártyáik nevében. Utóbbi a most tesztelt videokártyájuknál némileg konfúz. A GeForce2 Ti/500 XP Vivón ugyanis az

Nvidia GeForce2 Titanium chipkészlete dolgozik, extra gyorsaságú, 4 ns-os memóriamodulokkal megfejelve (64 Mbyte DDR SDRAM). E modulok a gyártó által garantáltan futnak 500 MHz-en (250 MHz-es DDR). A kártya a gyári beállítások szerint azonban az Nvidia referenciaajánláson, azaz 250/400 MHz-en jelentkezik be – a memória

Gainward GeForce2 Ti/500 XP Vivo: eXPressz GeForce2

órajelét a mellékelt Xpertool szoftverrel nekünk kell feltornáznunk (persze használhatunk Powerstripet, NVMaxot vagy más megfelelő tuningprogit is). Gyors tuningtesztünk alapján a kártya 291 MHz-es mag- és 535 MHz memóriaórajelig maradt stabil a 3D-s bevetés során. Ez lényegében egy nagyon jól tuningolható GeForce2 Ultra szintje.

A zavaró tényező pedig az, hogy az Nvidia új Titanium chipcsaládjának van egy Ti500 nevű tagja – véletlenül a jelenlegi csúcsmegoldás, és GeForce3-alapú –, aminek a jelzését aztán a kevésbé járatos felhasználó első blikkre könnyen összetéveszthetti egy Ti/500 tagot tartalmazó GeForce2-es kártya nevével. De térjünk vissza a GeForce2 Ti/500 tulajdonságaihoz!

A Gainward részéről a GeForce2 Ti/500 XP Vivóra úgy tekinthetünk, mint a DirectX 7-es korszak stílusos lezárására. Osztályában nagyon magas teljesítmény, extra – leginkább a céklavörösbe hajló – színvilág és hűtődesign, illetve értéknövelt szolgáltatások. Utóbbiak közül a split kábellel megoldott videokimenet és -bemenet érdemel kiemelést, illetve az ezt kiszolgáló, mellékelt szoftveranyag: Ulead Video Studio 5.0 és WinDVD 3.0.

A Gainward GeForce2 Ti/500 XP Vivót bruttó 65000 Ft-os ára, illetve teljesítménye nagyjából konkurensévé teszi az Ati Radeon 7500-nak. Más kérdés, hogy a piacra mostanában érkező GeForce3 Titanium 200 chipkészletes kártyák nem kerülnek sokkal többe, ráadásul már támogatják a DirectX 8-as műveleteket – bár ez inkább a kevésbé márkásakra és a Vivo funkcionalitással nem rendelkezőkre igaz. A kártyára 3 éves garanciát adnak.

- Herta ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- www.gainward.com/us/products/CARDEXpert%20Geforce2%20Ti500xp.htm

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Gainward GeForce2 Ti/500 XP Vivo Golden Sample
3DMark 2000 v1.1 – default	8953 3D mark
3DMark 2001 – default	3971 3D mark
3DMark 2001 – default, 4x AA	1283 3D mark
Quake III Team Arena 1.27h – 800x600/32 bit, High Quality grafika, mpdemo1	105,0 képkocka/s
Q3TA 1.27h – 1280x1024/32 bit, High Quality, mpdemo1	53,3 képkocka/s
Vulpine GLMark 1.1 – 1024x768/32 bit, High Detail	38,3 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: Epox 8KHA alaplap, 1,33 GHz-es AMD Thunderbird, 256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Sound Blaster Live 5.1 Player hangkártya, IBM DTLA-307030 merevlemez, Pioneer DVD-115 DVD-olvasó, angol Windows 98SE, DirectX 8.0a, Via 4-in-1 4.35V, Detonator 21.83.

Logitech

Kettős látás

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Logitechnek sikerült elérnie, hogy a minőségi számítógépes egerek egyet jelentsenek a Logitech névvel. A cég legújabb termékével a maximalista felhasználókra gondolt, azokra, akiknek még az eddigi optikai egerük precízsége sem elég...

A Logitech MouseMan Dual Optical a jól ismert, második generációs optikai technológiára épül. Az egér alján azonban két, egymással nagyjából 45 fokos szöget bezáró, 800 dpi érzékenységű optikai szenzor dolgozik. Ezek szolgáltatják a képet a feldolgozóegységnek, amely szintén erősebb lett, hogy megbirkózhasson a két képpel. A két kép együttes értékeiből kerül ki a végeredmény.

Ez mind grafikai szerkesztésnél, mind játékokban – főleg az FPS-ekben, emberszimulátorokban – számíthat sokat, ahol a pontos célzás és a teljesen folyamatos mozgás alapkövetelmény. Az egér csupán árnyalattal nagyobb „egyszemű" társainál, ám a híres Logitech-kényelem itt is teljes. A mellékelt Logitech Mouseware szoftver jól hasznosítható webböngészéshez, de játék közben jobb kikapcsolni a többletszolgáltatásait. A „kétszemű" egér bruttó 15 500 Ft-ba kerül, a garancia 5 év.

Párban a legtökéletesebb – MouseMan Dual Optical

- www.logitech.com/cf/products/productoverview.cfm/3441
- Var Kft. ☎ 222-2827
- www.var.hu

Primera Signature Pro

Korongecset

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A Primera Signature Pro színes CD-nyomtatója igencsak felkeltette érdeklődésünket. Kinézetre átlagos nyomtatóra hasonlít, felépítése és működése azonban jelentősen eltér attól. Az előlapján például CD-tálca fogadja a nyersanyagot. A Windows nyomtatónak ismeri fel és telepíti, de például tesztoldalt ne próbáljunk meg nyomtatni vele. A csomag része a SureThing First Edition nevű, jól használható tervezőprogram, amellyel könnyedén, akár a rengeteg sablonra építve készíthetjük el CD-ink grafikáját. Használhatunk képet, szöveget, háttérképet és még egy sor más objektumot.

A nyomtatóba külön színes és külön fekete patront is kell tennünk, ez gazdaságosabb nyomtatást tesz lehetővé. A nyomtatási parancsot kicsit nehezen „emészti" meg, több mint 30 másodperc kell ahhoz, hogy elinduljon a segédprog-

Most a CD másik oldalára írunk

ram, de ezután gyorsan munkához lát, és nagyjából egy perc alatt még a legfinomabb felbontású CD-feliratot is rányomtatja a nyersanyagra. Többféle felbontás között választhatunk 600x300 és 2400x1200 dpi (fotó minőség) között. Bár a nyomat képe függ az erre felkészített CD felületének minőségétől, általánosságban elmondható: ha jól beállítjuk a telítettséget, éles, jó felbontású és tökéletes minőségben feliratozott CD-t kapunk.

A berendezés ára borsosnak tűnhet, ugyanis a Multimedia.hu-nál bruttó 749 750 Ft. Azonban kisebb-nagyobb vállalatok termékbemutató CD-iket sokkal elegánsabbá varázsolhatják segítségével.

A nyersanyag ára 350 Ft-nál kezdődik, vagyis nem kerül sokkal többe, mint a hagyományos, feliratozott CD, ráadásul több márkás termék közül is válogathatunk. A színes patron közel 100%-os fedettség esetén, a legjobb minőségben és a legnagyobb felbontásban is 300 CD-re elegendő. Ez a darabszám a felbontás szerényebbre állításával jócskán növelhető. Mindkét patron ára bruttó 24 875 Ft. A nyomtatóra 1 év garanciát ad a forgalmazó.

↷ Multimedia.hu
☎ 204-7333
↷ www.multimedia.hu
↷ www.primeratechnology.com/products/index.html

Samsung SyncMaster 757DFX

Tisztán és (a)laposan

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Számítógép vásárlásakor egy „alkatrészen" semmiképpen sem szabad spórolni: a monitoron. A Samsung új technológiáival telezsúfolt példánya azonban szemünkön kívül pénztárcánkat is kíméli.

A Samsung – akárcsak a többi gyártó – már egy ideje elmozdult a teljesen sík képernyők irányába. DynaFlat névre keresztelt technológiájuk továbbfejlesztése a 757 DFX-ben található Dynaflat X. A monitor 16 colos látható képátlója átlagos, nem úgy, mint a 0,20 milliméteres lyukmaszkja. Ezáltal képe éles, színei pontosak és élethűek. A teljesen sík felület kialakításának köszönhetően még a sarkokban sem torzítja a képet. Az elektronsugár eltérítő lemezeinek előfeszültségét növelhetjük egy menüpont segítségével, így kontrasztosabb képet kapunk. A képernyőn megjelenő (OSD) magyar nyelvű menü gazdag beállítási lehetőségeket kínál. Rendkívül hasznos érdekesség a highlight opció. Téglalapnyi (akár egész képernyő méretű) területen más beállításokat is eszközölhetünk, például nagyobb fényerő stb. Ezt az előlapon található gombbal bármikor előhívhatjuk, miközben az eredeti beállításaink sem vesznek el.

SyncMaster 757DFX – hogy ki ne essen a szemünk

A monitor USB felületen kommunikál a számítógéppel, amit a hozzá készített MouScreen programmal ki is használhatunk. Ezzel az OSD menüben található beállításokat végezhetjük el úri kényelemmel. A Natural Color a nyomtatónkkal való színharmóniát állítja be, valamint segít egyszerűen és precízen beállítani a monitort. A Samsung 757 DFX-ben felvonultatott új technológiák mind kitűnőre vizsgáztak. A mellékelt szoftverek pedig még jobb vétellé teszik a monitort. Ára lapzártánkkor még nem ismret

↷ Samsung Electronics Magyar Rt. ☎ 453-1100
↷ www.samsung.hu

Via PE11-S

Az alperes

Rixer György

Bár jogi perpatvar közepette, ám mégiscsak forgalomba kerültek a Via Technologies Apollo P4X266 chipkészlete köré épülő alaplapok, amelyek az Intel Pentium 4-eit hajtják meg, mégpedig DDR-memóriaillesztő közbeiktatásával. Nagyon sok indítópartnere van a cégnek, a Soltektől a Tyanig – e gyártók P4X266-os alaplapjainak egy részét a Via saját neve alatt hozza forgalomba. A forgalmazói elnevezés jelen esetben VPSD, aminek a feloldása a Via Platform Solutions Division (Via Platformmegoldások Részlege). Mi a hazai forgalmazótól a PE11-S jelű darabot kaptuk tesztelésre.

Via PE11-S: DDR-brigád

A normál ATX méretű, Socket 478 foglalattal, Via Apollo P4X266 északi, illetve VT8233 déli híddal kiszerelt alaplapon a normál ATX 2.01-es szabványú csatlakozó mellett található egy ATXP1 csati is – ennek megfelelően ATX 2.03-as tápegység kell a teljesen stabil meghajtásához.

A PE11-S-en egy AGP 4x, öt PCI bővítőrés és három DDR DIMM foglalat található, utóbbiakba maximum 3 Gbyte PC1600/2100-as DDR SDRAM-ot gyömöszölhetünk. További kiegészítők: integrált, Realtek gyártmányú AC'97 hangvezérlő, UDMA/100-támogatás, két USB 1.1 port, két alaplapi ventilátorcsatlakozó, illetve passzív hűtő az északi hídon. Az alaplap -L jelzetű társán integrált LAN-vezérlő is helyet kapott.

Most pedig a személyes tapasztalatokról! Az alaplapot néha csak dupla resettel lehetett újraindítani, ugyanis a *Power/Reset* gomb egyszeri megnyomása több alkalommal is vad sípolással kísért üres képernyőt eredményezett. A reset gombon történt újrázás megoldotta ezt a problémát. A PE11-S mellé adott kézikönyv ugyan többnyelvű, ám ez bizony a részletessége rovására ment. A lényegi tudnivalók benne vannak, de például a BIOS beállításai bizony hiányoznak.

A tuningosztályon átlagos képességeket vonultat fel az alaplap, hiszen az FSB órajele (ami alapban 4x100 MHz) 528 MHz-ig emelhető. Feszültségemelési lehetőség nincs. Az alaplap mérési eredményei a februári számunkban megjelenő Socket 478/i845-es alaplapteszt tükrében értékelhetők majd igazán. Azonban most is kitűnhet olvasóink számára, hogy bizony az AMD igencsak

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Via PE11-S
Sysmark 2000 patch 5 – Official Run	183 pont
3DMark 2000 v1.1 – 640x480/16 bit	8911 3D mark
Quake III Team Arena 1.27h – Fastest grafika, timedemo 1, mpdemo1	147,2 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: 1,5 GHz-es Intel Pentium 4, 256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Coolink Cool 401 processzorhűtő, Hercules 3D Prophet II GTS 32 MB videokártya, Sound Blaster Live 5.1 Player hangkártya, IBM DTLA-307030 merevlemez, Pioneer DVD-115 DVD-olvasó, angol Windows 98SE, DirectX 8.0a, Via 4-in-1 4.35V final, Detonator 21.83.

elkényeztetett minket az Athlonnal és az Athlon XP-vel: az 1,5 GHz-es Pentium 4 a legtöbb alkalmazásban már az 1,33 GHz-es Athlon mellett sem tud labdába rúgni, még DDR memóriával sem! Nyugodt szívvel elmondható, hogy a Socket 478/DDR páros 2 GHz felett teljesít jól igazán. (Kivétel a Quake III Arena...:D)

Az Interboard forgalmaz a P4X266 chipkészlet köré épülő Socket 423 foglalatos alaplapot is, amelynek érdekessége, hogy normál ATX 2.01-es táppal is elmendegél. A forgalmazó a VPSD PE11-S-nek egyelőre sem árát, sem garanciaidejét nem tudta megadni, de remélhetőleg kellőképpen olcsó lesz.

- Interboard Hungary Rt.
- ☎ 412-3100
- www.interboard.hu
- www.viavpsd.com /products/PE11S_spec.jsp

Waitec Clipp

Süsd meg, és hallgasd!

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A 8 cm átmérőjű mini CD a hordozható digitális eszközök egyik sikertárolója, hiszen apró, olcsó és sok adatot képes tárolni. A Waitec Clipp névre keresztelt MP3-lejátszója kiaknázza az apró lemez minden erényét. A készülék akkora, mint egy összelapított, modern walkman. Kék műanyag borítását igazán minőségi alapanyagból készítik, ráadásul egy-két formatervező is foglalkozott vele, így küllemére sem lehet panaszunk. A gombjai mind ésszerűen helyezkednek el, ami ritkaság a kevésbé márkás készülékeknél. Az adathordozóra 185 Mbyte zene fér, ami átlag feletti minőségben is több mint két és fél óra. A könyvtárstruktúrát a Clipp pár tíz másodperc

Lapos és alapos – Waitec Clipp

alatt beolvassa, majd eltárolja a memóriájába, így egyszerűen és gyorsan kereshetünk a számok között. A lejátszó kezelése gyerekjáték, a háttérvilágítású pontmátrixos kijelzőn minden fontos adatot látunk. Ha egy számcím nem fér ki, várakozás nélkül görgeti a szöveget. Ebből már kiderülhetett: olvassa az ID3-as bejegyzéseket.

Rezgésvédelme tökéletes, ugyanis a 8 Mbyte-os puffermemóriába akár az egész szám belefér. A zenébe bele is tekerhetünk. Egy különleges, de cserélhető 3,7 V-os, lítium-ion akkuval nagyjából 6 óra folyamatos lejátszásra képes. Az egyetlen jack hangkimenet jelszintje választható a hátoldalán lévő kapcsolóval vonali és fülhallgató (erősített) között.

Az nem különösebben meglepő, hogy USB-n csatlakoztathatjuk gépünkre, viszont az igen, hogy ezután a mellékelt Nero CD-író szoftver és az egész rendszer USB-s CD-írónak látja. Bármilyen alapanyagra képes írni, csak a 8 cm-es megkötést kell betartanunk. A CD-R lemezeket 4-szeres sebességgel írja és 8-szorossal olvassa. A teszt során bármilyen formátumot hibátlanul megírt, majd beolvasott. Az MP3 mellett a WMA formátumot is támogatja, amivel még kisebb file-méret érhető el. Az USB-s csatlakozás további előnye, hogy firmware-ét egyszerű frissíteni. Másik előnye, hogy mindig magunkkal vihetünk egy apró CD-írót. Mindössze USB kábel kell, és már írhatjuk is a CD-t. Mindehhez nem kell külső tápegység,

teljesen feltöltött akkumulátorral nagyjából három-négy CD megírására képes.

A készülék tartozéka egy fülhallgató, aminek a közepesnél valamivel rosszabb a hangminősége. Ha valaki tényleg hallani akarja, milyen hangja van a Clippnek, vásárolnia kell egy jobb fülest – megéri, mert az eddig nálunk járt MP3-as walkmanek közül talán ennek a legjobb az erősítője. Tiszta, dinamikailag tökéletes hangot ad ki, és halkan is szépen szól. Equalizere kiválóan használható. A Waitec Clipp lejátszója nagyon jó szolgálatot tehet szinte bárkinek. Kicsi, könnyű, szép, könnyen kezelhető, jól használható a kijelzője, szép a hangja, szinte tökéletes. Egyedül az ára lehet gond: bruttó 129 000 Ft-ot kell kipengetni érte, a garancia 1 év.

- Basys ☎ 06-23-415-541
- www.basys.hu
- www.waitec.com/prod/clipp.htm

Wacom Intuos2 digitalizálótáblák

Nem csak firkás(z)oknak

Weisz Tamás

A digitalizálótáblák nem tartoznak a mindennapos adatbeviteli eszközök körébe, pedig sok esetben egyszerűbbé, gyorsabbá, és ami a legfőbb, pontosabbá tehetnék a munkát. A kezdő felhasználó sokkal hamarabb megbarátkozik egy kézrealló tollal, mint egy egérrel vagy egy „tapipaddal". E táblák ára – főleg a jobb minőségűeké, illetve a nagyobbaké – „húzós", de néhány területen (grafika, DTP, CAD) a profik nehezen lehetnek meg nélkülük. A kanadai Wacom cég elsősorban ezt a réteget célozza meg legújabb digitalizálótábla-sorozatával, az Intuos2 termékcsaláddal.

E család egyik legkisebb tagját, az Intuos2 A5-öt kaptuk tesztelésre a Codra Kft.-től. A tábla hasznos felülete 203x162 mm. Ha valakinek nagyobb eszközre van szüksége, akkor választhat magának A4-es (305x241 mm), A4 oversize (305x317 mm) vagy A3-as (457x317 mm) táblát, illetve a palettán van A6-os is (127x106 mm). Mindegyik tábla felbontása 2540 lpi, vagyis kereken 100 vonal milliméterenként, míg pontosságuk +/-0,25 mm. Ez alól kivétel a kimondottan CAD-ezéshez fejlesztett nagyítós egér, amelynek pontossága még jobb: +/-0,15 mm. (A +/-0,25 és +/-0,15 mm-t úgy kell értelmezni, hogy a rendszer ilyen pontossággal határozza meg a rajzolóeszköz abszolút helyzetét a táblán. A 100 vonal/mm-es felbontás a rajzeszköz mozgásának érzékelésére vonatkozik.) Mindegyik Intuos2-es táblához kapunk nyomásérzékeny tollat, amely drót és elem nélkül működik. 1024 szinten érzékeli a hegyére és toll másik felén található radírjára „nehezedő" 30 és 400 g közötti nyomást, és észleli az eszköz +/-60 fok közötti döntöttségét. Emellett egy három- (A6 és A5) vagy ötgombos (A4, A4 oversize és A3) egér is alaptartozék. Az úgynevezett CAD-es csomagban nincs toll, helyette minden tekintetben nagyobb pontosságot biztosító nagyítós egeret adnak. Néha nagyon hasznos, hogy a toll és az egér akár egyszerre is használható (kivéve az A6-os táblát) a Dual Track névre keresztelt technológia révén. E két pozicionálóeszköz mellé vásárolhatunk továbbiakat is: négyfajta tollat, festékszórót vagy nagyítós egereket. A tollak között találunk cserélhető betétes golyóstollat (amely alá nem árt papírt vagy más anyagot tenni), illetve két vékonyabb „írószerszámot" is.

Wacom Intuos2: mindent – és nem csak a szemnek...

A festékszóró különlegessége – már az alakja mellett – az 1024 szinten érzékeny görgő, amellyel például a festékfolyási sebességet lehet szabályozni. Míg az átlagos egerek legfeljebb 400–800 dpi-s felbontásúak, addig az Intuos2 táblák egerei 2540 dpi-t tudnak. Az ötgombos 4D egér automatikusan középre álló kereke a változatosság kedvéért ±1024 szinten érzékeli az elfordulást, és nemcsak a pozícióját, hanem az alapállapothoz képesti elfordulását is meg tudja mondani. Mindegyik tollnak és egérnek 64 bites egyedi azonosítója van. A tábla meghajtóprogramjában alkalmazásonként tudunk beállítani az egyes eszközökhöz különböző paramétereket, de egyes programok maguk is le tudják kezelni a különböző tollakat. Például a táblákhoz mellékelt Corel Painter Classic 256 tollat tud megkülönböztetni, és mindegyikhez más-más beállítást rendelni.

A tesztelésre kapott A5-ös tábla nettó ára 96 900 Ft. A legkisebb „testvér" 59 900 Ft, míg a nagyobbak 129 000 (A4), 138 900 (A4 oversize – CAD), 155 500 (A4 oversize – DTP), illetve 242 200 Ft-ba (A3) kerülnek. Ha kiegészítő tollat szeretnénk venni a táblánkhoz, arra 19 900 Ft-ot kell szánnunk. A „klasszikus" toll ára 14 200 Ft, a golyóstollé és a Stroke Pené 22 800 Ft, a digitális festékszóró (légecset) pedig 28 500 Ft. Az egerek is hasonló árúak: a háromgombos 14 200 Ft-ba, az ötgombos és az elsősorban CAD-es alkalmazásokhoz használt nagyítós rágcsálók pedig 19 900 Ft-ba kerülnek. A táblákra 1 év garanciát adnak.

- Codra Kft. ☎ 481-2160
- www.codra.hu/wacom
- www.wacom-europe.com/uk/products/intuos2

A Hardverkirakatban szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott Pentium III-as géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A megjelenítéshez a CHIP-TIPP-et nyert Iiyama Vision Master Pro 451 típusú 19 colos monitort használtuk.

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- Megújult a gyilkos bálna! – CHIP, 2001/4/77
- Ramiris Rubin Rt. ☎ 349-5363
- www.ramiris.hu
- www.iiyama.com
- Egy híján 20 – CHIP, 2001/7/82

DVD ReWriter

A CD-írás és DVD-írás egybeolvadt: egy DVD+RW lemezre közel 4.7 GB adatfolyam vagy 240 perc mozifilm írható húszszoros CD-írásnyi sebességgel, és bármely asztali DVD-olvasóban is lejátszható.. Nem ront CD-t és minden filmformátummal boldogul. Ez a PHILIPS újdonság biztonságos archiválást és egy házi filmstúdiót juttat el Önhöz karnyújtásnyira. Önnek már csak mozdulnia kell...

multimedia.hu

PHILIPS

PCM POWERCOM

A vezető ár/teljesítmény mutatójú márka, az UPS termékek széles palettájával, két év teljes kürű garanciával.

Minden PCM UPS-re 2 év garanciát vállalunk, beleértve az akkumulátort is!

CHIP HUNGARY BEST OF 2001

A Chip Tipp (Best of 2001) díjat a KIN425A, a KIN625AP és az ULT1000LCD termékek nyerték el.

Kelly-Tech • www.kellytech.hu •

Minden márkanév, logo és szlogen az illető cég bejegyzett védjegye. Minden jog fenntartva!

F-Secure Anti-Virus

Három víruskereső egy rendszerben

F-SECURE®

Gazdaságos
Több víruskereső előnyeit egyesíti
Három keresőmotor:
F-PROT, Kaspersky Anti-Virus, Orion

Kényelmes
Központilag menedzselhető

Biztonságos
Napi frissítés
Szakszerű terméktámogatás

- *Valósidejű és indítható keresési módok*
- *A rendszeres frissítés automatizálható*
- *Kiváló platformlefedettség*

Ha szeretné biztonságban tudni számítógépeit
Ha internetezik, ezért erre is kiterjedő védelmet keres
Ha tanácsra van szüksége

F-SECURE®

Válasszon minket, forduljon hozzánk!

Munkaállomások:
Dos, Windows 3.1x, 95/98
Windows NT 4.0 workstation
Windows 2000
Windows Millenium Edition
OS/2 Warp

Szerverek:
Windows NT 4.0 Server
Windows 2000 Server
Novell Netware
OS/2 Warp
Linux

Tűzfalak és levelező szerverek:
Check Point FireWall-1
Trusted Information Systems Gauntlet
Egyéb CVP-kompatibilis tűzfalak
POP3, SMTP, UUCP levelezés
MS Exchange, Lotus Notes/Domino

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

Cím: 1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Telefon: 488 7700 **Fax:** 488 7709
web: http://www.2f.hu/ **e-mail:** info@2f.hu

A szivárvány színeiben

A ZX Spectrum gépek pályafutása 1982-ben kezdődött: Clive Sinclair ekkor dobta piacra a híres ZX Spectrum 16 és 48 Kbyte-os változatát. Sok kritika érte a gépet gumibillentyűzete miatt. A Sinclair cég válasza erre a ZX Spectrum+ volt, amely határozottan jobb minőségű, kemény billentyűket kapott.

Tarján Richárd

A fejlesztések nem álltak meg, hamarosan bemutatkozott a ZX Spectrum 128K is. Ebben 128 Kbyte memória volt, valamint háromcsatornás hangchipet kapott, a General Instruments cég AY-3-8912 gyártmányát.

A színfalak mögött azonban már a mérnökök között egyszerűen Amiga-gyilkosnak becézett gép fejlesztése folyt. 7 MHz-es processzor, 1 Mbyte-ig bővíthető memória, önálló grafikus és zenei alrendszer... Sokáig lehetne sorolni az újdonságokat, de a legnagyobb meglepetés a gép ára: 200 angol font lett volna – szemben az Amiga akkori 1500 fontos árával. Hol a trükk? A Super Spectrum (vagy LOKI – Low Cost Color Computer) az akkorra már olcsóvá vált 8 bites technológiát alkalmazta volna – abból viszont a legjobbat.

Sajnos Sinclair anyagi nehézségekbe került, ezért cégét eladta az Amstradnak, az ígéretes LOKI projekttel együtt. Az új tulajdonos pedig a régi 128K-s Spectrum fejlesztgetésével folytatta a munkát. Ennek ellenére meglepő módon első gépük, a ZX Spectrum 128K+2 komoly sikereket ért el, pedig nem volt más, mint egy 128K-s gép magnóval egybeépítve. A Sinclair áráért, de Amstrad-minőségben kínált gép korának legjobb ár–érték arányú gépe volt – habár nélkülözött mindenféle újítást. Hacsak a hagyományos Sinclair-fekete szürkére változtatását nem tekintjük annak...

A következő lépcsőfok a már születésekor halálra ítélt ZX Spectrum 128K+3. Magasra szabott ár, hiányzó szoftverek, áttervezett, inkompatibilis hardver – ha mindez nem lett volna még elég, akkor a beépített 3 colos meghajtó garantálta a bukást. Ennek a gépnek a továbbragozása volt a ZX Spectrum +2A és +2B, amelyek a 128K+3 áttervezett hardverét egyesítették a 128K+2 beépített magnójával. Hiába tért vissza a gyártó a hagyományos fekete színhez, ezeket a gépeket sohasem fogadták el igazi Sinclairnek.

Ezzel le is zárult a ZX Spectrum története – pontosabban csak az eredeti Sinclair gépeké. A történetnek ugyanis közel sincs vége, hiszen a Spectrum-klónok gyártása a mai napig folytatódik. A Spectrum az egyetlen számítógép, amelyet közel 20 éve folyamatosan gyártanak, és ez több mint egyedülálló a számítástechnikában.

Didaktik M és Kompakt

A jelenleg is gyártott ZX-klónok közül a legkisebb teljesítményűek a Didaktik M és a Kompakt. Mindkét gépet a Didaktik Skalica Ltd. kezdte gyártani a kilencvenes évek elején, még az egykori Csehszlovákiában. A gyártást és a kelet-európai forgalmazást most a cseh Kompakt Services végzi. Nyugat-európai partnere a német Sintech. A két gép kívül-belül teljesen egyforma, eltekintve a Kompakt beépített 3,5 colos floppymeghajtójától.

A legnépszerűbb ZX Spectrumhoz hasonlóan 48 Kbyte RAM-ot tartalmaznak, és a nem túl biztató minőségű billentyűzetfóliát is az ősüktől örökölték. Természetesen a 128K-ra bővítésük is megoldható. Létezik továbbá egy „egzotikus" nevű Melodik interface is, amely a 128K-s Spectrum AY chipjét tartalmazza. Sőt a gépek szülőhazájukban ezekkel a bővítésekkel gyárilag szerelve is megvásárolhatóak.

Mint minden országban, a volt Szovjetunió területén is külön története van a ZX Spectrum klónozásának. Elsősorban az ottaniak számára elérhetetlen PC-árak miatt lett a kilencvenes évek számítógépe a Speccy. Nem csoda tehát, hogy a legextrémebb bővítések itt láttak napvilágot, hiszen a ZX gépeknek a mindenes szerepét kellett ellátniuk. Több tucat klón, több millió példányban – a pontos adatokat csak becsülni lehet.

Sokan arra gondolhatnak, hogy a következő ZX Spectrum-klónoknak vajmi kevés közük van az alapgéphez. Nos, a bővítések többsége már a nyolcvanas években létezett, az orosz mérnökök csak áttervezték a hardvert úgy, hogy orosz alkatrészekből megépíthetők legyenek.

Pentagon 128

Sokáig a Pentagon gépek voltak a legnépszerűbbek. Első generációjuk 1989-ben, Moszkvában látta meg a napvilágot, 48 Kbyte RAM-mal. Alig telt el egy év, megjelent az első 128K-s modell. Ez a Pentagon még nem tartalmazta a 128K-s Spectrum AY chipjét, ezt külön kellett csatlakoztatni. Évről évre fejlődött a Pentagon, évről évre valami újdonság jelent meg hozzá. Hamarosan megkapta az AY chipet, eltűnt a kazettás töltés, és a 640 Kbyte-os meghajtókat felváltották az 1,7 Mbyte-os egységek.

A Pentagon nem márkanév, csupán hardvertervezési projekt. Éppen ezért a különböző gépek nagyon eltérhetnek egymástól – küllemben, minőségben és persze árban is. Közös bennük az, hogy nem egészen Spectrum-kompatibilisek. A fejlődés csúcsa a Pentagon 1024 Turbo, amely 1024K RAM-ot és 7 MHz-es processzort kapott.

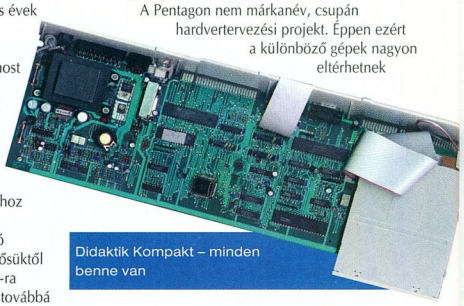

Didaktik Kompakt – minden benne van

Scorpion alaplap

A Scorpion ZS 256 már komolyabb gép. Tervezője Szergej Zonov, aki korábban a sikeres Leningrád nevű klónt is készítette. Sokan a gépet a Pentagon riválisának tartják, de a cég a KAY ellenfeleként pozicionálja termékét.

1992-es indulásuk óta a Scorpionok is átestek jó néhány változáson. Míg az első generációt 5,25 colos floppymeghajtóval árulták, addig a jelenlegi ZS 256 Turbo+ már 3,5 colos meghajtóval és merevlemezzel kerül forgalomba. Ami nem változott: e gépek

- Kompakt Services: www.kompaktservis.cz/didaktik.htm
- Scorpion: www.scorpion.ru/spectrum/hard/sc_hard.htm
- Sintech: www.sintech-shop.de/onlineshop/index.html
- Peters Plus Ltd.: www.petersplus.com

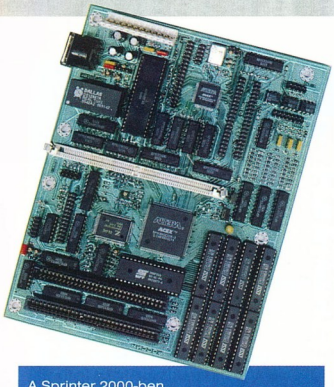

A Sprinter 2000-ben 21 MHz-es proci ketyeg

a kezdetektől fogva 256 Kbyte RAM-mal kaphatók. A Turbo+ zöld színű alaplapja 7 MHz-es processzornak ad helyet, és már szemre is bizalomgerjesztőbb elődjeinél.

A gép teljesen kompatibilis az eredeti ZX Spectrummal, de furcsa módon ez inkább hátrányt jelent Oroszországban. Rengeteg programot Pentagonra készítettek, emiatt azok Scorpionon nem is futnak tökéletesen. A Scorpion cég válasza a problémára a GMX (Graphics Memory eXpander) kártya, amelyet a Scorpionba helyezve Pentagon-kompatibilissá válik a gép, sőt négy másik Speccy-klónt is emulál, az extrákat kikapcsolva pedig az eredeti Spectrumot is. Sajnos ezt a költséges „downgrade"-et csak kevesen engedhetik meg maguknak: a GMX ára vetekszik egy komplett Scorpion konfigurációéval.

KAY 1024

A KAY 1024 a Nemo cég klónja. A gép a Scorpion új riválisaként látta meg a napvilágot 1998-ban. A KAY olcsóbb, gyengébb kidolgozású, tudásban azonban néhány szempontból a Scorpion felett áll.

A rendszer lelke a KAY-1024/3SL/Turbo jelzésű alaplap. Az eddig logikát követve kiderül: ez a klón 1024 Kbyte RAM-ot és 7 MHz-es processzort kapott. A 3SL a három slotra utal, amely a gyártó saját szabványú Nemo buszrendszere. A szám becsapós, hiszen a KAY floppyvezérlőjét nem integrálták az alaplapra – egy bővítőhely tehát már rögtön elveszett. A másik kettőbe a szokásos ZX Spectrum kártyák Nemo buszos változatait lehet beilleszteni. Kérésre merevlemezt is tesznek a gépbe, nem is akármekkorát: kereken 40 Mbyte-osat.

Sprinter 2000 és 2000 Advanced

A legerősebb gép a Sprinter. Két fő változata a Sprinter 97 és a Sprinter 2000. Gyártója a Peters Plus Ltd., e cég első próbálkozása a Peters nevű klón volt. A Sprinterrel azonban már a nyugat-európai piacot veszik célba. A gép jóval túlmutat egy egyszerű ZX-klónon, hiszen Pentagon, Scorpion és ZX Spectrum üzemmódon felül saját Sprinter módja is van. Memóriája 64 Mbyte-ig bővíthető, merevlemez és CD-olvasó is kapcsolható hozzá. További ismertetőjegyei: 21 MHz-es Z84 processzor és két ISA bővítőhely.

A Sprinter fejlődése is folyamatos. Az új modell első szériái Sprinter 2000 és 2000 Light néven kerültek forgalomba. A Light az alapmodell 256 Kbyte-os videomemóriájától és két ISA slotjától lett megfosztva. Érdekes dolgokon próbálnak spórolni tőlünk keletre... A végleges szériában a 2000 elnevezésű alaplap 2000 Advanced néven, változatlan formában került forgalomba. A 2000 Light helyett a 2000 Standard alaplap vásárolható meg, amelyen szerencsére már megvannak az ISA slotok. A 97-es verzióhoz képest az új alaplapok gyorsabbak, jobban bővíthetők, és 16 bites hangvezérlőt kaptak. Ráadásul küllemük is sokkal szebb.

Mielőtt bárki „leoroszozná" a Spectrumot, meg kell jegyezni, hogy a Spectrum feltámadása nem hagyta érintetlenül az európai fejlesztőket sem. Az új programoknak körülbelül 90-95%-a Oroszországból érkezik, de más országokban is elkezdték az említett klónokkal kompatibilis gépek fejlesztését. Ezenfelül önálló, saját fejlesztések is napvilágot láttak. Ez azonban már egy másik cikk témája lehetne.

CHECK POINT™
NG
NEXT GENERATION

Váltson velünk!

Cisco PIX, Altiga vagy NAI Gauntlet tűzfalait
2001. december 31-ig
50% kedvezménnyel
cserélheti a
CHECK POINT™
NEXT GENERATION
biztonsági megoldásaira.

WE SECURE THE INTERNET.

CHECK POINT™
Software Technologies Ltd.

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
Cím: 1016 Bp., Hegyalja út 5. ***Telefon:*** 488 7700 ***Fax:*** 488 7709 ***Web:*** http://www.2f.hu ***E-mail:*** sales@2f.hu

Csináljunk DVD-t otthon!

Ez már csak így van a hardverekkel. Mire hétköznapi eszközökké válnak, addigra megjelenik egy újabb, szebb, jobb, hogy azért fájjon a szívünk.

Nagy Zoltán

A CD-újraírók 650 Mbyte-os korlátját lépik át a DVD+RW-írók, amelyeknél az egyoldalas lemez kapacitása 4,7 Gbyte, a kétoldalasé pedig 9,4 Gbyte. A DVD+RW-meghajtókat nem szabad összetéveszteni a DVD-RW-s eszközökkel. A kettő között a legfontosabb különbség, hogy a DVD+RW kompatibilis a hagyományos DVD-formátumokkal, így ezeket gond nélkül

HP DVD100i – rengeteg szoftverrel körítve

lehet olvasni a PC-s vagy asztali meghajtókban, míg a DVD-RW-meghajtóval írt lemezekről ez nem mondható el. (Még ezt is fenntartásokkal kell fogadni, a DVD FAQ becslése szerint a jelenleg piacon lévő meghajtók 70%-a olvassa a DVD+RW lemezeket.)

A Philips és a HP is mellékeli meghajtójához a Sonic cég MyDVD programját. Ez könnyen kezelhető, amatőröknek szánt DVD-készítő alkalmazás, amelyhez műsorforrásként élő videoanyagot (ha van valamilyen digitalizálókártyánk vagy IEEE 1394-es kártyánk a hozzávaló digitális kamerával) vagy már előre elkészített file-t lehet használni. Élő felvételnél egyből a DVD+RW lemezre rögzíti a megfelelő formátumban tömörített műsort. Persze nemcsak úgy a vakvilágba, hanem az egyes rögzített műsorszámok menüpontot is kapnak – vagyis az egész szinte úgy fog kinézni, mintha nem is házi készítésű lenne. Bonyolultabb ötleteket nem tudunk kivitelezni vele, például nem lehet egymásba ágyazni a menüket, de ez nem súlyos hiányosság. DVD mastering készítésére a program nem alkalmas. Vigyázni kell arra, hogy a program szoftveresen végez MPEG-2-es tömörítést, így erős gép kell alá, hogy képdobás nélkül lehessen vele rögzíteni. Mindezen lehetőségek ellenére e meghajtók egyelőre nem tudják felváltani a videomagnókat – drágák, másrészt a legolcsóbb lemezért is mintegy 4500 Ft-ot kell fizetni.

Philips DVDRW208 – igazodik a gyengébb nyersanyaghoz

HP dvd-writer DVD100i

A HP írójához a MyDVD-n kívül mellékelnek még néhány programot. A RecordNow varázslók segítségével készít adat- vagy audio-CD-t, így jól tudják használni azok is, akiknek gondot okozna egy igazi CD-író program összetett menürendszere. A DLA (Drive Letter Access) segítségével úgy lehet használni az írót (a belehelyezett üres CD-RW vagy DVD+RW lemezzel), mint merevlemezt, vagyis egyszerűen lehet rá másolni, törölni róla akár a Windows Explorerben, akár más file-kezelőben. Ha a lemez megtelt, akkor arra is van lehetőség, hogy azt az író kompatibilissé tegye olyan gépekkel is, amelyeken nincs DLA.

A meghajtó nem is lenne HP, ha nem adnának hozzá backup programot. A Veritas Simple Backuppal a teljes rendszerről vagy kiválasztott file-okról, könyvtárakról lehet biztonsági mentést készíteni, illetve az elmentett anyagból visszaállítani a szükséges file-okat. A mentéskészítés lépésein varázslók vezetnek végig, ami megint csak a nem szakértő felhasználóknak kedvez.

A 2,4-szeres sebességű DVD+RW-írás 22-szeres CD-sebességnek felel meg (3300 Kbyte/s), ami egy lassú merevlemez tempójához hasonlítható. Az írástesztek is azt mutatják, hogy a paraméterek megfelelnek a specifikációnak, az elkészült lemezek pedig kompatibilisek a PC-s meghajtókkal és az asztali lejátszókkal.

Philips DVD+RW (DVDRW208)

A Philips dobozában a meghajtó mellett egy nyers CD-R és DVD+RW lemez, egy Philips telepítőlemez és egy sor program található: a Nero 5.5 CD-író szoftver, a MyDVD DVD-készítő program és a PowerDVD 3.0. Az új dizájn hatása a meghajtó elején a nagyon széles üzemmód-visszajelző, amely különböző színekkel jelzi az egyes üzemmódokat. CD-t használva támogatja a túlírást (overburn), és a 2 Mbyte-os puffermemória kiürülése sem okoz neki problémát, tudja folytatni az ilyen módon megszakadt írást. A gyengébb minőségű nyersanyagokhoz TBW (Thermo Balanced Writing – termikusan kiegyenlített írás) technológiát alkalmaz. Adatrögzítéshez a CD-RW-knél már megismert Pocket Writing módszert lehet használni, amely önálló, írható, olvasható, törölhető meghajtóként teszi elérhetővé a DVD+RW médiumot. A gyakorlati tesztek igazolták a specifikációban megadott teljesítményeket, mind olvasás, mind írás során, és nem volt gond a kompatibilitással sem.

Műszaki adatok

Gyártó, típus	Philips DVDRW208	HP dvd-writer DVD100i
Átlagos CD-olvasási sebesség	24-szeres	24-szeres
DVD-olvasási sebesség	8-szoros	8-szoros
CD-írási sebesség	12-szeres	12-szeres
CD-RW-írási sebesség	10-szeres	10-szeres
DVD+RW-írási sebesség	2,5-szeres	2,4-szeres
Puffer mérete	2 Mbyte	2 Mbyte
Pufferkiürülés elleni védelem	Seamless Link	Seamless Link
Mellékelt szoftverek	Nero 5.5, MyDVD, PowerDVD 3.0	HP Simple Backup, HP RecordNow, HP DLA, MyDVD, PowerDVD
Forgalmazó	Multimedia.hu ☎ 204-7333	HP Magyarország ☎ 382-1111
Ár (bruttó)	274 900 Ft	249 900 Ft
Garancia	2 év	1 év

Vegyesváltó

Szinte egyszerre robogott be hozzánk négy gyártó egy-egy új digitális fényképezőgépe. Noha nem voltak egy kategóriába sorolhatók, mégis hasonló környezetben vizsgáztattuk őket.

Csábi József

Bizonyára a karácsony közeledte is szerepet játszik abban, hogy hetente újabb és újabb digitális fényképezőgépek jelennek meg a piacon. Mostani körképünkben négy versenyző képességeit vesszük górcső alá. A 3 megapixel körüli kompakt kategóriában a HP és a Kodak terméke, a 4 megapixel környéki kompakt gépek képviseletében pedig a Canon kamerája mutathatta meg, mit tud. Nyaggattunk továbbá egy hivatásos fotósoknak és elszánt amatőröknek készített SLR-t is az Olympustól.

Mielőtt a gépek ismertetésébe fognánk, elöljáróban néhány hasznos tudnivaló. Az általunk készített tesztképek sokat elárulnak a gépek tudásáról, de nem alkalmasak „hivatalos" összehasonlításra, mert a témák megvilágítása óhatatlanul megváltozott kissé a felvételek között eltelt néhány perc alatt is.

Az objektívek gyújtótávolságait mindegyik gépnél 35 mm-es filmes formátumra átszámítva adjuk meg.

Az átszámított értékek az objektívek valós gyújtótávolságától és a képérzékelő (CCD) méretétől függenek – vagyis ugyanaz az objektív eltérő méretű CCD-vel más látószöget eredményez. Azért alkalmazzuk a 35 mm-es formátumra átszámított adatokat, mert ezeket könnyebb értelmezni és összehasonlítani.

A CCD-k megapixelben megadott felbontása körül is elő szokott fordulni némi kavarodás. A gyártók szeretik a CCD-n található összes képelem darabszámát megadni, mert így nagyobb számot írhatnak a gépre – például az 1600x1200 képpont felbontású gépeket 2,1 Mpixelesnek tüntethetik fel.

Ez igaz is, meg nem is – a CCD-n tényleg ennyi érzékelőpont van, de nem mind vesz részt a képalkotásban.

A japán elektronikai gyártókat egyesítő JEITA szervezet nemrégiben hozott döntése szerint az ő szabványukat követő gyártóknak ezentúl a hasznos képpontok számát kell feltüntetniük. Érdemes tehát odafigyelni, mert egyes gyártók már az új módon használják a megapixeles mérőszámot, míg mások a „hatásosabb" módszernél maradnak.

Mi e cikkben (és a jövőben is) a hasznos képpontokból számított felbontást adjuk meg – függetlenül attól, hogy a gyártó ezt írja-e a gépére vagy sem...

A gépeket a legjobb minőségű módjukban vizsgáltuk, de CD-mellékletünkre (a Canon és az Olympus esetében) csak JPEG formátumban kerülhettek fel a képek a veszteségmentes formátumok irdatlan helyigénye miatt.

HP Photosmart 715

A HP új üdvöskéjét elsősorban kezdő, illetve hobbifotósoknak szánja, akik nem nagyon tudnak vagy akarnak a zoom és az exponálógombon kívül más kezelőszervet használni. A 715 talán legjellemzőbb tulajdonsága, hogy amit csak lehet, igyekszik elvégezni a gazdája helyett, tulajdonképpen alig-alig enged beleszólást a beállításokba – de erről kicsit később, előbb lássuk a műszaki paramétereket.

HP Photosmart 715

A gép lelke, a 3,1 Mpixel (2048x1536) felbontású CCD ISO 100-nak megfelelő érzékenységgel (ez nem állítható át) dolgozik. Az objektív 35–105 mm-es gyújtótávolsága megfelel napjaink átlagának, f/2,0–f/2,5-ös fényereje viszont jónak számít. Leírása szerint az 1/40 és 1/3 s közötti intervallumból választja a záridőt. Nekem gyanúsan sok az 1/40, hiszen ISO 100-as érzékenységgel és a legkisebb f/10-es rekesszel sem lehetne napos időben fényképezni.

A gép csak a középre súlyozott mérést ismeri. Ez a képek nagy részénél jó eredményt ad. Könnyű találni viszont olyan témát (például fehér autó havas táj

- Hewlett-Packard Magyarország ☎ 382-1111
- www.hp.hu/nyomtatok_kepfeldolgozas/szkennerek/cam715-attekint.htm
- www.bstore.hp.com/cgi-bin/hpbs/dropin.jsp?FamilyOID=-11250
- DigitálTechnika Kft. ☎ 221-6779
- www.digitaltechnika.hu/kodak/index.html#product
- www.kodak.com/global/en/digital/easyShare/dx3900/dx3900.jhtml
- Canon Hungária Kft. ☎ 465-8020
- www.canon.hu/php4/scripts/product.php4?id=333
- www.canon-europa.com/products/products.html
- www.powershot.com/powershot2/G2/index.html
- www.canon.co.jp/Imaging/PSG2/PSG2-e.html
- cf.olympus-europa.com/consumer/digimg/intro.cfm?id=E-20P
- www.olympus.hu/home.cfm
- Gyorsulás – CHIP, 2000/12/82
- Négy az enyém – CHIP, 2001/4/84
- A gépekkel készített képek a CHIP-CD \CIKKEK könyvtárában találhatók.

előtt), ahol gondban lehet az alkalmi fotós, mert némileg szokatlan módon nincs lehetősége expozíciókorrekcióra. Vagyis nem tudjuk befolyásolni a kép világosságát, el kell fogadnunk a gép döntését (később számítógépen a probléma általában orvosolható).

A HP 715 négyféle színhőmérséklet-beállítást ismer, de itt sem enged beleszólást az általa hozott döntésbe – szerencsére javarészt helyesen dönt.

Mint az eddigiekből kitűnik, tervezői a minél egyszerűbb kezelhetőségre törekedtek, talán túlzottan is – ennek fényében tervezési bakinak tűnik, hogy a CF kártyát fordítva is be lehet helyezni a foglalatába. Sem a kártyának, sem a gépnek

Kodak DX3900 Zoom

nem lesz tőle semmi baja, de erre nem ártott volna odafigyelni.

A gép alaphelyzetben felvétel módban van, és gombnyomással válthatjuk megjelenítés módba. Szimpatikus, hogy az exponálógomb megnyomására azonnal visszavált felvétel módba, így csökken az esélye, hogy lemaradunk valamilyen fontos momentumról.

A Photosmart 715 által készített képek részletgazdagsága átlagos, a legapróbb részletek a világos részeken nem minden esetben maradnak meg (például a tesztösszeállításnál az októberi CHIP címlapján), a sötét részeken viszont jól teljesít (borosüveg). A kontúrok körül látható némi szellemkép. Kromatikus aberráció nem tapasztalható, a színhűséggel sincs probléma. A képzaj átlagos – a kategóriának megfelelő. A HP 715 nettó 142 400 Ft-ba kerül, garanciája 1 év.

Kodak DX3900 Zoom

A Kodak DX3900 típusú fényképezőgépe 3,1 Mpixeles (2160x1440) CCD-t használ a fotók rögzítéséhez. Mint a számokból látszik, ennek oldalaránya nem a digitális cuccoknál gyakoribb 4:3, hanem a filmes gépeknél megszokott 3:2. A CCD érzékenysége ISO 100 és ISO 400 között állítható. Az objektív gyújtótávolsága 35 mm és 70 mm között állítható, vagyis a tele vége rövidebb a manapság szokásosnál. Az f/2,8–f/3,4-es fényerőre az átlagos jelző a megfelelő. Hasznos, hogy a gép kikapcsolt állapotában fedél védi az objektívet.

Zársebesség tekintetében viszont villant a Kodak új szerkezete, a 1/2000 s közötti értékek ebben a kategóriában tiszteletet parancsolnak. A zársebesség manuálisan is állítható – de csak 0,7 s-nál hosszabb idők esetén. Az expozíciókorrekció a menüből aktiválható, +/-2 Fé tartományban 1/2 Fé lépésközzel.

A fehéregyensúlynak az automata mód mellett 3 beállítása lehetséges. Dicséretes a háromféle fénymérés – többszörös mintavételezés, középre súlyozott, szpot – lehetősége, ami nem szokványos az ilyen szintű gépeknél.

A menü érdekessége, hogy a képméretet nem képpont x képpont formában, hanem megapixelben kell megadni.

A Kodaknál szűkmarkúan bánhattak az LCD-re szánt költségkerettel, mert csak 1,5 colos példány jutott a gépnek, ráadásul erős fény esetén elég rosszul látható.

A géphez mellékelt dokkolóegység jelentősen leegyszerűsíti az akkumulátor feltöltését és a képek számítógépre másolását. A dokkolóegység USB-n keresztül kapcsolódik a számítógéphez, a képek áttöltése egy gombnyomással indítható. A DX3900 képein a 3,1 Mpixeles felbontástól elvárható részletek jól kivehetők, a képek dinamikája is rendben van. A képszéleken láthatók a kromatikus aberráció jelei, de az elfogadható mértéken belül.

A kontúroknál nem jelentkezik számottevő szellemkép, ami sokat javít a vizuális élményen. A képzaj ennél a gépnél is a kategóriának megfelelő. A virágos képet viszont alulexponálta, emiatt a színek is észrevehetően elcsúsztak. A DX3900 nettó ára 179 992 Ft, a garancia 1 évre szól.

Canon PowerShot G2

A Canon egy évvel ezelőtt mutatta be a PowerShot G1-et. Az azóta eltelt időben sem pihiztek a canonos fiúk, ennek eredményeként ismerhettük meg a továbbfejlesztett verziót, a G2-t. 3,87 Mpixel felbontású (2272x1704) CCD-jének érzékenysége ISO 50 és 400 között állítható. Az objektív 34–102 mm-es tartományban dolgozik, f/2,0–f/2,5-ös fényerővel. A záridő manuális és zársebesség-prioritás módban 15 és 1/1000 s között lehet, míg rekeszprioritás és program módban 1 és 1/1000 s között választ a gép. A fentiekből kitűnik, hogy a gép ismeri az SLR-eknél szokásos automata és félautomata módokat, emellett számos előre programozott (tájkép, portré stb.) módot is alkalmazhatunk. Elmondható, hogy a G2 teljes rugalmasságot nyújt a fotós számára az expozíciós módok terén.

Az élesség manuálisan is állítható. A gép már ismeri azt a manapság divatossá váló, hasznos funkciót, amely az élességállításnál kinagyítja a kép közepét. Automata fókuszálásnál alkalmazhatunk egyszeri vagy folyamatos mintavételt, 3 fókuszpont közül választhatunk, sőt a fénymérő rendszert is összekapcsolhatjuk az aktív fókuszponttal. (Ezt a szolgáltatást saját EOS gépeiből kölcsönözte a Canon.) Fénymérési módok közül szintén a filmes gépeknél szokásosakat használhatjuk: kiértékelő, középre súlyozott és szpot.

Canon PowerShot G2

A +/-2 Fé tartományban 1/3 lépésközzel állítható expozíció-korrekció már szokásosnak mondható, a hasonló módon állítható vakuexpozíciókorrekció és vakuexpozíció-rögzítés (a normál expo is rögzíthető) pedig további lehetőségeket ad a vakus felvételekhez.

A fehéregyensúly is állítható manuálisan, sőt meg is mérethetjük a géppel a pillanatnyi színhőmérsékletet.

Nagyon hasznos szolgáltatás a képek hisztogramjának megjelenítése, illetve a túlexponált területek villogtatása, ami jelzi, hogy a képet újra el kell készíteni.

A gép 1,8 colos LCD-je több irányban elforgatható (már a G1-en is ilyen volt), ez nagyfokú rugalmasságot kölcsönöz a használat során. Tükrözésgátló bevonatának és jó fényerejének köszönhetően erős megvilágítás mellett is viszonylag jól látható.

CF foglalata Type II-es, vagyis kompatibilis a Microdrive-val.

A JPEG mellett RAW formátumban is tud rögzíteni. Utóbbiról azt kell tudni, hogy veszteségmentes tömörítést alkalmazó formátum, nagyjából negyedannyi helyet foglal, mint a TIFF, de csak a Canon szoftverén keresztül nyitható meg, amit természetesen mellékelnek a géphez.

A G2 jól adja vissza az apró részleteket (például a borosüveg nyakán megcsillanó napfényt vagy a CHIP-címlapon a keretezett részt), ami az optika és a CCD összehangolt munkájára utal. Kromatikus aberráció gyakorlatilag a képszéleken sem látható, a színek nagyon szépek, dinamikusak és legfőképpen élethűek.
A képzaj tekintetében már nem ennyire egyértelmű a helyzet – az átlagosnál árnyalatnyival erősebbnek tűnik a fotókon.

Említést érdemel még, hogy ehhez a fényképezőgéphez 32 Mbyte-os CF kártyát adnak, a manapság szokásos 16 Mbyte-ossal szemben. A PowerShot G2 ára áfa nélkül 261 000 Ft, garanciája 1 év időtartamú.

Olympus Camedia E-20P

Az Olympus legújabb tükörreflexes, profi felhasználóknak szánt gépe az E-20. Az általunk régebben tesztelt E-10 továbbfejlesztéseként hozták létre. Elődjéhez hasonlóan méretes markolattal kiegészítve érkezett, amely – amellett, hogy kényelmes fogást nyújt álló formátumú képek készítésekor – magában rejt egy 4200 mAh kapacitású lítiumakkumulátort is.

Az új Camedia objektívjének gyújtótávolsága 35 és 140 mm között állítható. Fontos megjegyezni, hogy az állítás itt teljesen manuális és fokozatmentes – a filmes SLR gépekhez

A tesztképek

Tájkép: ennél a felvételnél elsősorban a képek zajosságát vizsgáltuk, ez jól megfigyelhető az égen. Emellett a fa koronájánál vizsgáltuk a fotók részletességét, illetve a kromatikus aberráció

Zajos a kép?

mértékét (lilás szellemkép az ágak körül).

Virág: a színvisszaadás vizsgálatára alkalmas felvétel. A jobb alsó sarokban látható kék virág színe gondot szokott okozni – a vizsgált gépek kö-

Milyen a színvisszaadás?

zött is akadt, amelyik lilás árnyalattal ruházta fel. További buktató a gépek számára a vörös, narancs- és sárga színű apró részletek megkülönböztetése és pontos visszaadása.

Tesztösszeállítás: elsősorban a dinamika vizsgálatára készített kép. A közvetlen napfénnyel megvilágított fehér

A dinamika vizsgálatához

részek és a sötét borosüvegen látható apró részletek együttes megjelenítése komolyan megizzasztotta a vizsgázókat. Elég csak picit melléexponálni – és óhatatlanul elvesznek a részletek...

hasonlóan. Fényerő terén van ok a felvágásra, hiszen az f/2,0–f/2,4-es értékpár elismerésre méltó.

Az nem is kérdés, hogy lehet-e kézzel élességet állítani – igen, ráadásul nem gombokkal, hanem gyűrűvel.

A gép 4,9 Mpixeles (2560x1920) CCD-jének érdekes jellemvonása, hogy kétféle módban is használható. Váltottsoros (interlace-elt) módban a teljes felbontást használja a gép – viszont ekkor a legrövidebb záridő csak 1/640 s lehet, és kisebb tempóban készíthető sorozatfelvétel. Sorfolytonos (progresszív) módban kisebb a tényleges felbontás (nagyjából a képpontok felét használja a gép, de a kész fotók ugyanakkorák

Olympus Camedia E-20P

lesznek) – ellenben rövidebb záridők használhatók, és nagyobb a sorozatfelvétel sebessége. Sorfolytonos módban a legrövidebb expozíciós idő akár 1/18 000 s is lehet! A leghosszabb expozíció két percig is eltarthat – hosszú záridők esetén érdemes bekapcsolni a zajcsökkentő rendszert. A CCD érzékenysége alaphelyzetben ISO 80, de átállítható ISO 160, illetve ISO 320 értékűre.

Az E-20 ismer minden felvételi módot, amit elvárhatunk tőle – előre programozott módok (tájkép, sport stb.) viszont nincsenek benne, mert a képzett fotósok szeretnek mindent kontrollálni, nem igénylik ezeket. Fénymérési módból háromfélét választhat a fotós – a teljes képfelületet elemző ESP mellett a hagyományos középre súlyozott és a különleges esetekben alkalmazandó szpotmérés is rendelkezésére áll.

A fehéregyensúly állításánál nem az általánosan használt napfény, műfény stb. paraméterek, hanem a színhőmérséklet Kelvin-fokban megadott értékei közül kell választanunk.

Az átlagos felhasználónak ez fura lehet, de magára valamit is adó fotósnak tudnia kell ezeket...

A pontos beállításhoz a pillanatnyi színhőmérsékletet meg is mérethetjük a géppel.

A képeket 3 féle JPEG tömörítéssel menthetjük el, emellett használhatjuk a TIFF, illetve az Olympus saját RAW formátumát. Utóbbi helyigénye a TIFF-ének nagyjából 2/3-a, de a dekódolásához a mellékelt szoftver is szükséges. A képek tárolására egyaránt használható SmartMedia és CompactFlash kártya.

Az elkészített kép hisztogramját megtekinthetjük az LCD monitoron, így könnyen megítélhetjük az expozíció helyességét.

Az 1,8 colos színes LCD monitort függőlegesen elforgathatjuk, ami kényelmesebbé teszi a kezelését – bár nem ad akkora szabadságot, mint a korábban tárgyalt G2 monitora. Mindamellett az E-20 LCD-je is jól sikerült darab, erős fény mellett is használható.

Az E-20 kezelése könnyű. A fontos műveletek mindegyike külön gombot kapott a vázon, ennek köszönhetően nagyon ritkán kell babrálni a menüben – amely egyébként szintén jól kezelhető.

Képminőség tekintetében az E-20 teljesítette az előzetes elvárásokat.

A képek a nagy felbontásnak megfelelően mind a sötét, mind a világos részeken részletgazdagok.

A színek általában nagyon szépek, dinamikusak, bár a virágos képnél kicsit elcsúsztak. A képzaj átlagos, a képszéleken felfedezhető némi kromatikus aberráció (ennek az az oka, hogy a zoom a nagy átfogás mellett nagy fényerővel rendelkezik), ennek ellenére a képek összhatása nagyon jó. Érdemes megfigyelni például az almáknál a finom árnyalatok visszaadását. A Camedia E-20P pontos ára még nem ismert, várhatóan nettó 640 ezer Ft-ba fog kerülni, a garancia 1 év lesz.

Bot, kormány, váltás

Egyre több családban van számítógép kikapcsolódás, vagyis játék céljából. A nagy teljesítmény, ragyogó kép, nagy monitor sokat dob a játékélményen, amit megfelelő játékvezérlővel tovább fokozhatunk.

Nagy Zoltán

Kedvelt játéktípus a szimulátor, hiszen sokaknak elégíti ki olyan vágyait, amire a valós életben kevés esélyük van. Például Ferrari F50-nel száguldozhatnak vagy éppen X-szárnyúval üldözhetik a Tie vadászokat. A szimulátorok irányítására az őskorban még megfelelt a billentyűzet vagy a „digitális" joystick, de a játékok evolúciója hamar lehetővé tette kifinomult vezérlőeszközök használatát, olyannyira, hogy aki egyáltalán labdába akar rúgni mondjuk autóversenyben, annak elengedhetetlen legalább joystickot használni.

Van, aki szórakozásból játszik, és van, akit a legkomolyabban vett versenyszellem hajt. Aki elsősorban szórakozik, annak jogos igénye, hogy minél jobban bele tudja élni magát a játékba, az minél valószerűbbnek hasson. Az egyre igényesebb képi megvalósítások mellett a erővisszahatás (force feedback) is ezt az igényt próbálja kielégíteni. Az „erős" kormányokban egy vagy több motor van közvetlenül hozzákapcsolva az irányítóhoz – a kormánykerékhez vagy a botkormányhoz –, amely a játékban zajló eseményektől függően változó ellenállást fejt ki, és közvetíti a különböző hatásokat – útminőség, ütközés, lövés, találat stb. A visszaható eszközök mindegyike az Immerse Technologies által kifejlesztett technológiákat alkalmazza. Az Immerse profi ezen a területen, nemcsak szórakoztatóeszközökben, hanem például orvosi műszerekben és távvezérelt robotokban is felhasználják az erővisszahatást. Aki inkább az eredményekre hajt, annak ajánlatos nem „erős" kormányt választani, hiszen a visszahatás sok esetben nehezíti a játékok irányítását.

Tesztünkben a 2001. év joysticktermését vizsgáltuk, ezért néhány korábban megjelent, de még kapható típus nem szerepel benne. Érdemes cikkünket a 2000. decemberi számunkban megjelent előző teszttel együtt olvasni, hogy teljes képet kapjunk a piacról, hiszen az abban szerepelt vezérlőkből jó néhány ma is a játékosok kedvence.

Kormányok

A mezőny öt kormányából négy visszaható típus, aminek fölöttébb örülhetünk, főleg azzal együtt, hogy áruk a megfizethető kategóriába tartozik. A technológia terén már nincs lehetőség látványos fejlődésre, ezért a gyártók a külsőségekkel igyekeznek megnyerni a vásárlók tetszését. Ennek talán leghatásosabb módja, ha kiválasztanak egy sportmárkát, és annak kormányát utánozzák. Így tett a Logitech és a Thrustmaster.

A kormányok mindegyikéhez tartozik pedál, egyszerű vagy exkluzív kivitelben. A kormányok pedáljai lehetnek közös vagy önálló tengelyen – nem fizikai, hanem logikai értelemben. A közös tengely előnye, hogy egyetlen vezetékpáron lehet továbbítani a két pedál jelét – de a két pedál együttes nyomása semlegesíti egymást, vagyis ha mindkettőt tövig nyomjuk, az olyan, mintha egyiket sem nyomtuk volna le. Az önálló tengelyek előnye tehát, hogy logikailag is függetlenek egymástól, így például lehet a féken állva túráztatni a motort, hogy aztán a rajtjelre egyesbe váltsunk, és a féket felengedve kirobbanjunk. Erre a Microsoft legkisebb kormánya kivételével mindegyik alkalmas, vagyis a meghajtóprogramjuk beállítható szétválasztott módra is. Hogy mégsem ez az alapbeállításuk, annak az az oka, hogy igyekeznek kompatibilisek maradni a régebbi játékokkal is, amelyekben nem lehet külön tengelyre beállítani a gázt és a féket.

Logitech Momo Force

E kormány sportos küllemén látszik az erőteljes F1-es hatás. Nem egyszerű másolat: fejlesztése során szorosan együttműködtek az F1-es kormányokat tervező céggel. Az alumíniumagyat kis imbuszcsavarok fogják közre, ezek körül található 6 különböző színű nyomógomb. A gombok elhelyezése kissé szerencsétlen, ugyanis ha szabályosan fogjuk a kormányt, egyáltalán nem lehet őket elérni, legfeljebb a két felsőt.

Logitech Momo Force

A fémből készített nagy fülek viszont ragyogóan kezelhetők, jól hallhatóan kattannak, ha meghúzzuk őket. A kormánykereket kézzel varrott, nagyon kellemes tapintású bőrrel borították.

A pedálrész sem hétköznapi, elsősorban nagy mérete és bordázott alumíniumborítása miatt. A gumibetétes fém pedálfejek csuklós rögzítésűek, a talapzat pedig eléggé túlnyúlik ahhoz, hogy neki lehessen támasztani a falnak vagy valami bútordarabnak.

Microsoft SideWinder Force Feedback Wheel

Ez nem árt, mert a játék hevében könnyen elcsúszhat, hiába gumírozott az alja. Talán azért csúszkál, mert a két pedált nehéz egy pozícióból taposni, fel kell hozzá emelni a lábat.

E minden ízében exkluzív kormányt nem a hétköznapi játékosoknak szánták, hanem azoknak a fanatikusoknak, akik autóverseny-rajongók, és az extra kivitelért hajlandók megfizetni a felárat.

Herta ☎ 322-2232
RCE ☎ 309-4700
www.herta.hu
www.rce.hu
www.logitech.hu
www.thrustmaster.com
www.saitek.com
www.microsoft.com/hardware/sidewinder/default.asp?redir=false

Microsoft SideWinder Force Feedback Wheel

Kinézetre szinte teljesen megegyezik erőtlen testvérével, de attól eltérően kétoldalt gumírozott a markolata, és a közepén található *FORCE* gombbal bármikor ki lehet kapcsolni a visszahatást. A fülkapcsolók nem lógnak ki a megszokott módon, a kormány küllőjében rejtőznek, de jól elérhetők. A kormányagy két oldalán levő három-három nyomógomb is kézre esik, de vezetés hevében, főleg kanyarban könnyű őket eltéveszteni.
A kormánykeréknek az a része, amelyet a fejlesztői fogásra ajánlanak, gumírozott. Ezek egyébként a 9 és a 3 óra felé eső pozícióban találhatók, amitől minden gépjárműoktató sikítófrászt kapna.

A pedálzat megegyezik az erőtlen SideWinder kormányéval. A pedálok fejét fixen rögzítették, nem csuklósak, de ennek gyakorlati hátrányát nem érzékeltük. Az egyetlen probléma az, ha a pedálzat észrevétlenül elcsúszik a falig vagy egy bútordarabig, és ott felakadnak a pedálok, nem lehet őket tövig nyomni.

Microsoft SideWinder Precision Racing Wheel

A mezőny egyetlen nem erős kormánya – ettől függetlenül jól megállja a helyét. Nem remeg, ugrál vezetés közben – mintha luxusautó szervokormányát szorongatnánk.

Microsoft SideWinder Precision Racing Wheel

A csavaros-gyorsszorítós rögzítéssel gyorsan lehet le- és felszerelni. A kerék markolata körben műanyag, az ajánlott fogási helyen bordázott. Ez a hely egyébként 9 és 3 óránál van, ami nem a legszabályosabb pozíció. Az agy körül 3-3 gomb van, ezeket hüvelykujjal lehet elérni, bár verseny közben nem érdemes velük próbálkozni, könnyű összekeverni őket.

A kormánykerék mögötti két kapcsoló nem áll ki fülként, hanem belesimul a küllőbe, de kézre, pontosabban ujjhegyre állnak. A kereket rugó tartja középen, amelynek erejét jól eltalálták, könnyen lehet tőle vezetni. A pedálok egyszerű kivitelűek, de jól elérhetők, egy lábbal könnyen kezelhetők, nem akar mindenáron elcsúszni.

Saitek R440

Meglepően kicsi doboz rejti a kormányt. Ennek oka, hogy a pedálrész két darabból rakható össze, így kevesebb helyet foglal. Ugyanígy különálló darab a kormánykerék rögzítőkengyele is, amelyet egy mozdulattal lehet a helyére illeszteni. A kormány futurisztikus formájú, minden porcikája a sebességet idézi. A kormánykerék jobbára műanyag, de 2 és 10 óránál gumírozott betét teszi stabilabbá a fogást. A két nagy fülkapcsoló könnyedén elérhető ujjheggyel, további két-két gomb pedig a kormánykeréken található, egy-egy kis bütykön, amelyek a kormány ívéből befelé állnak ki. Ezeket a gombokat is jól el lehet érni – talán túlságosan is, játék hevében könnyű véletlenül megnyomni őket. A bütykökön egyébként jól megtámasztható a kormányt fogó hüvelykujj. A felülről lógatott pedálok elhelyezése szokatlan, talán kissé magasan vannak, de ez nem vészes. Nem előrefelé, hanem lefelé kell őket taposni, így nem akar mindenáron elmászni az egész szerkezet, és az sem okoz gondot, ha nekitámasztjuk a falnak.

Saitek R440 Force Feedback Wheel

A kormány bekapcsolt állapotát a kerék közepén kéken világító nagy *Saitek* logó jelzi, ha pedig a drivert is aktiváltuk, akkor az erőmotor működését jelző sejtelmes fény szűrődik ki a ház réseiből.
Az alap meghajtóprogramon kívül szerkesztőprogrammal is be lehet programozni a gombokat. Ez főleg azokban a játékokban hasznos, ahol külön nem lehet módosítani a kezelést.
A pedálok lehetnek közös vagy önálló tengelyen. Karcsú felépítése ellenére a kormányban van erő, mind a vibrálást, mind a vadabb hatásokat jól tudja közvetíteni.

Thrustmaster Force Feedback Racing Wheel

A játékvezérlők körében komoly hírnevet szerzett Thrustmaster erős kormánya egy Ferrari replika, amit a kormánykerék közepén díszelgő ágaskodó paripa is

Szeretne egy okos számítógépet?

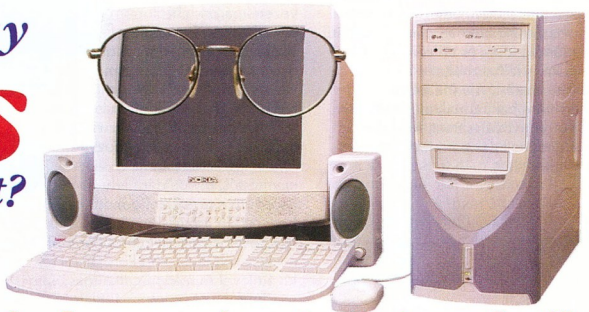

QWERTY COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

minden, ami számítástechnika
Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház

Műszaki adatok

Kormányok

Gyártó, típus	Logitech Momo Force	Microsoft SideWinder Force Feedback Wheel	Microsoft SideWinder Precision Racing Wheel	Saitek R440 Force Feedback Wheel	Thrustmaster Force Feedback Racing Wheel
Forgalmazó	Logitech viszonteladók	Microsoft viszonteladók	Microsoft viszonteladók	Herta	RCE
Ár (bruttó)	58 000 Ft*	36 130 Ft	16 420 Ft	29 900 Ft	34 875 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	2 év
Visszahatás	●	●	○	●	●
Fülkapcsoló	2	2	2	2	2
Hatkapcsoló	○	○	○	○	●
Gombok száma	6	6	6	4	2 + 4 egyben + váltó
Programozó szoftver	●	●	○	●	●
Csatoló	USB	USB	USB	USB	USB
Pedálok	●	●	●	●	●
Rögzítés	csavaros	csavar + gyorsszorító	csavar + gyorsszorító	csavaros	csavar + gyorsszorító + tapadókorong
Extrák	F1 replika, bőr kormányhuzat	○	○	○	Ferrari replika

**: ajánlott végfelhasználói ár ●: van ○: nincs*

Műszaki adatok

Joystickok

Gyártó, típus	Logitech WingMan Attack 2	Microsoft SideWinder	Microsoft SideWinder Force Feedback 2	Saitek Cyborg 3D Force	Saitek ST330 Rumble Force	Thrustmaster Afterburner II	Thrustmaster Fox 2 Pro
Forgalmazó	Logitech viszonteladók	Microsoft viszonteladók	Microsoft viszonteladók	Herta	Herta	RCE	RCE
Ár (bruttó)	5800 Ft*	7000 Ft*	nincs fellelhető ár	23 500 Ft	9750 Ft	13 125 Ft	11 500 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	2 év	2 év
Gombok a boton	4	4	4	5	4	4	4
Hatkapcsoló	●	○	●	●	○	●	●
Gombok a talpon	2	4	4	4	○	4 (a tolóerőkaron)	3
Tolóerő	csúszka	füles potméter	tekerő	tekerő	tekerő	kar	csúszka
Oldalkormány	○	○	markolat elforgatása	markolat elforgatása	○	markolat elforgatása vagy gombok a tolóerőkaron	markolat elforgatása
Csatlakozó	USB	USB	USB	USB	USB	USB	gameport + USB adapter
Rugóerő állítható	○	○	○	○	○	●	●
Visszahatás	○	○	●	●	vibrálás	○	○
Extrák	○	○	○	○	○	HOTAS rendszer, szétválasztható a botkormány és a tolóerőkar	fedéllel takart gomb

**: ajánlott végfelhasználói ár [+]: igen, van [-]: nem, nincs*

Műszaki adatok

Gamepadek

Gyártó, típus	Logitech WingMan Action Pad	Logitech WingMan Rumblepad	Microsoft SideWinder Plug & Play	Thrustmaster Firestorm Digital 2	Thrustmaster Firestorm Dual Power
Forgalmazó	Logitech viszonteladók	Logitech viszonteladók	Microsoft viszonteladók	RCE	RCE
Ár (bruttó)	6800 Ft*	12 300 Ft*	5341 Ft	8421 Ft	7275 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	2 év	2 év
Irányítók száma	1 digitális, 1 analóg	1 digitális, 2 analóg	1 digitális	1 digitális	1 digitális, 2 analóg
Gombok száma	9	9	6	12	12
Visszahatás	○	●	○	○	●
Csatlakozó	USB	USB	USB	USB	USB
Extrák	analóg tolóerő-szabályozó, üzemmódváltó	analóg tolóerő, üzemmódváltó, visszahatás kikapcsolása	átlátszó kivitel	○	○

**: ajánlott végfelhasználói ár ●: van ○: nincs*

jelez. Jellegzetessége a különálló váltókar, amellyel félautomata módon lehet a sebességet váltani, előretolva vagy hátrahúzva a kart. A váltást hangos kattanás jelzi, ami némileg rontja az illúziót, de ezt a zajt remélhetőleg elnyomja a motorhang :).
A kormánykerék teljes kerületén gumibevonatot kapott, ezáltal stabil a fogása. A kerék középső részén két önálló nyomógomb és két hatkapcsoló van, ebből a bal oldali az igazi, a jobb oldali négy gomb feladatát egyesíti a négy iránynak megfelelően. Kár, hogy a teljes középrész műanyag – így is jól néz ki, de mégiscsak fémből lett volna az igazi. Ugyanez vonatkozik az agy körüli imbuszcsavar-utánzatokra.

A kormánykerék mögött itt is megtalálhatók a nagy fülkapcsolók, amelyek ketté vannak osztva. Az alsó rész úgy viselkedik, mintha önálló kapcsoló lenne, de semmilyen feladata nincs.

A pedálok viszonylag keskeny talpon kaptak helyet, így aki két lábbal szokott dolgozni, annak

Thrustmaster Force Feedback Racing Wheel

igencsak össze kell zárnia a térdeit. Egy lábbal viszont kényelmesen, a láb felemelése nélkül lehet pedálozni, nem fog elcsúszni a talp. A pedálok feje széles és csuklós, hogy mindig a megfelelő szögben álljon.

Botkormányok

Tavalyi tesztünk óta nem történt forradalmi áttörés a botkormányok piacán. Ami mégis észrevehető, az az „erős" botok méretének és tömegének csökkenése. A motorok, illetve a mechanika annyit csiszolódott, hogy ma már egy visszaható kormánynak egyáltalán nem kell nagyobbnak lennie erőtlen társainál. A gyártók közötti verseny pedig egyre-másra szüli a jobbnál jobb, mindennel felszerelt botokat. Az mindegyikről elmondható, hogy pontos, remegésmentes irányítást biztosítanak, már nyoma sincs a régi joystickok kontakthibás potmétereinek.

Logitech WingMan Attack 2

Logitech WingMan Attack 2

A Logitech egyik legkisebb botkormánya. A széles kéztámasszal ellátott műanyag, bevonat nélküli markolat nem forgatható, és a rugóerő sem állítható. A boton levő 4 gomb közül kettő a hüvelykujj alá illik, egyiket a felső, másikat az alsó ujjperccel lehet megnyomni. Kis gyakorlással ez könnyen elsajátítható. A széles talp stabilitást ad. Ha a bal kezünket is ráhelyezzük, még stabilabb lesz – ráadásul pont az ujjaink alá kerül a talpon levő két gomb, a tolóerő-szabályzót pedig hüvelykujjal lehet kezelni. Telepítése egyszerű, külön driver nem is kell hozzá.

Microsoft SideWinder Force Feedback 2

A SideWinder Force Feedback megjelenésekor az egyik úttörő volt az erős botkormányok piacán. Annak klasszikus kialakítását követi utódja is, csak a formája tér el némileg. A 4 gomb mellett hatkapcsoló is van rajta, markolata pedig elforgatható oldalkormányzáshoz. A tolóerő-szabályzást füllel ellátott tekerős potméterrel oldották meg, előtte, kézreállóan sorakoznak a talpon levő gombok.

Elődjéhez hasonlóan ezen a boton is megtalálható az a kis

Microsoft SideWinder Force Feedback 2

érzékelő, amely azt figyeli, fogja-e valaki. Ha nem, akkor automatikusan lekapcsolja az erőt a botról, nem rázza feleslegesen. A mezőny tagjai közül ennek a legmasszívabb a talpa, a legizgalmasabb akciók közepette is stabilan asztalon tartja a botkormányt. Stabilitását annak is köszönheti, hogy ez az egyetlen típus, amely magába rejtette a tápegységet, így egy mezei hálózati kábel elég a tápellátásához.

Saitek Cyborg 3D Force

Ez már igaziból tud erősködni. Teljesen szimmetrikus, így mindkét kézzel gond nélkül kezelhető. A boton öt gomb és egy hatkapcsoló, a talpon további négy gomb van. A szimmetrikus felépítés hátránya, hogy a talpon levő négy gomb közül kettőt csak körülményesen lehet elérni, nem esik kézre. A tolóerő-szabályozót mindkét oldalon nagy karral látták el. Az elsütőbillentyű a

Saitek Cyborg 3D Force

vadászgépeket utánozza, az elforgatható markolat gumírozott, a kéztámasz széles.

A Saitek „erős" joystickjainak jellemzője a kék fénnyel világító logó – ez itt is megtalálható. A hatkapcsoló körüli kék plexiudvar pedig az erőmotor működésével összhangban világít.

A joystickot a Smart Technology Programming Software-rel lehet az adott játékhoz igazítani. Ez gyakorlatilag az Explorer bővítése, külön csomópontként mutatja az egyes játékokhoz létrehozott profilokat. A joystick kezelőszerveit egy minden irányban elforgatható 3D-s ábrán lehet kiválasztani. Egy-egy gombhoz összetett műveletek is rendelhetők.

Saitek ST330 Rumble Force Stick

A Saitek egyik legkisebb botkormánya egyszerűnek tűnő

DVD.master - DVC-II amerikai-német analóg és digitális videoszerkesztő és DVD készítő rendszerek Hollywood DV Bridge

Real time hw. MPEG tömörítés
Analóg bemenet MPEG1, MPEG2, DVD konverzió
Movie Star
DVD It !

Dazzle FAST 69.800,-

SONY Panasonic Canon
videokamerák akciós áron !!! DV

D8-as SONY kamerák tuningolása, analóg és digitális bemenetének szoftveres engedélyezése

Analóg → DV, DV → analóg konvertálás és capture
Mac-en, PC-n
Main Actor és Videowave 4

69.800,-

(Az árak nem tartalmazzák az ÁFA-t. Minden termékhez 12 hónap teljes garancia, valamint teljeskörű műszaki támogatás tartozik)
www.dazzle-europe.de - www.dazzle.hu - www.atcomp.hu - mail@atcomp.hu - 1107 Bp. Ceglédi út 1-3. I. em. 115-116. (1)4313-415, 445
ATCOMP

darab: bot, négy gomb és tolóerő-szabályozó. Teljesen szimmetrikus, így jobb és bal kézzel egyaránt kezelhető. A fő tűzgomb a régi vadászgépeken

Saitek ST330 Rumble Force

alkalmazott elsütőbillentyűre hasonlít, amelyet tüzelés előtt le kellett hajtani. Ezt ugyan nem lehet hajtogatni, de ugyanúgy kiáll a botból.

A termék nevében a „rumble" szó utal arra, hogy ez nem közönséges botkormány. Inkább félerősnek lehet nevezni, mert nem igazi erőmotorok, hanem a rumble padokban megismert rázómotor található benne – azaz a bot remegést, rázkódást tud közvetíteni a használójának, például jól visszaadja légicsata közben a gépágyú tüzelését, vagy ha találatot kap a gép, illetve ha autóversenynél lefut az autó az útról. Komoly kormányerőket azonban nem tud közvetíteni. A botot jól látható tekercsrugó tartja középen, ennek erejét nem lehet szabályozni, de elég gyenge ahhoz, hogy gyerekek is szívesen játsszanak vele. Könnyedén, precízen lehet vele irányítani.

Thrustmaster Afterburner II

Az „Utánégető II" igazi HOTAS rendszer. A széles kéztámasszal ellátott boton négy nyomógomb, meg egy hatkapcsoló van. Az alapzathoz gumiharanggal kapcsolódik, hogy megakadályozza a mechanika szennyeződését. A markolat elforgatható oldalkormányzási feladatoknál. A bot, vagyis a középen tartó rugó erejét a talp alján levő csavarral szabályozhatjuk.

A tolóerő-szabályzót két imbuszcsavar feloldása után leválaszthatjuk kényelmesebb távolságra

Thrustmaster Afterburner II

helyezéséhez. A szükséges imbuszkulcs a joystick alján van elrejtve, hogy mindig kéznél legyen. Szétválasztás után a gázkar talapzatába rejtett kábellel lehet összekötni a szabályzót a botkormánnyal.

A gázkaron négy gomb van, egy elöl, három hátul. A markolat felületének túlnyomó része érdes tapintású. A két végállásban finom kattanással rögzül a kar, így biztosítja az alapjáratot, illetve az utánégető üzemmódot. A bot markolatának elforgatását ki lehet váltani a gázkar elején levő kétoldalas billentyűvel – sokkal könnyebb kezelni, mint a botot elforgatni.

A telepítés egyszerű, az USB csatlakoztatása után be kell tenni a driverlemezt, a többi megy magától. A ThrustMapper nevű segédprogrammal minden egyes játékhoz fel lehet programozni a gombokat, bár erre már ritkán van szükség, mert a legtöbb játékban szabadon definiálhatók a gombok.

Thrustmaster Fox 2 Pro

Fémet utánzó ezüstös színű botkormány, 7 gombbal, hatkapcsolóval, tolóerő-szabályzóval. Utóbbi tolópotméter, szokatlan módon nem hosszirányban, hanem kissé ferdén elhelyezve. Ha jobb kezünket rátesszük a joystickra, az ujjaink a három kiegészítő gombon

Thrustmaster Firestorm Dual Power

nyugszanak, míg hüvelykujjunkkal tökéletesen kezelhető a potméter (majdnem HOTAS). A boton, amelynek markolata elforgatható (oldalkormányzás), széles kéztámasz található. A négy gomb egyike felhajtható fekete-sárga fedél alatt rejtőzik, ez katonai jelleget kölcsönöz az egész szerkezetnek. Kár, hogy ez a fedél műanyagból van, vigyázni kell rá, nehogy idő előtt letörjön.

A botkormány rugójának erejét a talpon lehet állítani. A széles talp stabilitást ad, amit növel a bal kéz letámasztása, így pontosan lehet vele irányítani a legélesebb helyzetekben is.

Microsoft SideWinder

A Microsoft joystickínálatának alaptípusa. Egyszerű felépítésű, jól kezelhető. A minimálisan szükséges kezelőszervek vannak rajta, 8 nyomógomb meg egy tolóerő-szabályozó. Utóbbi hátul kapott helyet – erősen emlékeztet egy farkincára, emellett nem igazán esik kézre, mert messze van a talpon levő négy gombtól. Hatkapcsoló nincs a boton, oldalkormányozni sem lehet vele. A hiányosságokat leszámítva nem lehet rá panasz,

Microsoft SideWinder

Kislexikon

Hatkapcsoló: elnevezését onnan kapta, hogy a kapcsoló feje leginkább sipkára (hat) hasonlít. A PC-s botkormányok világában a hatkapcsoló külön logikai kezelőelemnek számít, amellyel nyolcféle irányt lehet meghatározni, leggyakrabban a játékos nézőpontját szokták vele módosítani. Előfordul, hogy a kapcsoló feje bástyára hasonlít, ekkor castle kapcsolónak is nevezik – de a feladata ugyanaz.

HOTAS: Hands On Throttle And Switch. A modern vadászgépek irányításához sokféle műszer és kapcsoló egyidejű figyelése, kezelése szükséges. Hogy ezt megkönnyítsék, a repülőgép-tervezők számos kapcsolót helyeztek el a gázkaron és a botkormányon, így repülés közben a legfontosabb műveletekhez (például fegyverzetváltás, lokátor üzemmód váltása stb.) nem kell elengedni a két legfontosabb kezelőszervet. Ezt a megoldást átültették a játékvezérlőkbe is.

28000.-Ft+Áfa
Német Minőség

SPYPEN XION,CLEO,MEMO
Digitális Fényképezőgépek 3 in 1
8MB RAM.LCD kijelző,USB port
Normal,Macro 10-15cm
Üveg optika.25-100.000 lux
640X480,352x288/max107kép
1280x960 Interpolált felbontás
MGI PhotoSuiteIII
MGI PhotoVista/AVI creator
PhotoBank/Netmeeting
ARCSOFT 4x teljes verzió

PRIME FILM 1800/USA
Negatív és Diafilm Scanner
Tekercs v.keretezett filmekhez
1800X1800dpi/ 4.2Mpixel.
58000.-Ft+Áfa

WAYJET MPEG TV TUNER/FM Rádió
Realtime MPEG1-MPEG2
AV,SVHS Videó Digitalizálás
21600.-Ft+Áfa

FIREWIRE IEEE1394 DV PCI és PCMCIA
Digitális Videószerkesztő rendszerek
10800 és 14800.-Ft+Áfa

East Computer Kft 1107 Bp.Ceglédi u 1-3 Fszt.12 T:431-3439, 30/944-6650 www.digital-world.hu, www.spypen.hu

a formás markolat fogása kényelmes, precízen lehet vele irányítani.

Gamepadek

Kicsit mostoha sorsúak a PC-s gamepadek, pedig számos játékot ezekkel lehet a legsikeresebben irányítani – tipikusan azokat, amelyeknél nincs szükség pontos célzásra, de fontos a gyors lefolyású akció. Ennek megfelelően a klasszikus gamepaden egy digitális iránygomb és hat másik gomb található. Ezt a minimumot a legtöbb típus jócskán túlteljesíti, ma már tíz ujjunkra akár 12 rafináltan elhelyezett nyomógomb is jut – csak győzzük megtanulni, melyik játékban mire kell használni az egyes gombokat.

Úgy néz ki, nem jött be a gyártóknál a döntésérzékenység, tavalyi tesztünkhöz képest idén nem találkoztunk ilyen típussal. Ehelyett analóg mini joystickkal próbálják kielégíteni a finom irányítási feladatokat. Egyre jobban terjed a visszahatás is, ami először talán pajzán gondolatokat ébreszt a felhasználóban, de ha beleéli magát a játékba, hamar megfeledkezik erről, legfeljebb elzsibbad a keze a folyamatos vibrálástól.

Thrustmaster Firestorm Digital 2

A játékvezérlők nagy öregje a klasszikus formát kedveli. A digitális iránygomb és a hat alapgomb mellett négy gomb található elöl és további kettő az iránygomb mellett. A stabil fogást segíti a két markolatán kialakított ujjtámasz. Teljesen digitális, így leginkább olyan játékokhoz alkalmas, ahol nincs szükség finom irányításra. Kiváló platformjátékokhoz, bunyózni stb.

Thurstmaster Firestorm Digital 2

Thrustmaster Firestorm Dual Power

Minden jóval felszerelt gamepad. A digitális irányító mellett két joystick is van rajta, gombok kerültek az alsó ujjtámaszokra, az elejére meg persze a szokásos helyekre – összesen 12 gombja van. Ráadásként a joystickok lenyomása is egy-egy gombnak számít. Markolatát finoman gumírozták, stabil fogású. A joystickok rövid karjuk miatt nagyon érzékenyek, de némi gyakorlással megszokható a kezelésük.

Jogosan mondhatjuk róla, hogy vele van az erő – két motor is van benne, ennek ellenére nem kell hozzá külön tápegység, mert elég az USB által szolgáltatott áram. Az erőhatások is a játéknak megfelelően lépnek fel, követve az ott zajló eseményeket. Érdemes kicsit játszani a beállításokkal, például autóversenynél nem árt levenni a motoreffektusok teljesítményét, különben néhány perc után kellemes zsibbadás uralkodik el a kezünkön.

Használatához nem kell külön driver, de az egyes gombokat programozhatjuk a hozzá mellékelt CD-n levő ThrustMapper programmal.

Thrustmaster Fox 2 Pro

Logitech WingMan Action Pad

Klasszikus felállás némi extrával körítve. A digitális iránygomb mellett van egy pici analóg joystick, sőt egy tolóerő-szabályozó is a jobb mutatóujj alatt. Üzemmódváltó is található rajta, amellyel a szimulátor- és az akciómód között lehet váltani. Szimulátormódban a joystickkal irányítunk, a digitális iránygombbal pedig a nézőpontot válthatjuk. Akciómódban pont fordítva működnek.

A mellékelt CD-n levő WingMan Profiler programmal újraprogramozhatjuk a gombokat, ha ezt a játékon belül nem lehet megtenni.

Logitech WingMan Action Pad

Logitech WingMan Rumblepad

„Shake, rattle & roll", ez nem egy klasszikus rock and roll dal refrénje, hanem a Logitech rázós gamepadjének szlogenje. A klasszikus felépítés (digitális iránygomb, hat nyomógomb) mellett van két gomb a mutatóujjak alatt, két analóg joystick és egy tolóerő-szabályozó. A digitális iránypad és az alatta levő joystick viselkedését az üzemmódkapcsoló szabályozza, a szimulátor és az akciómód között váltva.

A rázkódást két vibramotor biztosítja, nemcsak úgy a vakvilágba, hanem a játékban zajló eseményeknek megfelelően. Ha játék közben zavaróvá válik a rezgés, külön gombbal kikapcsolhatjuk.

A visszahatáshoz nem kell külön tápegység.

Logitech WingMan Rumblepad

Microsoft SideWinder Plug & Play Game Pad

A nagy cég kis gamepadje megfelel a nevének, semmi mást nem kell vele csinálni, csak bedugni és játszani. A vezérlő minimális kiépítésű – digitális iránykapcsoló, hat gomb, ebből kettő alul bújt meg. Az iránygombot kissé befelé fordították, így pont a hüvelykujj alá esik. Ez a gamepad jó példa arra, miként lehet egyszerűen, minden sallang nélkül jót csinálni.

Mivel játsszak?

Az értékelésnél elsősorban a nyújtott szolgáltatásokat és – ehhez mérve – az árakat vettük figyelembe.

Idén a botkormányok közül a Thrustmaster Afterburner II tűnt a legjobbnak, számos szolgáltatása és a HOTAS kialakítás miatt kapott CHIP-TIPP-et. A Saitek Cyborg 3D Force érdemelte ki vásárlási ajánlatunkat, jól közvetíti az erőhatásokat.

A kormányok közül a Saitek R440 Force Feedback Wheel a nyerő, karcsú, mégis masszív felépítésének, valamint erőteljes visszahatásainak köszönhetően. A Thrustmaster Force Feedback Racing Wheel szintén jó választás, már csak a külön váltója miatt is, de a paraméterei is kiválóak. A megszállottak pedig kezdhetnek gyűjteni a Logitech Momo Force-ra.

Microsoft SideWinder Plug & Play

A konzolvezérlők közül is Thrustmaster lett a legjobb, mégpedig a Firestorm Dual Power rengeteg, mégis kézbe illő gombjával – az sem szolgált hátrányára, hogy két erőmotorja kellemesen masszírozza a megfáradt kézízületeket :).

FLATRON®

LG

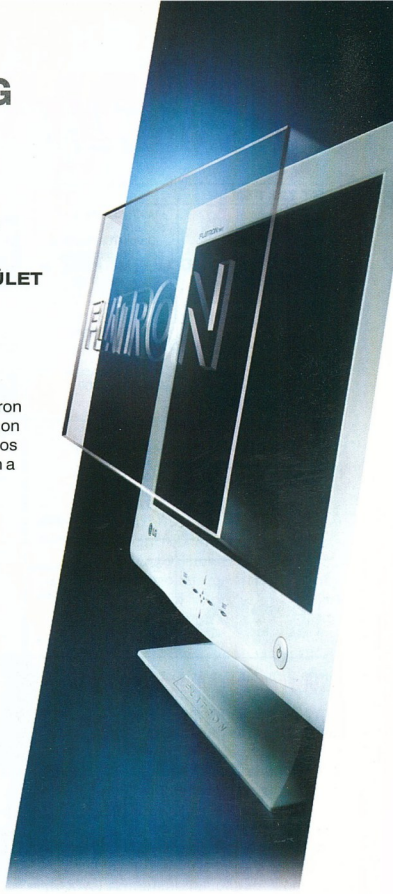

MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET ALAPÍTVA 1911

A 795 FT típusú monitort a Magyar Optikus Ipartestület tesztelte, a célvizsgálat kiváló eredményeként a monitor kiérdemelte a **"MAGYAR OPTIKUS IPARTESTÜLET ajánlásával"** címet.

A Flatron monitor elismerései

A 2001. év Legjobb terméke kategóriának győztese a 17"-os LG 795 FT, Flatron monitor, amely címet a Computer Panoráma ítélte oda. A monitor Magyarországon másik nagy elismerése az I. helyezés, amelyet a Compfair szakkiállításon a 15-17"-os monitorok kategóriában kapott 1999-ben. A PC Format 1999. novemberi számában a Flatron monitor több konfigurációban is aranyérmet nyert.

A Flatron monitor

A Flatron egy igazán sík monitor mind a belső panelt, mind a külső felületet tekintve. Alacsony fény-visszaverődési ráta jellemzi, valamint csökkentett a szem kimerülésének lehetősége, azok számára, akik hosszú időtartamig kénytelenek számítógépük és monitoruk előtt ülni. Többek között a fenti jellemzők miatt vált igen népszerűvé az LG Flatron monitor a közbeszerzési tendereken. Ezek elbírálásánál már jelentős hangsúlyt kapott a maximálisan 6 órás munkaidő, amelyet a Flatron monitor előtt biztonságosan és kifáradás nélkül tölthetnek el a felhasználók. A Flatron monitor belső érzékelője automatikusan észleli a környezet mágneses erőterében történő változásokat, tehát a monitor automatikusan optimális minőségű képet ad, képernyő-korrekció nélkül. Mindemellett TCO'99 tanúsítvánnyal rendelkezik, és környezetvédelmi szempontból ember- és felhasználóbarát, szigorúan szabályozza és a legalacsonyabb értékre csökkenti a veszélyes elektromágneses hullámokat.

Kiváló jellemvonásainak köszönhetően sikeresen növekedett a piaci részesedés. Az LG Flatron monitor a világpiacon elért népszerűségét az LG forradalmian új technológiájának köszönheti, amely biztosítja a sík képfelületet, mind a külső mind a belső panel tekintetében. Az LG Electronics sík Flatron monitora egy csúcstechnológiájú monitor, amely a világon az egyik legjobb felbontást és minimális fényvisszaverődést nyújtja.

Minősítések

Az LG valóban sík monitorja, a Flatron a monitoriparban az első, amely megkapta az **EU Eco** minősítést, a környezetbarát termékek jelét. Ez a megjelölés 18 európai ország által elismert. A minősítés segíteni fog, hogy az LG Electronics Flatronja megerősítse image-ét mint "zöld" monitor az európai sík monitorok piacán. Ez versenyterületet fog biztosítani a piacon, ahol a "zöld áruk" – környezetbarát termékek – előnyben részesülnek.

Az EU Eco minősítés Európa hivatalos jelzése a zöld árukra, amelyet 18 európai országban használnak közösen. Habár jelenleg, az EU Eco címke csatolása nem szükséges, az európai országok azon dolgoznak, hogy kötelező legyen a jelzés feltüntetése.

A Flatron megszerezte a **TCO '99** svéd szabvány minősítést, a káros elektromágneses tér megfelelő minimalizálásáért. Az LG Electronics úton van a **"Norvég Hattyú"**, a zöld termékek szimbóluma – amit 5 európai országban használnak – és a **"Kék Angyal"** jel megszerzéséhez, amely a Németországban használt zöld termékek szimbóluma.

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!

ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

KT 133 FSX

VIA KT133 chipset
Socket A
(Duron/Thunderbird)
266 MHz alapórajel
AC'97 32-bit Sound
UDMA 33/66/100
4x AGP

PLE 133

ALL-IN-ONE

VIA PLE133 chipset
S370/FC-PGA
Tualantin CPU
66/133 Mhz, 2x AGP
AC'97 32-bit Sound
Integrált AGP VGA
ATA 100

694X

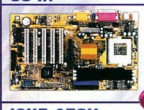

VIA 694x chipset
S370/FC-PGA
66/150 Mhz
AC'97 32-bit Sound
ATA 100, 4x AGP

I815 EP

Intel 815EP chipset
S370/FC-PGA
66/150 Mhz
AC'97 32-bit Sound
ATA 100, 4x AGP

SIS 630 ATX

ALL-IN-ONE

SIS 630 chipset
S370/FC-PGA
66/150 Mhz
Integrált VGA 64MB-ig
Integrált 3D Sound
Integrált modem

I845 NFSX

Intel 845 chipset
Socket 478
(Pentium 4 - Northwood)
400 Mhz alapórajel
AC'97 32-bit Sound
4x AGP, ATA 100

BELSŐ MODEM

Motorola chipset
PCI interface
56000 bps átvitel
Plug & Play
Full duplex
V.90 Data funk./K56flex

KÜLSŐ MODEM

56000 bps átvitel
V.90 / K56flex
Voice funkció
RS232 port
Full duplex

KOB TCF 4C 1500

Socket 423pins
P4 CPU 1.5GHz-ig
Kétoldali dupla hűtés
Dupla lapát, külön táp
12V/0.28 A, 5000 RPM,
Ball Bearing, alacsony
zajszint

TÁPEGYSÉG

250W/300W teljesítmény
115V/230V feszültség
AMD/P3/P4 támogatás,
Leégés védelem,
Rövidzár védelem
Pentium 4-es
rendszerekhez is

KOB-01 HÁZ

250W v. 300 W-os táppal,
AMD/P3/P4 támogatás,
3x5,25 és 2x3,5
Leégés védelem,
Rövidzár védelem
Pentium 4-es
rendszerekhez is

Mercury Magyarország Kft. 1141 Budapest, Miskolci út 51.

Tel.: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909 E-mail: mercury.info@ahol.com

Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658
Case Hungary Kft. 1135 Bp., Tahi út 69. Tel.: 450-2930
CHS Hungary Kft. 1139 Bp., Váci út 117-119. Tel.: 451-3549
Expert Computer Kft. 1139 Bp., Pannónia u. 33. Tel.: 320-3310
HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-5847
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanova tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kővár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramiris Rubin Rt. 1134 Bp., Klapka u. 9. Tel.: 412-4300
Sowath Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Szív Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

Intel Pentium 4 processzorral szerelt

DTK Pentium 4 számítógép család

DTK APRI 6523

- Intel 850 chipkészlet
- 400MHz busz frekvencia
- 6 PCI slot, ATA-100 HDD vezérlő
- Integrált hangrendszer
- 4 RIMM foglalat, 2GB-ig.

Speciális funkciók:

- D-LED™, Fuzzy Logic 3™
- Live BIOS™, USB PC2PC™

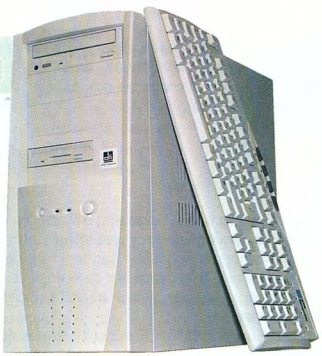

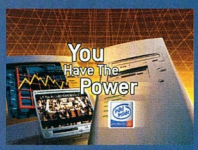

Válassza ön is otthonába vagy irodai munkára a DTK APRI család számítógépeit, melyeket 2+2 év garanciával, akár részletfizetéssel is megvásárolhat...

Állítsa össze saját elképzelései szerint a kívánságainak megfelelő számítógépet. Látogasson el web oldalunkra és próbálja ki az on-line ajánlat és megrendelés szolgáltatást.

www.komel.com

„Tartson lépést a jelennel!"

KOMEL Kft. DTK Computer Disztribúció, 1118 Budapest, Csiki-hegyek utca 14.
E-mail: komel@komel.com, Telefon/Fax: 246-8411, 246-2734, 246-2230

dtk® Computer Márkabolt

Hö-hö-hö, cool!

Habár a processzorgyártók egyre fejlettebb gyártástechnológiát alkalmaznak CPU-ik előállításához, azok nyers teljesítményük miatt sokszor mégis hőerőműnek bizonyulnak a mindennapi használat során. Ennek megfelelően robusztus hűtési megoldásokra van szükség, amelyekből most egy tucatot néztünk meg közelebbről.

Rixer György

Amikor általános konfiguráció kerül összerakásra, akkor általában kis hangsúlyt kap az, milyen márkájú és kivitelű hűtési megoldás kerül a processzor(mag)ra. Sok esetben – például ha készen vesszük gépünket – nem is tudjuk, mi hűti a CPU-t. Saját rossz tapasztalatomból kiindulva mindenkit arra bátorítok – már ha ért valamennyire a számítógépek szereléséhez –, hogy ilyen konfiguráció vásárlása után bizony nyissa ki a gépet (garanciavesztés bejátszhat!), ellenőrizze, hogy helyén van-e a hűtő, és megfelel-e a processzorhoz. Néha ugyanis maguk a cégek is nagyon lazán kezelik ezt a kérdést, nekünk okozva ezzel kárt. Ember legyen ugyanis a talpán, aki kiégett processzormagot becseréltet garanciálisan – pláne ismerve az itthon uralkodó viszonyokat a garanciaérvényesítés terén.

A fentiek fényében tehát egy gép összerakásakor mindenképpen a processzor tulajdonságait figyelembe véve válasszunk hűtőt. Amint azt majd látni fogják olvasóink, a márkás, jó teljesítményű hűtő nem feltétlenül jelent a névtelen, gyenge teljesítményű társaihoz képest sokkal drágább hűtőt.

- Distributed Net kliens: www.distributed.net/download/clients.html
- Motherboard Monitor 5.1.0.1 – információ az alaplapunkról: http://mbm.livewiredev.com/download5.htm
- CPUCool 7.0.3 – szoftveres processzorhűtő alkalmazás (durva terhelésnél nem ér semmit): www.podien.onlinehome.de/CPUCOOL9.ZIP
- WCPUID V3 – információk a CPU-nkról és az alaplapi chipkészletről: http://hp.vector.co.jp/authors/VA002374/src/download.htm

(A tuningspecialistáknak persze mindez valószínűleg nem újdonság.)

Az alábbi teszttel főként a DIY (Do It Yourself – csináld magad) felhasználóknak kívánunk segítséget nyújtani. A hűtési megoldások kategóriájában maradtunk a levegős hűtőknél, hiszen ezek a legelterjedtebbek, a leginkább megfizethetőek, illetve a gép többi alkatrésze szempontjából a legbiztonságosabbak (kivéve talán magát a CPU-t...). Így sem vizes, sem nitrós, sem más extrém jegelőket nem vizsgáltunk (persze ezek begyűjtése sem lett volna egyszerű).

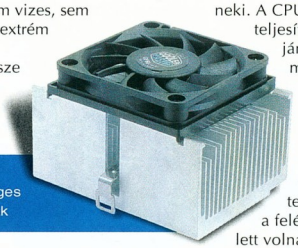

Cooler Master EP5-6I11: tömeges eladásra szánták

A tesztünkben szereplő összes hűtő „duál" kialakítású, azaz Socket 370-es és Socket 462-es foglalatú procival is lehet használni. Erősen megalapozott „sejtésünk" szerint az itthon értékesített asztali PC-kben egyelőre leginkább ezt a kétfajta foglalatos megoldást preferálják – a Socket 462 előtt amúgy még óriási lehetőségek állnak az AMD Athlon XP processzorcsaládjának megjelenése miatt.

A teszt körülményei

Minden hűtőt azonos körülmények között, ám házból kiépítve, egy normál tesztágyban néztünk meg: doboz, rajta antisztatikus zacsi, azon hanyatt lökve egy alaplap a beletűzdelt alkatrészekkel. Házba beépítve más eredményeket kaptunk volna, ám az azonos környezet mindenképpen objektív összehasonlítási eredményekkel szolgált. Itt kell megemlítenem, hogy jól szellőző házban a gyengébb teljesítményű hűtők is szárnyakat kaphatnak, és fordítva: hiába a szuper CPU-hűtő, ha nem légmozgás, hanem szauna van az agyonzsúfolt házban. A meleg levegőből ugyanis egyelőre még a legtutibb hűtő sem tud pillanatok alatt hideget varázsolni.

A tesztlaborban 24–25 Celsius volt minden esetben, ezt a temperatúrát pedig az „ablak kinyit-becsuk" és a „radiátor felcsavar-lecsavar" cizellált módszer segítségével sikerült tartani. A hűtők mindegyikét egy minimálisan túlfeszes, 1,33 GHz-es AMD Thunderbirddel néztem meg. E processzor alap magfeszültsége 1,75 V, de az Epox 8KHA biztos, ami ziher alapon 1,82 V-ot adott neki. A CPU maximális teljesítményfelvétele 70 W körül járt – ez azért már valami, ami megizzaszthatja a hűtőket. Totális képzavar.

Ami a Socket 370-es, azaz Intel hűtőket illeti: a legbrutálisabb áramfaló 1100 MHz-es Pentium III CuMine256 ennek a teljesítménynek nagyjából csak a felét veszi fel, tehát értelmetlen lett volna külön újraméri a hűtőket egy jóval szimplább feladattal. Ezért mindössze azt ellenőriztem a gyakorlatban, hogy a hűtők a feltüntetett specifikációs leíráson túl is kompatibilisek-e egy Socket 370 foglalatú CPU-val. Magyarán: mindegyik hűtőt rápróbáltam egy 866 MHz-es Intel Pentium III-mal töltött S370 foglalatra, amely stílszerűen egy Intel D815EEA alaplapon volt. A próbát mindegyik apparát kiállta.

A Thunderbirddel végzett mérések során minden újabb hűtő fölhelyezése előtt újrakentem a processzormagot megfelelő mennyiségű ezüstpasztával, amelynek a szakmai közvélekedés szerint jobb a hővezetési és -átadási, valamint a kitöltési tulajdonsága, mint a korábban

Coolink Cool 111: a „low profile" méretkategóriába tartozik

megszokott fehéres pasztáé. (Ennek „megfelelően" fog is, mint a disznó, ecetes olló kell, hogy kimosakodjak belőle.) Azért, hogy a kis Thunderbird kibírja a kegyetlen zúzást, kapott egy Coolink Cu-Spacert, köznapi nevén lesarkazásvédőt. Itt említendő meg, hogy a teszt során a processzor elveszítette egyik saját gumi távtartójának nagy részét, illetve a processzorfoglalat egyik pöckéből húsz százalék biztosan le lett gyalulva. Igaz nem ez volt az első, és nem is a második teszt, amit ez a kombó végigcsinált.
Személy szerint nagyon tudom becsülni azokat az alkatrészeket, amelyek extrém mennyiségű ütés-vágás után is teljesen működőképesek maradnak.

A teszt menete

A következőképpen mértem a hűtőket felhelyezésük után. A gép bekapcsolása, illetve a Windows betöltődése után 5 percig „üresjáratban" ment a konfiguráció. Ennek leteltével lejegyeztem a Motherboard Monitor OSD-jén (On Screen Display) megjelenő maghőmérsékletet és a hűtőventilátor fordulatszámát.
Második lépésben 10 percig járattam egyhuzamban a Distributed Net-féle dnetc kódtörő kliens-programot, amelyről azt kell tudni, hogy 100%-ban leterheli a processzort, azaz lényegében maximális teljesítményfelvételre készteti. E próba végén szintén lejegyeztem az éppen kijelzett maghőmérsékletet és fordulatszámot, illetve meghallgattam két különbejáratú fülemmel, mennyire súlyos az adott hűtő hangja.
Ezek után – hangsúlyozom, hogy szubjektív módon – egytől tízig terjedő skálán osztályzatot adtam az adott hűtő „audioteljesítményére".
Az 1-es érdemjegy a MiG–29 utánégetés közben, míg a 10-es lényegében hang nélkül üzemelő hűtőt jelentette volna – ha lett volna ilyen.
Szándékosan nem a ventilátor által keltett zajról írtam a fentiekben, ugyanis az akusztikai összképbe beletartoznak azok a disszonáns hangok is, amiket a hűtőborda nem megfelelő kialakítása okoz, amikor keresztülsüvít rajta a levegő.
Végül a valós életnek megfelelő alkalmazásként a 3DMark 2001-gyel mértem a versenyzőket.
Na nem a poligonpumpáló képességükre voltam kíváncsi.
A mérőprogram 1–3. részei futottak le kétszer egymás után – ez nagyjából 8-9 percet vett igénybe. Hogy a feladat ne legyen túl egyszerű a hűtők számára, a programban kikapcsoltam a kísérő GeForce2 GTS chipkészletes grafikus kártya hardveres geometriai rásegítését, így a procira hárult a T&L funkciók ellátása is.

Coolink Cool 111+: ujjal pattintható a klipsze

Ezzel olyan környezetet szimuláltam, többszöri töltögetés, illetve váltakozó intenzitású, ám leginkább 75% fölötti CPU-kihasználtság jellemez. A második benchmarkkör lefutása után lejegyeztem a maghőmérsékletet. Ezek után következzenek a hűtők!

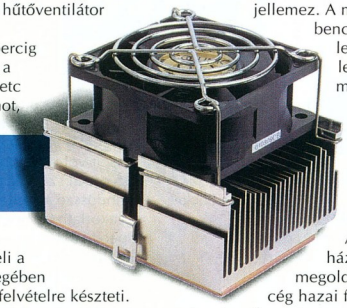

Coolink Cool 122+: kiemelkedő a hűtési képessége

Cooler Master

A főképpen házairól és hűtési megoldásairól ismert cég hazai forgalmazója, amely a tesztben részt vevő egyetlen Cooler Master hűtőt biztosította számunkra, elmondta, hogy éppen egy termékváltási periódus közepén vannak: az új hűtők még nem érkeztek meg – a régiekből többféle pedig már érthető módon nem szívesen adnának, mert azokat nem sokáig lehet kapni.
Ennek ellenére a jelenleg náluk kapható csúcsmodellt górcső alá vettük. Az EP5-6I11 a nagy hűtőbordán kis ventilátor elvére épít, ami egyben be is határolja a lehetőségeit. Gyártója maximálisan 1,4 GHz-es normál Athlonokhoz (Thunderbird) ajánlja – ezt az akadályt még veszi a termék, de tuninggal már nem érdemes próbálkozni, mert könnyen túlhevülhet a processzor. Az EP5-6I11-et tömeges eladásra szánták, így nem is teljesítménybajnok – megfizethető árú hűtő, neves gyártótól.

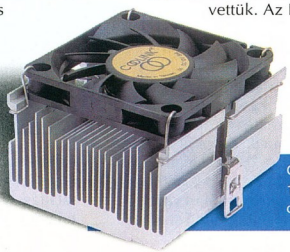

Coolink Cool 142: kifejezetten csendes kütyü

Coolink

A hazai piacra nemrég berobbant, hűtési megoldásokat szállító Coolinktől négy termék érkezett. A zászlóshajó a Cool 111+, a remek hővezetési tulajdonságú vörösréz hűtők nagy családjának egyik tagja, nagy és hangos ventilátorral.
A teszt tanúsága szerint a percenként akár 8 ezret is pörgő ventilátorral kiszerelt Cool 111+ kevésbé kiegyensúlyozott idegrendszerű géptulajdonosoknak nem ajánlott.
Röviden: nagyon hangos.
Ennek ellentételezéseként a hűtési teljesítménye nagyon jó, és elég könnyen szerelhető.
Sajnálatos módon a tesztalanyok többségének fel- és leszereléséhez minimum egy, ám néhányéhoz két szerszám is kellett.
A Cool 111+-t ujjal pattintható klipsszel lehet rögzíteni.
A nagy teljesítményű ventilátorral kiszerelt hűtőknél általános megoldássá vált, hogy kapásból két csatlakozó kígyózik ki belőlük, az egyik

Vezetési tanácsadás

A hűtőborda gyártásánál alkalmazott vagy alkalmazható fémek hővezetési képessége levegő közegben, hővezetési képességük szerinti sorrendben:
Ezüst: az egyik legjobb hővezetési tényezőjű fém, csak nagyon drága. Az alumíniumnál 89%-kal jobban vezeti a hőt.
Vörösréz: megfizethető árú fém, a cégek a drágább modelljeikhez használják. Az alumíniumnál 79%-kal vezeti jobban a hőt.
Arany: nagyon drága, ebből legfeljebb csak Brunei szultánjának gyártanak hűtőbordát – ráadásul az alumíniumnál csak 39%-kal vezeti jobban a hőt.
Alumínium: az etalon, „átlagos" hővezetési képességű fém. Önmagában, illetve ötvözetként ezt használják leggyakrabban hűtőbordák gyártására.
Sárgaréz: még az alumíniumnál is gyengébb hővezető, annál 88%-kal rosszabbul vezeti a hőt, ráadásul drágább.
Vas: gyenge hővezető, az alumíniuméhoz képest 292%-kal nyújt rosszabb teljesítményt.

közvetlenül a táp egyik 12 V-os csatlakozásához, a másik az alaplapi ventilátorcsatlakozóhoz megy. Az előbbiből kapja az áramot, a másodikra pedig lényegében a fordulatszám-információt küldi. A Cool 111+ is ilyen kivitelű termék.

Magában nézve a 111+ nem rossz hűtő, ám nagy meglepetésemre a mérések azt mutatták, hogy kisebb testvére, a 122+ bizony helybenhagyta. A Cool 122+ ugyanazt a ventilátorrendszert kapta (mínusz csavaros leszorítás), mint a 111+, de a hűtőbordája nem vörösréz, hanem alumínium. Persze a fejlesztők csavartak egyet a dolgon: az alumínium aljára felszereltek egy 2,5 milliméter vastag vörösréz lapot, azaz a processzormag (illetve jó esetben a paszta) ezzel érintkezik, illetve első menetben ennek adja át a hőt.

Méréseim szerint ez a megoldás kifejezetten életképes, sőt nagyon jó.

A pontos fizikai magyarázatot nem ismerem, de a megoldás valahol ott rejtőzhet, hogy a két fém más ütemben adja le a hőt a környezete felé, és ezt a Coolinknél jól összelőtték a borda és a ventilátor kialakítása, valamint a méret szempontjából. Ennek megfelelően nálunk jobban szerepelt a 122+, mint a 111+ – illetve akármelyik másik tesztalany –, ezért a teljesítmény kategóriában nem lehetett kérdéses ezek után, hogy ki nyer. A 122+ kiemelkedő hűtési potenciálja mellett némileg lassabb ventilátorának köszönhetően kicsit halkabb, mint nagy testvére, ráadásul olcsóbb.

A Coolink alacsonyabb kategóriájú hűtői közül a nálunk járt nagyobbik a Cool 111 volt, amely a 111+ vörösréz bordáját kapta, ám azénál sokkal szerényebb ventilátorral megfejelve.

A teljesítménye átlagos, ám van két nagyon komoly pozitív tulajdonsága.

Az egyik, hogy a kialakítása révén a „low profile" méretkategóriába tartozik, azaz kifejezetten alacsony.

Ennek az látja igazán hasznát, aki régi AT-s vagy egy zsúfoltabb mikro vagy midi ATX-es házzal harcol a mindennapokban. Ezekben ugyanis a táp alatt helyezkedik el a processzorfoglalat, és ez erősen behatárolja a használható hűtési megoldás legnagyobb magasságát.

A Cool 111 ilyen szempontból akármelyik házba beszerelhető, mégpedig a 111+-hoz hasonló könnyedséggel, ugyanis annak rászorító klipszét is örökölte. Kezdő és (vagy) régebbi, kisebb gépházzal rendelkező olvasóinknak ezt a hűtőt ajánlom.

Az általunk tesztelt, illetve a Coolink kínálatában szereplő egyik legkisebb modell a Cool 142 volt. Az alumínium hűtőbordával ellátott, kis ventilátoros

Wattok és Celsiusok

Az alábbiakban összegyűjtöttük a Socket 370-es és 462-es foglalatba illeszthető processzorok maximális teljesítményfelvételét, hogy mindenki ennek tudatában választhassa ki a számára megfelelő hűtőt. Felsorolásunkban a hely hiánya miatt nem szerepel minden processzorcsalád minden tagja a kísérő adatokkal, de könnyen ki lehet következtetni a hiányzók adatait is: a maximális fogyasztás általában lineárisan nő az órajellel.

Persze ha a gyártástechnológia váltása is beleszól, más a helyzet: például az Athlon XP teljesítményfelvétele kisebb, mint az alacsonyabb órajelű Thunderbirdöké.

Ugyancsak fontos megemlíteni, hogy ha tuningolás vagy bármilyen más ok miatt a specifikációjánál magasabb magfeszültségen járatjuk a processzort, az megdobja a fogyasztását. Ezt úgy számíthatjuk ki, ha a *megemelt magfeszültség/gyári specifikációjú magfeszültség* hányadossal megszorozzuk a gyárilag megadott teljesítményfelvételt.

A tesztünkhöz használt Thunderbird esetében például 1,82/1,75, azaz 1,04, amivel megszorozzuk az alapórajelhez (1,33 GHz) gyárilag megadott maximális teljesítményfelvételt.

Emellett a tuninggal elért órajeltöbblet miatt is megnövekszik a fogyasztás. Ha például 1000 MHz-es Thunderbirdöt 1200 MHz-en járatunk, akkor bizony a kiinduló maximális fogyasztási adatként az utóbbi processzor gyári specifikációját kell venni.

Ezek után lássuk a kivonatos felsorolást. Mindenhol a gyárilag specifikált magfeszültséghez megadott maximális teljesítményfelvétel szerepel. Ahol tól–ig értéket adtunk meg, az azt jelenti, hogy az adott processzornak adott sebességen többféle „steppingje", azaz alváltozata került forgalomba, és ezeknek eltérő a fogyasztása a belső architektúra vagy a magfeszültség specifikációjának változása miatt. Végül mindegyik processzor mellett szerepeltetjük azt az – ugyancsak a gyártó által megadott – hőmérsékletet, amely fölött a processzormag károsodhat (az Intel processzorai leginkább fagyni fognak, az AMD-k azonban nagy valószínűséggel ki fognak égni). Az adatok áttanulmányozása után képzeljük el, mennyit zabálhat egy 1,9 V körül – specifikáció felett – hajtott, olyan 1600 MHz környékén járatott 1400-es Thunderbird teljes terhelésen. Már egy 100 W-os izzó mellett sem kell különösebben szégyenkeznie...

Processzor, órajel	Teljesítmény-felvétel	Maximális hőmérséklet
Intel Celeron		
566 MHz	11,9 W	90 Celsius
667 MHz	17,5 W	82 Celsius
800 MHz	20,8–24,5 W	80 Celsius
1000 MHz	26,7 W	77 Celsius
1200 MHz (FC-PGA2, Tualatin mag, 256 Kbyte L2 cache)	29,9 W	69 Celsius
Intel Pentium III		
500 MHz (FC-PGA)	13,2 W	85 Celsius
667 MHz (FC-PGA)	17,5 W	82 Celsius
866 MHz (FC-PGA)	22,9–26,1 W	80 Celsius
1000 MHz (FC-PGA)	26,1–29,6 W	70–75 Celsius
1133A (FC-PGA2, Tualatin mag, 256 Kbyte L2 cache)	27,9–29,1 W	69 Celsius
AMD Duron		
600 MHz	27,4 W	90 Celsius
750 MHz	33,4 W	90 Celsius
900 MHz	39,5–42,7 W	90 Celsius
1100 MHz	45,1 W	90 Celsius
AMD Athlon Thunderbird		
900 MHz	51,0 W	90 Celsius
1000 MHz	55,1 W	90 Celsius
1200 MHz	65,7 W	95 Celsius
1400 MHz	72,1 W	95 Celsius
AMD Athlon XP		
1500+	60,0 W	90 Celsius
1700+	64,0 W	90 Celsius
1900+	68,0 W	90 Celsius

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Cooler Master EP5-6I11-A1	Coolink Cool 111	Coolink Cool 111+	Coolink Cool 122+	Coolink Cool 142
A termék weboldala	www.coolermaster.com/products/cpucooler/fcpga/ep5-6i11.html	www.kellytech.hu/cooler/coolink/cool111.htm	www.kellytech.hu/cooler/coolink/cool111%2B.htm	www.kellytech.hu/cooler/coolink/cool122%2B.htm	www.kellytech.hu/cooler/coolink/cool142.htm
Műszaki adatok					
Ventilátor					
Névleges feszültség	12 V	12 V	12 V	12 V	12 V
Névleges, maximális teljesítményfelvétel	n.a.	2,52 W	7,2 W	7,2 W	2,52 W
Csapágyrendszer	n.a.	golyóscsapágyas	dupla golyóscsapágyas	dupla golyóscsapágyas	golyóscsapágyas
Névleges fordulatszám	4800 fordulat/perc	4800 ± 10% fordulat/perc	6800 ± 10% fordulat/perc	6800 ± 10% fordulat/perc	4700 ± 10% fordulat/perc
Névleges légszállítás	0,6 m³/perc	0,657 ± 10% m³/perc	1,135 ± 10% m³/perc	1,076 ± 10% m³/perc	0,657 ± 10% m³/perc
Névleges zajszint	36,5 dBa	36,8 (+-) 2 dBa	48,2 (+-) 2 dBa	48,2 (+-) 2 dBa	36,8 (+-) 2 dBa
Várható élettartam	n.a.	30 ezer óra 25 Celsiuson	75 ezer óra 25 Celsiuson	75 ezer óra 25 Celsiuson	30 ezer óra 25 Celsiuson
A hűtőborda anyaga	alumínium	vörösréz	vörösréz	alumínium/ vörösréz betéttel	alumínium
Méret (klipszek nélkül)	80x60x51 mm	63x60x38 mm	63x60x53 mm	75x62x66 mm	75x62x50 mm
Tömeg	n.a.	290 g	330 g	300 g	190 g
Maximális ajánlott órajel (AMD Athlon/Intel)	1,4 GHz/2,2 GHz	1,6 GHz/ bármilyen órajelű	1,8 GHz/ bármilyen órajelű	1,7 GHz/ bármilyen órajelű	1,4 GHz/ bármilyen órajelű
Mérési eredmények					
Terhelés nélkül					
Maghőmérséklet	45 Celsius	45 Celsius	37 Celsius	37 Celsius	45 Celsius
Ventilátor fordulatszáma	4753 fordulat/perc	4560 fordulat/perc	8035 fordulat/perc	7500 fordulat/perc	4560 fordulat/perc
100%-os processzorterheléssel					
Maghőmérséklet	51 Celsius	49 Celsius	42 Celsius	40 Celsius	49 Celsius
Ventilátor fordulatszáma	4821 fordulat/perc	4560 fordulat/perc	8035 fordulat/perc	7500 fordulat/perc	4560 fordulat/perc
A ventilátor szubjektív zajszintje (a legjobb: 10)	7	8	3	4	8
Maghőmérséklet a 3DMark 2001 kétszeri futtatása után	50 Celsius	47 Celsius	42 Celsius	39 Celsius	47 Celsius
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó, telefonszám	Herta, 322-2232	Kelly-Tech, 350-1246	Kelly-Tech, 350-1246	Kelly-Tech, 350-1246	Kelly-Tech, 350-1246
A forgalmazó weboldala	www.herta.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu
Ár, bruttó (ajánlott kiskereskedelmi)	3250 Ft	6625 Ft	8750 Ft	5625 Ft	3063 Ft
Garancia	1 év	3 év	3 év	3 év	3 év

Tesztkonfiguráció: Epox 8KHA alaplap, 1,33 GHz-es AMD Thunderbird 1,82 V magfeszültséggel; 256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Hercules 3D Prophet II GTS 32 MB

hűtő természetesen nem verte ronggyá a mezőnyt, de a rábízott tesztfeladatok során megfelelően tudta hűteni a processzort.

Ez azonban nem változtat azon, hogy ezt a hűtőt inkább Intel processzorokhoz vagy legfeljebb 1,33 GHz-es Thunderbirdökhöz tudjuk jó szívvel ajánlani. Mindazonáltal kifejezetten csendes megoldás, elfogadható áron.

Globalwin CAK38: tesztünk negatív meglepetése

Globalwin CAK38

Tesztünk negatív meglepetése. A Globalwin élharcosa, vörösréz bordával, fekete körszoknyával (amely meglátásunk szerint negatívan befolyásolja a levegőáramoltatást) és jó hangos ventilátorral.

Az még talán emészthető lenne, hogy csúcstermék létére tesztünk szereplőinek közel fele jobb hűtési teljesítményt produkált, ám az már megbocsáthatatlan, hogy a jobb hűtési képességű és jóval csendesebb Titanium D5TB hűtőnél majdnem négyszer drágább.

Kiderült, hogy nem minden fénylik, ami vörösréz... Masszívan felejthető. A cég Globalwin FOP32 hűtőjét nem a forgalmazó delegálta hozzánk a tesztre, hanem saját felindulásból mértem ki, mintegy referenciapontként.

Egyrészt a személyes kedvencem, amikor csak lehet, ezt használom a tesztek során, másrészt talán nemcsak nekem érdekes azt látni, hogy az új cuccok mit tudnak mutatni egy régi motorossal szemben. Ugyanis az originál FOP32 tudomásom

Globalwin WBK38: hűtési teljesítménye nagyon jó

	Globalwin CAK38	Globalwin FOP32	Globalwin WBK38	Globalwin WBK68	Titan D3TB	Titan D5TB(AL)	Titan MT1AB-2
	www.globalwin .com.tw /product.html	www.globalwin .com.tw /product.html	www.globalwin .com.tw /product.html	www.globalwin .com.tw /product.html	www.rutin2000.hu /D3TBA.htm	www.rutin2000.hu /D5BA.htm	www.rutin2000.hu /MT1AB.htm
	12 V	12 V	12 V	12 V	12 V	12 V	12 V
	3,84 W	2,16 W	3,84 W	2,16 W	1,68 W	1,92 W	1,95 W (a két ventilátoré összesen)
	dupla golyóscsapágyas	dupla golyóscsapágyas	dupla golyóscsapágyas	dupla golyóscsapágyas	golyóscsapágyas	golyóscsapágyas	golyóscsapágyas
	6800 ± 15% fordulat/perc	n.a.	6800 ± 15% fordulat/perc	4200 ± 15% fordulat/perc	4000 fordulat/perc	3000 fordulat/perc	5500 fordulat/perc
	1,064 ± 15% m^3/perc	n.a.	1,064 ± 15% m^3/perc	0,736 m^3/perc	0,561 m^3/perc	1,082 m^3/perc	0,679 m^3/perc (a két ventilátoré összesen)
	46,5 dBa	n.a.	46,5 dBa	36,0 dBa	28 ± 2,8 dBa	29 ± 2,9 dBa	29 dBa
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	50 ezer óra	50 ezer óra	50 ezer óra
	vörösréz	alumínium	alumínium	alumínium	alumíniumötvözet	alumíniumötvözet	alumíniumötvözet
	71x63x63 mm	62x65x70 mm	68x68x75 mm	49x68x75 mm	62,5x60x60 mm	80x80x60 mm	59x60x58 mm
	510 g	230 g	300 g	230 g	n.a.	n.a.	n.a.
	2 GHz/ bármilyen órajelű	n.a.	1,4 GHz/ bármilyen órajelű	1,33 GHz/ bármilyen órajelű	1,2 GHz/2 GHz	1,5 GHz/2 GHz	1,6 GHz/2 GHz
	43 Celsius	39 Celsius	40 Celsius	44 Celsius	46 Celsius	40 Celsius	43 Celsius
	n.a.	6750 fordulat/perc	n.a.	4440 fordulat/perc	5113 fordulat/perc	3183 fordulat/perc	6026 fordulat/perc
	47 Celsius	42 Celsius	43 Celsius	47 Celsius	51 Celsius	45 Celsius	48 Celsius
	n.a.	7031 fordulat/perc	n.a.	4440 fordulat/perc	5192 fordulat/perc	3245 fordulat/perc	5921 fordulat/perc
	3	6	4	7	7	8	4
	46 Celsius	41 Celsius	41 Celsius	48 Celsius	51 Celsius	46 Celsius	48 Celsius
	Kelly-Tech, 350-1246	Kelly-Tech, 350-1246	Kelly-Tech, 350-1246	Kelly-Tech, 350-1246	Rutin 2000 Kft, 450-1838	Rutin 2000 Kft, 450-1838	Rutin 2000 Kft, 450-1838
	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.kellytech.hu	www.rutin2000.hu	www.rutin2000.hu	www.rutin2000.hu
	12175 Ft	n.a.	6125 Ft	4613 Ft	1750 Ft	3080 Ft	5320 Ft
	3 év	n.a.	3 év	3 év	3 év	3 év	3 év

videokártya; IBM DTLA-307030 merevlemez; Pioneer DVD-115 DVD-olvasó, angol Windows 98 SE, DirectX 8.0a, Via 4-in-1 4.35, Detonator 21.83, Motherboard Monitor 5.1.

szerint már egy ideje nem kapható. A FOP32 teljesítménye egyébként még mindig nagyon jó, amint azt a táblázat adatai is mutatják.

Aki korábban ezt vette, bizony nem tett rossz lóra.

A WBK38 már újabb történet. Nagyobbfajta alumíniumborda, durva ventilátorral – ennek megfelelően hangos is, de még éppen az elviselhetőség határán (pláne, ha lezárt házban dolgozik). A hűtési teljesítménye nagyon jó, és az ára sem eszement.

A WBK68 a ventilátor méretében, valamint ezzel egyetemben a zajszintjében különbözik a WBK38-tól.

Kisebb, ám még komolyabb processzorokhoz is elegendő a hűtési teljesítménye. Teljesítményéhez képest közepesen drága.

Titan

A Titan három hűtővel szerepel összeállításunkban. A triumvirátusból a legnagyobb teljesítményűnek a kissé szokatlan formájú DT5B(AL) bizonyult. A borda fejére állított csonka gúla formája

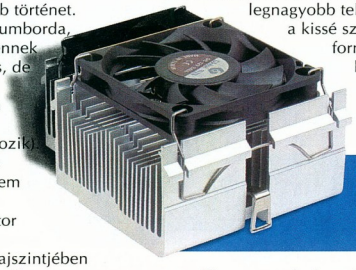

Globalwin WBK68: közepesen drága hűtő

egyelőre nem számít szokványosnak, és bizony a helyigénye sem elhanyagolható. Figyelni kell arra, hogy mire „hajlik rá" a csonka gúla, nehogy néhány kondenzátor az áldozatává váljon. Vásárlás előtt tehát meg kell vizsgálni az alaplapunkat, van-e rajta elég hely. További kellemetlenség, hogy kialakítása miatt az átlagosnál nehezebben szerelhető, bár semmi kéztörés vagy ilyesmi nem szükségeltetik a sikeres akcióhoz.

A fentiekkel azonban véget értek a D5TB negatívumai, és mostantól sorjáznak azok a pozitívumok, amelyek végül az egyik tesztgyőztessé emelik. Először is: hűtési teljesítménye csak kissé marad el a legjobbaktól, másrészt a rajta alkalmazott hatalmas (házhűtő-ventilátor méretű), alacsony fordulatszámon járó ventilátornak köszönhetően kifejezetten csendes. Pontosan arról van szó, hogy a nagy ventilátor kisebb fordulatszámon tud megforgatni annyi levegőt, mint egy kisebb, de magasabb fordulatszámú.

A helyes hőmérséklet

Fontos – a hozzánk érkező e-mailekben sűrűn felvetődő – kérdés: mi az az egészséges maghőmérséklet, amit processzorunknak nem szabad meghaladnia a legnagyobb meleg és munka közepette sem, hogy gépünk stabil maradjon?

A válasz más a tuningolt, illetve a gyári alapórajelen járatott processzorok esetében. Gyári órajelen mendegélő prociknak tapasztalatom szerint (ez vonatkozik a PPGA-s és FC-PGA-s Celeronra, az FC-PGA-s Pentium III-ra, Duronra és Thunderbirdre) 65 Celsius körül lehet a „fájdalomküszöbe". Tehát ha folyamatos, full terhelés közben sem megy e fölé a maghőmérséklet, akkor jó eséllyel megússzuk fagyás nélkül. Telepítettem már 75 fok maghőmérsékletű 866 MHz-es Pentium III-as gépre Windows 98-at, le is rágtam az összes körmömet – mindenesetre sikerült. Az okokat hagyjuk...

A lényeg: mindenképpen olyan hűtési megoldás vásárlását javaslom, amely a szobánk nyári, kánikulai hőmérsékleti viszonyai mellett, a processzor folyamatos és teljes terhelése esetén is legfeljebb 56–58 Celsiusig engedni hevülni a magot. Ez a biztos.

Tuningolt processzoroknál más a helyzet – szigorúbbak a szabályok. Egyrészt: a CPU-k működése során fellépő kísérő jelenségek közül a hő az egyik legnagyobb ellensége a rendszernek. Másodszor: a tuningolt CPU már amúgy is az elméleti határain túl teljesít, ami duplán igénybe veszi az architektúrát. Így talán könnyen belátható, hogy a tuningolt processzorok folyamatos, stabil működéséhez alacsonyabb maghőmérséklet szükségeltetik. Sajnos az is megnehezíti dolgunkat, hogy a fölpörgetett órajelű processzorok eleve magasabb magfeszültséget igényelnek, ami szintén növeli a hőtermelésüket az alapállapothoz képest. Mindehhez hozzá kell tenni, hogy más működésnek mint stabil, valójában nincs gyakorlati értelme.

Ismét saját tapasztalataimra támaszkodva azt kell mondanom, hogy a trópusi szobában teljes terhelés mellett az 52–54 Celsius a még elviselhető maximális maghőmérséklet a tuningolt processzorokban. De inkább 52, mint 54... Komolyabb tuninghoz vegyük meg az elérhető legjobb hűtőt, és pakoljuk bele egy remekül szellőző házba. És ezüstpaszta...

A CFM

A legtöbb hűtőgyártó cég weboldalán a termékeik specifikációi között a légszállítás mértékegységeként a CFM szerepel, azaz Cubic Foot per Minute, magyarán köbláb/perc. A köbláb angolszász mértékegység, ezért számunkra emészthetőbb eredményt ad, ha átszámoljuk köbméterre. Az átalakítás egyszerű, ha tudjuk, hogy *1 köbláb = 0,02832 m³*, azaz *1 m³ = 35,31 köbláb*.

További extra, hogy a D5TB-t gyártója alapban ellátja egy olyan eszközzel, amely magas hangon pittyeg, ha bármilyen okból leáll a ventilátor. Ez nem jön rosszul, tekintve hogy az ilyen leállás tuningolt Thunderbird esetén kritikus szituációhoz, rossz esetben – az idő

Titan D3TB: alumínium-alapokon, kicsi hűtővel

múlásával – maghalálhoz vezethet a túlmelegedés miatt.

Most jön a java: a D5TB írd és mondd, mindössze 3 ezer forintba kerül. Nem is hinném, ha nem a forgalmazó mondta volna. Tuti nyerő.

A következő Titan darabra, a fektetett henger alakú Majestyre (MT1AB-2 az R2-D2-rajongóknak) igencsak büszke a gyártója, ám ennek már sokkal kisebb a relevanciája, mint a csonkagúla esetében. Először is, a Majesty hűtési teljesítménye a tesztmezőnyben csak közepes, ráadásul a két ventilátora miatt a zaja is magasra kúszik. Elvileg a két, viszonylag kicsi ventilátor magában nem okozna komolyabb zajt, ám amint azt a gyakorlati bevetés során konstatáltam, nem forognak teljes szinkronban, ezért disszonancia jön létre, ami még bőven elviselhető mértékű, ám zavaró hanghatást eredményez. További negatívum, hogy míg a Majestyt viszonylag könnyen fel lehetett pattintani a foglalatra, addig a leszedése komoly gondot okozott.

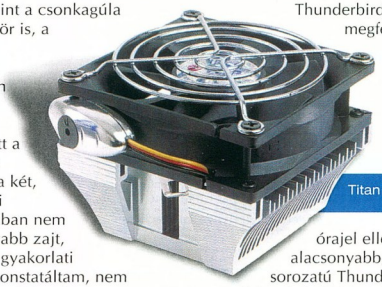

Titan D5TB: a tuti nyerő

Végül csak a borda néhány lamellájának meghajlításával sikerült véghezvinni az eltávolítást. Tulajdonságaihoz képest

Titan Majesty: hűtési teljesítménye csak közepes

a Majesty drága, szóval ebben a formájában nem tudjuk ajánlani. Inkább D5TB-t...

A legkisebb Titán, a D3TB már a hagyományosnak tekinthető formát követi, alumíniumalapokon, kicsi hűtővel.

A D3TB nagyon olcsó – ára vetekszik a nagyon névtelen kategória hasonló termékeivel.

Ezzel együtt a teszt legalacsonyabb hűtési teljesítményét nyújtja – bár még ez is elégséges az 1,33 GHz-es Thunderbird hűtéséhez. Ez azt jelenti, hogy aki Pentium III-mal, Celeronnal, Duronnal vagy 1,2 GHz-ig Thunderbirddel képzeli el a gépét, és nem akar túl sok pénzt adni a hűtőért, nyugodtan benevezhet a Titan D3TB-jére. Tuninggal azért ne próbálkozzon, nem arra találták ki.

Tippeljünk!

Tesztünk legkomolyabb teljesítményű hűtőjének a Coolink Cool 122+ bizonyult, ezért ő kapja ebben a kategóriában a CHIP-TIPP-et. Akármilyen Socket 370 vagy Socket 462 foglalatba illő processzort kifogástalanul hűsít. Emellett akár 1,4 GHz-es AMD Thunderbird tuningolásához is megfelelő társ (az Athlon XP-k teljesítményfelvételére a fejlettebb gyártási technológia miatt a magasabb órajel ellenére is alacsonyabb, mint a régebbi sorozatú Thunderbirdöké – lásd a Wattok és Celsiusok című keretes írást).

Az ár–teljesítmény kategóriában a Titan D5TB(AL)-je viszi a pálmát. Olcsó, halk, jól hűt – és még pittyeg is, ha gáz van a ventilátorral. Az 1,4 gigás Thunderbirdöt ez is tökéletesen hűti, sőt tuninghoz szintén használható, bár az extrémebb esetekre azért még mindig a Cool 122+-t ajánljuk.

Az ár kategóriában vásárlási ajánlatunkat a szintén Titan-gyártmányú D3TB kapja. Hihetetlenül olcsó, mindamellett az 1,2 GHz-es AMD Thunderbirdnek megfelelő teljesítményfelvételű processzorokig megfelelő társ a hűtésben.

Minden más spórolós esetre D5TB.

COOLINK

A név kötelez.

THE Cooling Engine

COOL122+

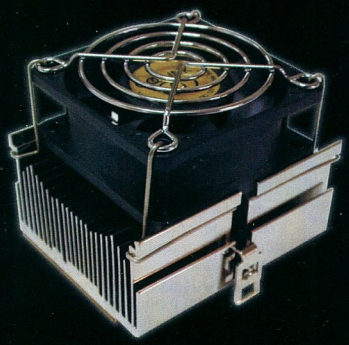

CHIP HUNGARY BEST OF 2001

Bármilyen PPGA/FC-PGA Intel processzorhoz, bármilyen AMD Duronhoz, maximum 1.7GHz-es AMD Athlonhoz (SocketA), bármilyen AMD Athlon XP-hez

vörösréz betétes borda

különlegesen kiképzett bordaprofil

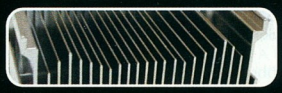

- 21 lapkás alumínium hűtőborda vörösréz betéttel
- különlegesen kiképzett bordaprofil
- 60*60*25mm-es ventilátor, 6800fordulat/perc
- percnként több mint 1 m^3 átforgatott levegő
- külön táp- és fordulatszámfigyelő csatlakozó
- ventilátor-védő rács
- 3 év garancia

COOL401
Socket478

COOL111+
Socket370/462

COOL111
Socket370/462

COOL122
Socket370/462

COOL132+
Socket370/462

COOL132
Socket370/462

COOL142
Socket370/462

COOL181
Socket370/
Socket462

www.coolink.hu

COOLINK
THE Cooling Engine

Minden márkanév, logo és szlogen a megfelelő cég tulajdona. Minden jog fenntartva!

Mindent bele!

Nyáron a strandszezonhoz illő, karcsú, kecses noteszgépeket vizsgáltuk, a hidegebb téli időpontnak megfelelően most a robusztusabb, ám többet nyújtó készülékek piacán néztünk szét.

Győri Ferenc

Ezúttal könnyebb dolgunk volt, mint nyáron, az all-in-one ugyanis jól ismert kategória. Egyetlen probléma az, hogy ennek a kategóriának is változó a megítélése – vagy ha úgy tetszik, magyarázata. Az eredeti tanok követői szerint a minden egyben az minden egybent jelent, vagyis mind optikai, mind floppymeghajtónak helyet kell adni a készülékben. A modernebb felfogás szerint a floppy elavult, és nagyon ritkán használják, így bőven elég, ha a készülék könnyen cserélhető modulként tartalmazza a kétfajta olvasót, így az ember indulás előtt eldöntheti, milyen feladatot kell majd gépének ellátnia, és ennek megfelelően kicserélheti az alapkiépítésben szereplő CD-olvasót 3,5 colos floppymeghajtóra. A komolyabb konfliktusok elkerülése végett mindkét álláspontot elfogadtuk, a végső szó úgyis a vásárlóé.

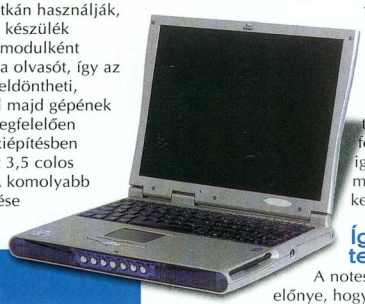

Asus A1300 – nem csak fiataloknak!

A hőtermelés továbbra is probléma, ami tulajdonképpen nem meglepő. Ahogy a hőelvezető technikák fejlődnek, az nem igazán mérhető a processzorok evolúciójához. Egy-egy ügyes trükk, újonnan kifejlesztett csöndes ventilátor segít valamennyit. Ám az újabb, gyorsabb processzorok egyre forróbbak a szó minden értelmében, az Intel SpeedStep technológia pedig, úgy tűnik, inkább csak fogyasztáscsökkentő, a készülék melegedésére még nem ez a tökéletes orvosság. Márpedig tesztünk másik fő feltétele az volt, hogy a lehető legerősebb gépeket próbálhassuk ki. Ezért a teszthelyiségben takarékosabbra vehettük a fűtést, az egyszerre futó 2-3 gép gondoskodott a megfelelő hőmérsékletről.

És persze a billentyűzetekről sem született szabvány az elmúlt hónapokban, mindenki olyat használ, amilyet akar, vagy inkább amilyen belefér az általa használt dobozba. Sokszor a gombok elhelyezése egészen logikátlan, inkább csak az „ide még fér 2 darab" elvet követi, de szerencsére a vizsgált csoport gépei elég nagyok ahhoz, hogy egyes gyártók hajlandóak legyenek néhány milliméterrel több anyagot használni, együtt tartva a logikailag együvé tartozó gombcsoportokat. Ráadásul lassan újabb vallásháború indul az érintőpad és a TrackPoint (magyarabbik nevén pöcök) kedvelői között.

Talán abszurdnak tűnhet, hogy sokaknál elsődleges szempont a választáskor, hogy a nekik tetsző kurzorvezérlési változatot kapják, de már több cég is felfigyelt erre, és igyekszik mindkét fél kedvében járni.

Így teszteltünk

A noteszgépek fő előnye, hogy komplett, egész rendszert alkotnak. Ha egyszer jól beállították a gyárban, és a forgalmazó telepítette a megfelelő programokat, minden tökéletesen és könnyedén zajlik. Ez persze csak egyéni modellekre igaz – ilyen tesztről viszont nem találtam említést a történelemkönyvekben...

A nyári tesztünkben tapasztaltnál sokkal hevesebb ellenállásba ütköztünk némelyik tesztalanynál, de ezúttal is megoldotta a problémát egy-két gyors rendszerellenőrzés és programletiltás, a BIOS teljes felforgatása, no és az asztalra kikészített ötkilós balkezes kalapács pszichológiai nyomása.

A tesztprogramok felmásolása után először a merevlemezek és az optikai meghajtók sebességét vizsgáltuk. Ez – általában – hamar lezajlott, és következhetett a 3DMark 2000, ami továbbra is a gépek Achilles-sarkát vizsgálja, a 3D-s teljesítményt. Ez az eddig méltánytalanul elhanyagolt terület is fejlődött az elmúlt fél évben, nem is keveset. Sokaknak feltűnhetett, hogy az egyre erősebb processzorok teljesítménye elhalványul, amint a képernyőre kéne varázsolni valamit 3D-ben – ezért elkezdődött az új évezred a noteszgépeknek is, és szemügyre vehettük a két nagy konkurens, az Nvidia és az Ati mobil 3D-gyorsítóit.

A fő tesztfázis ezúttal is a Sysmark2000 futtatása volt, amire rögtön ráduplázunk, hogy a pontosabb eredményeket kapjunk.

Amíg a program tette a dolgát, bőven volt idő átolvasni a használati utasításokat, szemrevételezni a notesz kiegészítőit és csatolóit, közben folyamatosan tölteni az akkumulátort.

Végül megvizsgáltuk – a biztonság kedvéért kétszer is –, mennyi ideig bírja a gép akkumulátora átlagos terhelés mellett a munkát. Majd a főbb értékeket (teljesítmény, felszereltség, képátló, tömeg, ár) osztottuk-szoroztuk, és megkaptuk a végső pontszámokat.

Asus A1300

A teszt során elsők között szemügyre vett kisebbik Asus modellt – régi jó ismerősünk – vitathatatlanul a fiatalok kedvét keresve tervezték. Ennek megfelelően színvilágában a mérnökök iMac-es hatást igyekeztek elérni. Kevés sikerrel. Az esztétikai kihívásokkal küszködő billentyűzettel ellentétben a külső CD-vezérlősor már kellően dögösen néz ki. Az effajta, csukott állapotban is vezérelhető zenelejátszás szintén nagyon divatos, és bizonyos helyzetben jól jöhet, bár az általam megkérdezettek közül senki nem óhajtotta noteszgépét főként walkmannak használni. Sokkal

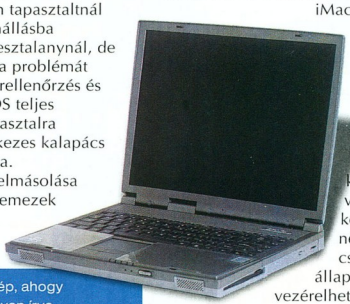

Asus L8400 – noteszgép, ahogy a nagy könyvben meg van írva

meglepőbb a hordtáska fiatalossága, amit néhányan kissé méltatlannak érezhetnek ilyen erejű – és árú – számítógéphez, de ennek is megvan a jó oldala, remek álcázás rosszabb környékeken.

Maga a gép ugyanis éppolyan komoly, mint társai ebben a tesztben, végtére is mi kértük a legjobbakat. Ennek megfelelően a készüléket DVD-olvasóval szerelték, és tárterületről is bőven gondoskodott a forgalmazója (bár a merevlemez eleinte helytelen BIOS-beállításának kijavítása sok hajszálamba került). A 800 MHz-es órajelű processzor alsó határrá minősülése ne tévesszen meg senkit, a gép ereje nagyon komoly. Az összeállítás alapja SiS chipkészletű alaplap, jól összeférő a többi alkatrésszel, egyedül a 3D-s tesztben maradt le kissé a rendszermemórián „élősködő" videovezérlő. Ennek ellenére az A1300-nak cseppet sem kell szégyenkeznie, sokaknak megakadhat a szeme rajta – főképpen kedvező ára miatt.

⊕ Fiatalos, sokoldalú, olcsó
⊖ Bizonyos helyzetekhez túl laza

Asus L8400

Az Asus L8400 sorozat régi jó ismerősünk, és kiírásunknak megfelelően valódi mindenes – a szó legjobbik értelmében. Bár formatervezésében nem igazán egyedi és élenjáró, ám kellően letisztult és elfogadott, és ami fő, elfér benne minden, mi szem-szájnak ingere.

A lista ezúttal is mobil Pentium III-mal kezdődik, a büszke ezresek klubjából.

A processzort az Intel talán legjobban kitalált chipkészlete, a BX440 kíséri, ami tovább erősíti a konfigurációt, ennek – és a bő memóriának – köszönhetőek helyenként kiemelkedően jók az eredményei. Sajnos ez kevésbé mondható el az S3-as videovezérlőről, ugyan 16 biten kitett magáért, ám nagyobb színmélységre sajnos már nem volt elég a 8 Mbyte memória. A sorozat vadonatúj hűtéstechnikával büszkélkedhet – ám az pont úgy mond csődöt a gigahertzes processzor huzamosabb használatakor, mint ahogy várható, bár tény, hogy a szőrmeszerű rátét jól mutat a készülék alján.

A többi alkatrész már derekasabban kitesz magáért. A nyolcszoros csúcssebességű DVD-olvasó és a 30 Gbyte-os merevlemez a biztosíték arra, hogy a készülék egyhamar nem szorul cserére.

⊕ Mindenre alkalmas, stabil alapok
⊖ Újabb csalódás a hűtéstechnikában

Dell Inspiron 4100

A Dell tesztmodelljei sokkal érdekesebbé tették a versenyt, némi bonyodalom árán. A helyzetet részben az bonyolította, hogy két Dell gép is érkezett, ráadásul két külön cégtől, így kialakult egyfajta „istállón belüli" verseny is. És ami fő, a tesztben ez volt az első modell, amelynek videovezérlője is hű volt a gép teljesítményéhez. Először persze ez nem látszott, csupán a notesz csinos, egyedi elemekkel felruházott komor fekete külseje. Míg asztali konfigurációban elegáns és egyedi szín ez, hordozható géphez mérten kissé talán túl komoly (hiszen egy hordozható számítógép már önmagában is súlyos jelzésértékkel bír), de legalább a cég tartja magát egyedi arculatához, és nem a múló divathóbortoknak él.

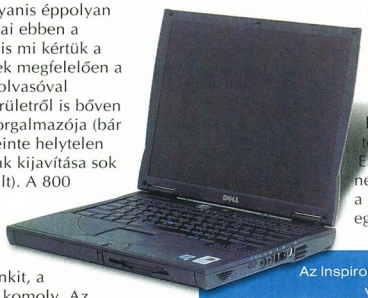

Az Inspiron 4100 képességei valóban inspirálóak

Ami a teljesítményt illeti, a társulatban átlagosnak mondható 1 GHz-es Pentium a képi megjelenítést az Ati Mobility Radeon egyik 16 Mbyte memóriájú példányára bízhatta. Az eredmény sejthető, a mérések sem cáfoltak rá várakozásunkra – a kis noteszen a legújabb játékprogramok is futtathatóak, legfeljebb lejjebb kell venni a felbontást 1024x768-nál. Ilyen erőgépből nem maradhatott ki a DVD-meghajtó sem, ezúttal nyolcszoros sebességű modellt kap a vásárló, aminek hűlt helyére illeszthető be a floppymeghajtót, ha mágneslemezekkel kíván dolgozni. Valószínűleg a hihetetlen erőnlét az oka, hogy az akkumulátor viszonylag gyorsan lemerül. Addig viszont az energia minden morzsáját remekül hasznosítja.

Dell Latitude C800 – a legerősebb láncszem

⊕ Gyors, sokoldalú
⊖ Gyenge akkumulátor

Dell Latitude C800

A Dell másik versenyzője egy fokozattal morcabb modell. Ennek megfelelően kicsivel nagyobb, hogy a floppymeghajtó és a CD-olvasó egyszerre is elférjen, nem is szólva a 15,1 colos képernyőről. A megnövelt felületen pedig remekül elfér egy többletventilátor, így ez a készülék a bivalyerős processzor dacára sem forrósodott annyira, mint társai. Talán a morcosság téveszthette meg a forgalmazó embereit, hogy a tápegységbe vezető kábel helyett asztali gépbe illő vezetéket kaptunk, szerencsére ez a probléma hamar megoldódott – ahol 8 noteszgépnek jut áram, ott 9-nek is.

A csúcsmodellek között is kiemelkedő készülékben 1130 MHz-en ketyegő Pentium III dolgozik, amit tovább erősít az Nvidia GeForce2 Go nevű üdvöskéje. Az eredmény a táblázatban látható. Ennél jobb reklámot egyetlen ügynökség sem találhat ki. Ráadásul a készülék akkumulátora is – ilyen energiaigényes elemekkel – meglepően sokáig bírta.

A 15 colos képernyőért sem valószínű, hogy sokan panaszkodnának, a készüléknek egyedül az adattárolókkal akad némi erősítenivalója, a 15 Gbyte kicsit kevésnek tűnik az átlagokat figyelembe véve, a DVD-olvasó hiánya pedig kifejezetten sértés lehet ilyen erőgép számára.

⊕ Egyszerűen a leggyorsabb
⊖ DVD-hiány

Fujitsu-Siemens Celsius Mobile A

A Celsius Mobile A különlegességeivel igyekszik felhívni magára a vásárlók figyelmét. Teljesen egyedi és meglepő formatervezése csúcsos előlapú DVD-olvasót eredményezett. A bal hátsó sarokban, a PC Card szabványú kártyákhoz illő dokk alatt kapott helyet egy chipkártya-leolvasó, ami ismét csak a teljesebb biztonságot hivatott szolgálni. A készülék tiszteletreméltóan nagy folyadékkristályos kijelzői mellett ujjlenyomat-olvasó kapott helyet – ember legyen a talpán, aki jogosulatlanul használhatja a gépet. Másrészről viszont ez a rengeteg újítás némi üzembizonytalanságot eredményezett, mintha a cég sietett volna, hogy elsőként jelenjen meg, ám nem maradt idő az átfogó béta tesztre. Reméljük, ez csupán a tesztpéldányra vonatkozik és a boltba már javított, hiba nélküli változat kerül.

A kombinált CD-újraíró/DVD-olvasó már bizonyította erejét korábban, így meglepőek voltak az első, gyenge mérési eredményei.

Műszaki adatok és teszteredmények

Gyártó, típus	Portocom MultiMagic 15	Asus A1300	IBM Thinkpad T23	Packard Bell Easy Note SC	Asus L8400
Műszaki adatok					
Alaplap chipkészlete	Via PN 133	SiS 630	Intel 930MP	Intel BX440	Intel BX440
Processzor, órajele	Mobile Pentium III, 1000 MHz	Mobile Pentium III, 800 MHz	Mobile Pentium III, 1133 MHz	Mobile Pentium III, 800 MHz	Mobile Pentium III, 1000 MHz
Memória (alap/maximális)	256/384 Mbyte	256/384 Mbyte	128/1000 Mbyte	128/256 Mbyte	384/384 Mbyte
Grafikus vezérlő, memóriája	integrált S3 Twister, maximum 64 Mbyte a rendszermemóriából	integrált SiS 630, maximum 64 Mbyte a rendszermemóriából	S3 SuperSavage IXC16, 16 Mbyte	Rage Mobility M1, 8 Mbyte	S3 Savage MX, 8 Mbyte
Képátló, felbontás	15,1 col, 1400x1050 képpont	13,3 col, 1024x768 képpont	14,1 col, 1024x768 képpont	14,1 col, 1024x768 képpont	14,1 col, 1024x768 képpont
Merevlemez típusa, kapacitása	Fujitsu MHM2200AT, 20 Gbyte	Hitachi DK23CA-30, 30 Gbyte	Hitachi DK23CA-30, 30 Gbyte	Fujitsu MHM2200 AT, 20 Gbyte	IBM, 30 Gbyte
CD-/DVD-meghajtó, csúcssebessége	Toshiba XM7001Bc, 24-szeres CD-olvasó	Toshiba SD-C2502, 8-szoros DVD-olvasó	Matshita SR-8175, 8-szoros DVD-olvasó	Matshita UJDA710, 8-szoros DVD-olvasó és 8/4/24-szeres CD-újraíró	Toshiba SD-C2502, 8-szoros DVD-olvasó
Floppymeghajtó	belső	belső	csere	belső	belső
Hangvezérlő	Crystal Audio	SiS, integrált	Crystal Audio	ESS Allegro	ESS Allegro
Modem	LT Winmodem	szoftveres	LT Winmodem	LT Winmodem	MDC
Hálózati csatoló	Accton EN2242	SiS, integrált	integrált	○	Realtek
Billentyűzet	angol	magyar	magyar	angol	magyar
Vezérlés	érintőpad	érintőpad + egér	pöcök	érintőpad	érintőpad
Soros csatoló	○	●	●	●	●
Párhuzamos csatoló	●	●	●	●	●
USB csatoló	2	2	2	2	2
IEEE 1394-es csatoló	●	○	○	●	○
Infravörös csatoló	opció	●	●	○	●
Csatlakozó külső monitorhoz	●	●	●	●	●
Videokimenet	kompozit	kompozit	S-Video	S-Video	kompozit
PS/2-es egér-/billentyűzetcsatoló	●	●	●	●	●
Fejhallgató-bemenet	●	●	●	●	●
Mikrofonbemenet	●	●	●	●	●
Lopásgátló	●	●	●	●	●
PC Card kártyafoglalat	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as
Hordtáska	●	●	○	○	●
Tömeg	3,2 kg	3,0 kg	2,4 kg	3,2 kg	2,9 kg
Méret	33x28x4 cm	32x25x4 cm	31x25x3 cm	31x26x4 cm	31x26x4 cm
Szoftver, OEM	Windows XP	Windows 2000	Windows 2000	Windows ME, Word 2000	Windows Me
Szoftver, Retail	StarOffice 5.2	PC-Cillin 2000, IBM ViaVoice, Asus DVD 2000	Lotus Notes kliens, Lotus SmartSuite Millennium licenc, PC Doctor, Mediamatics DVD Player, ConfigSafe	Encyclopedia Britannica Deluxe 2000, Norton Antivirus	PC-Cillin 2000, Asus DVD 2000
Extra	zárt állapotban is vezérelhető zenelejátszás, Samsonite hordtáska	zárt állapotban is vezérelhető zenelejátszás, fejhallgató, miniegér, mobiltelefon-tartó	ThinkLight, Titanium Composite ház	zárt állapotban is vezérelhető zenelejátszás, világító-programozható logó, Dolby HeadPhone, optikai digitális hangkimenet	ADTD cooler technológia
Mérési eredmények					
Akkumulátor üzemideje	135 perc	187 perc	135 perc	156 perc	117 perc
Optikai meghajtó átlagos olvasási sebessége	18,8-szeres	18,8-szeres	18,8-szeres	18,7-szeres	19,2-szeres
– legnagyobb olvasási sebessége	24,7-szeres	22,0-szeres	24,8-szeres	24,1-szeres	23,9-szeres
Merevlemez átlagos olvasási sebessége	18,1 Mbyte/s	16,4 Mbyte/s	17,1 Mbyte/s	18,1 Mbyte/s	19,0 Mbyte/s
3DMark 2000, 1024x768/16 bit	1209 pont	758 pont	1714 pont	727 pont	1139 pont
3DMark 2000, 1024x768/32 bit	659 pont	534 pont	900 pont	○	○
CHIP-értékelés					
Irodai munka	150 pont	132 pont	194 pont	121 pont	142 pont
Grafika	185 pont	164 pont	244 pont	152 pont	199 pont
Szórakozás és multimédia	122 pont	99 pont	174 pont	101 pont	119 pont
Felszereltség	160 pont	168 pont	180 pont	168 pont	152 pont
Összérték	258 pont	258 pont	412 pont	234 pont	277 pont
Ár–érték (alacsonyabb a jobb)	2062 pont	1512 pont	2160 pont	2863 pont	2022 pont
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Portocom ☎ 203-9269	Crito ☎ 329-3063	IBM Magyarország ☎ 382-5500	Szinvanet ☎ 252-0545	Sowah ☎ 350-4539/119
Webcím	www.portocom.hu	www.crito.hu	www.ibm.hu	www.szinvanet.hu	www.asusnotebook.hu
Ár, nettó	532 000 Ft	390 000 Ft	890 000 Ft	670 000 Ft	560 000 Ft
Garancia	választhatóan 1–3 év	2 év	3 év (az akkumulátorra 1 év)	1 év	2 év

	Dell Latitude C810	Dell Inspiron 4100	HP Omnibook 6000	Fujitsu-Siemens Celsius Mobile A
	Intel 815	Intel 430	Intel BX440	Infineon
	Mobile Pentium III, 1133 MHz	Mobile Pentium III, 1000 MHz	Mobile Pentium III, 900 MHz	Mobile Pentium III, 1133 MHz
	128/512 Mbyte	128/1024 Mbyte	128/512 Mbyte	256/1024 Mbyte
	GeForce2 Go, 16 Mbyte	Ati Mobility Radeon, 16 Mbyte	Rage Mobility M1, 8 Mbyte	Ati Mobility Radeon, 32 Mbyte
	15,1 col, 1400x1050 képpont	14,1 col, 1400x1050 képpont	14,1 col, 1024x768 képpont	15,1 col, 1400x1050 képpont
	Toshiba MK1517 GAP, 15 Gbyte	IBM, 20 Gbyte	Toshiba MK2017GAP, 20 Gbyte	IBM, 30 Gbyte
	Samsung SN-124 24-szeres CD-olvasó	Toshiba SD-C2502, 8-szoros DVD-olvasó	QSI SDR-081, 24-szeres CD-olvasó	Matshita UJDA710, 8-szoros DVD-olvasó, 8/4/24-szeres CD-újraíró
	belső	csere	csere	csere
	ESS Maestro	Crystal Audio	ESS Maestro	ESS Allegro
	3Com mini PCI	PcTel 2304	3Com mini PCI	LT Winmodem
	3Com mini PCI	3Com mini PCI	3Com mini PCI	Realtek
	magyar	angol	magyar	angol
	érintőpad + pöcök	érintőpad + pöcök	érintőpad + pöcök	érintőpad
	●	●	●	●
	●	●	●	●
	2	1	1	2
	●	○	○	○
	●	●	●	●
	●	●	●	2
	kompozit	S-Video	○	kompozit
	●	●	●	●
	●	●	●	●
	●	●	●	●
	●	●	●	●
	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as	2 Type II-es vagy 1 Type III-as
	○	○	○	○
	3,0 kg	2,5 kg	2,3 kg	3,1 kg
	33x28x5 cm	32x26x4 cm	31x26x4 cm	34x28x4 cm
	Windows 2000	Windows Me	Windows 98SE	Windows NT/2000 duál előtelepítés, Word 2000, Works 2000
	Dell OpenManage szoftvercsomag	WinDVD, Norton Antivirus 2000	McAfee VirusScan	Easy CD Creator, Direct CD, WinDVD
	extra hűtés	színes, cserélhető elemek a házon	rendszerellenőrző és karbantartó programcsomag	chipkártya- és ujjlenyomat-olvasó, digitális monitorkimenet
	175 perc	112 perc	169 perc	203 perc
	18,8-szeres	19,4-szeres	18,1-szeres	18,2-szeres
	24,7-szeres	24,1-szeres	23,8-szeres	21,9-szeres
	18,9 Mbyte/s	17,1 Mbyte/s	19,6 Mbyte/s	15,8 Mbyte/s
	4281 pont	3398 pont	686 pont	3248 pont
	2963 pont	2279 pont	○	2313 pont
	206 pont	147 pont	123 pont	187 pont
	223 pont	179 pont	170 pont	250 pont
	230 pont	170 pont	102 pont	210 pont
	156 pont	159 pont	148 pont	176 pont
	349 pont	335 pont	332 pont	342 pont
	2574 pont	1758 pont	1905 pont	2918 pont
	Humansoft ☎ 270-7600	EMJ Hungary ☎ 469-6050	Hewlett-Packard Magyarország ☎ 382-1111	Fujitsu Siemens Computers ☎ 471-2111
	www.humansoft.hu	www.euro.dell.com	www.hp.hu	www.fujitsu-siemens.com
	898 200 Ft	589 000 Ft	632 390 Ft	998 000 Ft
	1 év helyszíni + 2 év telephelyi	3 év teljes körű helyszíni, következő munkanapi megjelenéssel	1 év	1 év

míro

A míro-nál a TCO'99 –a ma létező legszigorúbb szabvány– a minimum. Nem adjuk alább, mert tudjuk: az Ön munkája minőséget kíván!

Ha Ön LCD monitort, Diamondtron vagy Trinitron képcsöves megoldást keres 17-19 vagy 21"-os méretben, s azt PC-hez vagy Mac-hez szeretné csatlakoztatni, a míro az alkalmazáshoz leginkább megfelelő eszközt nyújtja.

Ám nem csak a fejlett technológia és a design teszi vonzóvá a míro-line tagjait, hanem a biztonságot nyújtó 3 éves garancia is.

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos a minőség!

Mutassa meg,
hogy önnek
fontos az élet!

míro A17F95

Képcső méret	17" Sikképcsöves
Képpontávolság	0,25mm
Maximális felbontás	1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás	1280x1024@88Hz

míro A1795F

Képcső méret	17"
Képpontávolság	0,25mm
Maximális felbontás	1600x1200@88Hz
Ajánlott felbontás	1024x768@118Hz

míro A1995F

Képcső méret	19" Shortneck
Képpontávolság	0,26mm
Maximális felbontás	1600x1200@75Hz
Ajánlott felbontás	1280x1024@88Hz

http://www.mirodisplays.de

Hivatalos magyarországi disztribútor:
EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051
e-mail: sales@emj.hu ***www.emj.hu***

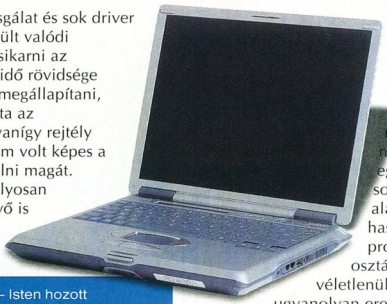

Celsius Mobile A – Isten hozott a XXI. században!

Komolyabb vizsgálat és sok driver letiltása után sikerült valódi eredményeket kicsikarni az egységből, ám az idő rövidsége miatt nem tudtuk megállapítani, pontosan mi okozta az összeakadást. Ugyanígy rejtély egyelőre, miért nem volt képes a készülék kikapcsolni magát. A Windows szabályosan kilépett, a képernyő is elsötétült, de a kijelzőn látszott, a készülék még üzemben van. Ez apró kellemetlenség, egyedül az újraindítások során okozott gondot, és valószínűleg megoldódik a kártyaleolvasó pontos kalibrálásakor.

A sok bizonytalanság után egy biztos: a gép nagyon erős. A saját alaplapban ezúttal is a lehető legerősebb, 1130 MHz-es processzor kapott helyet, 256 Mbyte memóriával és az Ati Mobility Radeon 32 Mbyte-os változatával. Hab a tortán a 15 colos kijelző és a CD/DVD kombó, valamint az ezekhez illő figyelmesség: digitális monitorkimenet LCD képernyőkhöz.

⊕ Gyors, és felkészül a jövőre
⊖ Helyenkénti instabilitás

HP Omnibook 6000

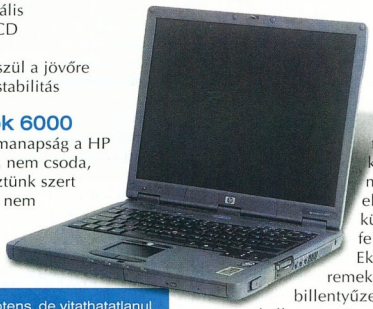

Ha nem is omnipotens, de vitathatatlanul sokoldalú az Omnibook 6000

Nagy a nyüzsgés manapság a HP noteszgépei körül, nem csoda, hogy mi is igyekeztünk szert tenni egyre. Talán nem meglepő a hír: sikerült. A széles választék sajnos csak a vásárlóknak olyan kedvező, nekünk komolyabb fejtörésbe került a megfelelő példány kiválasztása és becserkészése. A győzelmi trófeának is remek Omnibook 6000 igazán elegáns, kecses darab, angol nyelvterületen valószínűleg nőnemben írnak róla. Ám a bájos külső mögött számító agy rejtőzik, 900 MHz-es Pentium III formájában. Talán ezzel is szeretett volna a cég egy picit kilógni a sorból. Az összeállítás nem tör ugyan a legerősebbek babérjaira egyéb területeken sem, ám tökéletesen kiegyensúlyozott munkatárs.

A remek külsőért ezúttal is meg kell fizetni, választani kell a CD-olvasó és a floppymeghajtó között. Videovezérlőből is egy szerényebb, a jól bevált Rage Mobility M1 kapott helyet a dobozban.

A teszteredmények – főleg egyes részeredmények – az egész vizsgálat során érdekesen alakultak, hasonló processzorosztályok még véletlenül sem végeztek ugyanolyan eredménnyel, hol egyik, hol a másik hajtotta végre jobban, gyorsabban a feladatát. Ezúttal is meglehetősen kuszára sikerültek az eredmények, de egy dolog bebizonyosodott, a többletmegahertzek megtették a dolgukat. Ennek ellenére az Omnibook 6000 fő erénye stabilitása és eleganciája.

⊕ Formás külső, stabil belső
⊖ Kissé borsos ár

IBM Thinkpad T23

Az IBM Thinkpadjeivel kapcsolatban komolyak a vásárlók elvárásai, így igyekeztünk mi is kritikusan szemlélni a T-modellt. Való igaz, nem a legdivatosabb pezsgőszínű, legömbölyített forma, ám könnyű és meglehetősen elegáns, különösen felnyitása után. Ekkor előbukkan a remekül megtervezett billentyűzet és egy-két kellemes extra – a gyorsbillentyűsor, valamint a „tetőn" a beépített lámpa, vérbeli utazóknak.

Az elegancia és könnyedség ára, hogy nincs elég hely külön CD-olvasónak és floppymeghajtónak, így dönteni kell indulás előtt.

Ellenben van hely a csúcssebességű Intel processzornak a már lassan megszokottá váló 1130 MHz-en. Ugyan csak 128 Mbyte memória szolgálja ki, ám az IBM-től elvárható módon a teszteredmények kedvezőbbek a várhatónál a finomhangolásnak köszönhetően.

Szintén kötelező elemmé lépett elő és a T23-ban is fellelhető az egészségesen nagy kapacitású merevlemez, és a DVD-olvasó. Ráadásul a géphez komoly, értékes felhasználói programok sora jár. Az összképet egyedül a videovezérlő rontja némelyest – az IBM, úgy tűnik, még kivár, mennyire lesz hálás a közönség a 3D-s teljesítményért, és ki nyeri a harcot a mobil 3D-gyorsítók piacán. Addig sem kell bánkódniuk, a T23 remek, megbízható útitárs és valódi státusszimbólum.

⊕ IBM Thinkpad, gyors és stabil
⊖ 3D-ben gyenge

Packard Bell Easy Note SC

Igazán kíváncsiak voltunk a Packard Bell modelljére. Nem kellett csalatkoznunk, meglehetősen egyedi darabot kaptunk a vizsgálatra.

Divatos festésű, és szintén divatosan ellátták néhány extra gombbal zenehallgatáshoz csukott állapotban. A szoftvertámogatása is figyelemre méltó, ugyanis a felhasználói programcsomag mellett az Encyclopedia Britannica CD-s kiadásához is hozzájut a vásárló.

Bár a falon nem mutat olyan lenyűgöző-en, ám valamivel könnyebben és gyorsabban kezelhető, mint papír alapú formában. Még furcsább extra szolgáltatás, hogy a fedőlap *Packard Bell* felirata színét változtatva villog. Ráadásul ez programozható – profi DJ-k előnyben.

A mókás extrák ellenére a belső kiépítés komoly és átgondolt.

A 800 MHz-es processzor ugyan ebben a környezetben gyengének számíthat, ám az átlagos felhasználók igényeinek minden bizonnyal megfelel. Optikai meghajtóként a cég a Matshita kombinált DVD-olvasó és CD-újraíró készülékét választotta, amely nagyon kellemes megoldás minden felhasználónak – és baráti segítség volt a Fujitsu-Siemens számára is. A megfelelő képminőségről és sebességről a Rage Mobility M1 8 Mbyte-os példánya gondoskodik.

Thinkpad T23 – alaposan átgondolt rendszer

Bár a generációváltással háttérbe szorul, de mint mindegyik Ati kártya, DVD-lejátszásra kiváló. Probléma egyedül az érintőpad beállításaival akadt, ugyanis a kurzor lemezműveletek közben hajlamos volt kissé lefagyni, és késéssel követni a megadott utat. Így a nap végére állandó késésben lévő, apró nyomkövető kutyára hasonlított.

Vélhetően ez is csupán apróbb driver-probléma, amit a cikk megjelenésére már réges-rég kijavítottak. Így az Easy Note nevéhez méltóan könnyed, divatos készülék, és szükséghelyzetben dolgozni is remekül lehet vele.

⊕ Igazi egyéniség, extrákkal
⊖ Kedvezőtlen ár–érték arány

Portocom MultiMagic 15

Utolsókból lesznek az elsők. E nagy igazság ezúttal is bevált, hiszen a névsorban utolsó Portocom modellje volt a legelső tesztünkben. A MultiMagic igyekezett méltó lenni nevéhez. Első apró, ám annál kellemesebb meglepetés a készülék „alsó harapása", az így nyert közel egy centiméteres szabad sávon ugyanis rögtön helyet kapott néhány kezelőgomb, segítségükkel csukott állapotban is vezérelhető a zenelejátszás, ráadásul látjuk, éppen melyik gombot készülünk megnyomni – a készülék felfordítása nélkül is. Igazi egzotikumként a Portocom a hivatalos bejelentés pillanatától kezdve már Windows XP-vel árulja készülékeit, sajnos ezt nem volt alkalmunk megvizsgálni, ugyanis a hozzánk jó előre megérkezett gépben Murphy törvényeinek engedelmeskedve leketyegett az aktivizálási idő.

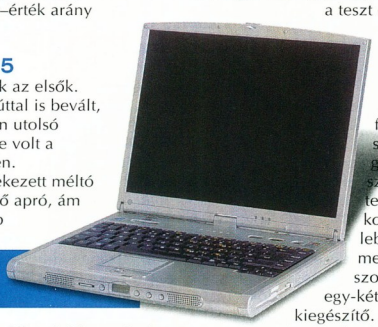

Barátságos különc az Easy Note SC

A készülék nevéből is látszik, a cég a gép fő erényének a 15,1 colos képátlót tartja, amire az alaplapra integrált S3 chip továbbítja majd a megjelenítendőket, a 256 Mbyte rendszermemória egy részét kölcsönkérve. Hogy ez a lehető leggyorsabban történjen, arról 1000 MHz-es Pentium III gondoskodik, a szintén egzotikusnak számító Via alaplapban.

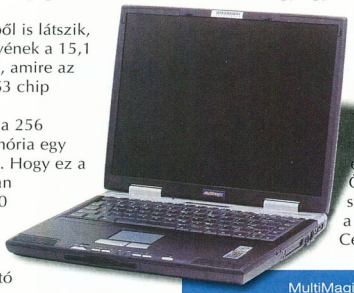

MultiMagic 15 – a név előjel

A processzor erejéhez és a tekintélyes méretű kijelzőhöz igazán egy DVD-olvasó illik, ami ugyan tesztünkből kimaradt, de a felhasználói igényeknek megfelelően hamar helyet kaphat a gépben.

⊕ Modern és egzotikus
⊖ Súlyos egyéniség

CHIP-TIPP

Az élet furcsa dolgokra képes. Míg a legfelső kategóriában hihetetlen erejű gépek csaptak össze az áhított győzelemért, szerényen, csöndesen, de fiatalos lendülettel elvitte azt az orruk elől az Asus A1300.

Mint már szó esett róla, az Asus A1300 lendületes, laza, igazi 2001-es feelingje van. Ereje ugyan nem mérhető a teszt csúcsragadozóihoz, de cserébe ára kedvező. Ebben az árban azonban benne foglaltatik a stabilan működő gép, amelynek számolási teljesítménye korántsem lebecsülendő, megfelelő szoftverpark és egy-két ötletes kiegészítő.

Azoknak, akik komolyabb erőre vágynak, vagy ódzkodnak az ennyire modern és kihívó külsőtől, hadd ajánljam figyelmébe a fej-fej mellett haladó három csúcsgépet. A dobogó legfelső fokáról csupán – a jelenleg még magas – áruk miatt maradtak le, ám ezen nem lehet meglepődni, hiszen az elérhető legjobb alkatrészek mindig jóval drágábbak az átlagosnál. Ám a három gép különböző előnyös tulajdonságaival – no és rettenetes számolási teljesítményével – bőségesen kiérdemelte a vásárlási ajánlatot.

Nyers teljesítményben verhetetlennek bizonyult a Dell Latitude C800. Ugyan egy-egy alkalmazásban akadt nála gyorsabb, de összességében ez a gép a legerősebb, különösen igaz ez a 3D-s műveletek elvégzésére. Összteljesítményben kiváló a Fujitsu-Siemens Celsius A. Tulajdonosa a beépített extrákkal tökéletesen „jövőkompatibilis" géphez jut, amelynek ereje sem csekély és hordozhatósága is remek, hála akkumulátorának.

Az IBM Thinkpad T23 pedig – mint az a táblázatból is látszik – az összértéklistát vezeti.

A készülék elegáns, méltóságteljes és nagyon gyors, ráadásul komoly szoftverpark jár hozzá.

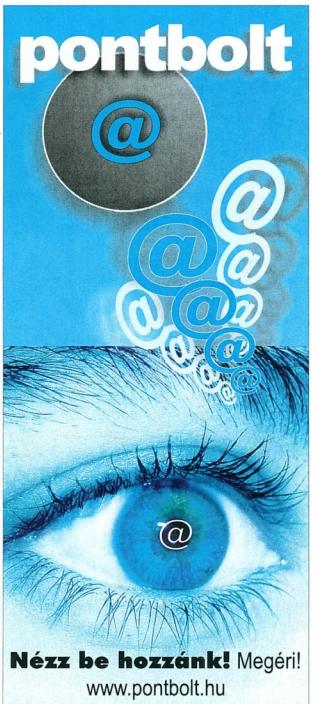

Nézz be hozzánk! Megéri!
www.pontbolt.hu

megnyílt
on-line
számítástechnikai boltunk.
www.pontbolt.hu

Pont Neked
Pont itt
Pont ennyiért

Samsung 17" síkképcsöves monitor
SyncMaster 753DF
17", DynaFlat, 1280x1024/65 Hz,
dot: 0.25mm, OSD, TCO99
57.500 +ÁFA
www.pontbolt.hu

Melyiket szeressem?

E hónapban nagy fába vágtuk a fejszénket. Mi a közös egy nagy vonalakban felvázolt és egy rettentő specifikus konfigurációban? Mindkettőt elég nehéz összeállítani...

Győri Ferenc, Rixer György

Első látásra könnyű feladat elé állított bennünket egyik olvasónk, ifj. Végh Tibor. Építsünk olyan gépet, amely minden feladatot el tud látni. A problémát egyedül az okozta, hogy ehhez 250 ezres keretet határozott meg, márpedig ennyiért nem kapható valóban mindenre alkalmas konfiguráció – legalábbis nem forintért. Mindenesetre összeültünk az Enternet szakembereivel kitalálni, hogyan lehet összeállítani a legsokoldalúbb gépet.

A mindenes

Előre is köszönöm azokat a leveleket, amikben kifejtik, ezen a konfiguráción nem lehet kiadványt szerkeszteni, filmet vágni, vagy 1600x1200-ban hentelni a rosszfiúkat. Ez a konfiguráció igenis kész arra, hogy minden hétköznapi feladatot ellásson – kicsit talán többre is. Legfeljebb némi célirányos fejlesztés kell hozzá, amit kilátásba is helyezett jövendőbeli gazdája.

Kissé visszafogottan és költséghatékonyan indítottunk egy remek alaplappal és egy gyorsabb Celeronnal. Ezt megtámogattuk 256 Mbyte memóriával, ami egyrészt nagyon olcsó manapság, másrészt sokat javít a rendszer teljesítményén – a Windows XP megjelenésével pedig egyenesen kötelező elem. Merevlemezből is igyekeztünk jó vételt csinálni, erre mindig alkalmas a Quantum AS – sebességére senki nem panaszkodhat, és a 30 Gbyte tárterület sem fog egyhamar betelni.

Videokártyaügyben nagy szerencsénk volt, ugyanis sikerült rálelni a GeForce2 jelenlegi mintegy félezer változatának ősapjára, az eredeti GTS-re – már nem gyártják, éppen ezért jutányos áron vándorolhatott a gépbe, jelentős többletet adva a 3D-s teljesítménynek egy MX-változathoz képest. Szintén a sokoldalúság jegyében DVD-olvasót választottunk optikai egységnek, hiszen érdemes haladni a korral, főképp a mozirajongóknak. Extraként az összeállítást elláttuk tévévevő kártyával, hátha éppen jól jön – de kérés híján takarékosan egy egyszerűbb modellnél maradtunk.

Monitor ügyében visszaütött az összeghatár, méghozzá cudarul. A Samtron 56E régi ismerős, és többször is ajánlottuk kezdő konfigurációkhoz. Igen ám, de GeForce2 mellé? Nos, a kedves vevő kérte ezt a méretet, és 800x600-ban is jól mutatnak a mai játékok, a Celeron pedig úgysem nagyon bírná nagyobb felbontásban.

Az erő sötét oldala

Az alábbi konfiguráció összeállításakor meglehetősen nagy alkotói szabadságot engedtünk meg magunknak. Először is: a konfigurációban szereplő néhány

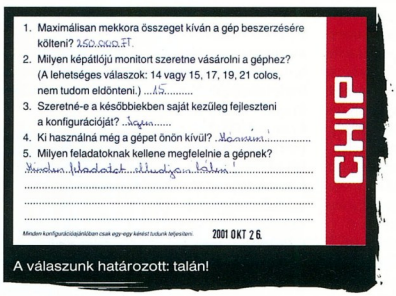

A válaszunk határozott: talán!

termék hazai fellelhetősége kétséges (egyes darabok „érkezés" alatt). Ennek közvetlen következménye, hogy némely alkatrész mellett netes rendelési cím és amerikai dollárban megadott ár szerepel. Ezeket az árakat az összesítő árcédula kedvéért átszámítottuk forintra (290 HUF/1 USD árfolyamon) – megrendelésük esetén azonban szállítási költséget is felszámítanak, ezzel azonban nem számoltunk. Továbbá alkalmaztuk a „megsaccolom" módszert is. Ennek lényege, hogy feltüntetünk az adott alkatrészhez egy forgalmazót, amely nagy valószínűséggel forgalmazni fogja az adott alkatrészt, ha az már lesz Magyarországon, ám árat értelemszerűen még nem tudott mondani. A netes bevásárlóhelyek, illetve a konkurens cégek hasonló kártyáinak külföldi-hazai árai alapján azonban kiszámoltunk egy valószínűsíthető árat.

Tehát következzék a Blackrazor fantázianevű konfiguráció! Röviden: egyedi, fekete, technológia szintjén előremutató. Mint látható, a feketén erős hangsúly volt. Mivel egyedi és fejlett technológiájú konfigurációról beszélünk, nem állhattunk neki költséghatékonyan építeni a Borotvát – ennek ellenére megpróbáltunk még földön járó összeállítást papírra vetni. Még valami: a hangzatos név a számítógépes szerepjátékok koronázatlan királyának tartott Baldur's Gate 2-ből származik, ahol nagyon erős, extra tulajdonságokkal bíró, „gonosz" kardot jelöl.

Az első pofont a pénztárcának az exkluzív, szürkésfekete színben pompázó, alumínium-ötvözetből készített Cooler Master ház adja. Ilyen biztosan nincs a szomszéd Pistikének – de olvasóinknak se lesz túl könnyű beszerezni. Nagyon jó minőségű, élettartamra szóló garanciájú táp kerül bele, de vannak benne belső házhűtő ventilátorok, ráadásul jól bővíthető ez az ATX-es ház. A házba tucatnak szintén nem nevezhető AOpen AK77 Pro(A) alaplap kerül, amelyen a Via revizionált KT266A DDR memóriát támogató chipkészlete dolgozik, megfelelő teljesítményt biztosítva számunkra akár a Neverwinter Nightshoz is. Természetesen a nyák színe: fekete. Az alaplapba az új generációs AMD Athlon processzor, az XP kerül, mégpedig a legkisebb, az 1500+. A nyers ereje ennek is tetemes, az ára annál kevésbé. Az új Athlonok hőtermelése szerencsés módon

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékek, mind a végső árcédulák tekintetében a bruttó kereskedelmi, illetve a nagykereskedők esetében az ajánlott kiskereskedelmi árat közöljük. Az árak a piac november végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@vogel.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

A mindenes

- ATX-es ház – három 5,25 colos, két 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely, színes (8000 Ft)
- Asus TUSL2-C – ATX, Intel815EP chipkészlet, Socket 370 (Tualatin-kompatibilis), 1 AGP, 6 PCI, 4 USB csatoló, 3 memóriahely (maximum 512 Mbyte SDRAM), 133 MHz-es busz, ATA/100 csatoló, hatcsatornás hangchip (37 250 Ft)
- 800 MHz-es Intel Celeron2 – FCPGA foglalat, 100 MHz-es rendszerbusz, 32 Kbyte első- és 128 Kbyte másodszintű gyorsítótár, hűtőventilátorral (19 000 Ft)
- 256 Mbyte memória – PC133 szabványú SDRAM, noname (12 250 Ft)
- Nvidia GeForce2 GTS – Nvidia GeForce 2 chipkészlet, második generációs T&L, 32 Mbyte DDR RAM, AGP 4x, OEM (29 750 Ft)
- Creativ Labs Sound Blaster PCI 128 – PCI, full duplex, 16 bites, 48 kHz-es mintavételezési frekvencia, 4.0-s hangrendszer támogatása, OEM (6000 Ft)
- Hauppauge WinTV Go – tévétuner, monó audio-, kompozit- és hangbemenet, Windows XP-kompatibilis (17 625 Ft)
- Quantum FireballP AS 30 – 30 Gbyte kapacitás, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA/100 csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms (34 125 Ft)
- Asus DVD E616 – 16-szoros sebességű DVD-olvasó, 48-szoros sebességű CD-olvasás, átlagos keresési idő 85 ms, ATA/100 csatoló (27 000 Ft)
- Samsung floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (4000 Ft)
- Samsung billentyűzet – 105 gombos, magyar, PS/2-es (2250 Ft)
- A4tech WWW-25 – egér, 3 gomb, 2 görgő, 520 dpi-s érzékenység, PS/2-es (3250 Ft)
- A4tech AS-7 – sztereó hangfalpár, 180 watt P.M.P.O., frekvenciatartomány 60 Hz–20 kHz, virtuális 3D Surround (2375 Ft)
- Samtron 56E – 15 colos képátló, 13,8 colos látható képátló, képpontávolság 0,24 mm, legnagyobb felbontás 1024x768/68 Hz, ajánlott 800x600/85 Hz, 3 év garancia (44 625 Ft)

bruttó 247 500 Ft

visszafogottabb, mint a régieké, ezért minden további nélkül rakhatjuk a Coolink Cool 111-es vörösréz hűtőjét az XP-nkre. A processzor mellé 512 Mbyte PC2100-as szabványú, CL2 időzítésű Micron memóriát álmodtunk. Ez már jól megpakolt Windows XP-s környezetet is elvisz akármelyik jövőre kijövő durva 3D-s játékkal. Habár jönnek a rémhírek, hogy emelkedik a memóriák ára (mintha tényleg meglódult volna) – persze hova máshová mehetne, már most is baromira nyomott –, egyelőre még ez a fél giga RAM piti összegbe kerül. Persze lehet, hogy mire lapunk megjelenik, már más lesz a helyzet.

Videokártyaként az Abit Siluro GeForce3 Titanium 200 teljesít szolgálatot. Szigorúan fekete, DirectX 8-kompatibilis, gyors 3D-s cucc – még menedzselhető áron, azonban az Nvidia kvázi új grafikus chipkészletével, a GeForce3 Titanium 200-zal. Hangkártya gyanánt a mostanában ármélypontját élő Sound Blaster Live! 5.1 Player zacsis változata kerül a konfigba. A Creative-nál a termékváltás – az Audigy eljövetele – miatt durván lecsökkent árú Live! 5.1-ről nyugodtan elmondhatjuk: jóval többet ér, mint amennyibe kerül. Ja, és a játékosoknak teljes körű EAX-támogatást nyújt! Bár analóg módon hat csatorna meghajtására is képes, mégis 2.1-es összeállítású hangrendszer mellett döntöttünk, mégpedig a nagyon jó nevű Klipsch Promedia 2.1 mellett. 200 watt valóban leadott teljesítmény, fekete külső, minőségi szatellitek és nagyon jó brummogó. Surround DVD-zés ebből persze nem lesz, de minden egyébhez még sok is lesz az, amit a Promedia 2.1 ki tud adni magából.

- A4tech AS-7: www.kellytech.hu/speaker/a4tech/as7.htm
- A4tech WWW-25: www.kellytech.hu/mouse/a4tech/www25.htm
- Abit Siluro GeForce3 Titanium 200: www.abit.com.tw/eng/product/mm/gf3-ti200.htm
- AMD Athlon XP 1500+: http://athlonxp.amd.com
- AOpen AK77 Pro(A): www.aopen.com/products/mb/ak77pro.htm
- Asus DVD E616: www.asus.com.tw/Products/dvdrom/dvd-e616/index.html
- Asus TUSL2-C: www.asus.com/products/Motherboard/tualatin/tusl2-c/index.html
- Cooler Master ATC-100-GX: www.coolermaster.com/products/atc/atc100.html
- Coolink Cool 111: www.coolink.hu/products/cool111.php
- Creativ Labs Sound Blaster PCI 128: www.soundblaster.com/products/sb128/
- Hauppauge WinTV Go: www.hauppage.com/html/wc_data.htm
- IBM DTLA-307075: www.storage.ibm.com/hdd/desk/ds75gxp.htm
- Klipsch Promedia 2.1: www.klipsch.com/products/productdetail.asp?id=76
- Logitech Cordless Desktop Optical: www.logitech.com/cf/products/productoverview.cfm/104
- Maxtor DiamondMax Plus 60: www.maxtor.com/products/diamondmax/diamondmaxplus/QuickSpecs/42084.htm
- Quantum AS: www.maxtor.com/Quantum/products/hdd/fireball_plusas/fireball_plusas_overview.htm
- Sony SDM-M51/B LCD monitor: www.sonystyle.com/vaio/displays/sdm_m51b.shtml
- Sony SO14B floppymeghajtó; www.metro-one.com/dc_store/system/Product_Details.asp?SKU=SO14B
- Sound Blaster Live 5.1! Player: www.soundblaster.com/products/gamer5.1/
- Toshiba SD-R1102: www.digitalconnection.com/Products/DVD/sdr1102.htm

A háttértárakról. Elsődleges, azaz rendszervinyónak kisebb tárolókapacitású, 20 Gbyte-os, ám gyors, 7200-on pörgő Maxtort választottunk, míg „tárolónak" egy még

Blackrazor

● Cooler Master ATC-100-GX ház – ATX, három 5,25 colos és két 3,5 colos nyitott, illetve hat 3,5 colos rejtett meghajtóhely, két házhűtő ventilátor (megrendelhető a www.pricewatch.com-on – 200 USD, kb. 58 ezer Ft)

● Chieftech 340 W-os tápegység – CT340A, ATX 2.03 szabványú, élettartamára szóló garancia (20 000 Ft, Kelly-Tech)

● AOpen AK77 Pro(A) – ATX, Socket A foglalat, Via KT266A chipkészlet, 1 AGP 4x, 5 PCI, 1 CNR bővítőhely, 3 DDR DIMM memóriafoglalat (maximum 3 Gbyte), UDMA/100 támogatás, integrált AC'97 audiovezérlő, Athlon XP-támogatás (44 375 Ft, RCE Kft.)

● 1,33 GHz-es AMD Athlon XP 1500+ – 266 MHz-es EV6 buszsebesség (43 740 Ft, Bluefish)

● Coolink Cool 111 – Socket 462/370-kompatibilis CPU-hűtő, vörösréz borda, maximum 2,52 W teljesítményfelvétel, zajszintje 36.8 dBa, a ventilátor névleges fordulatszáma 4800 fordulat/perc (6625 Ft, Kelly-Tech)

● 512 Mbyte DDR SDRAM memória – 2x256 Mbyte-os modul, Micron, CL2 időzítésű (22 688 Ft, Jaculus Computer)

● Abit Siluro GeForce3 Titanium 200 videokártya – Nvidia GeForce3 Titanium 200 chipkészlet, 175 MHz magórajel, 64 Mbyte DDR SDRAM, 400 MHz-es memóriaórajel, 350 MHz-es RAMDAC, VGA + DVI + tévékimenet (várható kiskereskedelmi ára 74 000 Ft, Mycom)

● Sound Blaster Live! 5.1 Player hangkártya – OEM kivitel, PCI, 16 bit, 48 kHz-es mintavételezési frekvencia, EMU10K1 DSP, full duplex, analóg 5.1-es hangfalrendszer támogatása (11 000 Ft, Demo Stúdió)

● Maxtor DiamondMax Plus 60 (5T020H2) merevlemez – 20 Gbyte kapacitás, IDE, 7200 fordulat/perc, UATA/100, 2 Mbyte-os cache, átlagos elérési ideje 8,7 ms (27 750 Ft, Silver Computer)

● IBM DTLA-307075 merevlemez – 75 Gbyte kapacitás, IDE, 7200 fordulat/perc, UATA/100, 2 Mbyte-os cache, átlagos elérési ideje 8,5 ms (80 500 Ft, Silver Computer)

● Toshiba SD-R1102 DVD/CD-RW – kombó meghajtó, IDE, írás/újraírás/DVD-olvasás/CD-olvasás legnagyobb sebessége 8/8/8/32-szeres, 2 Mbyte-os puffer (megrendelhető a www.digitalconnection.com-on, 169 USD, kb. 49 010 Ft)

● Sony SO14B floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os, fekete (megrendelhető a www.metro-one.com-on, 25 USD; a fehér előlapos változat kapható a Mistral Computerworldnél, 3181 Ft)

● Logitech Cordless Desktop Optical – rádiós billentyűzet és optikai egér (800 dpi), iTouch, Zero Degree Tilt, multimédiás gombok és potméter (44 500 Ft, Libra Computer)

● Klipsch Promedia 2.1 hangfalkészlet – 2 kétutas szatellit, mélynyomó, 200 W valós teljesítmény, átviteli tartomány 31 Hz–20 kHz (74 875 Ft, Pixel Multimédia)

● Sony SDM-M51/B – TFT aktív mátrix flat panel megjelenítő, 15,1 colos képátló, 0,30 mm-es képponttávolság, beépített hangszórók, maximális felbontása 1024x768 képpont, fekete kivitel (megrendelhető a www.sonystyle.com-on; a fehér kivitel kapható a Mistral Computerworldnél, 199 100 Ft)

bruttó 759 344 Ft

gyorsabb, nagy kapacitású, 75 Gbyte-os IBM-et. A Maxtoron kap helyet az operációs rendszer és minden felhasználói program, míg az IBM-re mennek a DivX-filmek és a játékszoftverek. Minden játékos tudja, hogy izgalmas játék közben mennyire illúzióromboló a hosszadalmas töltögetés, aki pedig sokat töltögető játékkal nyomul (például Baldur's Gate 2), az áldani fogja ezt a merevlemezt. Opcionálisan később ide lehet capture file-okat készíteni videodigitalizáló kártya beszerzése után. Optikai tároló és archiválórendszerünk Toshiba gyártmányú DVD/CD-RW kombó meghajtó lesz. Maximálisan 8-szoros sebességgel ír, 8-szorossal újraír, a DVD-t szintén 8-szoros sebességgel olvassa, a CD-t pedig 32-szeressel. A fedélzetén található 2 Mbyte puffer CD-íráskor jön jól. Ja, és 20 dolcsi felárért még fekete is. Végül a floppymeghajtó a Sony 1,44 Mbyte-os példánya – szintén fekete színben.

Beviteli eszközként a nemrég piacra lépett Logitech kombó, a Cordless Desktop Optical szolgál. Vezeték nélküli billentyűzet optikai, nagy felbontású egérrel. Mindez feketésszürke színvilágban, ezüst és kék behatással, ergonómiai szempontból lényegében kifogástalan megvalósítással. A termék nevébe az amerikai piacon bekerült a „Freedom" is. Mint a táblázatból látható, a szabadságnak bizony ára van...

Stílusos, elegáns megjelenítőként a Sony 15,1 colos flat panel LCD-je szolgál. A képminősége nagyon jó – elérhető maximális felbontása kevésbé. Viszont ebben a méretben is már nagyon drága egy ilyen típusú kijelző, ezért ekkoránál maradunk. A legtöbb általános alkalmazás és játék nagyon jól fest és fut 1024x768-as felbontásban is. Aki Photoshoppal akar dolgozni, az válasszon katódsugárcsöves Sonyt, de ezt a konfigurációt elsősorban nem erre állítottuk össze.
Ja, a monitor is fekete.

Forgalmazók adatai

- Bluefish Computers ☎ 214-4587, www.bluefish.hu
- Demo Stúdió ☎ 329-2367, www.demostudio.hu
- Enternet ☎ 412-2001, www.enternet.hu
- Jaculus Computer ☎ 372-0177, www.jaculus.hu
- Kelly-Tech (nagykereskedés) ☎ 350-1246, www.kellytech.hu
- Libra Computer ☎ 381-0750, www.libra.hu
- Mistral Computerworld ☎ 236-0000, www.mistral.hu
- Mycom (nagykereskedés) ☎ 204-5464, www.mycom.hu
- Pixel Multimédia ☎ 266-6059, www.pixel.hu
- RCE Kft. ☎ 309-4700, www.rce.hu
- Silver Computer ☎ 279-0983, www.silvercomputer.hu

Always looking ahead!

High speed data storage...

High capacity Digital Memory Cards...

Authorized Distributors:

CORWELL	Tel.: 061 3089080
CHS HUNGARY	Tel.: 061 4513500
RAMIRIS	Tel.: 061 4124321

Verbatim

www.verbatim-europe.com

Nyomtatási erő!

Az EPSON Stylus C-széria: Négyszínű, tintasugaras nyomtató

EPSON STYLUS™ C20SX

A C-alap

- Négyszínű nyomtató egészen 720 dpi felbontásig
- 6,5 oldal/perces sebességgel nyomtat fekete-fehérben
- Egyszerű kezelhetőség
- Párhuzamos port
- Fekete és színes tintapatron a szállítmány részeként

EPSON STYLUS™ C40UX

A C-kezdő

- Kiváló nyomtatási minőség egészen 1.440 dpi felbontásig és Ultra Micro Dot
- Magas, 8 oldal/perces sebességgel nyomtat fekete-fehérben
- Sokoldalúan felhasználható és komfortosan kezelhető
- USB-csatlakozó PC és Mac részére

EPSON STYLUS™ C60 Új

A C-mindenes

- Kiváló nyomtatási minőség szövegekre és fényképekre
- Egészen 2.880 dpi* felbontás és Ultra Micro Dot
- Gyors, a maga egészen 12 oldal/perc fekete-fehér nyomtatási sebességével
- USB-csatlakozó PC és Mac részére
- PC-Action-Game "A majmok bolygója™" mint tartozék

PC-Action-Game "A majmok bolygója™" mint tartozék. Német verzió angol felirattal.

EPSON STYLUS™ C70 Új

A C-kiválóság

- Kiváló nyomtatás már normálpapírra is az új pigmenttechnológiának köszönhetően
- Egészen 2.880 dpi* felbontás, Ultra Micro Dot és változtatható cseppnagyság
- Gyors, a maga egészen 16 oldal/perc fekete-fehér nyomtatási sebességével
- Takarékos a maga 4, színenként különálló tintapatronjával
- Különösen csendes zajszint, csak 42 dB(A)

EPSON STYLUS™ C80 Új

A C-profi

- Profi a normálpapírra való nyomtatásnál az új pigment tintatechnológiának köszönhetően
- Egészen 2.880 dpi* felbontás és Ultra Micro Dot
- Maximális sebesség 20 oldal/perc fekete-fehér oldal
- USB- és párhuzamos csatlakozók, valamint választható hálózati-Interface
- 4, színenként különálló tintapatron, valamint PC-akciójáték "A majmok bolygója™" mint tartozék

* megfelelő hordozóra

Most a következő forgalmazóknál: www.epson.hu

COLOUR YOUR LIFE

EPSON

Sponga Tamás

AIDA

Mélyelemzés

Mindig öröm hazai fejlesztésekről beszámolni. Az AIDA rendszerelemző ízig-vérig hazai alkalmazás, Miklós Tamás (Fiery) készítette. Legújabb, 1.51-es verziója már több mint 18 ezer alkatrészt tud azonosítani – ebben már a legújabb Athlon, Duron, Celeron-S (Tualatin) processzorok és sok új grafikus chipkészlet is benne van. A program 3400 alaplapot, 4000 PCI és AGP egységet, 4700 plug and play eszközt, 3000 monitort, 900 merevlemezt, 500 ATAPI CD- és DVD-meghajtót, 280 USB eszközt, valamint 390 videokártyát ismer fel és nyújt róluk információt.

A számítógépet mélyen kivesező alkalmazásnak jelenleg háromféle változata van: a Borland Turbo Pascal 7.0-ban és Delphi 5.0-ban írt DOS-os AIDA, amely 1995-ben jelent meg először. A Win32-es AIDA32 kódja teljes egészében Borland Delphi 5.0-s, és 2001 márciusában látott napvilágot, míg a Kylix 1.0-ban írt linuxos xAIDA 2001. április végén volt először hozzáférhető. A program arra is képes, hogy új verziójú AIDA megjelenésekor a gépen lévőt frissítse az internetről, de akár helyi hálózatból is. A programot bárki ingyenesen használhatja.

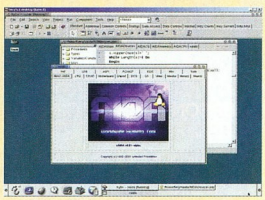

AIDA – kutatás a számítógép legsötétebb bugyraiban is

http://hardware.jatekok.hu/aida.shtml

Iomega

Adatvesztés kizárva

Aki főként munkára használja gépét, annak egy rendszerösszeomlás behozhatatlan károkat okozhat. Nem árt, ha van egy kicsi, gyors, megbízható alkalmazás, amivel a fontos adatokat tartalmazó könyvtárakat egy-két kattintással – szinte reflexmozdulattal – elmenthetjük. A cserélhető háttértárairól ismert Iomega fejleszti a QuikSync LE szoftvert, amellyel file-okat, könyvtárakat menthetünk le Zip, Jaz, Pearless, Pocket-Zip cserélhető médiájú tárolókra. A legújabb, 3.1.2-es verzió már ingyenes, és Windows mellett Mac OS alatti változata is létezik.

www.iomega.com/software/reg/en_reg_quiksynclepc.html

IBM, Serenity Systems

Ígéret szerint

Az IBM még 2000 tavaszán adta közre az OS/2 operációs rendszerre vonatkozó terveit. Teljesen új operációs rendszert nem ad ki, inkább a Warp 4-re épülő Convenience Pack (CP) frissítőcsomagokat jelentet meg. Az első – a terveknek megfelelően – már 2000 decemberében megjelent, a következő pedig 2001 decemberére (lapunk megjelenése után) várható. Igaz, a csomagot csak frissítésnek mondják, de jelentős változásokat tartalmaz az alap Warp 4-hez képest: új memória- és lemezkezelés, új hardvermeghajtó programok, SpeedStep-támogatás, 168 bites titkosítással felvértezett Netscape Communicator, teljes USB-támogatás, apró finomítások a rendszeren, JVM 1.1.8 és JVM 1.3.1 (Java2), IBM Webbrowser for OS/2 és jó néhány hibajavítás.

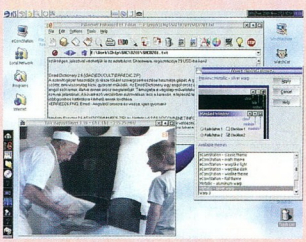

Az eComStation 1.1 az MCP2 alapjain

A CP kétféle változatban jelenik meg: kliensváltozata Merlin Convenience Pack 2 (MCP2), míg szerverváltozata Aurora Convenience Pack 2 (ACP2) néven. Az augusztusban megjelent, MCP-re épülő eComStation 1.0 fejlesztője, a Serenity Systems rögtön bejelentette, hogy az MCP2 alapjaira épített eComStation 1.1 fejlesztése beindult, és várhatóan 2002. első negyedévében fog megjelenni.

www.serenity-systems.com/MCP2
www.ecomstation.com

Roxio

WinOnCD 5.0

A főként CD-író programjairól ismert Roxio megjelentette a WinOnCD 5.0-s verzióját, szerényen csak WinOnCD 5 Power Edition néven. Érdekes, hogy a cég német nethelyén már kint van a jó hír, de az angol meg sem említi. Lehetséges, hogy csak német nyelvű változat lesz belőle, bár ez kevéssé valószínű, inkább reklámfogásról lehet szó. Néhány újdonság az 5.0-s verzióból: MP3-támogatás, MP3-as album készítése, VideoCD és Super VideoCD készítése. Az új verzió kompatibilis a Windows XP-vel, és beépített, korlátozatlan MP3-kódolót, valamint szoftveres VideoCD-lejátszó programot tartalmaz. Az előző verzióról 69 DM-be kerül a frissítés, míg a teljes 5.0-s csomagért 119 DM-et kell fizetni.

www.roxio.de/german/products/winoncd5/index.html

Microsoft

PowerPointtal a neten

A Microsoft minden új termékét úgy jelenteti meg, hogy az teljesen „hálózatkész" legyen. Új Producer szoftverének segítségével a PowerPointban készített előadások tartalmát menthetjük le netes formába, de kiemelhetünk hangokat, képeket vagy akár az előadás tetszőleges részét. A bemutatóba beilleszthetünk például streaming videorészleteket.

A Producer segítségével elmentett bemutatók a népszerű böngészőkkel visszajátszhatók. A program fejlesztői az on-line eladás- és marketingszervezőkre gondoltak. Az elkészített és megfelelően feldíszített bemutató CD-re írható, így intraneten vagy az interneten is bemutatható. A program futásához Windows 95/98/Me/NT/2000/XP szükséges. A jelenlegi „technology preview" verzió időkorlátos, a végleges termék ára még nem ismert.

www.microsoft.com/office/powerpoint/producer/

Cygwin Project

Hol itt a logika?

Az még érthető, hogy a szoftverfejlesztők azon igyekeznek, hogy a Linuxot sok helyen a Windowshoz hasonlóvá tegyék, de azt már nehezebb megérteni, miért van szükség ennek a folyamatnak az ellentétére. A Cygwin projekt fejlesztőinek célja unixos környezet létrehozása Windowsra. A fejlesztés előrehaladtával megszületett az ötlet: ha a unixos réteg már megy a Windows desktopon, tegyünk rá szép grafikus környezetet! Válasszátok a népszerű KDE rendszerre esett. Beindult a KDE on Cygwin projekt. Felhasználták a Cygwin és a Cygwin/XFree86 projektben szerzett tapasztalatokat, és a lelkesedésnek itt a kézzelfogható bizonyítéka: elkészült a KDE on Cygwin. Jelenleg kétféle új verziója érhető el, az 1.1.2 béta és a 2.2.1 alfa. A jövőben így a KDE szerelmesei Windowson is láthatják kedvenc grafikus munkakörnyezetüket, bár valószínűleg egyetlen Linux-használót sem villanyoz fel a lehetőség, mert ha KDE-t akar, akkor Linuxot fog használni...

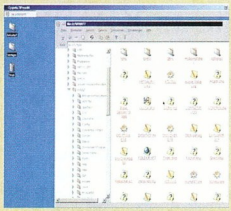

KDE Windowson – kissé homályos ötlet

www.cygwin.com

X-Box

Titkos üzenet

A Microsoft marketingesei igazán megdolgoznak a pénzükért, sikerül állandóan az érdeklődés középpontjában tartaniuk egy-egy terméket. Mindig akad valamilyen hiba, biztonsági rés, különlegesség vagy bármi apróság, amire a felhasználók felkapják a fejüket. Legutóbb a Team Xbox lap akadt rá az X-Box operációs rendszerének egyik titkos üzenetére, amelyben a játékgép fejlesztőinek üdvözlő szövegén kívül a stáblista is megtekinthető. Ehhez egy audio-CD tartalmát kell *EggsBox* nevű könyvtárba másolni, majd a *Done* gomb lenyomásakor megjelenik a „titkos" üzenet („húsvéti tojás"). A konzolgép megjelenése óta amúgy is sorra adnak hírt az X-Boxszal kapcsolatos húsvéti tojásokról – például a Halo című játék hálózatos játéklehetőségéről, amihez Windows 2000 vagy XP operációs rendszert futtató PC-re is szükség van. Az említett magazin szinte vadászik ezekre a különlegességekre.

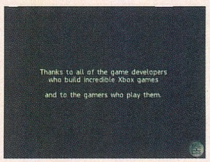

Vajon milyen meglepetések vannak még elrejtve?

www.teamxbox.com

EnTech

Sebességmámor

Főként a játékmániások éreznek állandóan leküzdhetetlen vágyat arra, hogy mindenféle trükköt kitaláljanak, amivel gépük sebessége túlszárnyalhatja gyári alapbeállításait. Ilyenkor jön a CPU és a grafikus kártya fölpörgetése, a feszültségmanipulálás, és különféle segédprogramok csatasorba állítása. Erre a célra egyik leghatékonyabb program a népszerű PowerStrip, amellyel a videokártyák memória- és magsebessége állítható, valamint elérhető a monitor összes hangolási lehetősége, tulajdonsága. A szoftver szinte minden grafikus kártyával képes együttműködni, kezdve a Matrox Millennium I-től a még friss Ati Radeon 8500DV-ig. Legfrissebb, 3.10-es verziója már kompatibilis a Kyro II és a GeForce3 Titanium chipkészlettel, és Windows XP-n is fut.

www.entechtaiwan.com /ps.htm

VMWare

Kevert operációs rendszerek

A virtuális gépek és az emulátorok működése ma már (szinte) normálisnak mondható, ugyanis a processzorok sebessége elegendő ahhoz, hogy az operációs rendszerre rátelepített másik op'rendszer is elfogadható tempóban működjön. A VMWare 3.0-s verziója már kompatibilis a Windows XP-vel, így azon akár Linux, OS/2 vagy másik Windows XP is futhat – ablakban. Ha elég erős a vas, akár több különböző operációs rendszer is futtatható különálló virtuális gépeken, ugyanazon a desktopon. Az új VMWare már a virtuális gépen is támogatja a DVD-meghajtót, USB csatolót és egyéb új eszközöket. Gyártója bízik terméke sikerében, hiszen azzal sok olyan akadály hárulhat el, ami egyébként vegyes környezetben fennáll. Reménykedése nem alaptalan, a programra már annak megjelenése előtt 1,3 millió USD értékben kapott elővételi megrendeléseket.

VMWare – operációs rendszerek egymás hegyén-hátán

www.vmware.com /products/desktop /ws_features.htm

Microsoft

Kelendő a néhány dolláros Windows XP

A Microsoft Office XP Professional tavaszi megjelenése után néhány nappal már megjelentek a kalózkópiák Malajzia fővárosában, Kuala Lumpurban. A város több pontján – aluljárókban, piacokon, utcán – mindössze 2,60 USD-nek megfelelő összegért lehetett megvásárolni az irodai szoftvercsomagot tartalmazó CD-ket.

Október 25-i megjelenése után a Microsoft új operációs rendszere, a Windows XP másolatai is hamarosan megjelentek Szingapúrban – a Home Edition 2,75, a Professional 5,50 USD áron, szemben az eredeti szoftver 213 és 312 USD-s árával. Itt még egyszerűbben juthattak a kalózmásolatokhoz az érdeklődők, hiszen több helyen üzletekben lehetett megvásárolni.

A Windows XP sokat vitatott, újfajta regisztrációs védelme is csak néhány napig volt akadály, a feltörését gyorsan elkészítették. A hatóságok valószínűnek tartják, hogy valamelyik OEM-gyártótól kerültek ki azok a licenckódok, amikkel több gépre is lehet telepíteni a rendszert ugyanazzal a regisztrációval. A helyi rendőrség gyakran csap le illegális CD-másolókra, ilyenkor elefántokkal tapostatják össze az elkobzott adathordozókat – ünnepélyes keretek között.

www.microsoft.com /windowsxp

Microsoft Magyarország

Megjelent a magyar nyelvű Windows XP

Rekordidő, mindössze 74 nap alatt készítették el a Microsoft Windows XP magyar nyelvű változatát, amelyet november 22-én a Madách Színházban, nagyszabású premier keretében mutatott be a Microsoft Magyarország. A redmondi operációs rendszerek honosított változatainak megjelenése korábban átlagosan 3-4 hónappal követte az angol nyelvű termék premierjét.

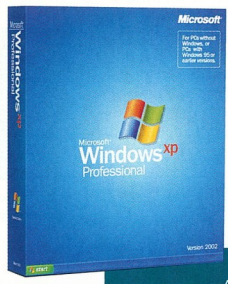

A Microsoft új operációs rendszerének profi változata

– A Windows XP fontos mérföldkő a Microsoft számára – jelentette ki *Vityi Péter*, a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója a magyar nyelvű termék bejelentése alkalmából tartott sajtótájékoztatón. – Iparági partnereink számára könnyebbé válik az alkalmazások, illesztőprogramok, perifériák fejlesztése, hiszen a Windows XP megjelenésével megszűnik a DOS-os vonal, immár csak egyetlen kódra kell optimalizálniuk termékeiket. Az operációs rendszer rengeteg új tulajdonsággal gazdagodott, és az immár húszéves PC-t nagykorúvá tette azáltal, hogy teljességgel kibontakoztatja a benne rejlő lehetőségeket például a digitális fotók feltöltése, szerkesztése, megosztása, a csúcsminőségű digitális zenék tárolása és lejátszása, az azonnali üzenetküldő szolgáltatás, a fejlett hang- és videokommunikációs szolgáltatások révén.

A Windows XP egyúttal jelentős állomás a Microsoft .NET stratégiájának kibontakozásában, hiszen ez a termék már integráltan tartalmazza a netes technológiákat és a .NET szolgáltatások elérését.

A Windows XP a Windows 2000 kódjára épül és a független gyártók termékeivel történő kompatibilitás tekintetében is eleget tesz a kívánalmaknak, hiszen a beépített futtatókörnyezet révén a Windows korábbi verzióira írt alkalmazások túlnyomó része az XP-n is gond nélkül működik. A Windows NT/2000 vonalbeli architektúrának köszönhetően az XP kiemelkedően stabil rendszer. A Microsoft szerint legalább tízszer megbízhatóbb, mint a Windows 95 és a 98, ezáltal radikálisan csökkenti a szakemberek, rendszergazdák karbantartásra, hibaelhárításra fordítandó munkáját. Ha a felhasználó támogatást igényel szoftveréhez, a távfelügyelet, a továbbfejlesztett keresési képesség és az integrált webes szolgáltatások is rendelkezésére állnak.

A Windows XP Professional változata olyan vállalati biztonságot növelő technológiákat is tartalmaz, mint a titkosított filerendszer (EFS) és a beépített tűzfal. A szoftverkorlátozó házirendek pedig áttekinthető, könnyen felügyelhető módozatot kínálnak a nem megbízható, esetlegesen ártalmas kódok elszigetelésére, egyúttal védelmet biztosítanak a vírusok, „trójai faló" típusú illetéktelen behatolások és a féregvírusok ellen, amelyek jellemzően e-mail formájában és a hálón terjednek.

A magyar nyelvű Windows XP Professional Edition és Windows XP Home Edition dobozos változata november végétől kapható a Microsoft Magyarország viszonteladóinál, egyéb licencelési konstrukciókban pedig már a bejelentés napjától rendelhető. A Professional változat ajánlott végfelhasználói ára – a Microsofttól ilyen alkalmakkor már megszokott rébuszokban előadva – hozzávetőleg a Windows 2000 Professional árával lesz megegyező, a Home változat pedig a Windows Me ajánlott fogyasztói árához hasonló összegért vásárolható meg.

- www.microsoft.com/hun/windowsxp/
- www.microsoft.com/windowsxp/pro/evaluation/news/
- www.microsoft.com/windowsxp/home/evaluation/

Oracle

Feltörhetetlen Microsoft Exchange?

A vállalati rendszerek megbízhatóságát és az adatbiztonságot szem előtt tartva az Oracle olyan programot jelentett be, amely a Microsoft Exchange levelezőprogramot használók számára az Oracle9i biztonsági szintjét teszi elérhetővé. Az Oracle Email Migration Service nevű program résztvevői – egyelőre az Oracle egyesült államokbeli ügyfelei – ennek keretében a jövőben is Microsoft Outlook levelezőprogramot használhatnak, a Microsoft levelezőkiszolgálókat viszont Real Application Clusters (RAC) környezetben működő Oracle9i-re cserélik. Az e-mail mindinkább kritikus üzleti alkalmazássá válik, így a mögötte álló szoftvereknek is fejlődniük kell a fokozott megbízhatóság, adatbiztonság és költségtakarékosság irányába, ugyanakkor az Oracle álláspontja szerint az olyan széles körben elterjedt, hagyományos levelezőkiszolgálók, mint például a Microsoft Exchange, nem rendelkeznek ezekkel a vállalati szoftverektől elvárt jellemzőkkel. Az RAC alkalmazásfürtöző technológia lényege, hogy a levelezőszoftverek mögött Oracle9i adatbáziszsoftvereket futtató gépekből álló fürt található, így az egyik kiszolgáló kiesése nem szakítja meg a munkát, mert a többi átveszi szerepét, és elérhető marad a teljes levelezési szolgáltatás. A Microsoft Outlook vagy a többi szabványos levelező kliensprogram zökkenőmentesen működik tovább.

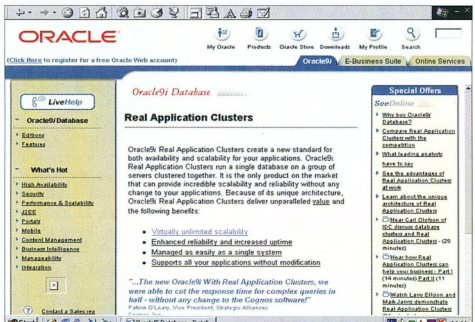

Az Oracle oldalai a Real Application Clusters technológiáról

Az Oracle9i-n alapuló levelezőrendszerben a vírusmentesítés is egyszerű. Ha új, a beépített védelem által nem kiszűrt vírus kerül az e-mail rendszerbe, a rendszergazda a közös adattárból egy lépésben eltávolíthatja az összes fertőzött üzenetet. Ezzel szemben a Microsoft Exchange esetében egyszerre több tucat vagy akár több száz elosztottan működő levelezőkiszolgálóból kell párhuzamosan eltávolítani a vírust.

- www.oracle.com/ip/deploy/database/oracle9i/
- www.oracle.hu
- Digitális dekád – CHIP, 2002/1/34

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

WinRoute Lite 4.1

Még kisebb Route

Előző számunkban ebben a rovatban írtunk a WinRoute Pro nevű szoftverről – azóta megjelent a Lite változata.

Nagy testvéréhez hasonlóan ez is alkalmas a netelérés megosztására, emellett ellátja a tűzfal és egy alapszintű proxy feladatát. Virtuális magánhálózatot is létrehozhatunk vele PPTP protokollon keresztül, működhet DHCP- és DNS-kiszolgálóként, továbbá hálózati címfordítására (NAT) is képes.

Számos multimédiás alkalmazást és protokollt támogat, beépített ICQ-motort is találunk benne. De a Pro változattal ellentétben távfelügyeleti lehetőséget, naplózást, SMTP és POP3 kiszolgálót, HTTP gyorsítótárat például nem találunk benne.

A WinRoute Lite 4.1 háromfelhasználós licencének ára áfa nélkül 22 515, oktatási intézményeknek 16 185 Ft.

A Pro változat ötfelhasználós licenccel áfa nélkül 42 465, oktatási intézményeknek 31 920 Ft.

- Forgalmazó: RetteSoft Bt.
- ☎ 06-20-494-2393, 06-70-236-2960
- www.rettesoft.hu

Sophos Anti-Virus

Veszélyes károkozók doktora

A legújabb vírusok minden eddiginél gyorsabban és hatékonyabban terjednek. Először a makróvírusok, később az e-mailben terjedő vírusok okoztak sok fejfájást, manapság pedig már szeretnénk, vagy a központi file-szerver védelméről kívánunk gondoskodni.

Az alkalmazás két különálló komponens közt osztja fel a munkát. A Sweep nevű gyorskereső rész minden merevlemezen minden file-t ellenőriz, átvizsgál. Az InterCheck azokat az elemeket vizsgálja, amelyeket el próbálunk érni, és csak akkor enged hozzáférni, ha azt vírusmentesnek találja. A program automatikusan figyelmeztet, amint vírust talál. Vírusirtáskor fertőtlenít, azaz a víruskódot eltávolítja a fertőzött file-ból. A programot időzítve is futtathatjuk, és megszabhatjuk, milyen névkiterjesztésű file-okat vizsgáljon. Víruslistájában megtalálhatjuk az összes ismert károkozót. Az ellenőrzés nem terheli le túlságosan a rendszer erőforrásait, mert a program létrehoz egy ellenőrző adatbázist, és a vizsgált file-okat ezzel hasonlítja össze. A behelyezett vírusos adathordozó (floppy, CD-ROM) és a netről letöltött vírusos file-ok sem jelentenek veszélyt, mert ellenőrzi a szervereken áthaladó forgalmat, és a vírusos leveleket még azelőtt kiszűri, mielőtt kárt okozhatnának.

Vírusirtás nagyvállalatoknak

Miután megvásároltuk a vírusellenes csomagot, mindegyik hónap első hetében postán megkapjuk a frissítését. Legújabb változata a netről is letölthető. Feliratkozhatunk az Alert levelezőlistára, ahol azonnal információt kapunk a legújabb vírusokról, illetve segítséget a védekezéshez. Az Anti-Virus egyből értesíti a rendszergazdát a vírusok felbukkanásáról – hol és mikor jelent meg, melyik felhasználó volt épp bejelentkezve a fertőzést kirobbantó munkaállomáson.

A Sophos Sweepet az üzleti életben használt szinte összes platformra átültették (Compaq Tru64 Unix, Digital Unix, FreeBSD, HP-PA, HP-UX, Lantastic, Linux, MacOS, MS-DOS, NetWare Lite, NetWare, OpenVMS, OS/2 Lan Manager, PowerPC-s Aix, SCO OpenServer, SCO UnixWare, Solaris, Windows 95/98 /NT/2000, Windows for Workgroups).

A Sophos Anti-Virus megvásárlásával egyben egy szolgáltatást is veszünk – számos szakember áll rendelkezésünkre telefonon, e-mailben az év minden napján 24 órában. A vállalati filozófiát támogatja a rugalmas licencelési lehetőség: minél több licencet vásárolunk, annál alacsonyabb az egy felhasználóra eső licencdíj az egytől 10 ezer licencig terjedő intervallumban. Például 100 licenc ára 795 000 Ft, 250 licenc 1 645 000 Ft, 500 licenc 2 625 000 Ft áfa nélkül. Az egyfelhasználós licenc ára egy évre 54 000 Ft.

A Sophos Anti-Virus megkapta a Virus Bulletin 100%-os ajánlását.

- Tőzsér és Máriás Szoftver Iroda ☎ 484-0045
- www.sophos.com
- www.virusbtn.com
- www.swoffice.org,
- A program próbaváltozata CD-nk \SOPHOS könyvtárában található

Diskeeper 7.0 Workstation és Server

Töretlenül előre!

A frissen telepített Windows az első napokban, hetekben elfogadható sebességgel működik, ám minél többet dolgozunk – pontosabban minél több file-műveletet végzünk –, annál lomhábbá, labilisabbá válik. Ennek oka, hogy a merevlemez töredezetté válik, vagyis a file-ok és a szabad terület fizikailag egyre rendezetlenebbé válik, és ez visszaveti a rendszer teljesítményét.

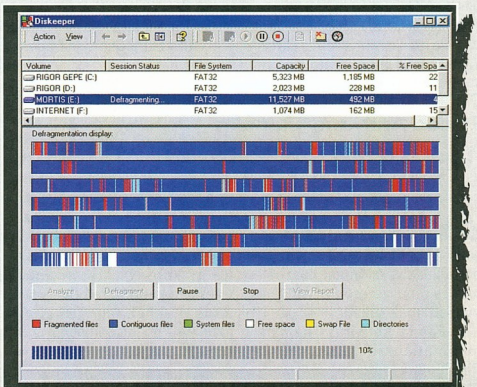

Nincs több kéztördelés a töredezettségmentesítés felett!

A Windowsban van ugyan lemezrendező (töredezettségmentesítő), ám lassú és szerény tudású. Sokkal többet nyújt a Diskeeper. Gyorsabban és megbízhatóbban rendezi a lemezek tartalmát, de korántsem ez az egyedüli ok, ami miatt érdemes használni. A lemezrendezést különböző prioritási szinteken futtathatjuk. Magasabb szinten gyorsabban végez, ám jobban lefogja a gépet, míg alacsonyabb szinteken kevésbé terheli a rendszert, de jóval lassabban dolgozik. Alapbeállításban a legalacsonyabb prioritással fut a háttérben. Eközben nyugodtan dolgozhatunk a gépen anélkül, hogy az adatvesztést vagy lefagyást okozna. Egyik leghasznosabb a *Set It and Forget It* szlogenű szolgáltatása: egyszer beállítjuk, milyen időközönként fusson le automatikusan a program, azután soha többé nem kell törődnünk a lemezrendezéssel.

A program kétféle – Workstation és Server – változatban kapható. A Workstation Windows 95 (OSR2 vagy újabb), 98, Me, NT, 2000 és XP rendszeren működik, míg a Server változat csak Windows NT-n, 2000-en és XP-n. A Server segítségével a rendszergazda hálózaton keresztül is telepítheti, frissítheti, illetve indíthatja a Diskeepert, akár több gépen egyszerre is. A Diskeeper Server 7.0 hálózaton keresztül a legalább 3.0-s Diskeeper Workstationnel rendelkező munkaállomásokkal tud együttműködni.

A *Set It and Forget It* a Server változatnál a hálózaton keresztül is elindítható és paraméterezhető. A lemezrendezés attól függetlenül el fog indulni, hogy be vagyunk-e jelentkezve a kérdéses számítógépre, vagy sem. Ha kilépünk a Diskeeperből, vagy kijelentkezünk a gépből mialatt a program dolgozik, a folyamat addig fut tovább, amíg az ütemezett feladattal nem végez. E munkamódszernek azonban Windows NT-s és 2000-es rendszereken van egy korlátja: a program nem tudja rendezni a 4 Kbyte-nál nagyobb clusterméretű NTFS file-rendszereket. Ez a korlát a Windows XP-nél már megszűnt, így egészen 64 Kbyteos clusterméretig felmehetünk.

Másik érdekes lehetőség a Boot-Time Defragmentation Mode – e bootolás közbeni lemezrendezés csak Windows NT-n, 2000-en és XP-n működik. Ez a legveszélyesebb és egyben a leglassabb művelet, ezért előtte érdemes backupolni, és több időt hagyni a munkára. De ha ennyi hátránnyal jár, akkor miért jó ez? Azért, mert a Windows NT/2000/XP MFT (Master File Table) lemezterületét és swapfile-ját is rendezhetjük vele – ezeket ugyanis a futó rendszeren már nem lehet áthelyezni.

A 7-es Workstation ára 24 800 Ft, a Server változaté 122 000 Ft áfa nélkül.

- Forgalmazó: KeSzo Kft. ☎ 332-8717
- www.keszo.hu
- A Diskeeper 7.0 Workstation 30 napig működő próbaváltozata CD-mellékletünk \DISKEEPER könyvtárában található.

Panda Antivirus Titanium

Telepítsd, és felejtsd el!

A vírusok és vírusölők örök háborújában a csatákat mindig a vírusirtók nyerik – feltéve, hogy naprakész verziójukat használjuk, és rendszeresen frissítjük a vírusadatbázisukat.

A Panda Antivirus Titanium automatikusan frissíti magát minden alkalommal, amint felépünk a netre, így mindig a leghatásosabb fegyverrel harcolhatunk. A frissítésre tűzfalon keresztül is képes. Az automatikus frissítést letilthatjuk, vagy szabályozhatjuk a frissítés gyakoriságát. Ha kívánjuk, értesítést kapunk minden frissítésről – ehhez saját felhasználói névre és jelszóra van szükségünk, ezeket az on-line regisztrálás után kapjuk meg. Ha úgy tarja kedvünk, egyetlen kattintással bármikor elindíthatjuk a frissítést. Megnézhetjük, a program hány vírust képes detektálni (és eltávolítani) a legutóbbi frissítést követően. Beállíthatjuk, hogy már telepítése közben ellenőrizze a memóriát és a merevlemezt. A sikeres telepítés után beköltözik a tálca gyorsindító ikonjai közé.

Jelenlegi verziója több mint 60 ezer vírust talál meg, és távolít el. Ez a szám persze naponta nő (fejlesztői ezért is tanácsolják, hogy ne kapcsoljuk ki az automatikus napi frissítést). A program a kor elvárásaihoz hűen e-mailjeinket (Outlook, Outlook Express, Eudora, Pegasus, Internet Mail) és tömörített file-jainkat is ellenőrzi. Windows 9x/Me-hez elegendő, ha egyetlen biztonsági lemezt készítünk, de NT 4-hez egy boot disinfection lemez és egy repair lemez is kell. Előfordul, hogy a vizsgálatot követően a program átnevez egy file-t, és jelzi, hogy gyanúsnak találta. Ebben az esetben a Panda Software ingyenes segítséget biztosít. Miután kiválasztottuk a gyanús file-okat, a programmal elküldhetjük a Panda laboratóriumába. Itt szakemberek elemzik, és ha vírust találnak, kidolgozzák ellene a megfelelő eszközt, és elküldik számunkra. A Panda Antivirus Titaniumot a cég kifejezetten az otthoni felhasználóknak szánja – fejlesztését ezért komoly felmérések előzték meg. A munka sikerült, tényleg igaz a Panda jelszava: „Telepítsd, és felejtsd el!".

A Titanium mellett a Panda más felhasználói csoportoknak is kínál vírusellenes fegyvert. A Panda Antivirus Platinum (javasolt végfelhasználói ára áfa nélkül 10 850 Ft) fejlett konfigurációs beállításokat biztosít. A Global Virus Insurance hálózati eszköz, a hálózat minden egyes elemét hatékonyan védi a vírusokkal szemben, néhány gépes kisvállalati hálózatoktól akár a 10 ezer felhasználós rendszerekig (5 csomópontra teljes védelmet biztosító változata már 80 670 Ft ártól is kapható áfa nélkül). A Panda Antivirus minőségét mutatja, hogy 100%-os ajánlást kapott a Virus Bulletintől.

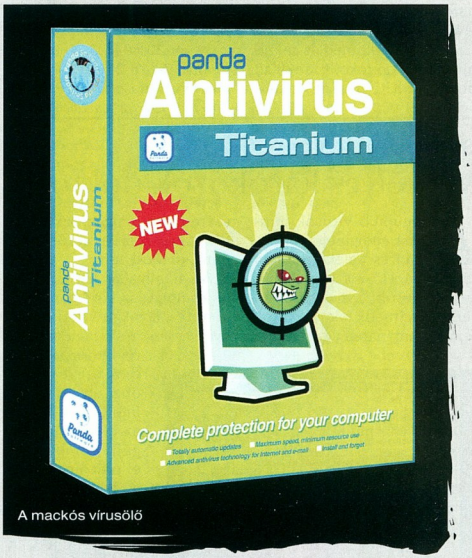

A mackós vírusölő

- Forgalmazó: EMJ Hungary Kft. ☎ 469-6068
- www.emj.hu
- www.pandasoftware.com
- www.virusbtn.com
- a program probaváltozata CD-nk \PANDA könyvtárban található

Outlook előnyben!

A sokféle víruskereső között a Kaspersky Anti-Virus három változata, a Personal, a Personal Pro és a Windows Workstation igazi érdekességgel szolgál. Az Outlook Express adatbázisaiban közvetlenül megtisztítják a fertőzött leveleinket. Ezt a szolgáltatást csak a Kaspersky Lab víruskeresői nyújtják.

Csizmazia István

Először is érdemes tisztázni, hogy az Outlook Express és a Microsoft Outlook nem ugyanaz a termék, csak a nevük hasonló – a Microsoft Outlook a külön megvásárolható Microsoft Office csomag része, míg az Outlook Express a Windows 98 óta az operációs rendszerrel adott „ingyenes" levelezőprogram.

Közvetlen vírusirtás

Ha levelezésünk nem egy saját, bejövő és kimenő leveleket vírus ellen szűrő rendszeren megy keresztül, jó eséllyel kaphatunk vírusos leveleket. Ha a háttérben fut a gépen víruskereső program, az értesít minket a fertőzött levél megnyitásakor, de a levél fertőzötten az adatbázisban marad, és kitörléséig magában hordozza a vírust. A levelet melléklete nélkül ugyan elküldhetjük magunknak, hogy legalább a levél szöveges része megmaradjon, de a melléklettel nem tudunk mit kezdeni. Az Outlook Express adatbázisainak vírusirtása mostantól megkímél bennünket ettől. Ha a levél melléklete fertőzött volt, például makrovírusos Word dokumentum volt benne, a Kaspersky Anti-Virus kiirtja a vírust. Ha pedig a mellléklet netes férget tartalmaz, például I-Worm.Hybris-t, akkor a mellékletben levő file amúgy sem tartalmaz hasznos információt, ezért a víruskereső törölni fogja: az eredeti levél szövege és maga a levél megmarad, csak a melléklete tűnik el. Mitől újszerű ez a lehetőség? A tömörített file-okban – és a mi esetünkben a levelezőprog-ram adatfile-jai ennek számítanak – a vírusellenes programokkal alapesetben kizárólag keresni tudjuk a vírusokat, irtani eddig nem tudtuk őket. A Kaspersky említett programjaiban azonban helyet kapott ez az új opció, amelynek kihasználásához 5.0-s vagy újabb Outlook Express kell.

Az irtás menete

Az irtás idejére kapcsoljuk ki az Anti-Virusban a *Monitor* modult, vagy a *Monitor* beállításainál kapcsoljuk ki az e-mail üzenetek ellenőrzését. A *Scanner* modulban válasszuk a keresés helyének a *Sajátgépet*, és jelöljük ki a *Scan MS Outlook Express databases* opciót. A sikeres irtás előtt mindenképpen tömörítenünk kell a levelezőmappákat az Outlook Express *Összes mappa tömörítése* (Compress all folders) parancsával. Természetesen az ellenőrzés és irtás után vissza kell majd kapcsolni a *Monitor*t.

Aktuális kártevők

Két féregre hívjuk fel kedves olvasóink fegyelmét: az I-Worm.Alizra és az I-Worm.Badtrans II-re. Mindkét féreg a net segítségével terjed fertőzött e-mailek mellékletében. Kódjuk tömörített, Win32 platformra írt PE formátumú EXE file. Olyan fertőzött e-mail üzenetben érkezhetnek, amelynek *Subject* mezőjében különböző, véletlenszerűen kiválasztott szövegeket találunk. A férgek automatikus lefuttatásukhoz az IFRAM biztonsági rést használják ki (ez hasonló ahhoz, amit a Nimda féreg is használt). Így a kórokozók már akkor aktiválódnak, ha csak olvassuk vagy az előnézeti ablakban megjelenítjük a fertőzött üzenetet. (Hasonlóan működött a KAK.worm féreg, amely szintén a fertőzött mellékletet megnyitása nélkül tudott aktiválódni).

Sor.	Százalék	Vírusnév
1.	44,9	I-Worm.Sircam
2.	14,6	I-Worm.Hybris(Family)
3.	5,2	I-Worm.Aniset
4.	3,8	I-Worm.Magistr.a
5.	3,5	I-Worm.HappyTime
6.	3,2	JS.Trojan.Seeker-based
7.	2,5	Macro.Word97.Thus(Family)
8.	2,4	I-Worm.Magistr.b
9.	1,7	Macro.Word97.Ethan
10.	1,1	Backdoor.Death
11.	1,1	Macro.Word97.Flog
12.	0,9	Macro.Word97.Mistles
13.	0,7	Win32.Parite
14.	0,7	I-Worm.Nimda.a
15.	0,7	I-Worm.Nimda.e
16.	0,6	JS.Trojan.Seeker(Family)
17.	0,5	I-Worm.Stator
18.	0,4	Backdoor.Nethelf(Family)
19.	0,4	Stoned.AntiExe
20.	0,4	Backdoor.IRC.Cloner

2001. októberi vírusstatisztika a Kaspersky Lab adatai (www.viruslist.com) alapján

Forrás: Kaspersky Lab

Meglepő, hogy ezek a vírusok milyen komoly fertőzést tudtak okozni rövid idő alatt. Ennek oka nagy valószínűséggel az, hogy egyes felhasználók nem okulnak az eddigi problémákból, és a figyelmeztetések ellenére sem tartják be az alapvető számítógépes biztonsági elveket. Nyilvánvaló, hogy a legtöbb vírusfertőzésnek az az oka, hogy nem tanúsítanak kellő óvatosságot az e-mailekkel szemben, és nem telepítik a megfelelő javító patch-eket sem, amelyekkel befoltozhatók a biztonsági lyukak. A levelezés teljes védelméhez feltétlenül le kell futtatni a Microsoft megfelelő javítófile-jait. A védelem Outlook Expresshez és az Internet Explorerhez megtalálható a Microsoft webhelyén.

Végezetül következzen a 2001. október havi vírusstatisztika. A százalék oszlopban az adott vírus részesedése látható az adott hónap teljes vírusforgalmából. A Top 20 táblát e hónapban a Sircam vezeti, és az is jól látható, hogy döntő többségben vannak a netes férgek. 0A statisztika a Kaspersky Lab 2001. októberi adataiból készült (a novemberi még nem készült el cikkünk írásakor).

- A Microsoft javítófile-jai a „Patch Availability" bekezdés alatt találhatók: www.microsoft.com /technet/security/bulletin /MS01-027.asp)
- Javítások az Outlook Express és az Internet Explorer régebbi verzióihoz: www.microsoft.com /technet/security/bulletin /MS01-020.asp
- www.kaspersky.com
- www.viruslist.com
- www.2f.hu

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.**, a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Inaktív aktiválás

A Microsoft legújabb programjait (Windows XP, Office XP) a telepítést követően egy meghatározott – meglehetősen rövid – időn belül aktiválni kell a teljes értékű és jogszerű használat megkezdéséhez. Vagy mégsem?

Eke Zoltán (ekezol@wap.hu)

A régi DOS-os időkben a programok telepítésekor nem volt más dolgunk, mint a számítógép előtt ülve cserélgetni a floppykat – hol voltak még a CD-k?! Ugyanígy a Windows 3.1 és az akkori Office (talán a 4.2-es?) sem kért semmilyen sorozatszámot, kódot (csak tíz, húsz, harminc floppyt). A Windows 3.11 for Workgroups telepítője ugyan felvillantott egy „serial" feliratú mezőt, de a beírt adatokhoz teljes közönnyel állt hozzá – akár üresen is hagyhattuk a mezőt, a program korlátozás nélkül működött tovább.

Az első kötekedő szoftverek a Windows 95 és az Office 95 volt. Ezek telepítéséhez elengedhetetlen volt beadni egy több számjegyből álló sorozatszámot. A következő lépést a Windows 98 hozta – ennél már 25 karakterből állt a „CD key", betűkből és számokból vegyesen. Azonban aki nem boltban jutott hozzá a programjához (vajon hogyan másképpen?), ezeket a védelmeket pofonegyszerűen ki tudta kerülni. Nem volt más dolga, mint felütni egy olyan listát, vagy elindítani egy olyan programot, amelyben százával, ezrével található sorozatszám a legkülönfélébb kereskedelmi programokhoz, köztük a Windowsokhoz is.

Az első gondokat a kisebb szoftverfejlesztő cégek és egyedülálló programozók okozták a felhasználóknak. Komoly marketing és pénz hiányában a fejlesztők kitalálták a korlátozott szoftver fogalmát – az ígéretes programokat szabadon, fizetés nélkül elérhetővé tették, de a kódba belevittek egy-két csavart. Lapunk CD-mellékletein is – főleg a SAC-gyűjteményben – találkozhatunk trialware, shareware és más mágikus neveket viselő, de lényegében fontoskodó, hisztériázó, kötekedő programokkal. E programokban általában van egy időkorlát, azaz csak meghatározott ideig működnek – rendszerint 15–30 napig –, ráadásul sűrű figyelmeztető párbeszédablakokkal igyekeznek felhívni erre a figyelmünket. Emellett alkalmanként korlátozzák a programok képességeit is, de ezt szerencsére ritkán teszik a fejlesztők.

Találékony és programozni tudó emberek csoportokba verődve igyekeznek hatástalanítani e korlátozásokat, teljes értékűen használhatóvá varázsolva így a kódot.

A legegyszerűbb eljárás az, amikor csak egy sorozatszámot kell beírni a regisztráció érdekében, hiszen ilyenkor nincs szükség komoly beavatkozásra, egyetlen szám- és betűsorozat nagy valószínűséggel a program adott verziójánál a világ minden tájékán érvényes. Kicsit komplikáltabb a nevet és regisztrációszámot követelő program esete, ugyanis ekkor a beírt név alapján komplex számítás után állítódik elő az elfogadható kódsor. Az „élelmesebbek" erre is megtalálták a megoldást kódgeneráló programok formájában. Beírjuk a nevünket, erre a generátor program megad egy kódsort, és lám, a használatra kiszemelt szoftver máris a mi nevünkre van regisztrálva.

Még agyafúrtabb megoldás, amikor a korlátozott alkalmazás nem nevet és sorozatszámot vár a teljes jogú működéshez, hanem a fejlesztőtől a regisztrálás kifizetésekor kapott kódrészt. Itt is akad kerülőút. A kódtörők elkészítik a hiányzó file-okat, vagy úgy módosítják a meglévőket, hogy azokat bemásolva az alkalmazás mappájába, felülírva velük a problémás file-okat, a szoftver többé nem tesz fel kompromitáló kérdéseket. Ezeket ötletes módon patch-eknek, javítóprogramocskáknak nevezik el, és így teszik fel a hálóra, ahol könnyen rájuk lehet találni. Az, hogy valaki ilyen törőprogramot keres, és viszonylag könnyen talál is a neten, egy dolog – más kérdés, hogyan lehet megtanulni ezt az eljárást. Mert ugye alapszintű programozási ismeretekkel bíró delikvens nem ismerheti a kódvisszafejtés fortélyait. Ám ha kedvet érez hozzá, elég csak körülnéznie a világhálón. Talán hihetetlen, de hazai oldalról, magyar nyelvű részletes leírást, mintegy tankönyvet lehet találni, amely bevezeti olvasóját a különféle védelmi rendszerek működési elvébe, és megtanítja ezek kiiktatását is. Nem szép dolog, de ilyen is van.

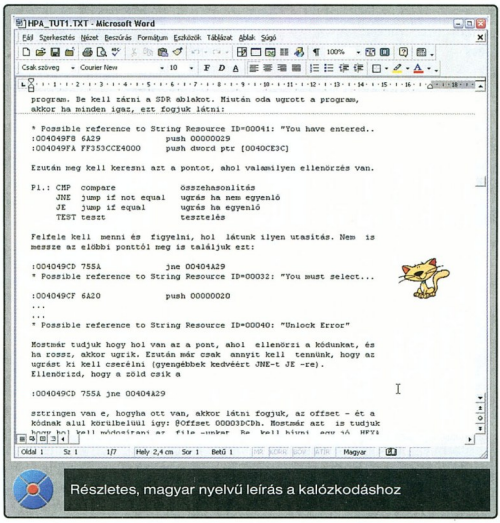

XP-belépő

A Microsoft az Office XP és a Windows XP aktiválási procedúrájával új korszakot nyitott az illegális szoftverhasználat elleni küzdelemben. Illetve csak nyitott volna. Bármennyire kellemetlen a téma, nem szabad a szőnyeg alá söpörni!

Az új Office és Windows a telepítést követő 30 napban (vagy 50 indítási alkalommal) teljes értékűen működik, csak néha dob fel egy figyelmeztető üzenetet, hogy van egy fontos tennivalónk: aktiválni kell a csomagot. Ezt három módon intézhetjük el:

- Legnehezebb a dolgunk akkor, ha szóló gépről van szó, modem és internet-elérési lehetőség nélkül. Ekkor ugyanis fel

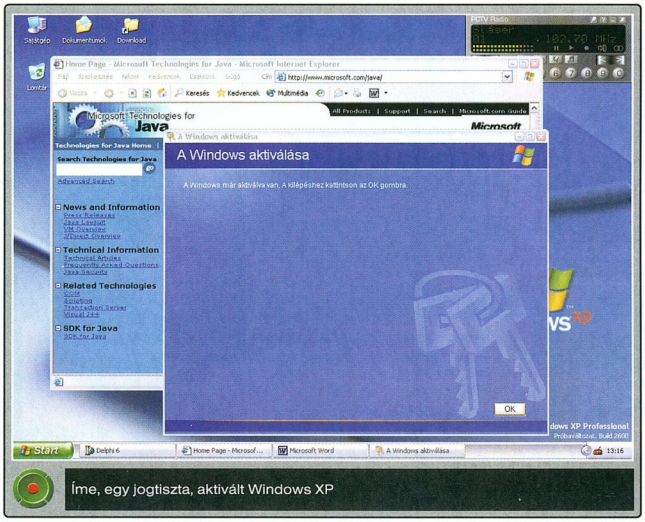

kell hívnunk a Microsoft ügyfélszolgálatát, bediktálni azt a kilométeres kódsort, amit a programtól kaptunk – erre a telefon másik végéről megadnak egy hasonlóan hosszú karaktersorozatot. Ezt szépen bepötyögjük a megfelelő mezőbe, és hipp-hopp, máris aktívvá vált hőn szeretett programunk.

● Lényegesen egyszerűbb a helyzet, ha van kéznél modem és beállított internet-kapcsolat, ugyanis ilyenkor az aktiváló-program felhívja az internet-szolgáltatónkat, bejelentkezik, és a hálózaton keresztül egy perc alatt elintézi nekünk az aktiválást.

● Legutoljára hagytam a legegyszerűbb és legtisztább módot – én ezt kedvelem igazán. A Windows telepítése közben bekapcsolva tartom a külső modememet, a telepítési procedúra végén pedig igent nyomok az aktiválásra. Erre az operációs rendszer felhív egy ingyenes (06-80-as) telefonszámot, és aktiválja magát.

Szép elképzelés ez a védelmi rendszer, de van egy kellemetlen oldala. Ha valaki túl sűrűn telepíti újra a rendszerét, mert például gyakran cserél hardvert, sok programot próbál ki, vagy csak szimplán ebben leli örömét (?), elég hamar magyarázkodásra szorul. Ugyanis nem korlátlan az aktiválások száma! Hogy a Microsoft pontosan hány alkalmat engedélyez, milyen időhatárok között, az nem nyilvános adat, így én sem tudom. Az a CD-key, ami sok helyen, sok eltérő kiépítettségű gépen túl gyakran bukkan elő, valószínűleg nem lesz hosszú életű.

Aki viszont rejtett utakon szerzi be a programjait, annak itt is könnyű a dolga. Kalózcsatornákon nemcsak a telepítéshez szükséges karakterláncot (CD-key) lehet megtalálni, hanem az aktiválást és az időkorlátot kiütő programocskát is.

Érdekes és egyben elképesztő tény, hogy még a Windows XP bétatesztelésének ideje alatt is minden egyes köztes kiadás (build) megjelenését követő pár napon belül már elérhető volt a hozzá tartozó törés. Visszagondolva nem tudom eldönteni: e patch-programokat maguk a Microsoft programozói írták-e, vagy a bétákat közvetlenül a kalózoknak is kipostázták volna? Senkit nem akarok gyanúsítgatni, csak kérdeztem...

Mindenesetre a Windows XP bétatesztelésének lezárása után (végleges, „gold" kód, build 2600) alig egy héttel méretes ZIP file kezdett el terjedni a háló csomópontjain. Ebbe a telepítő sorozatszám és az aktiválást kiiktató program mellett vagy két tucat más file-t is becsomagoltak. Ezekkel a file-okkal és egy eredeti Windows XP CD segítségével olyan telepítőlemezt lehetett legyártani, amely nem kérdezett semmit, hanem „aktivált" operációs rendszert varázsolt a számítógépre.

●

Hogy mit hoz a jövő a programok védelmének és törésének ügyében, azt nem tudom, de egyet már most le kell szögezni. Függetlenül attól, hogy csak a Windows Commandert látjuk el egy key generator által kiadott kódsorral, vagy lemásoljuk a Windows XP telepítő CD-jét, és kiiktatjuk az aktiválást, biztosak lehetünk abban, hogy ezzel megszegjük a szerzői és szomszédos jogokat védő szigorú törvényt, amiért akár börtönbüntetés is járhat!
A „tört" szoftver nem freeware!

LapLand®
NOTEBOOKS
SONY VAIO
Minden, amiről álmodtál akciós áron!
SONY VAIO
go create
IBM
TOSHIBA
1075 Budapest, Madách u. 3.
Tel.: 344-6091, (20) 9693604
www.lapland.hu
business partner
hp
WORLD notebook
A hordozható iroda
invent
e-mail: mail@notebookworld.hu
Használt márkás CD-s notebookok már 100.000 Ft-tól
HP
XE3 C850/14,1"TFT/10GB/128RAM CD/floppy/56,6 modem/Win'98SEHu
ára: 349.000 Ft+áfa
Karácsonyi notebook akciók !
Weblapunkon készítettünk naponta több alkalommal változik !!!
Ajánlatok fényképekkel és adatokkal.
NOTEBOOK bemutatóterem
1092 Budapest, Ráday u. 49.

GEMOFIS KFT.
Bp, Hungária krt. 131.
Tel: 364-1539, 384-7080
Fax:384-7082

AutoCAD LT 2002 Eng	211.310/63.250
AutoCAD 2002 Hun/Eng	656.010
Acrobat 5.0 CE Akc./Upg.	119.700/47.500
PhotoShop 6.0 CE Hun/Eng	**303.050/100.700**
Delphi 6.0 Std./Prof.	37.400/363.000
JBuilder 6.0 Új St/Prof	19.700/328.900
CorelDraw10 Magyarul értünk	**119.300**
Hun **Corel10** akció diákoknak, tanároknak is.	
Bryce 5.0	97.800
Macromedia Flash 5.0	169.100/61.750
Win 98/Win Mill Hun. OEM	30.070
Windows 2000 Hun. OEM	50.250
Windows XP OEM Hun Eng Home ed.	**30.860**
Windows XP OEM Hun Prof. ed.	**45.680**
Win 2000 Server Hun. 5 User OEM	270.500
Win 2000 SBS Hun. 5 u. OEM Akc.	**158.500**
Office XP SBS Hun. OEM	**87.920**
Works 6.0 vagy 2000 Hun. OEM	8.640
Novell NetWare 6.0 5 user Új	**272.300**
Novell 5.1 SBS 5 user OEM	221.300
Novell 5.1 SBS 1 user add on OEM	16.800
Norton System Works 2002 akc.	18.100
Norton System Works 2001 Prof. akc.	22.900
Norton Antivirus 2001 Hun	13.900
Norton Antivirus 2002 Eng	17.500
VirusBuster 1 user	17.630
McAfee VirusScan 5.1	9.100
F-Secure/F-Prot/ 1/10 user	32.760/173.700
Suse Linux 7.3 Prof. Hun	**17.250**
Mandrake Linux 8.0 PowerPack Ed.	15.480
Red Hat 7.2 / Prof	18.420 / 62.720
ACDsee 4.0 Új	20.800
WinZip 8.0 Win95/98/NT	11.210
Paint Shop Pro 7.0/ upgr	34.900 /26.400
Windows Commander 4.5	11.000
Arj 2.7	16.820
Nero 5.5 OEM	4.000
DeFacto Software leltár 25 user Hun.	**75.000**
Crystal Reports 8.5 Prof.	123.320

http://www.gemofis.hu
Az árak nettó árak. A második ár az upgrade ár.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Lézernyomtató HL-1240 79 900 Ft +áfa

A laprakész megoldás

- 12 lap/perc
- USB/párhuzamos port
- PC és Mac környezet

At your side.

brother®

Keresse az alábbi boltokban:

Békéscsaba TEXA Kft. 66/451-820 • **Budapest** ADRIA COMPUTER Kft. (XIV.ker.) 222-6164 • BETA Irodatechnika (XIV.ker.) 363-3588 • Cobra Computer Kft. (XIII.ker.) 350-6390 • Coel Kft. (XI.ker.) 381-0288 • COMP'FORT Bt. (III.ker.) 367-1387 • COPY DEPO Kft. (XIV.ker.) 222-2357 • Digitáltechnika Kft. (XVI.ker.) 221-6779 • EMJ Hungary Kft. (XIV.ker.) 469-6050 • Flash-Trade (III. ker.) 244-0213 • OBELION Bt. (VII.ker.) 351-7566 • Pentacomp Kft. (XI.ker.) 206-5637 • PROCOMP Hungary Kft. (X.ker.) 432-9362 • SailorComp Számítástechnika Bt. (XIV.ker.) 252-1764 • SOFTPRO Kft.-GRYLLOSOFT (XIV.ker.) 251-2066 • SUPPORT&SERVE KKT. (EMJ) 30/202-1714 • We@b Kft. (III.ker.) 250-0886 • **Debrecen** PC-MAX COMPUTER Kft. 52/430-862 • **Esztergom** Coel Kft. 33/401-101 • **Gyöngyös** PROFTEC Kft. 37/301-370 • **Győr** Digitáltechnika Kft. 96/414-411 • **Kaposvár** Rulez Számítástechnika Kft. 82/410-048 • **Mezőkövesd** MENTOR COMPUTER Kft. 49/311-429 • **Miskolc** DEALER Service Kft. 46/507-185 • Prime Computer Kft. 46/501-330 • **Nyíregyháza** 3 Mérnök-Terminál Kft. 42/440-048 • TIPOGRAPHIC Kft. 42/312-825 • **Ózd** ADRIA COMPUTER Kft. 48/573-194 • **Pápa** Tenzor-Soft Bt. 89/313-744 • **Pécs** PrintCopy Kft. 72/552-010 • PrintCopy Kft. 72/510-540 • **Szeged** STANDBY Irodatechnika Kft. 62/424-422 • **Székesfehérvár** Fehér Comp 2000 Kft. 22/500-574 • MANAGER SERVICE 22/560-546 • UNICOMP Kft. 22/511-130 • **Szekszárd** KVANTUM Kft. 74/419-541 • **Tatabánya** FOREL COMPUTER 34/316-189 • **Zagyvaszántó** Alea Computers Kft. 37/386-133 • **Zalaegerszeg** PrintCopy Kft. 92/596-352 • Ramorg Informatika Kft. 92/316-750

Információ:

BROTHER INTERNATIONAL Hungary Kft. 1119 Budapest, Thán Károly utca 3–5. • Tel./fax: 382-7450 • E-mail: info@brother.hu • **www.brother.hu**

MEGACOLOR

Triton Computer Kft.
1089 Bp. Korányi S.u.3/B
Tel.:210-0540/103
www.tritoncomputer.hu

Unitel City Computer
1139 Bp. Teve u.41.
Tel.:239-4800
www.unitelcity.hu

Case Hungary Kft.
1135 Bp. Tahi út 69.
Tel.:450-2930
www.case.hu

Press Team Kft.
1115 Bp. Somogyi u.19.
Tel.:206-3753
E-mail:press.team@chello.hu

Pc-Partner Kft.
1144 Bp. Limanova tér 25.
Tel.:363-3738
www.pcpartner.hu

Borsod Computer Kft.
3529 Miskolc Zrínyi I.u.59.
Tel.:(46)413-141
www.borsodcomputer.hu

Change to the color

CD-ről mindent

A Windows XP nemcsak új külsőt kapott, az új ruhába számos érdekes és hasznos képességet is elrejtett a Microsoft. Az egyik ilyen a CD-s multimédia és a CD-írók fokozott támogatása.

Bata László

Lássuk, hol lakik mindez! Ha még nem tettünk be egyetlen CD-t sem a meghajtóba az XP telepítése óta, akkor a *Sajátgépbe* lépve ismerkedhetünk meg az újdonságokkal. Ha már korábban beraktunk valamit, akkor valószínűleg össze is futottunk az Intéző egy-két keresetlen kérdésével. Mik ezek?

Fejlettebb autostart

A Windows 95 megjelenése óta a CD-k automatikus indítása mit sem változott. Ha audio-CD-t teszünk a meghajtóba, a Windows lejátssza azt. Ha adat-CD-nk gyökerében van autorun.inf nevű szövegfile, akkor az abban megnevezett program elindul a CD-ről. Mindezt megakadályozhatjuk, ha a CD behelyezése után egy darabig nyomva tartjuk a [Shift] gombot, vagy a *Vezérlőpult → Rendszer → Eszközkezelő* beállításaiban az adott meghajtó tulajdonságainál letiltjuk az automatikus indítást. Legalábbis eddig így ment.

Az XP automatikus CD-indítási képességei jóval fejlettebbek ennél. Az autorun.inf-es CD-k kezelése továbbra is a hagyományos módon történik, de az audio-CD-k kezelése mellett egy csomó más médiatípust is automatikusan megjeleníthet új Windowsunk. A trükköt a Video CD/DivX/DVD autostarterek világából vették át – ha az Intéző ismert file-típussal találkozik a CD-n, ráindítja a hozzárendelt megjelenítőt.

Kezdetben semmi nincs hozzárendelve az adott file-típusokhoz, az Intéző minden egyes arra érdemesnek vélt CD behelyezésekor rákérdez, mit szeretnénk csinálni a file-okkal. Ha megunjuk ezt az állandó kérdés-felelet játékot, irány a CD-meghajtó tulajdonságai a *Sajátgépben*, majd az automatikus indítást szabályzó fülön mindent kedvünkre beállíthatunk. A lehetőségek:

- *Audio-CD-k:* lejátszhatók a Windows Media Playerrel, vagy megnyithatók az Intézőben.
- *Képek:* bemásolhatók gépünkre, kinyomtathatók, megnyithatók az Intézőben, diavetítést (slide show) is rendezhetünk.

- *Üres írható CD:* megnyitható az Intézőben. Ennek elsőre nem sok értelme, de CD-író esetén látni fogjuk, mire is jó.
- *Videók:* lejátszhatók a Media Playerrel, vagy megnyithatók az Intézőben.
- *Zenei file-ok:* lejátszhatók a Media Playerrel, vagy megnyithatók az Intézőben.
- *Vegyes tartalom:* megnyitható az Intézőben.

Mindezek mellett még két lehetőség közül választhatunk a felsorolt esetek mindegyikénél: maradjon a kérdezősködés, vagy ne történjen semmi. Van egy médiafajta, amelyik nem jelenik meg az előző listában, a DVD. Ha van megfelelő DVD-lejátszó programunk, akkor az hozzáadhatja magát a kérdezősködéskor felbukkanó lejátszási lehetőségek közé.

A különféle médiatípusokhoz rendelt lejátszót itt nem tudjuk módosítani, ebben a Microsoft ingyenes Powertoys for Windows XP csomagja – megtalálható CD-nken – lehet segítségünkre. A médiatípusok precízebb szétválogatásában – például külön MPEG- és külön AVI-lejátszót, esetleg DivX-es AVI-lejátszót akarunk – sajnos a Powertoys sem segít. Valaki majd egyszer ezt is megoldja, hiszen csak néhány registry-beállításról van szó...

Egyébként a meglévő beállítások nem rosszak, a nyolcas Media Player egész szépen muzsikál. Bár nem valószínű, hogy az én egy évvel ezelőtti, a Windows Me-be épített hetes lejátszó miatti morgolódásom miatt kaptak észbe a fejlesztők, de dicséretes, hogy az egyszerű CD-lejátszáshoz szükséges 40 Mbyte-os memóriahasználatot leszorították a nyolcadára. Vannak még „csodák".

Írjunk CD-t!

Hát igen, változnak az idők! Manapság egy CD-író kevesebbe kerül, mint a PC-k őskorában egy floppymeghajtó. Nem meglepő, hogy a Microsoft új operációs rendszerébe alapszolgáltatásként építette be a CD-író szoftvert. Csodát azért ne várjunk – akinek van XP alatt működő CD-író programja, az jobban jár, ha inkább azt használja.

A Roxiótól licencelt égetőmotor azonos az Easy CD Creatoréval – de csak a motor, a szolgáltatások eléggé szárnyaszegettek. Nem tud bootolható vagy Video CD-t írni, és szinte semmit sem lehet beállítani benne. Lomha és helypazarló – viszont ott van minden XP-ben. Lássuk, mit tud! Ne keressünk a rendszerben külön CD-pörkölő programot, mint szinte minden lényeges elemet, ezt is az Intézőbe ágyazták be. Ha CD-írónk tulajdonságaira kattintunk, megjelenik a CD-írást szabályzó fül is a többi közt. A beállítható paraméterek listája rövid: írási sebesség, a létrehozandó image file helye, a CD kiköpetése írás után, és hogy egyáltalán szabad-e írnia erre a meghajtóra. Azt, hogy az írónk támogatja a burnproof írási módot, remélhetőleg észreveszi, mert ehhez semmilyen beállítási lehetőség sincs.

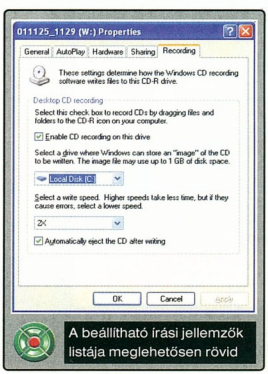

Az első CD elrontásakor kiderül az igazság.

A CD-írás azzal kezdődik, hogy a kiírandó file-okat ráhúzogatjuk a meghajtó mappájára. Nem kell megijedni, nem kezd el azonnal írni, nyugodtan rendezgethetjük a kiírandó anyagokat, új mappába helyezhetjük és át is nevezhetjük. Ez nem az eredeti helyen történik – mindent egy átmeneti mappába másol, ott nyugodtan garázdálkodhatunk. Sajnos ez eleve egy CD-nyi helyünkbe kerül a merevlemezen, ráadásul az összegyűjtött anyagokból image file-t készít a kiírás előtt – azaz az eredeti file-ok összméretének kétszeresével megegyező szabad munkaterületre lesz szükségünk összesen. Röptiben való írás pedig nincs, punktum!

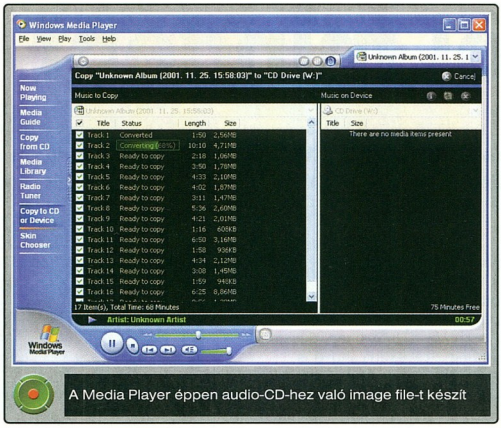

A Media Player éppen audio-CD-hez való image file-t készít

Ha mindez megvan, betehetjük az írható CD-t – akár törölhetjük is, ha újraírható fajta –, majd nekifoghatunk az írásnak. Egyetlen kérdést fogunk kapni: akarunk-e még több CD-t is írni ebből az anyagból? Ha nem, az írás után törli az összes ideiglenes file-t. Az ideiglenesen összegyűjtött anyag egyben projektként is szolgál, bármikor kiírhatjuk a törlése előtt. A Windows indításakor rövid figyelmeztető üzenet is fogad, ha írásra összegyűjtött anyag van a CD-íróra húzogatva.

Lomhaságot is említettem. Az image file-t az írás megkezdése előtt készíti el, ami – ha fizikailag csak egy merevlemezünk van – elég lassú folyamat a sok „reszelés" miatt. Nyolcszoros vagy gyorsabb író esetén maga a megírás gyorsabb lehet, mint az image elkészítése.

Szeret, nem szeret...

A lehetséges kétfajta adatfelírási módból a másodikat, azaz a CD-XA-t használja a program. Szeptemberi számunktól tudjuk, hogy több ezer olyan CD-olvasó került kis országunkban forgalomba, ami az ilyen módon megírt korongokról gyakran bitet sem hajlandó elolvasni. Erről a problémáról a Microsoft programozóit nem értesítették, azaz ne őket szidjuk, ha kedvenc 48-szoros csúcssebességű Sony CD-olvasónk mit sem lát egy ilyen CD-ből... Kipróbáltuk, az általunk elérhető Sony CDU4821 típusjelű meghajtónak – meglepetésünkre – nem okozott gondot az XP-vel megírt CD-XA módú korong elolvasása.

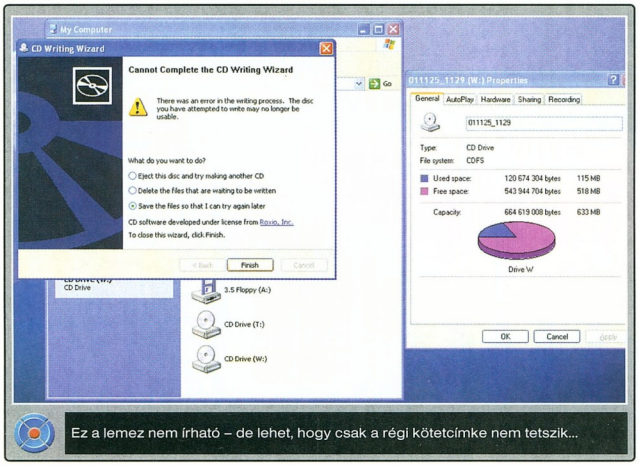

Ez a lemez nem írható – de lehet, hogy csak a régi kötetcímke nem tetszik...

Számomra a legmegbízhatatlanabb művelet mégis a többmenetes (multisession) CD-k írása, azaz, hogy egy korábban megkezdett CD-t tud-e folytatni a program. A CD-íróba helyezett félig üres írható CD szabad helyét sokszor csak ötödik-hatodik próbálkozásra sikerült észrevétetnem a Windowszal. Néha csak az segített, ha előbb egy másik CD-re cseréltem, majd ismét a megírandóra. Ha sikerült felismernie a szabad helyet, akkor sem volt mindig hajlandó írni rá. Ez is talán a Mode 1/Mode 2-es probléma folyománya, mi van, ha korábban Mode 1-ben lett megkezdve a CD, másik programmal? Nem hiszem, hogy a meghajtómmal lenne gond, „normális" CD-író programmal mindig felismerte a szabad helyet.

Szintén érdekes tapasztalat, hogy a folytatólagos írást képtelen elkezdeni, ha a kötetcímke – a CD neve – azonos a korábbi ottlevővel. Bár a varázsló mindig felkínálja ennek megváltoztatását, nem figyelmeztet rá, hogy ezt meg is kell tennünk. Úgy látszik, „ez evidens!" – ahogy régi matematikatanárom szokta mondani.

Audiót is lehet

A szimpla adat-CD írásán túl lehetőségünk van audio-CD-k pörkölésére is. A metódus gyakorlatilag azonos a hetes Media Playerben megismerttel, legfeljebb a nyolcas kezelőfelülete kicsit kézreállóbb. A műsorlistában kijelölt hangfile-okat (WAV, MP3, WMA stb.) egy gombnyomással kiírhatjuk a CD-re. Először itt is image file keletkezik, majd ez íródik ki. Az audio-CD a szabványoknak megfelelően nem folytatható, ezzel ne is próbálkozzunk.

A Media Playerben audio-CD-t nem tudunk közvetlenül másolni, ugyanis a CD-ről „lehúzott" számok először veszteségesen tömörített WMA formátumban kerülnek tárolásra, alapbeállításban 64 kbit/s-os bitrátával – igaz ezt 192 kbit/s-ra módosíthatjuk. Ha el akarjuk kerülni ezt, maradnak a klasszikus CD-beolvasó (grabbelő) programok.

●

A Windows XP CD-s képességei tehát messze vannak a professzionális kategóriától – viszont mindig kéznél vannak. Ezt főleg azok fogják értékelni, akik új CD-írójukhoz nem kaptak szoftvert, illetve akiknek a régi szoftvere nem hajlandó XP alatt futni.

Házimozi – kompromisszumok nélkül

Néhány évvel ezelőtt ütötte fel fejét a házimoziláz a számítógépesek körében is. Azóta sok minden megváltozott – előnyére –, ahogy ebben a szakmában lenni szokott. Hogyan követi az igényeket a PC-s szoftveripar?

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

A mostani időpont azért is megfelelő az áttekintésre, mert mindegyik cég közel azonos időben jelentette meg legújabb médialejátszó programját, elsősorban a Windows XP-hez igazítva. A piacon kezdetektől jelenlevő cégek többnyire talpon maradtak, így találkozunk a Cyberlink PowerDVD szoftverével, az Intervideo WinDVD-jével vagy a Ravisent CinePlayerével. A fő csapásirány azonos: az összes komoly és zavaró hibát kijavították, és a legújabb fejlesztések is sikerrel debütáltak. Persze mindegyik cég kicsit mást tartott fontosabbnak.

- Demók és leírások: CHIP-CD, \dvd-player
- DXVA és VMR: msdn.microsoft.com/library/en-us/dx8_c/directx_cpp/htm/newfeaturesofthevmr.asp
- ...és: www.microsoft.com/hwdev/DirectX_VA/
- SRS TruSurround: www.srswowcast.com/about_us/WMPTechnology.Asp
- ...és: www.srstechnologies.com/
- Cyberlink PowerDVD 4.0: www.cyberlink.com.tw/english/index.jsp
- Cyberlink Power Packs 1.0 és 3.0 SE: www.gocyberlink.com/winxp_plugin/winxp_plugin_eng.asp
- Intervideo MP3 + DVD Xpack 1.0: www.intervideo.com/products/custom/ms/windowsxp/media_pack.jsp
- Intervideo WinDVD 3.1: www.intervideo.com/jsp/Product_Profile.jsp?p=WinDVD
- Orion Studios DirectDVD 2.5: www.orionstudios.com/DirectDVD.html
- Ravisent CineMaster MPEG Combo Pack 4.0: www.ravisentdirect.com/xppaks/dvdmp3pack.htm
- Ravisent CinePlayer 4.0: www.ravisentdirect.com/dvd4/cpdvd.html

Cyberlink PowerDVD

A legelterjedtebb program, kényelmes kezelőfelülettel, széles körű támogatással, nagy tudással. Legfrissebb, 4-es verziója nem csupán az elődjének javított kiadása, jelentős újításokat is tartalmaz. Ezek közül fontos kiemelni a hangzás terén elért eredményeket. DTS-dekódolás, fejlett Dolby Headphone-támogatás, a legújabb őrület, a Dolby Surround Pro Logic II támogatása, valamint a TruSurround XT SRS (virtuális térhangzás) a két hangfalas gépekhez. Bármilyen – 2, 4 és 6 dobozos – hangfalkiépítést támogat, a fejhallgató- és az S/PDIF kimenet mellett. Ha a hang dekódolását a szoftveres motorjára bízzuk (azaz nem külső DD dekódert használunk), aprólékosan beállíthatjuk a hangfalak pozícióját, a hangzásképet és sok más jellemzőt.

A képminőségen is csiszoltak, átdolgozták a dekódolórutint, tökéletesítették a digitális nagyítást és a jobb hardverkihasználáshoz beépítették a DXVA (Direct Video Acceleration) támogatását is. A kép szinte minden jellemzőjét aprólékosan beállíthatjuk, majd a beállításokat eltárolhatjuk.

PowerDVD – a győztes magasra tette a lécet

WinDVD – hajszállal lemaradt, de csak a szolgáltatások terén

A régebbi változatokból megismert extrák (több felirat kezelése, változtatható kinézet stb.) hiánytalanul megtalálhatók benne, némelyiken még javítottak is. Kezelhetősége és tudása a többi lejátszó fölé emeli.

⊕ Hatalmas tudás, jó minőség, rengeteg szabvány támogatása.

Intervideo WinDVD

A PowerDVD nagy riválisa sem pihent, bár WinDVD szolgáltatásainak listája kicsit szerénynebb. A DTS hangdekódolás és a szinte összes hangkártya támogatása alapkövetelmény, emellett már itt is beépítették a DXVA-támogatást és a digitális nagyítást. A 0,25–2-szeres lejátszás során a hangot hangszínkorrekcióval képes szinkronizálni a képhez, ami rendkívül jól használható tulajdonsága. Sajnos a beállítópaneljénél kezünk jobban meg van kötve, nem garázdálkodhatunk kedvünkre, mint a PowerDVD-nél. Az előző verzióknál több probléma is volt a WinDVD által használt szűrőkkel, ám ebből már sikerült kigyógyulnia. Képminősége a legjobb a mezőnyben, kristálytiszta és éles. Kezelőfelülete könnyen átlátható, jól rendszerezett, hibátlan.

⊕ Hangszínkorrekció, kristálytiszta kép, letisztult kezelőfelület.

⊖ Kevés beállítási lehetőség.

Orion Studios DirectDVD

Kevésbé ismert lejátszó, pedig megvan benne minden, amit egy mai lejátszónak tudnia kell: elegáns kezelőfelület, rengeteg kép- és hangszűrő. Érdekesség lehet a DTS dekódolás mellett az SDDS támogatása is – a Sony Dynamic Digital Sounddal rengeteg mozifilmnél találkozhatunk. Emellett képes a DVD-hangforrást egyből MP3-ba átalakítani.

DirectDVD – profi köntösbe bújtatott profi versenyző

A program nem támogatja a file-ok lejátszását, és a beállításoknál is be kell érnünk a legfontosabbakkal. Azonban találkozhatunk olyan érdekességekkel, mint a tekerés (keresés) közbeni kimerevítés és a 16 sávos hangszínszabályzó. A DirectDVD valamivel olcsóbb vetélytársainál, ráadásul most ingyen megkapjuk hozzá az MP3 Liquid Burn szoftvert.

Ez mindennemű audioigényünket kielégíti – CD-t grabbel, MP3-ba tömörít, normalizál, CD-t ír, hangot szerkeszt stb.

A lejátszó nem tud sokkal kevesebbet, ráadásul minősége sem marad el az élmezőnyétől. A szoftvercsomag ára pedig a legkedvezőbb.

⊕ Tetszetős kezelőfelület, MP3-ba alakítás, MP3 Liquid Burn, olcsó.

⊖ File-ok lejátszásának hiánya.

Műszaki adatok

	Cyberlink PowerDVD 4.0	Cyberlink Power Packs 1.0 és 3.0 SE	Intervideo MP3 + DVD Xpack 1.0	Intervideo WinDVD 3.1	Orion Studios DirectDVD 2.5	Ravisent CineMaster MPEG Combo Pack 4.0	Ravisent CinePlayer 4.0
Ár	49,50 USD	19,95 USD	19,95 USD	49,95 USD	39,95 USD	19,95 USD	49,95 USD
File-ok lejátszása	●	○	○	●	○	○	●
Magyar nyelvű menük	○*	○	●	○	○	●	●
Könyvjelzők	●	○	○	●	●	○	○
Bőrök (skin) támogatása	●	○	○	●	●	○	●
DXVA és VMR támogatása	●	●	●	●	○	●	●
Keresés sebessége	1/8–32x	1/2–8x	1/4–20x	1/4–20x	○	1/4–2x	1/4–2x
Digitális nagyítás	●	○	○	●	○	○	○
Képlopás	●	○	○	●	○	○	○
Closed caption	●	●	●	○	●	●	●
Megjeleníthető feliratok száma	2	2	1	4	1	1	1
OSD (On Screen Display)	●	●	○	●	●	○	○
Gyermekzár	●	●	●	●	●	●	●
Hangszínszabályzó	●	○	●	○	16 sávos	○	○
Hangformátumok							
Dolby Surround Pro Logic	●	●	●	●	●	●	●
Dolby Surround Pro Logic II	●	○	○	○	○	○	○
Dolby Digital	●	●	●	●	●	●	●
DTS	●	○	○	●	●	○	○
SDDS	○	○	○	○	●	○	○
Dolby Headphones	●	○	○	●	○	○	○
Kimeneti hangszabványok (hangkártyától is függ)							
Dolby Surround Pro Logic	●	●	●	●	●	●	●
Dolby Surround Pro Logic II	●	○	○	○	○	○	○
Dolby Digital	●	○	○	●	●	○	●
DTS	●	○	○	●	○	○	○
SRS TruSurround = TruBass	●	○	●	○	○	○	○
Dolby Headphones	●	○	○	●	○	○	○

**: a korábbi verziókhoz utólag mindig készítettek többnyelvű támogatást – köztük magyart is –, ezért ez várható a jövőben.*

Dolby Surround Pro Logic II – olcsó Dolby Digital?

A Dolby Labs megállás nélkül fejleszti az egyre profibb – és egyre több hangfalat támogató – hangszabványokat, és persze a licencüket borsos áron méri. A legelterjedtebb szabványt, a Dolby Surround Pro Logicot (DSPL) sem kerülhette el a XXI. századi modernizáció – talán a nagyközönség nyomására.

A második kiadáshoz új dekóder chipre van szükség, cserébe az élmény is sokkal magával ragadóbb. Az új szabvány az eddigi szűk hangsávban dolgozó hátsó effektuscsatornákat teljes értékűre és sztereóra definiálja át, amivel a hangzást – természetesen mesterségesen – sokkal nagyobb térben képes megszólaltatni, ráadásul a régi kóddal. A végeredmény nem rossz, az eredeti DSPL-hez képest mérföldekkel jobb, de a Dolby Digitalt – ahol minden csatorna külön tárolt adatfolyam – nem képes utolérni. Persze nem is ez a célja. A játékfejlesztők is ráharaptak az új és olcsó lehetőségre, és a legújabb Star Wars-játék is támogatja majd a Dolby Surround Pro Logic II-t. Az új szabványról CD-mellékletünkön további részleteket találhatnak.

VMR és DXVA

A VMR (Video Mixing Renderer) a Windows XP beépített tulajdonsága, az újabb DVD-lejátszó szoftverek már ki is használják. A 3D-s grafikát támogató videokártyák mind többet tudnak, egyre valósághűbb, részletesebb képet jelenítenek meg. Ezt filmlejátszáshoz is lehet hasznosítani, hiszen itt is szükség van átlátszóság stb. alkalmazására. Ezt a kapcsolatot teremti meg a VMR. A következménye: kisebb CPU-használat, szebb kép, sőt akár 3D-s effektusokat is be lehet építeni a filmlejátszásba. A cikkünkben szereplő szoftverek már mind támogatják valamilyen mértékben a VMR-t.

A DXVA (DirectX Video Acceleration) egy Device Driver Interface (DDI), azaz hardverillesztő felület a videokártyák és a médialejátszó szoftverek között, például a hardveres DVD-dekódolási műveletek szabványos elérésére. A videokártyák meghajtói elég, ha ezt támogatják, a videolejátszó programok pedig ennek segítségével optimális hardverkihasználással működhetnek. CD-mellékletünkön pontos leírást találhatnak a DXVA technológiáról.

Ravisent CinePlayer DVD

A CineMaster neve sokaknak ismerősen csenghet, mert ez a program motorja, amellyel rengeteg különleges DVD-lejátszó programot készítenek. Ilyenek például az Ati vagy a Matrox videokártyáihoz mellékelt példányok is. Tehát magától értetődő, hogy szinte az összes hardvert kiválóan kezeli. Beállítópaneljén csupán pár dolgot változtathatunk. A vezérlőpultja teljesen letisztult – ez sokaknak tetszhet. Egyik különleges képessége, hogy képkockánkénti léptetésnél a hangot is szinkronizálja és lejátssza. Szőrszálhasogatás azt állítani, hogy árnyalatnyit homályosabb a képe – viszont a kép sorfolytonossá alakítása (deinterlace) itt a legjobb.

⊕ Kiváló hardverkezelés, egyszerű kezelhetőség.

⊖ Apróbb hiányosságok (lásd a táblázatot).

Windows XP-kiegészítők

A Windows XP operációs rendszerről mindenhol azt lehet olvasni és hallani, hogy nincsen olyan program, amit ne integráltak volna bele. Pedig van ilyen, rögtön kettő is. A Windows Media Player nem játssza le a DVD-videofilmeket, és nem képes MP3-ba tömöríteni zenei CD-n lévő hangfile-okat.

Cyberlink Power Packs

Erre a hiányosságra többen lecsaptak, az Cyberlink programja is ilyen Windows XP-kiegészítő. A teljes képességű PowerDVD után elsőre csupán az SE jelölés lehet feltűnő, a kezelőfelület kísértetiesen hasonlít a nagy testvérére.

Amint elkezdünk beállítások, kapcsolók után kutakodni, mindenhol zárt ajtók, nem módosítható értékek fogadnak. Nincs hang-, sem képbeállító menü, hangszabványokból is csupán a Dolby Surround Pro Logicot használhatjuk. Hiányoznak az extra lehetőségek is – marad a puritán lejátszó és a Windows beépített lejátszójában feltűnő MP3-tömörítési lehetőség.

⊕ A motor megegyezik a drága változatéval, a designra itt sem lehet panasz.

⊖ Pont attól fosztották meg, ami eddig a többiek fölé emelte.

Intervideo MP3 + DVD Xpack

Mint az előző esetben, ez is a Windows XP-hez készített olcsó DVD-lejátszó plusz MP3-kódoló. Az MP3 + DVD Xpacknak nincs külön vezérlőprogramja, minden a Media Playerben tűnik fel, így a *DVD* fül is – ahol azért a vetélytársakkal ellentétben több dolgot is változtathatunk.

A hangfeldolgozás terén itt is hasonló a helyzet, csupán a DSPL áll rendelkezésünkre. Lejátszáskor is be kell érnünk a Windows Media Player vezérlőpultjával – annak minden előnyével és hátrányával.

⊕ Kiváló integráció, a WMP minden jó tulajdonsága.

⊖ Ennyi pénzért ne várjunk el nagyobb tudást!

Ravisent CineMaster Decoder & MP3 Creation

Szintén kiegészítő a Windows XP-hez. A Ravisent a teljes értékű lejátszója árának kevesebb mint feléért kínálja a DVD-lejátszót és az MP3-tömörítőt egy csomagban. Sajnos pár korlátozást is el kell viselnünk. Az egyik a hangszabványok terén jelentkezik. Bár a program bármilyen kódolást képes megszólaltatni (DTS, Dolby Digital stb.), a kimenet csak sztereó vagy Dolby Surround lehet. A képminősége azonos a CinePlayerével, itt nem kell kompromisszumoktól tartanunk. A kezelőfelület szinte egy az egyben ugyanaz, ám hiányzik belőle a kiterjesztett kezelhetőség – gyorsan elérhető menük stb.

Ha nem támasztunk különleges igényeket a lejátszóval szemben, olcsó és kiválóan használható alternatíva.

⊕ Ismerős kezelőfelület.

⊖ A kezelhetőség rovására ment az egyszerűsítés.

●

A győztest nehéz egyértelműen meghatározni, hiszen mindenkinek más lehet fontos. Képminőségben a CinePlayer és a WinDVD fej-fej mellett az első helyen vizsgáztak, de nagyon szorosan követi őket a többi termék is. Az Orion Studios DirectDVD-je a legolcsóbb teljes értékű program, ráadásul rengeteg extra képességgel bír. Aki a filmek hangját szeretné kinyerni vagy MP3-at tömöríteni, szerkeszteni avagy CD-t írni, ne keresgéljen tovább, a DirectDVD-vel adott MP3 Liquid Burn kiválóan alkalmas erre.

A WinDVD-nél szolgáltatásaiban tud többet a győztes, a Cyberlink PowerDVD – több hangszabványt támogat, mindenre kiterjedő beállítási lehetőségekkel, így ő érdemli meg a CHIP-TIPP-et. Emellett rengeteg extra tulajdonsága teszi vonzóvá. A SRS TruSurround XT és a TruBass segítségével a mozikban hallott melldöngető mély hangokban lehet részünk.

CinePlayer DVD – egyszerű, de nagyszerű

OS/2 Warp++

Több hónapos késéssel, augusztus elején megjelent a Serenity Systems már tavaly beharangozott, 2001. februárra ígért új operációs rendszere, az eComStation 1.00 Superclient for Internet Generation néven – ami egyben az új termék beharangozó szlogenje is.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com),
Tömöri Zoltán (tomori@puskin.sote.hu)

A Security Systems programja nem „új", mert az eComStation (eCS) az IBM OS/2 operációs rendszerére épül. Röviden az előzményekről: az OS/2 körüli bizonytalanság már évek óta tart – a Warp 4 1996-os megjelenése után alig lehetett hallani valamit az IBM-től arról, fog-e, és ha igen, mikor megjelenni újabb OS/2-es kliens. Közben az új eszközmeghajtók és a frissítések rendben megjelentek. Hosszas hallgatás után a Nagy Kék bejelentette, fejlesztés alatt van a Warp 4 utóda, a Warp Server for e-Business kernelére épített új kliens, Convenience Package néven. Ez főként a legújabb meghajtóprogramokat, eszközvezérlőket tartalmazta, néhány újdonság mellett.

A már évek óta OS/2-es programokat (Object Desktop, Stellar Frontier, Entrepreneur, Trials of Battle stb.) fejlesztő Stardock tárgyalt az IBM-mel egy új kliens fejlesztéséről, de az végül sikertelenül zárult, mert – valószínűleg – az operációs rendszer forrását nem akarta átadni az IBM. A Stardock pedig úgy gondolta, neki kevés az, ha nem matathat elég mélyen a rendszerben...

Ezek után a tavalyi év nagy meglepetése volt, hogy egy számítógépek távfelügyeletéhez alkalmazásokat fejlesztő cég, a Serenity Systems megjelent a színen és közölte, OS/2-re épülő új klienst szeretne fejleszteni. A cég még tavaly megjelentetett egy eComStation Preview 1-et, amely alig különbözött a Warp 4 Convenience Package-től, néhány hozzáadott programmal. Jó üzleti érzékre vall, hogy a Preview 1-et kedvezményesen árulták, és aki megrendelte, az a végleges verziót ingyen kapta meg. Nagyon korrekt volt a cégtől, hogy a végleges eCS megjelenésének csúszásával tovább tolta a kedvezményes megrendelés határidejét.

A mappaszerűen szétnyitható csomagban vékonyka kézikönyvet és három CD-t találunk.
Az első bootolható CD-n az eComStation telepítőfile-jai, a másodikon az önállóan is használható IBM MCP (Merlin Convenience Package) található.
A harmadikat megtömték egy halom programmal, közöttük sok olyan üzleti alkalmazással, amelyek ára magában több mint az eCS teljes ára. Erre az AddOn CD-re a következő – fontosabb – programok, programcsomagok kerültek: Norman Anti-Virus – 60 napos, ingyenes vírusadatbázis-frissítéssel; távoli gépek távirányítására használható DeskTop On-Call; apró segédprogramok gyűjteménye, a Graham Utilities Lite; InJoy Dialer Extended – a jelenleg legnépszerűbb tárcsázó, plusz beépítve a helyi hálózatok internetmegosztása (NAT – Network Address Translation); InJoy PPPoE (PPP over Ethernet ADSL/DSL kapcsolathoz); Java2 1.3 futtatókörnyezet; Java2 1.3 Developer Kit; Macromedia Flash Player; PM Fax Lite; Lotus SmartSuite 1.6 és StarOffice 5.1A – két irodai programcsomag; Stellar Frontier játékprogram; az operációs rendszer felületének átalakításáért felelős eCS Styler és Theme Manager; a teljes IBM BonusPak.

Külön telepíthetők még a Third Party alkalmazások – ezek a rendszerhez jól használható segédprogramok: PillarSoft Enhanced Editor, INI Tools (INI file-ok szerkesztése, regisztrálások törlése stb.); ISDN PM (CAPI 1.1 és/vagy DSL tárcsázó); NetWare kliens; PMPDF (Poor Mans PDF – PDF file-ok készítése); WarpIn (új programtelepítő); Odin (Win32-es programok futtatásához); RealPlayer 8 (Odin alatt futó Win32-es RealPlayer); az RSJ CD-író alkalmazás 30 napig teljes képességű változata, amit az eCS-tulajdonosok kedvezményes áron vásárolhatnak meg; a desktop lehetőségeit kibővítő XWorkPlace. A telepítéskor felkerül még a Zampa grafikus front-end az új TCP/IP 4.3-ban rejtőzködő tűzfal konfigurálásához.
A telepíthető programokat úgy válogatták össze, hogy akár egy kisvállalkozás igényeit is lefedjék.

Néhány alkalmazás végleges verziója nem készült el az eCS kiadásáig, például az Applause grafikusprogram- és szkennermeghajtók, az X-es programok futtatására készített HOBLink X/11. Ezeket a regisztrált felhasználók a eComStation hivatalos honlapjáról tölthetik le – amint elkészülnek.

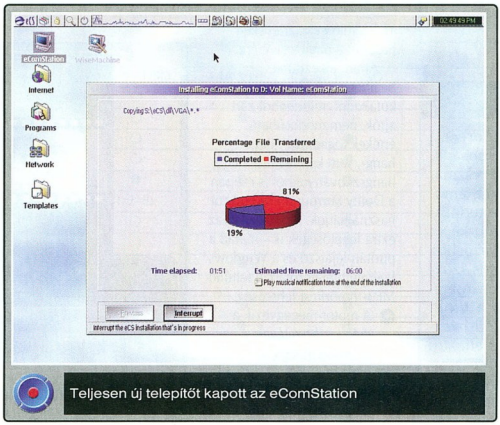

Telepítés

Többféle gépen kipróbáltuk a telepítést, volt ezek között lassabb és gyorsabb asztali PC, noteszgép és egy szubnotesz is.
A leggyengébb asztali gépben 166 MHz-es Pentium MMX processzor, 32 Mbyte RAM, 2,1 Gbyte-os IDE merevlemez, CD-olvasó, S3 grafikus kártya, a legerősebben 850

www.ecomstation.com

MHz-es AMD Thunderbird processzor, 20 Gbyte-os IDE merevlemez, CD-olvasó, Matrox G200 grafikus kártya volt. A notesz főbb jellemzői: AMD K6-2 processzor, 4,3 Gbyte-os merevlemez, CD-olvasó, NeoMagic videochip, míg a szubnoteszben 133 MHz-es Pentium MMX-et, 32 Mbyte RAM, 1,7 Gbyte-os merevlemez és CT videochip segítette. Utóbbihoz nem volt CD-meghajtó, így a telepítést úgy lehetett a legegyszerűbben megoldani, hogy a merevlemezt egy átalakítóval asztali géphez csatlakoztattuk, particionáltuk, megformáztuk és az egyik partícióra felmásoltuk a rendszerfile-okat, ahonnan már egyszerűen ment a telepítés. Sajnos, így csak a MCP és az AddOn CD-n található dolgok kerültek fel.

Az eComStation telepítéséhez már nem kell legyártani a három telepítőfloppyt, mint az eddig Warpoknál, ugyanis az első és a második CD-ről is tud bootoolni. (Ha a gép nem tud CD-ről bootolni, a régi módszer szerint elkészíthetők a telepítőlemezek.)

A CD-ről indítva a gépet először egy menü jelenik meg, ahol kiválaszthatjuk, hogy a gyári alapbeállítások szerint induljon-e a telepítés, vagy inkább szeretnénk megváltoztatni ezeket a beállításokat. Érdemes az utóbbit választani, mert rögtön áttekinthetjük, mit ajánl fel a rendszer. Ha így járunk el, a „preboot" menüt kapjuk, ahol a rendszer legfontosabb alapelemeit lehet megváltoztatni: billentyűzetkiosztás, országkód, kódlapok, memórialemez (RAM drive), néhány INI file helye, az automatikusan elinduló komponensek (Installer, Desktop), USB-meghajtók betöltése, ATAPI/EIDE módok (Enhanced, Standard/None), a képernyő felbontása és színmélysége, SCSI-meghajtóprogramok. Itt nyugodtan átírhatunk mindent, bár ezek nagy része később is megváltoztatható. [Enter] nyomására a rendszer elkezdi felsorolni a felismert hardverösszetevőket, majd betölti az eszközvezérlőket. Ha nincs semmiféle gond, egy-két perc múlva megjelenik az új, „varázslószerű" grafikus telepítő felülete, miközben a rendszerfile-ok felmásolódnak a memórialemezre.
A gép sebességétől függően 1-3 perc után már működő, noha minimális eCS desktop előtt találjuk magunkat. Az új telepítőben elolvashatjuk, miket kell a következő néhány percben „átélnünk", és ha világos minden, kezdődhet a telepítés.
A Serenity fejlesztői semmit nem bíztak a véletlenre, ezért az operációs rendszer telepítésére és a későbbi használatára is jellemző, hogy sokszor több lehetőség közül lehet választani. Nincs ez másként a következő lépésben sem, ahol ki kell választani a legszimpatikusabb meghajtóprogramot a videokártyánkhoz. Első lehetőség az IBM GenGradd – általános jellegű meghajtó rengeteg kártyához, picit lassú, de ha nincs gyári driver, ez is jól jöhet. Második a Classic VGA – ezt akkor érdemes választani, ha a videokártyánkhoz van gyári meghajtóprogram, amit majd az operációs rendszer telepítése után külön telepítünk fel. A harmadik lehetőség a Scitech Display Doctor (SDD) választása – a legtöbb esetben jó választás, mivel nagyon sok kártyát ismer, és jól is kezeli azokat. Telepítéseink során az SDD kivétel nélkül jó választás volt – szép képet, sokféle felbontást és frekvenciaválasztási lehetőséget nyújtott. (Például a Matrox G200 gyári meghajtója kevesebbet nyújt mint az SDD.)

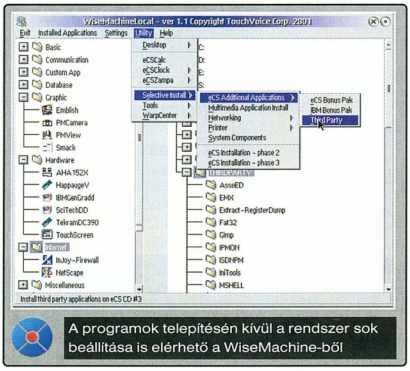

A következő lépés a merevlemez particionálása, amit már a Warp Server for e-Businessből vagy a eCS Prev1-ből is ismert LVM-mel tehetünk meg. Az LVM (Logical Volume Manager) jóval többet nyújt, mint a hagyományos FDISK. Például tetszőleges betűjeleket adhatunk a partícióknak, fizikailag különálló partíciókat egy betűjel alatt, egy meghajtóként kezelhetünk stb.
Az LVM-ből való kilépés után elkezdődhet a kiválasztott partíció formázása, majd a rendszerfile-ok felmásolása. A telepítés során egy-két mondatos útbaigazításokat kapunk, ezeket érdemes elolvasni, mert nem a Windowsoknál megszokott reklámszöveggel fárasztják a gép előtt ülőt, hanem hasznos tanácsokkal segítenek, a soron következő lehetőségekre, választásokra, CD-cserékre figyelmeztetnek. A teljes telepítés – a gép sebességétől függően – úgy 6-15 perc közötti ideig tart, amit a telepítőprogram büszkén közöl. A következő mintegy 4-6 percben netképessé tehető számítógépünk, ami nem rossz eredmény :-).

Az újraindítás után a második fázisban átállíthatjuk a képernyő felbontását és a képfrissítést – ha nem vagyunk elégedettek a preboot menü által felkínált és a telepítés alatt használt beállítással –, telepíthetjük a multimédia meghajtóprogramokat, konfigurálhatjuk a TCP/IP-t, és lefuttathatjuk a hálózati telepítést. Újdonság, hogy a nyomtató telepítése is varázslóval történik – bár az eddigi printerinstallálás sem volt nehéz.
A hálózati beállításokhoz is kapunk segítséget – egy virtuális hálózati kártyára beállított TCP/IP-t, NetBIOS-t és NetBIOS over TCP/IP-t. A telepítéskor annyi a dolgunk, hogy az „eCS install temporary driver"-t kicseréljük a gépünkben lévő eszköz meghajtójával. Érdekes, hogy a multimédia alrendszerhez alig nyúlt hozzá a Serenity, így telepítéséhez a 2. CD-t kell betenni a meghajtóba – annak felülete sem követi az új telepítő stílusát, hanem teljes egészében a régi Warp 4-esé. (Valószínűleg ennek az oka is az időhiány volt.)

●

Ha gépünkben nincs legalább 64 Mbyte memória, vagy meglévő Warpunkat, eComStation Preview-nkat akarjuk upgrade-elni, kevésbé gyors telepítési módot kell választanunk. Érdemes kicsit rendbehozni a régi rendszerünket, főként a startup.bat mentéseit letörölni.

A 2. CD-ről kell bootolni. A telepítő a Warpnál megszokott lesz, hiszen most az IBM Merlin Convenience Packjével frissítjük a rendszert. Ez a procedúra sokkal tovább tart, de átveszi a meglévő rendszerünk összes beállítását, a feltelepített programokkal együtt. A régi desktopunkat a Prev.Desktop folderben találjuk majd meg, ahonnan az ikonokat átrángathatjuk a megújult desktopra. Újraindítás után a Java 1.3 telepítője kéredzkedik a képernyőre. Beállíthatjuk, hogy csak a runtime-ot, vagy a fejlesztőeszközöket is telepítjük. A telepítés végén a WiseMachine jelentkezik, és kéri a regisztrációs számunkat, ami elég bonyolult, ezért érdemes előre file-ba beírni, mert a telepítő lehetőséget ad azt onnan kiolvasni. Ha a telepítés előtt bejelentkezünk az eComStation honlapjára, le is tölthetjük a regisztrációs kódot. Ha nem kívánunk regisztrálni, akkor a rendszerünk az MCP szintjén tökéletesen használható, de a WiseMachine és az új felület nem fog működni. A regisztráció után a 3-as CD-n el kell indítani a convert.exe-t. Ez a segédprogram bekéri az 1-es telepítő CD-t, és valódi eComstationt kreál az MCP-ből.

A telepítés harmadik fázisa mindkét módban ugyanaz. Jöhet a bónusz alkalmazások telepítése, a felület beállítása. Az új ablakfejlécek és gombok a Dialog Enhancer és a Styler fejlesztőinek munkáját dicsérik. A teljesen új eCSClock

a netes időszerverekhez igazítja rendszerünk óráját, a mai divat szerint bőröket használhatunk hozzá, sőt a különböző nyelvi változatok elkészítése is egyszerű (a magyar már kész).

A Preview 1-ben lévő WiseMachine még eléggé beteg volt – mára stabil gépkezelő program lett belőle. Az alkalmazások húzd és ejtsd stílusú telepítésén kívül itt a géppel, a hálózattal vagy a felhasználókkal kapcsolatos összes beállítást egy helyen módosíthatjuk, az .ini file-okat és a config.sys-t is beleértve. Ez utóbbi külön segédprogramot kapott, amely logikusan rendbeszedve mutatja meg a config.sys sorait, külön lapokon az egybetartozókat. Új dolog az eComCenter (lánykori nevén WarpCenter) mentése és visszaállítása. A visszaállítás nem írja felül a pillanatnyi állapotot, hanem új trayekben adja hozzá az elmentetteket.

A hálózat szintén itt, a WiseMachine-ban telepíthető. Egy apró logikátlanságot tapasztaltunk: a *Utility → Selective Install → Networking* menüben pont fordított sorrendben kell telepíteni az összetevőket – de a kézikönyv külön figyelmeztet erre. Telepítésük után már láthatjuk a NetBIOS-os hálózatunkban lévő összes Windows 9x/NT/2000-es, vagy Sambát futtató linuxos gépet – akár domain controllert használunk, akár egyenrangú hálózatot.

A NetWare kliens a Third Party alkalmazások közé került. Sajnos, a Novell továbbra sem ad ki normális klienst Windowsokon kívül másra. Ez a mindennapi munkát nem befolyásolja, de a szerveradminisztráció már NetWare 5.x-es szerverekre sem oldható meg OS/2 alól. Tanács a NetWare 5.x szerver operációs rendszer használóinak: érdemes felvenni az Ethernet_II-t a NetWare Requester Support protokolljai közé.

A Netscape Communicator – Flash és multimédia pluginekkel együtt – automatikusan feltelepül gépünkre.

A puding próbája...

A megújult OS/2 kliens – immár eComStation néven – jól vizsgázott. Újdonságai és előnyös tulajdonságai óriási fölényben vannak a néhány hibával, hiányossággal szemben, ráadásul utóbbiak jó része rögtön orvosolható a 3. CD-re került javításokkal, frissítésekkel, új verziókkal.

A néhány hiba, amelyekről a hírcsoportokban és a levelezőlistákon is írtak, könnyedén áthidalható. Ilyen például, hogy az új TCP/IP 4.3-ban benne maradt egy súlyos bug, ami TRAP-et okoz azoknál a gépeknél, amelyekben hálózati kártya van, mégpedig a modemes internetkapcsolat lebontásakor, de legkésőbb a következő kapcsolat felépülésekor.
Érdekes, hogy a Serenity nem vállalta a kockázatot, hogy az utolsó percben belenyúljon az operációs rendszerbe, de a javítás megtalálható a 3. CD-n.
A PCMCIA-driver nem telepíthető, mert hiányol egy file-t. A hálózati beállításoknál van némi kavar, ugyanis az MPTS-ből (Multi Protocol Transport Services) kétféle is bejelentkezhet: az eredeti IBM-es és a Serenity változata. Ez valószínűleg akkor következik be, ha a regisztrációs kódot nem sikerül elsőre beírni – utána a WiseMachine kicsit másként viselkedik. Az új felület nagyon kellemes, nem tolakodó és erőltetett. A beépített többletprogramok kellemes meglepetések. A legtöbb úgy került be a csomagba, hogy a Serenity folyamatosan kapta a felhasználók visszajelzéseit, mit szeretnének látni a végleges operációs rendszerben. A legtöbb kívánság teljesült. Apróság, de kellemes meglepetés: az IBM valahogy „kifelejtette" az OS/2 2.11-es utáni verziókból a számológépet – az eCS-be bekerült egy... :-)

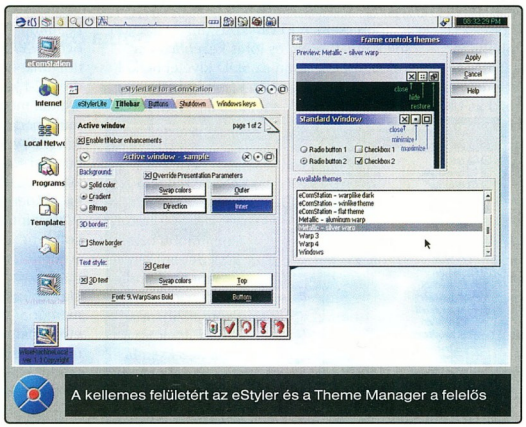

Az AddOn CD-n található alkalmazások egy része a Netlabstól került ki, ahol a nonprofit OS/2-es projektek fejlesztői fognak össze. Az egyik legfontosabb projekt az ODIN, amely a Win32-es programok futtatását teszi lehetővé. Idén meglódult a fejlesztésének tempója, külön honlapon találhatjuk meg a kipróbált alkalmazásokat felsoroló adatbázist. Rengeteg program fut már, jó részük telepítéstől kezdve, mások sajnos még csak Windows 9x alól „exportálva". Hiánypótló, hiszen például a hamarosan megjelenő StarOffice 6.0 fordítása nem készül (még), de a már megjelent béta verzió ODIN alatt szépen fut.

●

Személyes véleményünk szerint az eComStation nagyon jól sikerült, az OS/2-t használóknak semmi okuk, hogy elpártoljanak jól bevált, stabil operációs rendszerüktől.
A Serenity Systems – valószínűleg az IBM erőteljes támogatásával – komoly munkát végzett.
A Nagy Kék verziófrissítésével ellentétben nem a nagyfelhasználók, hanem a SOHO igényeit vette figyelembe – elsősorban.
A stabilitás, az „Internet Ready" kiépítés és a könnyű hangolhatóság mellett sikerült valóban tetszetős operációs rendszert készíteniük.

Ha előfizet olcsóbb!
1 évre 11424 Ft, fél évre 5712 Ft.
Telefon: 349-4768, e-mail: terjesztés@vogel.hu

Grabbelők, reszkessetek!

A személyi számítógép hatalmas előnye, hogy más digitális eszközökhöz képest rendkívül rugalmas. Nem kell többé írógép, televízió, játékkonzol, fénymásoló, fax, zenei-CD-lejátszó és még sorolhatnánk. Ki gondolta volna, hogy éppen sokoldalúsága ellen szövetkeznek többen is?

Erdős Márton (martinm@umszki.hu)

Azene nemcsak művészet, óriási üzlet is. A zenekiadók többségének már évek óta csípi a szemét a PC-k „káros" hatása. Gyerekjáték a zenei CD-k hanganyagát közel tökéletes minőségben MP3 formátumú file-okká alakítani, és a „galád" neten hamar szét is lehet szórni.
A zenekalózok megfékezésére egyre jobb védelmeket dolgoznak ki.

Kompatibilitás, mint a fő ellenség

A meglevő asztali CD-lejátszókkal és discmanekkel is lejátszhatónak kell maradniuk a lemezeknek, ezért igazán nagyot változtatni nem lehet a Compact Disc lemezek technológiáján. A PC-s CD-olvasók és CD-írók mechanikája és elektronikája alig tér el a CD-játszókétól – csak annyiban, hogy sokkal fejlettebb azokénál –, a zenei élményt befolyásoló összetevőiket leszámítva.
A Midbartech ezt használta ki, amikor megalkotta Cactus Data Shield (CDS) nevű védelmét.

A zenei adatok tárolásának módján nem lehetett változtatni, hiszen akkor elveszítették volna a kompatibilitást a meglevő lejátszókkal – maradt tehát az amúgy is kusza szabványokkal való játék. A CDS-sel védett audio-CD nem hagyományos zenei lemez, hanem több részből álló hibrid csoda. A CD-k beolvasása a tartalomjegyzékkel kezdődik (Table of Contents – TOC), ami a CD felosztásának adatait tartalmazza (formátum, felírási menetek – sessionök – pozíciója, zenei CD-knél a számok pozíciója stb.). Egyik bejegyzése a következő TOC-re mutat – ha van ilyen. Ezt már csak a PC-s lejátszók olvassák el, a CD-játszók (asztali lejátszók, discmanek) figyelmen kívül hagyják. A CDS védelem három változatából a CDS-100 a legegyszerűbb, ezzel aligha találkozunk. A CDS-200 komolyabb – lehetővé teszi a PC-s lejátszást, de lemásolni már nem tudjuk a CD-t. A leggyakoribb védelem a CDS-300, az ezzel felvértezett zenei CD-ket számítógépen sem lejátszani, sem másolni (grabbelni) nem tudjuk.
E többmenetes (multisession) formátumú lemezeket úgy alakítják ki, hogy az első menet tartalmazza a zenei adatokat (zeneszámokat), a szokásos PCM kódolással, a második részben PC-k által olvasható file-okat tárolnak.

Az általunk megvizsgált CD-n itt egyedi lejátszóprogram kapott helyet, és egy nagy file-ban a zeneszámok 22 KHz-es mintavételezésű megfelelői – 64 kbit/s-os bitrátával tömörítve, csak a CD-n levő lejátszóprogrammal hallgatható formátumban. Ezek botrányos hangminőségűek, de a helyszűke ezt követelte meg. A számítógép csupán ezt a részt látja a lemezből, és az autostartos Windowst futtató gépeken vígan bele is fog a zenélésbe. Ravasz védelem – megtartották a kompatibilitást, számítógépen is hallgatható a zene. Nyertek a zenekiadók?

Kard ki kard!

A Midbartech csak a kevésbé hozzáértők elől rejtette el az értékes biteket. Ha hozzá akarunk férni a teljes értékű hanganyaghoz – például válogatást akarunk készíteni több CD-nk zenéiből –, mindössze annyi a teendőnk, hogy megfékezzük túlbuzgó CD-meghajtónkat, ne olvassa be a második TOC-t.

Csakhogy ehhez a meghajtó saját szoftverét tároló firmware-ben módosítani kellene a többmenetes CD-k kezelését. Szerencsére léteznek olyan szoftverek, amelyek egyes meghajtóknál lehetővé teszik a sessionök közti váltogatást. Ezekkel kiválaszthatjuk, a CD-meghajtó melyik menetet mutassa a rendszernek és melyiket rejtse el. Az is megoldaná a problémát, ha létezne olyan CD-grabbelő program, amelyik saját meghajtóprogramján keresztül kezelné a CD-meghajtót, kikerülve az operációs rendszerbe épített általános célú meghajtóprogramot.

Elvileg még egy megoldás létezik. A CDS-sel védett lemezek külső körívén jól látható az első sessiön vége, kis szünet, majd az adatokat tartalmazó második menet. Ha ezt, vagy ennek egy részét átlátszatlan ragasztócsíkkal elfedjük, olvashatatlanná válik, így csak a korong első részével foglalkozik a meghajtó. Itt azonban komoly gondok léphetnek fel. Például nagyon szimmetrikusan kell felragasztani a csíkokat, különben a gyorsan forgó lemez tönkreteheti a CD-meghajtót.

Rám ruházott jogaim által

A technikai részletek tisztázása után a legfontosabb kérdés: személyes jogaink megengedik-e a CDS védelem hatástalanítását? A magánszemélyekre vonatkozó hatályos jogszabály kimondja, hogy az általuk vásárolt adathordozóról egy darab másolatot jogukban áll készíteni, de csakis saját eszközeikkel és saját használatukra. Vagyis a kiadók részéről a Cactus Data Shield túlbiztosításnak tekinthető. Fontos elem, hogy nem alkalmaz kódolást, csupán eltérő rögzítési módszer – vagyis ha sikerül beolvasnunk a számítógépre a zenei adatokat, azzal nem törünk fel kódot, nem fejtünk vissza programot stb. Ha nem ilyen keretek közt, nem ilyen módon másoljuk le az anyagot, törvénysértést követünk el! (A DVD lemezeken tárolt filmek más formátumúra alakítása pontosan e filmek kódolt volta miatt törvénytelen.) A legújabb zenei albumok borítóin már megtalálható a CDS védelemre figyelmeztető jelölés, de szabad szemmel is könnyen észrevehető a korong külső részén a meneteket elválasztó körív.

Világméretű felháborodás

Angliában és több más nyugat-európai országban sok vásárló visszavitte frissen vásárolt CD-jét, miután megbizonyosodott róla, hogy számítógépében nem képes lejátszani azt. A CDS-sel védett lemezeket készítő BMG zenekiadó a rengeteg reklamáció hatására a lemezek másolásvédelem nélküli változatának kiadását tervezi. Magyarországon is egyre több album kap CDS védelmet – általában a legerősebbet, a CDS-300-at.

- www.midbartech.com
- www.artisjus.hu
- www.artisjus.hu/dokumentumok/allasf_09.html
- Rettegjetek, CD-kalózok! – CHIP, 2001/11/48

Nem az egyenes út a legrövidebb

A videofelvételeket kétféleképpen dolgozhatjuk fel: lineárisan és nem lineárisan. A lineáris videoszerkesztés hagyományosan, videomagnókkal megvalósítva rendkívül hosszadalmas munka, és a lehetőségei is korlátozottak. Számítógépen viszont lehetőségünk van nem lineáris szerkesztésre.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Számítógépen is léteznek lineáris videoszerkesztők, bár ezek inkább feldolgozó- és tömörítőprogramok, mintsem vágásokra, effektezésre, filmkészítésre készített eszközök. Lineáris szerkesztőszoftverben nem lehet különböző felbontású vagy képismétlésű anyagokat összeollózni, valamint ezek nem kerülhetnek egymással fedésbe – és a szűrők is statikusak, vagyis többnyire a teljes videoanyagra érvényes a hatásuk (ilyen például a VirtualDub).

A novemberi számunkban bemutatott Sonic Foundry Vegas Video szoftver jó példa a nem lineáris szerkesztőkre. (↗ Gyors és praktikus – CHIP, 2001/11/90). Egyszerű a kezelése, ugyanakkor rendelkezik egy „pilótavizsgás" szerkesztő képességeivel, ezért rajta keresztül mutatjuk be a nem lineáris szerkesztés pár lényeges momentumát.

Az alapok

Mielőtt nekifognánk a munkának, nem árt ha beállítjuk, milyen végeredményt szeretnénk – vagyis milyen formátumú, felbontású és képismétlésű anyagot szeretnénk készíteni.

Szerkesztésükhöz a több vízszintes sávból álló idővonalra (timeline) kell elhelyeznünk a filmrészleteket és a hozzájuk tartozó hanganyagot. A Vegas Videóban hang- és videosávokat különböztetünk meg – más nem lineáris szerkesztőprogramokban külön sávot kapnak az effektusok, áttűnések is. A szerkesztés közben használt film- és hangszeleteket a program eventsnek (eseményeknek) nevezi, ezek kis téglalapokban jelennek meg. Ezek az idővonalon balról jobbra az idő függvényében helyezkednek el, a hangszerkesztő programokhoz hasonlóan.

Az audio részt a hangmintaszerkesztő programokban megszokott módon jeleníti meg a program, ehhez peak file-t is készít. (Peak file: ↗ A hanghullámok hercegei – CHIP, 2001/11/108.) A film a valódi filmszalaghoz hasonlóan jelenik meg, kis képek sorozataként. Nagyításkor az adott régió kezdőképeit láthatjuk kis állóképek formájában. Ha jobban ráközelítünk, akkor több fázist láthatunk. Teljesen ráközelítve akár képkockánként is nézegethetjük a filmünket, és persze szerkeszthetjük is. Amikor a szerkesztés zajlik, a program nem módosítja az eredeti adatfile-okat – vagyis amikor egy filmet szeletekre vagdosunk, azokat áthelyezzük, módosítjuk, csupán annyi történik, hogy megadjuk a végtermék elkészítéséhez szükséges műveleteket. A várható eredményt előnézetben megtekinthetjük.

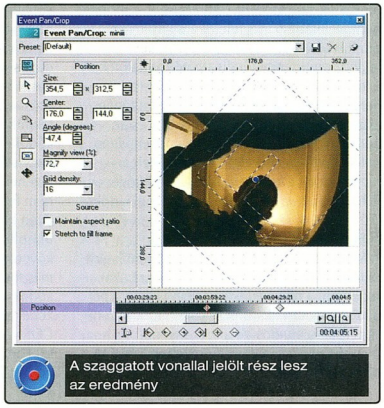

A szaggatott vonallal jelölt rész lesz az eredmény

A munkánk során felhasznált filmrészletek eredeti felbontása és képismétlése tetszőleges, mert a program automatikusan a készülő munkánk beállításaihoz igazítja ezeket. A kiinduló anyag formátuma is tetszőleges (AVI, MOV, MPEG, WMV stb.), ugyanis a feldolgozás előtt a Vegas Video dekódolja a forrásanyagokat. Az igazítás során a kép átméretezése a hagyományos képfeldolgozás terminológiája szerint zajlik, perspektivikus torzítás nélkül.

De mi a helyzet a képismétléssel? Ha mondjuk egy 15 frame/s (képkocka/másodperc) képismétlésű anyagot nyitunk meg, ám 25 frame/s-ban dolgozunk, a kérdéses rész értelemszerűen felgyorsulna – ám ehelyett a program a hiányzó kockákat kipótolva hozza rendbe a sebességet. Tehát változtatni kell a sebességet. Erre is több módszer létezik. Legegyszerűbb, amikor a két eredeti képkocka közé beszúrandó új darabot az első kép ismétlésével képezzük. Azt is megtehetjük, hogy a két képkocka közé a két kocka átlagát vesszük, azaz „azonos arányban vegyítjük" (persze ha több kockát szúrunk be, akkor az arányuk változik). Azt gondolhatnánk, a gyorsítás egyszerűbb, mert ekkor csak el kell hagynunk pár kockát. Csakhogy akkor értékes információkat veszíthetünk, illetve nagymértékű gyorsítás esetén a végeredmény természetellenes lesz. Ha ugyanis gyors mozgásokat veszünk fel, a hagyományos filmen fellép a „motion blur" jelenség, azaz kissé elmosódik a mozgó tárgyak képe. Ettől folyamatosabbnak látjuk a mozgást. Tehát amikor gyorsítunk egy felvételt, akkor például négy egymás utáni képkockából meghagyjuk a szélső kettőt. Ekkor az első képkockán a második, illetve a negyediken a harmadik látszik halványan. És hogy ne jöjjön létre szellemkép, a kimaradt fázisokat elkeni, elmaszatolja a program.

Szabdaljuk a felvételt!

A Vegasban szerkesztés közben nagy használt vesszük annak, hogy a különböző objektumokat színnel különböztethetjük meg. Alaphelyzetben mindegyik sáv

(track) más színű fejléccel jelenik meg, és ugyanaz a szín jelöli az adott sávhoz tartozó hangfile-t is. A színeket mi is megadhatjuk. A [Shift] és a [Ctrl] gombbal csoportokat is kijelölhetünk, és azokat együtt kezelhetjük. Ezután csoportosíthatjuk is őket a helyi popup menü *Group* almenüjéből vagy a [G] billentyű lenyomásával.

A filmdarabok bal csücske csapott, ez a sarkuk műveletvégzésre használható. A felső füleket megfogva az áttűnés állítható, a képek tetejét lefele húzva pedig az átlátszóság. A bal fülnél a *Snap O fiset*et állíthatjuk, ami a segédrácshoz történő igazítás pontját mozgatja (ezt a filmszeleten belül mozgathatjuk). A vágás, igazítás során a hangszerkesztő programokhoz hasonlóan könyvjelzőket (marker) használhatunk, és alkalmazhatjuk a hagyományos vágólap műveleteket is.

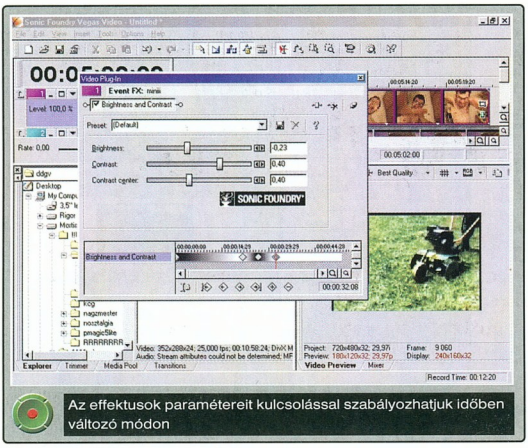

Az effektusok paramétereit kulcsolással szabályozhatjuk időben változó módon

Általában több módon is kezelhetjük a vágólap tartalmát. A Vegasban a *Ripple Edit Mode* ki- és bekapcsolásával választhatunk, hogy a kijelölt rész kivágásakor a helyén lyuk tátongjon, vagy pedig az utána következő filmszeletet illessze oda. Beszúráskor a *Ripple Edit Mode* nélkül a kurzor pozíciójába kerül a részlet úgy, hogy letakarja a mögötte álló részt – ellenkező esetben „helyet szorít" magának, azaz maga mögé küldi a kurzor utáni részt. A vágólap használatán kívül igazi filmes módon a szeleteket el is vághatjuk (Split) a kurzorpozícióban az [S] billentyű lenyomásával. Amikor egy sávon belül két filmszeletet sávon takarásba hozunk a vágás során, ott érdemes áttűnést, képátmenetet alkalmazni. A Vegas automatikusan hagyományos átúsztatást alkalmaz, amelynek során az első szelet képe elhalványodik, a másodiké felerősödik. Ennél bonyolultabb átmeneteket is készíthetünk – pontosan 15 félét. A legtöbb videoszerkesztő programban nagy hangsúlyt fektetnek a képátmenetekre – bár a mozifilmekben legtöbbször egyszerű vágással vagy áttűnéssel váltják egymást a képek, nyoma sincs a könyvlapként kunkorodó, spirálban beszivárgó, csíkokban szétszaladó látványos átmeneteknek. Az áttűnés paramétereit pontosan beállíthatjuk a kulcsolás használatával.

Látványos változtatások

A Vegasban kétféle módon alkalmazhatunk szűrőket és effektusokat. Ha *Event FX*-et használunk, az csak a kiválasztott filmszeletre hat, míg ha *Track FX*-et választunk, az a teljes sávra. A Vegas effektusai három csoportba sorolhatók.

A korrekciós szűrők többsége képfeldolgozó programokból ismert művelet (Black&white, Brightness and contrast, HSL adjust, Sharpen, Broadcast colors, Levels). A *Broadcast colors* külön figyelmet érdemel. A monitorokon, illetve a videofile-okban általában 16 millió színű, 24 bites megjelenítést használnak – a televíziók viszont csak mintegy 2 millió szín megjelenítésére képesek. Ez problémát okozhat, mert a végeredmény másképp mutat majd tévén, mint a monitoron. Ez különösen a számítógéppel készített feliratoknál és grafikáknál jöhet elő. A *Broadcast colors* szűrővel úgy alakíthatjuk a felvétel színtartományát, hogy tévén is megfelelő képet kapjunk.

A Vegas kreatív szűrői (Add noise, Gaussian blur, Quick blur, Invert, Median, Min and max, Pixelate, Blur, Sepia, Wave) szintén ismerősek lehetnek pixelgrafikus programokból. Annyi a többlet, hogy

néhány effektus mozoghat. Az *Add noise* effektusnál például a mesterséges zaj mozoghat a képen, mintegy „hangyák háborúja" effektus hozható létre. A *Wave* esetében nemcsak egyszerűen hullámokba görbíthetjük a képet, hanem ezek tenger módjára hullámozhatnak is.

A harmadik csoportba a kijelölőszűrők tartoznak. Ezek az átfedések, átlátszóságok készítésében segítenek. Ide tartozik a *Mask Generator* és a *Chroma Keyer*, illetve a *Levels*, a *Gamma*, az *RGB* stb. a színcsatornák erejének paraméterezésére. Az effektusokon kívül generátorokat is használhatunk (háttérszín, tesztminta, felirat).

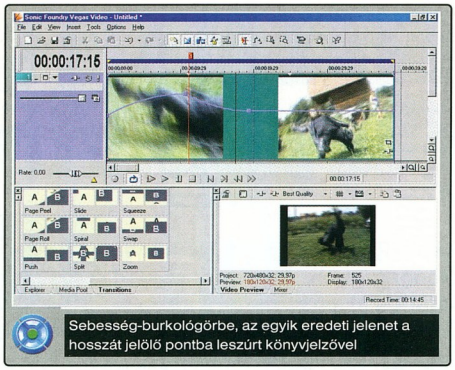

Kulcs a program szívéhez

A nem lineáris videoszerkesztés egyik legizgalmasabb és legfontosabb fogalma a kulcsolás. A kulcsolást időben változó paraméterezéshez használhatjuk. Kiválasztunk egy képkockát, ahol megadjuk a kívánt effektus értékeit. Kulcsot helyezünk ide, azaz a beállításokat hozzárendeljük a képkockához. Ha például beállítottuk mondjuk a fényerő–kontraszt arányt, akkor a kulcskockától kezdve az a beállítás lesz érvényben. Ha később újabb kulcsot helyezünk el, másképp paraméterezve az effektust, akkor a program a két állapot között fokozatosan átúsztatja a potméterek állását, vagyis a paraméterek képkockánként változnak.
Az arányt vagy a sebességet egyszerűen újabb kulcsok felvételével változtathatjuk.

A Vegas esetében az *Event FX*-eknél kis csúszkával haladhatunk kurzorunkkal a filmszeleten. Közben az előnézeti képen látjuk, hol tartunk. Ha az effektus beállításaihoz nyúlunk, akkor az adott időpillanathoz automatikusan újabb kulcs rendelődik. A kis vonalzón azután húzogathatjuk a kulcsokat, amivel a kulcsparaméterek pozícióját mozgatjuk az időben. A Vegasban ezt jól látjuk, mert a kulcskockák közti különbséget, illetve az átmenetet fekete-fehér színátmenettel megjeleníti. Az *Event Pan/Crop* esetében hasonló a helyzet. Itt szintén kulcsolásos módszerrel a kép torzítását (nyújtás, összenyomás, forgatás) állíthatjuk időben, de ez csak az aktuális szeletre vonatkozik – a teljes sávra vonatkozó megfelelője a *Track Motion*. Így elegendő egy ponton rögzíteni egy kulcskockát, majd később a következőt, ám ez esetben mondjuk 360 fokkal elforgatva a képet. Ezután a két kulcs között a kép szépen megtesz egy teljes fordulatot. A *Pan/Crop* részben alul láthatjuk az eredeti képet és hozzá képest a leendő képkeretet szaggatott vonallal. Ezen a szaggatott vonalon dolgozunk, ezt mozgatjuk, így ha a képhez képest balra húzzuk és felnagyítjuk, a végeredményen a kép jobbra mozdul és összemegy. Nagyon precízen dolgozhatunk, mindegyik paramétert egytized képpont pontossággal tudjuk megadni. A program csak akkor végzi el az eredeti képpel a műveletet, ha aktív a *Strech to fill frame* kapcsoló, különben csak egy képkivágást állíthatunk, ami olyan lesz, mintha fekete lapra lyukat vágtunk volna, és azon keresztül néznénk a filmet. Ez azért jó, mert ha több sávunk van egymás mellett, a fekete rész helyén másik filmszeletet látunk.

A kék szoba titka

A kulcsolást azonban nem csak erre használhatjuk. A kép egyes részeit is átlátszóvá tehetjük a kulcsszín (Chroma Key) megadásával. Erről bővebben már írtunk (➜ Mindenekfelett – CHIP, 2001/11/104). Ezzel a módszerrel több réteget keverhetünk egymásra, illetve látványos blue box effektust hozhatunk létre. A Vegas esetében szerencsére nem kell túl komolyan venni az egyenletesen egyszínű háttér követelményét, mert a kulcsolásban beállíthatjuk a tűréshatárt, illetve több tetszőleges színt választhatunk, akár az eredeti képből is, rákattintva a „színlopó" eszközzel. Sőt azt is megtehetjük, hogy megduplázzuk a körbeollózandó tárgyat tartalmazó képsort – eltoljuk az egyik rész színeit, kontrasztját, és így hajtjuk végre a kulcsolást. Ha jól számoltunk, a kontúrokat jól követő „lyukat" készítünk, és ezen keresztül láthatjuk az eredeti képet szépen körbenyírva – innentől fogva ugyanúgy működik, mint a hagyományos blue box. A kiütési színt, illetve színeket, amelyek átlátszóak lesznek, alfa csatornának nevezik. A Vegasban ezt külön is megnézhetjük, de a csatornák keverése azért nem ilyen egyszerű. Egy sáv többféleképpen hathat a többire. A program alapesetben az alfa csatornát használja az átlátszóság megvalósításához. Emellett választhatjuk az *Add*ot, amely összeadja a sávok színeit, a *Subtract* kivonja egymásból, a *Multiply* pedig egyesíti.

A sávok elrendezése sem mellékes, ugyanis szülő–gyermek viszony alakítható ki közöttük. Amikor így kapcsolunk össze két csatornát, akkor kap szerepet a *Mask Generator* szűrő (ilyenkor automatikusan bekapcsolja a program). A *Mask Generator*nál a fényerőt, az alapszíneket és az alfa csatorna átláthatóságát állíthatjuk.

A változó sebesség

Egy filmrészlet sebességét úgy változtathatjuk a legegyszerűbben, hogy a jobb oldali [Ctrl] billentyűt lenyomva az egérrel megragadjuk a szelet jobb felét, és kinyújtjuk vagy összenyomjuk a megfelelő időpontig. (Vigyázat! A nyomva tartott bal oldali [Ctrl]-lal másolunk!). A *Properties*ben (helyi popup menü) ilyenkor láthatjuk, hogy megváltozott a *Playback rate* értéke. Ez alapesetben 1,000 – legalább 0,250 és legfeljebb 4,000 lehet. Ha itt bekapcsoljuk a *Resample* kapcsolót, akkor a gyorsítás vagy a lassítás valószerűbb lesz – a felvétel enyhe motion blurt kap, ezáltal a gyors mozgás úgy fog kinézni, mintha a felvétel tényleg gyorsan mozgó objektumról készült volna, lassításnál pedig nem lesz olyan darabos a mozgás, azaz nem a felvett képkockákat látjuk ritkább ismétléssel, hanem bekerülnek köztes kockák is.
A *Playback rate*-et felesleges a helyi popup menü *Properties* pontjából szabályozni. A képszelet hosszát ugyanis még nem állítottuk be, ezért gyorsításkor a megszabott szelet hossza nem változik. A fennmaradó részben viszont az eredetit hurkolja a program – vagy ha a menüben kikapcsoltuk ezt a megoldást, az utolsó képet mutatja.

Ha lassítunk, akkor pedig a teljes szelet cselekménye rövidebb lesz.
A sebességmódosítást megadhatjuk burkológörbével is (Velocity). Amikor mozgatjuk a görbe egyik pontját, százalékos arányban láthatjuk a sebességváltozást. Az így felgyorsított filmszeletek felső részén kis V alakú vájat jelenik meg, ami a jelenet eredeti hosszát mutatja, vagyis azt a pontot, ameddig eredetileg tartott – mivel a fix szelethossz miatt a képsor folytatódik vagy hurkolódik, esetleg az utolsó képet ismétli. Ezért a filmszelet végét ehhez a ponthoz érdemes igazítani. Lassításnál ez nem látszik, mert a pont a filmszeleten kívülre esik, azaz addig kell jobbra növelni a hosszát, amíg meg nem pillantjuk a jelet.

* * *

Ezek után nincs más dolgunk, mint a kész filmet „lerenderelni", azaz kockánként végigszámoltatni minden egyes műveletet, és elvégezni a tömörítést.

SZÁMÍTÓGÉP HÁZAK

Magyarország legnagyobb házkínálata !

Az ACORP számítógépház család tagjai kifinomult vonalvezetésű, különleges designnal rendelkező, könnyen szerelhető termékek, amelyek rendelkeznek CE és MEEI minőségi tanúsítvánnyal is.

Cyber Mirror Dark

3005B

3004B

Feel V. USB Silver

E0-9A

201 HA

917HAK

718GA

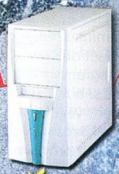
KTG100

Imperial P4

P4, PIII házak, széles design választékban, 300/400 Wattos ATX-es táppal, elölapi USB porttal ! Eszköz nélkül szerelhető !

ALAPLAPOK

- AMD DURON, -ATHLON, -XP, - INTEL CELERON, PIII, P4

ACORP, ABIT alaplapok teljes kínálata, Intel PIII, Intel P4, Intel Celeron, AMD Duron, AMD Athlon és AMD XP processzorokhoz. Minden alaplapot 2 év helyszíni garanciával értékesítünk.

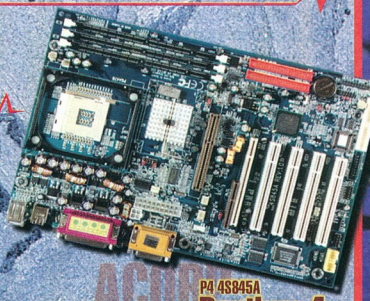
P4 4S845A
Pentium 4

6V8633A

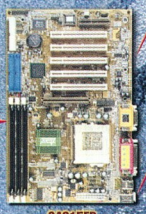
6A815EP

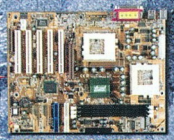
6A815EPD-11 Dual FCPGA

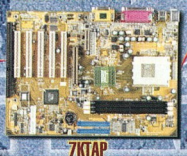
7KTAP

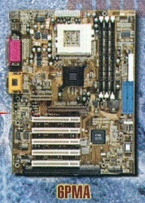
6PMA

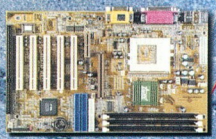
ACORP 693AP-11
ATX, FC-PPGA, 133Mhz, UDMA100
5PCI, 1ISA, 1AMR, AC97Sound, VIA693A

ACORP
694XT-11
AT-ATX, FC-PPGA,
133Mhz, UDMA66
3PCI, 1ISA, 1AMR,
AC97Sound, VIA694X

56.6 Kbs-os külső-, belső modemek

Mycom 1115 Bp. Kelenföldi u.2
Tel.: 204-5444, 204-5464 Fax:204-7444
email: mycom@mycom.hu, www.mycom.hu

ACORP® INTERNATIONAL

COOMP-KER kft. 1097 Bp. Nádasdy u.6
Tel.: 215-2923, 216-8206, Fax:216-1163
email: coomp-ker@mail.inext.hu, www.coomp-ker.hu

Hangos középmezőny

A digitális hang alapvető feldolgozóeszközei a hangmintaszerkesztő programok. Az egyszerű vágáson túl effektezésre, zajszűrésre és még sok egyébre használhatjuk őket.

Dvorák Bence (rigor@vogel.hu)

Sorozatunk előző részében megkezdtük a hangmintaszerkesztő programok áttekintését néhány drágább professzionális program bemutatásával. Most az olcsóbb eszközökkel folytatjuk a sort, végül táblázatban foglaljuk össze közös jellemzőiket. A táblázat csak a programok legfontosabb paramétereit tartalmazza – a sorozatunk előző részében bemutatottakét is. A felhasználók többsége által elvárt tulajdonságokra helyeztük a hangsúlyt.

A frekvenciák szabómestere

A Soundprobe 2.5 99 dolláros árával már az olcsóbb kategóriába sorolható. A DirectX-es és VST 2.0-s plug-inek támogatásán kívül majdnem mindene megvan, amit egy korszerű hangszerkesztő programtól elvárhatunk. Az, hogy nem bővíthető plug-inekkel, igazából nem okoz gondot, hiszen beépített effektusai minden igényt kielégítenek. A hagyományos effektusokon (echo, reverb, delay, chorus, flanger, time stretch stb.) kívül még van egy pilótavizsgás vokódere, sőt fejlett a zajszűrője és az egyéb tisztító eljárásokat összefogó eszköztára is.

A Soundprobe a hang képének megjelenítése terén teljesen egyedülálló. A hagyományos idő–frekvencia rajzolaton túl a hangot frekvenciagrafikon formájában vagy akár háromdimenziós frekvenciadiagramon is képes ábrázolni, ráadásul mindegyik megjelenítési módban szerkeszthetjük is a hangot! Ehhez kapcsolódó másik különlegessége, hogy frekvenciagrafikon nézetben a kijelölést nemcsak horizontálisan, hanem vertikálisan is módosíthatjuk (a kijelölt rész a hang képére rajzolt téglalap lesz), azaz frekvenciákat is kijelölhetünk. Így a kívánt műveletet az általunk kiválasztott frekvenciákon hajthatjuk végre. Például úgy végezhetünk frekvenciaszűrést, hogy kijelöljük a kívánt frekvenciákat, majd egyszerűen töröljük azokat. Amellett, hogy rendkívüli érzés így szerkeszteni a hangot, a módszer jobban áttekinthetővé teszi a szűréseket. A hangminták szerkesztésére a Soundprobe virtuális memóriáját vagy a

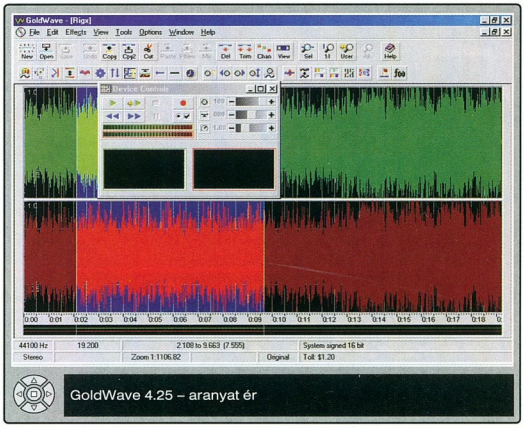

GoldWave 4.25 – aranyat ér

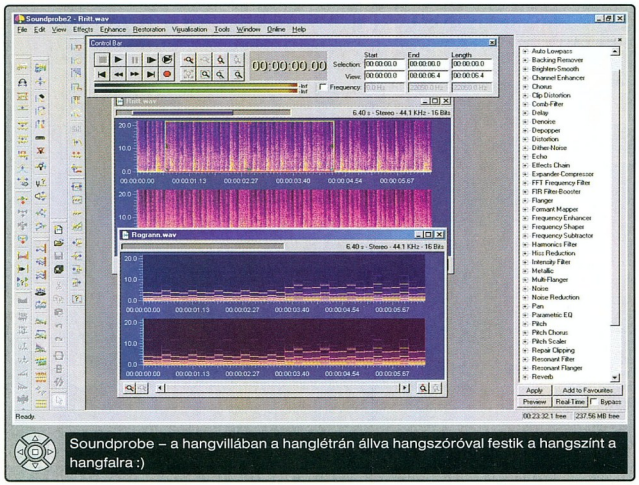

Soundprobe – a hangvillában a hanglétrán állva hangszóróval festik a hangszínt a hangfalra :)

> CD-mellékletünk \hangstudio könyvtárában megtalálható a Soundprobe 2.5 (sp2setup.exe), a GoldWave 4.25 (gwave425.zip), az Acoustica 2.21 (acous221us.exe) és az Audacity 0.96 (audacity-win-0_96.zip).

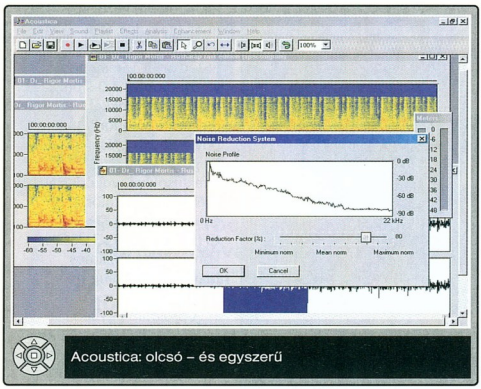

Acoustica: olcsó – és egyszerű

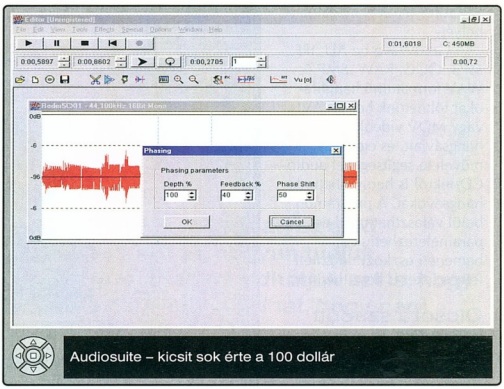

Audiosuite – kicsit sok érte a 100 dollár

fizikai RAM-ot használhatjuk.
A programnak van belső vágólapja, de használhatjuk a Windowsét is, amelyen keresztül más programokba is beszúrhatjuk a Soundprobe által kivágott mintákat (a vágólapok tartalmát külön is megnézhetjük). A szerkesztett file-ok mérete a 2 Gbyte-ot is meghaladhatja. A program felvevőjével korlátlan méretű file-okat rögzíthetünk, van benne időzítő, sőt akár 24 órás felvétel készítésére is használhatjuk.

Külön kis keverőpulton, tetszőleges számú sávon keverhetjük hangmintáinkat. Ez ugyan nem rajzolja ki a hangmintákat, de paraméterekkel időben mozgathatjuk, hangerőt, hangmagasságot, tempót állíthatunk valós időben. Ráadásul mindezt nem csak sztereó, hanem akár surround módban is. A program próbaváltozatát 21 napig használhatjuk korlátozás nélkül.

Az „aranyos”

A GoldWave a hangszerkesztő programok egyik nagy öregje, már írtunk róla magazinunk hasábjain
(↬ 2001/4/117),
és több alkalommal megfordult CD-mellékletünkön is.
A GoldWave 4.25
a 40 dolláros ára miatt a hobbifelhasználóknak is vonzó lehet.
A barátságos árat tovább szépíti, hogy készítői meglehetősen lazára vették a shareware változat megkötéseit.
A regisztrálatlan GoldWave 150 művelet után minden további akciónk előtt nyugtázásra váró figyelmeztető ablakkal köszönt. Ha a figyelmeztetés zavarna, a munkánk elmentése után a programot újraindítva ismét 150 figyelmeztetés nélküli műveletre nyílik lehetőségünk.

A GoldWave-ben 2 kHz-től 96 kHz-ig terjedő mintavételezésű, akár 32 bites lebegőpontos hangmintákkal is dolgozhatunk. A program belső jelfeldolgozása is 32 bites. Nem támogatja sem a DirectX-es, sem pedig a VST-s plug-in effektusokat, ám beépített eszköztára igyekszik megfelelni a legfontosabb igényeknek (szűrők, torzító, doppler, zajkapu, flanger, reverb, echo stb.), sőt matematikai képletek révén magunk is készíthetünk effektusokat. A program a

„Hangos tábla”

Program	Acoustica 2.21	Audacity 0.96	Audiosuite 4.10	Cool Edit Pro 1.2a	Creative WaveStudio	GoldWave 4.25	Sound Forge 5.0	Soundprobe 2.5	Wavelab 3.0
Gyártó	Acon AS	Dominic Mazzoni	Glowing Coast Technology	Syntrillium Software	Creative	Chris Craig	Sonic Foundry	HiSOFT systems	Steinberg
A gyártó webhelye	www .aconas.com	http ://audacity .sourceforge .net/	www .glowing-coast.co.uk	www .syntrillium .com	www .creative .com	www .goldwave .com	www .sonic-foundry.com	www .soundprobe .com	www .steinberg .net
Legnagyobb felbontás	96 kHz, 16 bit	48 kHz, 16 bit	96 kHz, 32 bit	192 kHz, 32 bit	96 kHz, 16 bit	96 kHz, 32 bit	192 kHz, 32 bit	192 kHz, 32 bit	96 kHz, 32 bit
Ismert hangmintaformátumok száma	3	5	5	17	2	15	17	11	8
Beépített effektusok száma	9	7	9	17	5	17	32	47	11
Zajszűrés	●	○	●	●	○	●	●	●	○
Plug-in-támogatás	○	VST 2.0	○	DirectX	○	○	DirectX	saját	DirectX, VST 2.0
Könyvjelzők (marker)	○	○	○	●	○	●	●	●	●
Felvételkészítés	96 kHz, 16 bit	48 kHz, 16 bit	96 kHz, 24 bit	192 kHz, 32 bit	48 kHz, 16 bit	96 kHz, 32 bit	192 kHz, 32 bit	96 kHz, 32 bit	96 kHz, 24 bit
CD-grabbelés	○	○	○	○	○	●	●	○	●
CD-írás	○	○	○	○	○	○	●	○	●
Kötegelt feldolgozás	○	○	○	●	○	csak konverzió	●	csak konverzió	●
Peak file	○	○	○	*.pk	○	○	*.gpk	○	*.sfk
Többsávos szerkesztés	○	●	csak keverés, effektezés	●	○	○	○	egyszerű keverő	●
MP3-támogatás	○	●	○	○	○	●	●	●	●
Ár	15 USD	freeware	100 USD	399 USD	hangkártyák-hoz adják	40 USD	499 USD	99 USD	499 USD

zajszűrés terén is megállja a helyét.

A GoldWave-be AU, IFF, MP3, OGG, RAW, SMP és WAV formátumú hangfile-okat tölthetünk be, sőt AVI vagy MOV videók hangsávjait, és egyik művelete segítségével audió-CD-inkről is beolvashatunk hangsávokat. A programon belül választhatjuk ki és paraméterezhetjük a bemeneti eszközt. Időzített felvételeket is készíthetünk.

Olcsóra szabott igények

Az Acoustica a 15 dolláros árának megfelelő szolgáltatásokat nyújt. Kellemes burkológörbe-vezérelt dinamikaprocesszorral találkozhatunk benne. Az alapvető effektusok (reverb, flanger, chorus stb.) mellett harmonizere is van, valamint átlagos minőségű time stretch és spektrumanalizátor kapott benne helyet.

A program használható zajszűrésre is – ez a művelet itt zajelemzésen alapul. Zajszűrés után gyakori probléma, hogy a magas frekvenciák elvesznek, emiatt tompul a hang. Ennek rendbetételére a készítői beleépítettek egy magas-erősítő műveletet (*High Frequency Rebirth* – magas frekvenciák újjászületése). A programban rendkívül kellemes és kézreálló equalizer található. Az Acoustica 2.21 teljes képességű próbaváltozatát 30 napig használhatjuk.

Nem mind arany, ami fénylik

Akadnak olyan programok is, amelyek első ránézésre tetszetősek, ám később kiderül, hogy árukat közel sem igazolja a tudásuk. Az Audiosuite 4.10 sajnos ezek közé tartozik, bár fejlesztője mindent megtesz népszerűsítésére. Csomagként hirdeti, holott egyszerűen három különálló programba rendezte azokat a műveleteket, amelyek bőven elférnének egyetlenben is.

A legmeglepőbb a konverter, amely csak bitmélységet és frekvenciát konvertál. Semmi másra nem alkalmas, bár van benne egy rendkívül gyenge zajszűrő – amelyben csupán azt állíthatjuk be, hogy nagyon szűrjön, vagy csak kicsit (érthetetlen módon nyoma sincs kötegelt feldolgozásnak). A hagyományos wave-szerkesztő nem tud semmi kiemelkedőt, az effektusoknak még előnézete sincs. A többcsatornás keverőrész tulajdonképpen lejátszóprogram, amely egyszerre több hangmintát képes lejátszani, effektezni (a wave-szerkesztő effektusaival) és egymásra keverni.

A demó változat megkötései ezek fényében egyenesen nevetségesek. A programot regisztrálatlanul 2 napig használhatjuk, alkalmanként legfeljebb 60 percig, és a kimenetet 15 másodpercenként egy másodperces szünetekkel tarkítja. A kész műveket csak nem szabványos formátumba menthetjük. A spektrumanalízisből legfeljebb 20 percet hajlandó elvégezni, nyomtatni nem lehet belőle, a közvetlen bemeneti eszközöket 8 bitre, a FIR szűrőkészítőt pedig 31 tap-re korlátozták.

Minden ingyen!

Ár–teljesítmény arányban az Audacity egyértelműen veri a mezőnyt: ingyenes és jól használható. Ráadásul elkészítették Windowshoz, Mac OS-hez és Linuxhoz is. A hagyományos szerkesztési műveletek (cut, copy, paste) mellett csupán néhány beépített effektusa van (mélykiemelés, fade-in/out, visszhang, phaser, wahwah, FFT szűrő). Támogatja viszont a VST 2.0-s plug-ineket, amelyekkel rendkívüli módon bővíthetjük tudását: kiegészíthetjük különféle effektusokkal, vokóderrel, spektrumanalizátorral és zajszűrőkkel is. (A 107. CHIP-CD \EFFEKTUSOK könyvtárában számos ingyenes VST plug-in található.)

A program egyben sávszerkesztő is, korlátlan számú sávot kezel. Bár meg tud nyitni MIDI file-okat, ezeknél korlátozottak a lehetőségei – de alapvetően nem is MIDI-szerkesztő. A többsávos szerkesztőben kedvünkre mozgathatjuk a hangmintákat egymáshoz képest. A hangerő módosításához használható burkológörbe-rajzolója pedig kimagaslóan jó minőségű. Igazi csemege, hogy a Soundprobe-hoz hasonlóan a hang képét nemcsak a hagyományos módon rajzoltathatjuk ki vele, hanem a hang dB-ben megjelenő képét, spektrumát, magasságát (EAC – Enhanced Autocorrelation) is. Egyelőre legfeljebb 16 bites, AIF, AU, MP3 OGG és WAV formátumú file-okat tud betölteni (következő verzióihoz szélesebb körű támogatást ígérnek). Külön érdekesség MP3-ak esetében az ID3 tag (v1, v2) szerkesztési lehetősége. Az Audacity a GNU General Public licenc oltalma alatt áll.

A vas mellé kapott szoftver

Jobb esetben már a hangkártyánkhoz is kapunk hangszerkesztő programot. Az egyik legelterjedtebb hangkártya, a Sound Blaster Live! mellé például a Creative a WaveStudiót csomagolja.

A WaveStudio csak minimális szolgáltatásokat nyújt. RAW és WAV formátumú file-okat tudunk vele megnyitni, és menteni is csak ebbe a két formátumba lehet (ACM-kompatibilitással). Emellett tudunk vágni, üres részt beilleszteni, fáziseltolást és fázisfordítást alkalmazni, egyszerű visszhangot, hangerőszabályzást valósíthatunk meg. Bitmélység-konverziót legfeljebb 16 bites, 48 kHz-es felbontásig végezhetünk. Az eszközök szűkös kínálatát egy VU-meter zárja.

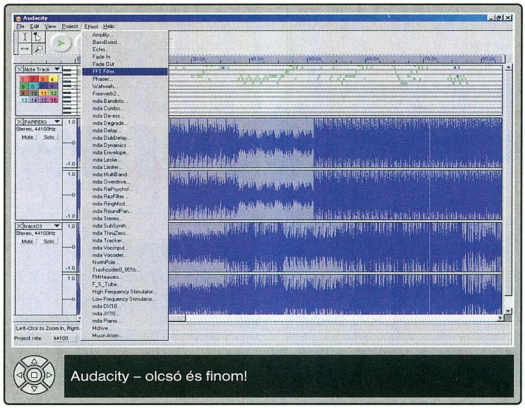

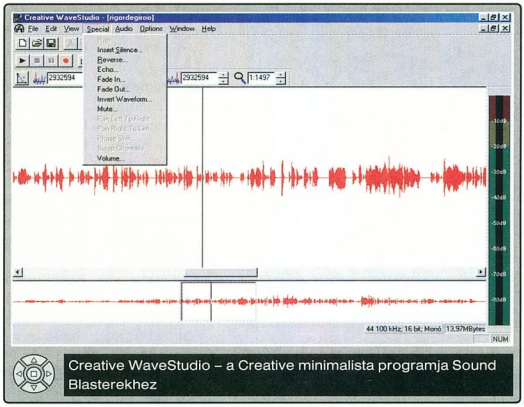

Oszlopok Xara módra

Decemberben sikerült végre eljutnunk odáig, hogy készen van az első CorelDraw-val rajzolt diagramunk, és azt is megnéztük, hogyan tudjuk „kicsicsázni" ezt a grafikont. Sok esetben – nyugodtan mondhatjuk azt is, hogy többnyire – nincs is több dolgunk a rajzzal, de néha előfordulhat, hogy nem elégszünk meg a CorelDraw nyújtotta lehetőségekkel.

Weisz Tamás

Ivenkor mindenki előveheti kedvenc programját (legyen az vektor- vagy pixelgrafikus), és abban folytathatja a munkát, a grafikon szépítésetét. Azt hiszem, nem okozok nagy meglepetést, ha azt mondom, ez esetben a „kedvenc" vektoros program a XaraX, míg a pixelek varázslója a Paint Shop Pro 7-es lesz.

Arccal a XaraX felé

Fogjuk meg először a munka egyszerűbbik végét, és vigyük át a grafikont a XaraX-be. Első pillantásra az tűnik-tűnne a legegyszerűbb megoldásnak, ha ezt a vágólapon keresztül tesszük meg. Ehhez nem kell más, mint a CorelDraw-ban kijelölni az összes rajzelemet az *Edit → Select All → Objects* művelettel, vagy egyszerűen megnyomni a [Ctrl A] billentyűkombinációt. Utóbbi esetben figyeljünk, nehogy véletlenül a tengely legyen kijelölve, mint egyetlen „görbe" objektum, ugyanis ekkor a [Ctrl A] nem az összes rajzelemet, hanem az aktuális görbe összes csomópontját fogja kijelölni. Ha biztosra akarunk menni, akkor a legegyszerűbb, ha a [Ctrl A] előtt az [Esc]-pel megszüntetünk minden kijelölést. A rajzelemeket a kijelölés után természetesen az *Edit → Copy*val ([Ctrl C] vagy [Ctrl Ins]) másoljuk a vágólapra.

Ezután elindítjuk a XaraX-et – vagy ha már fut, akkor átkapcsolunk rá. Mivel az alapbeállítás szerinti „lapmérete" 800x600 képpont, viszont mi A/4-es oldalra kezdtünk dolgozni még novemberben, ezért a *File → New → A4 Drawing* paranccsal először is új üres lapot hozunk létre. Mielőtt a vágólapra helyezett grafikont elhelyeznénk erre a lapra az *Edit → Paste* művelettel ([Ctrl V]), a [Ctrl Shift P] gombkombinációval a lapot a képernyő középre hozzuk, ugyanis a XaraX a legtöbb programtól eltérően a beszúrt rajzelemeket nem a lap, hanem a pillanatnyi kivágat közepére helyezi el.

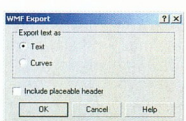

Saját érdekünkben figyeljünk oda a kapcsolók állására!

A számokkal mindig baj van

Amikor a menüből kiválasztjuk az *Edit → Paste* műveletet vagy megnyomjuk a [Ctrl V]-t, akkor – várakozásunkkal ellentétben – a vágólapon levő elemek nem kerülnek azonnal a rajzunkba, hanem a XaraX előbb megkérdezi, mi módon is szeretnénk az ott található objektumokat viszontlátni.

Hat különböző lehetőséget kínál fel, közülük – mint azt némi kísérletezéssel kideríthetjük – a Corel csereformátumot (Corel 32-bit Presentation Exchange) érdemes használnunk, noha feliratainkat elmozdítja helyükről. (Ugyanez történik akkor is, ha a kijelölt rajzelemcsoportot áthúzzuk a CorelDraw ablakából a XaraX-ébe, ilyenkor ugyanis automatikusan ezt a formátumot használja a cseréhez a két program.)

Másik használható megoldás lehetne még a Windows Metafile formátum, ám ez módszer csak első pillantásra tűnik jónak, ugyanis szövegeinket görbévé alakítja át (még akkor is, ha a CorelDraw szövegopciói között azt állítjuk be, hogy szövegek maradjanak) – ami még nem lenne nagy baj, hiszen ez esetben így is jók lennének, de az átalakítás sajnos jelentős minőségromlással jár (és akkor még nagyon finoman fogalmaztam).

A menet közben „elvándorolt" szövegeket pillanatok alatt helyükre igazíthatjuk a XaraX *Arrange → Alignment* műveletével ([Ctrl Shift L]). Mindössze arra figyeljünk, hogy ez a program nem az utoljára kijelölt elemhez igazít, hanem a kiválasztott objektumok képzeletbeli befoglalónégyzetét veszi figyelembe (Within: Selection bounds). Így például a skála feliratait egyszerűen el kell mozgatnunk balra egészen addig, amíg a legszélesebb a helyére nem kerül, majd kiválasztani a jobbra igazítást (Horizontal positions: Align right), és megnyomni az *Apply* gombot. Nincs sokkal több gondunk a kategóriatengely feliratával sem. Hiszen függetlenül az oszlopok számától, elegendő pontosan helyére raknunk az első és az utolsó szöveget, majd kijelölni a tengely összes feliratát, és a programmal egyenletesen szétosztatni az objektumokat (Horizontal positions: Distribute centers). Ugye, hogy nem volt olyan bonyolult.

Kényelmes kerülőút

A WMF formátumot azonban mégsem kell teljesen elvetnünk. Ugyanis eddig nagyvonalúan hallgattam arról, mi van akkor, ha az oszlopok közepére ráírtuk az egyes értékeket is. Mert ezeket bizony egyesével kell(ene) a helyükre tennünk – ha sok oszlop és érték van, ez nem tartozik a szórakoztató munkák közé.

Elvileg megtehetnénk, hogy a számokat már XaraX-ben visszük be, és ott igazgatjuk csak a helyükre, de ezt a munkát sokkal egyszerűbb és gyorsabb CorelDraw-ban elvégezni, arról az esetről nem is beszélve, ha ezeket a szövegelemeket nem nekünk kell kézzel az oszlopok közepére igazgatnunk (lásd Számoljon az, akinek ez a dolga című keretes írásunkat).

A XaraX élcsiszoló eszköze sokkal szebben és sokoldalúbban dolgozik...

Ilyenkor jobban járunk egy kerülőúttal. A Draw-ból a kész diagramot elmentjük (File → Save As) kiexportáljuk (*File → Export* [Ctrl E]) Windows Metafile formátumba, gondoskodva arról, hogy szövegeink szövegek maradjanak (Export text as Text), és hogy a leendő file még véletlenül se tartalmazzon beágyazott fejlécet (*Include placeable header*

kikapcsolva). Azt hiszem, az előbbit nem kell megindokolnom, utóbbi pedig azért fontos, mert a két program kissé eltérően értelmezi a szabványt. E „másképp értelmezés" eredményét érdemes egyszer megtekinteni, már csak azért is, hogy ne éles munka közben jöjjön ránk a frász, ha egyszer véletlenül bekapcsolva marad a fejléc.

Ízlések és grafikonok

Hasonlóan a legutóbbi alkalomhoz, innentől kezdve nem tudok adni konkrét tanácsot, legfeljebb egy-két ötletet, mi mindennel érdemes kísérletezgetni.

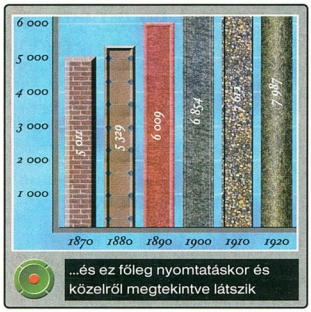

● Természetesen és legfőképpen ajánlom figyelmükbe a XaraX interaktív élcsiszoló eszközét, a *Bevel Tool*t ([Ctrl F3]), 15 „éltípusával" és finomhangolható paramétereivel.

● Hasonlóan a decemberi listához, ezúttal is javaslom a különböző színátmenetes (két-, három- és négyszínű átmenetek vannak a XaraX-ben), mintás és textúrás kifestéseket. A *Get Fills* gombot megnyomva a kifestő

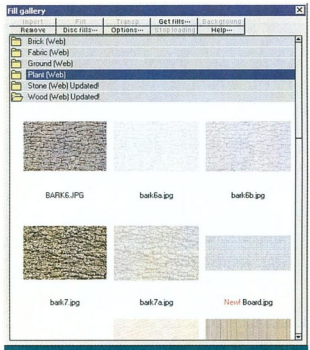

A hálóról új textúrákat tölthetünk le a XaraX-be

palettán – *Fill Gallery* – új mintákat tölthetünk le a Xara nethelyéről.

● Szintén a múlt havi ötletek közül érdemes kipróbálni a „hengeresítést" és a „képbeágyazást". Utóbbihoz egyetlen objektummá vagy csoporttá kell összefognunk az oszlopokat, majd a kiválasztott képet a bitmap palettáról vagy a kifestőpalettáról „rádobnunk" grafikonra.

● Egyszerű, mégis sokszor látványos megoldást eredményez az interaktív kontúr eszköz – *Contour Tool*, [Ctrl F7].

● Végül ne feledkezzünk meg a szinte minden kifestésnél és effektusnál megtalálható profilkapcsolóról, -kapcsolókról, és a „kontúrelmosó" (Feathering) eszközről.

●

Februárban megnézzük, hogyan lehet „átemelni" a vektoros rétegeket a Paint Shop Próba, és hogyan tudjuk kihasználni ennek effektusait grafikonjaink szebbé tételére.

Számoljon az, akinek ez a dolga

Ez mind-mind nagyon szép, csakhogy amit esetleg nyerünk a réven, azt elveszítjük a vámon. Hiába tudjuk sokkal egyszerűbben és gyorsabban formázni grafikonjainkat a CorelDraw, a XaraX és a többiek segítségével, ha az alapok elkészítése lényegesen tovább tart. Márpedig így felmerül a kérdés, van-e értelme az egésznek?

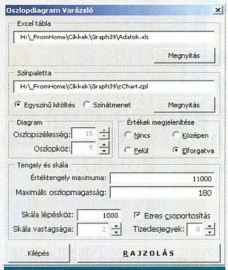

A munka a programé, nekünk marad az élvezet (és az idő, amit megspórolunk)

A válasz egyértelmű igen – „apró" változtatással. Az a módosítás, hogy a munka kellemetlenebbik részét (magasságok számolgatása, oszlopok méretre igazítása, elosztása, skála létrehozása stb.) egy kis VBA-programra bízzuk, így nekünk marad az élvezetesebb rész, a grafikon csinosítgatása. (Ez a kis program jelenleg még fejlesztés alatt van, de úgy gondolom, jelenlegi állapotában is alkalmas arra, hogy néhány felhasználó életét megkönnyítse. Futtatásának egyetlen feltétele, hogy a CorelDraw 10 telepítésekor a VBA is ki legyen jelölve. Ha ez korábban elmaradt, a VBA-t utólag is telepíthetjük.)

Először is töltsük be a CHIP CD-n található chart.cdr file-t. A CorelDraw a rajz betöltésekor figyelmeztetni fog minket, hogy a file makrókat tartalmaz. Most pont erre a makróra van szükségünk, ezért engedélyezzük a futását (Enable Macros). Mielőtt elindítanánk a programot, állítsuk be a használandó három különböző szövegtípus jellemzőit (betűtípus, -stílus, méret, szín stb.) a *Window → Dockers → Graphic and Text Styles* ([Ctrl F5]) dokkolóban – a *ColCat* a kategóriatengely, a *ColScale* az értéktengely, míg a *ColChart* az oszlopokra kerülő feliratok stílusa.

Ha ezzel megvagyunk, indíthatjuk a programot a *Tools → Visual Basic → Play* művelettel. A *Macros in* listában válasszuk ki a *DiagramWizards (Chart)* sort, majd a *Diagrams.ColumnChart* makrót, végül nyomjuk meg a *Run* gombot.

A megjelenő beállítóablakban adjuk meg az Excel-file-t és elérési útját. A program e tábla első munkalapjának „bal felső sarkába" igazított táblázatból veszi ki az adatokat – azt feltételezve, hogy a tábla folyamatos, nincsenek benne üres sorok, az első sorban a mezőnevek, az A oszlopban a kategórianevek, a B oszlopban pedig az értékek vannak. Választhatunk színpalettát, de egyszerű oszlopdiagramoknál nem sok jelentősége van, ahogyan az is mindegy, hogy egyszínű kitöltést vagy színátmenetet választunk. A többi paraméternek viszont komoly szerepe lesz a rajzoláskor. Az *Oszlopszélesség*et és az *Oszlopköz*t milliméterben kell megadni a nyilak segítségével. Az *Értékek megjelenítése* azt határozza meg, hogy a program ráírja-e a számokat az oszlopokra, és ha igen, akkor hova és hogyan. Az *Értéktengely maximumá*-t nekünk kell megadnunk, ahogyan azt is, hogy ehhez az értékhez milyen oszlopmagasság tartozzon. Szintén nekünk kell meghatároznunk, milyen sűrűn vagy ritkán legyenek, és milyen széles vonalakból álljon az értéktengely skálája (utóbbi a tengely szélességét is befolyásolja). Azt is megmondhatjuk, hogy a skála számai hogyan legyenek formázva (ezres csoportosítás, illetve tizedesjegyek száma) – az oszlopokra kerülő számok formázása az Excelben beállítottaktól függ.

Végül meg kell nyomni a *Rajzolás* gombot, aminek hatására – jó esetben – a program pár másodperc alatt létrehozza az összes szükséges rajzelemet a megfelelő beállításokkal, ráadásul szépen rétegekre rendezve. Megjegyzi az utoljára használt beállításokat, így ha esetleg el is rontottunk volna egy beállítást, nem kell aggódni, hogy kezdhetjük az egészet elölről.

➚ \cikkek\graf39\chart.cdr

SAMSUNG

SyncMaster

DFX

HIGHLIGHT ZONE

MouScreen

Natural Color

HBC-Focus™

Slim & Compact

A SyncMaster monitorokkal olyan élményekben lesz részed, amelyet eddig csak a fantáziád produkált! A tökéletes kép- és hangminőséget a HIGHLIGHT ZONE és MouScreen funkciók, illetve multimédiás hangszórók segítik. A sík felületnek és a megnövelt fényerőnek köszönhetően olyan borotvaéles, valósághű képet kapsz – használd akár szórakozásra, vagy mindennapi felhasználásra –, amelyhez mindig ragaszkodni fogsz!

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™

Sponga Tamás

Az utolsó kettes?

K Desktop Environment

A Linux legnépszerűbb grafikus környezete a KDE. Néhány hónappal ezelőtt kezdték meg a hármas verziójának fejlesztését. Az alpha1-es változat már október elején megjelent. Az első béta elméletileg december 10-én (lapzártánk után) jelenik meg, sőt egy RC1-es

Célegyenesben a KDE 3

változat is elkészül a végleges KDE 3 előtt. A végleges elkészültének határideje 2002. február 25. Ha a béta teszt vagy az RC1 alapján több problémára derül fény, mint amennyire a fejlesztők eredetileg számítottak, akkor a végleges változat helyett egy RC2-t jelentetnek meg február végén.

Közben azonban a 2.x-es sorozat fejlesztése sem állt le. Alig két hónappal a 2.2.1 után a közelmúltban elkészült a 2.2.2. A többfelhasználós módot kihasználóknak mindenképpen érdemes frissíteniük, mert főként ennek a biztonsági részeit frissítették. A hibajavítások mellett néhány részt továbbfejlesztettek, és gyorsult is a rendszer. Látványos újdonság a CodeWeaver's Crossover plug-in, amelynek révén a windowsos böngészőkhöz készített pluginek használhatók Linux alatt.

www.kde.org/stable/2.2.2/

www.codeweavers.com/products/crossover

A legjobbak

Linux

A Linux Journal minden évben Editor's Choice-díjjal jutalmazza a szerkesztőség által az adott évben legjobbnak tartott hardvereket és szoftvereket. Az idei díjkiosztón a KDE Projekt három kategóriában is győzött: a legjobb webes kliens címet a KDE böngészője és file-kezelője, a Konqueror kapta, a KDE integrált fejlesztőkörnyezete a KDevelop lett a legjobb fejlesztőeszköz, a KDE 2-t pedig a legjobb desktop környezetnek találták. A legjobb biztonsági segédprogram az Nmap (Network Mapper) lett, a 3D-s felhasználói programok közül a Maya 4, a beágyazott rendszerekhez való fejlesztőeszközök díja a Lineo Embedix SDK 2.0-é, kommunikációs szoftverek közül pedig az OpenSSH bizonyult a legjobbnak. A biztonsági mentőprogramoknál a BRU Pro, a hagyományos segédprogramok mezőnyében az Acronis OS Selector, az irodai programoknál az AbiWord szövegszerkesztő, az adatbázis-kezelőknél pedig az Oracle kapta az elismerést. A játékprogramokat is értékelték: az Editor's Choice itt a Tribes 2 lett.

És akkor lássunk néhány díjazott hardvert! A leg-

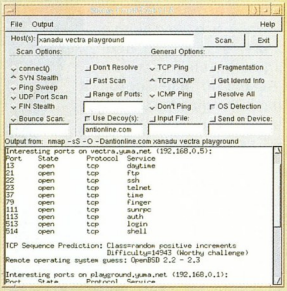

Nagy hálózatokban is biztonságot ad a Network Mapper

jobb irodai munkaállomás az IBM Thinkpad T-sorozat. Webszerverek közül az Athlon MP processzoros APPRO 1124, a mobil eszközök közül pedig a Linuxszal telepített Compaq iPaq kapta az elismerést.

Az év terméke elismerésben – nem meglepő – a SuSE Linux 7.3 részesült.

www.linuxjournal.com/

Friss Nautilus

Gnome, Nautilus

A május 15-én bezárt Eazel cég Nautilus nevű öszvér file-kezelője és grafikus kezelőfelülete nem merült a feledés homályába. A Gnome Project keretében tovább folyik fejlesztése, sőt a Nautilus lett a Gnome alap file-kezelője. Az új, 1.0.6-os verzióban főként hibajavításokat és apróbb újdonságokat találunk – néhány új rendszerüzenet, az asztalkapcsolatok javítása, fordítási frissítések stb. Az új verzió libjei megegyeznek az 1.0.5-öséivel, így nem kell újakat beszerezni – vagyis

A Nautilus szorgalmasan halad a KDE Konqueror nyomában

a frissítés gyorsan és könnyen letölthető.

ftp://ftp.gnome.org/pub/gnome/stable/sources/nautilus/

Nyomtatás Linux alól

Samsung

Egy operációs rendszer élete leginkább a hozzá fejlesztett szoftverek mennyiségétől és minőségétől függ. Legalább ilyen fontos azonban, hogy minél több hardver meghajtóprogramját készítsék el hozzá. A Linuxnak ezen a fronton még van némi hátránya a Windowszal szemben, de szerencsére egyre több hardvergyártó gondol a linuxos gépekre is. A Samsung a Comdexen jelentette be, hogy a jövőben támogatja a Linuxot, mégpedig első lépcsőben úgy, hogy meghajtóprogramokat és alkalmazásokat fejleszt hozzá. A cég a kaliforniai Codehost szoftvercéggel közösen kezdi el a fejlesztéseket, így a Samsung nyomtatói hamarosan linuxos drivereket kapnak.

www.codehost.com/

Jövünk a Linuxon is!

Opera Software

Az Opera böngésző – az Internet Explorerhez és a Netscape Navigatorhoz hasonlóan – belépett a hatos korszakába. Az Opera 6 windowsos bétájának megjelenése után alig két hétel már a linuxos alfa1 is letölthető. A program a single-document módot (még) nem támogatja, azaz közös lapon jeleníti meg a weboldalak ablakait (Multiple Document Interface). Azért bőven akad újdonság is, például a teljes Unicode-támogatás vagy a Personal Toolbar, amelyre a legsűrűbben használt könyvjelzők (bookmark) helyezhetők fel. A skindivat is elérte az Operát. Szintén újdonság a HotClick mód: ha egy szón a jobb gombbal kattintunk, a feljövő menüben rákérdezhetünk a szó jelentésére, vagy netes keresést indíthatunk a szóra. Belekerült egy cookie-kezelő, amivel a lementett sütiket ellenőrizhetjük, tarthatjuk karban, valamint javítottak a plug-in-kezelésén, így (elvileg) minden Netscape plug-in használható hozzá.

www.opera.com/download

Friss, ropogós a kaméleon!

Európa egyik legnépszerűbb disztribúcióját a Linux Journal az év termékének titulálta. Mi is kipróbáltuk – megérdemelte az elismerést!

Siposs Zoltán

Bár nem is olyan régen számoltunk be a SuSE 7.2-es kiadásáról, máris újabb verzióval rukkoltak elő a nürnbergi fejlesztők. Munkájuk eredményét a cég magyarországi irodája jóvoltából közelebbről is szemügyre vehettük.

A hazánkban megjelenő változat dobozába a már megszokott hét CD mellé magyar nyelvű dokumentációkat mellékeltek, köztük a legrészletesebb és egyben a legvaskosabb a Rendszerkézikönyv. A hálózatok rejtelmeivel foglalkozó irodalom továbbra is angol nyelvű maradt, ez azonban nem probléma. Az átlagos felhasználóknak nem igazán lesz rá szükségük, aki pedig el kíván mélyedni a témában, úgysem ússza meg nyelvismeret nélkül. A könyvek barátságos stílusban, könnyen érthető nyelvezettel szólnak az olvasóhoz. Segítségükkel a legzöldebb fülű kezdő is rövid idő alatt eligazodik új rendszerében.

Újdonságok

Elsőként íme a rendszer lelke, a kernel. A 7.3-as SuSE Linux a 2.4.10-es rendszermagon és a 2.2.4-es glibc-n alapul. A kernel továbbfejlesztett memóriakezelése nagyobb sebességet is eredményez, így a szerveralkalmazások gyorsabb, hatékonyabb rendelkezésre állást képesek nyújtani.

A korongokon több mint 2300 kisebb-nagyobb (és még nagyobb) alkalmazás található, mindegyikből a lehető legfrissebb verzió. Némelyik kereskedelmi program demó, illetve shareware formában mutatkozik be, de az irodai munkától a multimédián és programozáson keresztül a szabadidő hasznos, vagy haszontalan eltöltéséig minden feladathoz szépszámmal akad teljes értékű szoftver. Ahogy e disztribúciótól megszokhattuk,

A megújult munkaasztal

összeállítói a GNU/Linux világának színe-javát sorakoztatták fel.

A telepítőprogram és az egész munkafelület kisebb újjászületésen esett át. A SuSE termékei alapbeállításban eddig sem voltak csúnyák, de a színek pasztelesebb árnyalata, az új díszítőelemek, animációk határozottan kellemesek a szemnek. A telepítőprogram alapképességei alig változtak – itt-ott több választási lehetőséget kínál fel. Ilyen pont a lemezek particionálása, ahol a file-rendszerek létrehozásakor az összes korszerű típus (ext3, reiserfs, jfs stb.) közül válogathatunk.

Próbáink során azt tapasztaltuk, hogy a telepítő a partíciók kapcsán hajlamos „nagyon megjegyezni", amit elsőre csinálunk, ezért fel kell készülnünk hardverünkből és előre eldönteni a létrehozandó lemezterületek elhelyezkedését és méretét. Mi gonoszkodásképpen ide-oda lépkedtünk a particionáló opciók között, aminek egy idő után az lett az eredménye, hogy az egyik meghajtó FAT32 file-rendszerű partícióját minden áron át akarta méretezni a telepítés megkezdésekor, és erről csak a gép újraindításával lehetett lebeszélni. Mondanom sem kell, nem ezt a kísérletezést nevezik rendeltetésszerű használatnak...

A telepítő a kibővített meghajtókészlet következtében még több hardverelemet képes automatikusan felismerni, és többé-kevésbé pontosan be is állítani. Ennek elsősorban a nem professzionális felhasználók örülhetnek, hiszen egyszerűbben és biztosabban tudják munkára bírni USB eszközeiket, CD-íróikat, avagy az internet eléréséhez szükséges berendezéseiket, hogy csak néhány példát említsünk.

Ha kész a telepítés, akkor kapnak igazán fontos szerepet a magyar kézikönyvek, hiszen aki friss hering a pingvinek földjén, az nem igazán tudja, melyik feladatra melyik programot használhatja. Az alkalmazásokról szóló kézikönyv azonban átsegít ezen az akadályon – magyar nyelven. Csak fel kell lapozni a megfelelő fejezetet, és máris hozzáláthatunk irodai munkánkhoz, szerkeszthetünk grafikákat, hallgathatunk zenét,

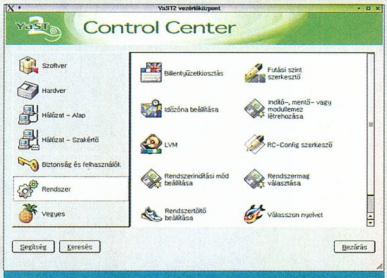

A Yast2 is színesebb

nézhetünk videókat, vagy akár televíziót, küldhetünk-fogadhatunk elektronikus leveleket és faxokat, CD-t írhatunk, avagy böngészhetjük a világhálót.

Alapbeállítás szerinti munkakörnyezetnek a KDE 2.2.1-es

www.suselinux.hu

verzióját választotta a SuSE.
A KDE nagyon dinamikusan fejlődik, egyre több szolgáltatást kínál. Evolúciója hamarosan újabb lépcsőfokára ér – várjuk a 3-as verzióját. A KDE-t nem a SuSE készíti, de az általuk hozzáadott díszítőelemek, kiegészítések nagyban hozzájárulnak a felhasználó komfortérzetéhez. A felület gyári beállításai kiválóan alkalmasak arra, hogy a más rendszereket – például a Windowst – ismerő felhasználók szinte azonnal megszeressék és birtokba tudják venni új barátjukat. Később könnyen előfordulhat, hogy az újoncból is ínyenc lesz és szívesen dolgozik más munkafelületeken, más ablakkezelőkkel is (Gnome, WindowMaker, FVWM2 stb.), amelyek szintén megtalálhatók a CD-ken. Külön ki kell emelnünk a Help Center megújulását. Korábbi verzióihoz képest alaposan kibővítették információs adatbázisát, így még egészen egzotikus kérdésekre is választ kaphatunk.

A professzionális felhasználók igényeihez igazodva az eddigieken túl minden eszköz rendelkezésre áll hálózati kiszolgálók építéséhez. A legegyszerűbb lehetőségektől az összetett, heterogén hálózatokat összekapcsoló programokig minden megtalálható. Számos eszköz közül válogathatunk a file- és nyomtatószerverek, webes kiszolgálók (HTTP, proxy, levelezés, Usenet) beállításához és karbantartásához. A költséghatékony kiszolgálók létrehozását a merevlemezek szoftveres megoldású RAID architektúrába építésének lehetősége támogatja. Mint szinte minden rendszerszintű konfigurálást, a RAID lemeztömbök kialakítását is elvégezhetjük már a telepítés során. Ezt megtoldhatjuk a logikai kötetkezelővel (LVM) – és máris optimális módon (legalábbis a rendszergazda szerint) oszthatjuk fel a merevlemezek kapacitását a felhasználók, munkacsoportok között.

Szögesdrót és titkolózás

A hálózatba kötött gépeknél régóta fontos szerepet játszik a biztonság kérdése, így a SuSE Linux sem nélkülözi a megfelelő lehetőségeket. Már telepítése közben beállítható egy személyes tűzfal, amely a későbbiekben némi védelmet biztosít a hívatlan látogatók „tréfái" ellen. A tűzfal konfigurálásához kényelmes, áttekinthető grafikus felületet készítettek

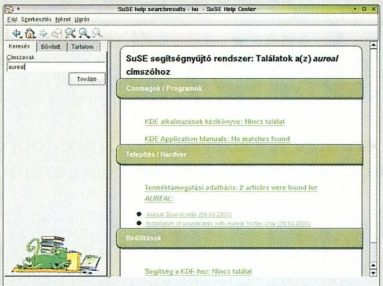

A súgó minden eddiginél többet tud segíteni

a fejlesztők, így a kevésbé jártas felhasználók is képesek lesznek megvédeni számítógépüket.

A biztonságot erősíti a titkosított file-rendszer lehetősége, amely bár közvetlenül nem a SuSE programozóit dicséri, de remekül védi adatainkat még akkor is, ha esetleg eltulajdonítják a merevlemezünket, vagy floppyról, CD-ről indítva a gépet próbálják kikerülni a rendszer alapszintű jelszavas védelmét. Nem feledkezhetünk meg a számítógépek egyik nagy veszedelméről, a vírusokról. Bár köztudott, hogy a vírusok által okozható kár a Linuxot futtató munkaállomásokon meglehetősen csekély, de nem árt, ha legalább az elektronikus levelek forgalmát szűrjük, főleg ha más, veszélyeztetettebb operációs rendszerrel üzemelő klienseknek nyújtunk levelezőszolgáltatást. Erre a feladatra, továbbá leveleink titkosítására is találunk megoldást a SuSE Linux csomagjai között (Amavis, PGP).

Szórakozzunk!

S ha már elegünk lett az irodai csomagokból, programoztunk is egy keveset, no meg mindent jól eltitkosítottunk, akkor eljött a játék ideje. A SuSE Linux sok-sok játékprogramot is felkínál. Akad köztük rengeteg klasszikus, a linuxosok régi kedvencei, de a korszerű 3D-s grafikus kártyákat megizzasztó akciójátékok is képviseltetik magukat.
E játékgyűjteménye is jellemző, hogy nagy részük a GPL licenc alapján használható, míg a Windows alól is ismert fizetős játékok demó, vagy shareware változatukkal mutatkoznak be.

Summa Cameleonum

Szerintem a Linuxoknak sem tesz jót a túl gyakori verzióváltás – nem biztos, hogy készítőik kellő időt fordítanak a tesztelésre, hibakeresésre és javításra. Ez sajnos a közelmúltban megjelent néhány disztribúciónál megmutatkozott. Úgy tűnik azonban, hogy a SuSE Linux 7.3 Professional megjelenését alaposan előkészítették.

Nemcsak ágyú van a verébhez! FVWM2 – egy másik ablakkezelő

A külalakja professzionalizmust sugall, és a belbecse is magasan megfelel az elvárásoknak.

A SuSE által készített segédprogramok a felhasználó keze alá dolgoznak, minden gyorsan, korrekt módon működik. Áttekintő tesztünk alapján, amely nélkülözte az egyes kiszolgálók nagy terhelés alatti próbáját, megállapíthatjuk, hogy ez a disztribúció még az ajánlott bruttó 21 900 forintos végfelhasználói árát tekintve is tökéletesen alkalmas arra, hogy beférkőzzön az otthoni és munkahelyi számítógépekre, kiszolgálókra, és újfajta „ablakokat" nyisson a számítástechnika világára.

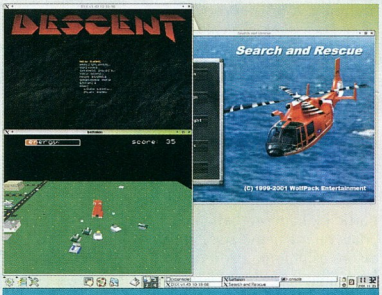

Játszani is enged

Időm, mint a tenger

Az új Siemens S45 mobiltelefon GPRS technológiájának használatával az adatátviteli sebesség jelentősen felgyorsul. Laptopjához kapcsolva egy pillanat alatt letöltheti e-mailjeit vagy egyéb adatait. A Siemens S45 segítségével az Ön hatékonysága a háromszorosára nő. Mint ahogy a szabadideje is.

S45

SIEMENS

Be inspired

www.siemens.hu

Sponga Tamás, Győri Ferenc

FBI

Pandúrbecsület

Az elektronikus polgárjogi szervezetek bukkantak rá a kínos tényre: a makulátlan erkölcsű FBI, amely oly határozottan fellép a kiberbűnözők ellen, gyakorta alkalmazza a hackerek eszköztárát a sikeres felderítés érdekében – mint tette azt Vaszilij Gorskov esetében.

Az Electronic Privacy Information Center (EPIC) az amerikai tájékoztatási törvény alapján benyújtott adatszolgáltatási kérelme nyomán jutott hozzá az FBI feloldott titkosítású dokumentumaihoz. Az e-mailforgalom lehallgatására és gyakorlatilag minden e-mail átolvasására alkalmas Carnivore rendszer fejlesztését taglaló oldalak nagy részét ugyan a cenzúra fekete tintája fedi, de annyi így is kiderült belőlük, hogy a szoftver neve már Carnivore 2.0 az újszerű – talán kénye lmesebb – kezelőfelület miatt, és Windows 2000 operációs rendszeren futtatják.

Felveszünk: crackert, hackert, kiberterroristát...

Az MSNBC hírcsatorna ennél is izgalmasabb információhoz jutott anonim forrásból: az FBI megfigyelőrendszerének fedőneve Cyber Knight. Ezen a programon belül ugyancsak Cyber Knight néven működik az a gigantikus adatbázis, amely a kifogott e-maileket, a megfigyelt csevegőszobák naplófile-jait, az üzenetőprogramokban rögzített szóváltások, és a fórumok lementett tartalmát őrzi. Az e-mailek begyűjtéséért a már említett Carnivore 2.0 felel, a többi komponensen ismeretlen nevű programok dolgoznak.

Kína

Ékes cenzúra

A kínai hatóságok 17 ezer netes kávézót zártak be, amiért azok nem voltak hajlandók szűrni a pornográfiát, és más államilag kifogásolt tartalmat – magyarán a külföldi híroldalakat. Az országos akció még áprilisban kezdődött a közel százezer netcafé megrendszabályozására, amelyek az ország teljes területén mintegy 4,5 millió kínainak biztosítanak nethozzáférést. Az 1,3 milliárd lakosú országban összesen 27 millió ember rendelkezik neteléréssel. A 17 ezer üzlet bezárása mellett a hatóságok 28 ezer helyen rendelték el – az internettörvénynek megfelelően – megfigyelőszoftverek telepítését. A monitorprogrammal a kormányzat nyomon követheti a látogatók teljes on-line tevékenységét – akár levelezésüket is jelszavaikat is. A korlátozások eredményeként a kínai netezők legtöbb külföldi hírszolgáltató oldalt nem képesek, vagy nem merik elérni.

Axelero

A jelszó elszáll...

Néhány hónappal ezelőtt minden jel szerint rosszindulatú támadás érte az Axelero rendszerét, amelynek során a támadók bizalmas adatokhoz – főként 130 ezer előfizető jelszavához – férhettek hozzá. Ezt bizonyítandó egy ismeretlen személy vagy csoport novemberben néhány erre utaló információt tett közzé egy nyilvános weboldalon. Miután a cég tagadta az adatvesztést, az oldalon 35 előfizetői azonosító és jelszó jelent meg a crackerek állítása szerinti több tízezerből. Az Axelero ezek után elismerte a betörés lehetőségét, és arra kérte ügyfeleit, minden visszaélés kizárásának érdekében azonnal változtassák meg jelszavaikat.

Pincér! Új jelszavat MindenkiNet!

Természetesen a cég belső vizsgálatot indít, majd pedig várhatóan feljelentést tesz a rendőrségen. Ha a hatóság jogosulatlan adatkezelés bűntettének minősíti a történteket – és persze elfogja a tetteseket –, a kiszabható büntetés 1 év elzárás, közmunka vagy pénzbírság lehet. Számítógépes csalás miatt már 2-től 5 évig terjedő szabadságvesztés is kiszabható, sőt akár 10 évet is kaphat az elkövető, ha rongálás bűnéért ítélik el jogerősen.

Linux

Országomat egy modemdriverért!

Eredeti imája nem talált meghallgatásra, ezért egy ismeretlen november közepén 20 ezer dollárra emelte a vérdíjat egy linuxos, csak szoftveres, szabad, általános modemmeghajtó programra, amellyel bármilyen WinModem meghajtható lenne. Az eddigi driverek egy része forráskód nélküli, illetve csak bizonyos típusokkal hajlandó működni. Érdeklődni lehet az alex@pilosoft.com címen.

- linmodems.org
- http://fabrice.bellard.free.fr/linmodem.html
- www.tantalophile.demon.co.uk

Virtuális valóság

Bruce Lee feltámad

Egy dél-koreai filmrendező elhatározta, számítógépes grafika révén Bruce Lee lesz a főszereplő következő filmjében. Chul Shin, aki eddig tizenöt koreai nyelvű filmet készített, a Final Fantasy digitális képein felbuzdulva úgy véli, semmi akadálya annak, hogy az 50 millió dolláros költségvetésű filmben felelledjen a korai verekedős akciófilmek koronátlan királya, Bruce Lee. Shin tisztában van azzal, hogy a Final Fantasyben látható szereplők még nem állnák meg a helyüket „hagyományos", hús-vér szereplők mellett. Legnagyobb problémát az emberi bőr, haj, izzadság és vér modellezése jelenti majd, de a 2004-re tervezett bemutatóig még van idő csiszolni a karaktereket és animációjukat.

Ilyen hírek hatására sokak előrevetítik a gyászos jövőt, amikor már nem is kellenek színészek, csak érzéketlen gépek. Nos, e borúlátó egyének még nem is gondolták végig teljesen a technológia által okozható károkat, hiszen Bruce Lee visszatértén fellelkesülve a középkorú amerikaik nyilván kikövetelik maguknak Elvis Presleyt...

Yahoo

Emberi-jog

Az amerikai szövetségi bíróság döntése értelmében a Yahoo nem köteles betartani a tartalmát korlátozó francia törvényeket. A Jeremy Fogel bíró által ismertetett döntés szerint francia bírósági végzések nem akadályozhatják meg a Yahoo-t, hogy náci emléktárgyakat árverezzen amerikai oldalain.

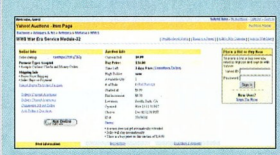

Csak a szépre emlékezünk

A szólásszabadság, a nemzeti jogérvényesítés és az on-line kereskedelem szempontjából egyaránt precedensértékű a döntés, mellesleg súlyos büntetési tételektől mentette meg a portált. A francia jogvédők azt akarták elérni, hogy a gyűlöletkeltést tiltó francia törvényeknek eleget téve a Yahoo takarítsa el a francia netezők képernyőjéről a náci emléktárgyak amerikai szervereken tartott aukcióit. A Yahoo azzal tiltakozott a döntés ellen, hogy nem tudja megakadályozni, hogy a felhasználók átmenjenek portálja másik nemzeti változatára és onnan érjék el a tartalmat – de a francia bíróság szerint IP-szűréssel az esetek döntő többségében megoldható lett volna a nemzeti „testre szabás". A Yahoo a helyzet megoldására törölte nemzetközi aukciós hálózatából a náci emléktárgyakat – ahogy az eBay kereskedőház is.

A vak igazság

Szólás- és ölésszabadság

Az amerikai Legfelsőbb Bíróság megsemmisítette azt az indianapolisi törvényt, amelynek értelmében egyes erőszakos videojátékokat csak szülői felügyelettel játszhatók. A július 10-én életbe lépett rendelet szerint a játéktermek tulajdonosainak el kellett különíteniük az erőszakos – vagy szexuális – tartalmú játékokat a többitől, és táblán kellett figyelmeztetniük a veszélyre, valamint a szülői jóváhagyás és felügyelet szükségességére.

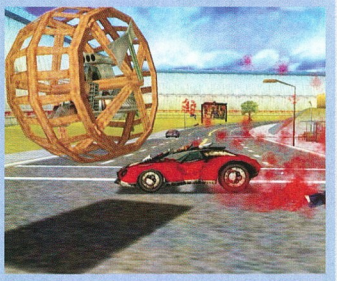

Azért néha nem árt némi felügyelet

A törvényt több játék forgalmazója és a kereskedelmi szövetség is megtámadta, mondván: sérti az alkotmányos szólásszabadságot.

A rendeletet felülvizsgáló szövetségi bíróság alkotmányosnak találta azt, ám a fellebbviteli bíróság állásfoglalása szerint megsérti a szólásszabadságot, és ezt most a Legfelsőbb Bíróság is megerősítette.

10 éves jubileumát ünnepli a ComputerLand!

Kerek 10 évvel ezelőtt indult útjára a II. kerületi Donáti utcában bérelt irodájából a ComputerLand, mint ComputerLand Közép-Európa Kft. Mi voltunk a 600 tagú ComputerLand világhálózat magyarországi „franchise" központja. Sugár Mihály vezetésével, valamint tulajdonosaink, az Interag Rt. és az Első Magyar Befektetési Alap hathatós támogatásával elkezdtük a ComputerLandot építeni. Kezdetben az élet tengere nagyon viharos volt. Ami gyermekbetegséget meg lehetett kapni, azt mi mind elkaptuk. Háromszor váltottunk telephelyet, kétszer változtattunk nevet, én lettem a cég harmadik ügyvezetője és a munkatársak fluktuációja is igen nagy volt.

1994 nyarán kisütött a nap a ComputerLand egén. Király Péter, Somorjai Tiborné és Fülöp Jenő nevével fémjelzett menedzsment vette át a cég irányítását. Határtalan optimizmussal és győzni akarással vágtam neki feladataimnak. Egy évre volt szükségünk, hogy az odáig folyamatosan veszteséges cégből egy nyereséges, stabil céget kovácsoljunk. Hat év alatt megnégyszereztük a forgalmunkat. Olyan munkatársak kerültek előtérbe, mint dr. Kósa Gábor kereskedelmi vezető és Kőhalmi József rendszermérnök, akik az említett cégvezető-tulajdonosokkal együtt megadták a ComputerLand alaphangját. Ez a lelkes, tizenöt főt számláló, nagy családként működő csapat elkötelezte magát a minőségnek. Arra törekszünk, hogy szolgáltatásaink is

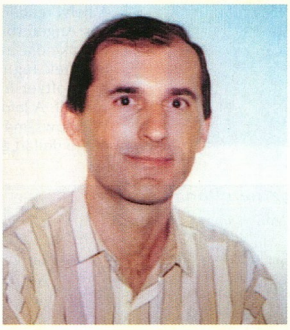

ennek megfelelőek legyenek. Ezért a COMPAQ, HP, IBM, Microsoft, Novell, Lotus stb. és más világelsők minőségi termékeit forgalmazzuk a gyártók elvárásainak megfelelő szakembergárdával. Csapatunk COMPAQ ASE (Accredited System Engineer), IBM PSE (Professional Server Expert), HP NSP (Networked Systems Professional), CNE (Certified Novell Engineer), és MCP (Microsoft Certified Professional) minősítésű szakemberekkel rendelkezik, és mi nemcsak tudunk, hanem szeretünk is dolgozni. Az eltelt idő alatt megpróbáltuk jobban megérteni ügyfeleinket. Szlogenünk lett: „A mi sikerünk az elégedett vevő!" Ennek következménye, hogy nem csak eszközszállításra, hanem egyre inkább a szolgáltatásokra összpontosítunk. Mi elsősorban kis és közepes cégek információs rendszerének a szállítói, rendszerintegrátorai vagyunk, de sok esetben sikeresen teljesítünk komoly, nagy projekteket minisztériumoknak, melyeket a Központosított Közbeszerzési pályázat, vagy egy Phare-tender elnyerése előz meg. Az elmúlt öt év alatt a cég 100 százalékban a vezetőség tulajdona lett, ISO 9001-es minősítést nyertünk, kiváltuk a ComputerLand franchise világhálózatból a ComputerLand márkanevet, valamint megvettük a Vihar utcai telephelyünket. Célunk hosszú távon egy stabil, nyereséges cég működtetése, ahol egyaránt elégedettek és jól érzik magukat munkatársaink is, mert a ComputerLandban dolgoznak, valamint ügyfeleink is, mert a ComputerLand szolgálja ki őket.

Fülöp Jenő
a ComputerLand ügyvezető igazgatója

A szerelem ára...

Playboy.com

A Playboy.com tulajdonosa elismerte, hogy ismeretlenek behatoltak a rendszerébe, és ott hitelkártyaadatokhoz férhettek hozzá.

Az igazság odaát van!

A cracker saját állítása szerint évek óta képes illetéktelenül használni bankkártyákat a fizetős – és persze felnőtt – látogatóknak szóló webhelyen. Eddig is már több alkalommal vette igénybe a hely szolgáltatásait más pénzén.

Még nem tudni, a cracker után folytatott nyomozás eredményes-e, sőt az sem ismert, az elkövető hány kártyatulajdonost károsított meg eddig. A Playboy.com közleménye szerint nem árt, ha mindenki fokozottabban figyeli bankszámlája e havi alakulását. Persze ezt mindenkinek érdemes megszívlelnie, aki néhanapján vásárol a neten.

Az öreg és az ifjonc

AOL Time Warner

A Windows XP megjelenése után néhány nappal megjelent a Netscape 6.2-es verziója, amelyben a szokásos hibajavításokon kívül a legfontosabb változás, hogy teljesen kompatibilisé tették a Microsoft új operációs rendszerével. Miközben az új 6-os sorozat fejlesztése folyik, a hagyományos 4.x-es Netscape-vonalnak is jelennek meg még újabb változatai. A legfrissebb ebből a 4.79-es. A matuzsálemi korúnak számító régi Netscape Communicator csomag új verziójában gyorsították a többszörösen beágyazott táblázatokat és stíluslapokat tartalmazó oldalak letöltésén, javították a kétprocesszoros rendszerekkel való együttműködésen és kiküszöböltek jó néhány olyan hibát, amelyek lefagyást okozhattak – jobb esetben csupán a böngészőét. A 4.79-es Netscape Communicator a Win32 platform mellett Aix, HP-UX, Irix, Linux, Mac OS és SunOS operációs rendszerre érhető el. Érdekes, hogy az OS/2-es Netscape Communicatornak is folyamatosan jelennek meg a frissítései, de azok nem kapnak újabb verziószámot, folyamatosan 4.61-esként tölthetők le.

ftp.netscape.com/pub/netscape6/english/6.2/windows/win32/N6Setup.exe

ftp.netscape.com/pub/communicator/english/4.79/

Weblap percek alatt

YesMail Network

Ma már szinte mindenkinek van saját webhelye, ezek készítéséhez számtalan webszerkesztő program található a legkülönfélébb operációs rendszerek alá. A YesMail új szolgáltatásának eléréséhez csak egy viszonylag kis programot, a Homestead SiteBuildert kell feltelepíteni. A közzétételre szánt oldalakat a HTML formátum ismerete nélkül, egyszerűen elkészíthetjük a Homestead Personal szolgáltatás révén.

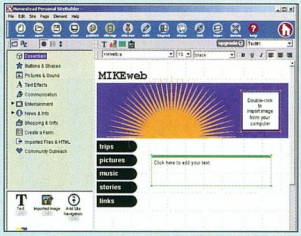

Webhelykészítés, akár óvodásoknak is

A http://sajátnév.homestead.com szerkezetű címen megjelenő nethely felépítése gyerekjáték, a beépített varázsló lépésről lépésre mindenben segít. Ha mégis elakadunk a szerkesztésben, elektronikus levélben segítséget kérhetünk. A csinosításhoz több mint 800 ezer grafikai elemet nyújt a Homestead webhelye. Az elkészült webhelyünket itt közzé is tehetjük, amihez a cég 25 Mbyte tárhelyet ad, az oldalak száma nincs korlátozva.

A webhely oldalait bármikor frissíthetjük, átszerkeszthetjük. Az on-line szerkesztésnek nagy előnye, hogy a cég által felkínált grafikák, HTML komponensek közvetlenül elérhetők.

Mindezért a cég havi 9,99 dollárt kér. A program működéséhez Windows 9x, NT vagy 2000 operációs rendszer szükséges Internet Explorerrel vagy Netscape Navigatorral.

www.hspromos.com/YesMail.html

A nagy fogás

Microsoft

A helyi rendőrség és az FBI Los Angelesben végrehajtott akciója az USA történetének legnagyobb hamisszoftver-fogásának bizonyult. A lefoglalt illegális Windows-másolatok 100 millió dollárt érnek.

A szövetségi szervek tájékoztatása szerint egy tajvani és Los Angeles-i székhelyű csoporton rajtaütve a szövetségi nyomozóiroda 31 ezer illegális Windows-másolatot foglalt le. A 18 hónapos megfigyelési akciót a Los Angeles-i megyei rendőrfőnök, Lee Baca a kábítószerügyekben használatos eljárásokhoz hasonlította. Az áru lefoglalásakor a nyomozókat leginkább a másolatok szinte tökéletes minősége lepte meg. A legtöbb szoftver Windows ME vagy Windows 2000 volt, de 4000 darabot találtak az új Windows XP rendszer kalózpéldányaiból is. Egyesek szerint meg Magyarország szégyellhetné magát az illegális szoftverhasználati statisztikái miatt...

Lehallgathatatlan

OpenSSH

A FreeSSH néven indított projektből nőtt ki az LGPL (Lesser GNU Public License) alá tartozó OpenSSH. A Secure Shell nyílt forráskódú változatának megjelent a hármas verziója, és rögtön utána a 3.01. A hálózati forgalom titkosítására egyre többször van szükség, mert senki nem tudja, ki és hol figyeli árgus szemekkel adatainkat. Ha azok titkosítás nélkül csordogálnak, hamar idegen kezekbe kerülhet például bankkártyánk száma, PIN-kódja stb. Az új, hármas verzió teljes SSH1 és SSH2 támogatást ad – alapbeállításban az utóbbit használja. A program az rlogin és a telnet helyett a kódolt adatátvitelt biztosító ssh-t használja, az rcp helyett az scp-t, az ftp helyett pedig az asftp-t. Ezeken kívül tartalmazza még a szerveroldali sshd csomagot, és jónéhány segédletet: ssh-agent, ssh-add, ssh-keygen, sftp-server.

A végleges – jelenleg legfrissebb – 3.01-es verzión kívül már napi buildek is letölthetők. Az elsődleges OpenBSD platformon kívül az alábbiakra érhető még el az OpenSSH: Cygwin, Digital Unix/True64/OSF, HP-UX, IBM Aix, Linux, MacOS X, NeXT, SCO Unix, SG Irix, SNI/Reliant Unix, Sun Solaris.

www.openssh.com/

www.ssh.com/products/ssh/

MIÉRT venne NAGYOT, ha van MINI®?!

EZgo® MINI PC

Atoz

Premier!

- i810 chipset
- Intel Celeron/Pentium III CPU
- 2,5" HDD
- SODIMM SDRAM
- CD-ROM vagy DVD lejátszó
- VGA vezérlő
- TV-out + kompozit csatoló
- IrDA port
- USB
- 10/100 TX LANadapter
- 56,6Kb/s FAX-modem
- AUDIO vezérlő + hangszóró
- PS/2 portok (egér és egyéb)
- Méret: 157mm x 146mm x 45mm
- Súly: 950g

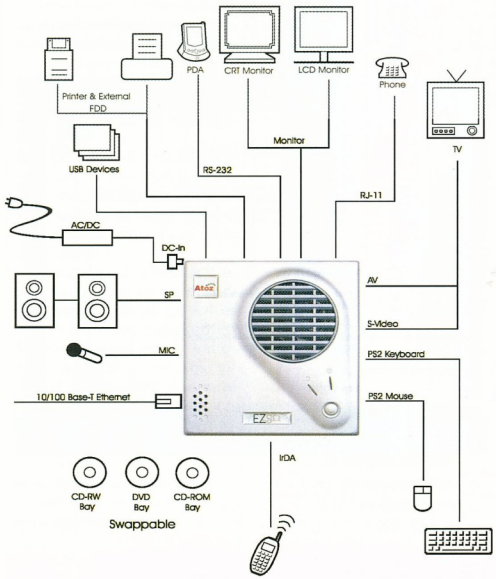

OEM OK

SVED

Az OEM disztribútor

1143. Bp. Francia u. 38/b tel: 469-8000

(Csak viszonteladók számára)

ansys informatika

Www.ansys.hu

3300. Eger, Rákóczi út 43-45. Tel:36-537-204

TechNet Trade Kft.

www.tntrade.hu

1133 Budapest, Váci út 114.

Tel: 359 - 6754

PNC SZÁMÍTÁSTECHNIKA

1074 Budapest, Dohány u. 104-106.

Tel: 352-7052

COOMP-KER

1097. Bp. Nádasdy u. 6. Tel: 215-2929, 216-8206

(Csak viszonteladók számára)

Multi-Tech

VPN átjáró a SOHO-ba

Karácsonykor – lapszámunk megjelenését követően – indítja útjára a Multi-Tech Systems új, kisirodai felhasználásra szánt VPN routerét, az RF550-et, a RouteFinder termékcsalád legújabb tagját. Az eszköz a már jól bevált RF500S ADSL/kábel routerre épül, kezelőfelületét azonban alaposan átalakították. Az eddigi Windows-alapú konfigurálóprogram helyett tetszőleges webböngészővel menedzselhető az eszköz, emellett továbbra is rendelkezésre áll a telnetes elérés.

Az RF550 főbb paraméterei: IPSec VPN LAN–LAN és kliens–LAN kapcsolathoz, 5 konkurens VPN-csatorna, 700 kbit/s átviteli teljesítmény 3DES titkosítás esetén, 460 kbit/s sebességű soros port automatikus tartalékút (backup) biztosítására, valamint az RF500S-nél megismert összes többi lehetőség a behívás kivételével.

Az RF550 bemutató példánya jól vizsgázott a GamaxNet viszonteladói napján a Hotel Mercure Buda nagytermében: a szálloda ADSL vonalán keresztül dinamikus IP-címre konfigurálva VPN kapcsolat működött a GamaxNet telephelyén lévő RF650 tűzfallal, amelyről novemberi számunkban olvashattak. A jelenlévők a kivetítőn követhették a beállítások egyszerűségét és a VPN kapcsolat gyors felépülését.

További hír, hogy a Multi-Tech a nagy megbízhatóságú modemjeinek kedveltebb típusait már V.92-es változatban is kínálja. A V.92 szabvány főbb előnyei: gyors kapcsolódás, „hold" üzemmód (böngészés közben fogadhatjuk beérkező hívásainkat a netkapcsolat bontása nélkül), valamint szupergyors V.34-es fax.

GamaxNet Kft.
☎ 372-7180
www.gamaxnet.hu

3Com

Hálózati eszközök kisvállalatoknak

A 3Com új kétsebességű kapcsolókat, hubokat és PC Card szabványú kártyákat jelent be OfficeConnect és SuperStack 3 Baseline termékcsaládjában, amelyek a kisvállalatoknak nyújtanak könnyen kezelhető – plug and play – hálózati technológiát.

Az OfficeConnect Dual Speed Switch 16 Plus egy 16 portos 10/100-as kapcsoló, amely az eddigi öt és nyolc portos változatokat egészíti ki. Kategóriájában egyedülálló an forgalom-rangsorolásra képes, ami a beszéd- és videoalkalmazások előfeltétele. Régiónkban érvényes listaára 305 dollár.

Az OfficeConnect Switch 5 és OfficeConnect Switch 8 öt, illetve nyolc 10/100-as kapcsolt portot nyújt az egyszerűbb hálózatokhoz. Áruk 92, illetve 132 dollár.

A SuperStack 3 Baseline 10/100 Switch 12 és 24 porttal (545, illetve 775 dollár os áron) a bővülő irodák elvárásaihoz igazodik olyan szolgáltatásokkal, mint a gyakori kábelezési hibákat kiküszöbölő automatikus MDI/X, vagy a részletes állapotkijelzés diagnosztikai lámpákkal. A SuperStack 3 Baseline kapcsolócsalád a 10/100/1000 Mbit/s sebességű technológia révén akár Gigabit Ethernet sebességű is lehet, segítségével nagy teljesítményű, egyszerű, költséghatékony hálózatok építhetők.

OfficeConnect 10/100 LAN + 56k Global Modem CardBus

A 3Com szintén a közelmúltban vezette be az ötportos OfficeConnect Dual Speed Hub 5 termékét, valamint két új OfficeConnect 10/100 LAN + 56k Global Modem CardBus nevű PC Card kártyáját a mobil felhasználók számára. Az eszközök listaára 81, illetve 139 dollár.

A 3Com OfficeConnect hubcsaládja

3Com Hungary
☎ 430-2432
www.3com.com

BalaBit IT

Alkalmazásszintű moduláris tűzfal

A BalaBit IT Biztonságtechnikai Kft. bejelentette Zorp Professional tűzfaltermékének 1.4-es verzióját. A szoftver világviszonylatban is az első kereskedelmi forgalomban kapható, alkalmazásszintű moduláris tűzfal. A fejlesztés célja kritikusan érzékeny környezetben alkalmazható tűzfal megalkotása volt, amely a beágyazott protokollok vizsgálatával (HTTPS) elsőként kínál alternatívát ezek forgalmának felügyeletére.

Az áthaladó protokollok teljes, RFC szerinti elemzése lehetővé teszi a „mindent tiltunk, amit nem szabad" elv alkalmazását applikációs szinten.

Így a protokoll megsértését kihasználó támadási módszerek, illetve vírusok (például a Code Red I/II) nem hatolhatnak át a védelmen.

A BalaBit IT Kft. mind a kisebb, mind a nagyobb költségvetéssel rendelkező cégeknek megoldást kínál a hálózati határvédelem kiépítéséhez. A Zorp SOHO rack kiszerelésű célhardvert, valamint 30 napos ingyenes telepítési támogatást is magában foglal. A bérleti rendszer

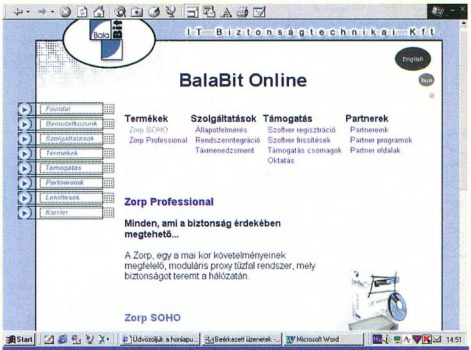

Zorp: a tűzfal ismertetése a Balabit nethelyén

Nokia, Vodafone

GPRS gerinchálózat

A Vodafone Magyarország a Nokiát választotta GPRS hálózatának kizárólagos szállítójául Magyarországon. Ennek értelmében a finn gyártó a Vodafone teljes magyarországi GPRS gerinchálózatát telepíti, valamint biztosítja a meglévő rádióhálózat és hálózatfelügyeleti rendszer továbbfejlesztését. Mint ismeretes, a GPRS szolgáltatás állandó „on-line" mobil netelérést biztosít, elősegítve a mobil adatátvitel használatának növekedését a magyar piacon.

A Vodafone GPRS rendszere várhatóan még 2001 decemberében működőképes lesz.

A Nokia a csomagkapcsolt alapú előfizetői szolgáltatások gyors bevezetése érdekében a berendezések telepítése mellett a GPRS hálózattervező szolgáltatások teljes körét nyújtja, a Nokia KeyCare Csomag pedig a rendszer kiépítését követően felel a Vodafone hálózat folyamatos versenyképességéért. A GPRS technológia bevezetésének időzítése a Vodafone átgondolt üzletpolitikájának része.

– Célunk, hogy nyereségesen működjünk, és fokozatosan kitermeljük a Magyarországra befektetett több százmillió dollárt. Ehhez mindig a legalkalmasabb időben vezetjük be a színvonalas és minőségi szolgáltatásokat, azaz akkor, amikor a teljes használatukat, beleértve az arra alkalmas készülékeket is, biztosítani tudjuk ügyfeleinknek – mondta Vitai Attila, a Vodafone vezérigazgatója.

Nokia UltraSite: teljes körű megoldás GSM, EDGE és WCDMA alapú multimédia hálózatokhoz

A Nokia – amely 1999 óta a Vodafone Magyarország kizárólagos GSM-infrastruktúra szállítója – eddig több mint 50 GPRS gerinchálózatot szállított és telepített Európában, az Amerikai Egyesült Államokban, Ázsiában, valamint Kínában, és a legnagyobb telepített bázissal rendelkezik az összes GPRS-szállító között.

➚ www.vodafone.hu
➚ www.nokia.hu

az oktatási és más intézményeknek további jelentős segítséget jelenthet. A SOHO maximálisan 3 biztonsági zóna kiépítésére alkalmas, valamint legfeljebb ötvengépes hálózatra licencelhető.

A Professional változatnak nincsenek korlátozásai az előbbi paraméterek tekintetében.

A BalaBit IT Kft. számos támogatási, illetve távfelügyeleti csomaggal segíti elő a termék szakszerű használatát, többek közt akár 7x24 órás készenléttel is.

A termék harmadik változata is hű marad az eddigi hagyományokhoz: az 1.4-es verzió némileg csökkentett képességű, ingyenes változata, amelyre a linuxos világból ismert GPL (General Public License) feltételei érvényesek, letölthető a cég nethelyéről.

➚ BalaBit IT Biztonságtechnikai Kft. ☎ 217-1498
➚ www.balabit.hu

SMC

Tigriskapcsoló

Az SMC Networks bejelentette TigerSwitch 10/100 (SMC6624M) kapcsolóját. A szekrénybe szerelhető, 24 portos, felügyelt 10/100-as kapcsoló két bővítő kártyahelyet tartalmaz, így az informatikai menedzserek a hálózati igényeknek megfelelően Gigabit vagy optikai csatlakoztatást egyaránt használhatnak. Az SMC új generációs, nagy teljesítményű kapcsolócsaládjának e legújabb, blokkolásmentes tagja 24 Auto-MDIX 10/100 portot tartalmaz, és szolgáltatásai közé tartozik a port- vagy protokollalapú VLAN, a biztonság és a sávszélesség felügyeletét segítő GVRP VLAN regisztráció, a linkek összevonása és a multitaszkos forgalomkezelést segítő IGMP. Legfeljebb 16 ilyen egység tornyozására van lehetőség, így legfeljebb 386 portot tartalmazó virtuális eszközt lehet létrehozni, amely egyetlen IP-címen felügyelhető.

TigerSwitch 10/100: ötvözi a gigabites és az optikai csatlakozást

A telepítést és a felügyeletet az Auto-MDIX portok segítik, a teljesítmény felügyeletének funkciói pedig grafikus kezelőfelületen használhatók.

A teljesítményt növeli a blokkolásmentes 9,6 Gbit/s sebességű kapcsolómű és a port-trunking lehetősége, ami növeli a kapcsolók közötti kijelölt összeköttetés sávszélességét. A különböző átviteli közegek használatát a TigerSwitch 10/100 előlapján lévő két opcionális bővítőkártyahely teszi lehetővé, ahova 100Base-FX és 1000Base-X (rézkábeles vagy optikai) kártyát lehet csatlakoztatni.

- HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- TechData Magyarország ☎ 236-1199
- CHS Hungary Kft. ☎ 451-3500
- RRC Hungary Kft. ☎ 236-9000
- www.smc-europe.com

Panasonic

Videotelefonálás kamkorderen

Miután telepítették számítógépükön a Panasonic új DV@Talk szoftverét, a beszélgetőpartnereknek már csak egy-egy digitális kamkordert kell csatlakoztatniuk PC-jükhöz, és máris megkezdődhet a szemtől szembeni beszélgetés a neten keresztül.

A telefonáló felek képe két egymás melletti ablakban jelenik meg a képernyőn, de a videomagnóra rögzített vagy SD memóriakártyán tárolt képanyag is elküldhető a szoftver segítségével. A beszélgetés alatt, annak zavarása nélkül szövegek vagy file-ok cseréje is lebonyolítható. Ez a megoldás különösen az utazók számára lehet kézenfekvő, akik az egyébként is náluk lévő kamkorderüket egyszerűen csatlakoztathatják noteszgépükhöz, és máris videotelefonálhatnak otthon maradt családtagjaiknak telefonos modem segítségével vagy GSM hálózaton keresztül. A szoftver Whiteboard szolgáltatása révén a beszélgetőpartnerek rajzolhatnak vagy írhatnak is ugyanabba a képernyőablakba. Az írott üzenetek a chat funkció révén a beszélgetéssel egy időben azonnal és kölcsönösen elküldhetők.

A program telepítése minden különösebb beállítás nélkül elvégezhető, a szemléletes kezelőfelületnek köszönhetően a használata is nagyon egyszerű. A hangerő szabályozása és a kép zoomolása egérrel végezhető. A videomagnón vagy memóriakártyán rögzített anyagok (video- vagy állóképek) esetében ugyancsak a számítógép vezérli a gyors előre- és visszacsévélést, illetve a lejátszást. Ezek a műveletek neten keresztül is működtethetők, így például a szülő távolról vezérelheti gyermeke kamkorderét. A DV@Talk szoftvert két példányban szállítják, a Master CD-ROM-ot az egyik félnek, míg egy másolatot a beszélgetőtársnak.

- Panasonic Magyarország Kft. ☎ 382-6060
- www.panasonic.hu

Jake Smiles

1 link

Megjelent az Első Magyar Online Regénypályázat győztes műve, Jake Smiles 1 link című könyve. A Magvető gondozásában kiadott regényt az Axelero Internet és a Magvető a neten is követhető sajtótájékoztatón mutatta be az újságíróknak és az olvasóközönségnek a Liszt Ferenc téri Műszaki Könyváruházban.

A Magvető Kiadó és az Axelero Internet által működtetett netes portál, az [origo] 2000-ben hirdette meg az első magyar on-line regénypályázatot, amelyre 126 szinopszis érkezett. A zsűri ennek alapján hét szerzőt választott ki, és az ő regényfejezeteik kerültek föl hétről hétre az [origo] oldalára. Hat hét után újabb szavazás kezdődött, amelynek során a közönség és zsűri három szerzőnek adta meg a lehetőséget, hogy befejezze 33 fejezetből álló regényét. A verseny 2001 tavaszán zárult le. A közönség és a zsűri által legjobbnak ítélt győztes, Jake Smiles műve immár nyomtatott formában is olvasható, a vele holtversenyben végző Garaczi László MetaXáját jövőre tervezi megjelentetni a Magvető Kiadó. Hogy a szerző ki lehet a valóságban, azt sem a zsűri tagjai, sem a kiadó a mai napig nem tudja, neve választott (írói) álnév, a neten használatos szóval nickname, vagyis becenév.

Az on-line regénypályázatot, így Jake Smiles készülő művét is folyamatosan kísérték az [origo] Fórum csatornáján zajló hozzászólások, kritikai megjegyzések, amelyek hol a szövegekre reflektáltak, hol az on-line regény műfaji sajátosságait elemezték. Smiles rendszeresen megvitatta a lehetséges folytatást közönségével, így a végső mű olyan interaktív párbeszéd eredménye, ami gyökeresen eltér a hagyományos regényírástól.

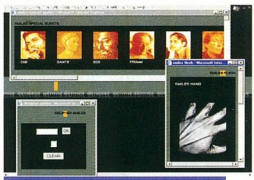

Az 1 link nethelye: Smiles felfedi életének (és testének) néhány részletét

- www.1link.hu
- www.magveto.hu

Enternet 2001

ADSL olcsóbban

Az Enternet 2001 Kft. bevezette egyéni ADSL előfizetői csomagját, amelynek havi díja korlátlan használat mellett áfa nélkül 6990 Ft, így a sokat netezőknek ajánlható. Azok a magánszemélyek pedig, akik alkalmanként csatlakoznak a világhálóra, már 3990 Ft + áfa havi díjért juthatnak ADSL kapcsolathoz, nekik azonban a használat után percenként 2 Ft forgalmi díjat kell fizetniük 9990 + áfa maximális felső összeghatárig. Ezzel a konstrukcióval havi 25 óra alatti forgalom esetén kedvezőbb feltételekkel kapcsolódhatnak a nethez, mint az egyéni ADSL csomag esetén.

Mindkét csomaghoz tartozik egy e-mail cím egy aliasszal és 25 Mbyte tárterülettel, valamint 20 Mbyte tárterület weboldalak tárolására. Emellett egy számítógépről használhatók, és félórai pihentetés után automatikusan bontják a vonalat. Ez azonban nem okoz problémát, hiszen az ADSL kapcsolat felépítése az Enternet közleménye szerint egy-két másodperc alatt megtörténik. A belépési díj mindkét esetben 12 000 Ft + áfa.

Céges ügyfelek is találhatnak kedvükre valót az akciós csomagok között, ugyanis egyéves szerződés esetén belépési díj nélkül választhatnak ADSL előfizetést, sőt az irodai és a fix IP-címes üzleti csomagoknál több hónap díjmentes hozzáférést is kaphatnak. Nekik az első havi díjat csak 2002 márciusára kell fi-

Axelero

Árversenyben az ADSL és a modemes hozzáférés

Az Axelero decemberi akciója keretében felére mérsékelte az ADSL Otthon csomagok egyszeri díját. Az akció időtartama alatt – vagyis januári számunk megjelenését követően még két héten át – 1 vagy 2 éves elkötelezettséggel ADSL Otthon szerződést kötő megrendelő az egyszeri díjból 50%-os kedvezményt kap (ami így bruttó 29 900 forint helyett bruttó 14 950 forint), valamint a havi előfizetési díjak a szolgáltatás kiépítését követő egy éven keresztül bruttó 4400 forinttal alacsonyabbak – ami 1 éves szerződés esetén havi bruttó 10 500 forint, 2 éves szerződésnél bruttó 8500 forint előfizetési díjat eredményez. Utóbbi alacsonyabb, mint egy hagyományos korlátlan hozzáférés előfizetési díja és a kapcsolódó telefondíj.

Az ADSL technológia a hagyományos modemmel elérhető sebességnél legalább hétszer gyorsabb (384 kbit/s) letöltési sebességet és korlátlan netezést kínál a hagyományos telefonvonalon, a telefon vagy fax párhuzamos használata mellett is. Ráadásul állandó, időtől és forgalomtól független havi díjat kell fizetni érte, amihez telefonköltség nem társul.

A technológia lapunk megjelenésekor öt nagyvárosban (Budapest, Győr, Pécs, Székesfehérvár, Zalaegerszeg) érhető el, de a háttérszolgáltatást biztosító Matáv Rt. közlése szerint 2002 februárjára további nyolc város (Debrecen, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Sopron, Szekszárd, Szombathely, Tatabánya) hálózata is alkalmassá válik az ADSL használatára.

Az Axelero Internet az akció bejelentésével egy időben mutatta be legújabb szolgáltatását, az ADSL Profi csomagok palettáját.

Ezek a kisvállalatoknak kínálnak rendkívül kedvező árú szélessávú netelérést 384 vagy 768 kbit/s letöltési sebességgel. Az ADSL Profi csomagok szintén akciós áron rendelhetők meg.

- Axelero zöld szám
  ☎ 06-80-420-042
- www.axelero.hu
  /infokozpont

zetniük. Az Enternet különleges ajánlata, hogy a magánszemélyekre érvényes csomagokra cégek is előfizethetnek különleges feltételek mellett, ha távfoglalkoztatást végeznek segítségükkel. Ebben az esetben további kedvezményeket és támogatást vehetnek igénybe. A szolgáltatás lapzártánk idején Budapest, Győr, Pécs, Székesfehérvár, Zalaegerszeg nagy részén érhető el, de a közeljövőben további nyolc városban (Debrecen, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Sopron, Szekszárd, Szombathely, Tatabánya) is előfizethetnek rá a felhasználók. Az akciós csomagokra korlátozott mennyiségben fogadnak el megrendeléseket – amelyeknek legkésőbb 2001. december 31-ig kell beérkezniük.

- Enternet 2001 Kft.
  ☎ 412-2001
- www.enternet.hu

Tanulni segít a háló!

A munkavállalóknak és -adóknak manapság az internet kész aranybánya. Igen ám, de az itt felsorolt lehetőségek többségéhez bizonyos képzettségek kellenek. Ekkor lemegyünk, megvesszük a legújabb hirdetési újságot, és kikeressük a megfelelő tanfolyamot. De mostantól ezt a hálón is megtehetjük!

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

Sokak számára életbevágó egy-egy képesítés megszerzése, legyen ennek oka akár egy új munka vállalása, vagy a régi megtartása, új feltételek mellett. Nagy szerencsénkre a Tanfolyamok.hu Oktató és Informatikai Közhasznú Társaságnak köszönhetően létrejött a www.tanfolyamok.hu nethely, ahol kényelmesen böngészhetünk a különböző tanfolyamok között.

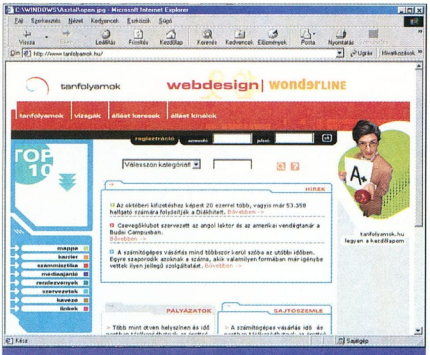

Innen indulunk

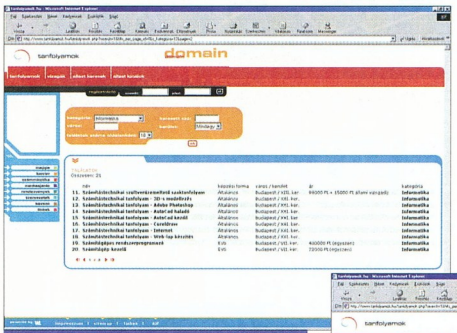

Ide is juthatunk a szűrőn át

A főoldalon a navigálógombok mellett bejelentkezhetünk a rendszerbe (ha már regisztráltuk magunkat), kiválaszthatjuk a tanfolyam típusát, valamint a témával kapcsolatos friss híreket olvashatunk. Ha eltévedtünk a különböző dokumentumok között, a bal felső sarokban lévő logóra kattintva mindig visszatérhetünk ide. Ha nem szeretnénk véletlenszerűen beleugrani az oldal rejtelmeibe, a helyi gyorskeresőt hívhatjuk segítségül. Tanfolyamot a főoldalon is választhatunk az ott megjelenő Top 10-ből vagy egy legördülő menü segítségével, de érdemesebb az első navigálógomb által mutatott oldalra lépnünk. Itt szűrőkkel szűkíthetjük a szóba jöhető tanfolyamok körét – település, Budapest esetében kerület, keresett szó, az egy oldalon látható adatok száma stb. alapján.

Ha már tudjuk, melyik kategóriában akarunk kutakodni, (például nyelv, informatika, repülés), a szűrő alatt a megfelelőre kattintva láthatóvá válnak a kategóriába tartozó tanfolyamok.

A regisztráció során először ki kell választanunk, cégként vagy magánszemélyként szeretnénk-e regisztrálni magunkat. A szokásos adatok mellett (név, cím, belépési név, jelszó) a kérdőív érdeklődik a minket érdeklő témáról, valamint hogy szeretnénk-e e-mailben értesítést kapni új tanfolyamokról és egyéb információkról. Regisztráció után a megadott e-mail címre azonosítószámot kapunk, amelyet aktivizálnunk kell.

Ezt követően teljes jogú tagjai leszünk az oldalnak. Ennek haszna az, hogy megkapjuk a megjelent tanfolyamok pontos helyét, címét és elérhetőségét, csupán rá kell kattintani a találatok között.

Minden oldal alján megtalálhatóak a készítőkre, a nethely térképére és a linkekre mutató gombok. A linkek között rengeteg közhasznú oldalt találhatunk.

A site-ot állásajánlatok és az álláskeresők adatbázisa teszi teljessé.

Emellett a *Vizsga* menüpont alatt találjuk azokat a vizsgalehetőségeket, amelyekhez nem kell elvégezni semmiféle tanfolyamot.

A nethely kialakítása is igényes munka.

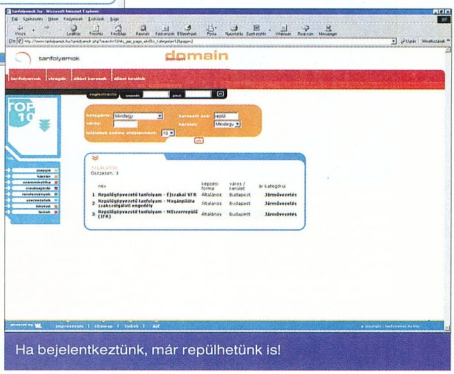

Ha bejelentkeztünk, már repülhetünk is!

www.tanfolyamok.hu
A készítők csapata: www.wl.hu

Ördögi körkép

A tudásnak vannak fokozatai a számítógépes játékokban is. Van, aki hallott már a Diablo II-ről, van aki egyszer végigjátszotta, és vannak fanatikusok, akik most is folyamatosan játszanak a neten, tudni szeretnék az összes titkot és trükköt kedvenc játékukról. Ez az ő oldaluk.

Győri Ferenc

A bölcsek hegye a Blizzard netes játékszervereinek kezdőoldalán kapott helyett, ezzel is jelezve erejét és fontosságát. A meglehetősen tetszetős és hangulatos külsejű helyre belépve a friss hírek fogadnak minket – milyen új javítókészlet, cikk, vagy tanulmány jelent meg, mire jó, és honnan tölthetjük le. A *Basics* alatt találhatnak menedéket azok, akik most ismerkednek a játékkal, tudják mit kell tenniük, de néha fogalmuk sincs mi történik, vagy miről beszélnek a többiek. A *Classes* pontban az öt alapkarakterről és két kiegészítőben megjelentről lehet információt gyűjteni. Életrajzuk mellett megtudhatjuk, hogyan fejlődnek majd a játék során, milyen stratégia mellett maradhatnak életben, és milyen felszerelés ajánlott számukra. Itt már alkalom nyílik előreszaladni a képességek és a tárgyak részletezéséhez,

A hét mesterlövész fantasy kiadásban

ám érdemesebb sorban haladni. Amúgy is a karakterképzettségeké a következő menüpont, ez alapján lehet kiválasztani a játékos stílusának legjobban megfelelő harcost – ugyanis mindegyiküknek erősen eltérő különleges képességeket lesz alkalmuk elsajátítani a játék folyamán. A kezdők rövid magyarázatot találhatnak a képességek megszerzéséről és használatáról.
A profibbakat pedig szívderítő kimutatások várják a mágikus képzettségek erejéről és hatásáról, képekkel illusztrálva.

Valószínűleg a következő fejezet a leggyakrabban látogatott, ez foglalkozik ugyanis a játékban fellelhető tárgyakkal. Itt már az alapozó tanfolyam is kissé bonyolult, ugyanis mindegyik tárgyosztályban léteznek különféle erősségű eszközök. Ráadásul ezek lehetnek hagyományosak, mágikusak, ritkák, egyediek, egy készlet tagjai, vagy éppen foglalattal ellátottak – amikbe további tárgyak helyezhetőek, rettentő bonyodalmak közepette. Az is megtudható, minek a függvényében (fejlettségi szint, erősségi fok, a szörny fajtája és anyjának leánykori neve) kapjuk a tárgyakat. Aki nagy nehezen átrágta magát az oldalak százain, és eltervezte, milyen felszerelést fog begyűjteni karakterének, nem árt, ha megismerkedik a szörnyekkel. Ezeken az oldalakon is kilométeres táblázatok fenyegetnek a szörnyek nehézségi szinttől és alosztályuktól függő tulajdonságaikkal, sőt, az egyedi fő- és algonoszok erősségeit is megismerhetjük.

A következő kockák kevésbé rejtélyes információkat tartalmaznak. Megismerhetjük a városlakókat, a

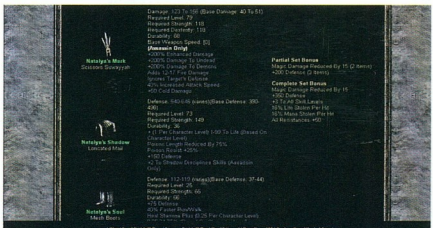
Tudom már, mit kap a karakterem karácsonyra!

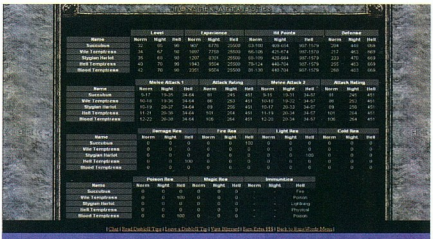
Az ellenség ismerete már majdnem egyenlő a győzelemmel

küldetéseinket (és azok jutalmát), valamint a térképrészletek összefüggéseit, és a segítő oltárokat. Végezetül megtekinthetjük egyben az összes fő kérdést, és az azokra adott választ, letölthetjük a hivatalos kiegészítőket, zenéket, képeket.

Csalást segítő programot – nagyon helyesen – ez az oldal nem tartalmaz!

- www.battle.net/diablo2exp
- www.diablo.hu
- www.blizzard.com/worlds-diablo.shtml
- www.battle.net
- www.diabloiifiles.com
- http://jamella.cjb.net/
- www.runewords.com/
- www.diablo2.com/
- www.diabloii.net/
- www.dlegacy.com/
- www.d2nation.com/
- http://diablo2info.com/news/
- www.geocities.com/jeffrey_arevalo/Diablo2_DreamWalker.html
- www.diabloii.com/
- www.d2network.de/
- http://diabloii.calcon.net/
- www.geocities.com/frozenshard/
- www.d2inside.de/
- http://mods.diabloii.net/theforge/
- www.glorious.de/vkmod

Dudás Zoltán

Edimax Wireless Ethernet Card

Hálózat kábel nélkül

Az olcsó, ám megbízható termékeiről híres Edimax cég is beszállt a kábel nélküli hálózati elemek gyártásába. A hozzánk került két, IEEE 802.11b szabványt követő PCMCIA felületű kártya jól vizsgázott. A gépek – noteszgép, illetve asztali PC, PCI-os PC Card adapterrel – egyből felismerték mindkét kártyát, és a mellékelt meghajtóprogram telepítésével már működtek is. Windows 9x/Me/NT/2000-hez kapunk hozzájuk meghajtóprogramot.

PC-k walkie-talkie-ja

Nem állt rendelkezésünkre access point (amolyan hub wireless hálózatokhoz), ezért a kézikönyv alapján *Ad hoc*-ra állítottuk a kapcsolat típusát *Infrastructure* helyett. 14 csatornát lehet használni az éteren keresztül kommunikáló konkurens hálózatok kikerülésére. A lemezen fellelhető tesztelőprogrammal elemeztük a kapcsolat megbízhatóságát. A két kártya körülbelül 30 méterig képes a 11 Mbit/s-os adatátvitelre. Amikor gyengének érzi a térerőt, visszaveszi a sebességet – ha ezt engedélyezzük neki. A hatótávolságot a kártyák fejrészéhez illesztett antennával növelhetjük.

A biztonságos adatátvitelről a 128 bites WEP kódolás gondoskodik. Mivel ezt a hálózatot elsődlegesen mobil számítógépek és a helyi hálózat összekötésére alkalmazzák, tartalmazza az elengedhetetlen energiatakarékos üzemmódot a noteszgépek hosszabb működéséhez.

A két kártya ajánlott végfelhasználói ára bruttó 44 000 Ft, míg az átalakító adapteré 20 000 Ft.

↗ Kelly-Tech ☎ 350-1246
↗ www.kellytech.hu
↗ www.edimax.com

Tiny Personal Firewall

Ingyenes tűzfal

A biztonság manapság rendkívül fontos – még magánszemélyeknek is. Ezért ajánlom minden olvasónk figyelmébe a Tiny Personal Firewall szoftvert, amely otthoni felhasználásra ingyenes, de cégeknek a 30 napos próbaidő letelte után meg kell vásárolniuk, ha tartósan kívánják használni. A program telepítése és a gép újraindítása után a tűzfal automatikusan elindul, innentől kezdve minden forgalom le van tiltva gépünknek bármelyik hálózatról. Amint valami ki akar szökni, vagy be akar törni, egyből jelez a program, és mi engedélyezhetjük, vagy elutasíthatjuk a forgalmat.

Létrehozhatunk szabályokat is, hogy ne kelljen állandóan engedélyezni vagy tiltani a kommunikációt az egyes alkalmazásoknál. A tűzfal reakcióját 3 szinten szabályozhatjuk: mindent engedjen; kérdezzen rá (ez az alapbeállítás); semmit se engedjen át, ami nincs megadva az engedélyező szabályokban. A beállított szabályokat az alkalmazásokhoz rendeli, de vannak olyan trójai programok, amelyek a felhasználót átejtve tudnak áttörni a védelmen. Ennek elkerüléséhez a program támogatja az MD5 aláírást, amely 128 bites lenyomatot készít az alkalmazásokról, és ezt összevetve a kérelmező alkalmazással meg tudja állapítani, hogy eredetileg is a kérdéses programnak adtunk-e engedélyt.

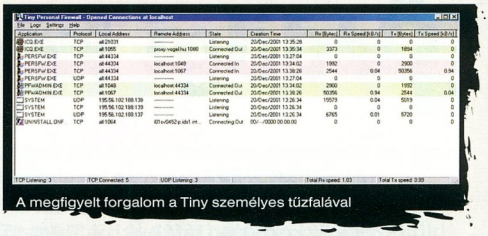
A megfigyelt forgalom a Tiny személyes tűzfalával

Külön megtekinthetjük a naplófile-t és a tűzfal pillanatnyi állapotát. Utóbbin az épp kommunikáló alkalmazásokat láthatjuk az általuk használt protokollal, porttal, távoli állomással, állapottal, a kimenő és bejövő adatforgalommal, valamint a kapcsolat létrehozásának időpontjával. A tűzfal beállítási lehetőségeit és állapotát távoli számítógépről is elérhetjük, de ehhez elengedhetetlen a jelszavas hozzáférés.

A program hasznosságán és árán nem hinném, hogy érdemes vitatkozni, mindenkinek érdemes kipróbálnia, aki kicsit is ad a gépe védelemére. Gépigénye nem nagyobb, mint a futtatásához szükséges Microsoft operációs rendszeré, azaz például Windows 95 alatt boldogan elfut pentiumos gépen, 16 Mbyte RAM-mal, és csupán 1 Mbyte tárterületet foglal el.

↗ Frissítések: www.rettesoft.hu
↗ Biztonsági tanácsok: wigwam.sztaki.hu

ICQ 2001

Jövőre is kereslek!

Mindenki számára érthetően cseng a három betű? Aki esetleg mégsem ismerné, annak elmondom, hogy ennek a programnak a segítségével tudunk kapcsolatot teremteni a neten keresztül barátainkkal, ismerőseinkkel. Ha be van kapcsolva, és fellépünk a világhálóra, társainknál automatikusan jelez, hogy megjöttünk. Innentől kezdve beszélgethetünk, akár írásban, akár szóban, file-okat küldhetünk egymásnak és így tovább... Ha a nevét fonetikusan kiejtjük szép angolsággal, máris meghalljuk az „I seek You" mondatocskát, ami jó magyarosan a „kereslek"-kel egyezik meg. Nos, ennek a programnak adták ki a 2001-es verzióját, amely rengeteg újdonságot tartalmaz elődeihez képest.

Hol vagy, Marharépa?

A fontosabb újítások közül az egyik legérdekesebb, hogy saját gépünkből webes kiszolgálót csinálhatunk, saját webhellyel. Végre egyértelművé tették a kapcsolatlisták tárolását. Ezeket el lehet menteni a szerverükre, így ugyanazzal a névvel (ICQ számmal) több helyen is lehetünk (persze nem egyszerre), és így nem kell küldözgetnünk a listát egymásnak. A listát szükség esetén merevlemezünkre is elmenthetjük külön formátumban.

Az új verzió tartalmaz helyesírás-ellenőrzőt, valamint egy sor jópofa ikont, amelyekkel színesíthetjük üzeneteinket. Azonnal kiválaszthatjuk, milyen úton kívánjuk eljuttatni mondanivalónkat a címzettnek: ICQ-s üzenetben, SMS-ben vagy e-mailben. Automatikus tűzfalfelismerővel rendelkezik, és ha nincs külön letiltva, akkor megkeresi magának a szükséges hálózati beállításokat. Végül, de nem utolsósorban barátaink számára (egyénre szabva) megoszthatunk könyvtárakat és alkalmazásokat is. Azt hiszem, nem véletlenül van közel 120 millió felhasználója ennek a rendszernek, amely november 17-én ünnepelte 5 éves születésnapját. Mindenképpen érdemes legalább egyszer kipróbálni! Ingyenes, csupán a reklámokat kell megtűrnünk csevegés közben.

➦ www.icq.com

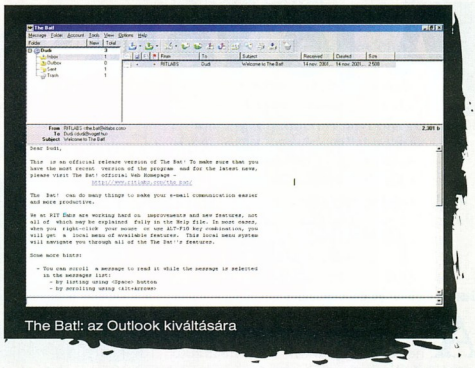

The Bat!: az Outlook kiváltására

The Bat!

Levelező bőregér

E program olyan levelezőkliens, amellyel teljesen kiválthatjuk az Outlookot, illetve Outlook Expresst. Fő erénye a megbízhatósága, de nemcsak ebben jeleskedik. A súgóját magyarították nagy szerencsénkre, így hamar kiigazodhatunk a számunkra kérdéses műveletein.

A sablonokat minden egyes levéltípusnál (új levél, válasz, továbbítás...) egy-egy felhasználóra szabva tudjuk megadni. A levelezőprogram ára magánszemélyeknek (egy licenc) bruttó 10 500 Ft.

A levelezőhöz készített magyar fejlesztésű konvertálóprogram nagyon hasznos, főleg a unixos rendszerek használóinak. Kibontása után azonnal használható, ha a gépen telepítve van a The Bat!. Elindítva külön ablak jelenik meg, és ezen keresztül adhatjuk meg a konvertáláshoz szükséges információkat – a The Bat! tartózkodási helyét, a hozzáféréseket és az alájuk tartozó könyvtárszerkezetet. Az ablak harmadik fülére kattintva adhatjuk meg a levelek mentésének helyét, valamint a file-nevek sablonját. Ha egy hozzáférést jelszóval védünk, ezt is megadhatjuk a *Jelszavak* fülnél. Az elmentett könyvtárak helyességének ellenőrzése után kezdhetjük a mentést: vagy unixos levélformátumba, vagy minden egyes levelet különkülön file-ba. Utóbbi esetben a program külön könyvtárrendszert hoz létre a leveleknek.

➦ www.ritlabs.com/the_bat
➦ www.macasoft.hu

A jó fellépés titka

Végre megszereztük életünk nagy álmát, a számítógépet, és tökéletesen működik is! Innen már csak egy lépés választ el minket a háló csodálatos világától – de ez a lépés talán a legnehezebb döntések közé tartozik: miképpen csatlakozzunk az internetre?

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

A döntést rengeteg választási lehetőség nehezíti. Elsősorban nem a szolgáltatók ármádiájára gondolok, hanem a fizikai módszerek sokféleségére. El kell döntenünk, milyen gyakran és mire akarjuk használni a világhálót. Ugyanakkor a pénztárcánkban is leltárt kell készítenünk, hogy eldönthessük, egyáltalán melyik lehetőségek közül választhatunk. Áttekintésünket kezdjük az alapoktól, hogy a végén elérkezzünk a Magyarországon elérhető csúcsig!

Analogikusan

Egyesek szerint a legolcsóbb módszer, ha modemmel, hagyományos telefonvonalon keresztül kapcsolódunk a hálóra. Ez hazánk szinte teljes területén alkalmazható megoldás (sajnos még ma sem mondhatom, hogy mindenhol, ahol szükség lenne internetre).
A számítógépen kívül vezetékes telefonvonal és modem kell hozzá. Utóbbinak a feladata a vezetéken keresztül érkező jelek lefordítása olyan nyelvre, amit a számítógép is ért, illetve visszaalakítása olyanná, hogy átküldhető legyen az analóg telefonvonalon.

A modem lehet külső vagy belső. A külső készüléket a soros portra kötve tudjuk üzembe helyezni (ehhez külön tápegység tartozik). A belső modem üzembe helyezéséhez szét kell szedni a gépet, és megfelelő csatlakozóhelyre kell beilleszteni a modemkártyát. A belső típusokat további két csoportra oszthatjuk: szoftveresekre és hardveresekre (a külső modem csak hardveres lehet). Szoftveres modem a legolcsóbb. Ennek oka, hogy gyakorlatilag a fordításon kívül semmit sem csinál, így a gép processzorát dolgoztatja. E fordítási munkához MMX utasításkészlet kell, tehát csak olyan gépben használható, amelynek processzora ismeri az MMX-et. Ellenkező esetben mindenképpen hardveres modemet kell vennünk.

A hardveres modem önállóan látja el a szükséges kommunikációs feladatokat. Én inkább a külső modemeket részesítem előnyben, mert ezek üzembe helyezéséhez nem kell szétszedni a gépet, nem foglalnak helyet az alaplapon, és nem okozhatnak erőforrás-ütközési problémákat.

A modemek legnagyobb sebessége jelenleg 56 kbit/s, de senki ne lepődjön meg azon, ha csak 43–48 kbit/s-mal áramlanak az adatok, hiszen a telefonvonal minősége befolyásolja a sebességet. Az alapszolgáltatás – szolgáltatótól függően – lehet ingyenes, de a havi díja általában nem haladja meg a 7500 Ft-ot. Ebbe beleértendő a rendelkezésre álló (akár több) e-mail cím, sőt a magasabb havi díjat fizetők általában webes tárhelyet is kapnak.

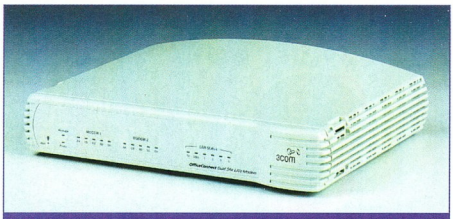

Egy különleges analóg modem: duplázva, LAN-ra kivitelezve

Az ingyenes szolgáltatók nagy hátránya, hogy a vonalaik szinte állandóan foglaltak – ezt a vonalat azonban csak a fellépés ideje alatt, pár másodpercig használjuk, utána külön vonalra kerülünk. Ha mégis sikerül felépíteni a kapcsolatot, a sebesség csapnivaló – de legalább működik. Mint említettem, ezt a módszert tartják a legolcsóbbnak. Ez azonban csak akkor érvényes, ha havonta legfeljebb 1–10 órát netezünk. Ugyanis a hagyományos telefonos elérés esetén lefoglaljuk a vonalat, így bizony erősen pörög a telefontársaság számlálója – és a telefonköltségeket a havi díj nem tartalmazza! A sebessége sem túl vonzó: ha érkezik egy levelünk, amelyhez 1 Mbyte-os file-t csatoltak, az (optimális esetben) körülbelül 3 perc alatt kerül át a gépünkre. És akkor még nem beszéltünk a megszakadt kapcsolatokról...

Integrálva

A fejlődés következő lépcsője az ISDN (Integrated Services Digital Network – integrált szolgáltatást nyújtó digitális hálózat). Az ISDN alapja egy virtuális bitcső – képzeletbeli cső a szolgáltató és a felhasználó között. Ezen keresztül áramlanak az adatok (bitek), oda-vissza ugyanakkora sebességgel. Az időosztásos multiplexelésnek köszönhetően a bitcső több független csatorna bitjeit tudja áramoltatni (útszűkületi jelzőlámpát képzeljünk el, amely a soksávos főútról az autókat sorban engedi át egy kétsávosra). E csatornák alapesetben 2x64 kbit/s-os adatátvitelre képesek, ehhez jön a jelzőcsatorna (D), amelynek sebessége 16 kbit/s.

Ez a kapcsolat megbízhatóbb, de valamiben megegyezik a telefonos-modemes eléréssel: szintén növeli a telefonszámlát. Kicsit gyorsabb, ugyanis garantáltan 64 kbit/s sebességű, ráadásul – ha pénztárcánk engedi –, duál ISDN-szolgáltatásra is előfizethetünk, amellyel 128 kbit/s-os sebességhez jutunk. A duál ISDN nem két előfizetést jelent, hanem az alap ISDN-csomaghoz tartozó B1 és B2 csatornát (mindkettő 64 kbit/s-os) előfoglalva, azokat egyetlen eléréssé alakítva éri el ezt a sebességet.

Az ISDN előnye, hogy miközben a hálón lógunk, telefonálhatunk is – kivéve, ha duál elérést választottunk. Az elérés

- ADSL elérések – CHIP-CD: \CIKKEK\INTERNET
- Netszolgáltatók: www.isz.hu
- Kiút a labirintusból – CHIP, 2001/11/124
- Netes szakszótár: www.kfki.hu/~cheminfo/hun/olvaso/lexikon
- Mikrohullámon: www.pipenet.hu
- Csillagos ég: www.sat.hu

havi díja megegyezik az analóg elérésével, de a telefontársaságok a vonal szolgáltatásáért magasabb alapdíjat kérnek. Az ISDN vonalhoz kiegészítő is kell: a hagyományos telefonvonalra rászerelnek egy dobozt (úgynevezett NT), és ehhez kell kapcsolnunk mind az analóg telefon(oka)t, mind a gépünket közvetlen kábellel, és persze az ISDN eszközöket is. Vásárolhatunk külön ISDN modemet is, amely szintén lehet belső vagy külső – utóbbi soros vagy USB porton keresztül csatlakozik a géphez. Előnye, hogy könnyebben tudjuk konfigurálni a beállításokat.

Az ISDN-t azoknak ajánlom, akiknél semmilyen alternatív megoldás (ADSL, kábelnet stb.) nem érhető el, és netezés közben sűrűn kell telefonálniuk.

Egy ADSL modem a sok közül

Aszinkron módon

Az ADSL rendszer az előfizetői oldalon ADSL modemből és splitterből, a szolgáltatói oldalon pedig a bejövő forgalmat fogadó és koordináló berendezésből áll. Sajnos az ADSL-t (Asymmetric Digital Subscriber Line – aszimmetrikus digitális előfizetői vonal) egyelőre csak Budapest, Győr, Zalaegerszeg, Pécs és Székesfehérvár területén lehet igénybe venni, de januárra ígérik Debrecen, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Sopron, Szekszárd, Szombathely és Tatabánya bekötését. Ennek oka, hogy az ADSL-lel áthidalható legnagyobb távolság 3,5–4 km, azaz a központtól az előfizetői helyig nyúló telefonkábel hossza igencsak rövid.

Az előfizetők elméletben akár 9 Mbit/s-os letöltési (a szolgáltatótól az előfizetőig, szaknyelven: downstream), és 1 Mbit/s-os feltöltési (az előfizetőtől a szolgáltatóig – upstream) adatátviteli sebességet is elérhetnek a meglévő előfizetői csavart réz érpáron. A tényleges sebesség a szolgáltatótól függ. Az ADSL szolgáltató felőli berendezése közvetlen adathálózati – ATM, illetve IP – csatlakozással rendelkezik. A felhasználó továbbra is igénybe veheti a telefonszolgáltatásokat, párhuzamosan a széles sávú adatszolgáltatásokkal, ugyanis a splitter készülék szétválasztja a 4 kHz-es beszédfrekvenciát és a magasabb frekvenciatartományban haladó adatforgalmat. A készüléket és az ADSL modemet a szolgáltató nyújtja. A gyors adatátvitel miatt az a megoldás terjedt el, hogy a modemet a számítógéppel 10 Mbit/s-os Ethernet kártyán keresztül kötik össze – a kártya beszerzése általában a felhasználó dolga.

Az ADSL szolgáltatás sebessége a szolgáltatótól és a szolgáltatás típusától függ. Az alapsebesség 384/64 kbit/s (letöltés/feltöltés), ennek havi díja 10 és 15 ezer Ft között mozog a szerződési idő hosszától függően. 768/128 kbit/s esetén a díj már több mint 50 ezer Ft havonta, 1500/384 kbit/s sebességnél pedig meghaladja a 125 ezer Ft-ot. Ebből is látszik, a szolgáltatók az utóbbi két előfizetést nem magánelőfizetőknek szánják. Szerintem – a kábelnetes elérésen kívül – ez az egyik leghasználhatóbb elérés, de sajnos Magyarországon egyelőre szűk területen lehet csak igénybe venni a központ és a felhasználó közötti távolságra vonatkozó korlát miatt.

Falból a kábel – csak nekünk

A bérelt vonali elérés széles sávú, közvetlen, megbízható kapcsolódást jelenthet a hálóra, digitális vonalon keresztül. Ennek sebessége 64 kbit/s-tól 2 Mbit/s-ig terjedhet. A havi díja rendkívül magas, ezért javarész vállalatoknak ajánlatos befektetni az ilyen elérésbe. A vonal bérlése a távközlési szolgáltató felé 50 ezer Ft (és így nincs működés közbeni telefonköltség), ehhez azonban hozzá kell adni az elérést biztosító cég havi díját, amely a sávszélességtől és az adatmennyiségtől függően 19 900 Ft-tól (64 kbit/s) több milliőig terjedhet. E költségek ellensúlyozására a szolgáltatók igyekeznek különböző kedvezményes, illetve ingyenes lehetőségeket adni a csomagjuk mellé. Ilyen lehet a domainnév-szolgáltatás, a fix IP-cím-tartomány, a router kihelyezése stb.

A bérelt vonali elérés akkor jó választás, ha sem ADSL-re, sem kábeles elérésre nincs lehetőségünk, de nagy sávszélességű, állandó netkapcsolatra van szükségünk, fix IP-címmel vagy IP-cím-tartománnyal.

Kábelbarát lehetőség

A kábelnetes elérés csak most kezd el terjedni hazánkban a kábeltévés társaságok terjeszkedésének köszönhetően. Előfeltétele, hogy olyan társasággal kössünk szerződést a kábeltévé bekötésére, amely képes a vezetéken keresztül netelérést is nyújtani. Ha szolgáltatónk ilyen, máris igényelhetjük a csatlakozást.

Szükségünk lesz egy kábelmodemre, amely az antenna vezetékén érkező jeleket átalakítja a szokásos Ethernet kártyák által értelmezhetővé. Sebessége teljesen a szolgáltatótól függ: van, akinél a maximum 128 kbit/s (16 Kbyte/s), de nem ritka az ADSL-éhez hasonló aszinkron adatátviteli sebesség sem (320/64 kbit/s), sőt akad szolgáltató, amelyik a teljes hozzáférését úgy ahogy

Szolgáltatások és költségek

Típus	Szükséges hardver ára	Bekötés ára	Havi díj	Sebesség
Analóg modem	7–20 ezer Ft	❍	1000–7500 Ft + telefondíj	legfeljebb 56 kbit/s
ISDN[a]	4–20 ezer Ft	4000 Ft	1000–8000 Ft + telefondíj	64–128 kbit/s
ADSL	4000 Ft[b]	0–78 ezer Ft	9900–178 ezer Ft	384/64–1500/384 kbit/s
Bérelt vonal[c]	a router bérleti díja	0–50 ezer Ft	19 900–89 900 Ft	64–1920 kbit/s
Kábelnet	0–75 ezer Ft	25–50 ezer Ft	9900–31250 Ft	128–1500 kbit/s
Mikrohullám	0[d]	50–420 ezer Ft	15–160 ezer Ft[e]	64–2000 kbit/s
Műhold	0[d]	50–120 ezer Ft[f]	150 euró[f]	56–2000 kbit/s (folyamatosan változik)

Megjegyzések: a: egyes szolgáltatók időnként akciót hirdetnek. b: Ethernet kártya, a többi hardvert a szolgáltató adja. c: 128 kbit/s feletti sebességnél a szolgáltató egyedi ajánlatot ad. d: a bekötés díja tartalmazza ezek árát. e: a forgalmi díj: 50 Ft/Gbyte. f: az ár 1 év előfizetést tartalmaz.

van szétosztja az előfizetők között. Ez utóbbi hasznos és haszontalan is egyben, mert csúcsforgalom idején akár egy 56 kbit/s-os modemétől is elmarad az elérési sebessége – de az is előfordulhat, hogy stabilan 200 kbit/s-mal suhannak át hozzánk az adatok. Sajnos választani nemigen tudunk, mert adott területen szűk a választék kábelnetes szolgáltatókból (jó, ha egy akad). A szolgáltatás teljesen független a telefontól, így se telefonszámla, se vonalfoglalás nem terheli. A belépési díj 10 ezer Ft-tól 30 ezer Ft-ig terjedhet, ehhez adódik a kábelmodem 10 és 20 ezer Ft közötti letéti díja. Ha külön hálózati kártyára is igényt tartunk, a szolgáltatók többsége beszerzi nekünk, de jobban járunk anyagilag, ha mi magunk veszünk egy UTP kivezetéssel rendelkező 10 Mbit/s-os darabot. A havi díj kissé borsos, átlagosan 10 ezer Ft, de némelyik szolgáltatónál ehhez hozzáadódik a kábelmodem bérleti díja (2000 Ft). Szintén szolgáltatófüggő az IP-cím kiosztásának módja. Mindenesetre rengeteg előnnyel jár, ha fix IP-címet kapunk.
Ezt a típusú elérést azoknak a magánszemélyeknek ajánlom, akik megfelelnek a fent említett feltételeknek, és nagy sávszélességű, állandó elérésre van szükségük. Nagy vetélytársa az ADSL, de az egyelőre még kisebb területen érhető el, mint a kábelnet.

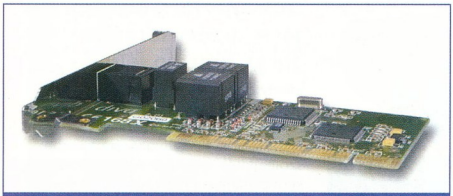

Az egyik legnépszerűbb belső ISDN modem

Kábel nélkül

A mikrohullámokon terjedő adatforgalommal is megoldható a netelérés. Ott érdemes használni, ahol nem lehet kiépíteni semmiféle kábeles kapcsolatot a netszolgáltató és a felhasználó között, vagy a kábel kiépítése túl költséges.

A megoldás egyetlen feltétele, hogy rálátásunk legyen a szolgáltató (kihelyezett) központjára, a mikrohullám ugyanis akadályokon keresztül nem tud eljutni az adótól a vevőig.

Gyors (64 kbit/s és 11 Mbit/s közötti sebességű), állandó, biztonságos kapcsolatot nyújt. Mikrohullámú kapcsolattal a több különálló telephelyen működő nagyobb cégek a netes kapcsolat mellett VPN-t (virtuális magánhálózat) is kiépíthetnek, mert ez a rendszer pont–többpont formában is kiépíthető.
A belépés ára magánszemélyeknek 50 ezer Ft (ez tartalmazza a PC-be építendő kártyát), cégeknek 320 ezertől 420 ezer Ft-ig terjedhet.
A havi díj sebességtől függően 15 és 160 ezer Ft között változik, ami 1 Gbyte adatforgalmat tartalmaz. Efölött már külön kell fizetni a forgalom után, bár ez nem jelentős tétel a havi díjhoz képest.

A lézeres elérés még biztonságosabb, mint a mikrohullámú, mert csak az adó és a vevő közé beékelt „kémkészülékkel" hallgatható le – ez azonban a vonal azonnali szakadásához vezet.

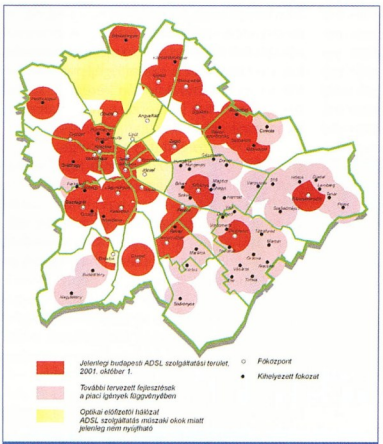

Budapest azon területei, ahol elérhető az ADSL-szolgáltatás

A sugár szűk szögben terjed, ezért az adó- és vevőberendezéseket nagyon pontosan kell beállítani, ugyanakkor ez biztosítja, hogy az adatforgalmat ne lehessen lehallgatni a fejek mögül.
A lézersugár hullámhossza 785 nm, az adatátvitel sebessége 10 Mbit/s-tól 100 Mbit/s-ig, míg hatótávolsága 150 métertől 400 méterig terjedhet.
Ezt a módszert elsősorban nem neteléréshez használják, de arra is alkalmas.

E két módszert biztonságuk és közvetlenségük miatt a bérelt vonali neteléréshez szokták sorolni.

Csillagos ég

Nem maradhat ki modern korunk legizgalmasabb adatátviteli módszere sem, a közvetlen műholdas kapcsolat. Mielőtt lelkesen elkezdenénk gyűjteni rá, el kell mondanom: műholddal kizárólag vételi kapcsolatot tudunk kialakítani, azaz a netszolgáltatóval más módon kell kapcsolatot létesítenünk. Leggyakrabban modemes kapcsolatot használnak erre, de bármelyik, már említett megoldás megfelel. A műholdas kapcsolat sebessége nagyon változó, de ez nem az előfizetésünktől függ, hanem a rendszerre kapcsolódók számától és adatforgalmától. Előfordul, hogy lassabb, mint ha modemmel léptünk volna fel, de nem ritka, hogy akár 1000 Mbit/s-os sebességgel is tölthetünk le.
A sebességingadozás enyhítésére a netszolgáltató szerverén rendelkezésre áll 700 Mbyte tárhely, amelyre ráküldhetjük a letölteni kívánt adatokat, és onnan a későbbiekben fix 2 Mbit/s-os sebességgel tölthetjük le azokat a gépünkre. Ennél a módszernél azonban figyelnünk kell arra, hogy legfeljebb 3 napig maradnak a file-ok a tárterületen! A kapcsolathoz különleges kártyára, valamint megfelelő fejjel ellátott parabolaantennára is szükség van. Mindezeket a szolgáltató nyújtja az előfizetéshez.
Az előfizetés 1 évre 150 euró, a bekötés díja – ami az alkatrészek árát és 1 éves előfizetés díját is tartalmazza – nettó 46 és 120 ezer Ft között változik.

Utószó

És akkor jöhet a legnehezebb kérdés. Melyiket válasszuk a sok lehetőség közül? Az elsődleges szempont nyilván az, melyik típusú szolgáltatás érhető el lakóhelyünkön vagy telephelyünkön. Ezután el kell gondolkodnunk azon, mire fogjuk használni és naponta mennyi ideig a netelérést.

Aki csak heti egy-két alkalommal szörföl, annak egyértelműen elég a hagyományos analóg modemes elérés. Annak azonban, aki minden áldott nap netezik, és nagyon sok anyagot tölt le, többre van szüksége. Ekkor az érték–ár arány alapján a következő sorrendet érdemes követni: ADSL, kábelnet; műholdas kapcsolat; ISDN; illetve ha nincs más, ismét jön az analóg módszer.

A bérelt vonalat (beleértve a mikrohullámú elérést) magánfelhasználóknak nem ajánlom, annál inkább olyan cégeknek, ahol szükség van a fix IP-tartományra és az „ingyenes" domainnév-szolgáltatásra is.

Biztonság

Cikkünk címe a vállalkozások működésének egyik alapfeltételére utal. Egyre több cég ügyel adatainak védelmére. Manapság viszont elengedhetetlen az internet használata, főleg ha a cég több telephelyen működik – a háló márpedig veszélyeket is hordoz.

Dudás Zoltán (dudi@vogel.hu)

A telephelyek közötti biztonságos adatkapcsolat kiépítésére több megoldás létezik, az egyik legmegbízhatóbb a VPN bridge-ek alkalmazása beépített tűzfallal. Az Eicon által készített SafePipe 3030 is e megoldások egyike, melyet nemrégiben sikerült nagyító alá vennünk. Mire jó a VPN, azaz virtuális magánhálózat? Szétszórt elhelyezkedésű vállalatok minden telephelyükön kiépítenek egy-egy helyi hálózatot. Ezek összekötésére, egyetlen hálózatba való összevonására tudjuk alkalmazni, például a hálón keresztül. Az így kialakított hálózatot nevezik virtuális magánhálózatnak (Virtual Private Network, VPN), mert fizikailag a telephelyek külön hálózatokon vannak, a belőlük felépített hálózatot mégis egynek látják a gépek. Ezt a hálózatot csak a kirendeltségek VPN-be kapcsolt gépei érik el. Összekötésük a bridge-ek (hálózati hidak) feladata, tunneleken (logikai értelemben vett alagutakon) keresztül, a hálón át. A virtuális magánhálózatba kapcsolt gépek azonban a hálóról érkező támadásoknak is ki lesznek téve – és senki sem örül, ha féltve őrzött adatai nem megfelelő kezekbe jutnak. A biztonságos kapcsolat kiépítését teszi lehetővé a SafePipe széria, amelynek 3030-as típusjelű tagját a SciModem Kft. jóvoltából próbálhattunk ki.

A SafePipe 3030 dobozát kibontva egyből szembetűnt, hogy mindenre gondoltak a gyártói. A tápkábel mellett három UTP kábelt, egy adminisztrációs CD-t és öt kliens-CD-t találtunk benne, valamint angol nyelvű használati útmutatókat (telepítési és adminisztrációs jegyzetre bontva) a szereléshez szükséges egyéb eszközök mellett. Ezek alatt végre felcsillant a fekete doboz, azt kiemelve nekiláthattunk az összeszereléshez.

Nem véletlenül adtak ennyi hálózati kábelt, ugyanis szükség van rájuk a központi router, a DMZ (demilitarizált zóna) és a helyi háló bekötésére. Apró gondot okozott, hogy a készülék hátulján három kivezetés van, plusz egy beépített Ethernet kártya. Végül sikerült rájönni, hogy a WAN (azaz a router) felől érkező kábelt nem a *WAN* feliratú aljzatba, hanem a kártyába kell dugni. A helyi hálózat egyik számítógépét kineveztünk „admin" gépnek, és erre telepítettük az adminisztrációs szoftvert. A DMZ-be azok a hálózati elemek tartoznak, amelyek biztonsági okokból a LAN-on kívülre kerülnek, de mégis hozzá tartoznak. Így az esetleges nyitott portjaikon keresztül nem férhetnek hozzá a helyi hálózathoz a „kedves" látogatók. Maguk a kliensek csatlakoznak fel rájuk belülről – a DMZ elemei nem képesek a kliensekhez kapcsolódni önállóan. Ilyen például a levelezőszerver, az FTP-szerver, a proxy stb.

Izzanak a drótok

A készülék bekapcsolása után mini LCD kijelzőjén láthatjuk, ahogy teszteli magát, majd belép a *Service* üzemmódba. Ekkor kizárólag az adminisztrációs szoftvert futtató gép férhet hozzá, arról lehet beállítani a kezdő paramétereket. A program gond nélkül felismerte, így megadhattuk a WAN, a DMZ és a LAN IP-címét, maszkját, valamint a WAN-átjáró címét is. Az elmentés után máris látszott az eredmény a saját kijelzőjén. Az admin gépnek megadva a gép LAN címét mint átjárót, máris lehetett a hálón böngészni. Az internetről érkezett támadást portszkenneléssel szimuláltuk – a SafePipe jó tűzfalhoz méltóan „benyelte" a csomagokat. A védelmet az SSL kapcsolaton keresztül működő 3-DES titkosítás és IPsec hitelesítés is erősíti.

Ha sikerült mindent jól beállítanunk az első indításkor, további finomításokat végezhetünk rajta egyszerű böngészőprogramban. Címnek írjuk be a SafePipe-nak megadott helyi hálózati IP-címet. A főoldal után egyből a biztonsági zónába jutunk, ahova az indulásnál megadott jelszóval léphetünk be – a név mindig *admin* lesz. Bal oldalt sorakoznak a beállítási lehetőségek, valamint az információs ikon. A *System* oldalon módosíthatjuk a jelszót, dátumot és időt. Az SNMP (Simple Network Management Protocol) beállításait is itt tudjuk megadni.

A *Tunnels* ikonra rábökve lehetőségünk van egy másik SafePipe-pal bridge-ként összekötni, így kialakítva a VPN-t. A *Client*et kiválasztva távoli kliensek konfigurálását végezhetjük el, amelyek akár Radius szerver hitelesítésével is felléphetnek a VPN-be. Öt különböző alhálózatot tudunk konfigurálni, valamint mindegyik felhasználónak szüksége lesz egy ideiglenes kulcsra a konfigurációs file-hoz való hozzáféréshez. Ha kell, a kulcsot a SafePipe véletlenszerűen is meg tudja adni. A kliensek működéséről statisztikát készít és naplót vezet. A *Network* menüben módosíthatjuk a készülék IP-címeit, statikus és dinamikus route-olási, valamint DHCP szerverbeállításokat is végezhetünk rajta.

A tűzfalat kényelmesen konfigurálhatjuk. Öt szabályt kínál ehhez (Enable SafePipe services, Masquerade to Internet, Deny access from Internet, Enable forwarding, Enable input). Szabadon konfigurálhatjuk ezeket (start- és célállomás címek, portok alapján, protokollok szerint stb.), akár saját szabályokat is létrehozhatunk. Végül ha kiépítettünk egy tunnelt egy másik SafePipe eszközhöz, akkor a készülékek közti forgalmat irányító protokollokat tudjuk szűrni. Az információs ikonra kattintva lekérdezhetjük az esetleg hibásan kitöltött beállításokat, a naplókat és a statisztikákat. Az itt található kislexikon hasznos segítséget nyújt a konfiguráláshoz.

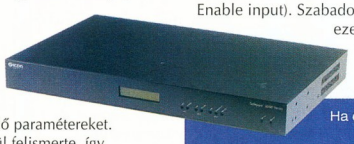

Ha ezen valaki átjut, le a kalappal előtte!

●

A készüléket mindenképpen ajánlom azoknak a cégeknek, ahol ügyelnek az adatbiztonságra, és mindezt kényelmesen, gyorsan szeretnék felügyelni. Hasonló képességű társaihoz képest olcsó, bár így sem kis beruházás: ajánlott végfelhasználói ára áfa nélkül 697 280 Ft, a garancia 5 év. Érdemes elgondolkodni azon, mennyit érnek adataink – csak képzeljük el, hogy az új, többmilliós fejlesztési költségű termékünk egyszercsak megjelenik a konkurenciánál...

i

- SciModem Kft. ☎ 465-8040
- www.scimodem.hu
- www.eicon.com

Sponga Tamás

A ritkaság érték

Siemens

Bármit is szeretnének az emberek vásárolni, a kiszemelt termék limitált darabszámú modelljei mindig jobban megmozgatják a fantáziájukat – legalábbis a Siemens így okoskodott, amikor megalkotta S45-ös és ME45-ös mobiltelefonjainak különleges elő- és hátlapú változatait. Ezek a ritka, cserélhető elő- és hátlapok külön nem kaphatók, a két különleges kialakítású készülék ára pedig nagyjából 30%-kal magasabb, mint az eredeti modelleké.

Siemens ME45 és S45: csinos ruhában

www.my-siemens.com/

Windowsos Psion?

Epoc

A kézigépek piacán a Symbian Epoc operációs rendszert futtató eszközök saját grafikus felületet használnak – ezen nincsenek felesleges díszek, egyszerű, jól használható. Az asztali gépek legtöbbjén valamelyik Windows fut, amelynek 1995-ös megjelenése óta jellegzetes a felülete. A WinEpoc használatával már az Epoc-alapú gépek tulajdonosai is abban a fenomenális érzésben részesülhetnek, mint a Windows használói. Van Taskbar, *Start* gomb, System Tray. A program új, 2.0-s verzióját alapjaitól újraírták, ennek köszönhetően gyorsabb és stabilabb mint elődje, és lehetővé teszi 256 szín használatát, amit a Psion netBook és Series 7 gépeken lehet kihasználni. A windowsos kinézeten kívül hasznos lehetőségeket is nyújt: több virtuális asztalt, feladatkezelőt, asztalra kitehető parancsikonokat és emlékeztető cetliket. Egyelőre csak angol változata létezik, de várható, hogy az operációs rendszert több nyelvre elkészítik, elődjéhez hasonlóan.

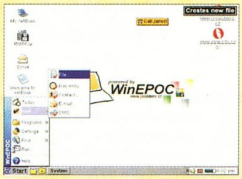

Teljes a Windows-feeling...

www.jssolutions.cz/

Üsd, vágd...

Matsushita

A PDA-kat gazdájuk általában mindig magánál hordja. Emiatt gyakran falnak ütődnek, leesnek, rájuk ülnek. Eddig védőburkolatot használtak sérüléseik enyhítésére, de a gyártók kezdenek ráébredni, strapabíróbb külsővel kell felruházniuk eszközeiket.

A Matsushita még a nyár elején bemutatta a szokottnál biztonságosabb kivitelben készített első PDA-ját. A ProNote Air FG névre keresztelt mobil PC nem hozta meg a várt sikert. Ezt valószínűleg nagy tömege (700 g) és mérete (222x 162x13 mm) okozta.

A cég tanult a kudarcból, újabb készüléke már jóval kisebb (98x41x173 mm) és könnyebb (480 g). A WinCE 3.0-t futtató, érintőképernyős ProNote FG Handynek (az USA-ban Toughbook 01 néven fut) saját billentyűzete van. Ipari és katonai környezetben is helytáll, ellenáll a nedvességnek, a rázkódásnak, ütéseknek – még 1 méter magasságból leejtve sem megy tönkre. Akkumulátora folyamatos üzemben nagyjából 24 órát bír ki, feltéve, hogy kikapcsoljuk a képernyő- és billentyűzetvilágítást.

A készülék SD (Secure Digital) kártyahelyet is tartalmaz, emellett többféle kiegészítő hardver vásárolható hozzá: például GPS-egység, vagy WLAN-illesztő, amellyel helyi hálózatokhoz képes kapcsolódni. Induló ára 1000 USD körül várható.

www.panasonic.com /computer/notebook /html/01a01.htm

Kedves Palm, diktálok!

Copytalk

A Palm gépekbe sokféleképpen vihetők be adatok: kézírással, kiegészítő apró billentyűzeten, PC-ről, vagy akár hálózatról. A Copytalk megoldása egyelőre egyedülálló. A cég szolgáltatására előfizetők a megadott ingyenes telefonszámot felhívva bediktálhatnak naptári bejegyzéseket, e-maileket, szöveget és más információkat. Ezt a cég átalakítja a megfelelő formátumra és elküldi nekik e-mailben, amit Palmra lehet szinkronizálni. A Copytalk szolgáltatása havi 25 USD-be kerül.

www.copytalk.com

Harcra fel!

Palm

A Palm felhasználóinak eddig is keresték a kedvét, és bőven volt mivel játszani PDA-jukon. A 3DAGames gondolt egyet, és belefogott egy teljesen 3D-s játék fejlesztésébe.

A cég bejelentése szerint a 3D Star Fighter Pilotot követően további játékokat készítenek majd a cég saját fejlesztésű 3D-s motorjára alapozva. Az első 3D-s játékprogramban 31 szint, 5 nehézségi fokozat játszható 21 különböző ellenség ellen, „akiket" mesterséges intelligenciával vérteztek fel az összecsapásokhoz. A játék támogatja az egyszínű, a szürkeárnyalatos és a színes kijelzőket is, de futásához legalább PalmOS 3.0 szükséges. Final beta verziója letölthető a cég nethelyéről.

3D Star Fighter Pilot – saját grafikai motorral

www.3dagames.com/

Mindent egyben!

Svédek

A kabát-, nadrág- és ingzsebekben hordott elektronikus kütyük száma egyre növekszik. A jövőben – legalábbis egyes felmérések szerint – ezeket a masinákat gyártóik megpróbálják majd egybeolvasztani. Egy svéd mobiltelefon-tulajdonosok között végzett felmérés alapján még rengeteg lehetőség áll a fejlesztők előtt. A válaszolóknak a következő ötleteik voltak arra, mit is lehetne a mobiltelefonok házába még beépíteni, vagy arra részerelni: zseblámpa, sminktükör, szélerősségmérő, légnyomásmérő, tűzriasztó, mérleg...

Párbajhősök

Sonyericsson

A mobiltelefonok piacának ismert cégei közé új vállalat készül betörni. Mindkét alapító tagja, a Sony és az Ericsson is nevet szerzett ezen a területen – közös vállalatuk, a

Sonyericsson C1002S – válaszlépés a Nokia 7650-re

Sonyericsson alapítását követően rövid időn belül megjelent első telefonjával, majd a mobilokhoz használható más kiegészítőkkel. A Nokia a közelmúltban új készülékeket mutatott be, amire a Sonyericsson gyors válaszlépésként bejelentette C1002S típusú mobilját. Tulajdonságai kellemesek: 46x92x28 mm-es méret, jó minőségű, 65 536 színű, 120x160 képpontos kijelző, beépített videokamera. Megjelenése 2002 első hónapjaiban várható.

www.SonyEricsson-Mobile.com

Pingvines mobil

Telepong

A Linux az asztali gépek után megcélozta a PDA-piacot is – szinte naponta jelentenek be újabb linuxos kézigépet. Várható volt, hogy a PDA-khoz közel álló mobiltelefonoknál is meg fog jelenni a nyílt forráskódú operációs rendszer. Nos, megjelent. Olyannyira, hogy 2002 első negyedévében már beindul a svéd Telepong Linux-alapú mobiltelefonjának tömegtermelése a Flextronics üzemeiben.

A különleges külsejű telefon kijelzője 65 536 színű, támogatja a GPRS adatátvitelt és az EMS szabványt, ellátták 1.2.1-es WAP-böngészővel, sőt képküldéshez a készülékhez csatlakoztatható digitális fényképezőgép is – nem hiányoznak belőle a mai mobiltelefonoknál megszokott lehetőségek sem: többféle és többszólamú

A Linux újabb területen hódít

csengőhang, játékok, naptár stb. Ára várhatóan 350 euró lesz, azaz 90 ezer Ft alatt lehet majd hozzájutni.

www.telepong.com

Új mobilok

AMD

Az AMD még idén májusban bejelentette a Palomino magon alapuló Athlon 4 processzor mobil változatának eljövetelét. A napokban került fel a cég kínálatába a legújabb, 1,2 GHz-es mobil Athlon 4 és a 950 MHz-es mobil Duron. A 0,18 mikronos technológiával készülő, Socket A foglalatú, 200 MHz-es EV6 FSB-jű mobil Athlonok 37,5 millió tranzisztort tartalmaznak.

A mobil sorozatot felvértezték az AMD PowerNow! technológiájával, amely – az Intel SpeedStep technológiájához hasonlóan – az alkalmazás igényei szerint állítja be a processzor sebességét és a feszültséget. A Morgan magos mobil Duron 64+128 Kbyte gyorsítótárat tartalmaz, míg a mobil Athlon 4 (Palomino) elsődleges+másodlagos gyorsítótárának mérete 128+256 Kbyte. A 950 MHz-es mobil Duron ára 160 USD, míg az 1,2 GHz-es mobil Athlon 4-é 525 USD.

www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/

Ez a gomb nem az a gomb...

Digit Wireless

A mobiltelefonok billentyűzete keveset változott az első készülékek megjelenése óta – ugyanaz maradt a kiosztásuk és a működési elvük is. Ma már azonban SMS-írásra, netezésre is használjuk a mobilokat, így sokkal több feladatot kapnak az egyes gombok, emiatt nehézkesebb a kezelésük. A gond enyhítésére eddig aprócska, különálló billentyűzetet alkalmaztak vagy a T9-et, amely „kitalálja" az elkezdett szó hátralévő részét – egyik megoldás sem bizonyult tökéletesnek. A Digit Wireless teljesen új billentyűzete tulajdonképpen két billentyűzet ötvözete – az egyiken a betűk, a másikon a számok. A hagyományos számgombok körül 4-4 betűt helyeztek el, együttes megnyomásuk a számot üti be, egy-egy „sarok" megnyomása pedig az adott betűt. A cég szerint semmilyen nehézséget nem okoz a rendszer használata,

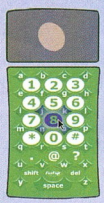

Forradalmi újítás – de mi lesz a lapátkezűekkel?

mert a gombok kialakítása olyan, hogy pár perc után mindenki „ráérez" a használatukra.

www.digitwireless.net/

Színesben szebb a világ

Sony

A Sony képviselői megerősítették, hogy az, amit már régóta sejtetnek, igaz: hamarosan megjelenik a Sony Clié PEG-T415 színes változata. Az új készülék PEG-T600C néven fog megérkezni, 320x320 képpontos, 16 bites színmélységet megjelenítő kijelzővel. A PalmOS 4.1-et futtató PEG-nagyed cm-rel vastagabb a PEG-T415-nél, így összesen 12,5 mm-es. Az új Cliében 33 MHz-es Dragonball processzor ketyeg, 8 Mbyte memória és a Sonynál megszokott Memory Stick bővítőhely társaságában.

A PEGA-MSG1-gyel Lassie nélkül is hazatalálhatunk

A Clié sorozat szürkeárnyalatos kijelzővel is népszerű volt, de itt a színes!

A kék és ezüstszínekben megjelenő készülék ára 320 USD lesz. Számos kiegészítő csatlakoztatható hozzá, például vezeték nélküli modem vagy a szintén megjelenés előtt álló GPS navigációs modul. Utóbbi mindent tartalmaz a műholdas navigációhoz, mindössze bele kell illeszteni a Memory Stick csatlakozóba.

A PEGA-MSG1 ára 165 USD lesz.

www.sonystyle.com/micros/clie

Nokia

Multimédiás mobiltelefon

A beépített fényképezőgéppel, gyökeresen átalakított kezelőfelülettel és nagy színes kijelzővel ellátott Nokia 7650 a finn vállalat első „képes" telefonjaként új termékkategóriát képvisel, és a multimédiás üzenetküldés korszakának beköszöntét jelzi.

Nokia 7650: a kamera a képes telefon hátoldalán foglal helyet, ahonnét a billentyűzet is előhúzható

A digitális fényképezőgépet és a multimédiás üzenetküldési (MMS) képességet ötvöző telefon lehetővé teszi az élményszámba menő pillanatok ötletszerű megörökítését és másokkal történő azonnali megosztását. Fejlett irodai képességei munkahelyi környezetben is értékessé teszik. A Nokia 7650 Európában és Ázsiában 2002 második félévétől lesz kapható.

– Az év végére a Nokia terminéljainak több mint fele képes lesz multimédiás üzenetküldésre, és 2003-ra az MMS minden új Nokia telefon szerves részét képezi majd – mondta *Jorma Ollila*, a Nokia elnök-vezérigazgatója.

A Nokia 7650 fényképezési képességeit beépített VGA felbontású digitális kamera, fényképküldő rendszer, a felvételek tárolására alkalmas album, és 176x208 képpontos színes kijelző jellemzi. Az MMS az SMS-hez hasonlóan működik, de egyetlen üzeneten belül hang-, grafika-, szöveg- és képtartalom összekapcsolását is lehetővé teszi. Miután a felhasználó kiválasztotta a képet, megírta a szöveget, és mellékelte a hanganyagot, a multimédiás üzenetet egyenesen egy másik, multimédiás üzenetek vételére képes terminálra vagy a címzett e-mail címére küldheti el. Fejlett grafikus kezelőfelület és ötirányú navigációt lehetővé tevő gomb (joystick) teszi könnyűvé és gyorssá az új készülék kezelését. A Nokia 7650 az EGSM900/1800 környezetben a professzionális felhasználóknak is egy sor szolgáltatást nyújt, többek között GPRS és HSCSD kapcsolatot, vezeték nélküli bluetooth-os és infravörös csatlakozás lehetőségét, az e-mail és az MIDP Java, valamint a hangtárcsázás támogatását. A Symbian operációs rendszer révén a telefont vállalatok és egyéni felhasználók egyaránt igényeiknek megfelelően alakíthatják át és fejleszthetik tovább a megvásárolható és utólag telepíthető – független szoftverfejlesztők által létrehozott – szoftverek révén.

A Nokia 7650 szoftverfejlesztő készlete a www.forum.nokia.com címen szerezhető be.

A Club Nokia révén azonban a fejleszteni nem kívánó felhasználók is tovább bővíthetik Nokia 7650 készülékük funkcióit.

A Fotózóna szolgáltatás a fotók kezelését, módosítását és megosztását, e-mailek küldését és multimédiás üzenetek létrehozását is egyszerűvé teszi számukra.

A készülék 750 mAh-s lítium-ion akkumulátorával 2–4 óra beszélgetésre jut idő, a telefon készenléti ideje pedig 4–10 nap.

A 154 g tömegű Nokia 7650 a képek és az utólag telepíthető alkalmazások, például képpel ellátott telefonszámok, üzenetek, naptárbejegyzések és teendőlisták tárolására hatalmas, dinamikus memóriával rendelkezik.

A telefon az energiagazdálkodás és a vezeték nélküli bluetooth-os kapcsolatokhoz használható, választható tartozékok sorát támogatja, emellett számos rögzítőelem kapcsolható hozzá.

www.nokia.hu
www.forum.nokia.com
www.club.nokia.hu

Handspring

Következnek a kommunikátorok

A Handspring három készüléket – mobiltelefont, kéziszámítógépet és vezeték nélküli netterminált – ötvöző új kommunikátora, a Treo az őszi Comdexen debütált (lásd összefoglalónkat a 34. oldalon).

A fekete-fehér képernyős Treo 180-as modell 2002 elején kerül forgalomba 399 dolláros áron.

A színes Treo 270 az év derekán várható 599 dolláros áron, ami ezt a teljes QWERTY billentyűzetet (vagy a helyette választható Graffiti kézírásfelismerő felületet) magában foglaló, mindössze 110x69 x18 mm-es és 180 g tömegű készüléket – szolgáltatásait és különösen árát tekintve – a Nokia 9210-es kommunikátor komoly versenytársává teszi.

A fekete-fehér Treo 180 és a színes Treo 270

A Treo kétsávos készülék, de készül hozzá a GPRS-bővítés, és minden olyan képességgel felruházták, ami egy mobiltelefontól elvárható. Processzora 33 MHz-es Motorola Dragonball VZ, memóriája 16 Mbyte-os, Palm operációs rendszer fut rajta, kompatibilis a Microsoft Outlookkal, és a Handspring továbbfejlesztett kéziszámítógép alkalmazásai (Date Book Plus, Advanced Calculator, PhoneBook, CityTime világóra) is megtalálhatók rajta. HotSync kábel tartozik hozzá, és az adatokat USB porton keresztül egyezteti használója PC-jével. A Treóval elektronikus levelek és rövid szöveges üzenetek egyaránt küldhetők és fogadhatók, továbbá a Blazer netböngésző fut rajta, amellyel nemcsak a mobil eszközökre szabott, hanem a hagyományos weboldalak is megtekinthetők.

Lítium-ion akkumulátora 2,5 órányi beszélgetést és 60 órás készenléti időt biztosít. Magyarországi elérhetőségéről lapzártánkkor még nem állt rendelkezésre hivatalos információ.

www.handspring.com

Tenyérben hordozott pingvin

Az asztali rendszerek után újabb terület felé indult a Linux: több noteszgépgyártó is kínálja már opcióként az ingyenes operációs rendszert előretelepítve.

Sponga Tamás (stamas@linuxfreemail.com)

Egyre többet hallani arról, hogy az apró, zsebben hordozható PDA-k (Personal Digital Assistent, zsebtitkár) világában is szeretne a Linux terjeszkedni. Jelenleg a PalmOS, a PocketPC (Windows CE) és az Epoc operációs rendszert futtató gépek uralják a piacnak ezt a szegmensét. A Linuxnak legalább akkora kihívás a digitális személyi asszisztensek területe, mint az asztali rendszerek piaca. Úgy tűnik, a PDA-fejlesztők gyorsan bizalmat szavaztak a Linuxnak – akad olyan cég, amelyiknek például PocketPC-s eszközei már régen forgalomban vannak, most mégis kacsingat a nyílt forrású operációs rendszer felé. A Linux például akár Compaq iPaqra is telepíthető, sőt ehhez segítséget is ad a Compaq által szponzorált handhelds.org. A hírek szerint a Hewlett-Packard Jordanájának is készítik a Linuxot futtató változatát. Pletykák szerint a HP boszorkánykonyhájában készülődő linuxos Jordana-változatról annyi derült ki, hogy 133 MHz-es StrongARM processzor ketyeg majd benne, a CPU-t pedig 16 Mbyte RAM és 8 Mbyte ROM támogatja.

Az úttörő szerepet főként az ázsiai fejlesztők vállalják – a legtöbb linuxos PDA-terv és bejelentés onnan származik. Kétfelé kell választani az apró eszközöket: egyik kategóriába azok tartoznak, amelyeket elláttak valamilyen operációs rendszerrel, de utólag – kisebb-nagyobb kínlódással – lehet rájuk Linuxot telepíteni. Ilyen például a Compaq iPaq vagy a billentyűzetesek közül a Psion gépei. A másik csoportba azok tartoznak, amelyekre „gyárilag" Linuxot telepítenek.

Az első jól használható linuxos PDA, az Agenda VR3

Nézzünk néhány termékbejelentést és – ami még érdekesebb – híresztelést! Ezekben egy a közös: olyan eszközökről szólnak, amelyeken az operációs rendszer valamilyen Linux-változat.

Ami már (majdnem) kész

Az Agenda Computing Agenda VR3 nevű titkára már kapható, sőt időközben kiderült hiányosságai ellenére népszerű – ebben valószínűleg az újdonság hatása is érvényesül. Érdekes, hogy nem a leggyakrabban alkalmazott StrongARM processzort építették bele, hanem 66 MHz-es NEC VR4181-et. Grafikus felületének (GUI) fejlesztői platformja az FLTK (Fast and Light ToolKit).
A 160x240 képpontos LCD-n megjelenő szövegek nagyon jól olvashatók. Az alkalmazásokat folyamatosan készítik hozzá. Valószínűleg erre a PDA-ra, mint az első, igazán komolynak nevezhető linuxos kézigépre évek múlva is emlékezünk majd, akárcsak a home computerek első generációira, az Apple II-re, C64-re vagy az első IBM PC-kre. Az Agenda VR3 jelenlegi ára 249 USD.

Már a szoftverfejlesztők kezében vannak a 2.4.x-es kernelű Embedded Linuxot (Lineo Embedix) futtató, StrongARM processzorra épülő, QWERTY billentyűzetű Sharp Zaurus SL-5000D első példányai, hogy 2002 első negyedévére, amikor a gép megjelenik, elegendő alkalmazás legyen hozzá. A Zaurus kijelzője 320x240 képpont felbontású színes érintésérzékeny TFT LCD. A grafikus felületért a Trolltech Qt/Embedded GUI a felelős. Böngészője az Opera 5 for Linux. A gépben 32 Mbyte rendszermemória mellett 16 Mbyte flash memória van, utóbbi tárolja az operációs rendszert és a beépített alkalmazásokat. A Sharp is elég sokáig húzza a megjelenést, ugyanis nem akar úgy járni, mint a Zaurus régebbi változataival, amelyekkel a PDA-piac apró töredékét sikerült megszereznie.

A MIZI Linuette Embedded Linuxot (ezt ajánlják a Compaq iPaqhoz is) futtató, multimédiára kihegyezett HanGil C3224 nevű PDA megjelenését 2002 első negyedévére ígéri a két fejlesztő cég, a HNT Co. Ltd. és a Hangil Telecom. A 206 MHz-es Intel SA-1110 StrongARM processzorral szerelt kézigép 16 Mbyte SDRAM-ot és 16 Mbyte flash memóriát kapott. Negyed VGA (240x320 képpont) felbontású érintésérzékeny színes TFT LCD-je 3,8 colos képátlójú. A rendszer grafikus kezelőfelülete a Trolltech Qt/Embeddedre épül. A multimédiás felhasználás kiemelt szerepet kapott a fejlesztésben, ezért minden olyan kiegészítő megtalálható benne, amivel hangok, képek és filmek csalhatók ki a gépből: hardveres támogatású MP3-lejátszó, opcionális digitális FM rádió, sztereó fülhallgató, képnéző, hangfelvevő stb.

A HanGil C3224-et főként multimédiás alkalmazásokra hegyezték ki

i

- www.gmate.com
- www.agendacomputing.com
- http://developer.sharpsec.com
- www.masteria.com.tw/miapda/miapda-eng.htm
- www.hntek.com
- www.hangilic.co.kr
- http://vtechinfo.com
- http://handhelds.org
- www.fltk.org
- www.mizi.com/en/
- www.linuxda.com
- www.empower-technologies.com
- www.palmpalm.com

Nem régen mutatták be a MasterIA PDA-t. Szintén a népszerű 206 MHz-es Intel StrongARM processzorra épül, és 16 vagy 32 Mbyte RAM kap helyet benne. E gépnek 320x240 képpontos felbontású TFT kijelzője van. Bővítőport található rajta CompactFlash (Type II) és SmartData (SD) kártyákhoz. 2.4-es kernelű Linux-változat fut rajta, a grafikus kezelőfelületért pedig a Trolltech Qt Palmtop Environment felelős. Böngészője az Opera, ami támogatja a kínai, a japán és a koreai karakterek megjelenítését is. Kézírás-felismerője szintén támogatja az előbb felsorolt ázsiai nyelvek karaktereit.

Csinos külsőt...

Akárcsak a HanGil C3224-nél, a multimédiás lehetőségeket tartották szem előtt a koreai CIIT fejlesztésekor is. A 206 MHz-es StrongARM processzorú PDA 32 Mbyte DRAM-ot és 32 Mbyte flash memóriát kapott. Operációs rendszere a Linuette Embedded Linux. Az adatátvitelhez van rajta USB, soros és Ethernet port is. 240x320-as felbontású LCD-je 4096 különböző színt képes megjeleníteni. A szokásos irodai (Word-kompatibilis szövegszerkesztő, táblázatkezelő, bemutatókészítő) és személyi szoftverek (teendők, címjegyzék, notesz stb.) mellett különféle multimédiás lejátszókat (MP3, MPEG stb.), netes programokat (e-mail, Atilla böngésző stb), koreai–angol szótárat, PDF-nézegetőt és jó néhány játékot kap a vásárló.

A tajvani Empower PowerPlay III-ról azt állítja fejlesztője, hogy egyáltalán nem olyan, mint a Palm PDA-k, noha teljesen Palm IIxe-kompatibilis. A Linux DA operációs rendszert futtató PDA ára mindössze 99 USD. Monokróm, érintésérzékeny kijelzője 240x320 képpontos felbontású. 8 Mbyte RAM-ot és 2 Mbyte flash memóriát építettek bele. PC-hez soros porton keresztül tud csatlakozni. Bővítőportja nincs, és technikai támogatása mindössze 15 napos a vásárlás napjától (bár ilyen készülék megismeréséhez nem kellenek hónapok). Az operációs rendszert 6 hónapig ingyen frissíthetik a PowerPlay III vásárlói.

A 200 USD-nél kevesebbe kerülő tajvani fejlesztésű Mitac Catban 66 MHz-es NEC VR processzor, 8 Mbyte rendszermemória és 4 Mbyte flash memória kapott helyet. A 4,1 colos képátlójú 240x320-as monokróm, háttérvilágítású LCD-je érintésérzékeny. A gép nagyon kommunikatív: van rajta IrDA, RS-232-es és USB port, sőt bluetooth-os eszközökkel is kapcsolatba tud lépni. Multimédiás képességei is figyelemre méltók:

hangfelvételi és -visszajátszási lehetőség, MP3-as file-ok lejátszása. Az operációs rendszeréül szolgáló Embedded Linuxot TCP/IP, PPP, POP3 és Bluetooth-képességekkel vértezték fel.

Természetesen ezen a gépen is megtalálhatók a személyes használathoz szükséges alkalmazások.

Két koreai cég, a PalmPalm Technology és az M-dream olyan PDA-val állt elő, amely egyben mobiltelefon is. A készülék elsődleges célja a szórakoztatás, amire a beépített kiegészítők és alkalmazások utalnak. A 2.4-es kernelű Embedded Linux egyik változatát, a Tynuxot használó gép kijelzőjének képátlója 4 col. A vezeték nélküli hálózathoz Bluetooth-támogatást kapott, de aki ragaszkodik a vezetékes megoldásokhoz, annak ott a soros és az USB port. Böngészőprogramja az Opera.

...és okos belsőt kapott a Yopy

A beépített alkalmazások egyelőre nem kompatibilisek a Microsoft Office-szal, de piaci pozícióinak javítása érdekében a cég tervezi ennek megoldását.

A jövő reménységei

A legnagyobb ígéretnek a koreai G.Mate linuxos PDA-ja, a Yopy ígérkezik. Már hosszabb ideje keringenek róla pletykák, és több specifikációja is napvilágot látott. A Yopynak amúgy – a tervek szerint – már piacon kellene lennie. A Comdex 2001-en bemutatott prototípusa már a végleges változatnak tűnik, és ha minden jól megy, Ázsiában 2002 első negyedévében, az Egyesült Államokban és Európában pedig 2002 végén megjelenhet a boltokban a készülék. A G.Mate a készüléket a felső kategóriás PDA-k közé szánja – fejlesztése is ebben a szellemben folyt. A 206 MHz-es StrongARM processzort 16 Mbyte ROM és 64 Mbyte RAM támogatja. Az érintésérző TFT LCD kijelző 3,5 colos, és 65 536 ezer színt tud megjeleníteni 240x320 képpontos felbontásban. Emellett a gépet ellátták mindenféle földi jóval: sztereó hang, Compact Flash foglalat, beépített mikrofon, fejhallgató-csatlakozó, a PC-vel való szinkronizációhoz RS-232C, USB és IrDA port, a gyors munkához 40 gombos billentyűzet. A készülék oldalán lévő gombokkal különféle alkalmazások indíthatók: MP3-lejátszás, határidőnapló, hangrögzítés. A gép egy halom alkalmazással kerül forgalomba: e-mail-kliens, böngésző, MP3-lejátszó, hangrögzítő, irodai alkalmazások (Note Pad, Image Pad, tudományos számológép stb.), file-kezelő – és játékok. Az utolsó (talán végleges) bemutató változat előtt még nem volt szó dokkolóegységről, a Comdexen azonban már ezzel mutatták be. A G.Mate formatervezői kitettek magukért, a készülék igencsak csinos.

Sok víz lefolyik még a Dunán, amíg a linuxos PDA-k elterjednek. Valószínűleg kevesen hajigálják ki régi – PalmOS-t, Epocot vagy PocketPC-t futtató – kézigépüket, hogy helyette Yopyt (vagy mást) vásároljanak. A „régi" gépekhez már több ezer program használható, és ez olyan előny, amit a linuxos gépek csak hosszabb idő alatt tudnak behozni.

Van még egy tényező – ami az asztali rendszereken is gátolja a Linux terjedését –: a Linuxnak nagyon sokféle változata van piacon egy időben. Bár ezek között viszonylag szoros a rokonság, de az alkalmazások telepítésénél és futtatásánál lehetnek problémák. Aki nem Linux-guru (és a PDA-használók többsége nem az), annak szinte megoldhatatlan feladat szóra bírni egy renitenskedő, valamilyen könyvtárat, file-t hiányoló alkalmazást.

Csökkentse telefonszámláját a Europe Online műholdas Internet szolgáltatás segítségével!

Szeretne Ön

650MB-ot

kb. 45 perc alatt letölteni az internetről?

És mindezt minimális telefonköltséggel?

EUROPE ONLINE

Az ár bruttó 49 900 Ft, mely tartalmaz:
1 év előfizetést és a PC kártyát.

B's Computer

9600 Sárvár, Hunyadi u. 16/A Tel/Fax: 06 95 325 461
Web: http://www.bscomputer.hu
E-mail: bscomp@europeonline.com

VISZONTELADÓKAT KERESÜNK!!!

Keressen fel minket vagy legközelebbi nagykereskedőnket:

InterNetKer Kft.
Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 104. • Tel.: 06 47 322 661 • www.internetker.hu

Weyland-Yutani Kft.
Pécs, Jakabhegyi u. 27. • Tel.: 06 72 214 161 • www.weyland-yutani.hu

Winnica Computer
Hajdúböszörmény, Bartázár u. 14. • Tel.: 06 52 229 176 • www.sat.hu

Nem tudja mi az a LINUX?
Szeretné profi szinten megismerni?

LINUX tanfolyamok

alapoktól a profi szintig

Linux alapok: 36 óra
Linux rendszergazda: 40 óra

****

WEBMESTER tanfolyamok

Webmester alapok: 36 óra
HTML, Design, Stíluslapok, SSL

Webmester II: 108 óra
Programozás alapok, Javascript, Perl alapok, Adatbázis-SQL alapok, CGI-WEB-Adatbázis programozás
A Webmester II. tanfolyam moduljaira külön is lehet jelentkezni!

****

PHP, JAVA tanfolyamok

PHP-Web-Adatbázis programozás: 40 óra

Objektum Orientált Programozás Java nyelven: 44 óra

Szolgáltatásaink:

Rendszerépítés, Rendszerfelügyelet
Konzultáció

Tel: 311-7211, 302-2472
www.tradegate.hu
info@tradegate.hu

EPSON projektorok

Világszinten a projektorokban felhasznált LCD-paneleknek 75%-át az EPSON gyártja. Minden gyártó vásárol az EPSON-tól.

Ön miért ne tenné?

EMP 50 hordozható kivetítő
- 1000 ANSI Lumen
- SVGA felbontás
- 3.1 kg
- kép a képben (PiP) funkció
+ ajándék **EPSON C60 színes** nyomtató

EMP 600 hordozható kivetítő
- 1700 ANSI Lumen
- SVGA felbontás
- 4 kg
- **vízszintes** és függőleges lencsemozgatás

EMP 810 hordozható kivetítő
- 2000 ANSI Lumen
- XGA felbontás
- 3.1 kg
- **vízszintes** és függőleges lencsemozgatás
- kép a képben (PiP) funkció

Telefon: 327 8429
E-mail: info@epsonprojectors.hu

EPSON

Erősáramú és irányítástechnikai CAD több verzióban, PC-re

SZÁGULDJON VELÜNK!

Állandó megújulás már 18. éve.

Az EPLAN megvásárlásával Ön a villamos CAD - ek jövőjébe fekteti a pénzét. Ettől a pillanattól kezdve semmi akadálya nem lesz, hogy együttműködjön a profik piacával.

Lemaradni veszélyes!

CAE-PLAN Kft.
H - 1043 Bp., ARADI út 16.
E-mail: eplan@eplan.hu
Honlap: www.eplan.hu
T: (1) 231 - 9219, (30) 9471 - 565, F: (1) 370 - 0663

Professzionális videomegfigyelés

A legjobb megoldás lakások, házak, irodák, telephelyek, szállodák ... figyelésére.

A legmodernebb digitális, PC-alapú képrögzítő és képátviteli rendszer, távoli eléréssel is.

P5 Kft.
1111 Budapest
Budafoki út 16-18.
Tel./Fax: +36-1-466-2576
Internet áruház: www.p5.hu

FUTURE now

Ha előfizet olcsóbb!

1 évre 11424 Ft,
fél évre 5712 Ft.

Telefon: 349-4768,

e-mail:
terjesztés@vogel.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Fuji - Canon - Nikon
Casio - Sony - Minolta
Olympus - HP - Kodak

digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FinePix 6900·4800·2800·2600·A101
Nikon CoolPix 5000·995·885·775
Canon PS Pro90·G2·S40·A20/10·IXUS 300/V
Casio QV 4000·3500·3000·2900·2400
Minolta Dimage 7·5·304
Olympus E20·4040·2040·2100·C-1Z·100

CompactFlash 32 - 512 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 128 MB
MMC 32-64MB SD 32-128MB
IBM microdrive I GB
FireWire-USB-PCMCIA olvasók
Nikon dia/filmszkennerek

DIVA MP3 lejátszó (CF kártya, diktafon, USB)

3, 10, 20 GB Digital Wallet mobil háttértár fényképekhez

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 47.
hé-pé: 10-18h szo: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

Sponga Tamás, Győri Ferenc

Új név, új lendület?

VA Linux

Az Open Source Network fenntartója, a VA Linux december elején tartott közgyűlésén bocsátotta szavazásra azt a javaslatot, hogy a cég új neve VA Software legyen. Az igazgatótanács erősen az új név mellett állt – szerintük a VA Software jobban tükrözi majd megváltozott üzleti céljaikat, amiben jelentős szerepet szánnak a SourceForge szoftverfejlesztési platformnak, amelynek 3.0-s verziója 2001 novemberében jelent meg. A VA Linux eddig Intel processzoros szervereiről volt ismert, amelyekhez előre telepített és konfigurált Red Hat vagy SuSE Linuxot adott.

Új helyen, régi névvel?

A cég júniusban befejezte a hardverértékesítést, most megpróbál érdemeket szerezni a szoftverterületen is. Az elemzők szerint a váltás igazi oka, hogy a cég nem volt képes felvenni a tempót olyan cégekkel, mint az IBM vagy a Dell, amelyek szintén jelen vannak a linuxos piacon.

www.vasoftware.com/

Elismerések

Novell

A Novell büszkén jelentette be, hogy két terméke is Best of Comdex-díjat kapott. A *Legjobb hálózati szoftver* a Novell NetWare 6 lett, míg a *Legjobb nagyvállalati szoftver* címet a ZENworks for Desktops 3.2 kapta. A díjat a ComputerWorld, a PC World, az InfoWorld és a CIO szerkesztőiből álló bizottság ítélte oda a hálózati szoftvereket fejlesztő cégnek.

A Novell az elmúlt időben több díjat is kapott: a PC Magazine Award for Technical Excellence elismerést kapta meg a NetWare 6, a ZENworks for Desktopsnak pedig mint 2001 legjobb munkaállomás-kezelő szoftverének ítélték oda a Network World Reader's Choice-díjat. Emellett a cégnek talán legtöbbet számító elismerés az, hogy a ZENworks a legtöbb példányban telepített címtárképes munkaállomás-kezelő program.

Törvény és ítélet

Infineon, Rambus

A német chipgyártó Infineon Technologies alperesként nyert a Rambus ellen, így utóbbit a bíróság újabb szabadalmak használatától tiltotta el. A kaliforniai vállalat nem támaszthat követeléseket az Infineon nyílt vállalati szabványok szerint készített SDRAM és DDR SDRAM memórialapkái után.

A pert a Rambus kezdeményezte, jogdíjat követelve a chipek után, ám az Infinion rámutatott, az amerikai cég korábban eltitkolta, hogy levédeti az SDRAM-hoz kapcsolódó technológiákat.

A Rambust a per során már korábban 7,4 millió dolláros kártérítés megfizetésére ítélték.

Társkeresés

Siemens

A Siemens szívesen lemondana mobil üzletágának önállóságáról, ezért – az Ericssonhoz hasonlóan – gyártópartnert keres. A társaság úgy véli, hosszú távon egyedül a piacvezető Nokia lehet képes rá, hogy talpon maradjon. A Dataquest jelentése szerint a Siemens a közelmúltban vesztette el negyedik helyét a globális mobilpiacon. A társaság 6,8 millió készüléket adott el a harmadik negyedévben, ezzel a piac 7,2%-át fedve le, míg a Nokia 31,6 millió készüléket értékesített, amivel a mobiltelefon-piac 33,4%-át mondhatta magának.

DivX-menetelés

BTN, SR

Megszülettek az első hivatalos szerződések a DivX fejlesztőcsapatával. A nemrégen még gyűlölt videoformátum előtt szépen lassan megnyílnak a hivatalos kereskedelmi csatornák.

A formátum által nyújtott átlagos képminőséghez társuló viszonylag kis filek jól használhatók a video-on-demand szolgáltatásokhoz. A Broadway Television Network és a Strand Releasing hamarosan induló szolgáltatásában a cégek webhelyéről az előfizetőik letölthetik a DivX formátumban tárolt zenés filmeket. A Broadway Television filmkínálata megjelenik a DivX webhelyén is. A DivX fejlesztőcsapata által teljesen újraírt kódoló-dekódoló szoftver sebessége jelentősen megnőtt. Legfrissebb verziója a 4.11-es – letölthető gyártója nethelyéről.

www.BroadwayOnline.com
www.strandrel.com
www.divx.com

Közös technológia?

Intel, AMD

Egyes belső hírforrások szerint könnyen elképzelhető, hogy az Intel – bármilyen kínos is számára – az AMD-től kell, hogy licencelje a jövőben a HyperTransport technológiát. Ezt az adatkommunikációs technológiát (korábbi neve Lightning Data Transport) az AMD fejlesztette ki több partnercéggel együtt. Az augusztusi Intel Developer Forumon az Intel még igyekezett lekicsinyelni a HyperTransport jelentőségét, de most rászorulhat a használatára. A licencdíj kifizetése nyilván nem okozna gondokat az óriás cégnek – ám meglehetősen kínosan érintené. A technológiát jelenleg százzal is több cég támogatja, köztük az ALi, az Ati, az Nvidia, a SiS, a Via és a Cisco. Éppen a Cisco kötötte az Intel hálózati chipjeinek megvásárlását a HyperTransport licenceléséhez, hiszen a technológia hálózati eszközök terén esélyes a legnagyobb sikerre.

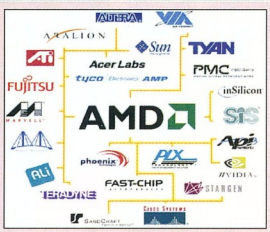

Akad itt még hely az Intelnek?

IBM

Kiemelt partneri minősítés

Ila Gábor (R&R), Ábrahám Gábor (IC), Gerhard Ambrosz-Rechtenberg (IBM CEMA, BPO Sales Manager), Csurgai Gábor (Haitec) és Gaál György (Polygon) az Advanced Partner Award átadását követően

Az IBM Magyarországi Kft. négy partnerét jutalmazta kiemelt partner minősítéssel (Advanced Partner Award). A Haitec Kft., az Intercomputer Kft., a Polygon Kft. és az R&R Software többévi sikeres együttműködés és kiemelkedő teljesítmény elismeréseképpen kapta meg a kiemelt partneri státust.

A minősítés elnyeréséhez a cégeknek igazolniuk kell, hogy megfelelő számú képzett és gyakorlott szakemberrel rendelkeznek, ezenkívül az értékelés alapját képezi forgalmuk és növekedésük is. A szigorú követelményeknek eleget tevő partnerek pénzügyi támogatást kapnak oktatásra és marketingre. Az Advanced Partner minősítést Magyarországon ezt megelőzően egyetlen cég, a User Kft. érte el. Az IBM Magyarországon több mint száz üzleti partnerrel rendelkezik, értékesítése jelentős részét rajtuk keresztül bonyolítja.

Az üzleti partnerek elsődleges közvetítők abban, hogy a megoldások eljussanak a kis- és középméretű vállalkozásokhoz, továbbá elősegítik a nagyvállalatok informatikai igényeinek hatékony kiszolgálását is.

- www.ibm.com/hu
- www.haitec.hu
- www.intercomputer.hu
- www.polygon.hu
- www.rrsoftware.hu

econet.hu

Webgyár

Az econet.hu Informatikai Rt. bemutatta *HP szinkron webgyár* nevű intranetes rendszerét. A Hewlett-Packard Magyarország Szinkron csomagjainak új tagjával kis- és középvállalatok gyakorlatilag korlátlan számú felhasználó belső elektronikus kommunikációját modulszerűen felépíthető, egyszerűen adminisztrálható intranetes rendszerrel oldhatják meg.

Az econet.hu webgyár alkalmazással site-ok, portálok vagy akár portálcsaládok is napok alatt felépíthetők.

A rendszer alapját képező modulok dinamikus és folyamatosan frissíthető tartalmak megjelenítését teszik lehetővé. Moduláris szerkezetének köszönhetően bármikor könnyen és költséghatékonyan bővíthető új szolgáltatásokkal, rovatokkal vagy akár új arculati elemekkel. További különlegesség, hogy a webgyár moduljaiból párhuzamosan két site fejleszthető: az egyik a hagyományos webhely, a másik ennek szerkesztői felülete, amelyen a site gazdája folyamatosan, külön költségek nélkül bármikor változtathat a megjelenésen és a tartalmon. Ezt az egyedi megoldást az teszi lehetővé, hogy a webgyár fejlesztése során az arculatkészítést, a programozást és a tartalomkezelést jól elkülönített, egymástól független munkafolyamatokra bontották. A rendszer központi, illetve távoli adatbázisokban elhelyezett tartalmak beillesztésére egyaránt képes.

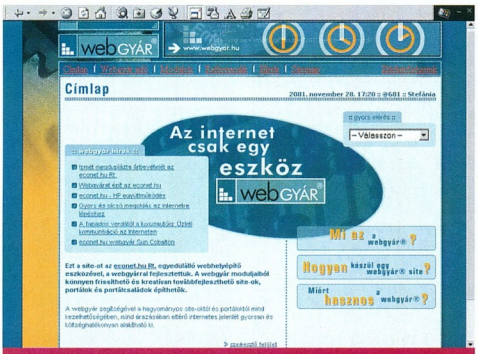

Világhálós megjelenést a webgyárból

Az econet.hu webgyára havidíjas bérleti konstrukcióban is használható. Ez a díj tartalmazza az előzetes konzultációt, a fejlesztést, az üzemeltetést és a hostingot, így a webes megjelenéssel kapcsolatos költségek hosszú távra előre tervezhetővé válnak. A nethelyet üzemeltető szerver, az alkalmazások és adatbázisok nagy biztonságú, kifejezetten erre a célra létrehozott szerverteremben kerülnek elhelyezésre.

econet.hu Informatikai Rt.
☎ 371-2100
- webgyar@econet.hu
- www.econet.hu
- www.webgyar.hu

HP

Új Szinkron csomagok

A HP Magyarország a tavasszal bevezetett, kis- és közepes méretű vállalatoknak szóló HP Szinkron csomagok újabb generációját mutatta be megoldáspartnereivel közösen.

A minden szükséges hardver- és szoftverelemet, a telepítést, valamint szerviztámogatást is tartalmazó Szinkron megoldáscsomagok ügyviteli, ügyfélkezelési, készletkezelési és integrált rendszervédelmi megoldáskínálata most internetes, intranetes portál- és kreatív tervező megoldásokkal bővült.

Az internet kínálta kommunikációs lehetőségeket aknázhatják ki a vállalatok a FórumSoft HP Szinkron Üzleti Portál, valamint Média Portál megoldása és az econet.hu webgyára révén (utóbbit külön hírben mutatjuk be).

A Revolution Software HP Szinkron Iroda++ olyan moduláris felépítésű programcsomag, amellyel mindössze egy hónap alatt bevezethető a vállalatirányítási rendszer és elsajátítható a használata. A Graphisoft HP Szinkron ArchiCAD komplett irodai megoldás építészcégek számára.

A Codra Kft. HP Szinkron Grafikus csomagja pedig grafikusok, nyomdai előkészítő stúdiók, újságírók, tudósítók, fotóriporterek, hírügynökségek, mérnökirodák, rendezvényszervező cégek számára teremt olyan munkakörnyezetet, amelyben irodai feladatok ellátása mellett a magas szintű grafikai alkalmazások használata is megoldott.

A HP Szinkron csomagok részletes ismertetése és rendelési információ a lenti webhelyen olvasható.

- www.hp.hu/szinkron
- Megoldáscsomagok kis- és középvállalatoknak – CHIP, 2001/8/52

i-Cell

A negyedik leggyorsabb Közép-Európában

Az i-Cell Kft. negyedik lett a Deloitte & Touche Közép-európai Fast 50 pályázatán, amelyre Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország és Szlovákia leggyorsabban növekvő informatikai cégei jelentkeztek. A verseny célja felhívni a figyelmet az ágazatban kiemelkedő teljesítményt nyújtó vállalatokra, amelyek tevékenységükkel hozzájárulnak az egész régió fejlődéséhez.

E cégek az esetek nagy részében valamilyen innovatív megoldásnak köszönhetik sikereiket.

Az i-Cell mobil adatátvitelen alapuló üzleti megoldásokat fejleszt és kínál vállalatok számára, olyan megoldásokat, amelyek ötvözik a telekommunikációs és informatikai rendszerek (Internet, GSM, WAP, GPS, GPRS) lehetőségeit.

A Deloitte & Touche pénzügyi szakemberei az elmúlt három év növekedését vizsgálták a pályázó cégeknél, és ennek alapján ítélték oda a díjat. A nyertes cégek összetett éves növekedési mutatója 1100% fölött volt.

Az első négy helyből hármat magyar cégek szereztek meg 2001-ben – ez a kiemelkedő teljesítmény jelzi, hogy a magyar informatikai szakemberek és menedzserek a legfelkészültebbek között vannak a régióban.

➚ www.i-cell.hu

A Deloitte & Touche Fast 50 versenyének első 10 helyezettje

Cég	Ország	Növekedés
1. Hírek Media and Internet Technology	Magyarország	1853%
2. Sense/Net	Magyarország	1223%
3. Internet Info	Csehország	1137%
4. i-Cell	Magyarország	1126%
5. Et Netera	Csehország	987%
6. e-point	Lengyelország	921%
7. CV-Online	Észtország	824%
8. K.D.Marketing	Csehország	699%
9. Telnet Hungary	Magyarország	660%
10. Artec Design Group	Észtország	601%

Marketline

Legnépszerűbb az on-line aukció

November elejéig több mint 300 millió forintos forgalmat ért el a Marketline e-piactere. A vállalatközi elektronikus kereskedelmi rendszerben regisztrált 600 cég közül a 2001. májusi indulás óta több mint száz magyarországi vállalat használja aktívan az elektronikus piactér szolgáltatásait. Többségük a hazai gazdaság meghatározó vállalata, de a szolgáltató a kis- és középvállalkozások felé is nyitott.

A Marketline virtuális katalógusának polcain közel 10 ezer termék található, és a katalógus feltöltése folyamatos.

Az elektronikus piactér több olyan on-line aukciónak is helyet adott, ahol külföldi vállalatok is versenyeztek magyarországi cégek megrendeléseiért. Az on-line aukció a Marketline legnépszerűbb szolgáltatása, amelynek keretében a résztvevők az interneten keresztül, közvetlenül teszik meg ajánlataikat, és a tapasztalatok szerint a vállalatok 14,7% átlagos megtakarítást érhetnek el. Az on-line üzletkötés hatékonyságát tovább növeli, hogy a Marketline 2001 novemberétől a házhozszállítás logisztikai hátterét is megteremtette.

Az elektronikus piactér kisvállalatok előtt is nyitott

➚ www.marketline.hu

Compaq

Cisco Gold partneri minősítés

A Compaq Computer Magyarország Kft. elnyerte a legmagasabb Cisco-partneri minősítést, a Gold szintet. A vállalat hálózat- és rendszerintegrációs üzletága számos projekt elnyerésével és sikeres megvalósításával bizonyította eddig is hozzáértését, amit 1999 óta Silver partneri elismerés is igazolt. A Gold minősítés feltételeként a Compaq kiemelkedő eredményeket ért el a Cisco termékek értékesítése, technológiai támogatása, valamint a tréning terén. Teljesítette a szigorú szakértői elvárásokat és bizonyította felkészültségét az ügyfelek 7x24 órás támogatása terén is. Mindezeken felül a Compaq magyarországi csapata a Cisco Certified Internetwork Expert (CCIE) elvárásoknak is megfelelt.

➚ www.compaq.hu
➚ www.cisco.com

KFKI

Új vállalat a csoportban

A kereskedelmi és takarékszövetkezeti informatikában közel 15 éve működő Progadat Kft. immár a legeredményesebb magyar tulajdonú informatikai cégcsoport tagjaként folytatja munkáját, miután a KFKI Számítástechnikai Rt., a csoport fő tulajdonosa 100%-os részesedést szerzett benne.

A Progadat Kft. 1987-ben alakult. Elsősorban a kiskereskedelmi informatikai rendszerek kialakítása és a takarékszövetkezeti banki informatika területén tevékenykedik. Budapesti központjában és 8 vidéki telephelyén összesen 55 munkatárs segíti több mint négyszáz kereskedelmi cég, az ÁFÉSZ-ek, valamint a közel száz takarékszövetkezet informatikai tevékenységét. A Progadat egyik meghatározó terméke az Integrált Kereskedelmi Információs Rendszer (IKIR), amely a bolti értékesítéstől, tehát a pénztárgépektől az analitikus nyilvántartásokon keresztül a mérlegkészítésig, illetve az operatív és döntés-előkészítő vezetői információkig dolgozza fel a kereskedelmi tevékenység során összegyűlő adatokat, a takarékszövetkezeti informatika legjelentősebb terméke pedig a Probank integrált kisbanki rendszer.

➚ www.kfki.com

Microsoft, MKGI

Keretszerződés

A Microsoft Magyarország és a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága aláírta a 2002. évi Microsoft-licencekkel történő ellátásra vonatkozó keretszerződést. A vásárlásaikat közbeszerzési rendszerben lebonyolító közintézmények ezáltal élhetnek a nagy összesített volumenből adódó vásárlási kedvezményekkel.

Az aláírás napjától életbe lépő és 2002. december 31-én lejáró szerződés keretösszege 5 milliárd forint. A szoftverlicenceket a Microsoft minősített szállítói – az Albacomp, a Compaq, a Getronics, az ICL, a KFKI, a Minor, a Montana, a Synergon, a Systrend, a Számalk Informatika, a Hungarnet Egyesület, valamint a Rufusz Computer – szállíthatják, és ők nyújthatnak kapcsolódó szolgáltatásokat is.

➚ www.microsoft.com/hun
➚ www.meh.hu

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com **www.okihu.hu**

OKI SHINRAI PARTNEREINK - VISZONTELADÓK **BUDAPEST** DATEN KONTOR TRADE KFT. 203-9302 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-7299 • FLAG INFORMATIKAI RT. 383-0155 • FOXART KFT. 452-1070 GRÁNÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 270-7621 • KVENTA KFT. 269-5262/190 • MINOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 • MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-477 • PRINTREX BT. 30/900-6963 PROFESSZIONÁL KFT. 216-5300 • PUB KFT. 351-8409 • SENZOR KFT. 347-5083 • SPRINT COMPUTER KFT. 342-4707 • **DEBRECEN** TRACO-D KFT. 52/500-424 • **GYŐR** MÁSOLÓGÉPCENTRUM KFT. 96/313-008 **EGER** ANSYS KFT. 36/537-204 • **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY** DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810 • **KECSKEMÉT** BESTCOM KFT. 76/485-119 • **MÁTÉSZALKA** WANTEX INFORMATIKAI KFT. 44/313-555 **PÉCS** LETTCOMP & NÉMETI BT. 30/9577-703 • **SOPRON** TELECOMP KFT. 99/338-555 • **SZEGED** IRODAGÉP KFT. 62/440-022 • **SZÉKESFEHÉRVÁR** ITV ALBATECH KFT. 22/500-331 **SZOLNOK** WIN INVESTOR RT. 56/413-086 • **SZOMBATHELY** FLAG SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. 94/501-890 **OKI BEMUTATÓTEREM BUDAPEST** PRINTER HOTLINE KFT. 223-0229

DIGITCAM

A DIGITÁLIS PARTNER

EXTREME

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK MINDEN KEDVES ÜGYFELÜNKNEK ÉS PARTNERÜNKNEK!

Fujifilm FinePix 6900Zoom

- 6 millió képpontos képméret (max.2832x2128-as felbontás)
- 3.3 millió képpontos SuperCCD
- Nagy fényerejű objektív f: 2.8-3.1
- 6x optikai zoom: 35-210mm
- 55mm-s átmérőjű objektív
- Manuális élesség állítás gyűrűvel
- Központi érzékelős vakusaru
- Mini LCD kb. 96%-s képet adó kereső
- Egyedi fehérségegyensúly állítás
- Érzékenység: ISO 100/200/400
- Sorozatfelvétel: 5kép/másodperc
- 18x visszanézési zoom
- Li-Ion akku+töltő/hálózati adapter
- USB portos gyors áttöltés

+ ajándék 64 MB SM memória

ÜNNEPI AJÁNLATUNK!

IBM 1GB MicroDrive 3 év garanciával! nettó 95.000,- Ft

Nikon LS 2000 film- és diaszkennerer nettó 180.000,- Ft

Hivatalos Canon, Fujifilm, Nikon mintabolt és szaküzlet

gy- és kiskereskedelmi értékesítés
1072 Budapest, Rákóczi út 4-6.
tória Üzletház, alagsor
l.: (36 1) 235 0570, 71
x: (36 1) 235 0572
ww.digitcam.hu
o@digitcam.hu

nepi nyitvatartás:
tfő - péntek: 10.00 - 19.00
ombat - vasárnap: 10.00 - 16.00

Nikon Coolpix 995 Minolta Dimage 7 Olympus C-700UZ Canon PowerShot G2 Casio QV-3500EX Nikon Coolpix 775

Credigen árúhitel !

Üzletünkben megtalálhatja a Canon, Casio, Epson, Fujifilm, HP, JVC, Kodak, Kyocera, Minolta, Nikon, Olympus, Panasonic, Ricoh és Sony digitális digitális fényképezőgépeit, és a Canon, Nikon film- és diaszkennereit. Igény szerinti PC konfigurációk összeállítása!

UBIMPEX Grafikai és nyomdai szolgáltatások Tel.: 06-20 33 84 129

A nyomtatók tanítása

A HP Magyarország JetCAPS partnereként a ControllTraining Kft. továbbképző központja olyan különleges nyomtatási megoldásokat forgalmaz, amelyekkel elsősorban a Chai virtuális gépet tartalmazó LaserJetek ágazatspecifikus vagy akár egyedi igények kiszolgálására is megtaníthatók.

Kis Endre

A vállalatok működését, az alkalmazottak napi munkáját jelentősen ésszerűsíthetik a nyomtatók alapképességein túlmutató, ágazatspecifikus vagy egyedi nyomtatási megoldások. Ezek azonban jellemzően nem szerezhetők be dobozos termék formájában, mert ahány cég, annyi dokumentumkezelési igény. A HP e sajátos elvárások kiszolgálására hozta létre JetCAPS (Corporate Account Printing Solutions) programját, amelynek alapját a Chai virtuális gépet tartalmazó HP LaserJet nyomtatók – a 4100, a 9000 és a színes 4550 család tagjai – képezik (de nem kizárólagosan, mivel egyes megoldások más LaserJetekkel, deskjetekkel, sőt más gyártótól származó nyomtatókkal is működnek). A JetCAPS program a külső hardver- és szoftverfejlesztő cégek által hozzájuk kifejlesztett több száz nyomtatási megoldás közül a HP által kiválasztott és tesztelt termékek kínálata, amelyet országonként egy-egy kizárólagos JetCAPS partner forgalmaz. Magyarországon a ControllTraining Kft. a HP egyedüli hazai JetCAPS partnereként ezeket a nyomtatási megoldásokat forgalmazza tanácsadói és megoldásszállítói minőségben is.

– Az informatikai képzés megkezdésének tizedik évfordulóját ünnepli cégünk ezzel a bejelentéssel – mondta *Reich Tamás* ügyvezető igazgató. Az oktatóközpont tanfolyamait eddig több mint harmincezren látogatták, éves árbevétele eléri a negyedmilliárd forintot.

– A vállalati nyomtatásnál nem a windowsos rendszerek okozzák a legnagyobb gondot – mondta *Hidegkuti Gergely*, a ControllTraining HP-s üzletágának vezetője a bejelentés kapcsán tartott előadásában –, hanem a régebbi, nagyobb beruházással készített DOS-os vagy mainframe-alapú számlázó- és raktárkezelő programok, másrészt a korszerű AS/400 vagy SAP platformon működő ERP rendszerek. Az ilyen alkalmazásokból a nyomtatásra kerülő dokumentumokba nehézkesen vagy egyáltalán nem illeszthető be például a vállalat logója vagy egy vonalkód, a különleges gépekhez (S/390, AS/400) pedig lehetetlen irodai nyomtatót csatlakoztatni. A vállalatok körében mind erősebb a nyomtatási költségek kézben tartásának igénye, és megoldásra várnak az olyan elvárások is, mint egy bizalmas dokumentum megérkezésekor hangjelzéssel figyelmeztető vagy az e-mailek mellékletében küldött feladatokat feldolgozó nyomtató. Mindezek a problémák egyszerűen és rugalmasan oldhatók meg a JetCAPS program révén.

A Magyarországon elterjedt hardveres és szoftveres nyomtatási környezeteket figyelembe véve a ControllTraining szerint elsősorban a következő JetCAPS nyomtatási megoldások számíthatnak sikerre a hazai piacon.

Vonalkódnyomtatás: a nyomtatóra küldött számokból vagy betűkből a nyomtatóba helyezett JetCAPS BarDIMM modul szabványos vonalkódokat generál. Így különleges grafikus alkalmazások nélkül is bármelyik operációs rendszer tetszőleges alkalmazásából könnyedén illeszthető vonalkód egy nyomtatott szövegbe vagy címkére.

Elektronikus űrlapnyomtatás: a céglogók, a levél- és számlafejlécek, aláírások vagy táblázatok rácsai változatlan formában jelennek meg a vállalat kinyomtatott dokumentumain. A JetCAPS MegaForm elektronikusűrlap-megoldások ezt az ismétlődő háttérinformációt a nyomtató merevlemezén vagy memóriájában tárolják, azután az alkalmazásokból küldött feladatokba elhelyezett szöveges parancsokkal aktiválva a nyomtatáskor a dokumentum mellé illesztik.

Nagygépes kapcsolódás: az IBM szerverein használatos kommunikációs módokkal – Coax, Twinax, SNA, IPDS, SCS – kevés irodai nyomtató képes szót érteni. A JetCAPS Host Connectivity megoldásaival viszont bármelyik HP LaserJet integrálható ilyen a környezetekbe, miközben ugyanaz a nyomtató akár az iroda Ethernet-TCP/IP-PCL-PS ágáról is fogadhatja a feladatokat.

Speciális papírkezelés: egy nagyobb nyomtatótól joggal várható el, hogy egy egész részleg változatos papírigényeit kiszolgálja például előlyukasztott, újrahasznosított vagy színes papírral, fejléces és űrlapokkal, kartonnal, címkékkel, fóliával vagy más hordozókkal. Ugyanakkor a mai irodai nyomtatókba 3-4 papírtípusnál több nem tölthető. A JetCAPS TowerFeed 444 és TowerJet 8000 megoldásokkal a HP LaserJet nyomtatók meglévő adagolóik mellett akár hét további papírforrás, 3500 lapos adagoló-kapacitás vagy különleges nyomathordozók kezelésére is képessé tehetők.

Nyomtatásiköltség-követés: a JetCAPS MegaTrack költségkövető szerver segítségével az összes nyomtatott dokumentum mérete, költsége és küldője adatbázisba kerül, ahonnan kimutatások készíthetők, így a nyomtatási költségek nyomtatóra, részlegre vagy felhasználóra bontva nyomon követhetők. Az egyetemek, könyvtárak vagy kormányzati szervek esetében a költségek utólagos bontása sem járható út, számukra a

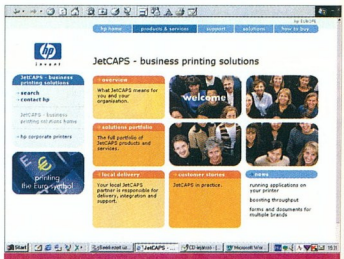

A program nemzetközi oldalai: www.jetcaps.com

chipkártyaalapú, „fizess, majd nyomtass" JetCAPS CreditJet megoldások ajánlhatók.

Nyomtatófürt: egy 100-150 oldal/perc sebességű nyomtató sok közepes és nagyobb vállalat álma. Ugyanez a teljesítmény elérhető a JetCAPS ClusterQue megoldással nyomtatófürtbe kapcsolt lassabb eszközök közös munkájával, miközben nő a megbízhatóság.

A JetCAPS portfólió ennél lényegesen gazdagabb, a gyorsított képnyomtatás megtalálható benne csakúgy, mint a ControllTraining által fejlesztett és a fentiekben már említett, e-mailből történő nyomtatás. E megoldások hazánkban a HP Magyarország értékesítési hálózatában kerültek forgalomba, de közvetlenül a JetCAPS-partner képzési központtól is beszerezhetők.

Azok a fejlesztők is a ControllTrainingtől kaphatnak felvilágosítást, akik olyan egyedi megoldást ötlöttek ki és valósítottak meg, amelynek szerintük a JetCAPS nemzetközi palettáján a helye.

www.jetcaps.hu
Digitális átváltozások – CHIP, 2001/11/42

gyorsaság & minőség

PHASER 7700

Vásároljon egy hálózati nyomtató áráért egy kedvező oldalköltségű, kalibrálható gyorsnyomdát, mely kategóriájában a leggyorsabb (22 o/p színesben).

Tektronix® COLOR PRINTERS BY XEROX

A PHASER nyomtatók kizárólagos importőre

FOLDER TRADE 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349-0140, 349-7189
e-mail: folder@foldertrade.hu
Kft. honlap: www.foldertrade.hu

Kis és nagy szerverek szakértője

Szolgáltatásaink:

File-nyomtató szerverek
Adatbázis szerverek
Levelező szerverek
Faxszerverek
Intelligens irodai és hálózati megoldások

Rendszertervezés
Kivitelezés
Háttértámogatás (support)

business partner
hp invent

www.kventa.hu

1067 Budapest, Podmaniczky út 37.
Tel: 269-5262 e-mail: kventa@kventa.hu

KVENTA

COOLPIX 995

A képzelethez igazítva

- 3,2 megapixeles képfelbontás
- Nikkor 4x optikai zoom objektív
- Beépített vaku vörös szem effektus csökkentéssel
- Akkumulátorral és töltővel

Nikon COOLPIX DIGITÁLIS KAMERÁK

A Nikon Coolpix digitális kamerák mindenkinek megfelelnek, függetlenül attól, hogy milyen fokon űzi a fényképezést. Vessen egy pillantást erre a három stílusos modellre, és döntse el, melyik illik Önhöz!

A Coolpix 995 rendelkezik elég olyan tulajdonsággal amely még a leglelkesebb fényképészeket is lázba hozza?

Vagy a Coolpix 885? Kicsi, elegáns és nagyszerű eredményt produkál szinte minden szituációban...

Vagy mit szólna a Coolpix 775 modellhez? Kicsi, könnyű, használata egyszerű és szórakoztató – tökéletes választás bármely pillanat megörökítésére.

Mindhárom modell tervezésekor a legfontosabb szempont a lehető legkönnyebb és legkényelmesebb használat volt. Bármelyik modellt is választja, a sokrétű Nikon zoom objektívek és a Nikon fejlett digitális technológiája segítségével biztos lehet az éles, tiszta képekben, amelyek minden alkalommal élő, lüktető és kiegyensúlyozott színekkel örökítik meg a varázslatos pillanatokat.

COOLPIX 885

Mindenre kész

- 3,2 megapixeles felbontás
- Nikkor 3x optikai zoom objektív
- 12 felhasználóbarát program
- Akkumulátorral és töltővel

COOLPIX 775

Emlékké változtatja a pillanatokat

- 2,0 megapixeles felbontás
- Nikkor 3x optikai zoom objektív
- 7 felhasználóbarát program
- Akkumulátorral és töltővel

NIKON KFT
DÉVAI UTCA 26-28.
1134 BUDAPEST
TEL.: (361) 350-5525
FAX: (361) 350-5526

Expect More. Nikon

Rendszer a diákhitel mögött

Kelemen Sándorral, az Online Rt. vezérigazgató-helyettesével a Diákhitel Központ (DHK) számára épített, immár élesben működő, de további fejlesztések elé néző informatikai rendszerről beszélgettünk.

Kis Endre

A felsőoktatási diákhitelezés informatikai rendszerének megvalósítására kiírt közbeszerzési pályázatot az Online Üzleti Informatika Rt. nyerte 2001 áprilisában. A pályázaton 17 cég indult, közülük a kiíró – az Oktatási Minisztérium Felsőoktatási Fejlesztési Programok Irodája – négy ajánlattevőt hívott meg a részletekbe menő tárgyalások lefolytatására, ahol a szakmai tartalmat 60%-os, a pénzügyit 40%-os súlyozással vette figyelembe. A több száz millió forint értékű szerződés aláírására május végén, a rendszer átadására augusztus 15-én került sor, a diákhitelek folyósítása pedig októberben kezdődött. A saját fejlesztésű integrált banki számlavezető rendszeréről ismert Online Rt.-nek ez volt az első, teljes körű informatikai rendszerbevezetési munkája az államigazgatás területén. Tapasztalataikról *Kelemen Sándor* értékesítésért és marketingért felelős vezérigazgató-helyettest kérdeztük.

A postahivatalokban beszerezhető kölcsönigénylő űrlapokat az optikai karakterfelismerő programmal történő adatbevitel miatt érdemes hibátlanul és hiánytalanul kitölteni, mert az esetleges hiba vagy hiány a kérelem elutasítását eredményezi. Ezek az iratgyűjtő rendszerben nyilvántartásba vett nyomtatványok a Postai Elszámoló Központba (PEK) kerülnek, ahol az ott már korábban működő, de egyedi fejlesztéssel erre a feladatra is alkalmassá tett optikai karakterfelismerő rendszerrel beolvassák, majd CD-ROM-ra írva elektronikus és eredeti papírváltozatban átadják őket a DHK-nak. E beolvasás hibaaránya az egyedi fejlesztésnek köszönhetően 5% alatti, és Kelemen Sándor szerint az első két hónap ellenőrzései alapján 2% körülire fog beállni, ami ügyintézői beavatkozással korrigálható még az elméletileg jogosult 250 ezer kérelmező esetén is.

– A DHK-ban az elektronikus adatokat beolvassák BOSS számlavezető rendszerünkbe, amely a diákhitel-számlákat vezeti – mondta Kelemen Sándor –, és az ekkor keletkező hibákat a DHK a PEK munkatársaival közösen orvosolja. A DHK munkatársai ezt követően a papírnyomtatványok adatait összevetik a BOSS-ba beolvasottakkal, és megkezdődik a hitelbírálat, de ez nem ugyanaz, mint amit a banküzemben értünk alatta. Hallgatói jogviszony, életkor és magyar állampolgárság a feltétele a hiteljogosultságnak, ezért a DHK ezeket ellenőrzi. 2000-ben még

Kelemen Sándor, az Online Rt. vezérigazgató-helyettese

arról volt szó, hogy a diákhitel bevezetésének idejére kiépül az egységes hallgatói nyilvántartás rendszere. Ennek hiányában egyelőre nem két nagy rendszer cserél adatot, hanem a DHK és a dékáni hivatalok között papír vagy elektronikus adathordozó cseréje útján történik az egyeztetés – noha beszélgetésünk idején már több tucat dékáni irodában működik hallgatói nyilvántartó szoftver, amelynek illesztése is megtörtént a DHK BOSS rendszeréhez. Ha a kérelmező minden feltételnek megfelel, a hitelkérelmét jóváhagyják, amiről levélben értesítik. A DHK-nak adott határidőig (a kérelmezést követő hónap 15-ig) folyósítania kell a hitelt, aminek előfeltétele, hogy a kérelem adott határidőig (tárgyhó 15-ig) beérkezzen, mert a DHK minden hónapban egyetlen tranzakció keretében, csoportosan utalja át a diákhitelek összegét a Postabanknak, ahol a hallgatóknak számlát kellett nyitniuk a hitelezési feltételek értelmében – ami a kérelem benyújtásával, illetve elfogadásával egy időben megtörténik. A rendszer a folyamatos átutalás kiszolgálására is felkészíthető egyébként, de a DHK nem ezt a modellt alkalmazza.

– A hiteligénylés egyben számlanyitási kérelem a Postabank felé. A Postabank azonosítót generál a hallgató számára – amit a mi bankszámla-nyilvántartó rendszerünkben kezelni tudunk –, és megnyitja a hozzá tartozó számlát – mondta Kelemen Sándor.

– E hitelkövetelés-állomány finanszírozása úgy történik, hogy a DHK a magyar állami kincstárnál vezeti a pénzforgalmi számláját, amelynek javára 15-ét megelőzően a hitelek folyósításához szükséges fedezetet rendelkezésre bocsátják, és ebből a finanszírozási fedezetből történnek meg a jóváírások. A Postabank lakossági számlavezető rendszere az említett ügyfél-azonosító alapján osztja szét a gyűjtőszámláról az egyes hitelfolyósításokat. Ez az alapfolyamat – azonban számos mellékága van. Eleve be kellett építeni a rendszerbe azokat az algoritmusokat, amelyek a jogszabály rendelkezéseit foganatosítják például a hallgatói jogviszony átmeneti szüneteltetése, megszűnése vagy a hitelkérelmező elhalálozása esetén.

A DHK rendszerének központjában a számlavezető alkalmazás áll. Ennek három fő része a hitelszámla-vezető rendszer, a főkönyvi rendszer és az ügyféltörzsadat-állomány. Ezek az Online saját fejlesztésű szoftverei. Emellett van

egy alvállalkozói alkalmazás, a Nexon Kft. BERENC bér- és munkaügyi szoftvere, amelyek – a szintén alvállalkozó Professzionál Kft. által szállított – Intel processzoros IBM hardveren futnak.
A DHK nem banki szervezetként működik – noha bankterméket forgalmaz, azaz hitelt helyez ki, a kettő között jelentős az eltérés, például a rendszer hardverigénye szempontjából. Egytermékes szervezetről lévén szó, itt egyelőre csupán sok számlát kell kezelni, de a banki napzárástól eltérően nem futtatnak rajtuk végig különböző hitelszámítási algoritmusokat, mint egy bank rendszerén. Ezért egy viszonylag kisebb teljesítményű konfiguráció, egy négyprocesszoros host szerver és egy kétprocesszoros tartalékgép is elegendőnek bizonyult.
A tender része volt a telefonos ügyfélszolgálati megoldás kialakítása, amit a harmadik alvállalkozó, az Avaya Magyarország által szállított CentreVu alkalmazással valósítottak meg. Ez az interaktív telefonos válaszadó rendszer 85%-ban automatizálhatóvá tette az ügyfelek tájékoztatását. Meg kellett oldani a telefonos ügyfélszolgálat é s az alkalmazói szoftver illesztését is. Ezt a BOSS megfelelő IVR képességének továbbfejlesztésével érték el viszonylag könnyen, ugyanis a BOSS-nak része az elektronikus banki szolgáltatások kiszolgálása és ezen belül egy telecenter modul, amit testre szabtak a CentreVu-hoz.

– Jóllehet a pályázatnak nem volt része, mégis ajánlatot tettünk az on-line hitelkérelem-benyújtás megvalósítására – mondta Kelemen Sándor. – Ez arra vonatkozott, hogy ne csak az ügyintéző pontoknál lehessen ezt megtenni, hanem az interneten is, és ezeknek az adatoknak a beolvasása történjen meg NetBOSS alkalmazásunk és a számlavezető rendszer közötti kommunikáció útján. Az ártárgyalásnál az ajánlatkérő ezt kivette ugyan a megvalósítható opciók közül, a DHK-val azonban egyetértünk abban, hogy ezt a rendszert a neten keresztül is elérhetővé kell tenni a közeljövőben. Az elektronikus űrlapok elfogadása, valamint a dékáni hivatalok alkalmazásai és a DHK BOSS rendszere közötti adatkommunikáció együttesen jelentené a leggyorsabb és - megbízhatóbb megoldást. Ennek megvalósítására valószínűleg a törlesztési rendszer fejlesztésével és bevezetésével párhuzamosan kerülhetne sor.

– Az általunk megnyert pályázat ugyanis csak a törzsadatállomány kialakítására és a folyósítások kiszolgálására vonatkozott, ami kiegészült azzal, hogy 2002. január 1-től lehetővé kell tenni az egyedi előtörlesztéseket is. Ezt a rendszer ki tudja szolgálni, a befizetéseket a DHK BOSS rendszere már ma is tudja fogadni.
A rendes törlesztés további egy év múlva, 2003 első napján kezdődik, de hogy milyen modell és folyamatok alapján, az még nem dőlt el, így annak kiszolgálása sem volt része ennek a tendernek. A korábbi elképzelések szerint a bruttó alapkereset 6%-ának megfelelő törlesztőrészlet beszedésére a hiteladós munkáltatójának adó- és járulékfizetésével egyidejűleg kerülne sor az APEH-en keresztül.
A törlesztési rendszer modellalkotását és folyamatszervezését minden bizonnyal jogalkotási munka fogja megelőzni, hiszen még az eredeti elképzelések valóra váltásához is további jogszabályok hatályba lépésére volna szükség – és ez beszélgetésünket követően, de várhatóan még a 2001. év vége előtt megkezdődik.

A sebezhetetlen
Idegnyugtató thriller

Győri Ferenc

Van egy ember (Bruce Willis) – szuperhős, de nem tud róla –, aki egy súlyos vonatbaleset egyetlen túlélője lesz, és onnantól esőkabátban szeret sétálni, mint a menőbb kéjgyilkosok. És van egy beteg ember (Samuel L. Jackson), aki tényleg bármit megtesz, hogy bebizonyítsa emberünk szuperhősségét.

Valami nagy baj van ezzel a filmmel!

A film egyetlen „értéke" – a szereplők és író neve mellett –, hogy elrettenti a pánikra hajlamos szülőket a képregényektől, ami már a kereskedelmi tévéknek is bejött. Ennek megfelelően az alkotók majdnem olyan mélyrehatóan ismerik az adott szubkultúrát, mint e sorok írója a trendi körömlakklemosókat.

A hivatalos véleménytől némileg eltérnék: a világsikerű Hatodik érzék rendezője *nem* ismétli meg korábbi bravúrját. A film nem olyan átgondolt vagy akár csak ötletes, mint a Hatodik érzék, fő dramaturgiai eleme, hogy félhomály van vagy sötét, és mindenki fásult. Feszültség alig-alig, a végén a fordulat amerikaiasan gyenge, és szinte már a film első perceiben kezünkbe adják a megoldást.

Az „így készült" sem menekülhetett a melankolikus hangulat elől, a nagyjából negyedórás alkotás aligha alkalmazható kávé helyett. A legérdekesebb extrát, a kihagyott jeleneteket is sikerült közepesen érdektelenné tenni. Ezek előtt ugyanis a rendező, M. Night Shyamalan beszél hosszan és alaposan, és még egy kicsit hosszan.

Gyűjtőknek kötelező lehet – mindenki más jobban jár a Hatodik érzékkel.

Dolby Digital 5.1: angol, francia, spanyol
Dolby Surround: magyar, cseh
Felirat: magyar, angol, arab, bolgár, cseh, francia, holland, lengyel, portugál, spanyol, szlovák
Képarány: 16:9
Hossz: 102 perc
Kiadó: Touchstones
Ár (bruttó): 6500 Ft

Kép: Hang: Extra:

A Sakál
Kassza. Siker?

Győri Ferenc

A nagyon gonosz és hasonlóképpen buta orosz maffiózóknak meggyűlik a bajuk az FBI hős alkalmazottaival, ezért rémes bosszúra készülnek. Felbérelik a még náluk is gonoszabb szuper bérgyilkost (Bruce Willis), persze rögtön megtudja az FBI, és ők is beszervezik egy külsőst, a jóságos ex-IRA-terrorista (Richard Gere) képében. Aztán a történet megbonyolódik, ellaposodik, túlbonyolódik – végül persze győz a jó.

Hiába, a régi változat jobb volt...

A film rossz, hosszú, helyenként unalmas – és teljesen logikátlan a sok pótjelenet miatt. Legkirívóbb a gonosz-kommandós-sakál rajtaütése, ami akciódús, és hú de tragikus, amúgy pedig hibás, amatőr, érzelmes lépés egy jéghideg profitól.

Extrák terén biztató jel, hogy a filmeket feliratozták – bár csak angolul. A filmelőzetes, a készítői jegyzetek és a stáb bemutatása kellően gyengére sikeredett. A rendező, Michael Caton Jones kommentárja is „egyedi", talán maga sem tudta, mit miért tesz, ezért többnyire a táj szépségéről és a forgatáson történtekről beszél. A nagy attrakció a 45 perces werkfilm Bruce bohóckodásával, kulisszatitkokkal és a filmből kihagyott két jelenettel. A történet eredeti befejezése is itt kapott helyet – persze jobb és életszerűbb a filmbelinél, de nem ítéltetett elég hollywoodinak.

Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Stereo: olasz, spanyol
Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, dán, finn, görög, holland, lengyel, norvég, portugál, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 119 perc
Kiadó: Universal
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: Hang: Extra:

Sade márki játékai
Az írás mindenekfelett

Tóth Tamás

Az 1800-as évek elején járunk. Felettébb érdekes páciens lakik a charentoni elmegyógyintézetben.

De Sade márkinak hívják. A márki nem teszi le pennáját a rácsok mögött sem, megszállottan írja szexualitással és erőszakkal átszőtt műveit, amelyek kiadója jóvoltából futótűzként terjednek.

Az elmegyógyintézetbe új felügyelő érkezik, mert az írót nem lehet könnyen megtörni. Ha elveszik a tollát és papírját, akkor csirkecsonttal, borral majd saját vérével írja újabb történeteit, végül mindenétől megfosztják, de mezítelenül is diktálja betegtársainak történeteit, és ők adják tovább szájról szájra, hogy végül a vele szimpatizáló cselédlány lejegyezze. Nincs boldog befejezés, mindenki elnyeri méltó büntetését, de elgondolkodtató lehet számunkra, hogy meddig terjed(het) az írói szabadság.

A legegyszerűbb formája az írásnak: pennával papírra

Galaxy Quest – Galaktitkos küldetés

Nagy zűrben az űrben

Weisz Tamás

Az egykoron sikeres tévésorozat mára megfásult színészei a 18 éves találkozón rajongóknak nézik a földönkívülieket, a kéréseket pedig egyszerű hakninak. Azután kiderül, hogy az űrhajó valódi, ahogy a két nép között dúló harc is. Tehát ezúttal valóban az életük a tét.

A sorozat főszereplői és egy igazi berilliumgömb

A Galaktitkos küldetés több szempontból is zseniális Star Trek-paródia. Egyfelől nemcsak a rajongók számára érthető és szórakoztató, bár akad egy-két „belső poén", amiket igazán csak a „trekkie"-k díjaznak.

Másfelől a forgatókönyvírók nem a Csupasz pisztoly jellegű paródiák kliséit követték, ahol jelenetről jelenetre dőlnek a poénok, a történet pedig háttérbe szorul.

Ennek a filmnek nemcsak története, de talán még mondanivalója is van. Ráadásul kiváló a szereplőválasztás, különösen a két főszerepben Tim Allen és Alan Rickman telitalálat.

Sajnos nem lehet ugyanezt elmondani az extrákról, pedig az 1-es régiókódú változat csemegéire nagyon számítottunk. Az „így készült" alig 10 perc, és nem sok derül ki belőle, pedig a film bővelkedik rendkívül látványos jelenetekben.

Ezenkívül az előzetes, továbbá a mérsékelten humoros kivágott jelenetekből összeállított mix kerül a lemezre. Cserébe kárpótoljon mindenkit a tökéletes kép és hang.

Dolby Digital 5.1: angol
Dolby Surround: magyar, cseh, lengyel
Feliratok: magyar, angol, görög, török
Képarány: 16:9
Hossz: 84 perc
Kiadó: DreamWorks
Ár (bruttó): 6800 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

A korongra a filmen kívül rengeteg apróság is felkerült. A mozi- és tévéelőzetesek mellett megnézhetünk egy rövidfilmet a történetről, egy másikat az intézetről és a látványelemekről, majd egy harmadikat a korabeli ruhák tervezéséről.

Két képgaléria is gondoskodik a megfelelő hangulatról: az egyikben láthatjuk, hogyan adaptálták filmre a történelmi valóságot, a másikban pedig a filmbeli kellékek fotóit találjuk.

Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: magyar, angol, cseh, dán, finn, héber, izlandi, lengyel, norvég, portugál, svéd
Képarány: 16:9
Hossz: 119 perc
Kiadó: 20th Centuries Fox
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

Super Guitar Trio & Friends

Forró latin éjszaka

Tóth Tamás

Gitárlegendák márpedig igenis léteznek! Közülük hárman összeálltak zenélni Super Guitar Trio néven.

Al di Meola, Larry Coryell és Bireli Lagrene neve valószínűleg ugyanolyan jól cseng a vájt fülű dzsesszrajongók számára, mint John McLaughliné és Paco de Luciáé.

Utóbbiakkal még Coryell is együtt zenélt a nyolcvanas évek elején rövid ideig, de aztán átvette helyét Al di Meola.

Három gitár – egy érzés

Ebben a felállásban számos forró hangulatú estén bizonyították, hogy hangszerük mesterei.

Ez a DVD a Super Guitar Trio 1990-es massachusettsi koncertjét örökíti meg.

A felállás akár klasszikusnak is mondható: hárman kiülnek a színpadra farmerben és kényelmes ingben egy szál gitárral a kézben, és nekilátnak pengetni: hol egyikük játssza a szólót, hol másikuk, miközben a másik kettő adja a ritmust és a kíséretet. És persze a hangulat egyre forróbb.

Az első csúcspont a Mediterranean Sundance – ma már klasszikus Meola-szám. Kicsit pihennek a többiek, amíg Meola előad egy két gitárra írt tangószvitet Chris Carringtonnal, aztán a dzsesszérzés a Spainnel és a No Mysteryvel ismét a csúcsra jut.

Erről szól ez a DVD. Extrák nélkül is extra.

DTS: zene
Dolby Digital 5.1: zene
Dolby Stereo: zene
Feliratok: –
Képarány: 4:3
Hossz: 60 perc
Kiadó: TDK
Ár (bruttó): 6000 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

A DVD-filmeket a Serco Kft.-től és a NetPiac Kft.-től kaptuk megtekintésre.

- Serco Kft. ☎ 374-4055
- www.serco.hu
- NetPiac Kft. ☎ 267-3547
- www.netpiac.hu

Mentsük meg újra a világot!

Általános iskolás koromban nagyon megfogott a piramisok és a fáraók világa. Sokat olvastam róluk, így a múmiák számomra nem tűntek annyira veszélyesnek. Egészen addig, amíg meg nem jelent A múmia című akciófilm. Kicsit beleborzongtam a látványba – és ugyanezt éreztem akkor is, amikor meghallottam: a mozikban a folytatás.

Tóth Tamás

A film szinte onnan folytatódik, ahol az előző rész abbamaradt. Imhotepet, Osiris főpapját, akit az előző részben szerencsésen legyőztek főhőseink, egy világuralomra törő csapat ismét fel akarja támasztani. Nem kis feladatra akarják felhasználni: hatezer évvel ezelőtt a Skorpiókirály nevű harcos alkut kötött Anubisz istennel, de elárulta őt, ezért örök kárhozatra ítéltetett. Persze most feltámadt, és el akarja pusztítani a világot Anubisz seregével. Őt kellene legyőzni a hatalomért. Rick O'Conell tudós barátunknak tehát egyszerre több dologra is kell figyelnie: meg kell akadályoznia, hogy az erejét és egyben alakját is fokozatosan visszanyerő Imhotep győzze le a Skorpiókirályt, de közben feleségét, Evelynt és Alex fiát is meg kell mentenie. Az összecsapások illusztris helyeken történnek. London számos nevezetessége előfordul a filmben – a British Museum, a Tower híd és egy piros emeletes busz is –, „látogatást teszünk" egy titkos piramisban is. A kalandos üldözés végén, szinte az utolsó utáni pillanatban Ricknek sikerül megölnie a Skorpiókirályt, ezzel elpusztítani a seregét, és persze megmenteni a világot.

A múmiák mosolya mindig megfogott

Extrák minden mennyiségben

Amennyire fordulatos a film, annyira érdekesek a DVD-re került extrák is. Sem a mennyiségre, sem a minőségre nem lehet panasz. Az első korongon a sejtelmes animációs menü mellett csak a rendező, a forgatókönyvíró és a producer közreműködésével készült hangos kommentárra maradt hely (köszönhetően a DTS hangnak). Annál több érdekesség került a második korongra! Először is jó pár kisfilm közül válogathatunk. Az egyikben a Skorpiókirályt alakító pankrátorral, Dwayne „The Rock" Johnsonnal beszélgetnek arról, hogyan csöppent bele a filmbe, miért tetszett neki ez a szerep, és hogy milyen jól érezte magát a forgatás közben. Egy másik kisfilm, a *Spotlight on location* a forgatás közbeni élményekről ad rövid áttekintést, a kimaradt jeleneteket tartalmazó film után pedig az volt a benyomásom, a szereplők végigröhögték a felvételeket. (Igaz, a film közben én is fogtam a fejem néhány poénnál.)

Egy újabb film végigvezet bennünket a kellék-piramis kamráin. A tárlatvezetésen hol múmia ugrik ki egy sötét sarokból, hol ellenséges harcossal nézünk farkasszemet, miközben egyiptomi papnő hívogat csábítóan tovább ezen a „szellemvasúton".

Emellett komolyabb hangvételű, tudományos anyag is került a DVD-re. Az egyiptológiával foglalkozó oldalakon behatóan megismerhetjük a mumifikálás folyamatát és az ókori egyiptomi mítoszokat, legendákat. A főszereplők és a rendező filmográfiája ma már szinte kötelező eleme az extráknak, de ezt kiegészítették még néhány további, a produkcióval kapcsolatos képkockával. Számomra azonban az volt a legizgalmasabb rész, amelyben négy példán keresztül megismerhettem, hogyan készítették a trükkfelvételeket. Például Imhotep kicsit gusztustalan kinézetű a végső változatban, amikor csókot vált hű szerelmével – a bomló test képe azonban drótvázas modellek, figurasémák, felületmodellezés és hosszan tartó renderelés eredménye. Nagy munka volt Anubisz homoksakálseregének megalkotása is, és az sem lehetett kis munka, amikor összemontírozták a Skorpiókirály altestét az őt megszemélyesítő színészével.

Mindezek mellett két előzetes is található a DVD-n: az egyik a tavasszal megjelenő harmadik részből ad kétperces ízelítőt, a másik pedig a PS2-re írt játék bemutatója. Utóbbi alapján valószínűleg megvenném a játékot, ha lenne PlayStation 2-m. A hangulatot tovább fokozza a filmhez készített Forever May Not Be Long Enough című videoklip.

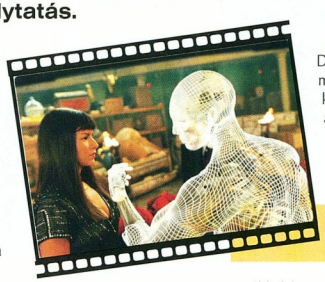

Édes a pók(háló)ember csókja

Ajándék a számítógépeseknek

Akinek asztali DVD-lejátszója van, annak sajnos le kell mondania néhány többletszolgáltatásról. Ugyanis az első korongon található programot feltelepítve gépünkre, újabb világ tárul fel előttünk: hangulatos kezelőfelületen keresztül felfedezhetjük a Skorpiókirály titkát, kódszótár segítségével megfejthetünk hieroglifákat, de az egyik helyszínen például egy játékba is belecsöppenünk. Az igazi múmiahívőket mostantól arról is felismerhetjük, hogy még képernyővédőt is a korongon találhatók közül választanak. A DVD készítői megpróbálták a legtöbbet kihozni a témából. A két rész extrái nagyon jól kiegészítik egymást (↬ Tiszteld az idősebbet! – CHIP, 2000/6/56). Remélem, a film és a DVD alapján a mostani iskolások is kedvet kapnak az ókori egyiptomiak életének tanulmányozásához.

DTS: angol
Dolby Digital 5.1: magyar, angol
Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, dán, finn, görög, héber, holland, lengyel, norvég, svéd, török
Felirat az extrákhoz: angol, holland, olasz, spanyol
Képarány: 16:9
Hossz: 129 perc
Kiadó: Universal
Ár (bruttó): 8500 Ft

Kép: **Hang:** **Extra:**

KeSzo Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

Óriási szoftver kiárusítás, 80-90% árengedménnyel!!

MS Win XP Pro/Home/Upg	**91.000/61.000/63.000/32.000**
MS Office XP ENG Std./Prof. Std. upg./ Prof. upg.	**152.000/182.000/78.000/109.000**
Wingate 4.2 standard 3 / 6/ 12 user	**30.000/52.000/86.000**
Sygate Home Network 4.0 3/6/10/25 users	**15.000/27.000/45.000/75.000**
NERO 5.5 Dobozos MAGYAR !!!	**22.000**
CorelDraw 10 akciós/Upg Január 1-ig!!	**119.000/85.000**
Adobe Photoshop 6.0 PC akció !!! / upg.	**259.000/108.000**
Adobe Acrobat 5.0 akció !!!/ upgr.	**99.000/49.000**
Norton Antivirus 2002 magyar!!	**18.000**
Norton Internet Security 2002 (benne az Antivirus 2002 is, házi tűzfal, stb.)	**23.000**
MS Windows ME (angol/magyar) / upg.	**59.000/31.000**
Paint Shop Pro 7.0	**40.000**
Adobe Illustrator 10.0 / Upg.	200.000 / 80.000
Toad 6.0 Oracle Debugger + 1 year maint.	**250.000**
Pkzip 2.50 for DOS (hosszúfájlnév, 2000. év komp.)	19.000
Far 1.65 / RAR 2.9 WinRAR-ral együtt/ ARJ 2.7x	10.500 / 10.500 / 16.000
Windows Commander 4.54 16/32bit regisztráció (magyarul is)	11.000
Winzip 8.0	15.000
LINUX: S.uS.e 7.3 Pro. Magyar	**19.000**
QuarkXPress 4.1 PC / Helyes-e for Quark	**382.000** / 59.000
Macromedia Flash 5.0 PC/MAC	**155.000**
Adobe Design Collection (Acrobat, Indesign, Illustrator, Photoshop)	**339.000**
Procomm Plus32 v4.8 W95/NT / PC Anywhere 10 W98/NT	39.000 / 64.000
System Commander	33.000
Diskeeper 6.0 Server / Upg. / Workstation / Upg.	110.000 / 89.000 / 28.000 / 14.000
MultiEdit 9.0 W9x/NT / Multi Edit 7.0 DOS	66.000/66.000
Autocad 2002 / Autocad LT 2002	693.000/220.000
Scriptum szótárak széles választéka raktárról!	
Országh féle Angol Magyar szótár / Halász féle Német Magyar szótár	16.000/16.000
Francia-Magyar nagyszótár / Orosz-Magyar Nagyszótár	14.000/20.000

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák, az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Netic Technologies Magyarország Kft.

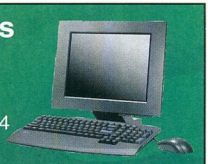

1037 Bp., Bécsi út 276. 17/a
Tel.: 439-0375, fax: 439-0374

ARISTO termékek forgalmazása, alkatrészek nagykereskedelme viszonteladók számára!

Kiskereskedelmi forgalmazóink:

Aqua Computer Kft. Bp., VII. Dohány u. 36.
Mistral Computer Kft. Bp., Váci út 60–62.

Honlap: www.netic.hu

E-mail: www.netic1@axelero.hu

intel inside pentium 4

Nyitva: H–P: 10.00–18.00-ig
Szerviz: H–Cs: 11.00–17.00-ig

Civilizációk nyomában

A Sid Meier nevével fémjelzett Civilization 1990-ben jelent meg. Átütő sikert aratott, és azóta is a műfaj klasszikusaként emlegetik. Az elmúlt évtizedben számos folytatása jelent meg, jók és rosszak. A harmadik rész már első ránézésre is elüt elődeitől, a kornak megfelelően tetszetős, új grafikus motort kapott.

Mocsy (mocsy@vogel.hu)

A Civilization legújabb részének alapkoncepciója szerencsére változatlan, a magunk kis civilizációját pátyolgatva az ősköből el kell jutnunk az űrhajózás korába. A stratégiai lehetőségek tárháza szinte kimeríthetetlen, csak rajtunk múlik, milyen eszközökkel vívjuk ki a végső győzelmet. A militáns beállítottságú játékosok a szomszédos népek leigázásával terjesztik ki birodalmuk határait. Ez a módszer azonban csak látszólag célravezető, mert háborús időszakokban a kulturális fejlődés a felére esik vissza.

A kultúra a Civilization III-ban jelenik meg először. Minden város körönként bizonyos mennyiségű kultúrapontot termel. Ennek mennyisége függ a városban található épületek (templomok, könyvtár, katedrális stb.) és csodák (piramis, függőkert stb.) számától. Egy bizonyos szintet elérve megnő a város befolyásának hatósugara. Ennek akkor van jelentősége, ha a szomszédos földterületen valamelyik riválisunk városa található. Előfordulhat olyan helyzet, hogy a magas kultúrával bíró város egyszerűen bekebelezi a szomszéd települést. Ilyen esetben a város lakói fellázadnak, és új kormányzót választanak maguknak – ezúttal a mi fennhatóságunk alatt. Az egészben az a szép, hogy a szomszédos birodalom uralkodója ezt nem tekinti agressziónak, így még háborúznunk sem kell az „elcsaklizott" város miatt.

A hálás nép ajándéka születésnapomra

A végtelenbe és tovább!

A birodalomépítés Kr.e. 4000-ben kezdődik, és Kr.u. 2050-ig tart – azaz 6050 év áll rendelkezésünkre a végleges győzelem kivívásához. A legelegánsabb módszer erre az űrverseny megnyerése. Ennek az a lényege, hogy még a vetélytársaink előtt olyan űrhajót kell építenünk, amely képes elérni a legközelebbi naprendszert, az Alpha Centaurit.

A Civilization III grafikáját tekintve ugyan nincs az élvonalban, viszont játékélményben és újrajátszhatóságban magasan veri a sok csillogó 3D-s stratégiai játékot. A körökre osztott rendszer első ránézésre kicsit ódivatúnak tűnhet, de néhány óra után észre sem vesszük ezt a kis kényelmetlenséget, elsöpri a játék élménye. A gép mesterséges intelligenciája meglepően jó, embertelen precizitással használja ki gyenge pontjainkat, viszont arra gondosan ügyel, hogy az ő védelmén ne maradjon rés. Tapasztalatom szerint a nehezebb szinteken már arcátlanul csal, olyan csatákat is megnyer, ahol eleve semmi esélye nem lett volna.

Minden civilizációnak van egy egyedi harci egysége, amely előnyt biztosít számára a többi néppel szemben. A rómaiakat választva már az ókorban légiókat képezhetünk ki, amelyek a kor legjobb harci alakulatai voltak. Az idő múlásával azonban felszerelésük elavul, és bizony használhatatlanokká válnak. Az amerikaiak az induláskor semmiféle előnyhöz nem jutnak, viszont a modern korban F–15-ös vadászgépeket gyárthatnak, amelyek könnyedén lealázzák az összes többi harci gépet. Érdemes tehát alaposan meggondolnunk, melyik népcsoportot választjuk ki, hiszen annak megfelelően kell kialakítanunk a stratégiánkat.

Ez a kontinens már a vörösöké...

A katonai egységek harc közben tapasztalati pontokat kapnak, és bizonyos számú győzelem esetén szintet ugranak. A veterán-, illetve elit alakulatok sokkal nagyobb eséllyel veszik fel a harcot az ellenséggel. Az elit csapatok már nem fejlődnek tovább, viszont esélyük van arra, hogy harc közben kiemelkedő képességű vezető kerüljön ki a soraikból. Ez a vezető a városokban egyetlen kör alatt képes befejezni bármilyen építkezést (még a piramist is). Másik felhasználási módja az, hogy sereget készítünk vele, amelybe egyszerre három egységet is bepakolhatunk. A seregben lévő katonák sajnos nem egyszerre, hanem egymás után támadnak, de így is hatalmas előnyt élveznek a hagyományos csapatokkal szemben.

●

A Civilization III a 2001. év legjobb körökre osztott stratégiai játéka. Kezdőknek és haladóknak egyaránt kötelező darab.

i

www.civilization3.com
www.infogrames.com

Egy állati jó stratégia

Augusztus 3-án a Disznó Nemzeti Hadsereg minden figyelmeztetés nélkül Acélagyar tábornok parancsára átlépi a határt, és mélyen benyomulva Répaföld területére, alig két hét leforgása alatt a földdel egyenlővé teszi szinte az egész országot.

Sasa (sasa@vogel.hu)

A főváros blokád alá kerül. A hihetetlen nyomás hatására hadseregünk tizedére zsugorodik, a városok és a falvak elnéptelenednek. Hiába az elszánt küzdelem, maroknyi csapatunk képtelen feltartóztatni Acélagyar hadseregét. A kormány és a vezérkar végső kétségbeesésében a következő döntést hozza. Frontális ütközetben képtelenség leküzdeni Acélagyar disznóhordáit, ezért hadicselhez kell folyamodni! A maradék ütőképes erőből olyan hadsereget kell létrehozni, amely képes nagyobb veszteségek nélkül az ellenség hátába kerülni, és minden lehetséges utánpótlástól, hadiipari létesítménytől megfosztani. Ehhez a hadművelethez már csak egy tehetséges fiatal tisztet kell találni!

Ezzel a „vérfagyasztó" történettel kezdődik kis hazánk fejlesztőcsapata, a Stormregion első játéka, amely nem titkoltan a taktikai elemekkel ötvözött stratégiai játékok kedvelőinek kegyeiért száll harcba.

Látványos disznótor

A képeket elnézegetve valószínűleg mindenki egyetért velem abban, hogy a S.W.I.N.E. látványvilága gyönyörű. A program minden egyes harci egysége tökéletesen animált, a tankok csövét elhagyó füst a pillanatnyi szélviszonyoknak engedelmeskedve száll tova, az egységek dinamikusan követik a terep minden egyes szegletét, és ha netán hirtelen megálljt parancsolunk nekik, akkor összes szerkezeti elemük a fizika törvényeinek engedelmeskedve viselkedik.

Nem biztos, hogy az üdvözlet a harci egységeknek szól

Számomra a S.W.I.N.E. legnagyszerűbb, eddig soha nem látott újdonsága a járművek mozgatásáért felelős Stay on the Path algoritmus. E tulajdonság beépítésének köszönhetően elfeledkezhetünk a valós idejű stratégiai játékok egy helyen forgolódó egységeinek látványáról. A rutinnak köszönhetően ugyanis a harci masinériák mindig íven fordulnak, sőt az sem ritka, hogy a kijelölt járgány „Y" fordulóval tolat ki társai közül. Ugyancsak példaértékűen kidolgozták az időjárási viszonyok megjelenítését, az eső és a hó fantasztikus hangulatot árasztva hull a csatatérre.

Ésszel él az állat

A S.W.I.N.E. humoros kerettörténete ellenére vérbeli stratégiai játék. Ezt támasztja alá az egységek variálhatóságának köszönhető sokszínűsége és a kombinált „fog of war" megvalósítása is. Fontos megjegyezni, hogy a küldetések alatt megmaradt harci egységeinket továbbvihetjük a következő missziókba, ahol azok újabb tapasztalati pontokat szereznek. A megszokottakkal ellentétben a fokozatosan fejlődő egységek előléptetésük alkalmával nemcsak egy apró csillagot, hanem teljesen új „ruhát" is kapnak. A veteránegységek ütött-kopott külsővel és sok-sok extrával (például páncélzattal) lesznek gazdagabbak. Ugyancsak a taktikai elemeket bővíti a kimerevítési lehetőség, aminek köszönhetően nyugodtan kiadhatjuk utasításainkat az egységeinknek. Az így kiadott utasításlánc a kimerevítés feloldása után automatikusan végrehajtódik. Ezzel ismét a taktikai elemek szám a nőtt, hiszen így kihasználhatjuk a terep adta lehetőségeket, ezért nagy szerephez jutnak a stratégiailag fontos magaslatok.

A lehető legjobb választás

Mindazoknak, akik szeretik az ízig-vérig stratégiai játékokat, a S.W.I.N.E. a lehető legjobb választás lehet. A játékban szereplő 22 küldetés, 27 harci egység és az ezeket kommandírozó állatsereg több mint 6000 beszólása igazi csemegévé teszi a Stormregion első gyermekét.

Repülő disznó ad légi támogatást a földi malacoknak

Gyönyörű, szórakoztató – és jobb, mint az utóbbi hónapok stratégiai termésének legjava. Felejtsük el az Emperor Battle for Dune-t, a Star Wars Galactic Battlegroundsot, és hódoljunk be a tapsifüleseknek! Nem fogunk csalódni.

www.swine-online.com
www.stormregion.com

Reparaturanhänger - Anhänger

Magyar Életrajzi Lexikon

Aba Amádétól Zwack Józsefig

Weisz Tamás

Az Akadémiai Kiadó gondozásában, 1994-ig négy kötetben, összesen több mint négyezer oldalon jelent meg a Magyar Életrajzi Lexikon, csaknem 400 tudós – műhöz képest a főszerkesztő, Kenyeres Ágnes néhány életrajzot átdolgozott, néhány újabbat vett fel, illetve egy-kettőt – korábban inkább csak politikai okokból bekerültet – elhagyott, így összesen 17 415 híresség biográfiáját találjuk meg a lemezen. A CD-s változat nem a korábbi kötetek időrendi tagolását követi, hanem a „hagyományos" ábécérendet. Ezenkívül lehetővé teszi a különböző szempontok szerinti (teljes név, névrészlet, születési hely és idő, halálozási hely és idő, valamint foglalkozás) és a teljes szövegű keresést is. E CD-ROM azért is különleges csemege, mert a lexikon köteteihez csak hosszas utánajárással és sok szerencsével lehet hozzájutni antikváriumokban.

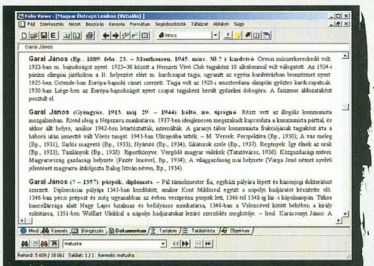

Egy név, három ember, három sors

Ár (bruttó): 5600 Ft

Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 209-1361
www.arcanum.hu

Tartalom: Tálalás:

Jókai összes művei

Bableves nem csak disznókörömmel

Tóth Tamás

Az elmúlt két évszázad egyik legnépszerűbb írója Jókai Mór volt. A fiatalok és idősebbek falták romantikus, részletes tájleírásokban, történelmi jelenetekben és hazafias képekben bővelkedő regényeit. Valószínűleg jó lóra tett az Arcanum Adatbázis Kft., amikor vállalta azt a nemes feladatot, hogy az Unikornis Kiadó 100 kötetes Jókai-sorozatát az író elbeszéléseivel és az 1848–49-es forradalom alatt írt cikkeivel kiegészítve digitális formába önti. A telepítés után a Folio megjelenítőrendszerben találjuk magunkat. A program kezelőfelülete egyszerre puritán és összetett: látszik, hogy elsősorban nagy szöveges adatbázisok kezelésére alkalmas. Ebben az esetben is igaz ez, hiszen egyetlen file-ba préselték bele Jókai összes művét. A tartalomjegyzékben a regénycímek és az egyes művek fejezetei között tallózhatunk, így a regényeket olvashatjuk lineárisan, de egyszerű váltani az egyes fejezetek, alfejezetek között is. Jókai gazdag szókincsű író. Erről a keresőrendszerben is meggyőződhetünk: terjedelmes listából kereshetünk az általa használt szavakra, szókapcsolatokra a teljes életműben. Kicsit hiányoltam az illusztrációkat a műből, de azt hiszem, e nélkül is értékes ajándék lehet bárki számára ez a CD-ROM.

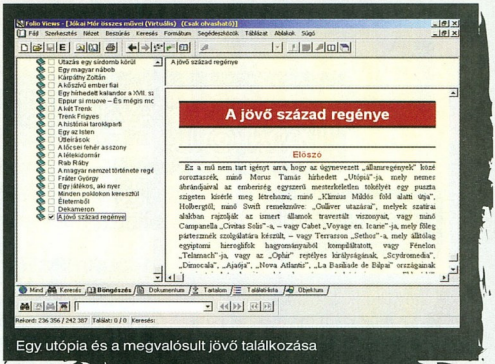

Egy utópia és a megvalósult jövő találkozása

Ár (bruttó): 5600 Ft

Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 209-1361
www.arcanum.hu

Tartalom: Tálalás:

A magyar viseletek története

Százéves divat

Tóth Tamás

Több mint száz évvel ezelőtt jelent meg Nagy Géza *A magyar viseletek története* című, Nemes Mihály grafikáival gazdagon illusztrált, tudományos igényességgel elkészített könyve. Az Arcanum Digitéka újabb gyöngyszeme ez a mű, hiszen egyfajta kulturális küldetést teljesít a kiadó, amikor nehezen hozzáférhető könyveket, tudományos munkákat tesz közkinccsé könnyen kezelhető digitális formában. A 40 színes és 71 fekete-fehér rajzolt és festett tábla bemutatja az egyes korok jellemző nemesi, paraszti és polgári viseletét a honfoglalás előtti időktől a XIX. század végéig.

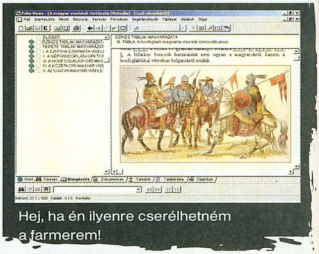

Hej, ha én ilyenre cserélhetném a farmerem!

A táblákhoz nemcsak rövid magyarázat tartozik, hanem egy részletes tanulmány is, amely öt fejezetben tárgyalja a különböző korszakok viseleteit. A kereszthivatkozások, részletes keresési lehetőségek tovább növelik a mű használhatóságát. Aki nem szereti a képernyőt bámulni, ki is nyomtathatja a tanulmányokat és a tablókat egyszerre vagy akár részenként is. A szöveghez jó bármilyen nyomtató, de a kitűnő minőségű és nagy felbontású képekhez mindenképpen profi színes nyomtatót érdemes használni. A viselettörténet iránt érdeklődő amatőröknek és kutatóknak egyaránt fontos alapmű ez a kiadvány.

Ár (bruttó): 5600 Ft

Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 209-1361
www.arcanum.hu

Tartalom: Tálalás:

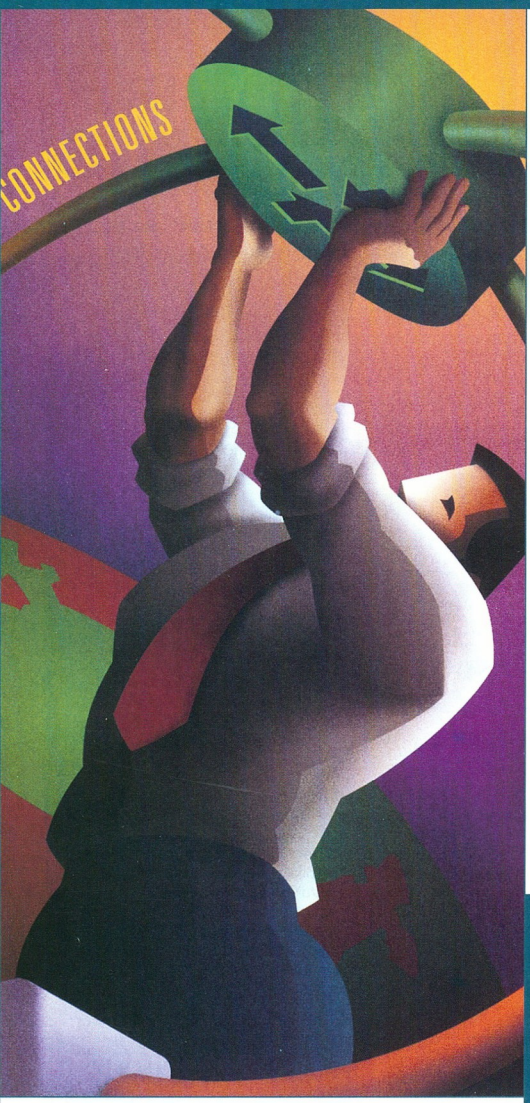

Cisco Systems

Empowering the Internet Generation℠

CISCO TŰZFAL EGY PC ÁRÁÉRT?

DSL INTERNET KAPCSOLAT KLIENS SZOFTVER NÉLKÜL, BIZTONSÁGOSAN?

CISCO PIX 501

A Cisco PIX 501 ideális védelmi megoldás DSL vagy bérelt vonali Internet elérést használó, maximum 50 felhasználóval rendelkező cégek számára...

Fontosabb technikai paraméterek:

- Hardveres „Stateful Inspection" tűzfal
- Címfordítás (NAT)
- Külső interfész: 1 port 10BaseT, PPoE támogatással (terminálja a DSL-nél használt PPoE protokollt, így nem kell kliens szoftver minden gépre)
- Belső interfész: 4 portos 10/100BaseT
- Autentikációs proxy (TACACS+, RADIUS)
- Java applet szűrés
- IPSec VPN csatornák végződtetése
- Felhasználószám korlátozás: 10 vagy 50 felhasználós licencek

További információért hívja viszonteladóinkat!

INGRAM MICRO®

Ingram Micro Magyarország
1139 Budapest, Fáy u. 4.
Tel.: 237-7000, Fax: 237-7090
E-mail: info@ingrammicro.hu
http://www.ingrammicro.hu

Praetium affectionis

Praetium affectionis (e. précium affekciónisz), vagyis „érzelmi érték": az az érték, amelyet valamely tárgynak érzelmi okokból tulajdonítunk, és amely általában lényegesen meghaladja a tárgy forgalmi értékét.

Weisz Tamás

Az Arcanum CD-ROM-jairól a legtöbb esetben elmondható, hogy sokkal többet érnek annál, mint amennyit a boltban kell fizetnünk értük. Eddig szinte mindegyik kezembe került lemezük elnyerte tetszésemet, ám a Szó•Tár•Lat minden képzeletemet felülmúlta. Eddig keveset hallottam Tótfalusi Istvánról és műveiről (ez inkább engem minősít, és nem a szerzőt), ám szerencsémre e kiadvány korrigálja ezt a hiányosságomat. A kiadvány Tótfalusi kilenc kötetét tartalmazza.

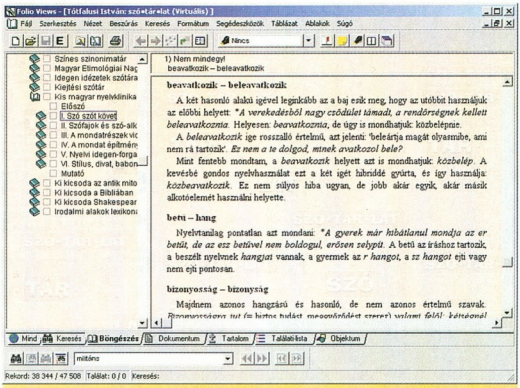

Nem mindegy, melyiket használjuk

A *Magyar Etimológiai Nagyszótár*ban több mint 6500, nap mint nap hallott, olvasott, használt szó jelentését (gyakran példákkal illusztrálva) és eredetét találjuk meg.

A *Színes Szinonimaszótár* nem szokványos szinonimaszótár. Egyrészt van hozzá mutató, amelyből visszakereshetjük a szóbokrokat, másrészt az szócikkekben rokon értelmű szólásokat és állandó(sult) nyelvi fordulatokat is találunk.

Az *Idegen Idézetek Szótára* szállóigék, mottók, aforizmák és közmondások gyűjteménye. Ez a szójegyzék annyival több elődeinél, hogy a görög, latin, angol, francia, német, olasz, spanyol és egyéb nyelvű idézeteket eredeti formájukban is megtaláljuk benne, és sok esetben nemcsak szerzőjüket, hanem a mondások születésének hátterét is megismerhetjük.

A *Kiejtési Szótár* közel tízezer idegen (angol, finn, francia, görög, japán, latin, német, norvég, olasz, spanyol stb., valamint régies írású magyar) személy- és földrajzi név, növény, pénznem, étel, gyógyszer, felhőfajta stb. helyes kiejtésében segít.

A lemezen található könyvek közül nekem a *Kis magyar nyelvklinika* tetszett a legjobban. Ez tulajdonképpen nyelvi kategóriák és különféle témakörök szerint hat nagyobb fejezetre tagolt nyelvhelyességi kéziszótár, az írott és az elektronikus sajtóban előforduló, illetve a mindennapos használatba „beszökött" hibákat állítja pellengérre.

Az *Irodalmi Alakok Lexikona* különleges névjegyzék. Nem a szerzőket mutatja be, hanem az általuk teremtett személyeket.

A válogatás persze eléggé szubjektív, hiszen a szerző 282 magyar és világirodalmi mű mintegy másfélezer szereplőjét mutatja be, helyenként a történet zanzásított változatával.

Mindezek mellett a CD-n helyet kapott még három „ki kicsoda". A *Ki kicsoda az antik mítoszokban* „görög és római mítoszok és mondák szereplőinek kis lexikona". Összesen mintegy ezer istent, halhatatlant, hőszt és nevezetes személyt mutat be. A *Ki kicsoda a Bibliában* az összes olyan személyt bemutatja, „akinek a nevéhez valami említésre méltó tett vagy esemény fűződik, avagy ilyen személlyel áll szorosabb kapcsolatban". A *Ki kicsoda Shakespeare világában* a nagy angol drámaíró közel negyven művének szereplőit találjuk meg. E három könyv végén genealógiai táblákat találunk, amelyek a személyek közötti kapcsolatokat ábrázolják. És ahogyan azt az Arcanum CD-in megszokhattuk, a Folio Views megjelenítőprogram lehetővé teszi, hogy egyszerűen megkereshessük – akár könyvenként, akár a kilenc könyvben egyszerre – címszavak szerint vagy a teljes szövegben a minket érdeklő részeket.

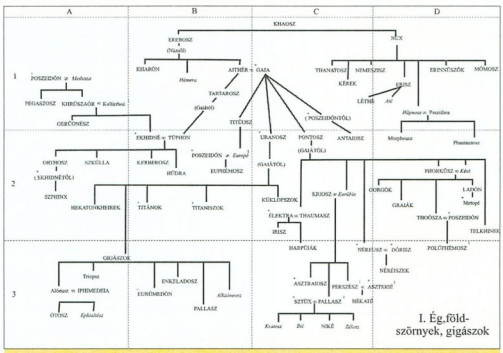

Mitológiai személyek „térképe" könnyíti az eligazodást

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium
Memória: 16 Mbyte
CD-olvasó: 2-szeres sebességű
Hangkártya: nem szükséges
Megjelenítő: 800x600 képpontos felbontású

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x/Me/NT/2000
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 5600 Ft
Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft.
☎ 209-1361
www.arcanum.hu

Tatalom:
Tálalás:

TOPINFO®

Integrált Vállalatirányítási Rendszer

Pénzügy-számvitel-tervezés
Kereskedelem és logisztika
Tárgyieszköz és beruházás
Humánpolitika
Vezetői információ, controlling

Windows NT, Windows 9x, Novell, Unix környezetben,
ORACLE, Ms-SQL adatbáziskezelővel, egy gépen is.

"A győztes kombinánció"

TOPSOFT Rendszerház Rt.
1027. Budapest, Kapás u. 11-15
tel: 457-9200, fax: 457-9201
homepage: www.topsoft.hu
e-mail: sales@topsoft.hu

"A jelen filozófiája,
a jövő technológiája"

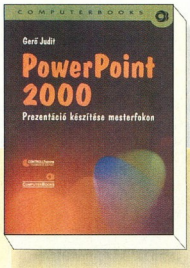

Gerő Judit

PowerPoint 2000 – Prezentáció készítése mesterfokon

A PowerPoint a Microsoft Office-nak ugyan nem a leggyakrabban használt, ám talán a legnépszerűbb programja. Népszerűségének fő oka, hogy mindenkinek azt az arcát mutatja, amelyik (valószínűleg) az illetőnek a legszimpatikusabb. Az abszolút kezdő helyett elkészíti szinte az egész bemutatót, míg a hozzáértőknek lehetőséget ad minden apró mozzanat beállítására, behangolására.

A PowerPointra – ahogyan mindegyik Office-alkalmazásra – jellemző, hogy az átlagos felhasználók a program képességeinek töredékét (sem) használják, sőt sok esetben nem is ismerik, pedig némi utánjárással sokkal gyorsabban és egyszerűbben készíthetnének még látványosabb bemutatókat. Elsősorban nekik írta Gerő Judit legújabb könyvét, amely a PowerPoint 2000-et mutatja be a program elindításától és az első „varázsolt" próbaprezentációtól az előadások bemutatásáig, illetve a „nagy útra" történő felkészítésükig – mindezt sok-sok, gondosan szerkesztett ábrával illusztrálta. E két végpont között többek között megismerkedünk a PowerPoint minden részletre kiterjedő használatával, a beépített elrendezésekkel, a különböző sablonok fontosságával, az objektumtípusokkal (még a viszonylag ritkán használt szervezeti diagrammal és az egyenletekkel is), ezek formázási lehetőségeivel, a bemutatókat igazán látványossá tevő áttűnésekkel és animációkkal – és természetesen mindenféle szövegfajták létrehozásának, formázásának és ellenőrzésének rejtelmeivel.

Weisz Tamás

ComputerBooks, 2001, 310 oldal, 2999 forint

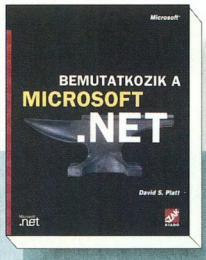

David S. Platt

Bemutatkozik a Microsoft .NET

A Microsoft tavaly nyáron bejelentett .NET (ejtsd: dotnet) stratégiáját sokan sokféleképpen magyarázzák, a gyakori marketinges túlzásokból elég nehéz kibogarászni a lényeget. Így a Microsoft Press szakértőhöz fordult. Azt a David Plattet választotta szerzőnek, aki számos könyvet írt már a cégnek, egyébként a Harvardon tanít informatikát, és a stílusa – mi tagadás – elég megfogó.

Platt ismét rendkívül olvasmányos könyvet írt, még ha első szótól az utolsóig microsoftos „hittérítés" is a műve. Azonban élesen különbözik a marketingmaszlagtól, mert ő tapasztalatok alapján mondja, amit mond – egyes megjegyzései bizonyára sértődést okoznak majd, úgy „házon belül", mint a konkurens cégek érzékenyebb hívőinél –, és nem feltétlenül akarja elhitetni, hogy csakis a .NET lesz a járható út.

A könyv négy főbb fejezete a .NET-es objektumokat, az ASP.NET-et, a .NET-webszolgáltatásokat és a windowsos űrlapokat ismerteti, mégpedig úgy, hogy bemutatja a rendelkezésre álló szoftverek problémáit, majd elemzi a .NET által nyújtott lehetséges megoldást. Végig sok példaprogramot használ, noha a képernyőképei kissé túl kicsire sikerültek, néha nehezen olvashatók. Érdemes ellátogatni a szerző és a könyv nethelyeire is, az egyik – a feltüntetettel ellentétben – a www.rollthunder.com, a másik a www.introducingmicrosoft.net címen található.

Weisz Tamás

Szak Kiadó, 2001, 244 oldal, 3900 forint

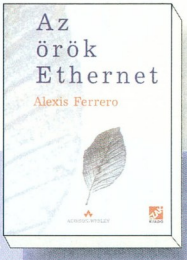

Alexis Ferrero

Az örök Ethernet

Számos könyv jelent már meg a különféle hálózati technológiákról. A legelterjedtebb megoldást, az Ethernetet is sokan kitárgyalták. Azt hihetnénk, ebben a témában már nem lehet újat alkotni, hiszen számítástechnikai mércével az Ethernet már-már bibliai kort ért meg. Úgy tűnik azonban, hogy az evolúció itt is elkerülhetetlen, a gyors, gigabites technológiák megjelenése tovább növeli az Ethernet népszerűségét, és biztosítja fennmaradását.

Alexis Ferrero könyve elsősorban hálózati rendszergazdáknak készült, abból is az „elvetemültebb" típusnak. A szerző nem piszmog sokat az alapvető tudnivalók ismertetésével, egyenesen a dolgok közepébe vág. Ebből következően az olvasónak meglehetősen jártasnak kell lennie a hálózatok témakörében – e könyv elolvasásával pedig tovább mélyítheti szaktudását. Nehéz olvasmány. Sok-sok szakkifejezés szerepel benne lényegi magyarázatok nélkül, kárpótlásul a téma hihetetlen mélységeibe kalauzol. Teljes részletességgel mutatja be az Ethernet technológia alapelveit és elméletét – a könyvben helyet kapott az idevágó szabvány részletes leírása is. A helyi hálózatok felépítését és üzemeltetését a tervezéstől a tesztelési, karbantartási és hibajavítási eszközökig, eljárásokig rengeteg ábrával, grafikonnal fűszerezve ismerteti.

Aki már találkozott a mű valamelyik előző kiadásával, örömmel fogja üdvözölni a legújabb szabványok elméleti hátteréről és gyakorlati alkalmazásáról szóló fejezeteket.

Siposs Zoltán

Szak Kiadó, 2001, 448 oldal, 6900 Ft

A bemutatott könyveket megvásárolhatják a CHIP könyvesboltban, az alábbi címen: 1132 Budapest, Visegrádi utca 11. Tel.: 350-7144, tel./fax: 339-8617, e-mail: chip.bolt@dnb.hu

Alaplapok
Amptron, VEGA, Abit, Acorp, Asus

Monitorok
Daewoo, GABA
3 év garanciával!

HDD-k
Quantum, IBM, Seagate, MAXTOR, Western Digital

Faxmodemek, hangkártyák, monitor-vezérlők, CPU-k, memóriamodulok, DVD-k és CD-ROM-ok, számítógép-kiegészítők, házak, HP és Canon nyomtatók

Számítástechnikai termékek széles választékával, folyamatos raktárkészlettel állunk rendelkezésére!

ASUS
ABIT Your Reliable Partner
ACORP INTERNATIONAL

HB-Computer Kft.
számítástechnikai nagykereskedés
VISZONTELADÓKNAK

1135 Budapest,
Reitter Ferenc u. 28/a.

Tel./fax:
320-3637
239-0590

Amptron

...hogy a „nagyok" között jegyezzék!

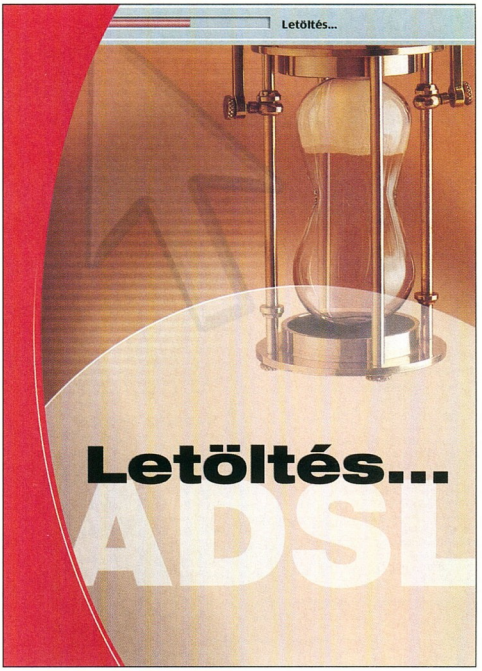

Dynamic 2001 Számítástechnikai üzletházak

Dynamic 2001

Lepje meg családját digitális fotóalbummal!

Az első képekkel megajándékozzuk visszatérő és új ügyfeleinket!

Nyergesújfalu
Salgótarján
Jászberény
Esztergom
Gyöngyös
Budapest
Cegléd
Győr
Eger
Ózd
Tab

www.dynamic.hu

Új üzleteink:
Sopron, Deák tér 45.
Telefon: 20/365-25-21
Balatonföldvár, József A. u. 1.
Telefon/fax: 84/341-591

Megéri!

CorelDRAW jogtisztán?

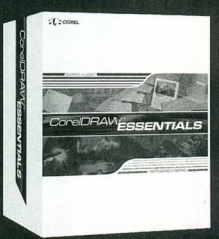

65.000,- FT*

codra
COREL magyarországi képviselet

H-1119 Budapest, Vahot u. 6. Tel.: (36-1) 481-2160, Fax: (36-1) 481-2162
honlap: http://www.corel.hu e-mail: corelinfo@codra.hu
* Az ár nettó ár!

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Ivanov Péter**
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztőségvezető:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László (Kincstár, Szoftver)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre (Aktuális, Magazin, Szakma)
Weisz Tamás (Tartalom és forma)
CHIP Online: **Nagy Zoltán**
Munkatársak: **Dudás Zoltán, Dvorák Bence, Győri Ferenc, Rixer György**
Tesztlaborvezető: **Nagy Zoltán**
Tervezőszerkesztő: **Pécsi Gábor**
Tördelőszerkesztő: **Nagy Gyula**
Korrektor: **Szabó Eszter**
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv: **Solti Balázs**

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u. 42–44., II. emelet. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8731

E-mailcímünk:
chip@vogel.hu
Honlapunk:
www.chipmagazin.hu

Terjesztési adatok

2001. I. félévi terjesztett példányszám

MATESZ által auditálva: 28 122

A MATESZ 2001. III. negyedévi gyorsjelentése alapján
a terjesztett példányszám: 27 464
A 2001. novemberi szám eladott példányszáma: 25 296
Magazinunk e havi száma 32 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft.
a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja.
A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8731
Titkárságvezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarország:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt, Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese, Szabóné Véghelyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németország: VPI Vogel Publishing International, Erik N. Wicha, München, Poccistraße 11., D-80336, tel.: +49-897/464-2318
fax: +49-897/464-2217
CIS: 100070,474
Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764
USA, Kanada:
Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser, 632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-1171
Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt.
és a Magyar Lapterjesztő Rt.
regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 1196 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben
a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768

Előfizetési díj: 5712 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 11 424 Ft (22% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2856 Ft (3 szám), fél évre: 5712 Ft (6 szám), egész évre 11424 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Media International GmbH, Würzburg, Deutschland.
A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

HIRDETŐINK

2F 2000	53	Epson	85	Napfény	52
2F 2000	55	Folder Trade	145	Netic	151
Abit	9	Gamaxnet	151	Nikon	145
Acomp	23	Gemofis	93	Oki	143
Alpha Sonic	59	HB Computer	159	Olympus	119
Asus	21	HCS	139	P5	139
ATComp	64	Herta	33	Pontbolt	81
Basys	105	Ingram Micro	155	Qwerty	62
Bluefish	15	Interboard	B/2	Ramiris	13
Brother	94	Kelly-Tech	43	Ramiris	45
B'S	139	Kelly-Tech	51	Samsung	113
Caeplan	139	Kelly-Tech	53	Scansoft	17
Case	3	Kelly-Tech	75	Siemens	117
Codra	159	Kelly-Tech	129	Sony	11
Computerland	27	Keszo	151	Sprint	123
Datanet	125	Komel	68	Sved	121
Digitcam	143	Kventa	145	Tomato	B/4
DIT Digitáltechnika	147	Lapland	93	Top Soft	157
DNN	139	LG	39	Tradegate	139
Dynamic 2001	159	LG	67	Triton	94
East Computer	65	Mediker	139	Unitel City	29
EC-CO	151	Mercury	68	Verbatim	85
Elender	159	Mycom	107	Virus Buster	47
Elender	160	Nabuco	147	VTCD	B/3
EMJ	79				

Letöltés...

Kész

Letöltés
várakozás
nélkül!

A **PSINet ADSL** jó üzlet minden vállalkozásnak:

- megszakításmentes kapcsolat,
- telefonköltség nélkül,
- korlátlan adatforgalom!

És még:

- fix IP cím,
- domain név szolgáltatás,
- akár 15 db e-mail cím, 50 MB webtárhely,
- alapszintű tűzfal megoldás,
- ajándék dial-up hozzáférés!

Ráadásul:

- december 31-éig akciós bevezető áron!

Kész is!

PSINet® A világon minden elérhető.

1134 Budapest, Váci út 37. • **sales@psinet.hu** • www.psinet.hu • telefon: **237 9900**

Következő számunk 2002. január 23-ától kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

FEBRUÁR

HARDVER

Olcsó nyomtató – olcsó nyomtatás

Manapság 30 ezer forint körül márkás tintasugaras nyomtatót kapunk szinte bármelyik számítástechnikai üzletben. Mire számíthatunk, ha ebben az árkategóriában keresünk magunknak készüléket? És vajon a nyomtatás mennyibe kerül – ha már a gép ennyire olcsó?

SZOFTVER

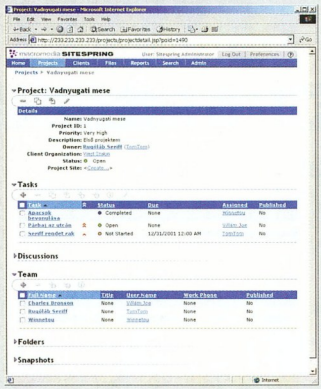

Rugóláb seriff szervez!

Mit tegyünk, ha egy komoly webes fejlesztés vezetőjeként meg kell szerveznünk a sok külső és belső munkatárs munkáját? A Macromedia válasza: szerezzük be egyik legújabb terméküket, a Sitespringet, és megoldódik gondjaink jelentős része! Valóban?

KOMMUNIKÁCIÓ

Kézben a Háló!

Bár a WAP-alapú mobil netezés egyelőre nem váltotta be a mobil- és tartalomszolgáltatók reményeit, használata terjed – annak ellenére, hogy felfutásának fő gátjai – a jó tartalom szűkössége és a hálózat lassúsága – még mindig probléma.

További témáink

Emelem (piros) kalapom
Napjainkban egyre sűrűbben jelennek meg a különböző Linux-disztribúciók újabb és újabb verziói. Nem biztos, hogy valóban megérdemlik a nagyobb verziószámot, hiszen sok esetben a változások egy-egy javító-frissítő csomagban is elférnének – igaz, így nehezebben nyílnának meg a pénztárcák. Mindettől függetlenül, bizonyos mértékig valóban kalapot emelhetünk az új Red Hat Linux előtt, amelynek olcsóbbik változatát néztük meg.

Szálról szálra
Az elmúlt másfél-két év során a nagy teljesítményű mikroprocesszorok körében bejelentett igazi érdekességek és újdonságok – a minden képzeletet felülmúló órajeleken túl – két, roppant érdekes architekturális témakör köré csoportosulnak. Mindkettő a számítógépes rendszerek adatfeldolgozó teljesítményének növeléséhez kapcsolódik.

Alaplapok Pentium 4-gyel és SDRAM-mal
Vajon hogyan vált be a gyakorlatban a Socket 478–i845 páros? Alaplaptesztünkben megvizsgáltuk a hazai piac kínálatát ebben a szegmensben. Bár eddig több példányt is kipróbálhattunk ebből a típusból, egymás mellé téve őket sokkal izgalmasabb kép kerekedik ki róluk.

Új effektusok
A kalandos utat bejárt, immár a negyedik tulajdonosát koptató KPT az egyik legnépszerűbb effektuskészítő plug-in-gyűjtemény. Legfrissebb verziója kilenc új látványos elemet tartalmaz. A gyűjtemény nagy előnye, hogy minden Photoshop-kompatibilis grafikai programhoz használható.

Képmaszkolás felsőfokon
A Corel KnockOut 2 önálló alkalmazásból Photoshop-kompatibilis plug-inné alakult. Használata sokkal egyszerűbbé és kényelmesebbé vált. Fő újdonsága a CMYK képek kezelése és az automatikus hibajavítás.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

84
Glória
VTCD
DVD
2001
88
92
MC
82
MC -, CD-, DVD gyártás...
KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS
BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK!
www.vtcd.hu
H-8001 Székesfehérvár, Pf.:175. Tel.: +36-22-533-571,
Fax: +36-22-533-599; +36-22-533-077 E-mail: info@vtcd.hu

Paradicsomos Újévet Kívánunk!

Budapest:

PC-Partner: 1/460-04-04
CompActive: 1/220-03-18
CompExpress: 1/223-49-00
Lap Stúdió: 1/236-30-00

Dynamic (országos hálózat): 1/236-02-36
(Sopron, Győr, Eger, Gyöngyös, Jászberény, Ózd, Salgótarján, Cegléd, Tab, Esztergom)
Sowah: 1/350-45-39
Demand 2000: 1/269-32-15

Vidék:

Debrecen
Materiál Teszt: 52/417-707, 52/430-468
Acotec: 52/446-825
3 Comp: 52/520-330
Nyíregyháza – Materiál Teszt: 42/413-423
Miskolc
Diplex: 46/412-574
Computer Art: 46/413-293
Pécs – Computer Art: 72/314-665
Szarvas – XeroPress: 66/311-422
Berettyóújfalu – Materiál Teszt: 54/404-537

TOMATOBOARD
http://www.zida.com